

A magyar egyház és a magyar történelem kiemelkedő szereplői a szerzetesek. A szeretetszolgálat a betegek ápolása, valamint az oktatásban, nevelésben betöltött szerepük elvitathatatlan a magyar nép történelme során. Ebben a könyvben egy olyan esemény elevenedik meg előttünk, amelyben azokról a szerzetesnővérekről kaphatunk benyomást, akik a legnehezebb időkben is hűségesek maradtak Krisztus Egyházához. ...

A történelem mindig megtanít bennünket arra, hogy egy-egy esemény, amely során sok-sok szenvedés születik, újra és újra visszatérhet. Ugyanakkor azonban arra is megtanít, hogy megbecsüljük azok munkáját, akik akár a múltban, akár a jelenben az egyház szervezetén belül az emberekért végezték tevékenységüket. Ennek a munkának az elismerése ez a könyv, amelyben sok száz szerzetesnővér legfontosabb adatait és életútjukat ismerheti meg az olvasó. ...

Adjunk hálát az Istennek az egykori szerzetesnővérekért és köszönjük meg mindazok munkáját, akik ma is tovább viszik az egykori rendház Isten dicsőségét hirdető munkáját. Legyen hála külön azoknak, akik e könyv elkészítéséhez hozzájárultak, és bízunk abban, hogy belőle hitet és reményt tudnak meríteni a következő évekre azok, akik elolvassák a benne foglaltakat.

Dr. Suba Györgyné Kocsis Julianna: Szeretetszolgálat Jászberényben 1950-től

Dr. Suba Györgyné Kocsis Julianna

SZERETETSZOLGÁLAT JÁSZBERÉNYBEN 1950-TŐL

Jászberény, 2020

Dr. Suba Györgyné Kocsis Julianna

SZERETETSZOLGÁLAT
JÁSZBERÉNYBEN 1950-TŐL

Dr. Suba Györgyné Kocsis Julianna

**SZERETETSZOLGÁLAT
JÁSZBERÉNYBEN 1950-TŐL**

Jászberény, 2020

Szerző, szerkesztő:

Dr. Suba Györgyné Kocsis Julianna

Lektor:

Papp Izabella

Szakmai lektorok:

Szalóki Miklós, Szatmári Antalné Kocza Veronika

Anyanyelvi lektor:

Stuchlik Józsefné Szabari Erzsébet

Fordítók:

Sasvári Tekla (angol), Dr. Elsa Müller (német) és Simon Richter (holland)

Készült

a Jászok Egyesülete – Budapest

„A Jászságért” Alapítvány – Budapest

Dr. Dobos László a Jászok Egyesületének elnöke – Budapest

Emberi Erőforrások Minisztériuma – prof. Dr. Kásler Miklós miniszter

Pócs János – országgyűlési képviselő

Vaszlovsky Károly Attila – Groningen (Hollandia)

Szatmári Károlyné Bathó Terézia – Jászberény

Szatmári Zoltán Károly vállalkozó – Jászberény

Jászberényi Városi Önkormányzat – Budai Lóránt polgármester

Brückner Dénes – Százhalombatta

Szalóki Miklós – Jászberény

Szatmári Antalné Kocza Veronika – Jászberény

Szívós Jánosné Hering Ilona – Jászberény

és az előfizetők támogatásával

ISBN 978-615-00-7776-5

Kiadja:

Jász Helytörténeti Kör és a Jászapátiak Baráti Egyesülete

Felelős kiadó:

Dr. Farkas Kristóf Vince

Nyomda:

Kapitális Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető: Ifj. Kapusi József

ELŐSZÓ

Kedves Olvasó!

Hetven éves a Katolikus Szeretetszolgálat. Hetven éve, 1950-ben oszlatta fel a kommunista államhatalom a szerzetesrendeket. Az így keletkezett vákuumban szükség volt otthonra, biztonságra, közösségre: ezért a célért alakult meg Szolgálatunk.

70 év kemény munkája áll mögöttünk: ez alatt sokat fejlődtünk, tanultunk. Mára **13 otthonunkban 1100 testvérünk számára biztosítunk** otthont: ők túlnyomó többségben civilek. Az időseken kívül foglalkozunk súlyos fogyatékossgal élőkkel, daganatos gyermekekkel és hozzátartozóikkal, illetve nehéz sorsú családokkal is. Az utóbbi évek során **szakmai központtá fejlesztettük a Szeretetszolgálatot: a demencia, az idősgondozás és a családok segítésének szakértőivé** váltunk, és – **Magyarország legrégebbi egyházi szakmai szervezeteként** – ezt a fejlődést különösen fontos célkitűzésünknek tekintjük.

A születésnap méltó arra, hogy megünnepeljük. Ünnepségsorozatunk első állomása az elsők között létrehozott jászberényi otthonunk Szent Klára Napja volt. Az Otthon története az 1950-ben a ferences rendházba internált szerzetesek érkezésével kezdődött, **akik méltatlan körülményeiket is méltósággal és szeretettel, egymást és környezetüket segítve viselték. Tanúságot tettek a hiteles keresztény életről** az elnyomásban is: a jászberényi „II. sz. Állami Szociális Betegotthon” a kedvesnővérek otthonaként mindig is menedék volt a környékbeliek számára is. Immár hetven éve nyújt tehát menedéket és otthont, szeretetet és gondoskodást a 2007. augusztus 11-től Assisi Szent Klára nevét viselő otthonunk. Jelenleg 135 testvérünkről gondoskodunk – mint eddig is: **szívvel, szakértelemmel, szeretettel.**

Hálásak vagyunk Dr. Suba Györgyné Kocsis Julianna asszonynak, aki ebben a kötetben számunkra sokat jelentő módon, hiteles és pontos képet fest a jászberényi Otthonunk elmúlt hét évtizedéről.

Köszönjük a nővéreknek, az őket segítőknek, minden jószándékú embertársunknak a sok évtizednyi állhatatos szeretetet: az ő segítségükkel épülhetett – Szántó József apát úr szavaival élve – **a szétszóratás és üldöztetés ördögi művéből a Szeretetszolgálat Istent dicsőítő valósága.** Bízunk a Mindenható segítő kegyelmében a jövőt tekintve is.

Non est volentis, neque currentis, sed miserentis Dei.”

Dr. Vajda Norbert
főigazgató

Kinde Kálmán
gazdasági főigazgató

AJÁNLÁS

A magyar egyház és a magyar történelem kiemelkedő szereplői a szerzetesek. A szeretetszolgálat a betegek ápolása, valamint az oktatásban, nevelésben betöltött szerepük elvitathatatlan a magyar nép történelme során. Ebben a könyvben egy olyan esemény elevenedik meg előttünk, amelyben azokról a szerzetesnővékről kaphatunk benyomást, akik a legnehezebb időben is hűségesek maradtak Krisztus Egyházához. Amikor a jászberényi szerzetesekre és szerzetesnővékre gondolunk és felelevenítjük az ő életük történetét, akkor érezzük, hogy mekkora úrt hagyott maga után az az esemény, amelynek során a magyar történelemben az idáig példátlan módon lehetetlenné tették a szerzetesrendek működését, és elvitatták annak a lehetőségét, hogy ezt a munkát, amelyet a magyar népért és a jászokért végeztek, azt tovább folytathassák.

A történelem mindig megtanít bennünket arra, hogy egy-egy esemény, amely során sok-sok szenvedés születik, újra és újra visszatérhet. Ugyanakkor azonban arra is megtanít, hogy megbecsüljük azok munkáját, akik akár a múltban, akár a jelenben az egyház szervezetén belül az emberekért végezték tevékenységüket. Ennek a munkának az elismerése ez a könyv, amelyben sok száz szerzetesnővér legfontosabb adatait és életútjukat ismerheti meg az olvasó. A mai nevén Katolikus Szeretetszolgálat Szent Klára Idősek Otthona évszázadokon keresztül otthont adott azoknak az elkötelezett szerzeteseknek, akik munkájukkal a Jászság és a magyar nép életét szolgálták. A szerzetesrendek felszámolását követően is – különösen a rendszerváltás után – az épület újra a keresztény szeretetet és szellemiséget hirdeti. Adjunk hálát az Istennek az egykori szerzetesnővékért és köszönjük meg mindazok munkáját, akik ma is tovább viszik az egykori rendház Isten dicsőségét hirdető munkáját. Legyen hála külön azoknak, akik e könyv elkészítéséhez hozzájárultak, és bízunk abban, hogy belőle hitet és reményt tudnak meríteni a következő évekre azok, akik elolvassák a benne foglaltakat.

Jászberény, 2020. március

Dr. Novák István
főigazgató, plébános

BEVEZETŐ

E munka célja, hogy emléket állítson azoknak a kedvesnővéreknek, szerzeteseknek, akik a kommunista rendszer áldozatai lettek a szerzetesrendek feloszlatásával. Pedig a társadalomnak szüksége lett volna rájuk, hiszen ők azelőtt oktattak, betegeket ápoltak, elesetteket gyámolítottak – és ami a legfőbb – imádkoztak mindannyiunkért.

A római katolikus szeretetotthon egyúttal azoknak az idős, beteg gondozásra szoruló kedvesnővéreknek nyújtott segítséget, akik a rendek feloszlatásával sanyarú állapotba kerültek. A történelem lehetőséget adott arra, hogy – az összezsúfolt otthonokban – képesek legyenek rendi fogadalmuk legegységesebb tételeit is betartani: gyónás, szentmisehallgatás, imádkozás, rendi alapítók és örök fogadalmak évfordulóiról méltón megemlékezhetnek.

Kevésbé ismert, hogy a jászberényi otthon működtetésében, fizikai munkával a férfi szerzetesek is részt vállaltak, elsősorban a jezsuiták és ferencesek, de volt közöttük kapucinus és verbita is.

Számkivettségüket méltósággal viselték és ilyen körülmények között is igaz tanúi maradtak Krisztusnak. E munkámban szeretnék rávilágítani, hogy a mindennapjaikban hogyan maradtak mindörökké szerzetesek. Gondolkodásukban, alázatosságukban, imádságos lelkületükben fogadalmunkhoz híven viselték a betegséggel és a korral járó megpróbáltatásokat. A gondozók példaképpen emlegetik kitartásukat, türelmüket és szorgalmukat. Végtelen nagy szeretettel beszélnek róluk. Joggal mondhatjuk: az otthon lelkületét a lakói határozzák meg.

E helytörténeti munka elkezdéséhez legelőször is a rendelkezésre álló források mennyisége volt a meghatározó. Szatmári Antalné Kocza Veronika ny. otthonigazgató nagy mennyiségű, az egyházi otthonra vonatkozó iratanyagot bocsátott a rendelkezésemre. Nem kis meglepetést szerezve ezzel. Első reakálásom így szólt: „*Mit kezdjek én ezzel, hiszen benne vagyok a Jászok Egyesülete Budapesten és az ONCSA témájának feldolgozásában*”, Veronka válasza rövid és tömör volt: „*Ráér!*” A hozott anyag részét képezte a többezerre becsülhető fénykép, amelynek a beszkenyelése rendkívül időigényes, és felajánlottam, hogy unokám, Palócz Dorina nyári szünetben szokott nékem segíteni, ő bizonyára elvállalja, diákmunkaként. Így is történt, 2017 nyarán digitalizálta a képeket.

E nagy munka feldolgozásához még 2017 nyarán kezdtem hozzá, legelőször a kapott iratanyagot néztem át és jegyzeteltem ki. Ekkor már világossá vált, hogy egy intézmény történetének megírásához kevés, helyesebben hiányos. Kerestem a lelőhelyeket a megyei levéltárban, Egri Főegyházmegyei Levéltárban, ahol nagyon kevés anyagot találtam. Levélben fordultam a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkárságához, lehetőséget kértem az archív anyagba való betekintéshez, ahonnan a kérelmemet továbbították Katolikus Szeretetszolgálat központjába, erre a mai napig nem érkezett válasz. A Primási Levéltárban sem őriznek ilyen vonatkozású anyagot. Igyekeztem a szeretetszolgálat egykori központjában, a Mikszáth Kálmán téren lévő épületükben érdeklődni. De onnan – az egykor, ott székelő intézmények a rendszerváltás után, mivel a jezsuiták visszakapták az épületet – elköltöztek. A jezsuiták levéltárában sem akadtam a szeretetszolgálat korábbi irataira. A helyi Szent Klára otthon az új iratkezelési rendeletre hivatkozva e-mailen elutasította a segítséget.

Megjegyzem, hogy ilyen kudarcok után sokan feladták volna a kutatást. De én nem! A helyi könyvtárban találtam városi képviselőtestületi jegyzőkönyveket. A sajtóban megjelent tudósítások, a már e témában készült könyvek, és dolgozatok, az egykori igazgatók,

Szalóki Miklós és Szatmári Antalné, valamint az egykori dolgozók Szívós Jánosné, Szatmári Károlyné, Versegi Lászlóné adatközléseinek kiegészülve összeállt az anyag.

A szociális otthon hazai és nemzetközi kapcsolatairól Richard Büssing Vechtából (Németország) és Vaszlovsky Károly Groningeből (Hollandia) nagyszerű beszámolót készítettek és sok dokumentumot bocsátottak rendelkezésemre.

A magyarországi női és férfiszereztesrendek nagyon készségesen álltak a segítségemre. Különösen, fr. Varga Kamill OFM segített sokat, számos helyen közbenjárni ... A ferences rendház történetének összeállításához sok, jól használható anyagot kaptam tőle.

Nagy szerencse, hogy már 2010-ben Besenyi Vendel kimásolta a szerzetesnővérek legfontosabb adatait az otthon törzskönyvéből, melyet beszerkesztettem az akkor kiadásra kerülő Jászberény katolikus élete c. könyvembe, ez az életrajzi adatokhoz nyújtott rendkívül nagy segítséget.

Publikált források között első helyen említem Virányi Ottó: *A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat 50 éve* c. munkáját. A kedvesnővérek életútjának összeállításánál segítségemre volt Diós István – Viczián János: *Előttünk jártak a hitben* c. életrajzi lexikon kötete, mely mintegy 4100 kedvesnővér életét dolgozta fel. (1945–2010 közötti időszakot öleli át.) Puskely Mária: *Keresztény szerzetesség*, valamint *A keresztény szerzetesség történeti fogalomtára* c. hatalmas munkái nélkülözhetetlenek a szerzetesekkel kapcsolatos történeti munkáknál.

A egy-egy megbízott kedvesnővér mindig vezette a Krónikát, amelybe rögzítette a legfontosabb napi eseményeket. Ezek hiteles alap- kordokumentumok.

Az internet kínálta forrásanyagot is igénybe vettem, különösen a szerzetesrendek által közlé telt életrajzi lexikonokat tudtam jól használni.

A dolgozat tagolása:

A római katolikus szeretetszolgálat országos történetének áttekintése 1950–2005., ezen belül a jászberényi otthon kiemelt helyet kap.

A következő fejezetben, Élet az otthon falai között – betekintünk a kedvesnővérek mindennapi életébe, az egyházi és világi ünnepek, rendi megemlékezések változatos programjaiba. A Végző búcsú fejezetben kedvesnővérek távozásáról, búcsúztatásukról és végző nyughelyükről szerezhetünk ismereteket. Az otthon működtetésének, karbantartásának, felújításának és bővítésének folyamatában nagy szerepet kaptak a különböző üzemek, intézmények, és karitatív szervezetek, itthon és külföldön, erről is bőséges információkhoz juthatunk A szociális otthon kapcsolatai fejezetben.

Az Arcképcsarnok c. fejezet egy hatalmas adattár, mely közel 400 kedvesnővér és férfi szerzetes életútját mutatja be. De helyet kap benne az otthon tisztségviselőinek életútja is.

A függelékben kimutatásokat, listákat helyeztem el: helyben és vidéken eltemetett és a más otthonokba távozó kedvesnővérek listája. Mind ezek mellett megkíséreltem az egykori dolgozók névsorának összegyűjtését is.

A dolgozat használatához a rendi nevek rövidítését, és bőséges forrásjegyzéket adok meg. Név- és helynévmutató teszi könnyebbé a könyv használatát.

Mindezek mellett bőséges képanyag teszi személetesé az anyagot.

A teljességre való törekvés vezérelt. Bár az esetleges hiányosságokkal is tisztában vagyok, ennek ellenére az vigasztal, hogy így is sikerül emléket állítani az egykori lakók és a dolgozók küzdelmes, de mégis emberi életének.

Az intézmény 2007. augusztus 11-én felvette Szent Klára nevét. Ennek történetét Buschmann Éva, az intézmény alkalmazottja megírta, így e korszakkal nem kellett foglalkoznom.

Ezúton mondok köszönetet mindenkinek, akik e hatalmas munka elkészítéséhez segítséget adtak. Szeretném kiemelni Szatmári Antalné és Szalóki Miklós egykori otthon igazgatók támogatását, továbbá Papp Izabella, dr. Dobos László és Stuchlik Józsefné munkáját, (akik a lektorálási és korrektúra munkálatait végezték).

Hálás vagyok a kiadást felvállaló Jász Helytörténeti Kör, Jászapátiak Baráti Egyesülete vezetőségének a jóindulatú hozzáállásáért. A támogatók és az előfizetők nagylelkű, önzetlen támogatása nélkül – minden fáradozásunk ellenére – most nem örülhetnénk e könyv megjelenésének. Isten bőséges áldása legyen a hála!

Jászberény, 2020. március

Dr. Suba Györgyné

I. A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZI SZERETETSZOLGÁLAT TÖRTÉNETE

A szerzetesrendek működési engedélyének megvonása és a jászberényi internálótábor

A második világháború után a kommunista baloldal igyekezett a teljes hatalmat magához ragadni. 1945-től a Belügyminisztérium, valamint az államvédelmi szervek is a felügyeletük alatt voltak, melyek által minden olyan egyént likvidálni akartak, aki esetleg potenciális ellenfél lehetett. Az egyházakat is igyekeztek megfélemlíteni, tagjait hamis-koholt vádak alapján elítélni, vagy csak megsemmisíteni. Minden felekezettel igyekeztek aláíratni egy ügynevezett egyezményt, melyben látszólag szavatolták a hit gyakorlását, gyakorlatilag azonban a totális ellenőrzés volt a céljuk. 1950-re érkezett el az idő, hogy a legnehezebb ellenféllel, a katolikus egyházzal is leszámoljanak. A Magyar Katolikus Püspöki Kar azonban nem volt hajlandó a tárgyalásokra, ezért 1950. június 9-től augusztus végéig a határszélen lakó szerzeteseket internálták különböző, az ország belső részeiben található kolostorokat kijelölve számukra. A jászberényi ferences kolostorba 35 jezsuita, 2 piarista, nagykanizsai, kiskanizsai, segesdi, pécsi, salgótarjáni, szécsényi és nagyatádi ferences, 3 soproni domonkos, 11 kőszegi verbita, 3 anunciáta nővér, 4 pélföldszentkereszt szalézi, 2 premontrei szerzetes, 4 szalvátor nővér, 2 békéscsabai kapucinus, 9 szobi és piliscsabai lazarista érkezett. Így a rendház létszáma 100 fölé emelkedett. Ellátásukról Tóth Ottokár házfőnök csak a nagylelkű hívek élelmiszer- adományai által tudott gondoskodni.

A szerzetesek beosztás szerint aludtak az ebédlőben, a folyosón, a szobákban, felhasználták a stúdiótermet is. A helybeli atyák miséztek a templomban, a többiek beosztás szerint használták a rendház kápolnáját, lelkigyakorlatot, továbbképzést tartottak egymásnak. A porciunkula búcsú idején a szerzetesek segítettek a gyóntatásban, méghozzá úgy, hogy a rendház belső udvarában az ablakokhoz ültek, s úgy hallgatták a bűnbánókat.

Az egyezményt a Püspöki Kar végül 1950. augusztus 30-án aláírta, melynek következtében felszámolták az internálótábort. Az Elnöki Tanács 34/1950., sz. 1950. szeptember 7-én kelt rendelete:

1. *§ A Magyar Népköztársaság területén a szerzetesrendek működési engedélye ennek a törvényerejű rendeletnek hatálybalépésével megszűnik. Nem vonatkozik ez a rendelkezés a katolikus egyházi iskolákban a tanítás ellátására szükséges megfelelő számú férfi és női tanító rend működési engedélyére.*
2. *§ Mindazok a szerzetesrendek, amelyek működési engedélyeinek hatálya az 1. §-ban megszűnik, kötelesek működésüket a Magyar Népköztársaság területén ennek a törvényerejű rendeletnek hatálybalépésekor megszüntetni.*
3. *§ A belügyminiszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértésben állapítja meg azt, hogy az 1. § alapján mely tanító rendek folytathatják működésüket.*
4. *§ Ez a törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba: végrehajtásáról a belügyminiszter és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértésben gondoskodik, annak figyelembevételével, hogy a szerzetesrendek tagjai, amelyeknek a jelen*

*rendelet értelmében működési engedélye megszűnik, három hónapon belül a volt rendházaikat elhagyják.*¹

Az egri érsek rendeletére a plébánia Jézus neve plébánia néven tovább működhetett. 1950 októberétől P. Zentai Károly, volt gyöngyösi ferences került oda plébánosnak.

A rendház 1950. június 18-tól szeptember 8-ig a teherautókon ideszállított szerzetesek, szerzetesnővérek gyűjtőhelyéül szolgált. Tóth István CM lazarista atya leveléből részlet:

„A rendház minden ingóságát lefoglalták, a könyvtári könyveket kidobálták az udvarra, jelentős részüik megsemmisült. A párt szorítása egyre fokozódott: tiltották a körmeneteket, a hitoktatásról meggyőzéssel és erőszakos eszközökkel igyekeztek lebeszélni mindenkit. Nem engedélyezték a temetőkápolna ünnepének megtartását, lefalazták a kórusból a rendház kápolnájába vezető átjáró ajtót. Az elsőáldozók felkészítése a templomban történik, létszámuk erősen csökken. A porciunkula ünnepét is igyekeztek ellehetetleníteni, a több száz fős szentkúti zárandoklatokra sem kerülhetett sor.”²

A Római Katolikus Szeretetszolgálat létrehozása

A rendek feloszlata idején, 1950-ben 64 szerzetesrend szolgált Magyarország határain belül. A katolikus egyház 436 405 tanulói létszámmal 3148 iskolát, ezenfelül 38 árvaházat és gyermekotthont, illetve 52 idősek otthonát tartott fenn. A szerzetesek közül 29 foglalkozott betegápolással. Az egyházi iskolák államosításával, a szerzetesrendek működési engedélyének megvonásával a szerzetesek jelentős része fedél nélkül, ellátás nélkül, fizetés és nyugdíj nélkül maradt. *„Darvas József miniszter egy levelében a kormány nevében vállalja ellátásukat: »A Kormány a munkaképtelen, rokkant és öreg szerzetesek rendelkezésére bocsát bizonyos számú eddigi rendházakat és gondoskodik ellátásukról.«*³ *A vitás kérdések megtárgyalására, illetve a felmerülő kérdések megvitatására létrehozta egy bizottságot, melynek tagjai voltak dr. Czapik Gyula egri érsek és dr. Hamvas Endre csanádi püspök, esztergomi apostoli kormányzó, az állam részéről pedig Olt Károly pénzügyminiszter, Jóború Magda államtitkár és Bognár József miniszter. Két albizottság is működött ennek keretein belül, egy pénzügyi és egy szociális. A szociális albizottságban helyet kapott Szabó Erna szatmári irgalmas nővér, Nagy Vencel bencés és Hagyó-Kovács Gyula ciszterci kormányzó; az állam részéről pedig: Cséki Sándor, Simon Lajos és Veres József. A szociális bizottság 440 beteg szerzetes részére 5 volt rendházat jelölt ki: Bakonybél, Gyón, Csákvár és Jászberény a nővéreknek, illetve Jánoshida premontrei rendházat a férfi szerzetesek számára.”⁴ (A premontrei otthon gondozottjai 1952-től Pannonhalmára kerültek át.) Ezek egyházi jellegű, állami fenntartású intézmények voltak.*

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 1951. június 5-én létrehozta a Római Katolikus Egyházi Kegydíjasok és Betegek Szeretetszolgálatát, mely ma Római Katolikus

¹ A Kiss Károly és Szabó Piroska által jegyzett rendeletet idézi: Borsodi Csaba: A szerzetesrendek feloszlata, működési engedélyük megvonása 1950 nyarán. In: Magyar Egyháztörténeti Vázlatok 2000/1–4, 209. o.

² Varga Kamill OFM: Szerzetesek Jászberényben. 2019. 34. o.

³ A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa nevében a vallás és közoktatásügyi miniszter 1950. szeptember 1-jén kelt kiséző levele az augusztus 31-i megállapodáshoz. In: GERGELY Jenő: Az 1950-es egyezmény és a szerzetesrendek felszámolása Magyarországon. 1990, 328. o.

⁴ www.szeretetszolgalat.hu/tortenetunk; A honlapon felhasználták VIRÁNYI Ottó: A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve c. könyvét.

Egyházi Szeretetszolgálat néven működik.⁵ Az első, alapító igazgatója (1950–1980) Szörényi Gábor SJ jezsuita szerzetes, az első, alapító igazgatóhelyettese (1950–1983) Szabó Erna CSCS szatmári irgalmasnővér.

Továbbiakban még szükség volt újabb otthonok alapítására: 1952-ben Hejccén, 1959-ben pedig Piliscsabán nyílt szociális otthon a nővérek számára, 1953-ban Pécsen, 1954-ben Püspökszentlászlón, 1954-ben Verőcemaroson. 1953-ban átvették a székesfehérvári Országos Papi Otthont, 1954-ben a bagolyirtási Stella-üdülőt, majd a hévízi Szent József Otthont. Ezekben az otthonokban összesen kb. 5–600 egyházi személyt gondoztak egyidőben.

„1980-ban a püspöki konferencia dr. Szakos Gyula székesfehérvári püspököt bízta meg a felügyelettel, aki Szörényi Gábor jezsuita nyugállományba vonulásával Virányi Ottó piaristát (1980–2001) nevezte ki ügyvezető igazgatónak, helyettesének, Zalán Katalin M. Luciana⁶ CSCS kedvesnővért (1983–1998).

1991-ben a szeretetszolgálat visszakérte és megkapta valamennyi állami fenntartású, egyházi jellegű otthonának felügyeletét és üzemeltetési jogát.”⁷

Szabó Erna szatmári irgalmasnővér

A szeretetszolgálat központi vezetői

- Első igazgató 1950–1980 között Szörényi Gábor SJ, a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat alapítója.
- Első igazgatóhelyettes 1950–1983 között Szabó Erna CSCS, a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat egyik alapítója.
- Igazgató 1980–2001 között Virányi Ottó SP.
- Igazgatóhelyettes 1983–1998 között Zalán Katalin M. Luciana CSCS.
- Igazgató 2001–2013 között Endrődy Zsuzsanna CSCS.

A szeretetszolgálat jászberényi otthonának alapítása (II. sz. Állami Szociális Betegotthon)

A Jászberényi Városi Tanács is vállalta egy ilyen egyházi jellegű otthon fenntartását. A beutalt gondozottak a megüresedett ferences rendházban nyertek elhelyezést, mely közel száz idős nővérnek adott biztos háttérrel öregkorára 1950. november 4-től, II. számú Állami Szociális Otthon néven.⁸ A jászberényi otthon befogadóképessége 100 férőhely volt,

⁵ www.szeretetszolgalat.hu/tortenetunk; A honlapon felhasználták VIRÁNYI Ottó: A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve c. című könyvét.

⁶ Zalán Katalin M. Luciana (1925–2015) CSCS/SZINT (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek) irgalmasnővér 1983–1998 között a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat igazgatóhelyettese.

⁷ www.szeretetszolgalat.hu/tortenetunk.

⁸ Jászberény Városi Tanács VB. 116/1950.sz. 412. o. In: MNL-JNSzML Jászberényi VB. határozatok.

melyet 120 főre egészítettek ki, miután a ferencesek nagy előadótermét súlyos betegek elkülönítése, ápolása céljából ágyakkal rendezték be.

Jászberényben 1950. november 8-án⁹ kezdte meg működését az otthon, ekkor hozták az első 54 bentlakót nagy teherautón. 1950. december 31-ig a létszám 103-ra emelkedett.

Elsők között érkeztek:

1. Kelemen Regina Lelissza CSCS, 1950-ben Törökbálintról érkezett. Ógyallán született 1880-ban, és Jászberényben hunyt el 1951-ben.
2. Korény Gabriella Koszka CSCS 1950-ben Székesfehérvárról érkezett. Jászfalfaluban született 1884-ben, Jászberényben hunyt el 1951-ben.
3. Puskás Mária Anna CSCS 1950-ben Várkeszőről érkezett. Várkeszőn született 1886-ban, Jászberényben hunyt el 1951-ben.
4. Salczer Anna Evarista SDR 1950-ben Budapestről érkezett. Leiterszentgyörgyön született 1884-ben, Jászberényben hunyt el 1951-ben.
5. Schwarz Anna Polixena SDR 1950-ben érkezett Budapestről. Ercsiben született 1878-ban, Jászberényben hunyt el 1951-ben.
6. Varga Erzsébet Hortulána SDR 1950-ben érkezett Budapestről. Érsekivadkertben született 1898-ban, Jászberényben hunyt el 1951-ben.
7. Wágner Erzsébet Renildis SDR 1950-ben Budapestről érkezett. Győrben született 1874-ben, Jászberényben hunyt el 1951-ben.
8. Zorkó Gertrud Zita FdC 1950-ben Egerből érkezett. Marchenben született 1864-ben, Jászberényben hunyt el 1952-ben.

Érkeztek még olyan nővérek, akiket néhány éven belül más szociális otthonokba helyeztek át.

A kezdeti időszakra Párvi Gizella Lucia FdC¹⁰ szerzetesnővér emlékezik, aki 1951. január 16-án érkezett Jászberénybe.

„Minden kezdet nehéz, a helyzetet súlyosbította, hogy év vége volt, és nem volt a tanácsnak erre elkülönített költségvetése, ezért a más intézmények által fel nem használt összegeket vonta el, hogy az új szociális intézmény elindítását biztosítani tudja. Hogy az otthon rövid időn belül életképesé vált, ahhoz nagy részben hozzájárult a 20–25, az akkor még fiatalabb, munkabíró gondozott besegítése.”¹¹

A jászberényi egyházi szeretetotthont 1978-ban összevonták a Hatvani úton álló városi szociális otthonnal, s 1978–1991 között az Egyesített Szociális Intézetbe integrálva, külön egységként működött. Az infrastruktúrát, az intézet teljes ellátását az egyházi otthon területéről biztosították. Itt volt a központi vezetői, gazdasági irányítás, a központi konyha és ételmezés, a mosoda, a karbantartói, a technikai szolgálat, szállítás, raktározás.¹²

Az otthonba 1950–2010 között összesen 1027 nővér érkezett, akik 27 rendet képviseltek. A történelmi Magyarország területén 989 fő, külföldön 38 fő született. (Ausztriában 16, Németországban 10, Lengyelországban 10, Csehországban 1, Az Egyesült Államokban 1 fő.)¹³

⁹ Az alapító okirat szerint november 4.

¹⁰ Párvi Gizella Lucia (1910–1997) FdC (Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata) szerzetesnővér. 1951-ben érkezett a jászberényi otthonba, könyvelőként dolgozott.

¹¹ Párvi Gizella Lucia történelmi visszatekintője 2003. 12. 31; Jász Múzeum Történelmi Dokumentációs Tára. Továbbiakban: JMTDT.

¹² Szalóki Miklós, aki 1984–1991 között volt az otthon igazgatója, írásos közlése. 2018. 01. 30.

¹³ Szeretetszolgálat Törzskönyve. (Besenyi Vendel másolatában).

Az otthonban 2010. április 22-ig az 1027 főből már csak négy kedvesnővér lakott. Többségük elhalálozott, de különféle okok miatt 140 fő¹⁴ távozott az intézményből. Az egyházi otthonok között legnagyobb mozgás a szétszórás után, az egyházi otthonok beindulásának időszakában volt. A legelső hullámban nem vették figyelembe a nővéreknek a szülőhelyükhöz, rendtársaikhoz való ragaszkodását. Később kérvényezhették más otthonba való költözésüket. Több dolgot kellett figyelembe venni: van-e a fogadó otthonban szabad hely, vagy lehetséges-e cserével az otthonváltást megoldani.

Különböző okok miatt is történt távozás. Néhány bejegyzés a Krónikában¹⁵:

- „1975. január 20-án itt volt a csákvári otthon gondnoknője és az egyházi gondozónő. Két nővért hoztak, és helyette két nővért vittek Csákvárra tőlünk.
- 1976. június 30. Bodnár Valéria nővér ma elhagyta véglegesen az otthont, mert cigány pasztorációs munkát vállalt Jászberényben.
- 1977. április 17. Elbúcsúztunk Schilli Mária Gertrúd nővérünktől, aki Hollandiába települt. Egy kis műsor keretében fejeztük ki hálánkat a sok szolgálatért, szeretetért. Mindannyiunk számára igen kedves egyéniség volt. 21 évet töltött otthonunkban. Sokat virrasztott a betegek mellett, az ebédlőben fő segítség volt, szeretettel gondoskodott, takarított Ft. atyánál. Mindenkinek, mindene volt.
- 1987. augusztus 30-án Bathó Mária ápoló nővértől köszöntünk el, nyugdíjba vonult. Szentmisén a Ft. atya méltatta az örökimádó nővér 27 évi munkáját, lelkiességét ebben az otthonban.”¹⁶ Bathó Mária kedvesnővér alkalmazottként dolgozott az otthonban.

A tulajdonjog változásai

A kolostor épülete

„A kolostor kolostornak maradt életmódjában, »termelői egységében«, hétköznapi, ünnepek színes változatában, jókedvben, - szabadságában, – de testi-lelki szenvedésében is, amely a közösség megtartó erejében, a lélek alapkészültségében mégis csak elviselhetőbb. És nem panaszkodik senki.”¹⁷

Száz-százhusz idős, beteg nővérek kellett elhelyezést biztosítani. Ennek a technikai feltétele elsősorban az épület, jelen esetben az egykori ferences rendház.

A rendház építéstörténete

A kolostor épületek szárnyai szakaszonként épültek 1723-tól. Egy-egy szárny megépítése évtizedeket vett igénybe. A legutolsó építmény a nyugati szárny volt, mely a rendi fiatalság részére épült, 1755-ben fejezték be. A hamarosan a rendtartomány idetelepített hittudományi főiskola bölcséleti évfolyamának adott helyet, és kialakítottak benne egy nagyobb tantermet, melyben egy oltárt is elhelyeztek.¹⁸ A nyugati szárny déli, előreugró vé-

¹⁴ Szeretetszolgálat Törzskönyve. (Besenyi Vendel másolatában).

¹⁵ Krónika, a kedvesnővérek által vezetett napló, mely az intézményben történt eseményeket rögzítette 1972-től 2001-ig. Az előtte és az utána készült krónikákat nem sikerült fellelni.

¹⁶ Krónika, 1987. 08.30.

¹⁷ Új Ember, 1984. 12. 05. 2. o.

¹⁸ SZÁNTÓ Konrád: A jászberényi ferences templom története. 75–76. o.

gében, legtávolabbra a templomtól alakították ki a mosdó és az árnyékszék rendszert mindkét szinten, végponttal a pincében.¹⁹

A kolostor alaposabb felújítására 1825-ben került sor.²⁰

1834-ben földrengés rongálta meg, megrepedt a rendházfőnöki szoba déli fala, a nyugati szárnyban lévő tanterem, és a magtárban keletkeztek károk.²¹

A kolostor 1856-ra siralmas állapotba került, adományozás és gyűjtés eredményeképpen 1858-ban elkezdték a belső tatarozásokat, ekkor a klastromot kimeszelték.²²

A templom és a kolostor belső tatarozása után egyre égetőbbé vált a külső renoválás, a tetőszerkezet felújítása is. 1864-ben a házi krónikás azt írta: „*Félő volt, hogy a templom és a kolostor összedől. Mindkettő tetőzete igen rossz állapotban volt. A zsindelemek szétmállottak, a lécek elkorhadtak, a gerendákat az idő annyira megrágtta, hogy a falak és a boltozatok szabad prédái lettek az időjárás viszontagságainak.*”²³

1864-ben kezdődött a nagy renoválás, a korhadt gerendákat kicserélték, a tetőszerkezet teljesen felújították, majd új lécekkel és zsindelethézagokkal látták el.

Alig fejezték be a munkálatokat, az 1868-as földrengés következtében a templom és a kolostor majdnem összedől. Különösen a klastrom sérült meg. Falai megnyiladoztak, mennyezete megrepedezett. Szinte életveszélyes volt. A helyreállítás folyamatosan történt.²⁴

1894-ben egy szabadkai piktor, Blaskovich Mihály kifestette a kolostor refektóriumát és a templomot.

1924–1926 között restaurálták a kolostor homlokzatát, kijavították és megerősítették a tetőszerkezetet, a kolostor keleti szárnya pala, az északi szárnya bádogfedést kapott.

1933-ban elbontották a nyugati szárny és a templomelőcsarnok közötti kétkarú lépcsőt. Ennek a helyén épült meg a kápolna, mely a kórossal közvetlen kapcsolatban volt.²⁵

A jászberényi ferences kolostor (Hrsz.: 6458. Ferencesek tere 1.) ingatlan vagyona 1950. július 1-jén átkerült a Magyar Államkincstár birtokába.²⁶ A Vallás- és Közoktatási Minisztérium 1950. június 27-én kelt határozata alapján a kolostor épületét és a 675+1037 négyszögöl területet a Magyar Államkincstár javára átjegyezték, majd az Elnöki Tanács 1950. évi 34. sz. szeptember 7-én kelt törvényerejű rendeletével a szerzetesrendeket feloszlatták.²⁷

Az állam és az egyház közötti megállapodásról, épületen belüli leválasztásokról sem a plébánián, sem a ferences rendtartománynál, de a szeretetszolgálatnál sem található feljegyzés.²⁸

¹⁹ HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (tervező építész jegyzetei) 2000. május hó. (Kézirat.)

²⁰ SZÁNTÓ Konrád: A jászberényi ferences templom története. 106. o.

²¹ HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (tervező építész jegyzetei) 2000. május hó. (Kézirat.)

²² SZÁNTÓ Konrád: A jászberényi ferences templom története. 111. o.

²³ SZÁNTÓ Konrád: A jászberényi ferences templom története. 114. o.

²⁴ SZÁNTÓ Konrád: A jászberényi ferences templom története. 1974. 116–117. o.

²⁵ HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (tervező építész jegyzetei) 2000. május hó. (Kézirat.)

²⁶ A Vallás- és Közoktatási Minisztérium 1950. június 27-én, 1215–121 J–1.1950. elnevezésű véghatározata alapján. Az ingatlan A.I.3-4 sorszáma alatt az újonnan nyitott 26 317. számon került bevezetésre: Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun Szolnok Megyei Levéltára (MNL-JNSzML), A rendház tulajdoni lapja.

²⁷ HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (tervező építész jegyzetei) 2000. május hó. (Kézirat.)

²⁸ HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (tervező építész jegyzetei) 2000. május hó. (Kézirat.)

A kolostor épülete az 1950/60-as években

A valóságban az épületek leválasztása megtörtént. 1950-ben a földszinten megszüntették a nyugati szárny – templomelőcsarnok, nyugati szárny – északi szárny közötti kapcsolatot, valamint leválasztották a plébániahivatal helyiségeit a padlásra is felvezető lépcsőházzal, így az otthon része csak a déli szárnyban lévő lépcsőház és a nyugati szárnyban lévő melléklépcső maradt, melynek helyére később felvonót építettek.²⁹

Időközben néhány változás történt az ingatlan besorolásával kapcsolatban. 1961. január 5-től kezdve az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség megkeresése alapján a tulajdoni lapra rávezették a műemlékké nyilvánítást.³⁰

Bánki Vilmos plébános 1975-ben kérte, hogy néhány terület kerüljön át a plébánia hatáskörébe: „1. Kérem, hogy a Marx tér 3. sz. alatti plébánosi lakásnak arra a részére, amely a Magyar Állam tulajdonát képezi, a használati jogot plébániánk (Jézus Neve Plébánia) javára telekkönyvezni szíveskedjenek. (...) 4. Kérem, hogy a Szociális Otthon területén lévő Porciunkula-kápolna³¹ tulajdonjogát plébániánk javára telekkönyvezni szíveskedjenek.”³² Továbbá kérte ezeket a jogokat a plébániai irodára, valamint a kolostorkert egyik sarkában található kertre is.

A kolostor kertje

1712 négyszögöl (1,07 katasztrális hold), más források szerint 3 holdnyi terület tartozott a rendházhoz. Ez utóbbi a valószínűbb. A felosztás utáni időszakban a tulajdonjogok

²⁹ HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (tervező építész jegyzetei) 2000. május hó. (Kézirat.)

³⁰ Az Orsz. Műemlékvédelmi Felügyelőség 12287/1960. sz. megkeresése alapján. MNL-JNSzML: a rendház tulajdoni lapja.

³¹ Jászberényben, a Jézus Neve plébániatemplom (ferences-templom) főbejárata előtti részen megépítették a Porciunkula-kápolna hű mását.

³² Bánki Vilmos esperes-plébános 131/1975. sz. 1975. december 31-én kelt levele. MNL-JNSzML, a rendház tulajdoni lapjával egybefüzve.

az állam, a plébánia és a szociális otthon között igazán nem tisztázottak. Az otthon viszont a kertet hasznosíthatta. Amíg a kolostort a ferencesek lakták, saját ellátásukra különböző zöldségfélét, gyümölcsöt és szőlőt termesztettek. A feloszlítás évében a kert művelését is elhanyagolták, majd amikor a szeretetszolgálat kezelésébe került, 1951-től ismét művelés alá vették. Erről az egyik szerzetes nővér így írt: *„Hogy az otthon rövid időn belül életképessé vált, nagy részben hozzájárult az akkor még fiatalabb, munkabíró gondozottak besegítése. Pl. a nagyon elhanyagolt, gazos kertet (3 katasztrális hold³³) megtisztították, termővé tették. 20–25 nővér is dolgozott a kertben.”*³⁴

Ferences kultúrház

A ferences kultúrházat 1926-ban építették, a hozzákapcsolódó melléképület 1950-ben állami tulajdonba került, melyet Jászberény város 1956-tól az 1970-es évekig a Déryné kultúrháznak a használatába adta. Ezután sportcélú hasznosításra bérelték.

Melléképületek

A kolostorkert bejáratával kezdődő kiskertet nyugati, déli és keleti peremén egyszintes épületsor határolta. Ezekben kapott helyet néhány lakószoba a férfi szerzetesek számára: raktár, mosoda, vasaló, kazánház, két garázs, vegyi raktár, moslékos és sertésólak. A kolostor kertjének északi oldalánál, a Porciunkula-kápolnához közel, csendes környezetben, egy különálló épület volt a halottasház, melyben három állvány adott ideiglenes helyet az elhunyt kedvesnővéreknek a temetőbe történő kiszállítás előtt. Ezen épületek tulajdonjoga a kolostor épületével együtt változott...

A kert helyet adott még egy raktárépületnek (kocsiszíneként szolgált valamikor), amelyben, az ápoláshoz a gondozáshoz szükséges eszközöket, valamint a tartalék koporsókat tárolták. Ezek az épületek a ferencesek tulajdonából átkerültek a szeretetszolgálathoz.

Az otthon fenntartása, működési mechanizmusa Jászberényben

Az egyházi otthon vezetését a gondnok végezte, feladata az egyházi intézmény vezetése, irányítási feladatainak ellátása volt 1950–1978 között. Később már igazgatók végezték ezt a feladatot.

A világi igazgató mellett a gondozottak érdekképviselőjének ellátása érdekében, egyházi javaslat alapján, egy kedves nővért alkalmaztak egyházi megbízottként. *„A főnővér szintén egy lakója volt az intézetnek. Elsődleges feladata a Római Katolikus Szeretetszolgálat és az intézet vezetése közötti kapcsolattartás volt. Különösen figyelemmel kísérte a férőhely kijelöléseket, amelyeket a szeretetszolgálat diszponált, ez garancia volt arra, hogy az egyházi otthonba kizárólag a szeretetszolgálat által szavatolt szerzetes nővér kerülhessen be. Rendszeres segítséget nyújtott a kedvesnővérek életvitelének támogatásában, a kapcsolattartások megőrzésében, kialakításában, az ország többi egyházi szeretetotthonával való kapcsolattartásában, az imák szervezése és vezetése, az egyházi (rendi) érintetlenség, rendi életvitelük megőrzésében. Zarándokutak és egyéb kirándulások szervezése, az egyházi ünnepek, a lel-*

³³ A terület nagyságát Hainfahrt Márton 675+1037 négyszögöl nagyságúnak írja, amely összesen 1712 négyszögöl, és ez alig több mint egy hold.

³⁴ Párvi Gizella Lucia történeti visszatekintője.

kigyakorlatok szervezése, megtartása, lebonyolítása, az egyházi személyek meghívása is az ő feladatuk volt. Ezen alkalmakkor a kiadások nagy részét magukra vállalták.

Az intézet fenntartója a Jászberényi Városi Tanács VB. volt. A fenntartás költségei az állami központi költségvetés forrásából voltak biztosítva, amelyet közvetlenül a Városi Tanács VB. mint fenntartó kapott meg. Ezt az intézet működtetésére fordította. Ehhez járult hozzá a működési bevétel, amely az ellátottak egyénre megszabott intézeti térítési díjából származott.

Működési bevétel: a gondozottak, vagy ellátottak intézeti ellátási térítési díját egyéni- leg állapították meg a nyugdíj, vagy egyéb személyes jövedelem alapján.

Mint egyéb bevételi tényező jelentkezett még esetenként un. ár- és díjbevételi forrás. Azokból az értékesítésekből származott, amelyek elsősorban az ebéd, (dolgozók és a vendégétkeztetés), valamint különböző tárgyak eladásából (kiselejtezett bútorok) származott.

Adományok is jelentősen segítették az intézet működését, melyek elsősorban az egyházi otthon által kapott anyagi támogatásokból származtak. (Intézményi mikrobuszvásárlás, az első lifteruházás, központi fűtés, a konyhaüzem korszerűsítése stb.)

Megjegyzendő, hogy a normatív támogatáson felül egyéb beruházások, állóeszköz vásárlások, fejlesztések támogatását a fenntartó, illetve korábban a megyei tanács is támogatta.

További költségcsökkentő hatása volt a '80-as évek végéig a moslékos sertéshizlalásnak, valamint a kerti termelvények élelmezésben való hasznosításának.³⁵

Az 1951. évi költségvetésről:

(Együtt tervezték és számolták el a Hatvani úti és az egyházi szociális otthon költségvetését.)

Összes kiadás 2 060 000 Ft, bevétel 660 000 Ft.

A bevételben tervezték a 32 szociális otthoni dolgozó személyi járandóságát, a 170 fő elhelyezett gondozott ápolásával és eltartásával kapcsolatos összes kiadást, valamint a sertéshizlalással kapcsolatban felmerülő költségeket.

A bevételek összege tartalmazza: a kertgazdaságból és a sertéstartásból, továbbá az otthonban elhelyezett nyugdíjas gondozottak térítési díjából és az alkalmazottak által fizetendő élelmezés díjaiból keletkezett bevételeket.³⁶

Egy 1957-es jelentés „takarmány és állatállomány” jelentőlapja szerint az intézménynek 53 sertése volt. ebből 5 hízó, 28 süldő és 2 koca. Az év folyamán kiutalás alapján kaptak 16 q árpát, 18 q korpát, 2 q morzsolt és 13 q csöves tengerit.³⁷ Az állomány (anyadisznó, malacok, tenyészkán és hízó) darabszáma a '80-as évek elejére 100 fölé emelkedett.

„Jóllehet a működéshez szükséges költségelosztások teljesen egyforma szinten történtek valamennyi területet érintve, de a fejlesztések, beruházások szelektív költségvetési irányzatok alapján működtek. Tekintettel, hogy az egyházi otthon nagy területen, műemléki főépületben volt elhelyezve, így lényegesen nagyobb felújítási és infrastrukturális vonatkozású anyagi háttérrel igényelt. Ennek biztosítása az említett célokra sajnos gyakran elmaradt.”³⁸

1961 novemberében dr. Zana Mátyás megyei szociálpolitikai csoportvezető, Varga Mihály megyei szociális előadó és Antal Józsefné megyei gazdasági főelőadó vizsgálatot tartottak a városi szociális otthonban. A jegyzőkönyvből a következőket tudjuk meg az intézményről:

³⁵ Szalóki Miklós közlése. 2018. 01. 30.

³⁶ Jegyzőkönyv, 1951. április 15. a Jászberény Városi Tanács rendes üléséről. MNL JNSZML.

³⁷ Gergely Istvánné otthonvezető (1950–1969) 1957. október 1-jén kelt jelentése a Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának. MNL-JNSZML, a Városi Tanács jegyzőkönyvei.

³⁸ Szalóki Miklós közlése. 2018. 01. 30.

„A szociális otthon 120 férőhelyes, betegjellegű, egyházi feladatokat ellátó intézmény. A gondozottak létszáma 120 fő, az intézet folyó évi költségvetési irányzata 1 500 000 Ft, amelyből 50 000 Ft felújítás (...) az egy főre eső egy havi működési költség valamivel 1000 Ft alatt van. Az intézetnek az évi bevételi terve 550 000 Ft, amelyből november 15-ig 492 568 Ft teljesítést nyert, s így valószínűnek látszik az éves terv teljesítése.

1961-ben az intézet személyzeti létszáma 21 fő, ebből 6 gondozónő, valamennyi képesített. Az otthon épülete túlszűfolt, de mégis lakajos, otthonias, a feladatát be tudja tölteni.”³⁹ Munkafegyelem területén mindent rendben találtak, de megjegyezték, hogy munkaértekezleteket igen ritkán tartanak. A gondozottak nyilvántartására, a gondozási díj beszedésére vonatkozóan, valamint az egészségügyi ellátás és az ételmezés területén apróbb hiányosságokat találtak. „Összefoglaló megállapítás: A szociális otthon működése példászerű. Az épület a zsúfoltság ellenére is rendeltetésének megfelelő. Felszerelésük jónak mondható. A rendelkezésükre álló költségvetési összeget a legjobban használják fel s e téren a többi intézetünk elé is példaként lehet állítani. A gondozottak ellátása, gondozása igen jó.”⁴⁰

A hiányosságok rendezéséről és egyéb intézkedésekről a városi főorvos egy évvel később írt jelentést.⁴¹

A '70-es évek közepén már javában folyt a „gigantománia” szellemében a vállalati, termelőszövetkezeti,

községi, városi tanácsok és egyéb intézmények integrációja. Ebbe jól beleillett a szociális otthonok egyesítése

Jászberényben. A Római Katolikus Szeretetszolgálat Jászberényi Otthona 1978-tól a Városi Tanács VB. Egyesített Szociális Intézetébe integrálva, de külön egységként működött. Az intézmény élén a Városi Tanács VB. által kinevezett gondnok (vezető) állt. A kinevezés továbbra is a Városi Tanács VB. hatáskörébe tartozott. „Az integrált intézet létrehozását illetően valamennyi intézményi egység vezetését, irányítását már a kinevezett intézeti igazgató látta el, aki egyszemélyi felelőse volt az intézmény gazdálkodásának, szakmai munkájának, képviseletének. A gazdasági integráción kívül példás volt az egyházi otthon és a világi intézet között a perszonális, szakmai együttműködés.”⁴²

Az integrációt a Krónika is megörökítette: „1978. január 31. Szeretetszolgálat hivatalos látogatása. Ismertették, hogy egyesített szociális intézmény leszünk, az I. sz. szoc. otthon, napközi, területi gondozás egy gazdasági egységgé alakul. Változás a mi belső életünkben nem lesz.”⁴³

Az Egyesített Szociális Intézmény tagintézményei:

100 fős egyházi otthon, 125 fős Hatvani úti világi szociális otthon, 140 férőhelyes jászladányi világi otthon, a megye első gondozóháza Jászberényben a Faiskola utcában, valamint az un. területi gondozás – házi segítségnyújtás, idősek klubja szolgáltatás.

³⁹ Szolnokon, 1961. november 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. november 15-én tartott vizsgálatról, I. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.

⁴⁰ Szolnokon, 1961. november 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. november 15-én tartott vizsgálatról, I. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.

⁴¹ Dr. Pap Mihály városi főorvos Jászberényben 1962. szeptember 29-én kelt levele Jászberény Városi Tanács VB. Egészségügyi osztályának 12.845/1962. eü. sz. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.

⁴² Szalóki Miklós közlése, 2018. 01. 30.

⁴³ Krónika. 1978. 01. 31.

Az intézmény valamennyi dolgozója egy munkáltatóval volt munkaviszonyban.⁴⁴

Míg a Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának a gondnok, ezzel párhuzamosan a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat vezetőségének az egyházi vezető nővér is küldött negyedévente jelentést a mindennapi tevékenységről, a beruházásokról, tatarozásokról, az otthonba érkezett vendégekről, látogatókról, programokról, egészségügyi problémákról, érkező, esetleg távozó nővérekről, elhunytakról, temetésükről, a temetői parcella kialakításáról stb.⁴⁵ E forrásértékű jelentések, az intézmény történetének alapdokumentumai.

Az intézmény vezetői

Jászberényi II. Állami Szociális Otthon (1950–1977)

Az 1950–1977 közötti időszakban gondnok vezette az otthont, akit a Jászberényi Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága nevezett ki a „*komoly politikai jelentőségű*” feladatkörbe. A gondnokoknak szolgálati lakást biztosítottak, amelyben később irodahelyiségeket alakítottak ki. Gergely Istvánné és Fülöp Mártonné családotól lakott ebben a lakásban az otthon területén.

Gergely István 1950 decemberétől 1951 márciusáig töltötte be a gondnoki tisztséget.

A kinevezési okiratból: „*A Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága a Jászberényben megszervezett szociális otthon gondnokául kinevezi Gergely István Jászberény, Marx tér 1. alatti lakost, 1950. október 8-i hatállyal és ugyanezen időponttól besorolja nevezettet az 59. kulcsszám fokozatába, tekintettel arra, hogy igen komoly és politikai jelentőségű feladatkört tölt be.*”⁴⁶

Párvi Gizella Lucia kedvesnővér így emlékezik rá.

„*Első igazgatója Gergely István párttitkár úr volt. Ő azonban legnagyobb részt a párttitkári munkával volt elfoglalva, helyette neje, Gergely Istvánné Szívós Margit látta el az otthon vezetését. [...] Gergely István csak néhány hónapig volt az otthon vezetője, mert Miskolcra vitték továbbképzésre.*”⁴⁷

Gergely István gondnok iskolai végzettsége néhány elemi, foglalkozását tekintve, fia szerint, „*pártmunkás,*” Párvi Gizella Lucia nővér szerint „*párttitkár úr*” volt. Ami a lényeg: „*bizalmi*” feladatkört kellett betöltenie, és ez volt az elsődleges! Gergely István gondnok (1950 decemberétől 1951 márciusáig) legfőbb feladata az intézménybe érkező nővérek számára a kolostor épületében a lakhatási, élelmezési feltételek biztosítása. Az intézmény működésének a beindítását felesége, Gergely Istvánné folytatta, aki 1969-ig látta el a gondnoki teendőket.

Gergely Istvánné Szívós Margit, aki 1951. március 20-tól 1969-ig, 22 évig igazgatta az intézményt.⁴⁸

Ebben az időszakban szokás volt a párt- és gazdasági vezetők feleségeinek „*rangjukhoz illő*” állás biztosítása, bölcsőde-, napközi otthon-, szociális otthonvezetők kerültek ki

⁴⁴ Szalóki Miklós közlése. 2018. 01. 30.

⁴⁵ Negyedéves jelentések 1975. évről. JMTDT.

⁴⁶ Jászberény Városi Tanács VB 116/1950.sz. 412. o. In: MNL-JNSzML Jászberényi VB határozatok.

⁴⁷ Párvi Gizella Lucia történeti visszatekintője.

⁴⁸ Párvi Gizella Lucia történeti visszatekintője.

közülük. Az esetek többségében a polgári és szakmai végzettségeik meglehetősen hiányosak voltak. A jászberényi egyházi szeretetszolgálat vezetőjének kiválasztásánál, a „politikai megbízhatóságára” helyezték a hangsúlyt.

Gergely Istvánné iskolai végzettsége mindössze 2 elemi volt, de férje révén, aki pártmunkásként tevékenykedett, és ő volt az egyházi otthon első gondnoka, egyértelmű volt, hogy tisztségét a felesége „öröklí”.

Az egyház részéről megbízott kedvesnővér vezetők személye meghatározó volt a működtetés szempontjából is. Mindannyian kiváló szervező- és irányítóképességgel, szorgalommal rendelkeztek. Gergely Istvánné nyugodtan hagyatkozhatott rájuk, élt is ezzel a lehetőséggel. Szerencséjére a gondozott kedvesnővérek között voltak olyan szakemberek, akik az otthon működtetésének szakmai feladatait el tudták végezni. Főnővér: Varga Viktória M. Emelina SDR (Isteni Megváltó Leányai); élelmezésvezető: Császár Bernadett Precióza SSND-K (Kalocsai Iskolanővérek); könyvelő: Párvi Gizella FdC (Irgalmas Nővérek Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata). A kezdeti időszakban a dolgozói létszám egésze a szerzetesnővérekből és a férfi szerzetesekből tevődött ki.

*„Gergelyné természetes okosságával, becsületes, lelkiismeretes, jóindulatú munkájával rövid időn belül a megyei otthonok fölötti, magas szintre emelkedett az otthon. Ezért ő sok dicséretet, elismerést, jutalmat kapott, úgy a város vezetőségétől, mint a megyétől Szolnokról.”*⁴⁹

Ideológiai beállítottsága ellentétes volt a nővérekével, ennek ellenére nagyon emberséges volt. Erről tanúskodik két egybehangzó vélemény is: „A gondnoknő nagyon humánus,

Csoportkép a '60-as években: ülő sorban középben Csapó Gizella egyházi megbízott, tőle balra Kisgergely Bálint, a szeretetszolgálat lelki vezetője. Középső sorban balról jobbra az 5. Gergely Istvánné, a 6. Szabó Erna, a szeretetszolgálat alapítója, igazgatóhelyettese

⁴⁹ Uo.

Gergely Istvánnétól búcsúznak nyugdíjba vonulása alkalmából 1969-ben.

segítőkész és jóindulatú magatartást tanúsított a kedvesnővérek iránt.⁵⁰ Nagyon sok jót hallottam róla.”⁵¹

Gergely Istvánnéről a főszakács, Szatmári Károlyné is megemlékezik:

„Gergely Istvánné sokat mesélt a kezdetekről. Nagyon nehéz volt az intézmény működésének a beindítása, melyben nagy segítséget jelentett, hogy a munkabíró nővérek minden munkafolyamatba be tudtak kapcsolódni. A gondnoknő két elemi iskolai végzettségének, szakmai felkészültségének a hiányát a nővérek szaktudásával, elkötelezettségével, segítőkészségével pótolták, az ő felkészültségüknek köszönhető, hogy az irányítás egyáltalán működni tudott. Minden munka elvégzése a nővérekre hárult, adminisztráció, beteggondozás, főzés, takarítás, kertművelés stb. Az állatgondozásba, a karbantartásba és a nagyobb fizikai erőt igénylő munkákba bevonták a férfi szerzeteseket, akik a melléképületben kaptak lakást.

Gergelyné mint gondnok, személyesen szinte minden fizikai munkában részt vett, ha arra szükség volt. Gergelyné nagyon tisztelte a kedvesnővéreket, emberséges volt velük, de nagyon magányosan maradt közöttük. A férje párttitkár, pártmunkás volt, ő is úgy került ebbe a beosztásba, mint politikailag megbízható személy. Éppen ebből kifolyólag, a nővérek távolságtartók voltak vele, tisztelték, hálásak voltak azért, amit értük tett, de a barátságukat nem tudta elnyerni.”⁵²

Kezdetben 100 kedvesnővért tudott befogadni az épület. Valószínűsíthető, hogy a korábbi 100 férőhely, a „19 ágyas nagybetegszoba” kialakítását követően emelkedett 120-ra. 1961-ben a szociális otthonban a gondozotti létszám ugyanennyi.”⁵³

⁵⁰ Szatmári Antalné közlése. 2018.

⁵¹ Szívós Jánosné Hering Ilona közlése, aki az otthonban 1977–1991 között intézményvezető ápolóként dolgozott.

⁵² Szatmári Károlyné Bathó Terézia közlése; szakács, majd főszakács (1969–1992 között), 2018.

⁵³ Szolnokon 1961. november 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. november 15-én tartott vizsgálatról, 1. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.

Később, 1977-ben a működési engedélyezés alapelve, tekintettel az épület adottságaira, nem tette lehetővé a 120 fő elhelyezését. Ennek oka az egy lakószobában elhelyezhető létszámnak, a közös helyiségek, vizes blokkok használatának lakólétszámmra történő szabályozása. Ezen szakmai és működtetési elvek alapján a ház lakói részére biztosítani kellett az előírások szerinti normatívákat. Ekkor csökkent a létszám ismét 100 főre. A Krónika így írt az eseményről: „1977. október 11. A szobákban több helyen kicserélték a kályhát. A létszámcsökkentés megindult. Néhány ágyat kitétek a szobákból.”⁵⁴

Az épület állapota, hasznosítása az ötvenes, hatvanas években

A padlóburkolatok a szobákban hajópadló, a folyosókon a 18. századi kelheimi kőburkolat volt.

Ebben az időszakban a 18. században kialakított nagyebédlőben (A gyönyörű barokk refektóriumban) történt az étkeztetés, ahol naponta először a gondozottak, azután a dolgozók ebédeltek.

Az épület két lépcsőházzal rendelkezett, az egyik elől, a déli szárnyban, a másik egy csigalépcső a nyugati szárnyban, közel a kápolnához.

Mindkét szinten társalgó helyiségek álltak a kedvesnővérek rendelkezésére. Ez volt a rendek megemlékezéseinek színhelye is, amelyekre vidékről érkeztek rendtársak, hozzátartozók.

A földszinti és az emeleti folyosók végén a 18. században kialakított vizesblokk, mosdó és árnyékszék rendszer volt, nagy vegyes tüzelésű fürdőszobakályhákkal, mosdókagylókkal és kádakkal. A hatvanas években tették alkalmassá a gondozottak számára a speciális feladatok ellátására.⁵⁵

A város községfejlesztési (sic!) tervében 1958-ban szerepel: 10 db vaságy és 10 db éjjeliszekrény vásárlása, az ebédlők felújítása.⁵⁶

Az első két évtizedben, az otthonban nagyobb beruházások nem történtek, elsősorban állagmegóvásra, tisztasági meszelésre, mázolásra volt lehetőség.

Fülöp Mártonné az 1970–1977 közötti időszakban vezette az intézményt.

Elődjeinél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezett, érettségizett és hosszabb ideig könyvelőként dolgozott, politikai megbízhatóságához kétség nem fért. Egyéniségéről az egykori gondozónő, későbbi igazgató és a főnővér fogalmazták meg, hogy „*elődjéhez hasonlóan ő is szeretettel, emberséggel, jóindulattal törődött a rábízott kedvesnővérek helyzetével.*”⁵⁷ Hasonlóan vélekedett az intézmény főszakácsa is, aki 1979-től ismerte a gondnoknőt: „*Fülöp Mártonné dacára az ateista világnézetének, nagyon megértő, segítőkész és együtt érző volt a kedvesnővérekkel. Ő volt az, aki azt mondta, hogy a sürgősségi betegellátásnál a »kedvesnővérek előbb kívánják a papot, mint az orvost«.* És ezt a kívánságukat maximálisan be is tartotta.”⁵⁸

Fülöp Mártonné gondnoksága idején a Krónika feljegyzése szerint tisztasági meszelések, mázolások történtek a szobákban, az otthon és a Porciunkula-kápolnában. A bútorokat átfestették, házkörüli tatarozási munkákat végeztek, a folyosót elzáró ajtót elhelyezték, átadták az emeleti fürdőszobába beszerelt tusolót.

⁵⁴ Krónika. 1977. 10. 11.

⁵⁵ Szívós Jánosné Hering Ilona közlése, 2018.; HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (Kézirat.)

⁵⁶ Jászberény Város 1958. évi községfejlesztési (!) terve. MNL JNSZML

⁵⁷ Szatmári Antalné és Szívós Jánosné közlése. 2018.

⁵⁸ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

A tetőtér nehezen volt járható, ezért többször pakoltak, takarítottak, selejteztek.

1977 februárjában mérnökök, majd a Szolnok Megyei Tanács szakemberi végeztek felméréseket a központi fűtés kialakítása érdekében.

Tóth Borbála Honóra⁵⁹ nővér irányításával 1977-re készültek el a szerzetesnővérek egyen öltözetét bemutató bábuk.

„Fülöp Mártonné gondoksága alatt már szép számmal dolgoztak világiak is az otthonban. A gondnoknő volt az egyetlen párttag közöttük. Ő már nem volt olyan magányos, mint Gergelyné, hiszen a világiak között ki tudta építeni a baráti kapcsolatait. Becsületes, igazságos, jólelkű asszony volt. Ilyennek kellene lenni a katolikusoknak!”⁶⁰ Szatmári Antalné szerint: „Fülöpné jó kapcsolatot nemcsak a dolgozókkal, hanem a kedvesnővérekkel is ki tudott építeni. Őt talpon állva viszi a jó Isten a mennyországba, amnyira tisztelte és szerette a nővéreket, de a nővérek is őt. A dolgozók és az otthonvezető között egészséges és korrekt beosztott és vezetői kapcsolatot épített ki.”⁶¹

A Városi Tanács VB. Egyesített Szociális Intézete

1978. január 31-től az intézmény szervezeti felépítésében változás történt, az egyházi szociális otthon a Városi Tanács VB. Egyesített Szociális Intézetébe integrálták. A vezetői teendőket a Jászberényi Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága által kinevezett igazgató látta el.

Az intézmény vezetői

Petri András 1978–1984 között igazgatta az intézményt.

A Városi Tanács VB. az egyesített szociális intézmény élére 1978. január 31-től igazgatót nevezett ki. A kiválasztásnál már nem volt elegendő a politikai megbízhatóság, a néhány elemi iskolai végzettség, hiszen a nagyobb tagintézmények gazdasági irányítása és a várható nagyobb beruházások megkívánták, hogy úgy gazdasági, mint pénzügyi hozzáértéssel és vezetői gyakorlattal rendelkezzen a leendő igazgató. Így esett a választás Petri András kórházi gondnokra. Reál gimnáziumi érettségivel, ipari technikus oklevéllel, felsőfokú államháztartási végzettséggel rendelkezett. Gazdaságvezetői komplex tanfolyamot végzett, melyet kiegészített speciális költségvetési szakbizonyítvánnyal is. Ami talán még fontosabb, hogy negyedszázados kórház gondnoki tevékenység állt mögötte Jászberényben. Az egyesített szociális otthonban is nagy lendülettel és lelkesedéssel kezdte a munkáját.

A hatéves tevékenysége alatt történt beruházások:

Már 1978-ban mindkét szociális otthonban megkezdődött, majd 1981-re befejeződött a központi fűtésrendszer kiépítése. A szobákból eltűntek a szenes kályhák, ezzel a szobák tágasabbá váltak.

⁵⁹ Tóth Borbála Honóra (1916–1994) SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek).

⁶⁰ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

⁶¹ Szatmári Antalné közlése. 2018.01.23.

A központi fűtés 1981 márciusában készült el, a munkálatokkal járó kellemetlenségeket Achatz Erzsébet Anthuzia⁶² kalocsai iskolanővér érzékletesen festette le egy általa írt költeményben:

„Központi fűtés bevezetése Otthonunkban 1981. III. 10–12.

Talpra magyar, most vagy soha!
Nem látod, hogy sok a munka?
A szobákban ágyat húznak,
Kint meg vasat kovácsolnak,
Falat ütnek, kopácsolnak, –

Bent a párnák tornyosodnak,
Kívül falak beomlanak,
Szekrényeket húznak-vonnak.

A sok öreg izeg-mozog,
Szekrényektől nem lát ajtót,
Hát a világ körülforgott?

Ha egy doboz leesne,
Pontosan a fejemre!
Nem lenne bár égszakadás,
Még kevésbé földindulás.
De! fejemen egy koppanás. –
Bizony meg is érdemelném,
Bőjt időben ilyen versért.

Viseljük hát szép rendesen,
Ahogy lehet türelemmel.
Jobb fűtési lehetőség,
megnyugtató reményével! –

Szeretettel egy Gondozott...”

A szűknek bizonyuló élelmiszerraktárt meghosszabbították. A kápolna oltárképét megtisztították. Megnagyobbították a konyhát, mert az összevonás után 300 főre kellett napon-ta főzni. Ezzel párhuzamosan kábellefektetések történtek a föld alatt.

A Krónikában 1979. április 12-én az alábbi bejegyzés tudatja velünk a nagy eseményt: *„Reggel örömmel pillantottuk meg a nagy húsvéti ajándékot, a szembemiséző oltárt, mely minden szempontból remekmű. Kis helyet foglal el, de elfér rajta a kehely, misekönyv, gyertyatartó. Művészi alkotású, aranyozott alapzata félig az oltárdobogón, félig a padlón nyugszik, jól illik a főoltár aranyozott faragásaihoz. Főtiszt. Atya (Csörgi István) reggeli ima után beszentelte.”*⁶³ A szembemiséző oltárt Szatmári Antal készítette, aki 1974–1978 közötti időszakban másodállásban karbantartóként tevékenykedett az otthonban, főállásban a MEZŐGÉP-nél dolgozott. Az üzem és az otthon szocialista brigádjai között nagyon jó kapcsolat alakult ki.

1979-ben parkettázták a szobákat, több egybenyíló szobát különválasztottak.

1980-ban bútorcserére került sor, melyről az alábbi tudósítást olvashatjuk: *„Június 5.*

⁶² Achatz Erzsébet Antúzia (1898–1983) SSND-K (Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővér).

⁶³ Krónika.1979. 04. 12.

Napokon keresztül fáradtságos munka folyt az emeleten. Hét szobából eltűntek az öreg vaságyságok, helyüket új heverők foglalták el, a régi kopott éjjeliszekrényeket újjakkal váltották fel. Az idős emberek nem mindjárt hálásak a csinosításért és korszerűsítésért, nekik előbb le kell győzniük a megszokotthoz való ragaszkodásukat. A gondozottak tehát koruknál fogva egy időre talán nem azt köszönik meg, amit kaptak, hanem a vezetőség örömszerzési jószándékát.”⁶⁴

1981-ben a nővérek közös ajándékát, a keresztút 14 bekeretezett stációs képét, a Porciunkula-kápolnában helyezték el.⁶⁵

1982-ben sikerült egy új Skoda mikrobuszt beszerezni, melynek, vásárlási értéke 132 000 Ft volt.⁶⁶

1983-ban elkészült a betonút a kertben a Porciunkula-kápolnához.

A jászladányi szociális otthonban is nagy bővítések kezdődtek, melynek az előkészületi, a tervezési munkálatai Petri András nevéhez kötődnek. A kivitelezési szakaszt, az átadási munkálatokat utódja, Szalóki Miklós igazgató bonyolította.

Az Újtemetőben 1978-ban megkezdődött a szerzetesnővérek sírkertjének a rendezése, amely 12 évi hatalmas beruházással 1990 áprilisában fejeződött be. Időközben elkészült a szerzetesnővérek sírkertjében, a hátsó részen, a nagy kőkereszt.⁶⁷ A felszentelése már az utód igazgató, Szalóki Miklós idejében történt 1984. augusztus 2-án.

„Petri András munkaidejét elsősorban a beruházási, felújítási munkafolyamatok, az otthon működtetése kötötték le, háttérbe szorult az otthon humán szolgáltatási oldala. Petri András a dolgozókkal szigorú, de nagyon igazságos volt.”⁶⁸

Nyugdíjba vonulását megörökítette a Krónika 1984. március 15-én:

„Petri András igazgató urunk nyugállományba vonult. Sok hálaival tartozunk neki, minden erejét az otthon fejlesztésére fordította, az öregeket szerette, mindkét otthonban a központi fűtéssel igen nagy jót tett, mert bizony az öreg fázik, s a kályha már nem a mi erőnköz méretezett munkát jelentett. Az Úr jutalmazza meg minden fáradozását. ... Kinga nővér az egész közösség nevében köszönte meg mind azt, amit értünk tett.” Ideiglenes helyettesét, Magony Jánosnét, a jászladányi otthon vezetőjét a főnővér mutatta be.⁶⁹

Magony Jánosné, a jászladányi otthon vezetője mint helyettes 1984. március és július között igazgatta az otthont.

Szalóki Miklós 1984–1991 között volt az intézmény igazgatója.

Az új igazgató bemutatkozása 1984. augusztus 1-jén történt. Szalóki Miklós gimnáziumi érettségivel, felsőfokú műszaki gazdálkodási oklevéllel rendelkezett, és már megkezdte tanulmányait a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia Főiskola szociális szervező szakán, melyet 1987-ben fejezett be. Ebben az időben mindössze 35 éves volt, *„intelligens, művelt fiatalember, tele emberséggel.”*⁷⁰ E vélemény egybehangzik az akkori vezető főnővér visszaemlékezésével: *„Nagyon tisztelte és szerette is az idős embereket, szíven viselete*

⁶⁴ Krónika. 1980. 06. 05.

⁶⁵ Krónika. 1981. 10. 02.

⁶⁶ Értésítés a beszerzésről Magyarika Borbála Kinga NDS Notre Dame nővér (1975–1991 között egyházi vezetőnővér) részére.

⁶⁷ Krónika. 1984. 08. 02.

⁶⁸ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

⁶⁹ Krónika. 1985. 03. 15.

⁷⁰ VIRÁNYI Ottó: Római katolikus szociális otthonok képekben, riportokban. 65. o.

*a sorsukat, mindig volt egy-egy kedves szava hozzájuk. Emlékszem olyan esetre, amikor a karjába kapta a beteget és kivitte a szabadba, hogy élvezhesse a kellemes, szép időt.*⁷¹

A Szalóki Miklós igazgatói szolgálata alatt történt beruházásokat és felújításokat ő maga az alábbiakban foglalta össze:

„Egyházi támogatással vásároltak mikrobuszt, melyet az intézet továbbadott a fogyatékos gyermekek egyházi fenntartású otthonának. Az egyesített szociális otthon ez időben rendelkezett 1 Niva terepjáróval, 1 Skoda mikrobuszal és traktorral.

1984-ben az egyházi otthon udvarában üzemeltetett sertéstelepet a dolgozók aktív közreműködésével kitelepítették az Érpártra. A lebontott ólak téglá és egyéb anyagait az új telepen hasznosították. Sajnos, a moslékos sertéshizlalás még ez évtizedben gazdaságtalanság miatt megszűnt.” Erről a Krónikában is megemlékeztek:

„1984. július 25. Nagy örömünkre a sertéseket kitelepítették a tanyára. Felszabadultak a legyek, mint az egyiptomi csapás egyike, leptek el bennünket. Működésbe léptek a lyukacsos légycsapók.”⁷²

„Az otthon udvarán lévő konyha előtti nagy szemét és hulladékártól megszüntették. A belső udvari részt kis körforgalmi beaszfaltozott úttal látták el, Rusvai György kertész segítségével növények és egyéb tuják ültetésével parkosítottak.

Kettős garázst alakítottak ki a melléképületben.

Felújították a központi mosodát, ugyanabban az épületben irodát és szociális helyiségeket, foglalkoztatót és társalgót alakítottak ki a dolgozók részére. 1984. augusztus 2-án szentelték fel.

Udvari és főbejárati térvilágítást alakítottak ki.”⁷³

„1987 májusában elkezdtek festeni az emeleti szobákat. Leválasztottak egy szobát. „Lassan és fegyelmetten viselik a nővérek a munkálatokkal járó kellemetlenségeket.”⁷⁴ jegyezte meg a krónikás...

A főnövéri irodát leválasztották az ügyeleti nővérszobáról.

1990 novemberében elkezdődött a gázvezetékrendszer kiépítése. Villanybojlerokat, színes, távirányítású TV készülékeket és hűtőszekrényeket kapott az intézmény. Foglalkoztatót, társalgót, teakonyhát alakítottak ki.⁷⁵ 1991-ben tovább folytatták a gázszereléseket, és februárban – egyházi segítséggel már megtörtént a szénfűtésről a gázfűtésre való átállás.

Konyhafelújításra, csempe- és padlóburkolat cseréjére került sor. gázszámolyok, és háztartási gáztűzhely beiktatásával vált könnyebbé a napi 300 adag ebéd elkészítése. Sajnos ezekre a felújításokra a városi költségvetésből semmit sem kaptak, a támogatók, a dolgozók aktív részvétele nélkül nem valósulhatott volna meg.

Honóra nővér vezetésével 1987-re elkészült a szerzetesnővéri rendek öltözékeit bemutató bábuknak a kiállító vitrin.

Elkészült a nyugati szárnyban a lift a csigalépcső helyén, amely az első emeletig szállított. A költségek felét az egyház állta.”⁷⁶

A Krónika további fejlesztésekről számolt be:

Tizenkét évi folyamatos munka után sikerült befejezni a szerzetesnővérek sírkertjében a régi sírkeresztek áttelepítése. Egy hatalmas beton alapra egymás mellé, több sorban he-

⁷¹ Szívós Jánosné közlése. 2018.

⁷² Krónika. 1984. 06. 25.

⁷³ Szalóki Miklós közlése. 2018. 01. 31.

⁷⁴ Krónika. 1987.

⁷⁵ Jászkürt, 1989. december. 6. o.

⁷⁶ Uo.

lyezték el, középen egy szép síremléssel. 1990. április 19-én a szeretetszolgálattól érkező Virányi Ottó, Zalán Katalin, Rác István Perbált⁷⁷ vették át és szentelték meg a hatalmas építményegyüttest.

A kápolnát átfestették, parkettázták és új futószőnyeget vásároltak. Bővítették az emeleti fürdőszobát, szobaválasztások történtek.

1986 áprilisában készült el a jászladányi újjáépített szociális otthon. „Szép modern épület, kényelmes berendezési tárgyakkal, szórakozási lehetőséggel. 2–3 ágyas szobák vannak; összesen 140 férőhely. Jelenleg 80 fő költözött be az otthonba.”⁷⁸

A két otthon 1988-ban bekapcsolódott a crossbar rendszerbe, ezzel lehetőséget teremtve az otthonban is egy telefonközpont kiépítésére, mely részben a kedvesnővérek felajánlásaiból valósulhatott meg.⁷⁹

1989-ben a kedvesnővérek adományaikkal támogatták a teakonyha, a büfé felszerelését.⁸⁰

Szalóki Miklós igazgató és a dolgozók az 1980-as években

⁷⁷ Rác István Perbált (1922–2009) O.Cist szerzetes, 1982-től 20 éven át, társadalmi munkában tevékenykedett a szeretetszolgálatnál.

⁷⁸ Krónika. 1986 áprilisában.

⁷⁹ Krónika. 1986. 04. 18.

⁸⁰ Jászkürt, 1989. 12. 6. o.

A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi otthona (1991–2007)

A visszaadás folyamata, a tulajdonjog, és a működtetési mechanizmus rendezése

1989 tavaszán már felvetődött és elkezdődött a szerzetesrendek visszaállításának lehetősége. Ennek az előkészületeiről a Krónika is megemlékezett:

1989. április 21. „A napokban felszólította az állam a püspöki kart, hogy hívja össze a szerzetes elöljárókat és beszéljék meg, hogyan lehetne visszaállítani a régi rendeket. Takács Nándor dr.⁸¹ segédpüspök összehívta az elöljárókat, és arról beszélgettek, hogyan lehetne újjáalkotni a régi rendeket. Kinga nővér – aki ma Pécsről hazajött – újságolta, hogy a karmelitáknak, pálosoknak már visszaadtak 2–2 házat, ahová beköltöztek; ők már ismét rendi ruhában öltözve járnak.”⁸²

A szerzetesrendek visszaállításának törvényes lehetőségét is megteremtették.

1989. augusztus 30-án a Magyar Népköztársaság ET 1989/17. rendelete visszavonta a szerzetesrendek működési engedélyének megvonásáról szóló rendeletet (1950/34), és számos rend újraindulhatott.

*A szeretetszolgálat visszakérte, és 1991-ben megkapta valamennyi állami fenntartású, egyházi jellegű otthonának felügyeletét és üzemeltetési jogát.*⁸³

A jászberényi otthon visszaszolgáltatása ügyében a tárgyalás 1990 őszén kezdődött meg.

Az egyházi otthon „kiemelése” egy egyesített szociális intézményből komoly gondot okozott, hiszen a működéshez szükséges infrastruktúra, az alkalmazotti létszám közös volt, és mindkét intézmény további működését is biztosítani kellett. Összesen több mint 600 gondozottnak kellett az ellátását biztosítani továbbra is.

A városi tanács sokat gondolkodhatott az átadás mikéntjén, mert az egyházi otthont 1977-ben összevonták a Hatvani úton álló városi szociális otthonnal, s az infrastruktúra jelentős része az egyházi otthonban volt. A konyha mellett itt volt a mosoda is, és az irányítás irodái is.

Virányi Ottó már az önkormányzat megalakulása előtt kérte, hogy „ez a 100 fős nővér-otthon különálljon a hozzá integrálódott résztől, külön vezetőkkel és azokkal a munkatársakkal – az ottani dolgozókkal –, akik hajlandóak a szeretetszolgálatot új munkáltatónak elfogadni. Kérés volt az is, hogy a központi iroda is áthelyezésre kerüljön.” A különválás feltételeit előbb meg kellett teremteni, erről tanúskodnak a jegyzőkönyvek is:

A Jászberény, Ferencesek tere 1. sz. alatt lévő szociális otthonnak a Római Katolikus Egyház Szeretetszolgálatára részére történő átadását 1990. december 11-én tárgyalta a képviselő-testület. „A kérés jogos és érthető, de a részleteket tisztázni kell, ezért kötelezte a polgármesteri hivatalt, és felkérte Kármán Antal képviselőt, hogy végezzen vizsgálatot a tárgyi feltételek helyzetéről, továbbá kezdeményezzen intézkedéseket a szétválás feltéte-

⁸¹ Dr. Takács Nándor (1927–2016) karmelita szerzetes, székesfehérvári segédpüspök, majd megyéspüspök.

⁸² Krónika. 1989. 04. 21.

⁸³ www.szeretetszolgalat.hu/tortenetunk; A honlapon felhasználták VIRÁNYI Ottó: A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve, Budapest, Római Kat. Egyházi Szeretetszolgálat. 2000. [S. I.] című könyvét.

leinek megteremtésére. A végzett munka eredménye után 1991. május 30-ig tartotta indokoltnak a testületet a javaslatot ismételt megtárgyalásra.”⁸⁴

1991. március végére elkészült a leválasztás kiviteli terve, többször tárgyaltak a szeretetszolgálat vezetőivel, és megállapodtak a részletekben is. Közben megkezdődött a Hatvani úti szociális otthon bővítése mintegy 26 millió forintos költségelőiránnyal. Ez a bővítés konyha, mosoda, iroda, és 15–25 fő gondozott elhelyezésére is szolgált. Biztosítani kívánták a szétváló két intézmény további folyamatos működését is.

Megállapodtak abban is, hogy a sertéstelep a Hatvani úti állami fenntartású szociális otthonhoz, míg a kertészet az egyházi otthon fenntartásába kerül, és mindkettő az otthon étkeztetésében kerüljön hasznosításra.

A képviselő-testület ismét napirendre tűzte az egyházi otthon visszaszolgáltatását:

1991. május 15-én a képviselő-testület 21 igen szavazattal, és két tartózkodással elfogadta a Jászberény, Ferencesek tere 1. sz. alatt lévő szociális otthonnak a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat részére történő átadását.

„Jászberény város Önkormányzati képviselő-testülete a Jászberény, Ferencesek tere 1. sz. alatt lévő szociális otthon irányításáról, működtetéséről lemond, azt 1991. július hó 1. napjával kezdődően átadja a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat irányításába a következő pontokban meghatározott feltételekkel. Az otthon átadásával egyidejűleg az önkormányzat Jászberényi Szociális Intézetének a feladata is módosul, feladatköre a továbbiakban nem terjed ki az említett működtetésével kapcsolatos feladatokra. Az Önkormányzat a Ferencesek tere 1. sz. alatt lévő, jelenleg önkormányzati tulajdonú ingatlan, meghatározatlan időtartamra, térítés nélküli használatra átadja a szeretetszolgálat számára, idős szerzetesnővérek gondozása céljából. (Az ingatlan egyházi tulajdonba történő visszaadására az erre vonatkozó törvény megalkotása után kerülhet sor.)”⁸⁵

1. Az Önkormányzat Szociális Intézete leltár szerint adja át azokat az ingóságokat, amelyek a Szeretotthon működéséhez szükségesek. Az ellenérték nélküli eszközátadás alapul szolgál arra, hogy az Egyházi Szeretetszolgálat – külső támogatás igénybevételével – anyagi segítséget nyújtson a Szociális Intézet felépülő kiszolgáló részelei felszereléséhez.
2. Az Egyházi Szeretetszolgálat irányítása alá kerülő otthon vállalja, hogy az új létesítmények megalapításáig – várhatóan egy évi időtartamig – biztosítja a városi Szociális Intézet számára azokat a szolgáltatásokat, amelyet az otthon létesítményei a városi idősgondozásnak ezidáig is nyújtott. (Konyha, mosodai szolgáltatások és eszközök, anyagok számára raktárhelyiség biztosítása.)
3. Az otthon átadása-átvétele során biztosítani kell az alkalmazottak további foglalkoztatását. A Szeretetszolgálat biztosítson lehetőséget a jelenlegi állományi létszám áthelyezéssel történő átvételére.
4. A 3. pont rendelkezése nem vonatkozik az intézmény vezetőjére, valamint a gazdasági szervezetre, amelyről az irányítása alá kerülő otthonban a Szeretetszolgálat a saját belátása szerint gondoskodik.
5. A Polgármesteri Hivatal 1991. év második félévében úgy gondoskodik a Szeretet Otthon pénzügyi finanszírozásáról, hogy a félévre eső normatív támogatást az átl-

⁸⁴ Jegyzőkönyv képviselő-testületi ülésről, 1990. december 11. Jászberényi Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye.

⁸⁵ Jászberény Város Önkormányzati ülésének 1991. május 15. jegyzőkönyve. Jászberényi Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye.

gos létszámra számítva átengedi az Egyházi Szeretetszolgálatnak. (Havi ütemezésben utalja a Szeretet Otthon számlájára.)

6. Az 1–5. pontban meghatározott alapelvek figyelembevételével az Egyházi Szeretetszolgálat és a Polgármesteri Hivatal közötti részleteket is tisztázó megállapodást kell kötni. A megállapodás létrehozása feltétele a jelen határozatban hozott döntések hatályosulásának. A megállapodás aláírásával a Képviselő-testület megbízza dr. Magyar Levente polgármester urat. Egyben felkéri a Szociális és Vallásügyi Bizottságot, hogy az átadás lebonyolítását kísérelje figyelemmel, szükség esetén kezdeményezzen intézkedést a határozat végrehajtására.
7. A Képviselő-testület határozata, valamint az azt részletező megállapodásban foglaltak alapján a létrehozott új intézmény, valamint a Szociális Intézet a folyamatos együttműködés gyakorlatát, az egymásnak nyújtott szolgáltatások elszámolási rendszerét együttműködési szerződésben szabályozza.”

Az 1–7. pontokban rögzítettek végrehajtási határideje 1991. június 30.

Végrehajtásért felelős:

Dr. Magyar Levente polgármester

Dr. Forgács István jegyző

Szalóki Miklós intézetvezető”⁸⁶

Szalóki Miklós, az egyesített szociális intézmény akkori igazgatója így emlékezik a kiválási időszakra:

„A hazánkban bekövetkezett rendszerváltást követő időszakban megkezdődtek az erkölcsi és anyagi kártérítések azok felé, akiktől évtizedekkel korábban elvették az ingatlanjaikat, értékeiket. Nagyon jelentős mértékben szenvedői, megfosztottjai voltak annak a szomorú történelmi időszaknak a magyar egyházak. Így a római katolikus egyház is. Jogos és természetes igény volt a Római Katolikus Szeretetszolgálat részéről, hogy az egyháza igényét bejelentse a Ferencesek tere 1. szám alatti belterületi épület ingatlanra.” (Itt jegyezzük meg, hogy ekkorra már a tér neve ezt a nevet viselhetett ismét, hiszen korábban Marx térnek nevezték azt a területet, ahol a katolikus templom, a Porciunkula-kápolna, a lourdes-i barlang és a 100 szerzetesnővér otthona volt.)

„Tekintettel arra, hogy a visszaszámoltatásnak semmi jogi és egyéb akadálya nem volt, a jászberényi városi önkormányzatnak kötelessége volt visszaadni az ingatlant. Tekintettel a sajátos helyzetre, miszerint az épületben 100 fő szerzetesnővérről való bentlakásos gondoskodás folyt, így az egyház átvállalta azt a feladatot is. Az átadás-átvétel igen gondos és kölcsönös együttműködést követelt meg. A végrehajtás nem volt egyszerű. Mivel sok-sok kiszolgáltattott sorsú gondozott további ellátását is érintette (a Hatvani úti otthont és egyéb világi gondozási egységet is érintve), megfontolt és jól előkészített »forgatókönyvet« kellett kidolgozni.

A folyamatnak ez a része már nem volt eléggé gondos. Az ütemezés megkívánta volna, hogy előbb készüljön el a város fenntartása és működtetése alatt maradt intézményrészek infrastrukturális kiépítése, amely beruházást igényelt.

Az átadás időpontjának meghatározása ezen okból kifolyólag a városi képviselő-testület tagjai és az intézet vezetője által képviselt állásfoglalás jelentős vitákat eredményezett, melyről a helyi és a megyei médiák is korrekten beszámoltak. Időpont módosítások-

⁸⁶ Jászberény Város Önkormányzati jegyzőkönyve. 1991. május 15. Jászberényi Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye.

kal született meg a végső döntés. Sajnos, az intézet un. világi része meglehetősen szűkös, mondhatni mostoha körülmények között élte át a hosszas időszakot. Megjegyzendő, hogy az átvevő Római Katolikus Szeretetszolgálat részéről türelmes, megértő, sőt köszönetet mutató hozzáállást lehetett tapasztalni.” (A Szeretetszolgálat ügyvezető igazgatója levele is erre utal.)

A kedvesnővéreket is nagyon foglalkoztatta, hogyan és miképpen alakul az életük az otthon visszaszolgáltatása után. 1991-ben a dezintegráció folyamatát, az alábbiak szerint rögzítették a Krónikában:

1991. január 30. „Az egyházi szeretetszolgálat látogatása nálunk. Nem szívárgott ki semmi, miről tárgyaltak.”

Február 19-én a szeretetszolgálat három miniszteri küldöttel látogatta meg a jászberényi szociális otthont, hogy a leválasztásról és az egyházi fenntartásról tárgyaljanak. Nem könnyű eset, hiszen négy tagintézményből álló egységet kellene megosztani.⁸⁷

A tárgyalások továbbra is folytatódtak:

„Május 8. Ma tárgyalások voltak az önkormányzattal a leválasztással kapcsolatban. Lejött a szeretetszolgálat is. Eredményről nem tudunk.

Május 18. Az újságok is hozták, hogy létrejött a megegyezés a szétválasztással kapcsolatban. Július 1-vel egyházi vezetés alatt lesz az otthon. Különben minden marad a régi-ben. ... Dolgozóink legtöbbje szintén itt marad az otthonban továbbra is.

Június 17. A szeretetszolgálat vezetősége érkezett az otthonunkba, az otthon szétválasztásának ügyében tárgyalnak. Nagyon nehéz problémák megoldása került tárgyalásra, ilyen a dolgozók további sorsa.

Június 19. Az iroda már költözködik. Az intézetvezető főnövér is készülődik, fájó szívvel.”⁸⁸

Az átadásról a Krónika is megemlékezik:

1991. július 1.

Nagy események zajlanak az otthonunkban, ma délelőtt 10 órakor gyülekeztünk az ebédlőben, dolgozók és gondozottak. A Római Katolikus Szeretetszolgálat részéről megjelent Virányi Ottó piarista atya, igazgató, Zalán Katalin szatmári irgalmasnővér, tartományfőnöknő, Papp Tihamér ferences tartományfőnök a Pasarétről, aki most járt először Jászberényben, a ferences kolostorban. A helybéli polgármester, dr. Magyar Levente, képviselőnk, Taczmann András és 2 úr az önkormányzattól. A ferences templomtól Kovács József esperes úr. A volt igazgató, Szalóki Miklós, és az új igazgató, Szatmári Antalné Kocza Veronika. Szívós Jánosné nem jelent meg közöttünk...

Virányi Ottó kezdte a mondanivalóját beköszöntővel. Méltatta a szerencsés megegyezést, a megoldást a szétválasztáshoz. Felolvasta a volt igazgató, Szalóki Miklós köszönő levelét és a kinevezett igazgató kinevezését. Meghatódva szólt a polgármester, aki piarista diák volt, örömét fejezte ki, hogy tehetett valamit az ügyért. Az új otthonvezető, Szatmári Antalné csupán pár mondatot szólt, de velősen szólt. 14 évig dolgozott itt, mint betegápoló (ápolónő). Amikor 1985-ben el kellett innen mennie, azt hitte belehal.⁸⁹ Most úgy érzi hazajött, és megköszönte a bizalmat. A volt igazgató, Szalóki Miklós, 1984-től volt otthonunkban, lelkileg itt telítődött (!) fel. Mindig tisztelettel tekintett a nővérekre. Felszólalt

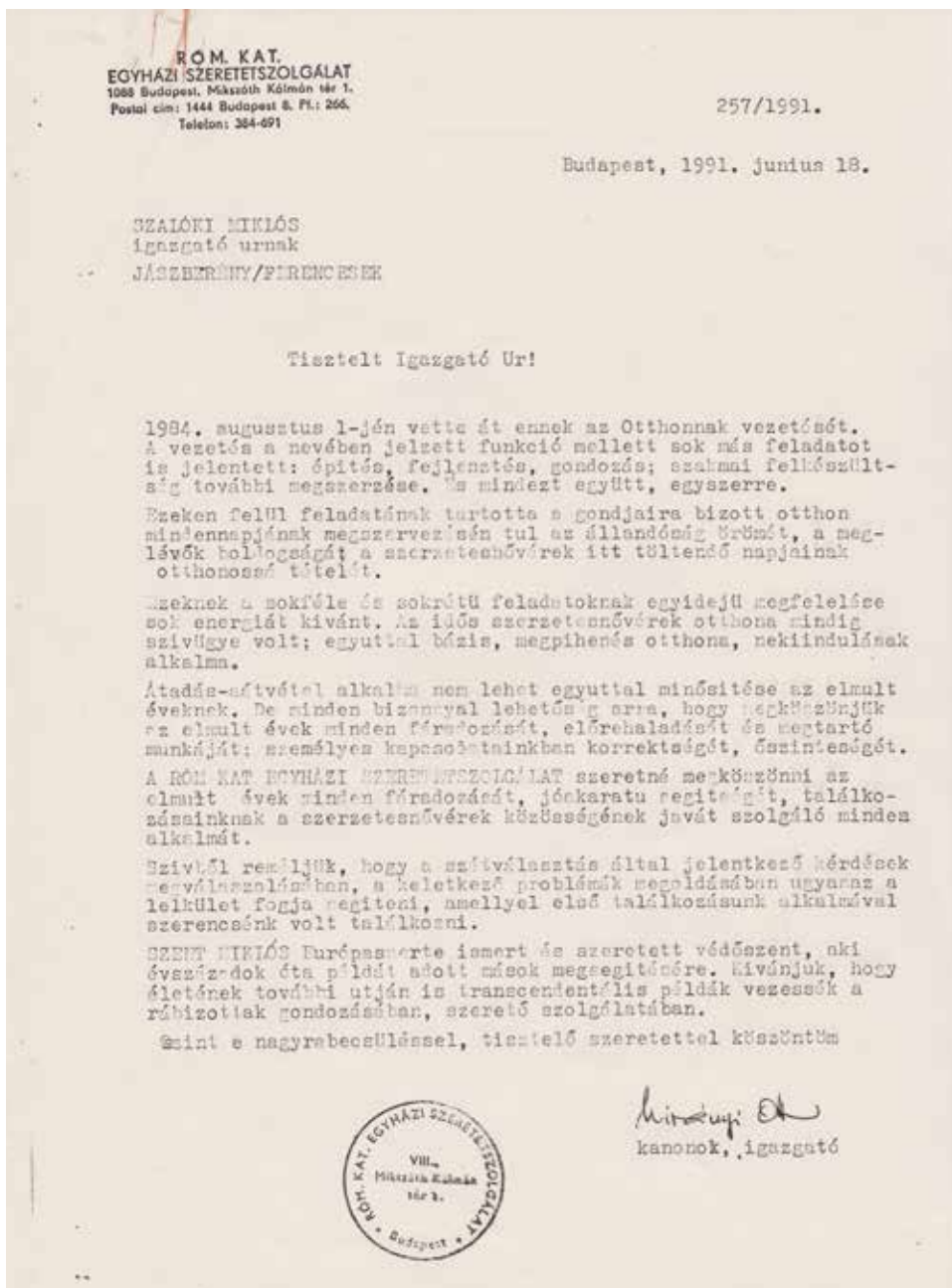
⁸⁷ Krónika. 1991. 02. 19.

⁸⁸ Krónika. 1991. 06. 19.

⁸⁹ Szatmári Antalné, 2019. január 23-i közlése szerint a kedvesnővérek leírása nem pontos, mert nem kellett elmennie, hanem Szalóki Miklós igazgató javaslatára vezető gondozónak nevezték ki az alapellátásba, de továbbra is az intézmény keretein belül maradt. 2019.01.23.

a ferences tartományfőnök is: »Kövessük Szent Ferenc szellemét, szeretetünk karolja fel az egész világot. Kéz a kézben.«»

A dolgozók maradnak a helyükön. De Ottó atya felhívta a figyelmüket a dolgozóknak, hogy munkájukat Isten felebaráti szeretetével végezzék. A végén elénekeltük a Béke

Virányi Ottó kanonok, igazgató, Szalóki Miklós, távozó igazgatóhoz írt levele

*fejedelme c. éneket. A ferences atya áldást adott. Végre 41 év után EGYHÁZI SZERETET OTTHON leszünk.*⁹⁰ *A hivatalos átadás ezzel szinte meg is történt.*

1991. július 1. Az egyházi intézmény kiválása megtörtént. Szalóki Miklós az Egyesített Szociális Intézet igazgatója maradt továbbra is, kivéve a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat Otthonát, melynek fenntartását átvette az egyház, felügyeleti szerve a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat lett.

A nővérek fájó szívvel és szeretettel búcsúztak azoktól a dolgozóktól, akikről meg kellett válniuk, így mentetgetőztek: „*Mi beteg nővérek nem tehetünk semmiről! A 40 évi puszta vándorlás után az ÚR kegyesen ránk tekintett!*” A kedvesnővérek aggódtak a megszeretett, megszokott beteggondozók sorsa miatt is, ki maradhat, ki nem:

„1991. június 25. Egyik betegápolónk, aki szerződéses, elmegy július 1-jén, attól tartott, hogy ha egyházi lesz az otthon, őt nem tartják meg. A kórházba megy gazdasági vezetőnek⁹¹. Egy műszakban dolgozik, a fizetése sem változik. Senki sem tudja mi lesz a sorsa tovább, alkalmazták, vagy sem.

Június 28. nyugdíjosztás, még mindenki megkapta, mint eddig. Nemsokára felemelik a tartásdíjat. Izgalommal várjuk július 1-jét, hogyan fog végbe menni a szétválasztás.⁹²

A ferences kultúrház épületegyüttesét, az önkormányzat felajánlotta a ferenceseknek, akik nem tartottak rá igényt, hiszen szerzeteseket nem tudtak küldeni.⁹³ Megállapodást kötött Jászberény Város Önkormányzata, a Jézus neve plébánia és a YAKUZÁK Sport Egyesület. E megállapodás értelmében: a „*Kapisztráni Szent János Ferences Rendtartomány kizárólagos tulajdonát képezi a 6457. hrsz.-ú, kultúrház és az udvar elnevezésű, 1007 négyzetméter nagyságú, természetben Jászberény, Ferencesek tere 1/a. sz. alatti ingatlan.*” Az épületegyüttes a 2004–2009 közötti időszakra térítésmentesen kizárólagos használatba került Jászberény Város Önkormányzatához azzal a kikötéssel, hogy gondoskodnia kell a rendeltetésszerű használatról, valamint a szükséges állagmegóvó és karbantartási munkákat el kell végezni. A megállapodás 6. pontjában szerepel: „*A használatba vevő a használat időtartama alatt az ingatlant kizárólag sporttevékenység folytatására engedi át, mely tevékenység nem zavarhatja az egyházközség szertartásainak rendjét. A megállapodás 1/e./ pontja szerint: a kultúrházat előre egyeztetett módon és szükség esetén igénybe veheti a nagyobb rendezvényekre a Jézus Neve Plébánia.*”⁹⁴

A kultúrház közösségi épületszárny részét a dezintegráció után két évig, 1993-ig az Egyesített Szociális Otthon iroda helyiségként hasznosította. A kultúrház épületét sportcélú (YAKUZÁK SE) használatra adta bérbe a város. A város és a ferences rend a közösségi házat 2000 után átadta a Jézus neve plébánia képviselő-testületének. A képviselő-testület tagjai társadalmi munkában felújították, átalakították, a közműrendszert leválasztották a kultúrház épületéről. Bevezették a gázt, a fűtést és a szennyvízelvezetést is kiépítették.

A ferences rend 2008-ban értékesítette a kultúrházat és a közösségi épületszárnyat. Sajnos a befektetett munkálatok, a beruházások által létrejött értéknövekedést az eladásnál figyelmen kívül hagyták. Az új tulajdonos a jászberényi Terplán Zénó alapítványi iskola lett.⁹⁵

⁹⁰ Krónika. 1991. 06. 01.

⁹¹ Nem gazdasági vezetőnek, hanem ápolónak ment a kórházba. Szatmári Antalné közlése.

⁹² Krónika. 1991. 06. 28.

⁹³ Dr. Magyar Levente, Jászberény polgármestere (1990–2006 között) közlése 2018 nyarán.

⁹⁴ Megállapodás a ferences kultúrház és az udvar tulajdonjogáról, bérbeadásáról. JMTDT.

⁹⁵ Molnárné Somogyi Margit (Terplán Zénó Szakképző Iskola igazgatója) közlése. 2018.

Az egyházi intézmény életének beindítása

Az egyházi tulajdonba került intézmények életében nagy változások történtek. Megnyílt a lehetőség a külföldön fel nem oszlatott, folyamatosan működő szerzetesrendek és a magyarországi egyházi szeretetszolgálat és az újra alakuló szerzetesrendek közötti kapcsolatok kiépítésére. Az újjáalakult rendek az ország különböző területein tevékenykedő, az otthonokban gondozott tagjaikat számba vették, felkeresték. Mihelyt a rendek szervezeti működése beindult, igyekeztek tagjaikat a saját rendjükbe összegyűjteni.

Az újrainduló rendekbe a jászberényi intézményből 11 nővér távozott.

A kedvesnővéreket nagyon foglalkoztatta, hogyan alakul az intézmény tulajdonjoga, ezzel együtt az ő sorsuk:

1991. február 1-jén arról írtak, hogy a szeretetszolgálat ismét meglátogatta őket és a levélasztásról tárgyaltak: „*Nehezen megy, mert négy tagintézmény része vagyunk. Kiderült az igazság. Kinga nővért, Pécsi Notre Dame, március 2-vel elviszik tőlünk! Szinte el sem tudjuk az otthon életét nélküle képzelni! 16 évig szolgált az otthonban, magáról teljesen megfélekedve. Minden erejét, idejét ránk áldozta. Zárdájukból egy részt visszakaptak, s a szerzetesrendnek nagy szüksége van rá a megindulásnál. Sok hálával tartozunk neki! Kísérje Isten áldása és a Szűzanya oltalma.*”

Több kedvesnővér aktívan vett részt a rend újraindításának nagyon fárasztó munkájában, mint pl. Magyarka Borbála Kinga NDS (Notre Dame nővér). A Krónikában feljegyezték, hogy „*Kinga nővér az utóbbi évben már gyakran, több napra is elutazott Pécsre, hogy a NOTRE DAME rend újraindításában részt vegyen. Végül is március 2-án költözött el végleg a jászberényi otthonból, Pécsről jött combi, hogy Kinga nővért csomagostól végig elszállítsa tőlünk Pécsre. 11 kor indultak, a nagykapuig kísértük könnyezve, integetve egymásnak, amíg a távolság el nem ragadta szemünk elől.*”⁹⁶ A kedves nővérek másik része, akik gondozásra szorultak, szintén otthonra vagy szerető gondoskodásra leltek a saját rendjükben.

A rendszerváltás időszakában, az egyházi iskolák beindulásával a kedvesnővérek is vállalhattak hitoktatást, vagy taníthatták a képzésük szerinti szaktárgyakat.

Azoknak a szerzetesrendeknek a tagjai, akiknek a rendje nem szerveződött újra, maradhattak továbbra is a jászberényi otthonban, vagy olyanok is akadtak, akik megszokták itt és nem kívántak az újra induló rendekbe átmenni.

A jászberényi otthon jogi státusza is megváltozott, az irányítás, a vezetés teljesen az egyház hatáskörébe tartozott.

Az épületegyüttes az egyház kezelésébe, majd a ferences rend tulajdonába került. Az alkalmazottak is az egyházzal álltak munkaviszonyban.

A felügyeleti szerv a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat lett Budapesten.

1991 után az otthon gazdálkodását, költségvetését felügyeleti szerve hagyta jóvá. Továbbra is kapott normatív állami támogatást, illetve a térítési díj befizetésével a kedvesnővérek is hozzájárultak a költségekhez. Az intézményi térítési díj 1999. február 1-től 24 000 Ft lett.⁹⁷

Ellátási forma: ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos szociális intézmény.

Ellátási terület: az ország egész területe.

⁹⁶ Krónika. 1991. 02. 19.

⁹⁷ Virányi Ottó és Endrődy Zsuzsanna levele. 1999. január 5.

Az egyházi szeretetszolgálat központi vezetése a kiválás után

Az egyházi szeretetszolgálat vezetőségében nem történt változás. Az átszervezéssel járó munkafolyamatokat Virányi Ottó SP (piarista) atya bonyolította, aki 1980 óta állt a szervezet élén mint igazgató. E hatalmas munkában megbízható támasza, társa volt a helyettese Zalán Katalin Luciana CSCS (szociális gondozónővér), aki 1983 óta volt a szervezet igazgatóhelyettese.

Az egyházi szeretetszolgálat jászberényi otthonának egyházi megbízottja Magyarka Borbála Kinga NDS (Notre Dame nővér) visszatért az újraalakuló rendjéhez Pécsre. Helyette Pethő Margit Skolasztika VSM (vizitációs nővér) kapott kinevezést.

Az egyházi szeretetszolgálat jászberényi otthonának vezetői

A jászberényi intézmény élére az egyházi szeretetszolgálat nevezte ki az igazgatót.

Sok rend maga is alapított szociális otthonot, a megerősödő rendekben pedig a fiatal apácák között is eléldegáltak a még önmagukat valamelyest ellátni képes nővérek. Így az intézménybe egyre kevesebb nővér érkezett, s majd teljesen meg is szűnt az utánpótlás. Az egyházi otthonba 1993. január 1-jétől kezdve civil, vallásos nők, plébánosi ajánlással felvételt nyerhettek. Míg 1993-ban 97 kedvesnővér és mindössze 3 világi beutalt lakott az otthonban, 1998-ban az arány 72 kedvesnővér és 46 civil beutalt volt.⁹⁸

Az első igazgató kinevezésében Virányi Ottó kikérte a jászberényi önkormányzat, dr. Magyar Levente véleményét is, aki Szatmári Antalné Kocza Veronikát javasolta az igazgatói állás betöltésére.⁹⁹

Szatmári Antalné Kocza Veronika 1991–2005 között vezette az intézményt.

Szatmári Antalné az egyházi intézményben a munkát 1971-ben kezdte mint segédápolónő. Közben a munka mellett az 1975–1981 közötti időszakban szociális otthoni ápolói, általános asszisztensi oklevelet szerzett, érettségi vizsgát tett. 1986 májusától a gondozási központ (ÖNO) Öregek Napközi Otthona, illetőleg a házi szociális gondozói szolgálat vezetőjeként tevékenykedett.¹⁰⁰ Az intézmény dezintegrációja idején, igazgatói kinevezése után, felsőfokon folytatta tanulmányait. Szakvizsgázott szociális szervező, családgondozó, szociális menedzser, mentálhigiénés szakember, tereptanár képesítéseket szerzett. Kinevezése mellett szólt, hogy az intézményben mint ápoló dolgozott, majd a gondozási központ vezetőjeként már vezetői gyakorlattal rendelkezett, másrészt hitét gyakorló keresztény ember.

„A dezintegráció után Szatmári Antalné igazgatónő kiterjedt ismeretségének is köszönhető, hogy az intézmény nem omlott össze mind fizikai értelemben, mind gazdasági szempontból. A működtetést, a szétválasztás lebonyolítását nagy lelkesedéssel intézte.”¹⁰¹

1991. A kedvesnővérek lelkesek, örültek, hogy önálló egyházi intézményként működhetnek. Örömeiket fokozta, hogy az új igazgatónő és családja is tevékenyen vett részt az otthon csinosításában. Erről az alábbiakat írták a Krónikában: *„Október 3. Ma birtokba*

⁹⁸ SZATMÁRI Antalné: A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi időskorúak otthonának kapacitásbővítése elsősorban az életminőség javítása. Szakdolgozat, 1998, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, 6. o.

⁹⁹ Dr. Magyar Levente és dr. Suba György közlése 2018 nyarán.

¹⁰⁰ 1986-os helyettesítési, majd 1990. évi, 5 évre szóló kinevezési okirat. JMTDT.

¹⁰¹ Varga József Kamill OFM közlése. 2018.

vehettük az ebédlőt, a sok virág, a függönyök nagyon hangulatossá, otthonossá teszik az otthonunkat.”¹⁰²

1991. október 17. Három és fél hónap telt el, amióta egyházi otthon lettünk, új igazgatónőnk van. Csodával határos, amit az új igazgatónőnk alkotott. Nagyjából egy-két felsorolás: másológépet, fűrógépet vett, edényeket, köpenyeket, és más anyagokat. A pince teli van almával, uborkával, más minden jóval. A jó Isten velünk van, hála érte! Az igazgatónő férje éjjel nappal dolgozik, hozza-viszi a beteget, szerel, javít mindenütt.

1992. április 8. Megszépült a földszinti folyosó, az állványokon futó zöldek, virágfalak, zöld bokrok, s mindez nem élő, de csodálatosan szép utánczat. A betegosztály folyosója szintén zöldbe öltözött! Jó végigmenni a folyosón.

Márciusban már három férfi állandóan a kertben dolgozik. A kert régi részén fákat, bokrokat vágtak ki. Egy részét fásították.”¹⁰³

Beruházások, felújítások, karbantartások, bővítések 1991 és 2005 között

Az egyház visszakapta az intézményt, mely igen nehéz feladatok elé állította a várost és az egyházat is. Az egyházi szeretetszolgálat épületében volt az irányítás, az adminisztráció színtere, itt működött a 300 adagos főzőkonyha,

Vaszlowszky Károly és felesége, Wia asszony

a mosoda, a varroda. Az egyházi otthonban főztek, mostak, amíg a városi otthonban nem alakították ki a konyhát és a mosodát. Közösén használták a járműveket (traktor, Skoda mikrobusz, Niva terepjáró stb.). Mindezek mellett a kiszolgáló személyzet megosztása sem volt egyszerű, nagy figyelmet kellett fordítani arra, hogy az intézmények gondozottjainak az ellátása zökkenőmentes legyen.

Hazai és nemzetközi vonatkozásban nagy lehetőségek jelentkeztek az ún. szociális, különösen az egyházi szeretetszolgálat helyzetének javítására.

A rendszerváltás után Európában elindult egy civil mozgalom, mely az egykori szovjet megszállás alatt álló országok megsegítését tűzte a zászlajára. Közülük kiemelkedő szerepet töltött be a Renovabis Segélyszervezet és a Kirche in Not/Ostpriesterhilfe (Üldözött Egyházak Segélyszervezete). Az utóbbi segélyszervezet keleti osztyálynak vezetőjeként a szervezet munkatársa, Szőke János szalézi szerzetes különösen sokat segített a jászberényi otthonnak.¹⁰⁴

¹⁰² Krónika. 1991. 10. 03.

¹⁰³ Krónika. 1991. 10. 17.

¹⁰⁴ RENOVABIS Solidaritätsaktion der deutschen Katholiken mit den Menschen in Mittel- und Osteuropa. Renovabis, a kelet-európai egyházak segítségét tartja fő feladatának. P. Szőke János (1927–2012) S.D.B. (szalézi szerzetes) pap, püspöki helynök, szatmári és nagyváradai kanonok, kolozsmonostori apát, Csorvás város díszpolgára. A kelet-európai papok gépkocsival történő ellátását intézte. Míndszenty József, Márton Áron, Scheffler János, Bogdánffy Szilárd, Romzsa Teodor, Salkaházi Sára, Hám János, Marton Boldizsár boldoggá avatási eljárásainak a posztulátora.

De jelentős segítséget nyújtottak a különböző felekezetek, a szerzetesrendek is. A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat több esetben a különböző rendhez tartozó szerzetesnővérek segítségével épített ki baráti, nagyon gyümölcsöző kapcsolatokat Belgiumban, Hollandiában, Svájcban, Ausztriában, Németországban stb. az ott működő női szerzetesrendekkel, szerzetes nővérekkel. Az ő nagylelkű támogatásainak köszönhetően a szociális otthonokban gondozott kedvesnővérek helyzete jelentősen javult. E kapcsolatokból, valamint a Szatmári Antalné belga szakmai tanulmányútjából származó jótékony segítségben a jászberényi otthon is részesült.

P. Leonhard Gregotsch

Az intézményt rendszeresen támogatták még: a groningeni KBO¹⁰⁵ jótékonyági szervezet képviselőjében Vaszlovszky Károly és felesége Wica asszony, Ria van de Weide és férje Koos van de Weide aktivisták. A Kamilliánus Rend, P. Anton Gots¹⁰⁶ személyén keresztül, P. Leonhard Gregotsch¹⁰⁷, P. Alfred Pucher¹⁰⁸ és dr. Angelo Brusco¹⁰⁹ generális rendfőnök.

Az új, agilis igazgatónő, Szatmári Antalné soha nem lankadó energiával, lelkesen szorgalmazta a szükséges beruházásokat, felújításokat. Élt az új helyzet adta nemzetközi és hazai pályázatok lehetőségével. Mindezek eredményeképpen az alábbi beruházások valósultak meg:

Elődje, Szalóki Miklós igazgatósága alatt megkezdődött, és ezután folytatták tovább a parkettázást a földszinten, a dolgozók öltözőjében, melyet 1991-ben fejeztek be. Hamarosan festési munkálatok folytak a nagyebédlőben, a dolgozók kisebédlőjében, a földszinti és az emeleti folyósón, a kazánházban és a szobákban.

A Krónika így örökítette meg az eseményeket:

1991. Október 31. A festési munkákat az emeleti folyósón is folytatják, kevés a pénz, ezért az ablakokat nem festik le, mi is hozzájárulunk a kiadásokhoz.

November 5. Festik a kápolnát, az irodákat, a sekrestyét. Új bútorokat is beszereznek az irodákba. Az igazgatónőnk nagyon ötletes, találékony, és tevékeny.

*November 12. A kertbe hordják a trágyát, évek óta nem kapott a föld táplálékot.*¹¹⁰

Anton Gots

¹⁰⁵ Katolikus Szervezet Időseknek = idős katolikusok megsegítésére, az egyház által alapított jótékonyági szervezet.

¹⁰⁶ P. Anton Gots (1934–2014) OSCam (kamilliánus szerzetes).

¹⁰⁷ Leonard Gregotsch (1933–) OSCam (kamilliánus szerzetes).

¹⁰⁸ P. Alfred Pucher (1942–2011) OSCam (kamilliánus szerzetes).

¹⁰⁹ Dr. Angelo Brusco OSCam (kamilliánus szerzetes) generális rendfőnök.

¹¹⁰ Krónika. 1991. 10., 31., 11. 05., 12.

A felújított főzőkonyhában 1994-ben a Belgiumból érkezett berendezésekkel Szilasi Józsefné ételmezei-vezető, Kun Ferencné konyhai dolgozó

A lendület mit sem csökkent, a munkálatok tovább folytatódtak:

„1992. szeptember 3. Az egyik raktárból alakítottak ki egy varrodát, ahol korábban a kedvesnővérek nem használt dolgaikat tárolták, melyeket az udvarban lévő kis épületben helyeztek el.”¹¹¹

Az emeleten, a kápolna mellett a lelkész részére két szobát vontak össze, és kialakítottak egy új, komfortos, fürdőszobás lelkézlakást.”¹¹²

Belgiumból kapott segítséggel 1993-ban mosó- és szárítógépeket vásároltak a gondozottak részére mindkét szintre.

Tekintettel arra, hogy az önállósodás után teljesen személyszállító jármű nélkül maradt az intézet, P. Szőke János közreműködésével 1993. február 11-én Volkswagen mikrobuszt vehettek át az ausztriai Mattersburgban.¹¹³

A főzőkonyha is felújításra szorult. A konyhát még 1978-ban, az intézmények összevonása után, 300 adagosra alakították. Egy hatalmas, ferencesek idejéből itt maradt, muzeális értékű vegyes tüzelésű sparhelt szolgált mindaddig, amíg a gázbekötés megtörtént, 1991 elejéig.¹¹⁴ Ekkor három gázszámolyt és egy háztartási gáztűzhelyt vásároltak.

¹¹¹ Krónika. 1992. 11. 12.

¹¹² Szatmári Antalné közlése. 2018.

¹¹³ Szatmári Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről. 1999. 12.16. JMTDT.

¹¹⁴ Szatmári Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről. 1999. 12. 16. JMTDT.

Mosógép, centrifuga a régi mosodában 1993 előtt

Az új mosoda 1994-től

1992 szeptemberében Belgiumból érkeztek szerzetesnővérek Priscilla Celi¹¹⁵ főnöknasszony vezetésével, megtekintették a konyhát és a fürdőszobákat, tájékoztattak ezek felújításához adandó támogatások mértékéről.¹¹⁶ Decemberben Jászberényből szerelők és tolmács utaztak Belgiumba, hogy a belga női szerzetesrendektől kapott gáztűzhelyeket leszereljék, és majd itthon felszereljék. Rozsdamentes edényeket, robotgépeket, kávéfőzőt, gázsütőt, mosogatógépet, mosogatókat kapott az otthon.¹¹⁷

A felújított konyhát modern berendezésekkel 1994. január 1-jén adták át.

Ezután megújult az ebédlő – a 80 főt befogadó refektórium a földszinten –, melyet a főzőkonyhával két átadóablak köt össze.

Egy teljesen új épületben 1994 februárjában elkészült az új mosoda új, korszerű, automata berendezésekkel. A megvalósításhoz az anyagi fedezetet Washingtonból kapta az intézmény.¹¹⁸

1994 novemberében a kedvesnővérek gyűjtéséből egy „igen szép összeget ajánlottak fel az igazgatónőnek az otthon különböző szükségleteire: traktor, a halottasház javítása, és egyéb hasznos dologra.”¹¹⁹

Megkezdődött az emeleti fürdőszoba kialakítása. A nagyarányú beruházásokról, felújításokról a Krónika is megemlékezik:

„1995. január 2-től megkezdtek az emeleti WC átalakítását. Ez a beruházás a Kamil-liánus rend támogatásával valósult meg. A műemléképület folyosóját a 18. században Kelheimi-kőlapokkal burkolták be, ez alkalommal a töredezeteket kicserélték, és a szekrények, a bútorok alá rakták, így a járó felületen csak az ép lapok maradtak. E munkálatok január hónap végére befejeződtek.

Február 5. Az 5-ös szobát kétfelé osztották.

Március 9. A lépcsőházat is tatarozzák. A munkálatok március végére befejeződtek, és „március 29-én vették át a munkálatok megbízottjaitól az igen széppé varázsolt épületrészeket.”

Április 15. Megkezdtek a kápolna és az 1-es és a 13-as szoba padlófestését, lakkozását.

Megkezdődött az otthon külső tatarozása is.

*1995. szeptember 9. Megérkeztek a dolgozók, akik a tetőtér beépítését végzik.”*¹²⁰

A rendház tetőszerkezetének felújítása és a tetőtér beépítése

A rendház, a kolostorépület tetőszerkezetén az utolsó nagy renoválást 1864-ben végezték.¹²¹ Az egész tetőzet 1997-re életveszélyes állapotba került, annyira elhasználódott, hogy szükségessé vált a fedélszék javítása, illetve cseréje. Ekkor úgy döntöttek, hogy a tetőteret beépítik, ezzel bővítik az otthont, újabb szálláshelyeket alakítanak ki, enyhítik a meglévő szinteken elhelyezkedő szobák zsúfoltságát, javítják az ellátási körülményeket.

Az otthon számos hazai és külföldi szervezethez nyújtott be pályázatot. (A Népjóléti,

¹¹⁵ Priscilla Celi SCJM Jézus és Mária Szeretetéről Nevezett Nővér, belga szerzetesnő, az Amicale Religieuses Hongrie (A.R.H.) képviselője. Ennek magyarországi társszerve az Összekötő Hidak Magyarországi Női Szerzetesek Baráti Köre, vezetője, dr. Puskely Mária Phd. SSND (Boldogasszony Iskolabővítők) szerzetesnő.

¹¹⁶ Krónika. 1992. szeptember.

¹¹⁷ Szatmári Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről. 1999. 12. 16. JMTDT. Krónika. 1992. december.

¹¹⁸ Szatmári Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről. 1999. 12. 16. JMTDT.

¹¹⁹ Krónika. 1994. november 24.

¹²⁰ Krónika. 1995. 12. 02. – 1995. 09. 09.

¹²¹ HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár. (Kézirat.)

027 Életveszélyes a tetőszerkezet

majd a Szociális és Családügyi Minisztériumhoz, külföldre Európa több országába, Amerikába, sőt Ausztráliába is.) Többségében sikeresek voltak. Ezzel párhuzamosan a pályázati összegek ön-hozzájárulási részét is elő kellett teremteni, ezért számos hazai és külföldi segélyszervezettel, egyházi intézményekkel vették fel a kapcsolatot. E forráshelyek felkutatásához nagy segítséget nyújtott P. Szőke János szalézi szerzetes, aki több alkalommal is látogatást tett a jászberényi otthonban, segített pl. a mikrobusz beszerzésében is.

Tekintettel arra, hogy a tetőtér felújítás, beépítés megvalósítása hatalmas összeget kívánt, ezért a tervezést és a kivitelezést három ütemre osztották.

Első ütem 1997-től 1998. januárig

Az első ütemben a tetőtérben 1–3 ágyas szobák kialakítását tervezték, központi fürdőszobával és WC-vel.

A pénz nehezen gyűlt, erről tanúskodik a Krónika bejegyzése is: 1997. március 18. „Sajnos, a tudomásunkra jutott, hogy a tetőzetet befejezni nem tudják, pénzhiány miatt.”¹²²

A Renovabis Segélyszervezet az építéshez komoly anyagi segítséget biztosított, de ez még nem volt elegendő, ezért újabb pályázatokat nyújtottak be Jászberény Önkormányzatához (1,8 millió Ft), valamint a Magyar Katolikus Püspöki Karhoz (5 millió Ft)¹²³ az építkezés támogatására. Ezeket meg is kapták. „A beruházás eredeti tervét Laczkó József készítette, ezt Hainfart Márton (Tervező Beruházó Kft.) véglegesítette. A statikai tervet és

¹²² Krónika. 1997. 03. 18.

¹²³ SÁROSDY Judit: Megszentelt hajlék: Megújult a jászberényi katolikus szeretetotthon. Jászkun Krónika, 1998. 01. 26.

*szakvéleményt a Csörgő és Társa Műszaki Bt. készítette, míg a kivitelezést a Tóth Albert vezette Berényép Kft. és alvállalkozóik végezték. A tetőtérben kialakított szobák berendezésének egy része testvérvárosunkból, Vechtából érkezett.*¹²⁴

A felszentelésre 1998. január 25-én került sor.

A Krónika beszámolója 1998. január 25-én már a felszentelésről szól: „Házszentelés volt az otthonunkban. A szentelésre érkezett Takács Nándor székesfehérvári megyéspüspök. Az ünnepség a kápolnában vasárnap volt, 10 órakor szentmisével kezdődött. A püspök atya köszöntötte az otthon lakóit, dolgozóit és a város vezetőit. Szentmise után a tetőtér beépítést szentelte meg a püspök atya. Ünnepség után fogadás volt az ebédlőben a vendégek számára. Később a püspök atya velünk ebédelt, nagyon jó hangulatot teremtett.”¹²⁵

A terv szerint megvalósult a 15 férőhely kialakítása közös fürdővel, WC-vel és nagy társalgóval. A mennyezet átvágásával az első emeletről a tetőtérbe vezető lépcsőt is kiépítették. Ezzel a beruházással még férőhelybővítést nem nyertek, csupán az emeleti szobák zsúfoltságát sikerült enyhíteni.

Második ütem 1998 januárjától 1999 májusáig

A második ütem munkálatai 1998 második felében felgyorsultak, hiszen sikeres pályázati elbírálás után Amerikából és Ausztriából is kaptak pénzt a felújításra.¹²⁶

Második ütem: tetőtér felújítása és beépítése 1998/99-ben

¹²⁴ Elkészült az I. ütem: Tizenöt új férőhely az egyházi otthonban. Jászkürt, 1998. 01. 31.

¹²⁵ Krónika. 1998. 01. 25.

¹²⁶ Váratlan támogatás Jászberényben: Fölgyorsulhat az újjáépítés. In: Jászkun Krónika, 1998. 09.04. 3. o.

Az előkészületekről, tervekről, a megvalósulásról a megyei lap is tudósított: „A jászberényi Római Katolikus Szeretetszolgálat Otthonában idén tovább folytatódott a tetőszerkezet felújítása. Az ötvenmillió forintos beruházást a tervek szerint ez év végére fejezik be. Az első ütem munkálatainak befejezését követően (...) ebben az évben tovább folytatták a munkákat. Az épület teljes tetőszerkezeti felújítása mellett – tudtuk meg Szatmári Antalné igazgatónőtől – újabb nyolc szobával, vagyis tizenhat férőhellyel bővül az otthon. Minden szobához tartozik egy-egy WC és zuhanyzó (...) Folyamatban van a betegszállító lift kivitelezése is, de kialakítanak egy nővérszobát és egy nővérpultot is az elkövetkező néhány hét alatt.”¹²⁷

A tárgyi feltételek biztosítása is megoldódott. A berendezések holland, német (vechtai¹²⁸) adományokból származnak, ők hozták a heverőket és a fürdőszoba berendezéseket is. Ágyhuzatokra egyáltalán nem, egyéb textíliára is nagyon keveset költöttek. Ezeket mind a hollandoktól, a németektől, az osztrákoktól (Kamilliánus rendtől) kapták. A földszinti fürdőszoba berendezése a Kamilliánus rend adománya.¹²⁹

1998 decemberében a második ütem megvalósulásával egy időben holland (groningeni), német (vechtai) adományok felhasználásával elkészült az új betegszállító lift az ebédlővel szemben, melyet 1998 decemberében, karácsony előtt, vettek birtokba a lakók. A hálás krónikás így rögzítette: „Nagyon örülünk, hálásan köszönjük mindazoknak, akik anyagiakkal, munkájukkal hozzájárultak.”

A második ütemnél „Ria-szalon” kialakításával fejezték ki hálájukat Ria van de Weide-Dummernek (Hollandia), a KBO segélyszervezet elnökhelyettesének, a segélyek

Ria van de Weide és férje Koos van de Weide, valamint Virányi Ottó

¹²⁷ Tovább bővül a szeretetotthon. In: Új Néplap, 1998. 11. 02. 2. o.

¹²⁸ Vechta, település Németországban, Felső Szászország tartományban. Jászberény testvérvárosa 1994 óta.

¹²⁹ Szatmári Antalné közlése. 2018.

Ria van de Weide, az otthon holland jótévőről nevezték el az egyik társalgót, mely ezután a „Ria-szalon” nevet viseli

koordinátorának a közreműködéséért.

A Krónika így emlékezik a második ütem munkálataira:

„1998. május elején kezdődött a tető felújításának a második üteme, a munka szépen és gyorsan halad. A padláson munka közben az egyik gerenda leesett és a mennyezet leszakadt A szerzetesnővérek ideköltöztetése idején betegszobaként funkcionált. Holland segítséggel e helyiségből négy szobát alakítottak ki, mely később is betegszobaként szolgálja a gondozottakat.”¹³⁰

A munkálatok befejezése alkalmából átadási ünnepséget szervezett az intézet igazgatója:

A tetőtér-beépítés második szakasza befejeződött, 1999. május 5-én került átadásra. Ez alkalommal egy nemzetközi szakmai konferenciát szerveztek. Az ünnepségről az alábbiakat olvashatjuk: „Szentmisével kezdődött a házszentelés a tetőtér beépített második szakaszán.

Az átadási ünnepségen a szalagot Harrach Péter miniszter vágja át

¹³⁰ Krónika. 1999. 05. 05.

A tetőtér felszentelése: Hórvölgyi László plébános, Virányi Ottó igazgató, Gyenes Gyula plébános, Harrach Péter miniszter 1999-ben

Emlékfa-ültetés 1999-ben: dr. Magyar Levente, Búzás Bence, Harrach Péter és Pitner Ilona

*A szertartást és a szentmisét Katona József püspök atya végezte. Ennek az ünnepnek emlékére Harrach Péter miniszter úr, dr. Magyar Levente polgármester úr diófát ültettek.*¹³¹

A Jászkuert 1999. május 8-án a címlapon tudósított a II. ütem átadási ünnepségéről:

„Hatvanöt milliós beruházást adtak át, a férőhelybővítés második ütemével együtt a tetőcsere is elkészült, mely egy nemzetközi összefogás eredménye. A Renovabis német segélyszervezet 42 millió forinttal, a Népjóléti Minisztérium 15 millióval, a jászberényi önkormányzat 1,8 millióval járult hozzá a felújításhoz, amely egyben komfortosabbá is tette a tetőtér beépítésével az otthont. A még hiányzó összeget holland, német támogatók, valamint az otthon biztosította saját erőből. A holland KBO segélyszervezet – ennek groningeni aktivistái, vezetőségi tagok, Vaszlovszky Károly Attila és Ria van de Weide – a lift megvalósítását segítette, míg a német testvérvárosunkból, Vechtából a fürdőszoba, lakószobák berendezései érkeztek.”

A harmadik ütem 1999 májusától 2000 októberéig

A harmadik ütemben tervezték – bel- és külföldi pályázati pénz és segítség felhasználásával – a kápolna felett a tetőtér felújítását, ott egy imaterem, a lelkes részére egy komfortos lakosztály kialakítását és a régi kislift átépítését.

„A harmadik ütemben átépítésre került a kislift, mely már a tetőtérig közlekedik, Hován Ágoston gyöngyösi házfőnök atya szentelte fel.

2000 októberében a három ütemben megvalósult építkezés eredményeként 100-ról 135-re emelkedett a férőhelyek száma. Az új épületrészben a szobák mindegyikében külön

A tetőtérrel Hován Ágoston gyöngyösi ferences házfőnök szentelte fel

¹³¹ Krónika. 1999. 05. 05.

A szalagot Richard Büssing, a vechtai Szent Hedvig Alapítvány elnöke vágta át

A harmadik ütemben, a 2000-ben kialakított tehetőer társalgójában tévénézés közben, elől Takács Mária Martina, Tóth Irén Mária Borgia kedvesnővérek

A tetőtéri teakonyha átadásakor készült felvétel, balra Zalán Katalin M. Luciana

fürdőszoba található. Melegítő konyha, társalgó és imaszoba. A felújított épületszárnyat a vechtai Szent Hedvig Stíft kuratóriumának elnöke, Richard Büssing¹³² adta át.¹³³

A vechtai testvérkapcsolatra Richard Büssing így emlékezik: „... A testvérvárosi kapcsolat keretében 1996 nyarán egy delegáció érkezett Vechtába a Szent Hedvig-plébánia idősothonába. Szatmári Antalné, a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi otthonának akkori vezetője is tagja volt a delegációnak. Ő akkor egy viszontlátogatásra hívott bennünket az intézetükbe. 1996 novemberében Frau Liesel Greve mint a gondozási szolgálatunk vezetője és én eleget tettünk a meghívásnak.

Mi, akik először jártunk Jászberényben, természetesen először a várossal, annak intézményeivel ismerkednünk. Felkerestük a városházát és a polgármestert, a katolikus főplébániát, Farkas Mátyás plébánost, a katolikus iskolát, az idősek otthonát. E találkozások alkalmával bepillantást nyertünk az ottani viszonyokba.

Azonban a legnyomasztóbb benyomás az egyházi szeretetszolgálat otthonában ért bennünket: a szűk méretű szobák (17 ágy is volt egy helyiségben), a gondozáshoz szükséges felszerelések és eszközök, a gondozó ágyak óriási hiánya. Az alacsony gondozói létszám, az elfekvő részleg és az egész épület állapota. Abszolút kontraszt a másik oldalon: a tisztaság, a barátságos és gyakran vidám légkör az egész házban. Ekkor világossá vált számunkra, hogy a sok meglévő városi kapcsolat mellett ki kell építenünk a szociális-karitatív együttműködést is.

Miután ott helyben megismerkedtünk a problémákkal, hol, mi a hiány, eldöntöttük, hogy a következő években figyelemmel kísérjük ezeket. Húsz különböző tételből álló kérés-sel, „kívánságlistával” a tarsolyunkban érkezünk haza Vechtába.

¹³² Richard Büssing, a vechtai Mária mennybemenetele templom nyugalmazott plébánosa, a Szent Hedvig Alapítvány elnöke, és a Karitás elnöke

¹³³ Krónika. 2000. 10. 01.

A Vechtából érkező ágyak kirakodása a kamionból

Már 1997 áprilisában útra indítottuk az első szállítmányt, benne ágyak, gondozást segítő felszerelések és eszközök. Még gyűjtésből származó pénzzel is segítettünk.

A következőkben még három segélyszállítmányt küldtünk Jászberénybe. A második szakaszban, 1998/99-ben az egykori Oythe plébánia gyűjtéséből nagyobb pénzesegélyt juttattunk el. Ennek a pénznek az összegyűjtése nagy összefogást, aktivitást kívánt az egyházközségek részéről. De ők szívesen segítettek. Sajnos a második egészségügyi szakasz felszentelésénél nem lehettünk jelen. De nagyon örültünk, hogy lehetőségeink szerint a partnerkapcsolatunkat élettel tudtuk megtölteni.

Közben a kétoldalú kapcsolatokat a dolgozóink személyes látogatásával is mélyíteni tudtuk.

Azután a harmadik építési szakaszban, 2000. október 1-jén, amikor befejezték a tetőtér beépítésével a helyiségek számának bővítését, a felszentelésen részt tudtunk venni, és az a megtiszteltetés ért, hogy ott beszédet tarthattam. Befejezésül részt vettünk Budapesten a Szent István-bazilikában egy ünnepi szentmisén, amikor a katolikus segélyszervezet alapításának 50. évfordulójára emlékeztek.

A jászberényi ferences templom orgonájának felújítását 2006-ban mi is támogattuk. ...¹³⁴

„A vechtai barátságunk köszönhetően rengeteg textil, ágyak, asztalok, székek, gyógyászati segédeszközök, jutottak el az intézményünkbe az ő segítségükkel. A tetőtér második ütemébe a fürdőszobák 100 %-ának a berendezését is tőlük kaptuk. Az I. és a II. ütem szobáinak bútorszabása is 60 %-ban tőlük való.”¹³⁵

¹³⁴ Richard Büssing: Egy testvérvárosi kapcsolat barátsággá vált. In: Dr. Suba Györgyné: Jászberény katolikus élete. 2010. 136. o.

¹³⁵ SZATMÁRI Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről. 1999. december 16. JMTDT.

A vechtai ágyakat a lakók rövid időn belül birtokba vették.

A harmadik ütemben megvalósuló beruházásról, az átadásról az Új Néplap így tudósított: „A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat Otthonának ötvenéves jubileumi ünnepségét tartották, illetve az otthon felújított tetőtérét adták át vasárnap. A felújítással új férőhelyekkel bővíthetett a szeretetotthon. ... Hosszú folyamat végére került pont az otthonban. ... A három ütemben megvalósult építkezés eredményeként 135-re emelkedett a férőhelyek száma...”¹³⁶

A Jászkiút címlapon tudósított az eseményről. Születésnap ajándéknak nevezte a III. ütemben megvalósult tetőtér felújítást és a férőhelybővítést.

„A Népjóléti, majd a Szociális és Családügyi Minisztérium, Jászberény Város Önkormányzata mellett a német (vechtai), a holland karitatív szervezetek és a Renovabis Alapítvány is segédkeztek. Külföldről egyébként nemcsak pénzt, hanem berendezési tárgyakat – pl. teljes vizesblokkot, de asztalokat, székeket is – kaptak. A segítség ahhoz kellett, hogy a rendelkezésre álló önerőt a kellő mértékben kiegészítsék...” A három ütem költségeit összegezte az újság: „A tetőtér felújítás I. üteme 24 millió forintba került. (...) A II. ütem 70 millió forintos beruházás eredményeként készült el. (...) A III. ütem a másodikkal azonos költséggel járt.” A beruházások eredményeképpen bővült a férőhely, és javult a zsúfoltság a szobákban. Javultak a tárgyi feltételek, valamint átépítették a kis, ötszemélyes liftet. „Nem túlzás azt állítani, hogy az eddig elkészült fejlesztések megvalósítása kisebb fajta csodának is minősíthető, hiszen az önerő mellé jelentős támogatást sikerült megszerezniük.”¹³⁷

A beruházásokról összegzőképpen a legkifejezőbb Endrődy Zsuzsannának, a szeretetszolgálat igazgatóhelyettesének egy felkérésre, külföldi pályázat elnyeréséhez írt minősítő leveléből egy részlet:

„A jelenlegi igazgatónő, Szatmári Antalné lelkes, lehetetlent nem ismerő munkájának és az általa felfedezett támogatói körnek köszönhetően 1991 óta folyamatos felújítási

¹³⁶ Új Néplap. 2000. 10. 02.

¹³⁷ Jászkiút. 2000. 10. 07. 01. 3. o.

A szállítmányt kísérő asztalostanulók és a fogadók csoportképe

Az összeszerelt bútorok várták a lakókat...

*és fejlesztési munkák folytak az intézményben. A rekonstrukció nem csak kitűnő műszaki-esztétikai színvonalon, hanem szakmai és gazdasági szempontból is helytálló koncepció alapján valósult meg.*¹³⁸

¹³⁸ Endrődy Zsuzsanna, a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat igazgatóhelyettese, majd 1999–2013 között az igazgatója.

A quadrum felújítása és a külső kislift torony, 2001

A quadrum a felújított kúttal, 2011

Az elkészült tetőszerkezet teljes felújítása és beépítése 2000 októberében

2001-ben is folytatódott a felújítás, melyről a Krónika így ír:

„Február 24. A nagyebédlő festése befejeződött, melyet Papik György ft. atya szentelt meg. Áprilisban befejeződött a két iroda és a dolgozók ebédlőjének belső tatarozása és festése. Az ebédlő falának külső támpilléreit vasas rábetonozással megerősítették.¹³⁹

További adományok érkeztek 2001 márciusában a németországi Altenheim-ből. 4 db kerti asztalt, 8 db kerti padot és más bútorokat hoztak adományba a szeretetszolgálat otthona részére.¹⁴⁰

„Az Adol Kolping Iskola elsőéves tanulóinak projektje a jó cél érdekében

Bútorok a jászberényi idősök otthonának”

Ezzel a címmel közölte az eseményt egy oldenburgi régiós folyóirat.

A cikk magyar fordítása:

„Nagy adag ajándék kerül elő a lohnei Adolf Kolping Iskola elsőéves asztalos tanulóinak csomagjából, ha majd április 8-án Vechta partnervárosában, Jászberényben egy kilenc napos látogatás alkalmával kinyitják. Az ottani idősök otthonának készítettek ugyanis 20 éjjeliszekeřnyet és 12 asztalt.

Az ötletet egy jászberényi látogatás adta, meséli Eberhardt Thun, az Adolf Kolping Iskola tanára. Kollégájával, Herbert Töpfellel együtt találták ki a projektet. Az iskolát évek óta

¹³⁹ Krónika. 2001. 02. 24. JMTDT.

¹⁴⁰ Krónika. 2001. JMTDT.

jó kapcsolat fűzi Magyarországhoz. Ez a kapcsolat pár éve jött létre, amikor a német iskola-rendszert megismerni akaró, egy tanárokból álló delegáció nálunk járt.

Az iskola vezetője, Hubert Berktke dicséri az ajándékozás ötletét: „Ez egy nagyon kedves, jó ötlet, méretre szabott bútorokat magukkal vinni, melyre ott szükség van. Különösen tetszik, hogy az asztalosüzem önként jelentkezett, hogy anyagilag is részt vesz a projektben. 2000 márkát, az anyagköltség jó felét felvállalták.

Bernard Schueppe mester és a vizsgabizottság elnöke, Arnold Bahlmann a helyszínen győződtek meg arról, hogy a pénz „jó helyre” kerül. Schueppe: „Szívesen csatlakoztunk, és amikor látom az eredményt, büszke vagyok. A bútordarabok kézműves igényességgel kivitelezett darabok, semmi sem „hiányzik róluk”.

Az éjjeliszekrényeket és az asztalokat, amelyek teljesen fenyőből vannak, a tanulók teljes egészében saját kivitelezésben készítették, egészen a tervezéstől, a kalkuláción és az anyagbeszerzésen át az összeállításig, mely a következő napokban elkészül, mielőtt elindulnának Magyarországra. Január óta fut ez a projekt, 25 szakmunkástanuló vesz benne részt, önkéntesen. A tanulók a szakmunkásképzés első évében egyébként hasonló bútorokat (személyi használatú tárgyakat) készítenek.

A régi alsóépület, benne a mosodával, 1993 előtt

Az új mosoda építése, 1993

Az elkészült új mosoda és garázsok, előtte parkosítás, 1994

A renház bejárati főkapuja a felújítás előtt

A felújítás utáni kapu

Öt tanuló fogja a szállítmányt elkísérni, amelyet a vechtai építőanyag-kereskedés, Gr. Beilage és Vollesbank Vechta finanszíroznak. ¹⁴¹

További adományokról, az igazgatónő beszélt: *„A használt, de jó állapotú, kényelmes bútorokat a katolikus karitástól kaptuk, mert a tiszai árvíz sújtotta területről 51 fekvőbeteg, 57 nő és gyermek ellátásáról gondoskodtunk.* ¹⁴²

Tervezték a quadrum rekonstrukcióját, melyhez a Szociális és Családügyi Minisztérium egyházi ingatlanok rekonstrukciójára kiírt pályázatán 30 %-os önerő mellé 8,6 milliót nyert az intézmény. 2000 októberétől decemberig, a felújítási munkálatok engedélyezése előtt a Damjanich János Múzeum régészei, főiskolások és közmunkások közreműködésével régészeti feltárásokat végeztek, ezért a felújítási munkálatokat 2001 tavaszán kezdték és júniusban fejezték be. ¹⁴³

Számos, eddig fel nem sorolt munkálat, beszerzés folyt az intézményben: az elektromos vezetékek, a szennyvízelvezetés, a vízvezetékek cseréje, az épület teljes vakolása is megtörtént. Az adminisztrációs munka megkönnyítésére két számítógépet, fénymásolót, új bútorokat vásároltak. 1999-ben megtakarított pénzből vásároltak egy Volkswagen Polo Variant személygépkocsit. 1994-ben 150 gyümölcsfát telepítettek, a sertésólak helyén parkosítottak, cserjéket és dísznövényeket telepítettek. Vásároltak egy kistraktort a tartozékaival együtt. ¹⁴⁴

A nagyobb beruházások befejezése utáni elképzelések

A további beruházásokról már a III. ütem átadásakor nyilatkoztak. Az Új Néplap közölte:

„A fejlesztésekkel a tetőrész elkészülte után sem szeretnének megállni. Terveik között szerepel, hogy átalakítják a betegosztályukat, ez a munka százmillió forintba kerülne. Szükség volna néhány garzonlakás kialakítására, mely mintegy 120 millió forintba kerülne. ¹⁴⁵

Erről az elképzelésről Szalóki Miklós már 1989-ben nyilatkozott a Jászkürtben:

„Egyházi otthonunk telkén lehetne olyan egyszobás és összkomfortos házakat építtetni, amelyekben a tehetősebbek saját bútoraik között élhetnének teljes felügyelet mellett. Ugyanakkor megfelelő tevékenységet is biztosítanánk számukra személyes adottságaiknak

¹⁴¹ Oldenburger Münsterland folyóirat 2001. márciusi szám... JMTDT.

¹⁴² Szatmári Antalné közlése.

¹⁴³ Új Néplap. 2000. 12. 31. 1. o.

¹⁴⁴ SZATMÁRI Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről. 1999. december 16. JMTDT.

¹⁴⁵ Új Néplap. 2000. 10. 02.

megfelelően. Lehetővé válnék egy egyénre szabottabb életvitel az otthon keretei között.”¹⁴⁶

„A Római Katolikus Szeretetszolgálat Otthonában korábban tervbe vették, hogy az otthon szobaszámának bővítésére, s esetlegesen idős házaspárok fogadására új apartmanházat építenek.(...) Már megkezdődött az új épület tervezése, egy teljesen új betegellátó központot húznak fel az elkövetkezőkben. A 2–4 ágyas szobákba fürdőszobákat is terveznek, külön orvosi és nővérszobára is szükség lesz, valamint sok más elvárás mellett a melegítőkonyhának helyet kell majd biztosítani.” Az összes bekerülési költség 300 millió forint, melyet pályázatokból terveztek előteremteni.¹⁴⁷

Sajnos, e tervük nem valósult meg!

Az egyházi otthon leválasztása idején az intézményben 44 fő dolgozott: igazgatás, egészségügy, ételmezés, technikai személyzet, karbantartás, kerti munkások, szociális és foglalkoztató nővér.

Az egészségügyi ellátás keretében biztosították a rendszeres orvosi felügyeletet, a szakorvosi ellátást, ápolást, gyógyászati segédeszköz- és gyógyszerellátást, prevenciót, rehabilitációt, személyi és környezeti higiéniét.¹⁴⁸

A szabadidő hasznos eltöltéséről foglalkoztató nővér gondoskodott.

A tetőtér beépítése után a gondozottak száma 135 fő, ez a tény indokoltá tette a dolgozói létszám megemelését. Ekkorra az intézménynek 69 dolgozója teljesített szolgálatot, ebből az ápolók majdnem teljes létszámban szakirányú végzettséggel rendelkeztek.

Szatmári Antalné 2002-es szakdolgozatának¹⁴⁹ írása idején kérdőívvel térképezték fel az intézmény lakóinak véleményét. A kiértékelés után kiderült, hogy a lakók túlnyomó többsége elégedett volt helyzetével. „Intézményünkben a szeretetet, a nyugalmat, a lelkiismeretes ápolást, gondozást fontos tényezőnek tartják.(...) A kiértékelés bizonyítja, hogy a mentálhigiénés ellátás nem megfelelő az intézményben. Elég sok azoknak a száma, akiknek soha nincs látogatója, illetve nincsenek kapcsolatai. A fizikai erő csökkenése, az állandó orvosi ellátás szükségessége, az egyézségi állapot csökkenése, a társas kapcsolat hiánya, a biztonságérzet megtartása érdekében kérték ebbe az egyházi intézménybe a felvételt, ahol hitük gyakori megélése segíti az öregség problémáival a megküzdést.”¹⁵⁰

Szatmári Antalné igazgatónő 2005 augusztusában nyugdíjba vonult, ekkor megbízott igazgatónak Kovacsics Zsuzsanna szociális nővért nevezték ki. 2008-ban Vargáné Deme Katalin kapott megbízást az otthon vezetésére.

Az otthon 2007. augusztus 11-én felvette Szent Klára nevét. Az intézmény neve Katolikus Szeretetszolgálat Szent Klára Idősek Otthona lett. Ennek történetét Buschmann Éva, az intézmény alkalmazottja megírta, így e munkának nem része az otthon további történetének bemutatása.

Az intézmény életében 2005-ig hat igazgató – Gergely István, Gergely Istvánné, Fülöp Mártonné, Petri András, Szalóki Miklós, Szatmári Antalné – tevékenykedett.

Közülük Petri András és Szalóki Miklós igazgatóknak a 100 fős egyházi otthon mellett még a 125 fős Hatvani úti világi szociális otthon, a 140 férőhelyes jászladányi világi otthon, a Faiskola utcai gondozóház, valamint az un. területi gondozás – házi segítségnyújtás, idősek klubja szolgáltatás – irányítása is a feladata volt.

¹⁴⁶ FARKAS Ferenc: Humánium, szeretet, gondoskodás személyre szólóan. In: Jászkürt, 1989. december, 6. o.

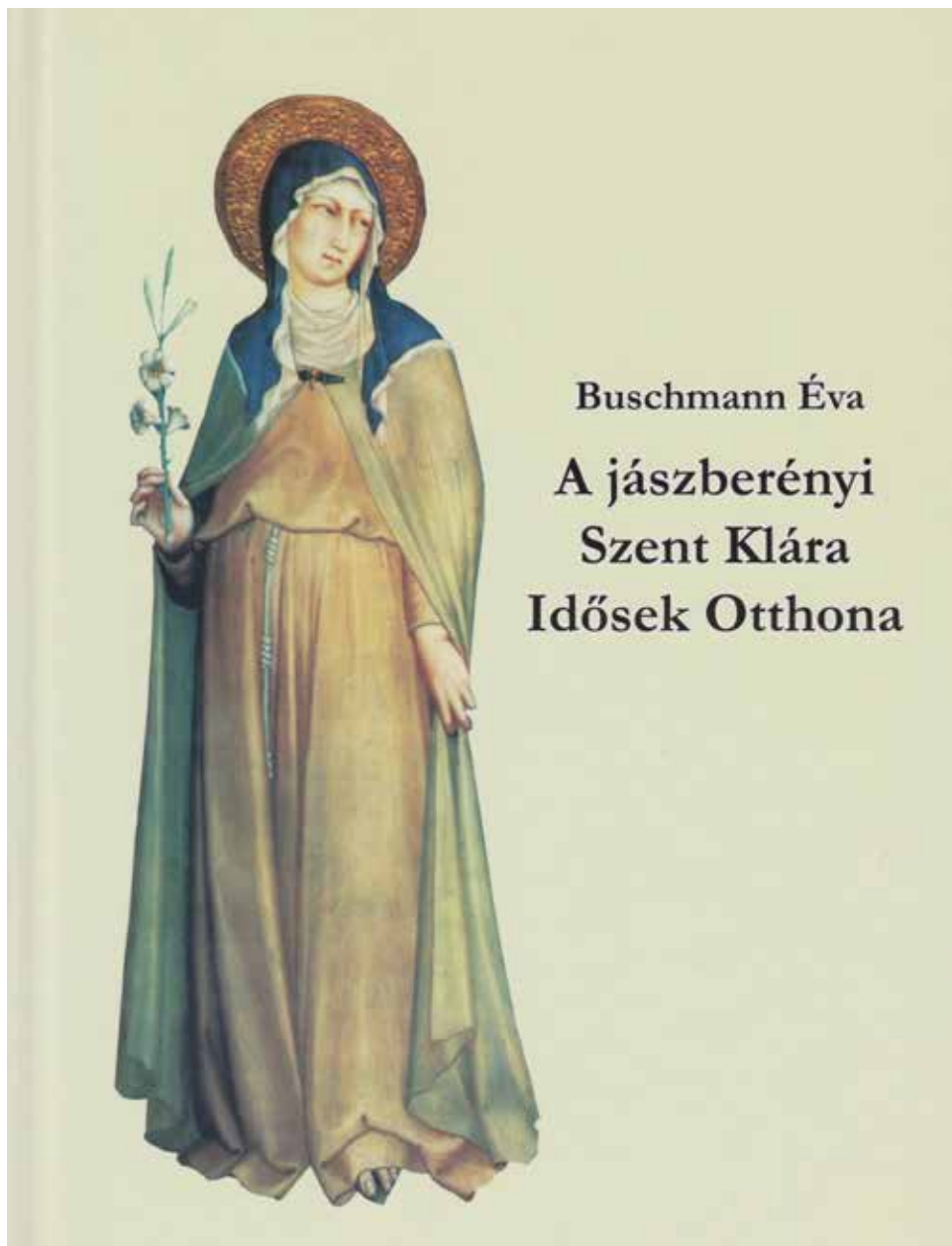
¹⁴⁷ Új Néplap. 2001. 12. 27.

¹⁴⁸ Szatmári Antalné: Időskori életváltózás mentálhigiénés szempontból. Szakdolgozat, Semmelweis Egyetem Testneveléstudományi Kar Mentálhigiéné Tanszék, 2002, 12. o.

¹⁴⁹ Uo. 12. o.

¹⁵⁰ Uo. 23. o.

Összességben megállapítható, hogy a rábízottakról történő gondoskodás érdekében mindannyian megtették azt, ami az adott politikai, gazdasági körülmények között lehetséges volt. Megszolgálták és megérdemlik az elismerést és tiszteletet az utókortól.

Buschmann Éva: A jászberényi Szent Klára Idősek Otthona c. könyve ismerteti az intézmény további működését

II. ÉLET AZ OTTHON FALAI KÖZÖTT

Mit jelentett a jászberényi egyházi otthonban gondozottként élni, vagy éveken át munkatársként a kapukon, falakon belül szolgálatot teljesíteni? Szalóki Miklós – az intézmény egykori igazgatója – bensőséges gondolatai jól foglalják össze a fejezet lényegét:

„Bizony, igazán csak az tudja, tudta-érezte, aki személyesen átélte. Annak a meghitt közösségnek, amely a kedvesnővérek otthona, közös lakása volt a '80-as évekre már csak hírmondója maradt az egyháztörténet ezen szegmensében. Sajnos. Ahogyan az egyházi rendekbe lépett és lelki szolgálatra örök esküt tett nővérek felett is eljárt az idő, úgy mentek el sorban az Úristen elé jelentkezve a következő, örökké tartó égi szolgálatra. Így a berényi otthon az ország egyik utolsó »menedékháza« maradt, és mindenhol ide gyülekeztek utolsó földi együttlétre. Az, hogy a menedékház nem pejoratíve értendő, hiszen az ötvenes évek méltatlan megaláztatásai, a szétszórás embertelen bűnei elől mintegy menedéket találtak az Úristen házával (barátok temploma) egybeépített rendházban. Ezekben az években egy elszigetelt kolónia volt az otthon a helyi külvilágtól.

Megalázó és bántó eljárás része volt a Szent Ferenc szellemiségét hordozó tér (barátok temploma, a kolostor, a kultúrház, a Porciunkula-kápolna, a lourdes-i barlang, az Esernyős Mária-szobor stb.) éppen Marx térre történő átnevezése is.

Sok évre rá nyílhattak meg a kapuk szimbolikusan, és enyhülhettek az előítéletek, az esetenként cinizmussal tarkított kritikák.

Sok egyéni tragédia, megpróbáltatás követte azokat az elkötelezett, boldog éveket, amikor a jólelkű leánykák korafelnőtt fejjel az apácák közé léptek. Jóllehet, életük végéig szent fogadalmukhoz híven a jó Isten földi szolgálatában maradtak, de mennyi nélkülözés, a legsilányabb munkakörülmények közötti létfenntartás árán...

Amikor az egyházi otthon közösségébe léphettek, ha anyagilag, fizikailag nem is, de lelkileg megnyugvást kaphattak. Megérinthették egymást a különféle rendek szolgáló leányai, és megkezdhették példamutatásaikat. Mert példamutatás az volt bőven. Szűk kis szobácskáikban béke és szeretet volt. Soha nem járt híre konfliktusoknak, békesség és szeretet áradt szobáikban, a folyosókon és természetesen az otthon gyöngyszemében, a kápolnában.

A közös programok mintaszerűek voltak. Az év minden napján részt vettek a konyhai előkészítő és a kerti munkában, közös rendcsinálásban.

Emlékezetesek voltak azok az úgynevezett nagy kirándulások, amikor bérelt autóbusszokkal kiruccantak a kedvesnővérek »világot látni« – csupán egy-egy napos kirándulásra, zarándokútra. Csodálatos élmények voltak pl. a mátraverebélyi-szentkúti, falloskúti, máriabesnyői látogatások. Szabadtéri miséken, szertartásokon vettek részt. A szabadtéri miséken a csapat együtt maradt, és rendhagyó módon, más környezetben vehettek részt a miséken, szertartásokon. Ugyanott került elő kis úti csomag, hogy a lelki táplálkozás után eszegeessenek is.

Nem maradt el a kis ajándék a »búcsúfia« (apróbb kegytárgyak) vásárlása, amelyeket többnyire az otthonmaradt nővéreknek vittek. Megjegyzendő, hogy ezek a kicsiny szobrocskák, keresztek, rózsafüzérek az éjjeliszekrények, falipolcok megbecsült emlékei lettek.

Hazafelé utazáskor előkerült egy kis borocska is, amelyet egymás között, »személyre szabottan« mértek ki egymásnak. Csodálatos volt hallgatni az »angyali« kart ismert, vagy kevésbé ismert szenténekekkel, vidám dalocskákkal. Ilyen volt a következő is:

*»Három fehér szőlőtöke, három fekete,
Dicsértessék az Úrjézus drága szent neve,*

*Boldogságos Máriánk, Te légy a mi patrónánk,
Uram Jézus segíts meg, ezt a kis bort igyuk meg!*«

Meghatóak voltak azok a búcsúztatások, amikor egy-egy hű rendtárs, lakótárs átköltözött egy szabadabb, őszintébb örökkévaló világba. Példamutató fegyelmezettségük itt is, ilyenkor is lenyűgözte az un. világi szemlélőt. A legközelebb szeretett nővértárs temetési búcsúztatáskor nem voltak nagy sírások, teátrális érzelmi kitörések. Talán egy-egy könnycsepp megvillant, sőt szemérmes mosoly közepette elhangzott: »Semmi tragédia, ő már az Úr színe előtt van a korábban elhunyt testvérekkel, valamint a régen elköszönt szülőkkel, családtagokkal.« E sorok elolvasása idején már minden volt kedvesnővér elfoglalta helyét az »új szeretetotthonukban«. Isten nyugosztalja Őket! Nyugodjanak békességben, Úr Jézus Krisztusunk szent nevében!

„1978-ban az egyházi otthon integrálása nemcsak gazdasági szempontú volt, hanem un. szakmai vonatkozásban is sokat javított az intézmény többi ellátottjának lelki, mentálhigiénés gondozásában, gondoskodásában. Az egyházi otthon lakói, szerzetesnővérek az év jeles ünnepeikor műsorokkal, meghitt személyes beszélgetésekkel találtak kapcsolatot a világi otthon gondozottjaival.

A közös kapcsolat viszonzásaként főként a Hatvani úton lakók rendszeresen átjártak az otthonba, ahol a kedvesnővérekkel együtt részt vettek a kerti munkálatokban, a konyhai kiegészítésekben, házkörüli teendőikben. Ezek a kölcsönös látogatások szinte minden alkalommal az egyházi otthon lelkiületét, hitbéli tartalmát hozták az intézetrészek közötti kapcsolatba. Természetesen az egyházi ünnepeken kívül év közben több alkalommal voltak közös találkozások, kirándulások, kultúrprogramok.

Jelentős felelősség és erkölcsi tartalmú feladat hárult az intézmény vezetésére is. Hiszen ezekben az együttműködésekben a programok, találkozások szorgalmazása, koordinálása alapvetően szükséges volt.»¹⁵¹

A gondozottak

A rendek feloszlátása után a kedvesnővérek közül, akik gondozásra szorultak, otthonra leltek az akkor alapított szeretetszolgálat által az állammal közösen működtetett szociális otthonokban. Sokan kórházból, súlyos betegen érkeztek, és már csak néhány nap vagy óra volt hátra a földi életükből.

A kedvesnővérek közül sokan plébániákon helyezkedtek el, ahol különböző munkakörökben alkalmazták őket (sekrestyés, harangozó, kántor, házvezetőnő). Többen vállaltak házi gondozást, vagy éppen a termelőszövetkezetekben végeztek különböző fizikai munkát.

Kezdetben az otthonba érkező, de munkaképes nővérek közül kerültek ki az otthon dolgozói. A világi dolgozók alkalmazása csak fokozatosan, a hetvenes évekre vált általánossá.

A szerzetesnővérek példamutató életvitelük, szorgalmuk, Istenbe vetett hitük alapján nagy megbecsülésnek örvendtek nemcsak a hívők, hanem a település lakosai körében is. Amikor már gondozásra szorultak, bekerültek az otthonba. Szép példa erre egy bejegyzés a Krónikából, hogyan búcsúztak Kesztlőc település lakói a megszeretett kedvesnővértől 1975-ben: „*Február 1-jén érkezett Lukács Erzsébet Bonaventúra ferencrendi Erzsébet nővér. 25 évig volt Kesztlőcön sekrestyés. Kedvesen dicsekedett, hogy 25 szál szegfűt kapott*

¹⁵¹ Szalóki Miklós közlése 2018. januárjában.

búcsúzásul a 25 éves szolgálatára jeléül. Az autó lépésben jött ki a faluból és egész idő alatt zúgtak a harangok, az egész falu a kapuk előtt állt, és integetve búcsúztak tőle."

Az intézményekbe a szeretetszolgálat központjában történt a jelentkezés.¹⁵² A gondozottak felvétele a minisztérium jóváhagyásával történt, a Paritásos Bizottság kérelme alapján. *Az állam és az egyház megegyezése alapján az egyházi otthonba kizárólag a Római Katolikus Szeretetszolgálat diszponálása, és folyamatos kontrollálása alapján csak szerzetesnővérek kerülhettek be. A bejutásokat személyenkénti elbírálásokkal a szeretetszolgálat un. »főrhely kijelölésekkel« biztosította.*¹⁵³

„1950. november 8-án¹⁵⁴ indult be az otthon, ekkor hozták az első csoport bentlakót, nagy teherautón."¹⁵⁵ A világi lakók fogadása 1993. január 1-jétől vált lehetségessé. Az otthon első civil lakója 1993. január 27-én érkezett: Bagovszky Ádámné, 93 éves, Budapestről.¹⁵⁶

Az otthonban több mint 30 rend tagjai kaptak hosszabb-rövidebb ideig elhelyezést. Legtöbbször az Isteni Megváltó Leányai (SDR), a Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek (CSCS), a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata (SSND-K), az Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata (FdC) tagjai voltak jelen. Legkevesebben a Szociális Testvérek Társulata (SSS), a Premontrei Női Kanonokrend (OPraem), a Nagy Szent Bazil Rend Nővérek (OSB), a Ferences Nővérek – Reguláris III. Rend (FNR-III.) tagjai voltak, akik egy-egy fővel képviseltették magukat.¹⁵⁷

„A szerzetesnővérek megmaradtak a szolgáló szeretet rájuk eső munkájában idős korukban is. Naponta – óránként – imádságra nyitják szívüket. Az imádság: minden. A Porciunkula-kápolna Kontuly triptichonja előtt minden délben, déli egykor, amíg tart a szép idő, peregnék a rózsafüzérszemek – együtt és egyszerre csendül a zsolozsma reggel, ebéd előtt és délután. Máskor meg a kápolnában, a betegeknek mikrofonon keresztül. És mennyi hittel, naponként más szándékkal."¹⁵⁸

Sisa Menyhért, a barátok temploma korábbi ministránsa, már hosszú ideje kántora, sokszor találkozott ezekkel a nővérekkel, többüket személyesen is ismerte. Így beszélt róluk: *„Ők az otthonban is saját rendi életüket próbálták megvalósítani. Napirend szerint végezték a zsolozsmát, a reggeli laudest, a napközi imaórát, este a vecsernyét. Minden nap szentmisén vettek részt.*"¹⁵⁹

A nővérek nem viselhették a rendi ruhát, azt csak halálukkor, a koporsóba helyezéskor adták rájuk. A szétszórátás lelkiileg nagyon megviselte a nővéreket, melynek egyik igen nagy fájdalmat okozó pontja éppen a rendi ruha viselésének az eltiltása volt. Nemcsak az épület, hanem a ruha is bezárta őket a rendi világba, és egyben védelmet is nyújtott a külvilág ellen.

A szerzetesnővérek fontosnak tartották, hogy a rendek öltözékeit valahogyan megőrökökítsék, ezért bábokon mutatták be egykori rendi ruháikat. Fülöp Mártonné gondnok, otthonvezető időszakában, az 1970-es években egy kedvesnővér, Tóth Borbála Honóra készítette. A 23 (máshol 27) rendi ruhába felöltöztetett bábu elkészítéséhez a szakmai útmutatást

¹⁵² www.szeretetszolgalat.hu/tortenetunk.

¹⁵³ Szalóki Miklós közlése 2018 januárjában.

¹⁵⁴ A valóságban az otthon alapító okiratát 1950. november 4-én keltezték, a jászberényi otthonba az első csoport kedvesnővért november 8-án szállították.

¹⁵⁵ Párvi Gizella történeti visszatekintője. 2003. 12. 30.

¹⁵⁶ Krónika. 1993. január 27.

¹⁵⁷ VIRÁNYI Ottó: Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve. 2000. Budapest, 18. o., 50. o.

¹⁵⁸ Új Ember. 1984.12.02. 5. o.; Tóth Sándor, Virányi Ottó: Római katolikus szociális otthonok képekben, riportokban. Budapest, 1986. 63. o.

¹⁵⁹ Sisa Menyhért közlése. 2018.

a különböző apácarendek itt élő tagjai nyújtották. A kiállító vitrin Szalóki Miklós igazgató idejében készült. Először a folyosón állt, majd Szatmári Antalné igazgatósága alatt került a mai helyére, a bejárati ajtó mellé.¹⁶⁰

A kedvesnővérek nagyon várták, hogy ismét lehetőségük legyen a rendi ruha, vagy legalább a fejruga viselésére, erről a Krónika is megemlékezett:

„1992. december 17. Vezetőnővérünk reggel felvette az új fejruhát és fátyolt. Nagyon jól áll neki. Később ilyeneket készítünk ünnepélyes alkalmakra. Ne legyünk már kendős nénik, elég volt 40 év alatt.”¹⁶¹

Részvétel az otthon működtetésében

Kezdetben az otthon működtetésének terhe teljes egészében a kedvesnővérek és a férfi szerzetesek vállára nehezedett. A kedvesnővérek közül 1986-ban 56 főt aktívként tartottak számon, akik fizikai állapotuk, idős koruk és betegségük ellenére sem ismerték a semmittevést, mindezek mellett imádkoztak, olvastak, hallgatták a rádiót, nézték a tévét.¹⁶²

Az otthonvezetés

Az otthon vezetésében való részvételük nemcsak meghatározó, hanem nélkülözhetetlen is volt. Közülük került ki főnővér, gazdaságvezető, ételmezésvezető.

A szeretetszolgálat központja által kijelölt mindenkori egyházi megbízott nővér segítette a szerzetesek sajátos életmódjának fenntartásában. A rendi sajátosságokat iparkodtak megőrizni. Ő gondoskodott az egyház és az állam részéről jóváhagyott szerződés pontjainak betartásáról, kapcsolattartó volt a központ és a helyi otthon között. Közreműködött a kulturális rendezvények, a kirándulások, a zarándokutak és az üdülések stb. szervezésében. A kedvesnővérek mindig hálával emlegették, és emlékeztek egyházi vezetőjükre, így pl. *„1983. július 23. Kedves látogatónk van, Csapó Gizi néni Pannonhalmáról. Ő volt a jászberényi otthon első egyházi vezető nővére. A kezdeti sok nehézség, a temető rendezése, az egész otthon megalapozása az ő nevéhez fűződik. Csak mély hálával és szeretettel gondolhatunk rá, akik élvezzük az ő munkásságának eredményét.”¹⁶³*

Az első világi főnővér, világi gondozásvezető intézeti főnővér 1973-tól Szívós Jánosné lett. Az első ételmezésvezető csak 1984-től kapott megbízást e nagyon fontos pozíció betöltésére. A könyvelésben, az adminisztrációs munkában is részt vettek a kedvesnővérek. Párvi Gizella Lucia kedvesnővér évtizedekig volt az otthon könyvelője.

Császár Bernadett Preciőza 1973–1977 között ételmezésvezető volt alkalmazottként. (Jászberényben, a Székely Mihály utcában lakott Varga Erzsébet Angelinával együtt.)

Varga Erzsébet Angelina SDR (Isteni Megváltó Leányai) 1950–1983 között gazdaságvezető volt.

Kerekes Anna Alvéria CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek) 1969-ben érkezett az otthonba, a gondozottak lelki és ügyes-bajos dolgaival foglalkozott. Az otthonban lakott, az egyháztól kapott valami térítést. Olyan munkákat végzett,

¹⁶⁰ Szalóki Miklós közlése 2018 januárjában.

¹⁶¹ Krónika. 1992. 12. 17.

¹⁶² Tóth Sándor, Virányi Ottó: Római Katolikus Szociális otthonok képekben, riportokban. 1986. 66. o.

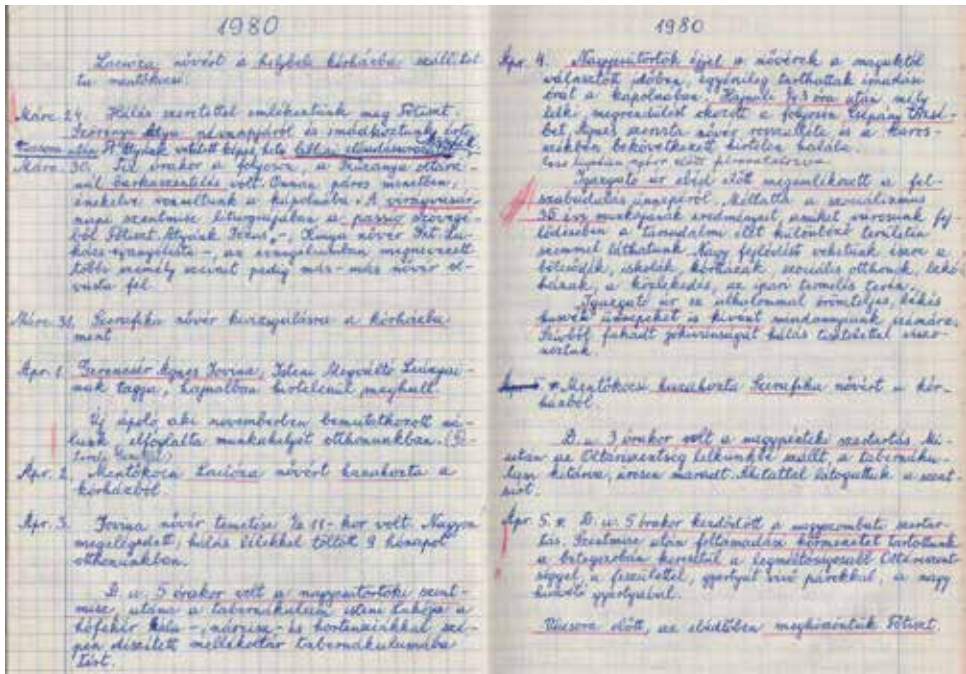
¹⁶³ Krónika. 1983. 07. 23

melyek pl. ápolónők feladatai közé már nem tartoztak. (Levelet írt a súlyos betegeknel, vigasztalta őket, együtt imádkozott velük stb.)

A Krónika vezetése teljes egészében a kedvesnővérekre hárult. Szerénységből a nevüket nem kívánták felfedni. Fennmaradt a 1978–2001 között íródott Krónika.

A mindenkori egyházi megbízott negyedévente, majd félévenként összefoglaló jelentéseket küldött az Egyházi Szeretetszolgálathoz. Ezekből megmaradt az 1975–1978, 1982, 1983, 1984, 1985, 1987, 1988, 1989, 1990. évekből.

1950 után a kezdeti időszakban a nehéz fizikai munkákat az otthonban a rendi felosztást követően férfi szerzetesek végezték, akik közül 1950-ben 3 fő érkezett, majd 1951-ben további 4 fővel bővült a létszámuk. Számukra az otthon udvarának keleti peremén álló földszintes épületben nyújtottak lakhatási lehetőséget. (Alyusch János (szervita) 1950-től házi munkás; Boromissza Antal (jezsuita) sertésgondozó, 1954–1970; Dinya Vince Károly (verbita) kertész, 1954-től; Ecséri Mihály (jezsuita) sertésgondozó, 1958-tól; Fehér János (jezsuita) kertész, 1951-től; Faltum János (jezsuita) házi munkás, 1951-től; Józsa István Pachónus (ferences testvér) házi munkás, 1950-től; Juhász János Jób (ferences testvér) sekrestyés, harangozó, 1960–1990; László János Benitusz (ferences testvér) házi munkás, 1954–1968; Magócsy István (jezsuita) szerelő, 1954–1973; Negele József Justus (kapucinus testvér) házi munkás, 1953–1956; Pál Ferenc (ferences testvér, jezsuita szerzetes) sertésgondozó, 1954–1958; Simó Zoltán (jezsuita) szerelő, mindenés, kántor, 1954–1975; Székér István Konrád (ferences testvér) házi munkás, 1952–1959; Tóth Kovács Lajos (jezsuita) szerelő, 1951–1954; Vida Ferenc (jezsuita) házi szerelő, 1951–1954.)¹⁶⁴

A Krónika 1980. évi bejegyzéséből

¹⁶⁴ Krónika; Felvételi könyv; <http://jezsuita.hu/nevtar/>.

A betegápolás

A jászberényi otthonban lakó kedvesnővérek közül sokan rendelkeztek ápolónői végzettséggel. Az otthon alapításának első évtizedében ők ápolták a társaikat, a nyilvántartásban csak alkalmazotti megjegyzéssel jelölték a nevüket. Névsoruk a Dolgozók fejezetben olvasható. A hatvanas évek végétől a dolgozó ápolónőknek dönteniük kellett, hogy alkalmazottak maradnak-e, mert akkor el kell hagyniuk az otthont. Ilyen formában kevesen vállaltak tovább munkát. Közülük Bathó Mária¹⁶⁵ örökimádó nővér 27 évig dolgozott az otthonban. 1987. augusztus 30-án, amikor nyugdíjba vonult, „*Ft. Csörgi atya szentmisén méltatta a nővér 27 évi munkáját, lelkeségét ebben az otthonban.*”¹⁶⁶ Hosszú időn át ápolta nővértársait: Dömök Mária Eliz¹⁶⁷ szatmári irgalmas nővér, Marosvölgyi Margit Kinga¹⁶⁸ keresztes nővér, Muhari Erzsébet Jolán¹⁶⁹ szatmári irgalmas nővér, Antal Magdolna¹⁷⁰ örökimádó nővér.

Egy kedvesnővér

¹⁶⁵ Bathó Mária SMR (Mária Reparatrix Nővér – örökimádó nővér) ápolónő, osztályos nővér volt 1960 és 1987 között a jászberényi otthonban.

¹⁶⁶ Krónika. 1987.08. 30.

¹⁶⁷ Dömök Mária Eliz CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek) az otthonban mint alkalmazott, ápolónőként dolgozott.

¹⁶⁸ Marosvölgyi Margit Kinga CSC (Keresztes Nővérek) ápolónő.

¹⁶⁹ Muhari Erzsébet Jolán CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek) 1962. április 15-től volt ápolónő az otthonban.

¹⁷⁰ Antal Magdolna Juszтина SMR (Mária Reparatrix Nővérek – örökimádó nővér) ápolónő, szakápoló. 1978-ban nyugdíjba vonult.

Az otthon konyhája

A kedvesnővérek közül sokan vettek részt a konyhai munkákban is.

Habencius Anna Villána domonkos nővér 1958–1971 között szakácsként dolgozott mint alkalmazott, a Varga utcában lakott.¹⁷¹ Szénási Erzsébet Filoména premontrei nővér alkalmazottként konyhai munkát végzett 1966. október 1-től 1979-ben történt nyugdíjazásáig.¹⁷²

Csillik Mária Katalin alkalmazott konyhalányként dolgozott. Gál Amália Pelágia ebédlős nővér 1956-tól 1979-ig dolgozott alkalmazottként. Polgár Katalin Jácinta szatmári irgalmas nővér 1962. október 31-től főszakács volt és kántorizált.¹⁷³

Szatmári Károlyné főszakács 1969-től 1992 novemberéig dolgozott az otthonban. Így emlékezik:

„A körülmények meglehetősen mostohák voltak. A konyhán a ferencesektől örökölt hatalmas vegyes tüzelésű sparhelten főztünk, és sütöttünk 100–120 fő részére. 1978-tól, amikor az egyesített szociális otthont létrehozták, attól fogva 300 főre, gyakran 360 főre kellett főzni. Meleg víz, bojler nem volt, a vizet a mosogatáshoz és mindenhez a sparhelten kellett melegíteni. Később kaptunk egy villanysparheltet is. Nagyon nehéz és áldatlan kö-

Vechtai látogatók Velösy Teréznel, középen Ruth Scherbing tanárnő

Richard Büssing, vechtai plébános a beteglátogató

Látogatók Velösy Teréznel

¹⁷¹ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

¹⁷² Krónika. 1979.

¹⁷³ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

Holland vendégek látogatása, Ria van de Weide és férje

A plébánián, Juhász János Jób ferences testvér egykori szobájában a Máltai Szeretetszolgálat keretében szervezett egészség- és jótékony-sági napon végzett szűrés; – Pető István káplán, dr. Kutas Csaba orvos 1992-ben

Borsófőjtés az otthon ebédlőjében – balról Tassy Katalin, középen Bujdosó Mária Joachima

rülmények között dolgoztunk. A helyzet sokat változott 1991 tavaszán, amikor a gázt bekötötték az intézetbe. Ekkor a két gázszámolyt a palackos gázról a vezetékes gázra kötötték, és egy háztartási gáztűzhelyt is kaptunk. A vegyes tüzelésű sparheltet ezután már nem használtuk. Ekkor állítottak be főzőüstöket is.

A konyhán a napi sütés-főzés mellett nyári időszakban nagyon sok munka volt a befőzéssel is, melynek alapanyaga a kertben termett.

Évente több ezer liter paradicsomléf főztünk. De raktunk be uborkát, egyéb savanyúságot, gyümölcsöt is. Évente 4–5 q szilvalekvárt főztünk, 5–6 literes mázas és vászoncserep edényekbe raktuk el. A lekvárfőzést reggel korán kezdtük, és még este 8 órakor sem voltunk vele készen. Savanyúkáposztát is tapostunk be. Nőgrádvércéről hozták a málnát, és abból szörpöt készítettünk.

A konyhán és az ebédlőben kedvesnővérek állandóan tevékenykedtek, nekik egészségügyi alkalmassági könyvecskéjük volt.

Az otthon részére, az állami gazdaságban szőlőt vásároltak, melyből bort készítettek. A ferencesektől itt maradt felszerelésekkel préselték a szőlőt, majd erjesztették, érlelték az otthon pincéjében elhelyezett különböző nagyságú hordókban. Egy idő után ezt abba hagyták. Mindezekhez több munkaerőre volt szükség.

Többen teljes munkaidőben, alkalmazottként és fizetésért dolgoztak. Kezdetben az otthonban laktak, később, 1969-től az alkalmazottként dolgozó nővérek számára ezt a lehetőséget megvonták. Ezután ők lakást béreltek, vagy vásároltak a városban. Viszont amikor gondozásra szorultak, visszakerülhettek az otthonba.

A kedvesnővérek munkájára már csak azért is nagy szükség volt, mert a menüt nem egységesen készítették el, mert tekintettel kellett lenni a gondozottak egészségi állapotára.

Az otthonban dietetikust ugyan nem alkalmaztak, de az ételmezésvezető nővér minden reggel leadta a konyhára, hogy milyen diétás ételleket kell készíteni.

Alapként inkább sótlanul főztünk. Mindennap főzni kellett tejmentes, cukormentes ételleket, sima rántottlevest, sós vízben főtt burgonyát. A rántott szelet, a lecsós szelet mellett natúrszeletet és fűszermentes ételleket is kellett készíteni. Az ebédlőben volt egy cukormentes asztal, azon voltak: tea, kakaó és cukormentes szósok.

A böjt¹⁷⁴ megtartása. „Az otthon konyháján pénteki napokon nem főzhettünk csak böjtös ételleket, reggelire, vacsorára is csak olajos halat, sajtot, vaját, tojásfélét lehetett az asztalra tenni. Voltak kedvesnővérek, akik nagyböjtben még a kávé sem fogyasztották el. Ha valami nagyobb egyházi ünnep esett pénteki napra, akkor felmentést kaptak a böjt betartása alól. Előfordult, hogy egyes nővérek még így sem akartak húst fogyasztani, ekkor szólalt meg Magyarka Borbála Kinga vezetőnővér, hogy »Nem lehetünk pápábbak a pápától«. A böjt alól felmentést kaptak a betegek és a nagyon idősök. Olyan nővér is akadt, aki a szerdai napon sem evett húst.»¹⁷⁵

Főzőkonyha a felújítás előtt a dolgozókkal: Kovács Sándorné szakács, Merk Istvánné konyhalány, Kasnya Lászlóné szakács, mögötte Bakki Istvánné szakács, ... Pirooska takarítónő (talán helyettesített).

A régi konyhában Császár Bernadett Preciosa kalocsai iskolanővér és Fülöp Mártonné az intézmény vezetője

¹⁷⁴ Az egyházi Törvénykönyv (Codex Iuris Canonici) szabályozza. Szigorú böjti nap: hamvazószerda, nagypéntek. Bűnbánati (vezeklési) nap: az év többi péntekjén (böjti vagy más önmegtadadás, irgalmas jócselekedet, imádság). Nincs böjt, ha kiemelkedő egyházi ünnepet üllünk.

¹⁷⁵ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

A felújított új konyhaberendezés 1994-ben

A refektórium (ebédlő)

Kertészeti és egyéb munka

A kiegészítő gazdasági tevékenység, a kerti vetemények és a gyümölcsstermesztés jelentősen hozzájárul a gazdálkodás stabilitásához. Ez a szervező-fejlesztő-építkező (nemcsak valóságos, de átvitt értelemben is építő) tevékenység sok munkaeerőt kívánt.

Külön kiemelendő, hogy a mintegy 20–25 fiatalabb munkabíró kedvesnővér is bekapcsolódott a különböző munkafolyamatokba: a kert művelésébe, a konyhai munkákba. Az óriási kertben (3 hold, 1,72 ha) mindig volt tennivaló.

Az otthon első kertésze Dinya Vince verbita szerzetes, aki 1953–1965 között irányította a kertészeti munkákat. Egy ideig Fehér János jezsuita testvér, Negele József kapucinus testvér is dolgozott a kertészetben. Az otthonba érkezett Borsos Katalin Franciska domonkos nővér, aki 23 éven át, 1964–1987 között volt az otthon kertésze, „ésszel, szorgalommal irányította a kertészetet.”¹⁷⁶

A szépen gondozott kert

Szívós Jánosné főnővér így emlékezik: „A rendháznak hatalmas kertje volt, amelynek a megművelésébe bekapcsolódtak a nővérek is, sőt a dolgozók mint szocialista brigád tagjai vettek részt a munkákban. Főállásban alkalmaztak egy kertészt, Versegly Istvánt.”¹⁷⁷

1987-ban leírták, hogy: „Ősszel a kertünk ontja bő termését, paradicsom, paprika, zöldbab, minden délelőtt szorgalmas tisztítás.” A napi főzéshez, étkezéshez is nagy mennyiségű zöldségfélére volt szükségük. De nyári időszakban a befőzés különösen fontos, és a sok munkát igénylő tevékenységben különösen sokat szorgoskodtak a kedvesnővérek. A termés egy részét a pincékben tárolták télire.

¹⁷⁶ Krónika. 1987.

¹⁷⁷ Szívós Jánosné közlése. 2018.

Tevékenykedtek a mosodában, ahol csak egy mosónő volt alkalmazásban. „Az egyetértés, az együttműködés mindenütt nagyban megvolt, mivel mindenki egyházi személy volt.”¹⁷⁸ A mosodáról többet is megtudhatunk: „A mosodában mindig 3–5 fő dolgozott. A hatalmas gépek nagy dübörgés kíséretében működtek. Mángorlóval vasalták a ruhákat, amelyekbe mindenkinek behímezték a számát, és ennek alapján válogathatták ki a sajátjukat a kedvesnővérek. A ruhák szárítása az udvaron és a padlásra történt. Simó Zoltán jezsuita atya egy csiga beiktatásával készített felvonót, és így könnyebb lett a padlásra történő ruha szállítása.

Az otthon takarításában is részt vállaltak.”¹⁷⁹

A sertéstelep

A kerti termények, valamint a konyhai hulladékok hasznosítása érdekében – már az 1951-es tanácsi jegyzőkönyv szerint – komoly sertésállománnyal rendelkeztek. Először kisebb állománnyal kezdték, a további bővítés 1954 körül történt. Ekkor férfi munkaerőt toboroztak. A szeretetszolgálat vezetése úgy döntött, hogy elsősorban a munkát kereső szerzetes testvérek alkalmazásával biztosítja a szükséges létszámot. Pál Ferenc SJ testvér 1985. december 5-én írt önéletrajzából tudhatjuk, hogy dolgozókat kerestek a jászberényi otthonba.¹⁸⁰

Valószínűsíthető, hogy az állomány fejlesztése 1954-re datálható. Bizonyíték erre egy 1957-es dokumentum: „a takarmány és állatállomány” jelentőlapja szerint az intézménynek 53 sertése volt. Ebből 5 hízó, 28 süldő és 2 koca. Az év folyamán kiutalás alapján kaptak 16 q árpát, 18 q korpát, 2 q morzsolt és 13 q csöves tengerit.¹⁸¹ Az állomány anyadisznó, malacok, tenyészkacsa és hízó.

Sertésgondozók voltak: Boromissza Antal, Pál Ferenc, Ecseri Mihály szerzetesek.¹⁸² Remekül együtt tudtak dolgozni Kruppa Ferenc világi sertésgondozóval.

Az állatállományt később bővítették: „Az 1980-as évek elején a sertéstelepen kb. 100 db sertést (anyadisznó, malac, hízó) tartottak. A fedezetésére a Szelei út végére gyalog hajtották ki a kocákat, később gondoskodtak saját apaállat beszerzéséről. Az állatok etetésénél nagyon fontos adalékot jelentett az otthon konyhájáról kikerülő ételmaradék. Hetenként vágtak disznót, azt fel is dolgozták.”¹⁸³

A sertéstelepet 1984. július 25-én kitelepítették az »Apácák földjére«, az Érpártra, ahol modern sertéstelepet létesítettek. Az otthonból a moslékot Solymosi János sertésgondozó szálította ki a konyháról, aki feleségével együtt az új sertéstelepen szolgálati lakást kapott.”¹⁸⁴

¹⁷⁸ Párvi Gizella Lucia történeti visszatekintője. 2003. 12. 31.

¹⁷⁹ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

¹⁸⁰ MNL Vas Megyei Levéltár munkatársa, Pál Ferenc közlése, aki Pál Ferenc OFM unokaöccse.

¹⁸¹ Gergely Istvánné otthonvezető 1957. október 1-jén kelt jelentése a Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának. MNL-JNSzML, a Városi Tanács jegyzőkönyvei.

¹⁸² Sisa Menyhért kántor közlése. 2018.

¹⁸³ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

¹⁸⁴ Szatmári Károlyné és Szalóki Miklós igazgatók közlése. 2018.

Alkotói és egyéb tevékenység

Kézimunkázás

A kedvesnővérektől nem volt idegen az alkotói tevékenység, a hímzés, horgolás, kötés, szövés, hiszen az elemi iskolai tananyag része volt a kézimunkázás különböző fajtáinak tanítása. Több kedvesnővér kézimunka szakos tanárnői képesítéssel is rendelkezett. Különösen a hazai tájegységek hagyományos motívum- és színvilágát, öltéstechnikáját és ezek alkalmazásának törvényszerűségeit oktatták. A tanévek végén a tanultakból egy-egy mintakendőt kellett készíteni, amely a kézimunkázás alapjait prezentálta: száröltés, tömés, szegő- és pelenkaöltés, terítőcakkozás stb. Az áttörés fajtái is megtalálhatók voltak a mintakendőn: szálhúzás, aszúrozás, lyukhímzés, gomblyukvarrás, stoppolás, beszövés, foltozás stb. A mintakendőt befejezésül aszúrsor és horgolás szegélyezte. A kedvesnővérek ebbéli ismereteiket a novícia ideje alatt továbbfejlesztették és tökéletesítették.

Azoknak a kedvesnővéreknek, akik az otthon nyújtotta nehéz fizikai munkában már nem tudtak részt venni, kedvező lehetőséget teremtett a jászberényi Ruházati és Háziipari

Kézimunka-kiállítás részlete a 15-ös szobában

Vállalat.¹⁸⁵ Magócs Mária¹⁸⁶ vállalatvezető és Csapó Gizella¹⁸⁷ egyházi megbízott együttműködő tevékenységének köszönhetően számos kedvesnővér kapott himző, kötő bedolgozó munkát, ezzel csekély jövedelemhez is jutottak.¹⁸⁸

A kedvesnővérek számára hobbiszinten nagyon szép alkotó tevékenységet jelentett a kézimunkázás. Alkotásaikkal díszítették, otthonossá tették a lakószobákat, a közös helyiségeket, de ezekből kerültek ki az ajándékok, ha vendégek érkeztek, s akkor is, ha látogatóba utaztak bel-és külföldre.

Az otthonban 2005-ig minden évben szerveztek kézimunka-kiállítást.

Tóth Borbála Honora(ka) nővér lakószobája valóságos varroda volt. Himzés mellett ő varrta a gondozottak ruháját, készítette el a rendi ruhákba öltöztetett bábukat, de hulladékanyagból játékgurákat, jellegzetes „Jancsi bohócokat” is készített, sok örömet szerezve ezzel az ideérkező gyermekeknek.

A kedvesnővérek alkotásaiból helyben és több vidéki szociális otthonban, de más kiállítóhelyeken is szerveztek kiállításokat. Erről számol be a Krónika is:

1985. április 14-én az Új Emberben hirdették meg, hogy a Verőcemaroson szervezendő jótékony célú kiállításra várják az otthon gondozottjainak a kézimunkáit. A jászberényi otthonból is küldték a sok-sok különböző technikával készített alkotást. A bevételt az Ipolytölgyesen megépítendő Szent Erzsébet Egészségügyi Gyermekotthon javára fordították.¹⁸⁹ 1984

A győri Zichy-palotában a szerzetesrendek öltözetét bemutató babakiállítás 1999. szeptember 25-én

novemberében már szerveztek kiállítást Jászberényben is: „A kézimunka-kiállítás megnyílt a városiak számára is. Többet eladtunk, a bevételt az ipolytölgyesi fogyatékos gyermekek számára építendő otthon javára ajánlottuk fel.”¹⁹⁰

1985 júliusában, a Kármelhegyi Boldogasszony ünnepén „váratlan látogatók érkeztek, Virányi Ottó, Zalán Katalin és Ősi Valéria G. Virányi atya megköszönte a jászberényieknek az ipolytölgyesi otthon javára rendezett kiállításához küldött kézimunkákat. Beszámoltak

¹⁸⁵ Jászberényben 1952-ben megalakították a Vegyeshulladék-feldolgozó Vállalatot, mely 1957-től Ruházati és Háziipari Vállalat néven működött. Főleg nőknek és csökkent munkaképességűeknek nyújtott kereseti lehetőséget. Ennek a háziipari vállalatnak a bedolgozói között számos, a Jászságba kitelepített család hölgytagja és kedvesnővér tudott kis jövedelemhez jutni a Rákosi-korszak legsötétebb éveiben.

¹⁸⁶ Magócs Mária (1898–1986) a neves szűcs dinasztia, a Rende család leszármazottja, a vállalat-alapító vezetője volt 1952–1963 között.

¹⁸⁷ Csapó Gizella Thomázia (1902–1982) SDR (Isteni Megváltó Nővérek) az Egyházi Szeretetszolgálat egyházi megbízottja volt Jászberényben 1950–1969 között.

¹⁸⁸ Kiss Erika cikke, a Jászkürt 2010. áprilisi száma; Dr. Suba György, Magócs Mária unokaöccse, keresztfia közlése. 2019.

¹⁸⁹ Új Ember. 1985. 04. 14. o.

¹⁹⁰ Krónika. 1984. november.

a kiállítás sikeréről. ”¹⁹¹ 1986 augusztusában átadták az ipolytölgyesi Szent Erzsébet Otthont, ahová a jászberényiek által használt Skoda mikrobuszt is át kellett adni, mert a szeretetszolgálat úgy találta, hogy ott nagyobb szükség van rá mint Jászberényben, ahol a szállítást enélkül is meg tudják oldani.

1986. október 20-án is kézimunka-kiállítást rendeztek az otthonban:

„*Délután elragadtatva gyönyörködtünk a sok finom öltéssel készített munkákban, van ott: mezősegi, sárközi, matyó, beregi, kalocsai, úri hímzés, de sok szép horgolás, kelim, tüllhímzés, diszpárna, sőt izlésesen készített kötött blúzok is, a dekorált Jancsi bohócok, hungarocell hulladékból faragott, festett madarak. Nagy sikerük volt az egyik sarokban állványra elhelyezett, szerzetesnővéreknek beöltöztetett babáknak. 27 féle szerzetesrend ruháit mutatták be.*”¹⁹²

„*Városi szinten is szerveztünk kézimunka-kiállítást. A Bercsényi iskola sportsarnokában mindkét szociális otthon és a Szabolcsi-féle házban, az idősek klubjában készült alkotásokból is szerveztünk kiállítást, melyet szintén megtekinthettek a városi lakosok.*”¹⁹³

Hónapokon keresztül kötöttek gyógyászati segédeszközöket, kötszereket, melyeket segélyszervezetek juttattak el az érintetteknek, pl. leprás betegek részére is.¹⁹⁴

Az egyik kedvesnővér, Erősné Bóta Mónika rózsafüzéreket fűzött, évente 400–500 darabot, és kis dobozkába helyezve ajándékozta a gyermekeknek, akik különböző alkalmakor műsort adtak.

Kézimunka-kiállítás részlete

A kedvesnővérek között több tehetséges alkotó tevékenykedett, pl. Bartha Anna Regina, aki kitűnően festegetett, Velőssy Teréz Martina kalocsai iskolanővér nagyszerűen rajzolt. Elismerő szavakkal kell megemlékezni Ádám Anna Amatora kedvesnővérről,

Az alkotók és műveik

Jobbra Payer Olga angolkisasszony kedvesnővér

¹⁹¹ Krónika. 1985. július.

¹⁹² Krónika. 1986. 10. 20.

¹⁹³ Szatmári Antalné közlése. 2019. 01. 23.

¹⁹⁴ Szatmári Antalné közlése. 2019. 01. 23.

90. Kézimunka-kiállítás részlete

Vezetője Juhász Mária Fandilász, beszerző Csonka Mária stb. (...) Nagyon jó boltunk van. Nyitva szerdán és szombaton a »fehérszékény bolt«.»¹⁹⁵ (Ezt a szolgáltatást 1977 előtt is működtették Bajor Hildegárd Denise¹⁹⁶ kedvesnővér vezetésével).

akinek két csodálatosan szép alkotását a jászapáti Kisboldogasszony templom őrzi a mellékoltárképben. Az egyik a Szeplőtelen Szűz, lába alatt a földgömb, a másikon középen a Szűzanya, körben a stációs keresztúti képek kicsiben.

Ádám Anna Amatóra SSND-K. kalocsai iskola-nővér egyik oltárképe a jászapáti Kisboldogasszony templomban:

Irodalmi vénával rendelkezett Schilli Mária Gertud karmelita kedvesnővér, aki az ABC minden betűjére azonnal verset fabrikált. Hirschfeld Ibolya Alfonza, Bodnár Valéria és Poszert Ágnes Erzsébet verseket, színdarabokat írtak. A szerzők mindig részt vállaltak a színrevitelben is.

Hasznos újításról is beszámoltak:

1986. március 5. „Újítás. Tréfás kis ünnepség keretében az emeleten egy kis boltot nyitottunk. Befektettünk 10 000 Ft-ot a perselypénzünkből. Sok járó beteg apró-cseprő igényeit elégíti ki. Főleg gyümölcs, kávé, cukorka, keksz, postai kellékek stb.

Kedves nővérek otthona

Szabadidejében kézimunkáznak

Hársberénynek két szociális otthona is van. Az egyiket a város, a másikat a Római Katolikus Egyház Szociális Szolgálatja tartja kezén. Az egyházi otthonban jelenleg 136 idős nőről gondoskodnak, akik az egyház segítségével kértve nyertek itt elhelyezést, gondoskodást. Közülük huszonnyegen egykor apácák voltak. A szerzetesnőkkel közösen működött 1950-ben „szociálisot”, de idő múlásával ebben a szociális intézményben találtak otthonra.

Az egyház 1991-ben kérte és kapta vissza egykori ingatlanait, amelyet az 1700-as évek közepén a ferenc-rendiek építettek a templomuk mellé. A ferencs barátok kolostorukat szolgált az épület egészen 1980-ig, majd az állam szőlő kezelve szociális otthonként működtette tovább, és 120 idős, beteg, gondozásra szoruló apácát helyezett el benne, hogy az egykori apácák itt állhatassá váljanak.

Számkora is új keretek között létezik 1991-ben, mert az intézmény egyházi működtetése sok változást eredményezett. A kedves nővérek közül azok, akiknek kora megengedi, az egészsége pedig bírja, segít a kert és a park ápolásában, de vannak olyanok is, akik a régi apácáknak hagyományait elevenítik fel. Elkészíthetik, felújíthatják régi jellegzetes viseleteket, s ezeket egy tárlóban mutat-

ják be az otthon látogatóinak. Hazánk szinte mindegyik apácáinak van saját megemlékező az oltárokon. Van, aki ismét hordozza az ősi jellegzetes öltömet. Akad, aki kerített munkát végez az otthonban, vagy akár a város hívtól kértben is. Az épületben egy kis kávézó is található, ahol naponta tartanak szentmisét az otthon lakói részére.

Az intézmény igazgatója, Szatmári Ástásné elmondta, hogy az elmúlt évek során nagyon sokat történt az egyház az otthon bővítése, korszerűsítése. A konyha és a mosoda rekonstrukciója után a látóteret bővítették, s omlott újabb szobákat alakítottak ki. A műemlék épületben ez nem volt egyszerű feladat, de még két lépcső is sikerült beépíteni. Az egykori kolostor a templom alá falához épült, s egy kis udvarral – kvadrattal – az egész a két épület. Ezt is felújították, növényekkel és kerítéssel díszítették, ahol a gondozottak földülést találhatnak. Most egy új, a megelőkölő korszerűbb épületet szeretnének létrehozni a három hektáros parkkal, kerttel rendelkező intézményben. Altből 72 személy lakhatna a ma is korszerűbb, kényelmesebb létesítmények között. A pénzt az egyház segítségével pályázatok révén szereztek elteremtési a bővítéshez.

K. E. A.

A Népszabadság, Észak-alföldi mellékletében 2003. április 3-án megjelent írás a kézimunkázásról. Balra: Beke Rozália Lothária és Buczkó Ilona

¹⁹⁵ Krónika. 1986. 03. 05.

¹⁹⁶ Bajor Hildegárd Denise (1903–1977) SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek).

Tóth Borbála Honóra goblein alkotása

Velősy Teréz Martina SSND-K. szegedi iskolanővér alkotása 1977-ben

Velősy Teréz Martina szegedi iskolanővér alkotása 1977-ben

Liturgikus szolgálat (oltárdíszítők, sekrestyés, kántor, énekkar)

A kedvesnővérek lelkületéhez, fogadalmukhoz, hivatásukhoz különösen közel állt a liturgikus tevékenység, szívesen vettek részt minden ilyen tevékenységben.

Az otthon és a Porciunkula-kápolna gondozói, oltárdíszítői, takarítói, ministránsai mindig a kedvesnővérek közül kerültek ki.

Feljegyezték, hogy 1977. március 23-án a Porciunkula-kápolna új gondozója Weisz Mária Alojzia¹⁹⁷ irgalmas nővér, mindenki nagy örömére.

¹⁹⁷ Weisz Mária Alojzia (1905–1994) FdC (irgalmasnővér, Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata).

1983. március 29-én azt is rögzítették, hogy Polgár Katalin Jácinta nővér balesete után „a szentsír díszítését segédkezőkkel Erki Mária Michaela elvégzi.”¹⁹⁸

Szekrestyések nevét is megőrkítették: Achatz Erzsébet Anthuzia, Buczkó Ilona Fridolin, Tóth Borbála Honóra, Rohrer Amália Johanna, Bartha Anna Regina, Tóth Anna Ilona, Beke Rozália Lothária nővérek voltak. 1992. április 18-án, húsvétkor Molnár Veronika Remigia kedvesnővérrel írtak, aki ideiglenesen ellátta a szekrestyési feladatokat.

Mária alakját a szentolvasó titkai övezik, Ádám Anna Amatóra alkotása (Nagy Tamás felvétele)

A szép, virágos Porciunkula-kápolna Ambrus Pál SJ

Jó néhány idős szerzetes, szerzetesnő kiváló képviselője volt valamelyik tudományág-nak vagy művészeti ág-nak. Főleg zenei téren találhatók ilyenek. Erről tanúskodnak az alábbi sorok is:

Az otthon saját énekkarát Vitéz Margit Tabita kedvesnővér vezette, akit 1986. október 22-én, Szent Cecília-ünnepén külön is köszöntöttek, mert lelkiismeretesen vezeti a kórust. Feljegyezték pl. „1975. május 1-jén az énekkar reggel 5 órakor mikrofonon keresztül énekszóval köszöntötte május Királynőjét.”¹⁹⁹

A kántori feladatokat elsősorban a kedvesnővérek látták el. De az első időszak meghatározó egyéniségű kántora évtizedekig nem kedvesnővér volt. A Krónika így mutatta be: „Simó Zoltán SJ szerzetes 22 évi (1953–1975) munka után távozott az otthonból. Kedves egyszerűséggel búcsúzott el a nővérektől. Bocsánatot kért mindenkitől. Janka nővér közvetlen kedvességgel megköszönte a jó Testvérnek a 22 év sok munkáját, különösen

¹⁹⁸ Krónika. 1983. 03. 29.

¹⁹⁹ Krónika. 1975. 05. 01.

kiemelve, hogy kántori munkájával, lelkesedésével emelte és bensőségesé tette az istentiszteleteket.”²⁰⁰ Simó Zoltán aktívan kántorizált a barátok templomában is. Kántorkodott még Gamauf Margit Henriett, aki zenetanári képesítéssel rendelkezett. Polgár Katalin Jácinta kedvesnővér, főszakács-helyettes nagyon szépen játszott a harmóniumon. Berniczki Teréz Alfonza 1979 és 1991 között szintén ellátta a kántori teendőket az otthon kápolnájában. Pethő Margit Skolasztika nővér zenei felkészültségével, szorgalmával különösen kitűnt a kántorok közül. Zenetanári képzettséggel rendelkezett, mint egyházi énekszövegek szerzője is megemlítenő.²⁰¹

Berniczky Teréz Alfonza a harmóniumnál

Kórus a '90-es években

Lelki gondozás az intézményben

„Nem volt könnyű mindig a beilleszkedés, hiszen a szerzetesi és a világi életforma nem egészen azonos. Tekintettel kellett lenniük egymásra kezdettől fogva. Fogadott és fakultatív ima, közös áhítatgyakorlatok egymásmellettsége, a kápolna közelsége és a közös programok együttesen minden otthonlakó számára biztosították a megérdemelt pihenést, a közösségi élet békéjét. (...) Évtizedekig nagy zsúfoltságban kellett élniük a nővéreknek.”²⁰²

A kedvesnővérek nagyon pontosan számon tartották, ki melyik rend tagja. Az érkezők nevét, rendjüket az elhunytak esetében is mindig pontosan rögzítették a Krónikában.

Az otthon élete a rendszerváltásig a szerzetesi közösségek rendi szabályait követve alakult, tekintettel az idősödő kedvesnővérek egészségi állapotára.²⁰³ Rendszeresen vettek részt szentmisén, zsolozsmáztak, lelkigyakorlatokat tartottak, megemlékeztek a rendi alapítójukról, a fogadalmaskerek évfordulójáról. Mindezek mellett az egyházi és egyéb világi ünnepek eseményei is helyet kaptak az életükben.

²⁰⁰ Krónika. 1975.

²⁰¹ Sisa Menyhért kántor közlése. 2018.

²⁰² VIRÁNYI Ottó: Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve. 2000. Budapest, 18. o. Virányi O. 50. o.

²⁰³ VIRÁNYI Ottó: Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve. 2000. Budapest, 18. o. Virányi O. 50. o.

Az egyházi otthon önállósulása idején még nem volt általánosan elfogadott az ún. mentálhigiénés gondozás. Természetesen mindenhol folyt komplex gondozási forma, amely a fizikai, testi, egészségügyi, szociális és lelki ellátást illeti, de nem kapott hangsúlyt. Főként speciális lelki foglalkoztató csoport vagy osztály nem épült ki. Erre a szakmai tevékenységre – nevezzük akárhogyan is – természetesen szükség volt, sőt az ún. világi otthonokban jelenleg is van. A világi otthonokban jelenlévő mentális problémákat jól összegezte dr. Kutas Csaba 1993-ban, amivel jellemezte a jászberényi Hatvani úti világi szociális otthonban uralkodó állapotokat: „*Azt tudomásul kell venni, hogy az otthon lakónak nagy része a társadalom perifériájáról került oda. Alkoholisták, agresszív, durva emberek vannak köztük. Ezeket átnevelni, megváltoztatni nem lehet, nem is ez a feladata a szociális otthonnak. (...) Nem az igazgató választja meg, ki kerüljön oda.*”²⁰⁴ Ezt olvasva, a mentális problémák kezelése nagyon eltérő a két otthon között.

A világi otthonokban előforduló problémák sokasága nem volt jellemző az egyházi, kedvesnővérek által lakott intézményekre.

Az egyházi otthonoknál teljesen más formában jelenik meg ez a kapcsolat a lakók és a segítő munkatársak között. „*Bátran kijelenthetjük, hogy abban az időszakban, amikor kizárólag csak noviciátussal „megerősített” apácák voltak az otthonban, ez a fajta kapcsolat fordítva működött. A szerzetesnővérek olyan lelkülettel, műveltséggel, nemes humántöltöttséggel érték el az idős kort, hogy Ők sugározták, gyakorolták a lelki gondozást a világi személyzet felé. Türelmük, testi és lelki tűrőképességük példaként állt a munkatársak előtt. A közösségi magatartásuk pedig egész életük során, a természetes szereteten és a Jóisten előtti szolgálaton alapult.*”²⁰⁵

Az önállósulás utáni nagy beruházások befejezését követően 2001-ben Endrődy Zsuzsanna, a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat igazgatója a további nagy feladatok egyikéként a lelki gondozás szükségességét fogalmazta meg: „*A mentálhigiéné területén a legutóbbi évek változásai több megoldandó feladatot hoztak. Korábban a gondozottak túlnyomó részét szerzetesnővérek tették ki, jelenleg egyre több a vallásos idős hölgy. A civilek gyakran eltérő értékrenddel és kevésbé mély lelki élettel érkeznek az otthonba. Foglalkoztatottságukról, mentális állapotuk karbantartásáról szakmai programokkal is gondoskodnunk kell, mert öntevékenységükre nem építhetünk megfelelő mértékben. Ezért nem véletlen, hogy a közeljövő szakmai tervekben kiemelt szerepet kapnak a foglalkoztatás kérdései.*”²⁰⁶

Az otthonban az önállósodás után (1991) igen csak megfogyatkozott a kedvesnővérek száma, a világi gondozottak kerültek túlsúlyba. Az ezt követő állapotokról az akkori igazgató így nyilatkozott: „*A lelki gondozást a mentálhigiénés csoport végezte, melynek vezetője pap volt. A csoport tagjai mindannyian valamilyen szintű mentálhigiénés képzésben vettek részt. A mentálhigiénés ellátás javítása érdekében foglalkoztató nővéreket, mentálhigiénés asszisztenseket alkalmaztunk. A fenntartónk gyakran szervezett szakmai továbbképzéseket a társintézmények igazgatóival, vezetőivel. A szakmai egyeztetések és tapasztalatcserék is gyakoriak voltak. Ezenkívül rendszeresen tartottunk továbbképzéseket, esetmegbeszéléseket, szupervíziót. Dolgozóinkat képzésekre, továbbképzésekre iskoláztuk be, felsőfokú szakképzésre, illetve főiskolára is. Külföldi szakmai továbbképzésekre, szakmai tapasztalatszerzésre is eljuttottunk Németországba (Vechtába) és Belgiumba, Brüsszelbe, vagy a kamilliánus szerzeteseken keresztül Ausztriába (Losensteinbe).*”²⁰⁷

²⁰⁴ Új Néplap, Jászsági Extra – Jászberény, 1993.11.23. 6. o.

²⁰⁵ Szalóki Miklós írása. 2018. 12. 31.

²⁰⁶ Endrődy Zsuzsanna levele. 2001. április.

²⁰⁷ Szatmári Antalné közlése. 2019. 01. 23.

Az otthon lelkészei

A szociális otthon lakói részére a lelki gondozás ellátására minden otthonban állandóra biztosítottak egy római katolikus lelkészt, aki mindig az otthon lakója volt. Feladatai közé tartozott: napi szentmise megtartása, gyóntatás, beteglátogatás, napi elmélkedés, litániák megtartása stb.²⁰⁸

Az otthon lelkészeinek névsora:

P. Szabó Lajos Brúnó OFM, 1950–1959.

P. Dr. Kalmár Vince Özséb OFM, 1959–1960.

Dr. Szabadka Zoltán Medárd OPraem, 1960–1961.

Szabó István Tihamér OCist, 1961.

Ambrus Pál SJ, 1961–1978.)

Fabriczius János 1978/79-ben

Csörgi István SJ, 1978–1991.

Kovács Vencel, 1991–1992.

Kurucz István Remig OSB 1992-ben kétszer két hónapig szolgált az otthonban.

Fazekas Béla OP, 1993.

Nagy Zoltán SJ, 1993-tól 1994. júniusig

Rác Imre (Miskolcraól), 1994. december 19-től két hónapig

Nagy László, 1995. január 16-tól március 1-ig

Isky István, 1995. március 3-tól április 17-ig

Nagy Béla, 1995. április 17-től április 26-ig

Csizmáz István ny. ónodi plébános, 1995. április 26-tól május 15-ig

Barabás József (Csíkszereda), 1995. június 24-től 2 hónapig

P. Fazekas Béla (Sopron), 1995. július 9-től két hónapig

Nagy Béla (sz. 1917), 1999-ben

Papik János György, 2000. augusztus 1-től 2004-ig

Hidegkúti Sándor, 2004–2008

Az intézmény lelkészei mellett a barátok templomának a plébánosai, illetve a nagytemplom lelképásztorai is segítették a lakókat hitük megélésében, elsősorban szentmisék bemutatásával, gyóntatással, betegek szentségének kiszolgáltatásával, illetve a temetésekkel.

A hit gyakorlásának megszentelt helyei, könyörgések színhelyei

A barátok temploma

Az otthon lakói rendszeresen látogatták a Jézus neve templomot, a nagyobb ünnepek, búcsúk szentmiséit, részt vettek a körmeneteken, mindezekről be is számoltak a Krónikában. A plébánosok számos alkalommal mutattak be szentmisét az otthon kápolnijában.

A nagy betegszoba

Az ápolásra szoruló, járóképtelen kedvesnővéreket egy 19 ágyas nagy szobában helyezték el, melyben egy oltár is volt, így minden vasár- és ünnepnapon tartottak szentmisét.

²⁰⁸ Szatmári Antalné közlése. 2019. 01. 23.

(A mise alatt több ápolónőnek jelen kellett lenni, hogy egy esetleges rosszullet esetén segítsenek.)²⁰⁹ A későbbi időkben minden szobában hangszórókon közvetítették a szentmisét, közös imákat, elmélkedést, litániákat a kápolnából és a betegszobából is.

Az otthon kápolnája

A napi szentmise-áldozathoz együtt járultak, erre naponta két alkalommal volt lehetőségük a helyi kápolnában. A zsoltószma, az elmélkedés, a rózsafüzér, a szentségimádás, a litániák színhelye is a kápolna volt. Ezekben belül egy-egy rendhez tartozók igyekeztek külön kis csoportokban a rendi életüket élni. Megemlékeztek a rendjük alapításáról, alapítójáról stb.

Az egykori igazgatónő így emlékezik: „*A kápolna csak étkezések idején volt teljesen üres. Még ápolói koromban, amikor éjszakai műszakban dolgoztam, gyakran bementem a kápolnába egy rövid imára, elmélkedésre. Mindig ott imádkozott néhány kedvesnővér, aki értünk, dolgozókért, nővértársakért, saját magáért, az otthonért és a magyar hazáért is kérte a jó Isten segítségét, áldását.*”²¹⁰

A Porciunkula-kápolna

Reggelenként a kertben lévő Porciunkula-kápolnában imádkoztak, és gyűjtötték az erőt a napi terhek elviseléséhez. Minden évben itt tartották a tridiumot, a lelkigyakorlatot, a nagybőjti keresztútjárást.²¹¹ Ez mind csak fakultatív, hiszen az ágyhoz kötöttek nem tudtak személyesen részt venni, de a szobai hangszórókon mindent hallottak, és bekapcsolódhattak a szentmisék folyamatába.²¹²

Egyházi ünnepek

A hívó ember és a kedvesnővérek életének is nagyon fontos állomásai az egyházi ünnepek.

Jól nyomon követhető, hogyan emlékeztek meg az egyházi ünnepekről a rendszerváltás előtti és utáni időszakban.

Újév

Újév a naptári év első napja. Ehhez kapcsolódott a világ teremtéséről való megemlékezés is. Az Újév többszörös ünnep, Szűz Mária Isten anyja, Béke Világnapja.

1975. január 1. „*Otthonunkban az Úr fogadó napja van ma. Egész nap szentségimádás. A kedvesnővérek buzgón részt vesznek rajta a szokásos beosztás szerint.*”

1992. január 1-jén rögzítették részletesebben a nap eseményeit: „*Egész-napos szentségimádás van a kápolnában. 8 órakor a betegszobában volt a szentmise, ½ 11 kor pedig a kápolnánkban, mivel a kántor átjött kísérni az énekeket, a szomszéd templomból. (...) Ebéd után közös Rózsafüzért imádkoztunk a kitett Oltáriszentség előtt. Majd ½ 5 órakor közös Szentségimádást és zsoltószmázást végeztünk. Az Atya Jézus Neve litániát tartott, és*

²⁰⁹ Szatmári Antalné közlése. 2019. 01. 23.

²¹⁰ Szatmári Antalné közlése. 2019. 01. 23.

²¹¹ Sisa Menyhért közlése. 2018.

²¹² VIRÁNYI Ottó: Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve. 2000. Budapest, 18. o.

Szentségi áldást kaptunk. Így ért véget e gyönyörű, felejthetetlen nap, az új év első napja! Így akarunk közösségben lenni az édes Jézussal, az év minden napján!”

Vízkereszt

Jézus Krisztus megjelenésének az ünnepe, Jézus megkeresztelkedése a Jordán folyóban, Krisztus megjelenése és első csodája a kánai menyegzőn.

Az otthonban is elvégezték a szobák beszentelését, a lelkész vagy a vezetőnővér az ajtók szemöldökfájára felírta: „19 + G + M + B + 75”²¹³.

1975. január 5. *„Házszentelés. A Ft. Ambrus Pál atya gyengélkedése miatt nem mentünk minden szobába külön. Az imádságot és az áldást a kápolnában mondta el a Ft. Atya. Utána Benilda nővér minden szobába felírta az 1975-ös dátumot.”*

1992. január 5. *„... 8 órakor a betegszobában volt szentmise, 10 órakor a kápolnában. Ft. Kovács Vencel Atya a szentmise előtt vizet szentelt.”*

Gyertyaszentelő Boldogasszony

Urunk bemutatása a templomban.

1975–1978 között nem jegyezték fel az ünnepi programokat.

1989. február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony; az megünneplése a *„Titkosértelmű Rózsa szobránál történt, innen vonultunk gyertyával a kápolnába, ahol énekes nagymisével ünnepeltük az emlékezetes napot. »Ha gyertya vagy, ne félj elégni!«*

1992. február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony Ünnepe. Eljön az Úr templomába! Mindenben hasonló lett testvéreihez! Látták szemeim az Üdvösségedet! 8 órakor a betegszobában volt a szentmise. A 10 órás szentmise előtt gyertyaszentelés volt a folyosón lévő Rosa Mystica szobor előtt. Majd égő gyertyával énekelve *»Ki 40 nap előtt üdvösségünkre«* stb. körmenetben vonultunk a kápolnába a szentmisére. Délben finom ebéd volt és feketekávé kaptunk a kalocsai iskolanővérektől, ez nagy ünnepe a társulatnak. 2 órakor videóvetítés, amely a Tízparancsolatról folyt.

1993. február 2-án tartották a gyertyaszentelő körmenetet. *„Ottmár ferences atya Budáról volt itt. A szentmisét a körmenet után is ő celebrálta, majd a vacsoránk végeztével gyóntatott. 84 éves korára bámulatos frissességgel bír.”*

Húsvéti ünnepek

A húsvéti idő 50 napja. Kiemelkedő napjai: hamvazószerda, nagyböjt vasárnapjai, húsvéti szent három nap.

A nagyböjt szent idő, Jézus Krisztus negyvennapos böjtölésének, majd kinszenvedésének emlékezte, hamvazószerdától húsvétvasárnapig tart.

Nagyböjti időszakban háromnapos lelkigyakorlatot tartottak, minden esetben vendégpap közreműködésével.

A húsvéti szent három nap az Úr szenvedésének és feltámadásának napja. A húsvét egyetlen eseményének hármassága; nem előkészület a húsvétra, hanem maga a húsvéti ünneplés.

²¹³ G + M + B. A népi értelmezés szerint: Gáspár + Menyhért + Boldizsár, a háromkirályok neve. 19 + G + M + B + 75. A latin áldás formula kezdőbetűi: *Christus Mansionem Benedicat*, Krisztus áldja meg e házat! Ambrus Pál SJ (jezsuita) 1961–1978 között volt az otthon lelkésze.

„Húsvét vasárnapja reggelén volt az ételszentelés (sonka, tojás, házi kalács), melyet a szakácsok már szombaton elkészítettek, és vasárnap hajnalban szeleteltek, szépen elrendezve tálcákra rakták, gondosan szétosztva, betegszobáknak külön-külön elkészítve vitték az ebédlőbe, ahol megterített asztalokra helyezték. Reggel a mise után a mindenkori lelkész megszentelte. A gondozottak és a dolgozók itt helyben fogyasztották el, a külön elkészített tálcákon lévő ételeket vitték a betegszobába. A megszentelt ételeknek még a morzsáját sem volt szabad kidobni.”²¹⁴

Idézet a Krónikából:

„1975. február 19. Itt volt a rendkívüli gyóntató és mindenki elvégezte a negyedévi gyónását.”

1975. március 29. Nagyszombat. „A feltámadási körmenet a szokásostól eltérően csak az emeleti folyosón volt megtartva Ft. Atyánk, Ambrus Pál gyengélkedése miatt.

A húsvéti ünnepek mély előkészülettel és bensőséges áhítatban teltek el. A látszat szerint a kedves nővérek átélték a húsvét nagy gondolatát, és a feltámadás öröme átjárta az egész házat. Természetesen ehhez hozzájárult az is, hogy előző este a húsvéti ajándék gondos és nagyon bőkezűen gazdag kiállítása mindenkit meghatott. A Gondnoknő²¹⁵ személyes jelenlétével fokozta az ünnepi jó hangulatot, és együtt örült a kedves nővérekkel. Kölcsonösen őszinte volt a húsvéti jókívánság kifejezése is.”²¹⁶

1992. március 19–21-ig Ács István²¹⁷ egri segédpüspök tartott nagybőjti lelkigyakorlatot.

1992. április 18. Nagyszombat. „Reggeli dicséretet és elmélkedést végeztünk. 9 órakor

A húsvéti Passió színrevitele az otthonban

ft. Atya a Szent Sírnál kihelyezte az Oltáriszentséget imáadásra. 11 órakor közösen Rózsafüzért végeztünk. Du. 4 órakor a ft. Atya visszatette az Oltáriszentséget. 5 órakor zsolozsmát imádkoztunk, utána vacsoráztunk. Kellemes meglepetés várt bennünket az ebédlőben. Minden asztalon sárga nácisz a vázákban, szép teríték, fészekben nyuszi, csirke, 2 csokoládétojás! Sonka, főtt tojás, torma, tea.

Igazgatónőnk (Szatmári Antalné) felolvasta a Szeretetszolgálat húsvéti köszöntését, több otthonból is a jókívánságokat. S végül ő is mindannyiunknak kegyelemteljes húsvéti ünnepeket kívánt. Este ½ 8 órakor kezdődött a nagy-

²¹⁴ Szatmári Károlyné közlése. 2019. 01. 23.

²¹⁵ Nagy Anna Kornélia CSCS (Páli Szent Vicéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővér) egyházi gondozónővér.

²¹⁶ Krónika. 1975.03. 29.

²¹⁷ Ács István (1935–1993) OSPPE (pálos szerzetes) egri segédpüspök.

szombati szertartás, liturgia. A folyosón lévő Rosa Mystica szobornál tűzszentelés, húsvéti gyertya megszentelése. Majd égő gyertyával, körmenetben bevonultunk a kápolnába, háromszor énekelve, Krisztus világossága, Istennek legyen hála! Teljes kivilágítás lett a kápolnában. A húsvéti örömeiket, az Exultetet Vucskovics Mária Remigia sekrestyés nővér énekelte. Az olvasmányokat ismét a három nővér olvasta fel. Buczkó Ilona Fridolin nővér igen szépen énekelte az Alleluját. Megújítottuk a keresztségi fogadalmunkat. Mély áhítattal vettük magunkhoz az édes Jézust az Oltáriszentségben a szentáldozásban. A feltámadás szertartása következett. Szentségi áldás, Regina coelia antifona. A végén Te Deumot énekelteünk. Két óra hosszan tartott a húsvét éjszakai liturgia, de mindenki bírta! Megerősödvé a feltámadás hitében, erőt merítve Jézus szenvedéséből térünk nyugovóra.”²¹⁸

Pünkösd

A Szentlélek eljövételének, kiáradásának ünnepe a húsvét utáni 50. napon.

1988. május 22. Pünkösdszombat, a Szentlélek kiáradása. „Nagy örömünkre kétszín alatt áldozhattunk. Kinga nővér kis cédulákra írta a Szentlélek két ajándékát és 12 gyümölcsét. Mindenki húzhatott egy kis cédulát, és örülhetett a Szentlélek valamely ajándékának.”

1992. június 7. „(...) A 10 órai szentmisén vezetőnővérünk²¹⁹ játszott igen finoman, lágyan. Igen örültünk neki, és gratuláltunk hozzá. Ft. Atya is nagyon szépen fejtegette a Szentlélek működését a teremtésben, a megváltásban, a mai világban és az Egyházban. Lelkünkben is minden a szeretet lelke által történik. Délután a városban működő Bodnár Mária Valéria angolkisasszony – most volt Lourdes-ban a legutóbbi zarándoklaltal – behozta a videokazettát és Lourdes-ot közvetítette az elindulástól napjainkig. Csak átélni lehet az ott történeteket, leírni nem!”

Úrnapja

Az Eucharisztia az Oltáriszentség ünnepe a Szentháromság vasárnapját követő csütörtökön.

Az 1970-es években nem jegyezték fel semmit az Úrnapjáról, valószínűsíthető, hogy a kedvesnővérek a barátok templomában bemutatott úrnap szentmisén és a körmeneten vettek részt.

1987. június 21-én a Krónika feljegyezte, hogyan ünnepelték az Oltáriszentség ünnepét, az Úrnapját. A 10 órai ünnepélyes szentmisén kétszínben áldoztak, és a szentmise végén a ft. atya kitette az Oltáriszentséget, és egész napos szentségimádás volt. Délután ½ 5 – ½ 6 között külön szentségimádást tartottak. „Akik jól tudtak mozogni,” átmentek a szomszéd templomba az úrnap körmenetre.

1992. június 21. „Úrnapja, Krisztus Testének és Vérének ünnepe. Reggel 8 órakor a betegszobában volt szentmise. Többen átmentek a templomba (barátok) és részt vettek a körmeneten is. Szép számmal voltak a hívek is. Ezen a napon Kovács Vencel lelkiatya aranymiséjét mutatta be.”

²¹⁸ Krónika. 1992. 04. 18.

²¹⁹ Pethő Margit Skolasztika VSM (Vizitációs Nővérek) 1991–2005 között egyházi megbízott.

Mindenszentek ünnepe, halottak napja

A megdicsőült Egyház ünnepe.

Az élő és elhalt hívék titokzatos közösséget alkotnak a szentek egyességében, egymásért könyörögnek, helytállnak. Mindenszentek napján a megdicsőültekért imádkoznak, halottak napján a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért könyörögnek, akik még nem jutottak el Isten boldog színe látására.

A kedvesnővérek különösen szívükön viselték az elhunyt apácák emlékének ápolását. A temetéseken részt vettek mindazok, akik még járóképesek voltak. A sírok rendben

Kedvesnővérek mindenszentek napján a síroknál

A temető nyáron is szépen gondozott.

1980. október 31-én Kinga nővérrel 12-en áldozatos munkára vállalkoztunk. Ebéd után kimentünk a temetőbe, és az esti szürkületig fáradozva megtisztítottuk és szép virágokkal díszítettük a sírokat.

tartását, díszítését is elvégezték. Halottak napján a liturgikus ájtatosságot mindig egy-egy atya tartotta, ezt követően a kedvesnővérek felkeresték a rendi testvéreik sírját, gyertyát gyújtottak és imádkoztak. „*Úr Jézus irgalmas szeretetébe ajánlottuk és a jó Szűzanyánk oltalmába őket.*”

Részlet a Krónikából:

1975. november 1. Mindenszentek ünnepe. Délután kis csoport látogatta a temetőt.

1975. november 2. Halottak napja. A nővérek autóbusszal meglátogatták mind a három temetőt.

1978. november 1. Mindenszentek ünnepe. Nagy autóbusszal mentünk a temetőbe. Mindenki látni akarta az elkészült, lefedett sírokat. Enyhe szép időnk volt. Elimádkoztuk közösen a Rózsafüzért, énekeltünk, gyertyákat gyújtottunk. Este a kereszt-kertben folytattuk az imát és a gyertyagyújtást.²²⁰

1980. október 31–november 2. „*Öregek napját követő napokat a megholtjaink iránti szeretetnek szenteltük.*”

²²⁰ Jelentés. 1978.

1980. november 1-jén du. $\frac{3}{4}$ 2 órára beállt az udvarunkra egy busz, hogy elvigyen minket a temető látogatására. Főtisztelendő Csörgi István Atya elkísérte a 45 nővért a temetőbe, ahol liturgikus ájtatosságot tartott a megholtak lelki üdvéért.

1980. november 2-án, halottak napján 3 szentmisénk volt: 7, 8 és 10 órakor.”

1987. október 31-én feljegyezték, hogy délig elkészült a temető díszítése. „Az 560 sír a gyönyörű fehér krizantémokkal földíszítve várja a halottak napját.”

1987. november 2-án autóbusszal mentek ki a temetőbe, ahol ismét gyertyát gyújtottak és imádkoztak. „Este a Quadrumban elégettük halottainkért az emlékezés gyertyáját, közben imádkoztunk érettük. A szomszéd templomban $\frac{1}{2}$ 7 és $\frac{1}{2}$ 8 között zúgtak a harangok.”²²¹

„1991. Mindenszentek ünnepe. A küzdő és a győzedelmes Egyházat egy nagy családi ünnep keretében akarja egyesíteni, amikor minden állam, nemzet és idők megkoronázottjai győzelmi pálmáikkal integetnek felénk, és biztatnak, hogy törekedjünk e dicsőséges diadaljel után Isten örök, boldog meglátogatására. Egy szentmisénk volt, 10 órakor jött a busz, és többen kimentünk a temetőbe. Ft. Atya helyett vezetőnővérünk igen szépen elvégezte a megholtakért az imádságokat. Egy óránk volt, és szétmehettünk rendi testvéreink sírjához. A hozzártatózók küldték a pénzt koszorúra. Így többeknek vittünk gyertyát, mécses gyújtottunk.

Hétszáz körül pihennek a temetőben (1991-ben) az otthonból. Rengeteg nép volt ott, a sírok rendbe hozva, feldíszítve. Sajnos, az előtte való napon kivitt virágok lefagytak, de a szeretet virágai, a kegyelet szívünkben él. A ferences templom kriptáját is kinyitották, ott is meglátogattuk nővéreinket.

Délután a kápolnában elimádkoztuk a Mindenszentek litániáját.

Vacsora után pedig régi szokás szerint a quadrumban közösen imádkoztuk a Rózsafüzéért meghalt nővéreinkért.

Kereszt alakban tepsiben számtalan gyertya és mécses égett, jelezve a Világ Világosságát és az örök világosságot. Gyönyörű látvány volt az emeletről nézve! Milyen szép is lesz az, amit szem nem látott, stb., amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik. Sok szentéletű nővér költözött el az otthonunkból!”

1992. november 1. Mindenszentek ünnepe. „(...) Délután 2 órakor busszal kimentünk a temetőbe drága halottainkhoz. Ft. Kovács Vencel Atya elvégezte a halottakért a szertartást lelkük üdvéért. Azután szétmentünk, ki-ki rendi testvéreihez. Nagyon szép rendben voltak a sírok az egész temetőben. Szebbnél szebb krizantémok díszítették a sírokat. Gyertyák lobogtak mindenfelé, jelezve Krisztus világosságát, hitet, reményt az örök életben. Több nővér sírján már volt koszorú és gyertya, amit a rokonság hozott kegyeletből. (...) Sajnos, az idén mindössze 13-an tudtunk kimenni, azelőtt mindig telt busz volt. Igen legyengültek és leéppültek már a nővérek. Az utóbbi időben 4 halott és ugyanennyi a kórházban van. (...) Drága megholtjainkat az Úr Jézus irgalmas szeretetébe ajánlottuk és a jó Szűzanyánk oltalmába, és busszal hazajöttünk.

Este az úgynevezett quadrumban Rózsafüzér imádság keretében, rengeteg gyertyát elégettünk a megholt hívek tiszteletére.”

1992. november 2. Halottak napja. Tegnap a megdicsőültekről emlékeztünk, ma pedig a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért könyörgünk, akik még nem jutottak el Isten boldog színe látására. Két szentmisét mondott az atya, majd elutazott szülei sírjához.

A kriptába is lementünk, mivel több pap és nővér is pihen ott.”

²²¹ Krónika a szövegközben jelzett időpontokban.

Szent Erzsébet-napjának megünneplése

„1991. November 19. Árpádházi Szent Erzsébet ünnepe. Erzsébet rendi nővérek²²² is vannak az otthonunkban. A lenti (betegszobában) szentmise, amit a Ft. Atya mutatott be az ő szándékukra szolt.

A kápolnában concelebrált hálaadó szentmisét tartottak az eddig elért eredményekért. Csakis Isten segítségével lehetett elvégezni az addigi munkákat. A szeretetszolgálatról is érkeztek vendégek, látni és hálát adni az Úrnak. Virányi Ottó piarista atya, és Katalin szatmári irgalmas nővér rendi ruhában, szintén a szeretetszolgálatnál dolgozik. Virányi atyával misézett Sípós Zoltán²²³ a ferences templom plébánosa, a főplébánia egyik káplánja, Pető István²²⁴. (...) Jelen volt igazgatónőnk férjével, dolgozóink is nagy számban. A szomszéd templom kántora, Sisa Menyhért²²⁵ kísérte az énekeket harmóniumon. Már a szentmise előtt pár mondatos köszöntők hangzottak el.

Minden ragyog a tisztaságtól, de a szemek is csillognak az örömtől és a boldogságtól a megújult kápolnában. Virányi Atya kérte, ezután még hatékonyabban, Szent Erzsébet szellemében végezzék munkájukat. Valóban itt olyan példás összefogás volt a festések, a nagytakarítások idején, hogy példát vehetnek tőlünk más egyházi otthonok is! (...)”²²⁶

Ezt követően minden évben megemlékeztek Szent Erzsébetről.

Előadás Szent Erzsébet életéről, 1991-ben

²²² Szent Erzsébet Nővérek Kongregációja; négy fiatal nő alapította 1842-ben a sziléziai Nysában. A rend karizmája: A nővérek a kezdetektől az irgalmas szeretet lelkületével szolgálták otthonaikban a szegényeket, a betegeket és az elhagyatottakat. Mindig oda mentek, ahol a legnagyobb volt a szükség, a nélkülözés. Életüket szentelték a rászorultak ápolására a kórházakban, idősek otthonában és a testi fogyatékosok számára létrehozott intézetekben.

²²³ Sípós Zoltán (Polgár, 1940–2016) plébános, c. kanonok, 1991–1995 között a jászberényi Jézus neve (barátok) templomának plébánosa.

²²⁴ Pető István (Mezőkövesd, 1961.– Debrecen, 2015.) 1991–1992 között a jászberényi főtemplom káplánja.

²²⁵ Sisa Menyhért kántor közlése. 2018.

²²⁶ Krónika a szövegekben jelölt időpontokban.

Mikulás

A „miklósolás” népszokásának főszereplője a hosszú, fehér szakállú Miklós püspök, aki ajándékot ad vagy büntet.

Az otthonban minden évben megünnepelték vidám műsoros est közepette.

1978. december 5. „Mivel a szokásos Cecília ünnepség elmaradt, este összekapcsolva a családi Szt. Miklós-ünnepséget a Cecília esttel, rendeztünk egy kis szórakozást. Szt. Miklós az égből üzent, átadta a szót a szeplőtelen Szűznek, a Rosa Mysticának, aki olyan jól érzi magát itt közöttünk. Külön köszöntötte az énekeseket, majd egy kis szavaltat a tiszta gyermeki öröm tartósságát mélyítette el. A feldíszített asztalon szerény italt, ételt találtunk, és jóízűen fogyasztottuk, annál is inkább, mert jó Ambrus atya hagyatéka volt.”

1991. „December 6. Mikulás napja. Délután Jézus Szíve litánia, szentségimádás áldással. (...) Kicsit szokatlan volt, hogy előző este nem mutatkozott a Mikulás! Ebéd előtt az igazgatónő (Sztamári Antalné) a mikrofont kérte, pár szót szolt hozzánk, egyszer csak öregesen, csizmában belépett a »Mikulás«! Persze lett nagy tapsvihár. Hozták azután a pirossal bevont, csomagokkal megrakott kosarat. A Mikulás kedvesen, röviden szolt hozzánk. Úgy örültünk, mint a gyermekek. (...) Majd elköszönt tőlünk, azután átkísérték a betegszobába. Nagyobb volt a csomag, mint más években. Igazán Isten áldása van az igazgatónőnk munkálkodásán. Kérjük, a jó Istent segítse őt férjével együtt továbbra is.”

Mikulás ünnepség a dolgozók gyermekeinek műsorával az 1970-es években Második sor: Kasnya Gábor, 3. Oláh István, 4. Szamári Anikó, Versegi Mónika, Anikó előtt, Sztamári Károly, Első sor: Csillik Zsuzsa, Sztamári Ildikó, Oláh Zsolt, Szívós Jánoska hegedűvel

Mikulás est

Mikulás-nap, fekete kendőben Varga Erzsébet M. Angelika

Mikulás a betegnél

Karácsonyi ünnepkör

Isten Fia, Jézus Krisztus földi születésének ünnepnapja.

Az otthonban is megszervezték minden évben a „Szállást keres a Szent Család” adventi ájtatosságot. Mindig ünnepet jelentett egyes szobák számára. Feljegyezték, hogy a kezdéskor az atya megáldotta a képeket, s az ő szobájától kezdve napi három szobában volt nagy készülődés, díszítés és engesztelő ima a családokért.

1975. szenteste történéseit Magyarka B. Kinga nővér jegyezte le: Az „örömszerző brigád” nagy szorgalommal és kedvvel készített mindent a gondozottaknak és alkalmazottaknak, jótévedőknek kis karácsonyi hangulatot, melyben elrejtette a szeretetet. „*December 24. Szenteste. Bensőséges, rövid karácsony esti műsor az ebédlőben. A gondnoknő (Fülöp Mártonné) kellemes ünnepeket kívánt, és átadta a gazdag ajándékot, amely sokak összefogásának és gondoskodásának eredménye. A műsort a fehérgyolcsos ingecskében megjelent »kis Jézus« békesség nektek szavai zárták be. Majd az ízlésesen feldíszített és terített asztalok mellett elköltöttük az ünnepi vacsorát, hálás szívvel mindazok felé, akik értünk fáradoztak. A szenteste az éjjéli misével zárult.*”

1977. december 25. Karácsony. „*A legnagyobb karácsonyi ajándékunk a Főtisztelendő atyánk. (Csörgi István SJ) „A főtisztelendő atyánk meghatározta a karácsonyi ünnep tartalmát. Felolvasta a Martyrológiumnak Jézus Krisztus születésére vonatkozó történelmi adatait. Ezután Kinga nővér kiemelte a kis Jézust a jászolból, és énekelve elkísértük a földszintre, minden egyes betegszobába. Az énekeket Főtiszt. Atya kezdte el.*” (...)

1978. Szenteste előtt, „*már 23-án az ebédlőben folyik a fenyőfa díszítése, a dolgozók örömmel csinálják, igazgató (Petri András) szereli a villanyokat (...)* mindez értünk (...). Utolsó adventi koszorúgyújtás. Már karácsonyias a hangulat. 24-én vasárnap az adventet felváltotta a karácsonyi öröm. Telve vagyunk várakozással, de nagy belső nyugalommal és békével. Az Úr mindent elrendezett. Hála. Egész nap a kápolna díszítése, már ragyognak a villanygyertyácskák, elkészült a betlehem és a jászol. (...) Szenteste. Ft. Atya rövid beszédében körülhatárolta a karácsonyi ünnepkör tartalmát. Felolvasta a Martyrológium Jézus születésére vonatkozó részét, a „megszületett” résznél mindenki leborult, és mély csendben imádtuk a földre jött Istent. A Martyrológium befejezése után Kinga nővér kivette a természetes nagyságú Jézuskát a jászolból, és vonultunk a betegekhez. Állandóan zengett a karácsonyi ének, a betegek mellé feküdt néhány pillanatra a kis Jézus. Könnyekig megható volt. Valóban ma született a Szeretet és ma született a Szenvedés. (...) Utána az ebédlőbe vonultunk, s ott a Jézuskát a jászolba helyezve Kinga nővér néhány szóval kívánt kegyelemben gazdag ünnepeket, Ildefonza nővér kedves verset szavalt a jászolnál, felolvastuk a Szeretetszolgálat karácsonyi üdvözlését, mely mélységes gondolatokkal mélyítette el a meghatódott lelkünket. Dúsan feldíszített és megrakott asztalok mellett énekes hangulatban fogyasztottuk el a szeretet-vacsorát. Mindenért hála. A bensőséges éjjéli mise a hála miséje volt.”

1989 decemberében a Jászkürtben a Szalóki Miklóssal készült interjúból tájékozódhatunk arról, hogyan ünnepelték meg a kedvesnővérek karácsonyt:

„*Nagy szorongással várjuk, várják a nagy ünnepet. Mindig meghitt, vallásos szellemben ülték meg e jeles napokat. Száz szerzetesnővér készül most is megélni az isteni gyermek születése napját. Mint mindent, ezt is nagy szeretettel készítik elő. Természetesen részt vesznek az ünnepkör egyházi szertartásain is.*”²²⁷

²²⁷ Jászkürt. 1989. 12. 06.

1989. december 24. „11 ó. Éjjéli mise a kápolnáinkban. 12 órakor az éjjéli misét a TV-ben néztük meg, Pécsről közvetítették Mayer Mihály püspökkel. Ragyogott a székesegyház, nagy áhiatatos tömeg, nem volt rendbontás. (...) Rádión keresztül a kalocsai székesegyház miséjét közvetítették.”

December 21. Készülődés a karácsonyra. Az egész otthon díszbe öltözik.

1991. december 23. „Egy nappal előrehozott karácsonyi ünnepségünk volt. Délelőtt a betegszobában már az asztalon állt a díszbe öltöztetett karácsonyfa. Alatta a betlehem. Az ebédlőben pedig ebéd után díszítették fel a hatalmas fenyőfát, amely egészen a mennyezetig ér! 2 órakor kezdődött a karácsonyi ünnepség. A szomszéd templom hittanosi igen kedves, művészien betanított, teljesen a Szentírás alapján Pásztorjátékot adtak elő, mély átéléssel. ... Míg a szereplők a betegszobában voltak, (Szatmári Antalné) igazgatónőnkkel együtt szebbnél szebb karácsonyi énekeket énekeltünk. A végén a dolgozók bevonultak 2 óriási dobozzal és egy kisebb csomaggal. Mi lehet benne? Elárulta az igazgatónőnk! 2 db színes TV és egy videófelvevő készülék! Vegyes érzelmekkel örültünk, mivel idő és szem kell hozzá, ami már nincs, vagy kevés! Az igazgatónő átadta a Ft. atyának Mécs László »Magyarok Misekönyve« c. új kiadását.”

1991. december 24. „Ma már szenteste lesz! Nagy a sürgés-forgás! A kápolnában díszítések, a betlehem elrendezése! A nagyobb, jászolos kis Jézust bepólyázzuk, úgy fektethetjük a jászolba. S ez napközben is a karácsonyi ünnepkörben a szembemiséző oltár előtt van! Ebéd után egy páran segítettünk a vezetőségnak az ajándékosztásban. Karácsonyi énekeket zengedezve mentünk szobáról szobára. Mindenütt örömmel fogadtak, és kegyelemteljes ünnepeket kívántunk! Délután ½ 5-kor kezdődött a zsolozsma. A completorium elvégzése után leoltottuk a villanyokat, hogy még adventi hangulat legyen. Elénekeltek a Harmatozatosok égi magasok c. éneket. A Ft. Atya felolvasta a Martyrológiumból »Jézus születését«. Ekkor minden villany kigyulladt, megszületett a »Világ világossága«! Versek, énekek hangzottak el a jászol mellett. A szent estét nem lehet szavakba önteni, azt átélni kell a lelkünkben. Majd a vezetőnővér karjába vette a kis Jézust, és énekszó mellett bevonultunk a betegszobába. Minden beteg megsimogatta a kis Jézust! A szoba, a szívek ragyogtak az örömtől! A betegszobából az ebédlőbe vonultunk, szintén énekelve. Itt bensőséges, hangulatos ünnepség volt. Versek, köszöntő szavak hangzottak el. Ft. Atya is szólt hozzánk kedvesen, hálásan. Majd a minden jóval megterített asztalhoz ültünk, narancs, banán stb. Nem tudunk elég hálásak lenni Isteni Megváltónknak a sok testi-lelki jóért. Gazdagok nyomorba juthatnak, de akik Istent szeretik, soha! Isten magára veszi emberi természetünket, ezt csak hittel foghatjuk fel, emberi érzéssel soha! Mindezt irántunk való szeretetből! Kölcsönösen kegyelemteljes ünnepeket kívántunk egymásnak. Este ki-ki erejéhez mérten lepihent, vagy imádkozott, TV-t nézhetett, rádiót hallgathatott. 11 órakor volt az éjjéli szentmise. Fényárban úszott a kápolna! Már külsőleg is minden az ég felé emelte lelkünket. Az éjjéli misén szentáldozáshoz járultunk. 12 órakor Szegedről, a Dómból volt TV-közvetítéssel a szentmise. Zsúfolásig telt volt a hatalmas templom. Hála Istennek, jó volt látni a fehér karinges kispapokat, évről-évre, most már nagyobb számban. A püspök atya a Jézussal való találkozásról beszélt. Embertársainkban, szegényekben, főleg a másokért való szolgálatban ismerhetjük fel őket, és találkozhatunk Vele!”

1992. december 24. „Szentkarácsony estéje. A kedves nővérek a szentestére felvették a fekete ruhához a megújított apáca fejkötőt és fátyolt. Igazgatónő felolvasta a karácsonyi üdvözléseket. Óriási a drágaság, mégis a legfinomabb és praktikus dolgokat kapjuk. Sampon, Nivea krém, finom szappan, banán, narancs. A közösség egy szép könyvet kapott, „Katolikus templomok Magyarországon”. Groningenből is kaptunk üdvözlést és csoma-

got. Jövőre Máriazellbe terveznek zarándokutat. Pálmai Péter²²⁸ atyát oda helyezték magyar gyóntatónak.”

1992. december 25. „A szentmisék után Vencel atyának és a vezetőségnek kívántak kegyelmes szép karácsonyt ének mellett, Vencel atya nagyon szereti az éneket, és erősen buzdít is erre, »aki szépen énekel, kétszer imádkozik«”.²²⁹

„Szent János-napján, december 27-én az ebédlőben 7 decis üvegekben elkészítve szobánként elosztva, az atya megszentelte az intézményben készített bort. Ezután Polgár Katalin Jácinta nővér megkezdte a »Kánai menyegző« c éneket, és mindannyian bekapcsolódva folytatták. Egy idő után a borkészítést abbahagyták, de a borszentelés szokása megmaradt.”²³⁰

A betlehemben baloldalt Bognár Valéria Gertrud nővér

Karácsony a betegágynál – Nagy Anna Nanica balról, a betegágyban Bazsó Mária Xavéra

Pásztorjáték a kedvesnővérek szervezésében

Pásztorjáték kedvesnővérekkel

²²⁸ Pálmai Péter Godolfréd (Szeged, 1925.–Pannonhalma, 2013.) OSB (bencés szerzetes) 1992–1994 között Máriacellben magyar lelkész.

²²⁹ Krónika a szövegeközben jelölt időpontokban.

²³⁰ Szatmári Károlyné közlése. 2018.

Csörgi István S.J.
Fügi Vilma Teréz
Szabó Sarolta E.
Mészáros M. Gráci
Borsos K. Franciska
Tóth M. Cecília
Németh M. Tilla

Egyházi asztal.

Majfenyi Etelka
Csonka Mária
Juhász M. Fandilász
Gauder E. Gertrud
Középső asztalok
Csillik Katalin
Wolcz Mária Abjzia

Zsigmond M. Heráklia
Taraba Teréz Elekta
Kispál Margit
Vitéz M. Tanka
Obermayer Irén M.
Schmidt Jóna Skol.
Beke Rozália L.
Bodis Teréz Tekta

Kedvesnővérek a karácsonyi ünnepségen (Kiemelés a fényképalumból, melyet a kedvesnővérek állítottak össze.)

Élő betlehem

Élő betlehem

A barátok temploma hittanosairól és a ministráns gyerekekről készült csoportkép, akik pásztorjátékot mutattak be az otthon lakóinak

Minden évben élő betlehemet állítottak. A város óvodásai és az általános iskola diákjai kaptak meghívást.

Érkeznek a látogatók

Iskolások kórusa a nagy betegszobában

A pásztorjáték közönsége az élő betlehem előtt

Karácsony az ebédlőben

Koccintás Újév napján az igazgatói irodában

Lelkigyakorlatok

A lelkigyakorlat gondosan megtervezett, gyakorlati következményekkel járó elmélkedési rendszer a katolikus hit alapigazságairól. A lelkigyakorlat lehetőséget ad a visszatekintésre, a hitbéli megerősödéssre. Segíti a lelki életben való előrehaladást, az Istennel való kapcsolat elmélyülését.

Az otthonban a kezdetektől fogva tartottak lelkigyakorlatokat. Az adventi és a nagyböjti időszakban, majd október elején az éves lelkigyakorlatot a Rózsafüzér Királynője emlékezetére tartották. A lelkigyakorlat vezetésére minden alkalommal vidéki, elsősorban jezsuita atyákat kértek fel, ennek történelmi hagyománya van. Hiszen a jezsuiták legfőbb tevékenysége a hittérítés volt. Jászberényben szép emléket állítottak az 1732-ben a jezsuiták által tartott misszió, lelkigyakorlat emlékére. A költségeket az adományokból fedezték.

A Krónikában megörökítették, hogy mikor és kik vezették a lelkigyakorlatokat:

„1976. október 5. Évi lelkigyakorlat. Dr. Bálint József²³¹ jezsuita atya tartja. Az egész házban csend, a dolgozók is hallgatnak, s minden munkát elvégeznek a nővérek helyett. Megható az összefogás és együttérzés. A szentbeszéd mélyen a lelkünkbe vésődnek.

1977. október 3. Dr. Takács Nándor²³² lelkigyakorlatot adó atya megérkezett.

1981. október 9. Az évi lelkigyakorlatot dr. Rajz Mihály²³³ mátyásfüldi plébános úr tartotta.

1985. szeptember 30. Három napos lelkigyakorlat, Kovács Győző²³⁴ jászberényi káplán tartotta.

1986. október 6. Lelkigyakorlat kezdete, Pálmai Péter Godolfréd bencés atya tartotta. Főtisztelendő atya a kapott ajándékot felajánlotta a felszerelendő lift költségeire.

1987. október 5. Kezdődött az évi lelkigyakorlat. Fricsy Ádám²³⁵ jezsuita atya tartotta.

1989. október 9. Az évi lelkigyakorlatot dr. Váradi Béla²³⁶ ferences atya tartja.

1990. október 9. Éves lelkigyakorlat. Mészáros József²³⁷ domonkos rendi atya adta. 1972-ben lépett a rendbe, 1981-ben tett fogadalmat, közben plébánián dolgozott. Kispap korában járt Jászberényben, s akkor kérte a nővérek imáit. Minden évben más-más szerzetes ontja felénk lelki kincseit. Ők a mi jótevőink.”

A rendi élethez kapcsolódó megemlékezések, ünnepek

Az egy-egy rendhez tartozó kedvesnővérek igyekeztek külön kis csoportokban a rendi életüket élni. Megemlékeztek a rendjük alapításáról, a rendalapítókról, különösen a kerek évfordulókról.

A jezsuiták Szent Ignác-napkor szentmisén emlékeztek, majd elutaztak a rendtagokhoz Budapestre. A Szent Erzsébet Kongregációs nővérek Szent Erzsébetre emlékeztek

²³¹ Dr. Bálint József (Cegléd, 1916. – Bp., 2009.) SJ (jezsuita) szerzetes.

²³² Dr. Takács Nándor Jusztin (Rábacsanak, 1927. –Székesfehérvár, 2016.) karmelita szerzetes, székesfehérvári püspök.

²³³ Dr. Rajz Mihály (Vác, 1911. – Bp., 1986.) 1962–1986 között Mátyásfüld plébánosa.

²³⁴ Kovács Győző (Várasszó, 1956.–) 1984 – 1989 között a jászberényi főtemplom káplánja.

²³⁵ Fricsy Ádám (Kakasd, 1914. –Pécs, 1998.) SJ (jezsuita) szerzetes, Pécs környéki jezsuita elöljáró.

²³⁶ P. Váradi Béla (1910–1999) OFM (ferences) szerzetes, tartományfőnök Esztergomban.

²³⁷ Mészáros József Domonkos OP (domonkos) szerzetes, 1997 óta Kárpátján él.

1977. november 19-én. „*A szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe a keresztes nővérek fő ünnepe, akik 14 személlyel vannak képviselve az otthonban.*”²³⁸

A Gyertyaszentelő Boldogasszony a Kalocsai Iskolanővérek Társulatának nagy ünnepe.

1985. november 17-én feljegyezték, hogy „*Ma volt Rómában a Szegény Iskolanővérek alapító anyjának boldoggá avatása. Jézusról nevezett Mária Terézia »született Gerhardinger Karolina*²³⁹« érdemeit méltatta a Vatikáni Rádió is. Itt gondozott leányai hála-misében köszönték meg mindazt, amit a nagyon kiterjedt kongregáció kapott az Úristenen keresztül az jó anya révén át.”²⁴⁰

1985. november 25-én az orsolyiták alapításának 450. évfordulóját ünnepelték.

1992. október 3-án a Szalvátor Nővérek alapító anyjuk boldoggá avatásának az évfordulóját ünnepelték.

A fogadalomtétel kerek évfordulói

A kedvesnővérek a fogadalomtétel kerek évfordulóit minden év augusztus 15-én, Nagyboldogasszony-napján ünnepelték. Ekkor került sor a fogadalom megerősítésére és megújítására is.

A Krónikában mindig lejegyezték az eseményt:

„*1975. augusztus 15. Nagyboldogasszony ünnepe, egyben 10 jubiláns nővérünket ünnepeltük családias bensőséggel. (Két 65, két 60 éves, és hat 50 éves fogadalmas).*

1978. augusztus 15. Nagyboldogasszony ünnepe. Otthonunkban főleg a jubilánsok ünnepelnek, 11-en voltak 75, 70, 60, 50 éves fogadalmasok. Mindig felemelő ha a gyertyákkal az oltárhoz járuló Jézus jegyesei megújítják hűségüket.

1992. augusztus 15. Nagyboldogasszony napja. (...) A 10 órai ünnepélyes nagymiséen volt a szerzetesi fogadalom megújítása jubilánsainknak. Hatan voltak, de egyet, Baumann Mária Felicia ferences nővért behívták rendjébe ünnepelni.

- 1. Józsa Iona Ildefonza angolkisasszony 75*
- 2. Weiß Anna Alojzia Vincés irgalmas nővér 70*
- 3. Czibik Júlia Margit Vincés irgalmas nővér 60*
- 4. Ambrus Magdolna Beáta szegedi iskolanővér 60*
- 5. Majtényi Etelka Adolfina szegedi iskolanővér 50*
- 6. Baumann Mária Magdolna Felicia ferences nővér 50 éves*

A 100. évében járó Ildefonza nővért tolokocsival felhozták a szentmisére. Szentáldozás előtt égő gyertyával a kezükben elmondták a fogadalmi szöveget, mindegyik saját rendje szerint. Leghangosabban és legérthetőbben a 100 éves Ildefonza nővér mondta. Azután mi is közösen megújítottuk szerzetesi fogadalmunkat és odaadásunkat az Úrnak! Ezután adta Ft. Atya az Úr Jézust a szentáldozásban. Szentmise után lelkesen elzengtük a Te Deumot és a Pápai Hymnuszt! Majd bevonultunk a társalgóba, és folytatódott az ünnepelés! A Lourdes-i Szűzanya szobra volt felállítva két váza fehér szegfű között. Köréje ültek a jubilánsok. Először elénekeltük a »Meggötöm magamat« című éneket. Majd Ildefonza nővér saját szerzeményű versével köszöntötte a jubilánsokat. Utána a vezetőnővér igen szép összeállítású

²³⁸ Krónika. 1977. 11. 19.

²³⁹ Gerhardinger Mária Terézia, született Karolina Gerhardinger (Regensburg, 1797. – München, 1879.) a Miaszszonyunkról Nevezett Szegény Iskolanővérek Tanítórend alapítója. II. János Pál pápa 1985. november 17-én boldoggá avatta.

²⁴⁰ Krónika. 1985. 11. 27.

beszédet intézett a jubilánsokhoz. Végül Szalome²⁴¹ szalvátor nővér Sik Sándor: »Ketten a Mesterrel« c. versét mondta el. Majd elénekeltük a Szűzanya hálaadó énekét a „Magnificatot”. Legvégén lemezeről felhangzott az Ave Maria.

Leandra annunciáta nővér minden jubilánsnak külön szépen díszített kis tortát készített.

Hálát adtunk mindannyian az Úrnak, hogy megtartott bennünket szent kegyelmében és szeretetében, és erőt adott a keresztek elviseléséhez!”

1996. augusztus 15-én Erki Mária Michaela 65, Pfeffer Anna Gernoza, Matkovics Margit Ágnes 60 éves jubileumát tartották.

Fogadalomtétel évfordulója az otthon kápolnájában

Névnapi és születésnap ünnepségek

A kedvesnővérek névnapját is megünnepelték, méghozzá összevontan. 1950–1981 között szeptember 12-én, Mária neve napján ünnepelték, majd azután már október 2-án, az idősek napjához kapcsolódva, de 1986-ban ismét visszatértek a szeptember 12-i ünnepségre. A közös névnapokon általában óvodások köszöntötték a nővéreket. Pl. 1986. szeptember 12-én „állami részről” is üdvözölték az ünnepeltek.²⁴²

A magasabb kort megért kedvesnővéreket, egy-egy kerek évforduló, a 90. vagy a 100. születésnap alkalmából külön is köszöntötték.

Az igazgatónő, a vezetőnővér, a lelkiatyák névnapjáról külön is megemlékeztek.

²⁴¹ Lévai Klára Salome (1918–2002) SDS (Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek).

²⁴² Krónika. 1986. 09. 12.

„1975. január 14. Ambrus atyát névünnepején a nővérek színes, hangulatos műsorral köszöntötték. A két kis színdarabot két nővér (Hirschfeld Ibolya és Bodnár Valéria) írta. A kivitelezés súrolta a művészi előadás határát.”²⁴³

1978. július 23-án kedves bejegyzést olvashatunk Magyarka Borbála Kinga egyházi megbízott kedvesnővér névnapjáról:

„Az ebédlőben megemlékeztünk a vezetőnővér névnapjáról. Bensőséges köszöntő szavak, vers, ének fejezte ki szeretetünket. Kinga nővér meghatottan köszönte meg a sok imát és jókívánságot, de főleg az érte mondott szentmisét. Mindenkit meglepett a nagy névnap ajándék. A Rosa Mystica körüli virágállvány izlésesen, vasból készített, Szatmári Antal műszerészünk remekműve. Az ünnepi ebéd után folytatódott a gratuláció a szobában, ahol a szép kézimunkák, virág, ének mindenkinek örömet szerzett.(...)”²⁴⁴

1984-től az egyesített szociális intézményi igazgató, Szalóki Miklós neve napját is december 6-án, Mikuláskor ünnepelték. 1987-ben jegyezték le: „December 6. vasárnap, Szt. Miklós. A szentmise igazgató úrért volt. Délben köszöntöttük egy kis műsorral, és ajándékot nyújtottunk át. Ő megkínált bennünket saját termésű borával.”²⁴⁵

Magyarka Borbála Kinga egyházi megbízott vezető – az ügyszeretet apostola – az 1988. év Miklós-napját Pécssett töltötte, de levélben ő is köszöntötte az igazgatót: „Csendes magányomból kopogtatok névnap köszöntővel. Szent Miklós ünnepe, a »karácsony« szeretet-nyitánya. Az ember-szeretet földi megnyilvánulásai: ajándékozás, jutalom a jóságért stb. rejtett jócselekedetek, »ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb kezed« Mikulás palástjába. (...) Mindez életprogram is lehet, főleg annak, aki Szt. Miklós nevét kapta a szentkereszttség pecsétjével, világító gyertyájával keresztanya kezében. Ha ez az életet jelképező gyertya időközönként leég, van egy örök fény, mely karácsonykor nyit ki, s ragyog fel a »Megváltó Jézus Isten-Emberi« személyében.

Kívánom és imáiban kérem, hogy ez a fény vezesse és irányítsa életét. (...) 1988. Szent Miklós – Karácsony.” Kinga nővér.

„1990. szeptember 3. Erősné Bóta Mónika nővérünk 100. évébe lépett. Rendi előjárója és 6 nővére ünnepséget rendeztek számára a társalgóban. Budapestről jöttek. Egy csodálatosan szövődött élet Isten gondolatában: az ideális keresztény házaselet a Szűzanya oltalma alatt; majd a fájdalmas Anya élete, eltemette férjét, gyermekeit, mindenkiből kifosztottan Isten a Szervita rendbe hívja. (...) Buzgó fogadalmas élet, termékeny öregkor, teli apostoli tüsszel. A rózsafüzér apostola, minden erejét, maradék pénzét, rózsafüzér készítésére, anyagbeszerzésre fordította. Jászberény kis elsőáldozói kezébe 400–500 db. rózsafüzért adott, innét az otthonból, kis tartókba, izlésesen elkészítve. Reméljük, hogy a Fájdalmas anya a rózsafüzérek láncán vezet be az örök hazába.”²⁴⁶ Erős Ferencné Bóta Mónika szervita nővér 100. születésnap ünnepségéről a Jászkürt is tudósított.²⁴⁷

Szatmári Antalné Kocza Veronika névnapját január 13-án ünnepelték. 1992-ben a Krónika rögzítette az ünneplést: „Szent Veronika szűz emléknappja. Igazgatónőnk neve napja. A reggeli szentmisét az ő szándékára mutatja be a Ft. Atya. Férjével együtt részt vettek a szentmisén, és szentáldozáshoz járultak. A férjének pedig születésnapja volt. Beszédében a Ft. Atya szépen méltatta munkásságukat. Valóban a »Béke szigetén« vagyunk. Lelkileg, testileg el vagyunk látva mindennel. Mise után elénekeltük a Te Deumot. Reggeli előtt

²⁴³ Krónika. 1975. 01. 01.

²⁴⁴ Jelentés. 1978. 07. 23.

²⁴⁵ Krónika. 1987. 12. 06.

²⁴⁶ Krónika. 1991. 09. 03.

²⁴⁷ Jászkürt. 1991.01.12. 4. o.

az ebédlőben köszöntöttük Igazgatónőnkét szavalattal, énekekkel. A Vezetőnővér kedves szavakkal köszönte meg a gondoskodását, jóságát, megértő szeretetét. Számtalan gondja mellett mindig mosolyog. Koczon Mária Leandra annunciáta rendi nővér gyönyörű tortát készített, rózsákkal díszítve. S mellé bámulatos szép csokrot, többféle virággal egy kerámia vázában. Kedvesen megköszönte a gratulációt. Ünnepi ebéd, aprólékkes, töltött csirke rizottóval, uborka, gesztenyepüré, feketekávé.²⁴⁸

Megemlékeztek az igazgatónő férjének, az otthon mindenesének a névnapjáról is:

1992. június 13. Az igazgatónőnk férjét köszöntöttük Antal-napján. Szent Antal napján ismét bevezették a ferencesek régi szokását, hogy megvendégelik a szegényeket, és elvégzik a gyermekek megáldását. Az otthonunkban főzték a gulyáslevest, és sütötték a pogácsát.²⁴⁹

Csörgi atya 75. születésnapját 1988. október 10-én a Krónika szerint „csendben” ünnepelték meg.

„1982. október 20. Ft. Szörényi Gábor atya 70. születése napján szentmisénket, egész napi jó cselekedeteinket ajánlottuk fel hálából áldozatos munkájáért. Amit a szerzetesekért tett.

1987. szeptember 16. Virányi Ottó atya 60. születésnapja, imával és üdvözlő lappal gratuláltunk.

1999. április 23. Nagy Béla atyánk neve napját ünnepeltük.

2001. április 24. Ft.(Papik György) atyának neve napja van. Kedves kis ünnepséggel köszöntöttük. Ő pedig május 1-jén reggel a szentmisén minden nővér és civil testvérünket egy-egy szál gyöngyvirággal ajándékozott meg, amit saját maga szedett a kertben. Szép és nemes gesztus volt ez tőle. Ilyet se láttak még ezek az évszázados öreg falak. Köszönjük, főtisztelendő atya.²⁵⁰

A kulturális rendezvények

A kulturális programok rendezéséhez a tárgyi feltételeket igyekeztek biztosítani: az emeleten és a földszinten egy-egy társalgó, valamint az ebédlő állt rendelkezésre. Legtöbbször az ebédlőben – a nagyobb befogadó képessége miatt – tartották a nagyobb ünnepségeket, előadásokat, találkozókat.

A közös helyiségek mindegyikében rádió, majd később televízió, videolejátszó, felvevő állt a lakók rendelkezésére. A diavetítő, majd filmvetítő is segítette az előadások technikai lebonyolítását. A lakószobákban Szokol-rádió volt, de központi hangszórót is felszereltek.

Az otthon felújított quadruma is lehetőséget teremtett különböző rendezvények, hangverseny, könyvbemutató stb. szervezéséhez.

„A szerzetesnővérek a jeles alkalmakkor szerepléseket, kis műsorokat »vittek« mintegy lelki táplálékként a világi otthon lakói felé. Többször kisebb ajándékokkal is kedveskedtek. Viszont is hozzájárultak a lakók kölcsönösségéhez, hiszen pl. a Hatvani úti otthonból rendszeresen, naponta jártak át a lakók különféle munkálatokban segédkezni, személyes kapcsolatokat tartani.²⁵¹

²⁴⁸ Krónika. 1992. 01. 13.

²⁴⁹ Krónika. 1992. 06. 13.

²⁵⁰ Krónika. 1992–2001 közötti időszakban a szövegközben jelzett időpontokban.

²⁵¹ Szalóki Miklós közlése. 2018.

A farsang

Kedves színfolt volt a farsangi műsor lezajlása. Vidám műsorokat szerveztek a kedves-nővérek bevonásával, akik közül többen írták és gyűjtötték a vidám verseket, színdarabokat, vicceket, melyeket színre vittek, és szórakoztatták egymást és önmagukat. Ki gondolta volna, hogy még csasztuskát is írnak a kedvesnővérek! Daloltak, táncoltak, vagy vigadtak.

A farsangi jó hangulatról tanúskodnak az 1982-ben jegyzett versikék is.

Birkapaprikáshoz

Mert oly szelíd a birka
A jászok szent állata
Kell hozzá a paprika.
Hogy mennyi? Csak jász tudja!
Most és egykor ez vala
a legjászbabb lakoma –
Háziasszony, hozd nosza!

(Veöres Jolán)

Birkapörkölt köszöntő

Egységes a felfogása a jász népnek!
Azt valljuk, a birkapörkölt a legjobb éték.
Ha birka van, kell a marha a fenének.
Szeretjük azt a havas télen, vagy ha nyár van,
Jó zaftosan, jó csípősen, paprikásan,
benne még csak szálka sincs, mint a csukában.
Bölcs könyvekben a birkáról meg van írva,
Mily türelmes, de az embernek még sem birka.
Így a gyomrunk az éhséget már nem bírja.
Birkapörkölt mosolyog ránk itt a tálon,
oly felséges, akárcsak a tündérálmom,
minden pici porcikáját egészségünkre kívánom.

(Ölbey Irén)

A csasztuska itt is „táptalajra talált”.

Farsangot a dolgozók, a gyermekek, a kedvesnővérek bevonásával, vidám műsorral ünnepelték, színdarabokat, énekszámokat, verseket adtak elő nagy derűvel közepette.

Néhány év programjából:

„1975. február 10-én van a farsang utolsó napja, egyórás változatos farsangi műsorral szórakoztatta az otthon lakóit a színtársulat.

1984. január 22. Farsangi műsort a Szigligeti színház 3 férfi tagja adott.

1985. február 2. A budapesti piarista gimnázium diákjai látogattak meg bennünket. Erdélyi magyarok között szokásos kántálást mutatták be.

1994. február 14. Este Ki MIT TUD? volt.

1994. február 15. A gazdaasszonyok iskolájának növendékei nagy sikerű előadásával örvendeztetek meg bennünket.”

1998. Farsang utolsó napján Ki Mit Tud? alapon kedves kis ünnepet tartottak. „A hit-tanos gyerekek is segítettek. Utána ott maradtunk az ebédlőben, énekeltünk, daloltunk,

az igazgatónő is velünk volt! Jó volt a hangulat, jól éreztük magunkat. Másnap, hamvazószerdán elcsendesedett az otthon, készülünk a szent időre.

Farsangi műsor 2000-ben – fehér köpenyben Verseghy Lászlóné és a szereplő Nagy Katalin ápolónő

Magyarka Borbála Kinga nővér konferál

Jó hangulatban a kedvesnővér

Jó hangulatban a „színpadon” – balra Kasnya Lászlóné szakács, Buczkó Ilona kedvesnővér; közepen Kovács Józsefné konyhalány, jobbra Boldizsár Ilona Leona kedvesnővér

A közreműködő, hálás publikum

1999. február 16-án, kedden kedves kis ünnepséggel leptek meg bennünket, öregeket a dolgozók és a betegjeink. Lakodalmos menet volt. A hangulat jó volt, daloltunk, táncoltunk, farsangoltunk.”²⁵²

1981-ben egy újságcikk tudósít a farsangi ünnepi hangversenyről: „(...) Az Erősáramú Szakközépiskola vöröskeresztes szervezete patronálja az otthon száznyolcvanöt lakóját. A több részből álló program keretében az iskola tanulói kulturális műsorokkal kedveskedtek az idős embereknek, bemutatták például hangszeres és énektudásukat. Az eltérő igények ellenére is mindenki talált megtapsolni valót a műsorban.”²⁵³

Egyéb évfordulós megemlékezések

Az otthon alapításának 25 éves évfordulójáról 1975. november 7-én emlékeztek meg. „Az otthonvezető meleg hangú beszédében emlékezett meg, és üdvözölte a még élő négy alapító tagot. Ugyanakkor vendégünk volt Nagy Anna egyházi szociális gondozónő, az otthon előző vezetőnővére.”²⁵⁴ Jubileumi díszes fényképalbumot állítottak össze.

A 25 éves évfordulóra készített fotóalbum kezdő oldalának rajza

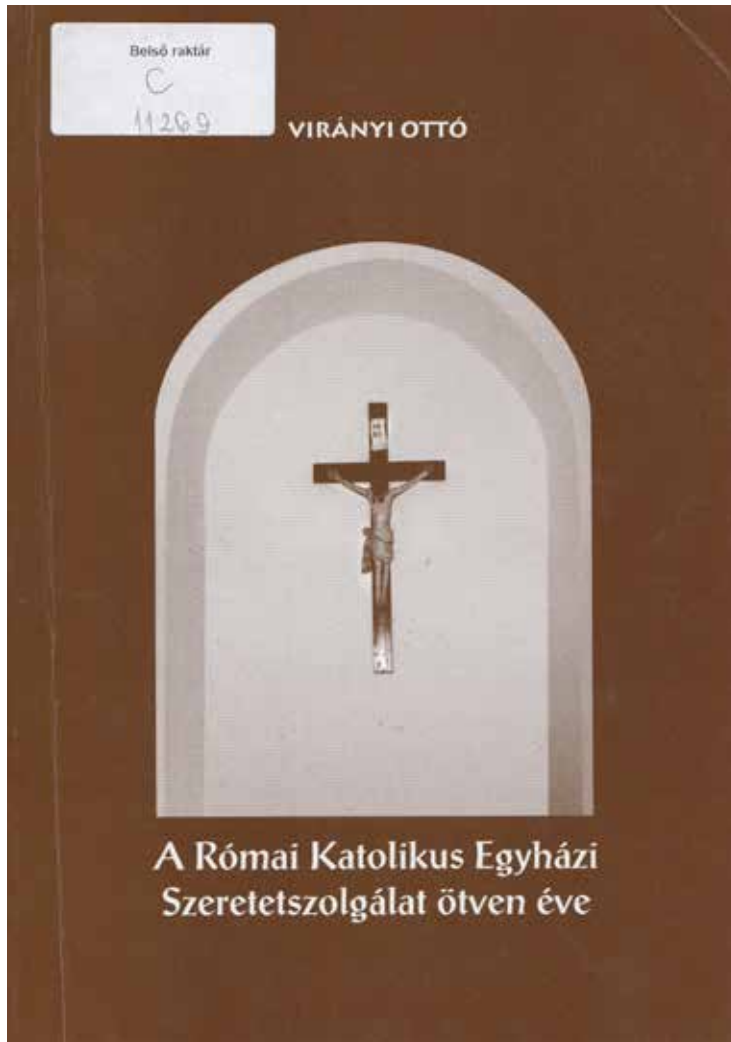
Az otthon alapításának 50. évfordulója alkalmából Virányi Ottó megírta *A Római Katolikus Szeretetszolgálat 50 éve* c. könyvét. A piarista atya életművének összefoglalója ez

²⁵² Krónika. 1975–1999 között a szövegekben jelölt időpontokban.

²⁵³ Szolnok Megyei Néplap. 1981. 03. 03. 52. sz.

²⁵⁴ Krónika. 1975. 11. 07.

a könyv. Ennek alap gondolata: „Szegények mindig lesznek köztetek, vagyis olyan emberek, akiknek valamiből kevesebb jutott, mint a többieknek. ... Az emberekkel való törődés és a megsegítésükre irányuló törekvés nem választható el a kereszténységtől.” Az utószó ezzel zárul: „Legyetek áldottak, a jövő reményégei, akik a mindenkori öregekről való gondoskodásra készültek.”²⁵⁵

A Római Katolikus Szeretetszolgálat ötven éve, könyvborító

A jászberényi otthonban az alapítás 50 éves jubileumát 2000. október 1-jén ünnepelték, és ezzel egy időben az otthon felújított, beépített tetőterét adták át. ... Az új részleget Hován Ágoston gyöngyösi ferences házfőnök atya szentelte fel. Ezen a napon az elmúlt 50 év alatt a szeretetotthonban elhunyt szerzetesnővérek lelki üdvéért szentmisét mutatott be

²⁵⁵ Újlaki Hangok. Az újlaki Katolikus Egyházközség Lapja. 2001. február.

az otthon kápolnájában dr. Katona István egri segédpüspök. Utána közös ebéden vettek részt az otthon ebédlőjében.²⁵⁶ Az ünnepségsorozat folytatódott: „*A jubileumi év alkalmából 2000. november 24-én, 16 órakor szentmisét mutattak be az otthon kápolnájában, 17 órakor ünnepi munkaértekezletet tartottak az otthon ebédlőjében, majd 17.30-kor közös vacsora volt a nagyebédlőben.*”²⁵⁷

JÁSZBERÉNYI NYÁR 2003

Egy romantikus nyári est a kolostorban

Kedves ismerősként köszöntheti Jászberény zenekedvelő közönsége Kórodi Anikó operanékest. A művésznő volt már a Jász-bál fellépő vendége, de korábban is szerepelt neve a Jászberényi Nyár programjai között. Idén egy teljesen új környezetben, egy sajátos hangulatú operaestre készül.

A magánénekes annak idején balett, néptánc, cselő tanulmányai mellett, 15 éves korában kezdte komolyabban tanulni az éneklést. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Réti József, Keöncs Boldizsár, Mikó András tanítványaként szerzett operaénekesi diplomát. A fővárosi Állami Operaházban és az ország szinte valamennyi zenés színházában fellépett már. Opera főszerepeinek száma meghaladja a 40-et. Szoprán szólistaként a Nemzeti Filharmonia több száz koncertjének volt

Kórodi Anikó

közreműködője. Nevét Európa számos országában megismerték már, de nagy sikerrel koncertezett az Egyesült Államokban, Kanadában, Japánban is. Négy évadon át az ausztriai Linzer Landestheater magánénekes. Bejárta szinte a fél világot, de otthona néhány éve már a Jászágó. Jászdózsán telepedett le, itt találta meg élete párját.

A programszervezők idén egy új helyszínt szeretnének „bevezetni” a fesztivál „színpadainak” sorába. A múlt évben készült el a Római Katolikus Egyház Szeretetszolgálat Otthonának helyet adó, egykori ferences rendi kolostor udvarának felújítása. A quadrum megújult parkja meghitt hangulatot áraszt, sajátos környezetet teremt egy-egy hangverseny megtartásához. Valószínű ezt a művésznő is megérezhette, hiszen egy romantikus operaesttel készül a berényi közönség szórakoztatására. A műsorban zongorán kíséri Katona Ágnes zongoraművész.

Banka esaba

Az újjávarázsolt Quadrum hangulatos környezete várja a zenekedvelőket

Az Új Néplap Grátis mellékletében a „Jászberényi Nyár 2003” reklámozása

²⁵⁶ Krónika. 2000. 10. 01.

²⁵⁷ Krónika. 2000. 11. 24.

Egyéb rendezvények az otthon quadrumában

Több színvonalas hangverseny, könyvbemutató színhelye volt az otthon quadruma (belső udvara). A jászberényi KÉSZ, a Déryné Művelődési Központ is szervezett programot a hangulatos környezetben.

A Jászberényi Nyár 2003. évi rendezvénysorozat részeként Kóródi Anikó operaestjét is a quadrumában tartották meg.

2004. május 22-én a Szent Mártonról elnevezett kórus gregorián hangversenyét tartotta a helyi KÉSZ csoport szervezésében. Az egykori pannonhalmi bencés diákokból alakult, Budapesten működő kórust dr. Áment Lukács vezényelte.²⁵⁸

Sáros András: *A jászberényi ferences templom története* c. könyv bemutatásának helye is a kolostor quadrumában volt.

Sáros András könyvét egykori kollégája, Máté György szobrászművész mutatta be 2004-ben.

Egyéb kulturális rendezvények az otthonban

Kiemelés a Krónika 1975–1999 közötti időszakából, melyek a programok sokszínűségét idézik. Kiténik, hogyan tartják a kapcsolatot az otthonban élők az egyházi és a világi társadalommal, mennyire nyitottak a társadalmi változásokra:

„1976. január 6. A szeretetszolgálat gitáros hangversennyel ajándékozta meg a lakókat, szívesen kapcsolódtak be a nővérek.

1976. március 22. Ismeretterjesztő filmvetítés az öregkorról.

1976. április 11. Vetítés. Jézus szenvedését éltük át az ebédlőben és a betegszobában.

1976. május 1. A szolidaritástól érkezett egy ferences atya, aki a lourdes-i élményeit mondta el vetítéssel összekötve.

²⁵⁸ Jászkürt. 2004. 05. 29.

1976. október 22. *Öregek napja. Még soha nem ünnepelt pompával volt megtartva zenészek, népi táncosok közreműködésével. Jász Zenekar játszott. A tisztifőorvosnő mondott kedves beszédet.*

1977. október 27. *Öregek napja. Kis óvodások adtak műsort. Délután iskolások és a népi táncosok adtak műsort.*

1985. április 25. *Ma vendégük volt a szegedi iskolanővéreknek. A generális anya Rómából asszisztensnőjével, a magyar tartományi főnöknő helyettesével, (aki egyben a debreceni főnöknő is) érkezett az otthonba.. Részt vettek a reggeli szentmisén, utána reggeliztek, a társalgóban beszélgettek, s még délelőtt kocsival elutaztak Budapestre.*

1983. július 10. *Tizenkét nővér meglepetésként meglátogatta a moziban a Jézus Krisztus szupersztár c. filmet.*”

1984. március 8. *Nőnap megemlékezés. „Az ebédlőben új terítő, szép csészek.” Az Erősáramú Szakközépiskola diákjai adtak műsort. A csokrot a legidősebb, Ozana nővérnek nyújtották át, aki 97 éves.*

„1984. szeptember 13. *Kis Csongor²⁵⁹ atya látogatása, kultúrcsoportjával. Végül az 1938-as Eucharisztikus kongresszusról tartott előadást, vitével egybekötve. Élmény volt átélni, azt, amit fiatal lelkesedéssel átélünk, a legtöbben személyesen.*

1986. január 17. *Hét piarista fiú érkezett, velük jött két kislány is. Műsort adtak. Takács Ervin vezetésével Csík-földi betlehemes játékot adtak elő furulyaszó kíséretében.*

1986. február 15. *Budapestről a Szent Gellért-templom ifjúsági énekkara adott nagyböjti műsort. Minden évben eljönnek, és mi egy csekély ajándékkal várjuk őket.”*

1987. június 27. *Cséfalvy Endre budapesti ny. tanár bemutatót egy filmet, előadásával megemlékezett Czesztochowa 600 éves évforduló eseményeiről.*

1987. július 8. *A szociális intézmények Ki Mit Tud? versenye.*

1987. október 22. *A főtemplom káplánja, Kovács Győző, a Lukács evangéliuma c. filmet vetítette.*

1988. *Csörgi atya és Csonka Mária ismerőse 100 db Farkasfalvi kiadású nagy zsolozsmáskönyvet küldött a kedvesnővérek számára.*

1988. május 30. *A filmesek interjút készítenek a kedvesnővérekkel az otthon eddigi életéről.*

Július 12. *A filmesek nagy apparáttal megérkeztek, életünk különböző mozzanatait vették fel, így a fogadalomújítás szertartását, a betegek melletti imákat, amint csoportosan körülállják. Zsolozsmából a vecsernye imádkozását, néhány jellegzetes arcot és egyéniséget szólaltattak meg, a temetőt fényképezték.*

1988. november 9. *A Mervay házaspár Budapestre érkezett. Szent Erzsébetről és Batthyány Strattmann Lászlóról tartottak előadást.*

1989. június 1. *Mától egy kis lazítást vezetett be Kinga nővér. Regőczy István²⁶⁰: Isten vándora c. könyvét olvassuk.*

1989. június 17. *Óriási változásokat hozott a reform.*

1989. augusztus *A Porciunkula búcsú. A tér megtelt autóbusszokkal, buzgó búcsúsokkal. A nővérek is részt vettek. A körmenetet a »járókás és a kocsizó« betegek az ajtóból nézték.*

1989. augusztus 20. *Szent István ünnepe. A napirendet úgy alakítottuk, hogy a TV-ben nézhessük, »hogyan ünnepel az ország«. Lélekben kísértük a körmenetet.*

²⁵⁹ Dr. Kiss Lehel (László) Csongor (Jászberény, 1923.–Bp., 2008.) OFM (ferences) szerzetes, a feloszlítás után munkáspap. Nappal kesztyűket készített, este hittant, latint, németet tanított, vasárnap plébániákon kisegített. 1990-től a Ferences Világi Rend rendtartomány szervezője, felelőse.

²⁶⁰ Regőczy István (Látrány, 1915.– Bp., 2013.) római katolikus lelkész.

1989. december 20. A Romániában zajló forradalom mindannyiunkat izgalommal töltötte el, a TV-ben sokat néztük. Imádkozunk értük.

1989. december 23. Hazánk hatalmas segélyszállítmányokat indított a román nép megsegítésére. Sok a halott, sok a sebesült.” A szállítmányt Szatmári Antal és Szőke József kísérte.

1989. december 25. Rendkívüli adásban közölte a TV, hogy a román diktátort és feleségét kivégezték.

1992. Nemrégiben itt járt két belga nővér Puskely Mária²⁶¹ szegedi iskolanővérrel.

1992. június 6. Ma könyvhét van. Ft. Kovács Vencel atyának is elkészült a 2. könyve »Odamegyek az Isten oltárához«, a papi hivatásokról. Az első könyve, a »Színes ablak« 160, a mostani 200 Ft-ba kerül. Igen megrágult a nyomda is. Aranymiséjére készült. Szép ajándék a fiúknak ballagásra.

1992. június 18. Ma igazi apácaruhás vendégünk volt. Konstantina ferences szegény gondozónővér. Igazgatónőnk kedves, mert a rendi előjárókat mindig meghívja ebédre.

1992. augusztus 23. A ferences templomban tartott mise fényét emelte, hogy a Vasas énekkar énekelt művészi latin énekeket: a Kyrrie, Glória, Sanctus, Agnus Dei gyönyörű dallamait.

1992. november 12. Élménybeszámolót tartottak a belgiumi útról. (Pethő Margit Skolasztika kedvesnővér és Szatmári Antalné igazgató) Sokfelé jártak, különböző intézményekben. Szeretné az igazgatónő és a vezetőnővér is, ha nem is állandóan, de legalább ünnepi alkalmakkor fátylat viselnénk. Vegyes érzelmekkel fogadták az ajánlatot.”²⁶²

1999. július 12. és 19. között nagyszabású rendezvénysorozat keretében Generációk találkozása címmel szerveztek programokat. A fiatalok előadással kedveskedtek az időseknek.

1999. október 1. Az idősek napja alkalmából az önkormányzat szociális és vallásügyi bizottsága, a Szent Kamill Szeretetszolgálat közös szervezésében az idősek nemzetközi éve

A résztvevő fiatalok csoportképe a Generációk találkozóján 1999-ben

²⁶¹ Puskely Mária (Budapest, 1933.–) szerzetestanár, egyházi író.

²⁶² Krónika a szövegközben jelölt időpontokban.

alkalmából a Bercsényi úti sportcsarnokban tartott ünnepséget. Az idősek munkáiból kiállítás nyílt. Köszöntött bennünket Taczman András, a bizottság elnöke és Magyar Levente polgármester.”

A rendezvényről fényképek és egy Jászkürt tudósítás segítségével tájékozódhatunk:

Az idősebb korosztály és a fiatalok találkozása az otthon udvarán, ahol a fiatalok előadással kedveskedtek.

Meghívó

Jászberény város Önkormányzatának
Szociális és Vallástügyi Bizottsága
és a Szent Kamill Szeretetszolgálat

Tisztelettel meghívja Önt az

IDŐSEK NEMZETKÖZI ÉVE

alkalmából rendezett ünnepségre

Időpont: 1999. október 1 / péntek /

Helyszín: Bercsényi úti Sportcsarnok
Jászberény Bercsényi u. 11.

Program

14⁰⁰ Ünnepi köszöntőt mond:
Dr. Magyar Levente polgármester
- Az én nagyszüleim c. gyermekrajz
kiállítás és az időskorú lakosok
munkáiból készült kiállítás megnyitása
és a gyermekrajz pályázat díjainak
átadása
Megnyitja : Velkeiné Pócz Iлона
művésztanár
A díjakat átadja:
Dr. Magyar Levente polgármester
Közreműködnek a Palotásy János
Zeneiskola növendékei
- Ünnepi műsor:
Bálint Erika és barátai
operett és nótaműsora

17⁰⁰ Szentségimádás a Főtemplomban
Vezeti : Pálfi János káplán és a
Nagyboldogasszony Kéttannyelvű
Katolikus Általános Iskola tanulói

18⁰⁰ Az öregekért betegekért szentmisét
mutat be Farkas Mátvás c.apát

Meghívó

2. Szentmise az ünnepség alkalmából – középen Fazekas Béla főtisztelendő, jobbra Grácia nővér

Műsor a refektóriumban

A nézőközönség a sportcsarnokban a városi idősek napján 1999-ben – balra Muhari Istvánné, a gondozóház vezetője

A nézőközönség – balra, a bottal Kamilla nővér; jobbra, a világos kardigánban Pethő Margit Skolasztika

A francia cserkészek alkalmi kórusa énekel.

1993 júliusában tizenegy francia cserkész érkezett két hétre Jászberénybe. Az otthon kertjében ütötték fel a sátoztáborukat.²⁶³ A cserkészek látogatását Priscilla nővér szervezte.

Csoportkép: a francia cserkészek és a fogadók – balról Pethő Margit Skolasztika²⁶⁴, mellette a cserkészeket kísérő lelkiatya, középen Erki Mária Michaela²⁶⁵ tolmács, Szatmári Antalné igazgató, Pozsonyi Béláné ápolónő, Vass Rozália segédápoló, Kerti Mária ápolónő

Egyéb rendezvények az otthonban

Az otthonban tanácstagi beszámolókat, jelölőgyűléseket tartottak, ahol a kedvesnővérek megbízottjai rendszeresen felszólaltak, és igyekeztek gondjaik orvoslására felhívni az előadók figyelmét.

„1975. május 14-én 6 órakor tanácstagi jelölőgyűlés volt az ebédlőben. A gyűlést dr. Kovács Lajosné tisztifőorvos asszony vezette le. A jelölt dr. Fekete Zoltán volt, akit az egybegyűltek egyhangúlag elfogadtak. Ezután a városfejlesztésről szóló beszámolót hallgatták meg. A gondozottak nevében Tomka Gizella Janka nővér szólalt fel. Javaslatlaltal és kéréssel élt az otthontól a városba vezető útszakasz (Pethes I. u. és a hid közötti rész) kijavítására, ahol a burkolat annyira megrongálódott, hogy eső alkalmával egész tavak vannak, és balesetveszélyes az idős gondozottak részére. Magyarka B. Kinga az orvosi ellátás javítása, a betegek szállítása, telefon felszerelése és a vendégpapok misézési engedélye ügyében szólalt fel. Ft. Ambros Pál atya is a vendégpapok misézési lehetőségét kérte. Az otthonvezető, Fülöp Mártonné azzal a kéréssel élt, hogy a városi TAXI Vállalattal jobb viszonyt kellene teremteni, tekintve, hogy a kevés pénzü öreg nyugdíjasaink nem tudnak annyi borralalót adni, mint mások, viszont

²⁶³ Új Néplap. 1993. 07. 27. 6. o.

²⁶⁴ Pethő Margit Skolasztika VSM (Vizitációs Nővérek) 1991–2005 között egyházi megbízott vezető.

²⁶⁵ Erki Mária Michaela (1891–1992) SMR (Mária Reparatrix Nővérek – Örökimádó Nővérek).

nagyon gyakran rájuk szorulunk, betegszállítás és egyéb rendelőbe menés stb. Nem szívesen vállalják. A helyzet még nehezebb lesz, ha az SZTK rendelőintézet távolabbra kerül.”²⁶⁶

Gyermekek gyakori vendégek voltak az otthonban, pl. nőnapi és gyermeknapi ünnepségek alkalmából.

A Krónika nagyon sok olyan eseményt is közöl az utókorral, amely az otthon lakóinak mindennapi életét tette változatosabbá:

„1975. augusztus 15. Délután Nagykátáról a plébános úr a káplánjával Domonkos apáca ruháért jött, hogy 20-án Gárdonyi: Isten rabjai c. regénye alapján egy kis jelenetet rendezhessenek az altemplomban. A nővérek megilletődtek a nagykátai hívek buzgóságán, és szívesen kölcsönöztek a meglévő rendi ruhájukból.”²⁶⁷

Hogy mi minden szerzett örömet a mindennapokban, erről érzékletesen beszél a Krónika:

„1976. május 1. A szolidaritástól érkezett egy ferences atya, aki a lourdes-i élményeit mondta el vetítéssel összekötve.”

A kedvesnővérek áprilisban kezdték olvasni Kalkuttai Teréz életét. Tetszik nekik, lelkesednek érte. „Elmélkedési anyagul O. Müller SJ húsvéti időszakra szóló könyveit vesszük alapul. Cél a külső és a belső csend megteremtése, amennyire lehet, és az igazi gyakorlati testvéri szeretet itt és most azzal, ami a kezünk ügyébe esik. Ezt szolgálja az elmélkedés és a lelki olvasmány egyaránt.”

1980. november 30. Kinga nővér Csehszlovákiából hozott képeslapokat, sőt tájékoztak az ottani szociális otthon állapotáról is: „Lelkesedéssel szólt Bellon Gellért kalocsai egyházmegye apát úr szentbeszédjeiről, amiket a mátraszentimrei Stella üdülőben mondott. Csehszlovákiában, Besztercebányán meglátogatta az idős szerzetesnővéreket.

²⁶⁶ Krónika. 1975. 05. 14.

²⁶⁷ Krónika. 1975. 08. 15.

*Mária Terézia királynő nyaralójában vannak elhelyezve, sokkal zsúfoltabban, mint mi.*²⁶⁸

A rendtársak látogatták az otthonban élő rendtársukat. Pl. „1975. június 1-jén három annunciáta nővér volt látogatóban a nagybeteg Béni Michaella nővérnél. Egyikük Braziliából jött, barna bőrű és göndör fekete hajú, igen művelt.”

A kedvesnővérek is hölgyek voltak, apró földi örömöknek ők is hódoltak. Szerényen tudósít a Krónika arról, hogy a belga és holland nővérektől OMO mosóport, toalettdolgokat, gyógyszert, méterárut, ruhacsomagot és édességet kaptak. „A szegedi iskolanővérektől finom külföldi szappant kaptunk valamennyien.”²⁶⁹

E sorok révén élénk tárul az a kivételes, felhalmozott szellemi és lelki érték, amit képviseltek az egykori szerzetesnővérek. Hitük töretlen volt a nehéz történelmi körülmények között is. A rendjük feloszlatásának dacára ők szerzetesnővérek maradtak örökre.

Üdülések, zarándokutak, kirándulások

Az intézmény gondozottjainak évtizedeken át biztosítottak lehetőséget üdülésre, zarándokutakon és kirándulásokon történő részvételre, melyeket a mindenkori egyházi megbízott kedvesnővér tervezett és bonyolított.

Az Egyházi Szeretetszolgálat üdülői

- A Balaton-parti ábrahámhegyi üdülő a rendszerváltozás előtt a Szolnok Megyei Tanács tulajdonában volt. Ezt tavasszal és ősszel díjmentesen a szociális otthonok rendelkezésére bocsájtották. Egyik évben ősszel kapták meg, a másik évben tavasszal, felváltva a Hatvani úti szociális otthon dolgozóival. A rendszerváltoztatás után a Római Katolikus Szeretetszolgálat tulajdonába került.

Gyenesdiáson 1977 augusztusában

Gyenesdiáson: Echinger Éva, középen Kispál Margit

²⁶⁸ Krónika. 1976. 05. 01.; 1980. 11. 30.

²⁶⁹ Krónika. 1975. 07. 01.

Stella Katolikus Üdülő

- Gyenesdiáson, a szeretetszolgálat üdülőjében egy-egy turnusban 4–5 kedvesnővér üdülhetett egy időben.
- Mátraszentimre Bagolyirtáson a Stella Katolikus Üdülőben 5–10 főt tudtak egyszerre fogadni az otthon lakói közül.

Zarándokutak

A fő zarándok célpontok közül évente egy-egy helyet meglátogatva igyekeztek a teljes búcsút nyerni.

Keresztúti ájtatosság Máriacellben

Csoportkép Máriacellben

Jókedvű hintázás Máriacellben

Mátraverebély, drégely-csitári kegykáporna, jánoshidai premontrei templom, Fallós-kút, Máriacell, Makkosmária, Kács, Máriaremete, Egerszalók stb. kegyhelyek. Legendás zarándoklatvezető volt Kovács Kamill ferences és Simó Zoltán SJ jezsuita testvér.

Kirándulások

Az éves nagy kirándulásokat az otthon gondozottjai számára szervezték, az ország legjobb látnivalóit keresték fel az évtizedek folyamán, de a rövidebb aktuális alkalmak is számos kimozdulási lehetőséget kínáltak. Néhány bejegyzés a Krónikából:

„1976. szeptember 23. Közös kirándulás Mátraháza, Mátrafüred, Gyöngyös útvonalon.
 „1977. szeptember 1. Szilvásváradra kirándulás busszal.

1978. június 24. Székesfehérvárra mentünk egy kis csoporttal Kispál Margit²⁷⁰ unokaöccsének, Kispál Györgynek²⁷¹ jászberényi fiúnak pappá szentelésére. A jászberényi hívek egy nagy autóbustzt megtöltve Kamill ferences testvér irányításával vettek részt a szentelésen, koncelebrációs szentmisén, mely egyben ezüst mise is volt, két püspök vezetésével. Este hazaérve haldokló testvérünk várt, Etelfrida²⁷². Közösen imádkoztunk ágyánál, és fél 11 óra tájban csendesen az Úrhoz költözött.”

Július 23. Délután Kamill testvér²⁷³ vezetésével Jászsószentgyörgyre mentünk Kispál György ott bemutatott újmiséjére. Megtekintettük a környéket, azután fagyaltozva hazaindultunk a busszal.

1978. szeptember 5. Vácra mentünk 45-en kirándulni. A püspökségre mentünk, majd az otthonba.

1978. október 9. Kirándulás az ÁG (állami gazdaság) szarvasmarha telepének tejüzemi részlegébe. Az üzem autóbusza jött értünk, 28-an mentünk.

Egerszalóki kirándulás 1976-ban Domán Ferenc káplán vezetésével. Balról Buczkó Ilona, mellette Szívós Jánosné

²⁷⁰ Kispál Julianna Margit OCD (Sarutlan Kármelita Nővérek)

²⁷¹ Kispál György (1953–) római katolikus lelkész, Csepelen a Jézus-Neve-templom plébánosa.

²⁷² Tóth Júlia Etel Frida (1897–1978) FMM (Ferences Mária Misszionárius Nővérek)

²⁷³ Kovács Sándor Kamill (Jászberény-Portelek, 1909. – Pannonhalma, 1994.) OFM (ferences testvér)

A kedvesnővérek fényképes albumának egy lapja 1977-ből

1983. szeptember 25. Évi kirándulás a Máriamakkos kegyhelyre.

1984. szeptember 5. Évi nagy kirándulás Mátraverebélybe. Zarándokjellegű volt.

1986. augusztus 26. Évi várva várt kirándulás Kács-ra.

1987. szeptember 3. Nagykirándulás. A Hűtőgépgyár ajándékként nagy autóbusszal, 45 fővel Máriaremetére utaztunk.

1989. szeptember 12. Nagy évi kirándulás Gyulára. A hosszú út ellenére még a járókások is eljöttek. 45-en voltunk a kísérőkkel együtt

1990. szeptember 12. Közös kirándulás Egerszalók-kegyhelyre.

1991. szeptember 15. Mátraszentimrére és Falloskútra mentünk egy autóbusszal, gondozottak és dolgozók együtt, kirándulni.

1995. szeptember 14. Alcsútra mentünk az arborétumba. Nagyon szép volt.”

Külföldi utazások

Ennek feltételei csak a rendszerváltozás utáni időszakban teremtődtek meg.

1992 és 1993-ban a goringeni KBO katolikus segélyszervezet meghívására Vaszlowszky Károly Attila és Ria van de Weide házaspár közreműködésével a kedvesnővérek, valamint az intézmény dolgozói egy-egy hetet töltöttek Hollandiában

A Krónika is megörökítette a külföldi utakat:

„1992.

Június 28. Rómába indult zarándoklat Jászberényből. Az igazgató asszony és férje, valamint Terike, a főszakácsnő is részt vesznek rajta. Hálát adni Rómába, azért amit elértek az egy év alatt.

Október 12. Igazgatónőnk és Oláh Évike Ausztriába utaznak, előadásokat hallgatnak meg az idősek gondozásáról.

November 3. Igazgatónő és a vezetőnővér repülőgéppel utaztak Belgiumba, a költséget is a meghívók állják. Segíteni akarnak bennünket.

November 24. Két betegápolónk utazik Belgiumba továbbképzésre. A kézimunka-kiállítás anyagából vittek ki ajándékokat.

November 28-án igazgatónőnk Hágába utazott egy hétre tanulmányútra.

1993.

Szeptember 20. A holland keresztény szervezetek meghívására szerveztek utat. Részt vett 14 nővér, velük tartott dr. Gyulai Illés atya, egy orvos, dr. Suba György és egy ápolónő is. Természetesen dolgozók is utaztak a csoporttal.

1995.

December 14. Elszámolás végett mentünk Losensteinbe, igazgatónő, gondnok, Szabó Gábor és felesége.

1996.

Október 30. Losensteinbe mentünk, hoztunk egy elektromos toló kocsi.”²⁷⁴

A szervezett utakon, sajnos, a kedvesnővérek egészségi állapotuk és a korukból adódó akadályok miatt kevesen tudtak részt venni.

Szűzanya Rosa Mystica, Titkosértelmű rózsza

Montichiariiban (Olaszország) 1947. június 13-án Pierina Gilli ápolónőnek megjelent a Szűzanya. Rosa Mysticának, Titkosértelmű rózsának nevezte magát (ahogyan a lorettói litániában neveztetik). Három tört (a hivatásukat elhagyó, a halálos bűnben élő és a Jú-

²⁷⁴ Krónika a szövegben megjelölt időpontok szerint.

Pierina Gilli

dás árulását követő papokért), majd ezek helyén három rózsát (piros, fehér és arany, azaz ima, engesztelés és a vezeklés) viselt a mellén.

Kérte, hogy július 13-a Rosa Mystica ünnepe legyen. Kérte továbbá, hogy a jelenések tiszteletére minden hó 13-a legyen Mária-nap. Ezeken a napokon zárva lesznek a pokol kapui. „Éld a szeretetet!”, köszöntötte Pierinát.

A Szent Szűz elmondta, hogy mint „Titkosértelmű rózsát – Rosa Mysticát” tiszteljék, és különös oltalmat ígért a papoknak, a szerzeteseknek.

A Szűzanya jelenései – esetenként több éves megszakításokkal – 1947-től 1989-ig, a látnok haláláig tartottak, mintegy 35 alkalommal. A Pierina Gilli asszony által kapott üzenetek megszívlelése napjainkban aktuálisabb, mint valaha! A továbbiakban áttekintést olvashatnak e világszerte ismert magánkinyilatkoztatásról!

A Zarándok Madonna befogadása és körbehordozása a Szent Szűz szavai szerint sok kegyelem forrása. (Egyes források szerint a hajlékra is védelmet jelent, amely befogadja őt.) „*Ahová csak elviszik a Zarándok Madonnát, oda én magam érkezem valóban, angyalok egész serege kísér, akik magasztalják az Urat. (...) Oda magammal viszem az Úr kegyelmét és anyai szívem szeretetét. Kívánatos, hogy még több otthon adjon néhány napra szállást Magyarországon is a Mária-szobornak, és imádkozzanak előtte.*”

Az Isten csodálatos gyógyulásokkal, forrás fakasztásával (Fontenelle) és feltűnő megtérésekkel igazolta Pierinát.

Megjegyezzük, hogy igen sok püspök és pap elfogadta a Rosa Maria Mystica üzenetét. Azt is elmondjuk, hogy a Zarándok Madonna szobra a világ számos templomának főoltárán kapott helyet. XXIII. János pápa 1962. május elején, VI. Pál pápa pedig 1969. május 5-én

Rosa Mystica szobrok megáldásának helye

és 1972. április 30-án mondott beszédeiben felszólította a híveket, hogy a Szűzanyához, mint a Rosa Mysticához forduljanak. (1975. október 7-én VI. Pál pápának is ajánlékoztak egy mystica szobrot.) A Rosa Maria Mystica szobrok és a róluk készült képek közül 1977 és 1989 között 63 könyvezett 22 országban.

A készített Rosa Maria Mystica szobrokat Montichiari-ban a jelenés helyére szállítják, s itt a látók szerint első szombaton délben a Szent Szűz megáldja azokat.²⁷⁵

Rosa Mystica Jászberénybe érkezéséről a Krónika számol be:

1977. május 2. A „Zárándok Madonna” látogatott el otthonunkba. Budapestről egy kedves ismerős lepott meg vele. A nővérek nagy szeretettel vették körül, különösen a betegek. Szépen feldíszített oltárt készítettünk, s kérésünket lábai elé helyeztük.” Május 3-án is említik: „A »Rosa Mystica« szobor még mindig áhítatunk központja. Ma a Porciunkula- kápolnába helyeztük.”²⁷⁶

„1977. november 19. Nagy öröm érte az otthonunkat, „Rosa Mystica” Szűzanya szobrát hozta el személyesen az a kedves hölgy, aki már két ízben is járt a megjelenés helyén, kiváltságos Pietrinánál, Olaszországban. Délután az ebédlőben kedves közvetlenséggel beszélte el az ottani élményeit, és felelt a nővérek kérdéseire. Képeket és érmekeket hagyott itt. A szép szobrot pedig elvitte további vándorútjára.”²⁷⁷

Amikor az otthon is kapott egy Rosa Mystica szobrot, különös öröm hatotta át a kedvesnővérek lelkét:

1978. „március 29-én este megérkezett (Magyarka Borbála) Kinga nővér, hozta a várt Rosa mystica Szűzanya szobrát. Olaszországból jött. A Szent Szűz megáldotta

Az otthon ablakmélyedésében

²⁷⁵ Dr. Antalóczi Lajos: Jelenések, üzenetek és a jövő – Kisboldogasszony Plébánia, Eger 2000. Magyar Csilla: Titkos értelmű rózsza - Vallás és Élet Kiadó USA 1979. <http://pecel.vaciegyszegymegye.hu/sites/default/files/2009.02.22.pdf> <http://albertgallery.eu/documents/eltero.pdf>

<http://www.titkosertelmurozsa.shp.hu/hpc/web.php?azonosito=titkosertelmurozsa&oldalko;>
https://szeretettelang.blog.hu/2017/12/07/a_titkos_ertelmu_rozsa_rosa_mystica_i_res

²⁷⁶ Krónika. 1977. 05. 02.

²⁷⁷ Krónika. 1977. 11. 19.

1978. január 7-én, első szombaton. Ez a 390. szobor. Nagy készülődéssel fogadtuk. Egész nap takarították a helyét, ablakot, a köoszlopot lemosták, virágot helyeztek el, aki csak bírt, ott volt a fogadáson. Sorfalat állva a lépcsőtől kezdve meghatódottan énekelve köszöntöttük

Bitte, diese 3 Formulare unterschreiben!

1. für Sie bestimmt
2. für Peter Thaddäus Laux
3. für Horst Mehring

4300 ESSEN 14
WITTENBRUCH 54
TELEFON 402 011 56 18 37

POSTSCHECKENKTO ESSEN
232 53 - 430

HORST MEHRING

Diese PILGERMADONNA n - 392
MARIA ROSA MYSTICA, MUTTER DER KIRCHE
wurde heute für den Raum: Ungarn / Budapest
an: Erdős Miklós, 1153 Budapest, Dehlan G. u. 147

mit der Maßgabe übergeben, daß gebetet werde, wo immer SIE ist. Diese Statue ist noch mit ¹⁹ anderen an Mariä-Gütesamstag, dem 7.1.1978 auf Wunsch der MADONNA an der Treppe zur Quelle FONTANELLE zum Sagen aufgestellt worden. Sie wurde dort von der MADONNA ROSA MYSTICA gesegnet.

Für diese PILGERMADONNEN gelten die Worte der Muttergottes:
"WIE ICH ES VERSPRUCHEN HABE, SO BIN ICH AUCH BEI DIESEN STATUEN GEGENWÄRTIG, WO IMMER ICH HINKOMME, UND SCHENKE ÜBERREICH DIE GNADEN DES HERRN!"

Durch die PILGERMADONNEN sind bereits Bekehrungen und Heilungen erfolgt. Es ist empfehlenswert, die HOHE PILGERIN wenigstens für 2 bis 3 Tage in den einzelnen Häusern der Gebetsgruppen zu lassen. (In PORDENONE, einer Stadt im Erdbengebiet Norditaliens, wurden alle Häuser, in denen die Statuen der PILGERMADONNA geweiht hat, verschont und der Stadtteil, in dem SIE zur Zeit des Erdbebens stand, wurde zerstört).

Bitte, beachten Sie die vom Heiland festgelegten Gebete, die bei der Übergabe und beim Abschied der HOHEN PILGERIN zu beten sind.

TRAGT SIE IN EIPEN ARMEN VON ORT ZU ORT!
Ein Pilgerbuch soll geführt werden, von dem
Pater Thaddäus Laux, Salvator Kolleg, 7954 Bad Wurzach,
nach geraumer Zeit Ablichtungen erhält.

MUTTER JESU, KÖNIGIN DES HEILIGEN ROSENKRANZES UND MUTTER DER KIRCHE, DES MYSTISCHEN LEIBES CHRISTI, SCHENKE DIESEN GEBETSGRUPPEN DEINEN GROSSEN SEGEN!
MARIA ROSA MYSTICA ORA PRO NUBIS!

Unterschrift d. Empfängers

(Horst Mehring)

Diese Statue ist bereits von einem Marianpriester geweiht worden!

A Rosa Mystica szobor alapításának hiteles, német nyelvű dokumentuma

a Szűzanyát, majd Kinga nővér imát mondott. Nem tudunk betelni a szépségével, sokáig énekeltünk. Másnap, 30-án a csütörtök esti Szentségimádáson az oltáron elhelyezett Rosa Mystica Szentszűz jelenlétében imádtuk Urunkat. Április 1. Délután a betegszobába vittük

"Rosa Mystica szobor hitel levelének másolata. Jászberény
Németből magyarra fordítva.

HORST MEHRING

Kérem, ezt a 3 példányt aláírni.

1. Az Ön részére.
2. Pater Thaddeus Laux
3. Horst Mehring, Essen
4300 Essen 14.
Wittgenbusch 54.
Telefon /02-01/ 581837.

Ez a ZARÁNDOK MADONNA B- 399, Maria Rosa Mystica, az Egyház Anyja mai napon: Magyarország /Budapest területére, Erdész Károlynak 1153 Budapest Bethlen G.p.147./ azon utasítással adatott át, hogy imádkozzanak, bárhol isz lenne Ő.

Ez a szobor, még 19 mással együtt a Madonna kívánságára, 1978.I.7.-én - Mária -Egésztestelőszombaton, a FONTANELLE-forrás lépcsőjénél megáldás végett lett felállítva. Ott a Madonna Rosa Mystica megáldotta.

Ezekre a Zarándok Madonnákra állnak az Istenanya szavai:

"Amint megígértem, úgy ezen szobroknál is jelen vagyok, bárhova is megyek, és ús-gazdagon osztom az Ur kegyelmeit!"

A Zarándok Madonnák által máris történtek megtérések, gyógyulások. Ajánlatos a fölséges ZARÁNDOKNŐT legalább 2-3 napig az imacsoportok egyes házaiban hagyni.

/ Északolaszország földrengéses területének egyik városában FORDENONE -ban, a házak, amelyekben a Zarándok Madonna szobrai tartózkodtak kíméletben részesültek és a városrész, amelyben Ő a földrengés alatt állt, megmenekült./

Kérem, legyen figyelemmel az Üdvözítőtől meghatározott imákra, amelyeket a fölséges Zarándoknő átvitelénél és búcsuztatásánál imádkosni kell.

Vigyétek Őt karotokon, egyik helyről a másikra !

Egy Zarándokkönyvet kell vezetni, amelyről Pater Thaddeus Laux, Salvator Kolleg, 7954 Bad Wurzach, hosszabb idő leteltével beszámolót kap.

JÉZUS ANYJA a SZENTOLVASÓ KIRÁLYNŐJE és ANYJA az EGYHÁZNAK, KRISZTUS MI MISTEUS TESTÉNEK ajándékosd meg imaközösségünket nagy áldással.

"MÁRIA ROSA MYSTICA könyörögj értünk.

.....
az átvevő aláírása.

Est a szobrot egy MÁRIÁS pap már megáldotta !

*Rosa Mystica szobrát. A betegek könnyek között csókolgatták a lábát, kezét (...) »Segíts szenvedni!« (...). Délután Lázár István²⁷⁸ főplébániai káplán vetített Szűzanya életéből és művészi képeiből, kedves szöveggel kísérve. Majd csodálatos hangján, gitár kíséretében elénekelt a lorettói litániát.*²⁷⁹

A szobrot egy máriás pap²⁸⁰ megáldotta.

A szobor adatai:

Nagysága: 15 cm, máshol 30 cm

Anyaga: műanyag

Technika: kézzel festett

Származási hely: Olaszország

Cikkszám: 5166

Jászberénybe érkezett: 1978. 03. 29.²⁸¹

A Rosa Mystica szobor tisztelete az otthonban

A kedvesnővérek nagy szeretettel vezették a vendégeket a megszentelt Rosa Mystica Szűzanya szobrához. Szépen példázzák a Krónikában olvasható bejegyzések:

„1978. július 20. A váci otthon gondozottjai 45-en Jászberénybe jöttek az otthon és a város megtekintésére. A többség közülünk az emeleten várta őket a Rosa Mystica szobránál, kedves énekkel, ölelő karokkal. Mindenki megtalálta a maga ismerősét, megindult a testvéri beszélgetés. (...) Aki akart busszal ment városnézésre a múzeumba és a temetőbe. (...) majd befejezésül a Porciunkula-kápolnában együtt imádkoztak.

1983. február 2-án írták, hogy „Megtartottuk a gyertyaszentelést a Rosa Mystica szobra előtt, utána égő gyertyával vonultunk a kápolna ajtajáig. Szép nagy mise következett szentbeszéddel.

1990. augusztus 1. A gyulai egyházközség hívei Paulik István vezetésével, zárandokútkukat a mi kápolnánkban fejezték be, nővéreinkkel együtt Rosa Mystica ájtatossággal.”

A Krónika feljegyzései szerint Szűz Máriához kötődő ünnepek alkalmából mindig gyertyát gyűjtöttek, és imádkoztak, onnan indultak a Szállást keres a Szent Család alkalmával is.

1985. december 7-én feljegyezték: „Első szombat és a Szeplőtelen Fogantatás előre vételezett miséje nagy misével. Délután Rosa Mysticát ünnepelték a kápolnában Rózsafüzérrel a szobor jelenlétében, majd sok ének a betegrészekben este a szobor előtt a folyosón.

1992. április 18-án, nagyszombaton, a folyosón lévő Rosa Mystica szobornál, tűzszentelés, húsvéti gyertya megszentelése. Majd égő gyertyával, körmenetben bevonultunk a kápolnába, háromszor énekelve: Krisztus világossága, Istennek legyen hála! Teljes kivilágítás lett a kápolnában.

1992. április 18. A folyosón lévő Rosa Mystica szobornál, tűzszentelés, húsvéti gyertya megszentelése.

1992. december 9. Áthelyezett ünnep. (...) Ebéd után ½ 2 órakor a Rosa Mystica szobrot énekszóval, körmenetben a kápolnába kísértük. Az oltárra helyezte a vezetőnővér, és közben Rózsafüzért végeztünk a Szűzanya tiszteletére, a Szeplőtelen Fogantatás emlékére. ...²⁸²

²⁷⁸ Lázár István (Mezőkövesd, 1950–) 1977–1981 között a jászberényi főtemplom káplánja.

²⁷⁹ Krónika. 1978. 03. 19.

²⁸⁰ A máriás papi mozgalom olyan katolikus lelkeségi irányzat, mely a római katolikus egyház tanítását vallva Szűz Máriás lelkületben, szorosabb egységre akarja vezetni elsősorban a papokat püspökükkel és a pápával.

²⁸¹ Krónika. 1978. 03. 19.

²⁸² Krónika a szövegben jelzett időpontokban.

Lázár István baktalórántházi plébános, c. apát úrtól érdeklődtem a Rosa Mystica szobor emlékének ápolásáról. Elmondta, hogy emlékszik a jászberényi szobor átadásra, sőt, személyesen neki is hozott Kinga nővér egyet. Előző munkahelyén, Mérken és Vállajon is van belőle egy. A szobor vándorútja a hívek lakására heti váltással ma is szokás, ahol együtt imádkoznak a szobor előtt.

A baktalórántházi plébánián, az ő szobájában van jelenleg is, most tervezi, hogy itt is megszervezi a Rosa Mystica Mária szobor emlékének a felelevenítését, vándoroltatását a megjelenő Szűz Mária kívánsága szerint.²⁸³

Amikor a szobrot 1978-ban az otthonban elhelyezték, a kedvesnővéreknek nagyon sokat jelentett, mert imáikkal, fohászaikkal bármikor fordulhattak Rosa Mysticához. Ma, amikor az otthonban világi gondozottak laknak, a szobor lelkesége számukra talán már nem bír olyan jelentőséggel, mint akkor a kedvesnővéreknek.

Versegi Lászlóné Pethő Katalin foglalkoztató nővér elmondta, hogy a Rosa Mystica szobor ma is az első emeleten, a lépcsőfeljáróval szemben van, ő maga szokott friss kerti virágot vinni, a Mária ünnepeken gyertyát gyújtani. Ha vendégek érkeznek, minden alkalommal ismerteti a szobor történetét és a jelentőségét a gondozottak számára. Az otthon hívő lakói ma is elmondanak egy-egy imát, fohászt a szobor előtt.²⁸⁴

A Rosa Mystica szobor díszítése 1987-ben

²⁸³ Lázár István plébános, c. apát közlése.

²⁸⁴ Versegi Lászlóné Pethő Katalin foglalkoztató nővér közlése 2018 augusztusában.

Szűzanya Rosa Mystica, Titkosértelmű szobra róza 2018-ban a Szent Klára Otthonban.

III. A VÉGSŐ BÚCSÚ, TEMETÉS, A TEMETŐ

„Legyetek készen

Látod az árnyak hosszúra váltak
bús harmat könnyez sápadt szirmokon.

Látod? A napfény messze futott már
a tél hava csillog fáradt homlokon.

Érzed? Tied messze mentek
te kis hajód is indulásra vár
Érzed? Örömmel ürmös a kelyhe
a legszebb ünneped lesz a szent halál!

Virassz azért hát! Várd a nagy Vendéget
ajtód felénél halkán már kopog
Miért félsz tőle? Borulj a Szívére
Üdvözíteni jött drága Jézusod!”

(Elefánt Kornélia Cypriane, Baja 1950. I. 16.)²⁸⁵

A 25 éves évfordulóra készített emléklap 1975-ben (Szabó Fekete Mária rajza)

²⁸⁵ Achatz Erzsébet Antúzia SSND-K, kalocsai iskolánővértől.

Az otthonban, tekintettel a gondozottak korára és egészségi állapotára, gyakori volt a halálozás, ezért már alapításakor építettek egy halottasházat, mely a temetőbe történő szállításig biztosított méltó helyet az elhunytak. Az ügyeletes orvos itt végezte el a halotti szemlést, az elhunytat a lelkész felszentelte, és innen indult a gyászmenet kíséretében utolsó útjára.

Az otthon gyászjelentése

A család és a rendtársak gyászjelentést kaptak az otthontól:

A halottasházban egy állvány szolgált az elhunytak elhelyezésére. A kiszállítást két órán belül le kellett bonyolítani, mindaddig, míg Szalóki Miklós igazgatása idején meg nem oldották a halottasház hűtését. A kerti raktárban mindig tároltak 8–10 koporsót is.

A súlyos beteg, a haldokló kedvesnővér az otthonban, utolsó órájában sohasem volt egyedül, a rendtársak közül valaki fogta a kezét, mellette mindig imádkoztak. A halál beállta után kivitték a szobából a folyosóra, és ott egy félreeső helyen, a lépcső alatti részen, paravánnal lezárt területen, a rendtársak által gondosan előkészített rendi ruhába, melyet ők csak „szent ruhának” neveztek, az ápolónókkal együtt szépen felöltöztették, a kezét imára kulcsolták, és elhelyezték rá a rózsafüzért. Azután átvitték a halottasházba, a koporsót egy állványra helyezték, elé tették a szenteltvizet tartalmazó üvegedényt, hozzá a bukszus ágat.

Az otthon lelkésze hamarosan megszentelte. Általában délután 1 órakor a porciunkula kápolnában rózsafüzért mondtak el az elhunyt lelki üdvéért, másnap reggel mutatták be az engesztelő szentmisét. A rendtársak az elhunytak egy kis fehér mirtuszkoszorút készítettek, mely szimbolizálta a tisztasági fogadalmat. Az elszállítás előtt a kedvesnővérek a halottasház kapujában szenteltvízzel hintették be a koporsót.²⁸⁶

²⁸⁶ Krónika. 1985. május 28. Kotlik Erzsébet Matildisz Legszentebb Üdvözítő Leánya nővér elhalálozásakor leírtak, valamint Szívós Jánosné és Szatmári Károlyné közlése alapján.

Az otthon ravatalozója

Kedvesnővér a ravatalon

Fülöp Mártonné kezdeményezésére a kiszállításkor a gondnoknő, legalább 5–6 rendtárs, és azok a dolgozók, akik csak tehették, a kapuig kísérték az elhunyt kedvesnővért. A halottasháztól a kapuig imádkozva adták meg a végtisztességet, az út végéig kísérték szemmel az elhunytat. Eközben Gál Mária Pelágia nővér Jób testvér²⁸⁷ segítségével megszólaltatta a barátok templomának harangjait.²⁸⁸

Jászberényi Újtemető

Az Újtemetőben a Bathó-kápolnában, vagy előtte, az időjárástól függően ravatalozták fel a halottat. A temetés alatt az egyetemes könyörgések között mondtak egy „szerzetesnővérré” vonatkozó szöveget. Ezt saját szavaival is megfogalmazhatta a temetést végző atya.

Bathó-kápolna az Újtemetőben

Magyar Teréz Jozefa ravatalon a Bathó-kápolnában

²⁸⁷ Juhász János Jób OFM, sekrestyés.

²⁸⁸ Szatmári Károlyné, Szatmári Antalné közlése.

Két kedvesnővér ravatala a Bathó-kápolna előtt

Márkus Anna Zsófia a ravatalon

Újtemető, X. parcella, a szerzetesnővérek sírhelye, V. parcella, a ferencesek nyughelye

A X. parcellában nyugszanak az Újszászon exhumált, és itt 1963. szeptember 3-án újratemetett SDR (Isteni Megváltó Leányai) nővérek. Az V. parcella nyugati szegletében hantolták el a ferences barátokat.

Megváltó nővérek sírhelye

Ferences szerzetesek nyughelye

Újtemető, III. és V. parcella, a szerzetesnővérek sírkertje

A temetési szertartáson a mindenkori igazgató, a rendtársak, az otthon lakói és dolgozói a lehetőségeikhez képest vettek részt.

Szalóki Miklós igazgató találóan fogalmazta meg a búcsúzás pillanatait:

„Meghatók voltak azok a búcsúztatások, amikor egy-egy hű rendtárs, lakótárs átköltözött egy szabadabb, őszintébb, örökkévaló világba. Példamutató fegyelmettségük itt is, ilyenkor is lenyűgözte az un. világi szemlélőt. A legközelebbi szeretett nővértárs temetési búcsúztatásakor nem voltak nagy sírások, teátrális érzelmi kitörések. Talán egy-egy könnycsepp megvillant, sőt szemérmes mosoly közepette elhangzott: – Semmi tragédia, Ő már az Úr színe előtt van a korábban elhunyt testvérekkel, valamint a régen elköszönt szülők-

kel, családtagokkal. – E sorok elolvasása idején már minden volt kedvesnővér elfoglalta a helyét az »új szeretetotthonukban«, Isten nyugosztalja Őket! Nyugodjanak békességben Úrjézuskrisztusunk szent nevében!”

Sok szentéletű nővér költözött el az otthonból az örök hazába. Többségük örök, végső nyughelyre a jászberényi Újtemetőben lelt. Számukra a szerzetesnővérek sírkertjét a jászberényi Újtemető III. és V. parcellájában 1951-ben jelölték ki. A sírkertet több alkalommal bővítették, melyet az egyháztól, mint a temető tulajdonosától, díjmentesen kaptak meg. Az első kedvesnővér, akit itt hantoltak el 1951. február 7-én, Salzer Anna Everista SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) rendjéhez tartozott, mindössze 67 évet élt.²⁸⁹ A kezdetekben a sírhelyeket egységes fakeresztekkel jelölték.

Fakereszttel jelölt sírok 1951–1954 között, halottak napján

Befedett sírok mindenszentek napján

Egységes műkö síremlékek 1975 után

²⁸⁹ Párvi Gizella összesítője a jászberényi otthonba érkező nővekről, elhalálzásukról, nyughelyükről 2003. 12. 31-ig. JMTDT.

Az egységes betonsírkereszteket Csák József, jászberényi „sírköves mester” készítette. A temetői síremlékeket az egyházi szeretetszolgálat fizette, amely 1975-ben 560 Ft/db-ba került, és ekkor 60 darabot rendeltek belőle. A sírkeresztekre öntvényablákat erősítettek, feltüntették az elhunyt polgári és szerzetesi nevét, a szerzetesrendet, a születés és az elhalálozás dátumát. A fém öntvény sírtáblákat a Vésnök és Ötvös Ktsz Budapesten, a Nagymező utcában gyártotta.²⁹⁰

1976-ig mintegy 380 kedvesnővért temettek ebbe a parcellába, amely ezzel be is telt. A sírok gondozása egyre nagyobb terhet rótt az idős, beteg kedvesnővérekre annak ellenére, hogy a sírgondozásba besegítettek az otthon kertészei, valamint a szocialista brigád keretén belül az otthon dolgozói is.

A sírok díszítéséhez szükséges virágot az otthon kertészetében termesztették. Feljegyezték, hogy az 1988. évi halottak napja alkalmából hogyan készítették elő a virágokat: „Előkészületek a temető díszítésére. Virágok kiszedése, a zöld előkészítése. Csokrok kötése: 400 csokor, 360 tő gömb krizantém stb.”

Párvi Gizella nyilvántartásából: 1974-ben ajándékozás címén a római katolikus plébániától kaptak 1200 négyszögöl területet bővítésre, új parcella megnyitására. 1975-ben megkezdték a bővítési munkálatokat, és 1976 májusára megépítették a 10 nagy betonkeretet, amely újabb 300 sírhely kialakítását jelentette. 1977. február 7-én ünnepélyesen Ambrus Pál SJ, az otthon akkori lelkésze szentelte fel.²⁹¹

Körütekintő tervezés, a költségvetés elkészítése, engedélyezések után 1978. október 2-án kezdődött a megeltelt sírkert rendezése Petri András igazgatósága alatt. Tizenkét évi folyamatos munka után sikerült befejezni a szerzetesnővérek sírkertjében a régi sírkeresztek áthelyezését, melyeket egy beton alapra, egymás mellé több sorban helyeztek el, középen egy szép nagy síremléssel. 1990. április 19-én a szeretetszolgálattól érkező Virányi Ottó szentelte meg. Zalán Katalin és Rácz István Perbált vették át a hatalmas építményegyüttest.²⁹²

1978 halottak napjára így emlékezik Magyarka Borbála Kinga kedvesnővér: „Minden-szentek ünnepe. Nagy autóbusszal mentünk a temetőbe. Mindenki látni akarta az elkészült, lefedett sírokat. Enyhe szép időnk volt. Elimádkoztuk közösen a rózsafüzért, énekeltünk, gyertyákat gyújtottunk. Este a kereszt kertben folytattuk az imát és a gyertyagyújtást.”²⁹³

A sírkertrendezési munkálatok közepette, a betonkeretek határolta parcellák végében egy dombocskára korpusz nélküli nagy kőkeresztet állítottak. Csák József helyi kőfaragó készítette, és 1984. augusztus 2-án az új igazgató, Szalóki Miklós szervezésében kedves ünnepség keretében szentelték fel. Az ünnepségen részt vett az egyház részéről Virányi Ottó piarista atya, az egyházi szeretetszolgálat igazgatója és Zalán Katalin szociális nővér. Az eseményt megörökítette a Krónika is:

„Délután 3 órára megérkezett a nagy autóbusz, amelyben kezdtünk elhelyezkedni a hatalmas gladiólusból készült sírcsokorral együtt. Minden mozgóképes nővér elfért a buszban. A püspök úr, Szakos Gyula autója is megjött. (...) A felszentelés 4 órakor volt. Mi a hatalmas kereszt közelében helyezkedtünk el, amely a temetőnk végén kis föld-dombon volt elhelyezve. A korpusz nélküli hatalmas kereszt alján a vörös-zöld sírcsokorral, a fehér kereszt ágai között sötét töviskorona, jelképezve ebben az otthon és az itt eltemetett 517 nő-

²⁹⁰ Iktatókönyv és a Krónika.

²⁹¹ Iktatókönyv szerint: 21/1975. március 24.

²⁹² Krónika és az 1990. évi főnövéri jelentés.

²⁹³ Jelentés. 1978. december.

vér szenvedését, halálküzdelmét és Jézus kereszthalálában egyesült kinszenvedését. Szakos Gyula püspök úr a nagy szél ellenére is erős hangon hangsúlyozta az Egyház legnagyobb misztériumát, amely Urunk kereszthalála és dicsőséges feltámadása. (...) Visszaérkezve a kápolnában igeliturgiát tartott a kitett cibórium előtt, majd a Jézus Szíve litániát is elmondotta."²⁹⁴

A kedvesnővérek emlékére állított nagykereszt 1984-ben

A nagykereszt felszentelése, 1984-ben

A sírkert nyári virágokkal díszítve

²⁹⁴ Krónika. 1984. 08. 02.

Közös síremlék a sírkoszorúk az áttelepítések előtt

Az összehordott sírkoszorúk

Kedvesnővérek felkeresik a rendtársaik sírját

Csernák Margit és Szarvas Irén plébániai alkalmazottak a temetőben

Magyar Teréz Jozefa temetése

A jászberényi KÉSZ csoport 2015-ig minden év június 18-án itt emlékezett az elhunyt kedvesnővérekre.

Párvi Gizella feljegyzése szerint:

937 fő hunyt el.

Ebből:

129 civil (1993-tól kezdve érkeztek a civil gondozottak az otthonba.)

2 főt a ferences kriptában helyeztek örök nyugalomra,

693 nővért az Újtemető szerzetesnővérek sírkertjében temettek el,

113 főt elszállítottak máshová.

Összegezve: a jászberényi temetőben 806 nővért temettek el 1999. december 31-ig.²⁹⁵

²⁹⁵ Párvi Gizella történeti visszatekintője. 2003. 12. 30.

2003. december 31-én éjfélig, összesen 1111 halottat írtak be a törzskönyvbe.²⁹⁶

A kedvesnővérek a Krónikában minden alkalommal rögzítették a szerzetes testvéreik elhalálzási időpontját és a pontos adatait, egyeseknél még az életére és a temetésre vonatkozó történéseket is.

2020 tavaszán

Zárjuk e részt egy szomorú, egyben felemelő írással, amelyet a Krónikában jegyeztek le. „*Megboldogult Hanna*²⁹⁷ nővér után nem maradt fénykép. Egyik plakát alján a leégett gyertya mellett ez a kis vers volt.”²⁹⁸

*Valaki elment, bárki volt,
Talán alighogy láttam.
Mégis valami nagy-nagy űrt
Hagyott ő itt e házban.
Valaki elment, bárki volt,
Vissza hát nem jön többet.
Utána néz az ablakunk
S halkan búcsút köszönget.
(Mentes M.²⁹⁹)”*

²⁹⁶ Virányi Ottó: A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve. Budapest. Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat, 2000. [S.l.] 51. o. (Párvi Gizella kigyűjtése alapján.)

²⁹⁷ Hanna vagy Horna nővér nevét nem sikerült beazonosítani.

²⁹⁸ Krónika.

²⁹⁹ Mentés Mihály (Süttör, 1891.– Győr, 1960.) kanonok, költő.

IV. SZOCIÁLIS OTTHON KAPCSOLATAI

Magyarország

A szociális, oktatási, kulturális intézmények – legyenek bármilyen fenntartásúak is – nem nélkülözhetik a társadalmi és gazdasági intézmények támogatását, úgy anyagai, mint erkölcsi szinten. A támogatások formája az otthon esetében kevésbé pénzbeli, sokkal inkább kétékezi segítség, villanszerelési munkák, térburkolat készítése és különböző vasmunkák formájában nyilvánult meg. Igen jelentős támogatást jelentett a zarándokutak, kirándulások lebonyolításához a térítésmentes vagy kedvezményes busz biztosítása. Jászberényben, a Lehel Hűtőgépgyár, a MEZŐGÉP, a Déryné Művelődési Központ, a Volán Vállalat segítőkészsége mindenképpen meghatározó volt. Az otthon önállósodása után kiemelendő FIALA-Transz Kft. támogatása, amely a fuvarok bonyolításában volt jelentős.

Esetenként névtelenül is előfordult figyelmes, segítőkész támogatás: „1976. június 28. Egyik jótevő süket bácsi rengeteg barackot hozott a nővéreknek ajándékba ezzel a mondással: »csak akkor adja el pénzért a gyümölcsét, ha már a nővérek nem tudják elfogyasztani« . Imával viszonzzuk jóságát. 1985. június 13-án Kiss Balázs³⁰⁰ ny. plébános úr két nagy kanna mézet hozott ajándékba az otthonba a kedvesnővéreknek. Mindenki kapott belőle saját használatra is.” Tóth Margit Cecilia nővér unokaöccse

Sz.	NÉV	MÉRT KAPTA ?	DÁTUM	MEGZ., ÁRVÉTEL
1.	Kiss Balázs	Ez az otthon kassza felállítására	1976.06.28.	Kiss Balázs
2.	Hosszú István György	15 db kirándulási munkát		Hosszú István György
3.	Hakari István György TRUV - Fülöp	Felújítás, otthon felújítás	1976.06.18.	Hakari István György
4.	Stahor Lajos István TRUV - Fülöp	Felújítás, otthon felújítás	1976.06.18.	Stahor Lajos István
5.	RRH. miniszter Léner. Váncsa	Ez az otthon felújítására	1976.06.18.	Léner. Váncsa
6.	DUBIV. Péter István RONA PÉC. István György	Ez az otthon felújítására	1976.06.18.	DUBIV. Péter István
7.	Apollóni István György	Kirándulási munkák	1976.06.18.	Apollóni István György
8.	Vass István György	Ez az otthon felújítására	1976.06.18.	Vass István György
9.	Stahor Lajos István	Felújítás, otthon felújítás	1976.06.18.	Stahor Lajos István
10.	Csók István György	Felújítás, otthon felújítás	1976.06.18.	Csók István György
11.	Görjanec Zsuzsanna	Felújítás, otthon felújítás	1976.06.18.	Görjanec Zsuzsanna
12.	Balog Balázs	Felújítás, otthon felújítás	1976.06.18.	Balog Balázs

Részlet a támogatók névsorából

³⁰⁰ Kiss Balázs 1934-től plébános volt Páhiban, ahol iskolákat épített, jó szervező lévén egyesületeket alapított. Megszervezte a tanyai oktatást. 1984-től nyugdíjasként élt a páhi plébánián haláláig, 1987. június 20-ig.

A támogatóknak adományozott emléklapok

A támogatóknak adományozott emléklap

Csányból annyi görögdinnyét hozott, hogy délben a nagy ebédlőben lehűtve mindenki egy szép szeletet kapott.³⁰¹

Az intézmény kapcsolatai közül kiemelendő a kulturális tevékenység.

Az egyházi ünnepek esetében a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó Mikulás idején pásztorjáték, a nagyböjti időszakban a passiójátékok megjelenítésében a kedvesnővérek,

³⁰¹ Krónika 1976. 06. 28.

a dolgozók és gyermekeik mellett elsősorban oktatási és művelődési intézmények csoportjai, közösségei vettek részt. Karácsonyi hangversenyekeket adott egy-egy iskolai kórus, de pl. a Vasas Kórus is.

Az egyházközségek hittanosai, a Jászberényi Tanítóképző Főiskola, az Erősáramú Szakközépiskola, Palotásy János Zeneiskola, általános iskolák, óvodák tanulói az egyházi ünnepi műsorok mellett a világi ünnepek alkalmából is műsorokkal köszöntötték a kedvesnővéreket. A Nemzetközi Nőnap, Idősek Napja, farsang időszaka és a nagyobb, kerek évfordulók alkalmából szervezett ünnepeken is elsősorban a gyermekek adtak műsort.

A kedvesnővérek saját nyugdíjukból, járandóságaikból, kézimunka értékesítésből származó pénzeszegekkel is támogatták az otthont.

Külföld

Németország

Jászberény és Vechta (Németország Alsó-Szászország) települések közötti testvérvárosi kapcsolat 1994-től működik.

Ennek része a különböző intézmények, civil szervezetek között kiépült baráti kapcsolat.

A Római katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi otthona és a vechtai Szent Hedvig plébánia idősotthona közötti kapcsolatot Richard Büssing vechtai plébános foglalta össze, 2010-ben:

„A testvérvárosi kapcsolat keretében 1996 nyarán egy delegáció érkezett Vechtába a Szent Hedvig-plébánia idősotthonába. Szatmári Antalné, a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi otthonának akkori vezetője is tagja volt a delegációnak. Ő akkor egy vizontlátogatásra hívott bennünket az intézetükbe. 1996 novemberében Frau Liesel Greve, mint a gondozási szolgálatunk vezetője és én eleget tettünk a meghívásnak.

Mi, akik először jártunk Jászberényben, természetesen először a várossal, annak intézményeivel ismerkednünk. Felkerestük a városházát és a polgármestert, a katolikus főplébániát, Farkas Mátyás plébánost, a katolikus iskolát, az idősek otthonát. E találkozások alkalmával bepillantást nyertünk az ottani viszonyokba.

Azonban a legnyomasztóbb benyomás az egyházi szeretetszolgálat otthonában ért bennünket: a szűk méretű szobák (17 ágy is volt egy helyiségben), a gondozáshoz szükséges felszerelések és eszközök, a gondozó ágyak óriási hiánya. Az alacsony gondozói létszám, az elfekvő részleg és az egész épület állapota. Abszolút kontraszt a másik oldalon: a tisztaság, a barátságos és gyakran vidám légkör az egész házban. Ekkor világossá vált számunkra, hogy a sok meglévő városi kapcsolat mellett ki kell építenünk a szociális-karitatív együttműködést is.

Miután ott helyben megismerkedtünk a problémákkal, hol, mi a hiány, eldöntöttük, hogy a következő években figyelemmel kísérjük ezeket. Húsz különböző tételből álló kérés-sel, „kívánságlistával” a tarsolyunkban érkezünk haza Vechtába.

Már 1997 áprilisában útra indítottuk az első nagy szállítmányt, benne ágyak, gondozást segítő felszerelések és eszközök. Még gyűjtésből származó pénzzel is segítettünk.

A következőkben még három segélyszállítmányt küldtünk Jászberénybe. A második szakaszban 1998/99-ben az egykori Oythe plébánia gyűjtéséből nagyobb pénzesegélyt juttattunk el. Ennek a pénznek az összegyűjtése nagy összefogást, aktivitást kívánt az egyházközségek

részéről. De ők szívesen segítettek. Sajnos a második egészségügyi szakasz felszentelésénél nem lehettünk jelen. De nagyon örültünk, hogy lehetőségeink szerint a partnerkapcsolatunkat élettel tudtuk megtölteni.

Közben a kétoldalú kapcsolatokat a dolgozóink személyes látogatásával is mélyíteni tudtuk.

Azután a harmadik építési szakaszban, 2000. október 1-jén, amikor befejezték a tetőtér beépítésével a helyiségek számának bővítését, a felszentelésen részt tudtunk venni, és az a megtiszteltetés ért, hogy ott beszédet tarthattam. Befejezésül részt vettünk Budapesten a Szent István bazilikában egy ünnepi szentmisén, amikor a katolikus segélyszervezet alapításának 50. évfordulójára emlékeztek.

A jászberényi ferences templom orgonájának felújítását 2006-ban mi is támogattuk.

Számomra szimbolikus jelentőségű volt, amikor Anita és Mathias Hoyer német-magyar esküvőjén asszisztálhattam. A hosszú ideig tartó kapcsolat és barátság azután különböző okok miatt megszakadt. Egyik ok lehetett, hogy az otthonokban vezetőségváltás történt. Itt Vechtában is sok problémánk és gondunk volt, amelyek lekötötték a figyelmünket. Ehhez hozzájött még a tartós betegségem, amelyet a sok ima és Isten segítségével átvészeltem.

2008-ban új igazgatónő került a jászberényi szociális otthon élére Vargáné Deme Katalin személyében. Ő felvette velünk ismét a kapcsolatot, és egy DVD segítségével felelevenítette az emlékeinket.

Ami az utóbbi években nem sikerült, szeretnénk a következő évben pótolni. A vechtai Szent Hedvig Alapítványtól jövőre ellátogatunk Jászberénybe, néhány szép napot töltünk Önöknél, és a »régi barátságunkat« új élettel töltjük meg.

Richard Büssing plébános
a Szent Hedvig Alapítvány elnöke³⁰²

A jászberényi egyházi otthonból közvetlenül az uniós csatlakozás előtt, 2004. április végén egy kis delegáció látogatott Vechtába, melyről az Oldenburgi Népújság számolt be:

Magyar vendégek a vechtai Hedvig Alapítványnál Ismeretátadás az uniós csatlakozás előtt

„A magyar testvérvárosból, Jászberényből érkezett hat fős delegáció kereste fel péntektől keddig a vechtai Szent Hedvig Alapítványt (St. Hedwig-Stift). Szatmári Veronika, a katolikus idősek otthona igazgatónője és munkatársai részletesen tájékoztak a Hedvig Alapítvány otthonaiban alkalmazott gondozási dokumentációról. A demenciával küzdő betegekre vonatkozó ápolási koncepció, az elektronikus adatfeldolgozás alkalmazása és az inkontinenciás segédeszközök alkalmazási módja is témák voltak – fejtette ki Liesel Greve ápolási vezető és Horst Gorniak igazgatási vezető.

Az őszinte kedvességgel és jószándékkal átadott információk apropója az volt, hogy a magyarországi idősothonoknak az Európai Unióhoz való csatlakozást követően számos új törvényi szabályozásnak kell megfelelniük. „Ez a magyar Caritas tíz idősothona számára is kihívást jelent” – hangsúlyozta a Hedvig Alapítvány kuratóriumának elnöke, Richard Büssing plébános. A jászberényi szakértői csoport – az igazgatónő mellett a technikai igazgató, három gondozónő és egy tolmács – a megszerzett ismereteket a jövőben a Caritas többi idősothonában is terjeszteni fogja.

³⁰² Richard Büssing: Egy testvérvárosi kapcsolat barátsággá vált, in: Dr. SUBA Györgyné: Jászberény katolikus élete, 136. o.

A látogatás a Hedvig Alapítvány és a jászberényi katolikus idősek otthona közt régóta fennálló együttműködés újabb állomása volt. A 90-es évek közepén a vechtaiak hathatósan támogatták pénz- és tárgyi adományokkal a jászberényi idősek otthona újjáépítését. Még ebben az évben felkerekedik viszontlátogatásra a Hedvig Alapítvány egy csoportja.”³⁰³

2004 OLDENBURGER MÜNSTERLAND OLDENBURGISCHE VOLKSZEITUNG

Ungarische Gäste im Vechtaer Hedwig-Stift

Wissenstransfer vor Beitritt zur Union

Vechta (ml) – Eine sechsköpfige Delegation aus der ungarischen Fernstadt Jászberény besuchte vom Freitag bis Dienstag das Vechtaer St. Hedwig-Stift. Die Direktorin des katholischen Altenheimes, Veronika Seitzmann, und ihre Mitarbeiter informierten sich ausführlich über die in den Häusern des Hedwig-Stiftes praktizierte Pflegekonzeption. Auch das Pflegekonzept für Demenzzänke, der Einsatz von EDV und der Umgang mit Inkontinenzmitteln waren Themen, erläuterten Pflegedienstleiterin Lisel Greve und Verwaltungsrat Horst Gorniak.

Der Hintergrund für den gemeinsamen Wissenstransfer ist die Tatsache, dass die Altenheimbetriebe in Ungarn nach dem Beitritt des Landes zur Europäischen Union viele neue gesetzliche Regelungen umsetzen müssen.

„Das ist auch für die zehn Altenpflegehelfer der ungarischen Caritas eine Herzauflockerung“, erklärte der Kuratorienvorsitzende des Hedwig-Stiftes, Pfarrer Richard Büssing. Die Jászberényer Expertengruppe – selbst die Direktorin der Technische Direktor, drei Pflegerinnen und ein Dolmetscher – werden ihr Wissen nun als Multiplikatoren in die übrigen Caritas-Häuser tragen.

Mit dem Besuch fand die schon länger bestehende Kooperation zwischen dem Hedwig-Stift und dem katholischen Altenheim in Jászberény ihre aktuellste Fortsetzung. Mitte der 90er Jahre hatten die Vechtaer mit Geld- und Sachspenden tatkräftig den Wiederaufbau des Altenheimes in Jászberény unterstützt. Noch in diesem Jahr wird sich diese Gruppe des Hedwig-Stiftes zum Gegenbesuch aufmachen.

Austausch zur Altenpflege: Die Pflegedienstleiterin des St. Hedwig-Stiftes, Lisel Greve, Verwaltungsleiter Horst Gorniak, die Pflegedienstleiterin des Goldenstädter St. Franziskus-Hauses, Christa Lamping und der Kuratorienvorsitzende Pfarrer Richard Büssing betreuten in der vergangenen Tagen die Gäste aus Ungarn.

Foto: Süßner

Oldenburgi Népijság tudósítása

Kirándulás Vechtából az Északi-tengerhez

³⁰³ Oldenburger Münsterland 2004. április 28. (Oldenburgi Népijság).

Eszmecsere az idősgondozás témájában: Liesel Greve, a Szent Hedvig Alapítvány ápolási igazgatója, Horst Gorniak igazgatási vezető, Christa Lamping, a goldenstedti Szent Ferenc Ház ápolási vezetője, és Richard Büssing plébános, a kuratórium elnöke kísérték az elmúlt napokban a magyarországi vendégeket.³⁰⁴

Hollandia

Jászberény, és a hollandiai Groningen kapcsolatának megismeréséhez bevezetésül két kulcsszemély: Vaszlovszky Károly Attila úr és felesége Wiea asszony, valamint Ria van de Weide asszony és férje, Koos van de Weide életútját és tevékenységét kell kiemelni.

Vaszlovszky Károly Attila

Született: Budapest, 1928.11.11.

1948 óta él Groningenben. Pesterzsébeten járt az elemi iskolába, Pesten a polgárba, itt szerzett cinkográfus³⁰⁵ szakmát.

1948-ban költözött Hollandiába, és 1963-ig dolgozott a groningeri kliségyárban. Az itt töltött 15 év alatt megszerezte a színes fényképészet felvétel és feldolgozás, grafikus tanonc- oktató, vizsgáztató diplomát és a grafikai üzemalapítási és vezetői igazgató diplomát.

Ezután önálló vállalkozást nyitott, önálló üzletember lett: fotó- és filmkereskedő, fotóműterem, ipari fotók készítése szakokban.

Feleségével együtt a holland fotó- és filmimport nagykereskedőkkel utazott, és tanulmányozta az adott ország (Japán, Amerika, Kína, Kanada, az afrikai és az európai országok) gyárainak legújabb gyártási és szervezési módszereit.

Társadalmi, karitatív tevékenysége igen széleskörű:

Kereszténydemokrata tömörülés- CDA (Christen Democratisch Appèl),³⁰⁶ (Keresztény Politikai Párt) tagja.

1984-től három éven át, kulturális tanács tag a groningeri önkormányzatban, a fotó (film), video szakosztályt képviselte.

1985-ben alapította Magyarország és Hollandia között a Stichting Nederland – Hongarije civil szervezetet.

Vaszlovszky Károly Attila karitatív tevékenységéről így ír:

„Mint Groningen város kulturális tanácsa tagjának 1984 szeptemberében támadt az az ötletem, hogy a Hollandia és Magyarország közötti intézményes keretekben folyó kölcsönös kapcsolatok révén járuljak hozzá Kelet- és Nyugat-Európa népei közötti békéhez és barátsághoz.

1985-ben Brinkman kulturális miniszter úrral vitattuk meg a témát, ő akkor szóban, majd később írásban is támogatásáról biztosította az állampolgári kezdeményezés eme új formáját. 1985. július 2-án egy ideiglenes összetételű csoport – amely a vezetőségből, az alapítótagokból és Groningen város és tartomány közjegyzőjéből, Dijkhuizen úrból állt – megalapította a Groningen–Budapest Baráti Kört, és bejegyeztette a groningeri Kereskedelmi Kamaránál. A kör célja, hogy az európai békéhez és biztonsághoz való hozzájárulásként működjön a Magyarország és Hollandia polgárai közötti baráti kapcsolatok kiépítésében. Ebben magyarországi testvérszervezetünkkel, az Erasmus Baráti

³⁰⁴ Oldenbürger Münsterland 2004. április 28. (Oldenburgi Népújóság).

³⁰⁵ (domboredzés, kémiagrafia). Eberhard által 1804 körül Magdenburgban felfedezett az az eljárás, mely szerint tollrajzok vagy kéziratok sokszorosítására alkalmas cinklemezekre vihetők át. <http://www.kislexikon.hu/cinkografia.html#ixzz5ejMh27Gp>

³⁰⁶ Kereszténydemokrata tömörülés- CDA (Christen Democratisch Appèl), Hollandiában.

Körrel (amely közreműködéssel jött létre 1986-ban Budapesten) szeretnénk együttműködni a kultúra, a kereskedelme, a tudomány és a turizmus területén létrehozandó kapcsolatok révén.

Ez az ideiglenes groningeni kezdeményezés, amelyben a mi térségünk sajátos szempontjai döntő szerepet játszottak, végül is szélesebb keretet nyert, amikor 1987. március 23-án létrejött a Magyar–Holland Promotion országos szervezet.

Időközben már számos figyelemre méltó eredmény van mögöttünk. Mivel tevékenységünk gyakorlati megvalósításához pénzre van szükség, az anyagi hátteret a polgároknak/szponzoroknak kell biztosítaniuk, mert mostanáig semmilyen alapítványtól vagy intézménytől nem kaptunk támogatást.

Az előttünk álló időszaknak közben »kampányterv«-vel vágtunk neki. Hogy ebből csak néhány pontot említsünk: szimpóziumok szervezése, vásárokon és kiállításokon való részvétel, kezdeményezések felkarolása, tapasztalatcsere, információs szolgáltatás, kereskedelmi kapcsolatok, együttműködési tervek stb. A kultúra konkrét és közvetett kifejezési formáit támogató, a társadalom előrehaladását ösztönző tevékenység talaján állva egyidejűleg támogatjuk a Kultúra határok nélkül című jelentésben megfogalmazott kormányzati irányvonalat. Célkiűzéseink és eredményeink igazolták a nemzetközi kapcsolatokban rejlő többletértéket, amely nem más, mint a béke és barátság erősítése Európa minden népe között.”

Hazai György akadémikus így ír a baráti kapcsolatról:

„Hazánkban a Magyar-Holland Baráti Kör 1986 őszén alakult meg a Hazafias Népfőnt egíse alatt. Az Erasmus nevet vette fel, amely már önmagában is jelzi, hogy milyen hagyományokhoz akar visszanyúlni, milyen csapásokon kíván előre haladni. (...) a mindenki által helyeselt és üdvözölt gondolat a magyar–holland kapcsolatok fejlődésén munkálkodó két ember, a budapesti Csík István (festőművész) és a groningeni Vaszlovzsky Károly fejében született meg, egészen pontosan 1984-ben.”³⁰⁷

A támogatók, segítők köre:

Magyar részről: a Nemzetközi Kulturális Intézet, Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya Budapesten, Pozsgay Imre államminiszter, szentendrei Csík István festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára. Holland részről: városi, és megyei vezetők, brüsszeli és hollandiai képviselők. Megalakulásának első pillanatától, a Holland Királyi Nagykövetség támogatását élvezte. A támogatók körét egész Hollandiában verbuválták.

A megvalósulásról:

A Nemzetközi Kulturális Intézet és a Művelődési Minisztérium között sok-sok cserkapcsolat jött létre európai szinten, művészet, tudomány, idegenforgalom területén, az iskolák és egyéb kulturális intézmények bevonásával.

Már 1985-től a Művelődési Minisztérium, Köpeczi Béla miniszter, dr. Boros Róbert segítő közreműködésével az iskolák közötti cserkapcsolatok mozgalmát kezdték kiépíteni.

- Akademie Minervadr Hjum és a Magyar Iparművészeti Főiskolával épült ki kapcsolat, több cserelátogatásra, kiállításra adott lehetőséget.
- Az egri siketek általános iskolájával 1987-ben épült ki egy baráti együttműködés.
- A Fővárosi Kertészeti Vállalat vezetősége és 13 éldolgozója egy heti tanulmányúton vett részt Groningenben. Viszont látogatásra, Budapestre utazott a groningeni Kertészeti Iskola 16 tanulója és tanára.

³⁰⁷ Erasmus fejléccel ellátott kétnyelvű (magyar és holland) hírlevél, időpont megjelölés nélkül. Vaszlovzsky Károly tulajdona.

Magyar kiállítás 1987-ben a Groningeni Színházban

- A Holland Magyar Promóciós Alapítvány keretében, 1987 márciusában, a groningeni színházban, öt előadás hangzott el a holland festészet, a régiségek, az irodalom és az idegenforgalom témában. Ehhez kiállítások kapcsolódtak.
- A magyarországi NŐK LAPJA által megadott címekre küldte a csomagokat, éppen azt, amire a leginkább szükség volt.

Turisztikai kiállítás Groningenben. Vaszlovsky Károly Attila és felesége Wiertina (Wiea) Ankringa

Vaszlovszky Károly Attila és a Weide házaspár

Ria van de Weide és férje, Koos van de Weide és Wiewa asszony

1990 után, miután megnyíltak a határok a kelet-európai országok felé, a segélyezések lebonyolítására több karitatív szervezetre volt szükség. Vaszlovszky úr ezek alapításában és vezetésében vállalt részt. Időközben ezen országok többsége csatlakozott az Európai Unióhoz, és a segélyezéseknek ez a formája okafogyottá vált.

A szervezetek vezetését átadta másoknak, mára már nem is működnek. E tevékenységet mappákban gyűjtött, gondosan rendszerezett irathalmaz bizonyítja.

Waszlovszky Wiertina (Wiewa) Ankringa

Született: Middelstum (Hollandia), 1934.02.14.

Házassága előtt irodai dolgozó volt, majd azután a saját fényképészüzletükben dolgozott. Hatvan éves házasságuk alatt négy közös gyermekük és 10 unokájuk született.

Ria van de Weide

Született: Ter Apel (Hollandia), 1928.09.02.

Képzetsége társadalmi szociális gondozó. Kezdetben Hágában dolgozott, majd Groningenben. A KBO szakszervezetében és több szociális szervezetben tevékenykedett.

Jelenleg szociális gondozó otthonban lakik.

Koos van de Weide (Ria van de Weide férje)

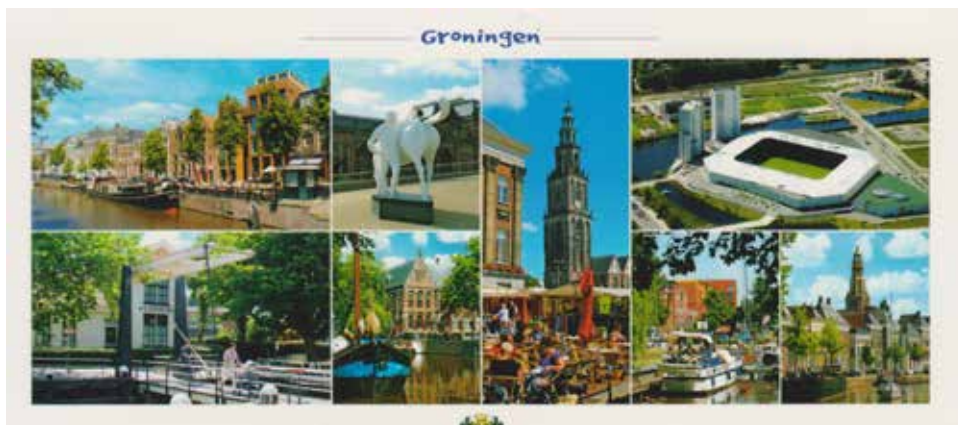
Született: Bolsvara ned, 1924.11.17–2011.

Foglalkozása: szabó, takácsmester

Egy leány, egy fiúgyermekük és négy unokájuk van.

A jászberényi és a groningeni kapcsolat létrejötte és tevékenysége

Jászberény és Groningen közötti kapcsolatfelvétel kezdeményezése – a dokumentumok alapján – már jóval a rendszerváltás előtti időszakra, 1986-ra nyúlik vissza. Vaszlovszky Károly, a groningeni Stichting Holland Magyar Promotion nevében küldött levelet 1988

Képeslap Groningenből

októberében, majd 1990 decemberében az otthon akkori igazgatójának, Szalóki Miklós-nak. Sőt, kölcsönös látogatásra is sor került. Jászberényben dr. Magyar Levente mint polgármester 1990-ben fogadta is Vaszlovszky urat.

Mindaddig, míg az egyházi otthon a Jászberény Városi tanács VB. Egyesített Szociális Intézete tagintézményeként működött, a hivatalos kapcsolatfelvételre nem kerülhetett sor. Később a jászberényi Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat és a groningeni³⁰⁸ KBO³⁰⁹ szervezet között a rendszerváltás után kialakult barátságról, hivatalos kapcsolat-ról, hál' Istennek! – személyes emlékek, élmények alapján tájékozódhatunk Vaszlovszky Károly Attila, Szatmári Károlyné Bathó Teréz és Szatmári Antalné Kocza Veronika révén.

Szatmári Károlyné Bathó Terézia a groningeni kapcsolat kiépítéséről elmondta:

„Jászberény és Groningen közötti kapcsolat csírája 1956 őszére nyúlik vissza, amikor nagynéném, Bathó Julianna, aki prof. Bender György ortopéd szakorvos asszisztense, elhagyta az országot, és Hollandiában telepedett le, néhány év után került Groningenben ahol Vaszlovszky Attila Károly fényképésszmesterrel és feleségével került kapcsolatba, és elnyerte a pártfogásukat, majd a barátságukat.

Károly, már korábban, 1948-ban kivándorló útlevelemmel, tanulmányi céllal hagyta el Magyarországot, 70 éve él Groningenben. Ő kapcsolatba került a groningeni jótékonyági szervezettel, és az összeköttetéseit felhasználva irányította a figyelmet Magyarország felé. Először gyermekeket üdültetett. Mint régi ismerőst, engem keresett meg Jászberényben. Meglátogatta az egyházi szociális otthont, ahol én főszakács voltam. Itt jött az ötlete, hogy talán ki kellene terjeszteni a jótékonyági tevékenységüket az idős szerzetesnők felé is.”³¹⁰

Vaszlovszky Károly jászberényi barátságról levélben emlékezik meg:

„A mi családunk és Szatmári Károlyné családja között több mint félszázada köttetett barátság. Mi is többször jártunk Jászberényben, laktunk Teréznel a Kárpát utcai házukban, őket is vendégül láttuk Groningenben. Sőt Zoltánnak az esküvőjén, 1980 nyarán, mint fényképész én készítettem az esküvői albumát, a lakodalma alkalmából. Amikor felkértek a KBO-tól, a baráti segítség kiépítésére, rögtön Terézkére gondoltam.”

³⁰⁸ Groningen ősi Hansa-város, 200 ezer lakossal, 1614-ben alapított egyetemével, Hollandia legészakibb tartományának fővárosa.

³⁰⁹ Katolikus Szervezet Időseknek = idős katolikusok megsegítésére az egyház által alapított jótékonyági szervezet.

³¹⁰ Szatmári Károlyné Bathó Teréz szóbeli közlése 2018. augusztus 2.

Vaszlovszky Károly, a jászberényi otthon és a groningeni KBO jótékonyági szervezet közötti kapcsolathoz fűződő eseményeket idézi:

„A groningeni KBO jótékonyági szervezet, megünnepelni készült, 500-as taglétszámuk elérését. Ennek okán jött az ötletük, hogy talán valami jótettel lehetne emlékeztetést tenni. Így született meg az ötlet, hogy talán a kelet-európai katolikusokat kellene segíteni, a nehéz kommunista nyomás alatt voltak négy évtizeden át, és az otthonban élő apácák szenvedtek a leginkább a rendek feloszlása után.

Mivel én magyar vagyok, és itt élek Groningenben, engem kért fel a KBO vezetősége, hogy tudnék-e egy hatékony tettet kigondolni. Magamra vettem a kérdés megoldását és felkértem családom jó barátját Szatmári Károlyné Terikét, aki akkor még az otthon konyháján dolgozott, mint főszakács, hogy elfogadnának-e segítséget tőlünk Groningenből, pl. cserekapcsolat által. Terike adta át a kérdést Szatmári Antalné Veronkának, aki akkor az igazgató volt. Ő jónak találta a »csere« indítványt, és felvette a kapcsolatot velem.

Így született meg a kapcsolat, ami nagy segítséget hozott az otthonnak és lakóinak is. Több formában és igen széles téren is, hosszabb periódusra.

Magamra vállaltam a szervezést, tolmácsolást szóban és írásban. Csatlakozott hozzám Ria van de Weide asszony, aki a szervezet vezetőségi tagja volt, ő lett itt az anyagi és gyakorlati ügyek szervezője. A mi ötletünk volt, hogy busszal, csoportos látogatásra hívjuk a jászberényi otthonban élő kedvesnővéreket. Az ötlet Szatmáriné Veronkának elnyerte a tetszését, és magára vállalta a szervezés jászberényi feladatait.

Mivel én még akkor saját fényképész üzletemben dolgoztam, így a groningeni fogadás szervezési feladatait meg kellett osztani szervezetünk több tagja között. Magyar nyelvű levelezésem meghozta az eredményt.

Az első busz apácái itt, a saját lakásomban lettek elszállásolva. Itt lakott még Szatmáriné Veronka, Dr. Horgosi Györgyné Dóra német tanárnő, és Vass Róza ápolónő is.

Gazdag napi programokkal láttuk el őket. A groningeni katolikusok közül, igen sokan vállaltak munkát, segítséget, amely az elszállásolás, ebédeltetés, szállítás, ajándékozás formájában nyilvánult meg.

Sok ajándékkal lettek ellátva. Olyan sok takarót, és ruhaneműt kaptak, hogy a busz aljában nem fért, ezért még az ülésekre is kerültek, a kedvesnővérek azon ülve utaztak.

Mivel a KBO szervezeteknek Groningen volt a városi és megyei székhelye, így az első csoportot, 1992-ben Jászberényből a város fogadta. A második csoport, 1993-ban, – Ria van de Weide és az én segítségével a vármegye vendége volt.

A groningeni látogatás számos személyi, baráti kapcsolat kialakulását eredményezte. Így alakult ki kapcsolat Veronka és Ria van de Weide és férje között, akik többször is voltak Veronka vendégei Jászberényben, viszont Veronkát családotól nyaraltatták Groningenben.

Mivel Groningen és Budapest között heti holland buszjáratunk volt, és a sofőrrel én jó barátságban voltam, így a Déli-pályaudvarig sok ruhát, járókát, ágyneműt stb. könnyen tudtunk szállíttatni innen. Az elosztást teljes egészében Veronkára bíztuk, a mi ellenőrzésünkön kívül, Ria van de Weide többször is járt Jászberényben és ő érdeklődött az adományok felhasználása felől.

Egyik ilyen szállítás után, 1998 júniusában, Ria és a feleségem Wiera a Duna Hotelben szálltak meg, amit Veronka szervezett. Ez idő alatt látogatást tettek egy pesti kolostorban és találkoztak Felicia³¹¹ nővérrel, majd fogadta őket Keszthelyi Ferenc³¹² püspök, valamint

³¹¹ Baumann Mária Felicia (Bp., 1913–2005), CFSF (Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció), ápolónő.

³¹² Keszthelyi Ferenc (Eger, 1928–2010) ciszter szerzetes, váci püspök.

Vaszilovszky Károly Attila és felesége, Wiewa asszony

*ellátogattak a jászberényi otthonba is, ahol felvilágosítást kaptak az adományok felhasználásáról.*³¹³

Kirándulások Jászberényből Groningenbe

Jászberényből két alkalommal szerveztek csoportos látogatást Groningenbe. Tekintettel arra, hogy mindkét csoportot igen gazdag programokkal várták, így sok KBO tagot kellett a szervezésbe bevonni.

Az első csoport névsora fennmaradt:

1992 őszén:

Nővérek: Mészáros Margit, Varjú Mária, Szabó Gizella, Molnár Veronika, Tóth Borbála, Beke Rozália, Ambrus Johanna, Majtényi Etelka, Erki Mária, Kovács Mária, Vetró Erzsébet, Buczkó Ilona, Baumann Mária, Bodnár Valéria, Pető Margit, Rontó Rozália.

Orvos: Dr. Suba György

Lelkész: dr. Gyulai Illés

Igazgató: Szatmári Antalné

Dolgozók: László Gáborné, Vass Rozália, Tukora Jánosné, Huszár Józsefné, Petri András, Petri Andrásné, Kövér Károly, Kövér Károlyné, Koroknyai Zoltán, Koroknyai Zoltánné, dr. Szabari Gábor, dr. Szabari Gáborné, Birgés László, Birgés Lászlóné, Szatmári Ildikó, Szatmári Károlyné.

Programok:

Az első csoport, 1992. évi program

Résztevők száma: 38 fő.

³¹³ Vaszlóvszky Károly Attila levele

- „*A Kolostor templomban dr. Gyulai Ferenc Illés ferences szerzete szentmisét mutatott be.*
- *Látogatás Szent Bonifácus³¹⁴ elhalálzási helyén, Dokkum kolostorában, ahol Illés atya szentmisét mutatott be. A Szent Bonifácus forrásból vizet ihattak, 2 decis csatos üveg szenteltvizet mindenki kapott, amelyet hazavihettek Jászberénybe.*
- *Látogatást tettek az Északi-tengernél, parasztgazdaságokban, virágvásáron, katolikus temetőben.*
- *A városházán fogadáson vettek részt.*
- *Felkeresték az osztrák-magyar császárnő-királynő (Sissy) emlékhelyet.*
- *Több nevezetes hely meglátogatása után vásárlási lehetőséget kaptak.*”³¹⁵

A második csoport, 1993. évi program:

Résztevők száma: 39 fő.

1993. 09. 21. Érkezés Groningenbe, Sappemeer-ben fogadás, kávézás közben, a fogadók és az érkezők részéről, köszöntők hangzottak el. Meleg vacsora elfogyasztása után magánlakásokban kaptak elhelyezést a magyar vendégek.

1993.09.22. Hivatalos fogadás a Hoogenzand vármegye házában, szintén kétoldalú (polgármester és Szatmári Antalné) köszöntők hangzottak el, ahol ez alkalommal is, mint mindig Vaszlóvszky Károly tolmácsolása segített a kölcsönös megértésben.

Dokkum városában a Titusz Brandsma kolostorban, a múzeumot és a templomot tekintették meg, ez utóbbiban szentmisét mutatott be dr. Gyulai Illés ferences atya.

A szent Bonifácus kútnál, szenteltvizet kaptak ajándékba, melyet haza is vihettek.

1993. 09. 23. Látogatás Uithuizen városkában, ahol egy berendezett régi kastélyt tekintettek meg, majd látogatást tettek egy hatalmas, virágtenyésztő kertészetben.

1993.09.24. Westeremden faluban egy nagy paraszti tehenészetet tekintettek meg, ahol 100 tehenet és 60 borjút tartanak, és mindössze két ember végzi az összes munkát. Utána a tengernél, Noordpolderzijlnél. tettek látogatást.

1993. 09. 25. Stadskanaal – Ter Apel városokban vásárlás, az öreg kolostorban a múzeum megtekintése, látogatás egy idősek szanatóriumában. A templomban misét hallgattak. Este ünneplés, éneklés, a vendégek sok csomagot kaptak.

1993. 09.26. Reggel szentmise után, a Sint Maartenscollege aulájában 150 személy búcsúzott, köszönő és búcsúzó beszédek hangzottak el, énekeltek, táncoltak, (még a kedvesnővérek is). Elénekeltek a Himnuszt, jó utat kívánva indultak haza a vendégek.³¹⁶

A groningeni látogatásokat nagy sajtó figyelem kísérte, kiemelés a tudósításokból:

A Katholiek Nieuwsblad 1993. szeptember 2-án ezzel a címmel tudósított a Szent Bonifác-forrásnál tett látogatásról. A cikk magyar fordításának tartalma: Dokkum városában a Szent forrásnál kóstolják a „gyógyító” vizet. A templomi latin nyelvű misét dr. Gyulai Ferenc Illés ferences atya mutatta be. A terjedelmes cikk beszámol minden segítségről, amelyet a jászberényiek kaptak a groningeni KBO szervezettől. Beszámolt a groningeniek 17 fős, jászberényi látogatásáról, és a jászberényiek 1992. és 1993. évi érkezésükről. A jászberényi otthon helyzetéről. A közléseket Vaszlóvszky Károly fordította.

Nestor, a KBO nyugdíjas magazin címlapján Bodnár Valéria³¹⁷ (angolkisasszony) fényképével jelent meg, és a 4–5. oldalon „*Magyar nővérek Groningenben*” címmel terjedel-

³¹⁴ Bonifácus Wynfrith (Crediton–672 körül – Dokkum 754) angol származású szerzetes, hittérítő, vértanú, Germania püspöke.

³¹⁵ Vaszlóvszky Károly levele.

³¹⁶ Program, eredeti példánya.

³¹⁷ Bodnár Valéria (Eger, 1928 – Budapest, 2011) IBMV. (Angolkisasszony).

Látogatás a Dokkum-kápolnában Szent Bonifác hittérítő halának helyén 1992-ben. Beke Rozália Lothária, Tóth Borbála Honora, Mészáros Margit Grácia, Varjú Mária Mauréla (Marica), Erki Mária, Tassy Katalin Flóra, Muhari Ilona Regina kedvesnővérek

mes, képekkel illusztrált cikkben számol be a groningeni látogatásról. Az újságcikket illusztráló képek:

Bodnár Valéria kedvesnővéréről megjelent felvétel a groningeni helyi lapban

Ria van de Weide, Bodnár Mária Valéria a virágkeresztésben

A Nieuwsblad van het Noorden 1993. szeptember 25-i számában, Rondje Stad tudósított a látogatásról:

Kovács Mária Gabriella és a kedvesnővérek egy csoportja a virágkertészetben,

Baumann Mária Felicia nővér

„Ria van der Weide és Ilona³¹⁸ nővér (76 éves). A nővér azt a virágot tartja a kezében, amit tavaly a kolostorban vittek innen és most virágozott ki”³¹⁹. A képen látható még Buczkó Ilona Fridolina

Fogadás a hoogezaandi városházán, elől Muhari Ilona Regina, Muhari Mária Lída

³¹⁸ Buczkó Ilona Fridolin (Temesvár, 1917–), SSND-Sz (Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek) női szabó.

³¹⁹ Fordítás: Vaszlovsky Károly.

„A Katolikus szakszervezet magyar nővéreket hozatott Groningenbe, Borzalmas életkörülmények között élnek otthon” címmel.

Vaszlovszky úrnak köszönhetően rövid tartalmi fordítás:

„Egy heti fellejthetetlen nyaralás után – amit a groningeni vármegyében töltöttek – ez alatt elfelejtették az otthoni nehézségeket. Sok ruha és élelmiszer adománnyal térnek hazájukba, itt hagyva a sok jó kapcsolatot, melyet az ittlétük alatt sikerült kiépíteni.”

Mészáros Margit Grácia, Erki Mária Michaela, Muhari Ilona Regina, Baumann Mária Felícia, Tassy Katalin Flóra, Tóth Borbála Honóra, Beke Rozália Lothária, Varjú Mária Maurella, Rontó Rozália Majella, Buczkó Ilona Fridelina, Kovács Mária Gabriella, Molnár Veronika Remigia, Szabó Gizella (Göndike), Muhari Mária Lidia

A kedvesnővérekről készült csoportkép Dokkumban: Első sor: Muhari Ilona Regina, Mészáros Margit Grácia, Baumann Mária Felícia, Buczkó Ilona Fridolina, Tóth Borbála Honóra, Rontó Rozália Majella, Erki Mária Michaela. Második sor: hátul közepén, Varjú Mária Maurella (Marica)

Groningenben 1992-ben, második ülésen dr. Suba György és dr. Gyulai Illés, mögöttük Petri András és Petri Andrásné

A lap ismerteti a baráti kapcsolat kiépítését, melyben elévülhetetlen érdeme van Vaszlovszky Károly úr és Ria van der Weide asszonynak. A cikk beszámol arról is, hogy amikor a holland vendégek Jászberényben jártak, milyen benyomásokat szereztek: „Mikor láttuk a kis betegszobákat, ahol 8–10³²⁰ beteg fekszik, hát még a nagy betegtermet, akkor összeszorult a szívünk, és azt mondtuk, hogy vendégül látunk közülük egy csoportot, ebben az évben is.

„A templomokban perselyeztünk, kéregettünk, akciókat szerveztünk, főleg Hogezand-Szappermeeri család Wyster hónapokig minden nap dolgozott, hogy pénzt és élelmiszert meg rengeteg ruhát és cipőt gyűjtöttek össze. Amiből azután a kolostoron kívül szegényeknek is fog jutni.”

A groningeni vármegye s annak a KBO szervezete kitűnő programot szervezett a 39 tagú csoportnak. „Magyar apácák Hogezandban” címmel tudósított a Nestor, a KBO nyugdíjas magazin 1993. decemberi száma:

Pénzügyi támogatások:

- „Ria van de Weide és Wiewa Waszlovszky, 1994 augusztusában, nagy összegű valutát vitt magával, és átnyújtotta a mosoda modernizálására. Ez alkalommal 10 járóka és sok-sok csomag is átadásra került.
- Holland delegáció járt 1997 júniusában, Jászberényben, amikor Ria van de Weide és Wiewa Waszlovszky, az előző összeghez viszonyítva, háromszor nagyobb mennyiségű nyugatnémet márkát adott át a tetőbeépítésre – szobajavításra.”³²¹

Álljon itt összegzésül a holland, groningeni segítség listája, amelyet Jászberénynek juttattak természetben és pénzben:

- Groningen városa 1992-ben 37 fős csoportot fogadott egy hét időtartamra.
- A második autóbuzos csoporttal, 1993-ban 38 fő érkezett Groningenbe, a groningeni vármegye vendégeként. Mindkét buszos látogatás alkalmával a buszok, még az ülések alatti részek is telis-telei voltak tömködve adományokkal.

³²⁰ Szatmári Antalné szerint, 19 fő.

³²¹ Vaszlovszky Károly levele, és az átvételről szóló számla.

A holland KBO – Ria van de Weide közreműködésével – anyagilag is segítette a mosoda, a tetőtér, a liftek beruházását, a 19 ágyas nagybetegszoba, kisebb szobákká való átalakítását, modernizálását és az emeleti fürdőszobák felújítását. *Amikor a tiszai árvíz (mikor volt?) miatt, Jászladányból 51 fekvőbeteget a holland és vechtai testvéreinktől kaptott, hófehér ágyneműbe tudtuk fektetni őket. Ezek a betegek a refektóriumba a raktárakba, a folyosókon és minden talpalatnyi helyet kihasználva tudtuk csak befogadni. Ekkor is bizonyossá vált, hogy csak úgy tudunk mi is helytállni, hogy a német és a holland testvéreink segítettek. Ugyanebben az időben még 57 nőt és gyermeket is elláttunk az árvíz miatt. Az ellátásukról gondoskodtunk. (+108fő) ápolás, gondozás és élelmezés.*

A főzőkonyhánk már ekkor teljesen fel lett újítva Priscilla Céli belga szerzetesnő jóvoltából, így nagyobb mennyiségű étel főzésére is alkalmas volt.

Ezekből a tárgyi és ruhaadományokból juttattunk a tiszai árvízkárosultaknak, de a Jászságban is több plébánián nehéz helyzetben élő családok részére is. Természetesen az otthon dolgozói is válogathattak belőle, de a jászberényi óvodásoknak is szerveztünk többször gyermekjáték adományozást. A helyi kórházaknak is adtunk betegágyakat, gyógyászati segédeszközöket.”³²²

A KBO és a jászberényi otthon kapcsolata mellett több személyes, privát barátság is létrejött a fogadó és a vendég családok között. Feleségem Wica és Szatmáriné Veronka. Sőt még a groningeni delegációt dr. Takács Nándor püspök atya is fogadta Székesfehérváron, aki levélben is megköszönte a segítséget.

Vaszlovszky Károlynak, Ria von de Weide asszony volt a fő segítője, és a motorja a szervezéseknek, így a jászberényi otthonban kapott egy emlékszóbat, táblával ellátva, melynek neve „Ria szalon”.

„Sajnos, Ria van de Weide asszony, gondozó intézetben lakik, így nem zavarom a lelki állapotát, a mostani kapcsolatokkal. Eddig én voltam a »háttér erő« tolmács, rendező.”

Mint a groningeni – jászberényi kapcsolat történetének szerkesztője, – egészítem ki, hogy Vaszlovszky úr, mint fényképész mester kitűnő, művészi fotókkal rögzítette az eseményeket. A kapcsolathoz kötődő dokumentumokat, az újságcikkeket összegyűjtötte, egészen a kezdetektől napjainkig őrizte és ennek alapján, másrészt emlékezetből összegezte a kapcsolat történetét. Mindezeket Szatmári Károlyné Terike közvetítésével, majd közvetlenül a rendelkezésemre bocsájtotta. Ezzel a jászberényi egyházi szociális otthon történetének feldolgozását nagyon alapos és értékes adalékokkal bővítette.

Ria asszony egy kisgyermekkel

³²² Szatmári Antalné közlése 2019. 05. 30.

Vaszlovszky Károly családi körben

Ezúton is köszönöm Vaszlovszky Károly úrnak, hogy e rész összeállításához megírta az emlékeit és az általa készített fotókat, és az egykori dokumentumokat a rendelkezésemre bocsájtotta. Köszönöm továbbá Szatmári Károlyné Bathó Terézia sokoldalú közreműködését.

Hála és köszönet az önzetlen, hatalmas támogatásért!

A Római Katolikus Szeretetszolgálat további kapcsolatai más nyugati országokkal

Belgium

Amicale Religieuses Hongrie (A.R.H.) – Összekötő Hidak Magyarországi Női Szerzetesek Baráti Körével kiépített kapcsolatoknak belga részről, Priscilla Celi³²³ szerzetesnő, magyar részről dr. Puskely Mária³²⁴ szerzetestanár volt a vezetője.

E gyümölcsöző együttműködésnek köszönhetően, 1992-ben konyhafelszereléseket, rozsdamentes edényeket, robotgépeket, kávéfőzőt, gázsütőt, mosogatógépet, mosogatókat kapott az otthon.³²⁵

Továbbá a magyarok számára, tanulmányi utakat, nyelvtanfolyamokat szerveztek Belgiumban.

³²³ Priscilla Celi, sejm (Jézus Mária Szeretettéről Nevezett Nővérek) szerzetesnő.

³²⁴ Dr. Puskely Mária Phd, SSND (Boldogasszony Iskolanővérek) szerzetes tanár, egyházi író.

³²⁵ Szatmári Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről. 1999. 12. 16. JMTDT. Krónika. 1992. december.

A Brüsszelben kiadott PASSARELLES c. kétnyelvű folyóiratot, belga részről Priscilla Celi, magyar részről dr. Puskely Mária szerkesztette. Ebben több alaklommal számoltak be a szervezett programokról, tanulmányutakról.

1. A folyóirat címléce és az impresszuma

Ausztria

Osztrák kapcsolat a Kamilliánus rend közvetítésével jött létre. Részt vevők: P. Anton Gots, a rend 104 tagjával, P. Leonhard Gregotsch, P. Alfred Pucher és dr. Angelo Brusco generális rendfőnök: Magyar részről Sztalmári Antalné a helyi Kamilliánus közösség vezetője

E sokoldalú kapcsolatok révén számos beruházás valósult meg. Mind ezek mellett a személyes kapcsolatok kiépítése és a barátság ápolása legalább olyan jelentőséggel bírt. Sajnos ezek a kapcsolatok szinte teljesen megszűntek. A kapcsolat története megérdemelné az írásbeli feldolgozást.

Sztalmári Antalné:

Ausztria – Kapcsolat a Kamilliánusokkal

Felvételiztem 1992-ben a Zsámbéki Katolikus Tanárképző főiskolára, ahová fel is vettem. Ott találkoztam egy hatvani hölgygel, aki előző héten jött haza Losensteinleitenből, aki a kamilliánus kolostorban volt lelkigyakorlaton. A résztvevőket kiképezték a hátrányos helyzetű emberek segítésére. Ezek laikus testvérek és főleg korházakba járnak lelkigondozást végezni és szociális feladatokat látnak el a településeken. Felvettem az egri érsek-

séggel a kapcsolatot, mert ők engedélyezhették a lelki gyakorlaton a részvételt. Megke-
restek személyesen, elbeszélgettek velem és engedélyezték, hogy a lelki gyakorlaton részt
vegyek. Még azt is engedélyezték, hogy még két főt vihettem magammal.

Losensteinleitenben egy csodálatos közösségbe kerültem bele, egész Magyarországról és
a határon túlról is voltak résztvevők. P. Anton Gots volt a rendház főnök és a házigazdánk.
Minden kényelmünkről gondoskodott, de leginkább a lelki feltöltődésünkről. Reggel gitárral
ébresztett bennünket. Az esti együttlétünkre hazaért a rendházba P. Leonhard Gregotsch ta-
tományfőnök is, igen fáradtan, de mindig volt valami, amivel minket is felvidített. Sokat be-
szélgettünk, minden érdekelte velünk kapcsolatban. Rajtuk keresztül ismertem meg P. Alfred
Puchert és dr. Angelo Brusco generálist is aki Rómából irányította a kamilliánus rendet.

Jászberényben 1992-ben megalapítottuk a Szent Kamill Szeretetszolgálatot. Lelki ve-
zetőnk Farkas Mátyás apát úr volt. A legtöbb tagunk 14 fő volt, de mi nem magunkért
dolgoztunk, hanem minden tettünkkel másokat szolgáltunk. Legfőbb feladatunk a kórházi
lelkigondozás volt, melyben maximálisan részt vett Súlyom József plébános, Bárdos Fe-
renc káplán, Pálffy János káplán, Kontra Gábor káplán, Papik György az otthon lelkésze,
a soha el nem fáradó Demeter atyával. Az ő irányításuk alatt végeztük ezt a lelkiileg igen
megterhelő munkát. A lelki gondozásban fáradságot nem ismerve vett részt Bodnár Valéria
angolkisasszony kedvesnővér, akivel én is gyakran jártam a kórházba. Ima napokat és lán-
cokat szerveztünk, a Rozália kápolnában gyakran imádkoztunk betegeinkért, voltak csodás
gyógyulások is. Többször voltunk lelki gyakorlaton a Kamilliánus rendházban Losenstein-
leitenben, valamint megcsodálhattuk Altenhofban a mozgássérült falut, amelyet Gots atya
hozott létre és szakmailag nekem sokat adott ez a falu is. Apartmanokban laktak a súlyos
mozgássérült fiatalok, de mindenkinek kellett valamit tenni azért, hogy a falu kiválóan
tudjon működni. A lakók 160- an voltak. Polgármesterük is volt, aki csak egy újjal tudta
működtetni az elektromos kocsiját, de kiválóan bemutatta a falut. Olyan mozgássérült is
volt, aki csak az állával tudta irányítani az elektromos kocsit, Linzbe jártak kávézni és vá-
sárolni vonattal. A vonat megállt a faluban és speciális feljáróval már benn is voltak a vonat
kocsijába. A faluban úgy közlekedtek, hogy az ápolók biciklivel sem tudták utó érni őket.
A világban minden felé jártak üdülni.

Kétszer szerveztünk országos kamilliánus találkozót Jászberényben. Először 1993-ban.
A résztvevőket családoknál és az otthonban helyeztük el, az étkezés a Fő plébánia udva-
rában felállított katonai sátorokban történt. A szentmise a főtemplomban, az előadások a
templomban, a plébánián és a Szent István házban voltak. Részt vettünk az Új Temető bú-
csúján, ahol a szentmisét P. Anton Gots mutatta be, közel 1300 fő kérte a betegek kenetét.

P. Anton Gots és P. Leonhard Gregotsch gyakran ellátogattak az otthonba, de látogatást
tett P. Alfred Pucher és dr. Angelo Brusco generális is. Ők is felmérték, hogy miben tudnának
segíteni a rendszerváltás utáni nehéz helyzetben. Tőlük is kaptunk betegágyakat, gyógyászati
segédeszközöket, ágyneműt, ruhaneműt, takarókat, gyerekjátékokat. A betegosztály fürdő-
szobáját teljesen felújították, modern fürdető káddal, modern betegemelővel, és beteglifttel.

A kamilliánus szerzetesek a kikapcsolódásukat is segítették az otthonban lakó szer-
zetesővéreknek. Egy busznyi szerzetesnővérnek és kísérlőknek biztosították Máriazelben
egy rendházban teljes ellátást több napon keresztül. Sokat imádkoztunk, szentmisén, ke-
resztúton vettünk részt, és persze kirándultunk is. Csodálatos fényképek készültek, ame-
lyek visszaadják a jókedvet és a derűt, amelyben részünk lehetett Máriazellben. (Kérem ide
elhelyezni azt a képet, ahol hintáznak a nővérek)

A jóttevőink adományainak köszönhető, hogy azokat az eszközöket, amelyek nem vol-
tak szükségesek az otthon működéséhez tovább tudtuk adni. Így kerültek adományok Er-

délybe, Kárpátaljára, a Nyírségbe, Alattyánba (Som atya idejében), a helyi kórházba és óvodákba, de városi szinten is szerveztünk ruhaadományokat, szeretetvendégséget, családi napokat. Egy nyugdíjas óvónő óvodáskorú gyermekekkel foglalkozott az otthon épületében és kertjében. Ezeket a „generációk találkozása” témakörében szerveztük.

Szatmári Antalné: Kapcsolatok – Belgium

Priscilla Celi belga szerzetesnő, a Jézus és Mária Szívéről nevezett irgalmas rend tagja. A magyar Katolikus Püspöki Konferencia Pro Ecclesia Hungariae díjjal tüntette ki 2002-ben, áldozatos munkáját elismerve.

Ismeretségünk 1991. decemberében kezdődött. Karácsony előtt néhány nappal a Jászberényi Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat igazgatói iroda ajtaján kopogtattak és két dinamikus, jó humorú nővér lépett be. A váratlan látogatás meglepő pillanatai után szeretetteljes köszöntés, bemutatkozás következett. Priscilla nővér - kísérője Puskely Mária Kordia nővér Budapestről – azt a feladatot kapta a rendszerváltás idején, hogy segítse a magyarországi szerzetesrendek újra indulását, illetve azokat az egyházi otthonokat főleg tárgyi eszközökkel, amelyekben nagyobb számban szerzetesek voltak elhelyezve.

A mi otthonunkban elsőként tettek látogatást. Megtekintette az elavult főzőkonyha berendezését, a mosókonyha borzalmas állapotát, a 17 ágyas betegszobát, 6-7-10 ágyasa szobákat.

Ismertette Priscilla nővér a segítség lehetőségeit. Meghívott Belgiumba egy szakmai útra, melyet elfogadtam és Pethő Margit Skolasztika nővérral már 1992-ben kinn is voltunk. Itt mutatta meg egy rendházban azt a nagykonyhai berendezést, amit ajánlott a berényi otthonnak. Mivel lemértünk mindent (nála mindig volt mérőszalag) elfogadtam a berendezést, amelyet a berényi szakembereknek kellett Belgiumban leszerelni. Ezt a modern konyhai berendezést tudtuk már 1992-1993-ban beszerezni idehaza. Abban az időben még nehéz volt a segélyszállítmányoknak megérkezni Magyarországra. Ezért kellett egy olyan helyet keresni, ahol központilag vámolták, illetve az adományokért nekünk kellett elmenni a központi helyre. Minden intézménynek már Belgiumban a csomagoláskor elosztották, hogy kinek mit tudnak adni. Nagyon célirányos volt az adomány. Főleg betegágyak, ágyneműk, ruházat, gyógyászati segédeszköz, gyógyszerek, kötszerek, tej és tojáspor stb. Gyerekruhákat, játékokat is csomagoltak, melyeket gyerekeknek juttattunk el. De nem maradt el az édesség sem, a csokoládé és egyéb finomságok.

A segítség kiterjedt a szakmai fejlődésekre is. Brüsszelbe - 1992 - a délutáni órákban érkeztünk meg Skolasztika nővérral repülővel és még azon a napon látogatást tettünk egy vakok otthonában. Bemutatták az intézményt és részt vettünk egy foglalkozáson. Minden nap 2-3-intézménybe látogattunk el és ismerkedhettem az idősgondozás korszerű követelményeivel. Egyik ámulatból a másikba estem. A szakmai „továbbképzésemén kívül” kb. 2 órát kaptunk Brüsszel bemutatásából. De nem kirándulni mentünk. Vége volt a szakmai programnak és irány a repülő Budapest felé.

Ez még nem volt elég Priscilla nővérek. Ragaszkodott ahhoz, hogy a főnővér és egy ápoló menjen ki egy hónapos szakmai gyakorlatra. Törődött a szakmai fejlődésünkkel, szakmai hozzáállásunkkal, az idősgondozás modern követelményeinek elsajátításával is. Abban az időben ez óriási dolog volt nekem és az intézmény dolgozóinak.

Sokat foglalkozott a Szeretetszolgálat intézményeivel és vezetőivel. Így valósulhatott meg, hogy 2002-ben 12 főből álló igazgatókból álló munkacsoport – így én is – egy hetes szakmai úton vehetett részt.

Idézet a PASSERELLES, az ÖSSZEKÖTŐ – HIDAK című 2002. 43. sz. újságból:

„A két hófehér kisbuszon nagy vörös kereszt: ebbe voltak bezúfolva. Érkezésükkor ajkukon mosoly, de akaratlanul is lecsukódó szemükön fáradtság látszott... Micsoda elképesztő munkát végeztek! Egy hét alatt számos felfedezést tettek, sokat tanultak.”

A kinti tapasztalatokról írásban kellett beszámolni Priscilla nővér felé. Mindannyiunk beszámolójából kitűnik, hogy a jövő követelményeibe, láthattunk bele.

Szakmai fejlődésem terén rengeteget köszönhetek Priscilla nővérnek!

Emlékezés:

Szatmári Antalné

Ahogy én láttam az otthon kapcsolatait

A holland kapcsolatról

„Két alkalommal vendégeskedtek a kedvesnővérek az otthon segítőkivel kiegészülve Hollandiában illetve Groningenben. Groningen városa 1992-ben 37 fős csoportot fogadott egy hét időtartamra. A második autóbuzos csoporttal 1993-ban 38 fő érkezett Groningenbe, a groningeni vármegye vendégeként. Teljes ellátást biztosítottunk, csodálatos programokat szerveztünk, a gondolataikat is figyeltük a kedvesnővéreknek. Mindkét buszos látogatás alkalmával még az ülések alatti részek is teljesen teli voltak tömködve – ruha, takaró – adományokkal. Hazafelé, amikor a határon meglátták az idős szerzetesnővéreket, hogy az ülésen is a ruhaadományokon ülnek, ma már el sem tudjuk képzelni mi volt a reakció. A delegáció tagjai között mindig volt orvos, egészségügyi személyzet és lelkiatya, aki naponta szentmisét mutatott be a kedvesnővérek részére a kint tartózkodás idején is.” (*Vaszlovszky*)

„A KBO és a jászberényi otthon kapcsolata mellett több személyes, privát barátság is létrejött a fogadó és vendég családok között. Nagyon jó kapcsolat alakult ki feleségem Wia és Szatmáriné Veronka, a holland és a magyar szerzetes testvérek között, akik már több nyelven is tudtak egymással kommunikálni. De több Hollandiában élő jószándékú magyar származású ember között is huzamosabb ideig maradtak fenn barátságok. Több alkalommal járt groningeni delegáció az otthonban, akik nemcsak az otthon életével, hanem az országgal is ismerkedtek. Találkoztak a Szeretetszolgálat vezetőivel is, sőt még a groningeni delegációt dr. Takács Nándor püspök atya is fogadta Székesfehérváron, aki személyesen és levélben is megköszönte az otthonnak nyújtott segítséget.” (*Vaszlovszky*)

„A holland KBO – Ria von de Weide közreműködésével – anyagilag is segítette az új mosoda, a tetőtér beépítését, a liftek beruházását, a nagybetegszoba kisebb szobákká való átalakítását, modernizálását, a fürdőszobák bővítését, felújítását.

A tiszai árvíz idején Jászladányból 51 fekvőbeteget a holland és a vechtai testvéreinktől kapott modern ágyakba és hófehér ágyneműbe tudtuk fektetni, meggyőződhattünk arról, hogy mi is csak úgy tudtunk helytállni, hogy a német és holland testvéreink segítettek. Ezeket a betegeket a refektóriumban, a raktárakban, a folyosókon és minden talpalatnyi helyet kihasználva tudtuk csak elhelyezni az otthonban. Ugyanebben az időben még 57 nőt és gyermeket is elláttunk az árvíz miatt, ellátásukról gondoskodtunk. A mi ellátottjainkon felül így még plusz 108 fő ápolásáról, gondozásáról és ételmezéséről gondoskodtunk.

A főzőkonyha ekkor már teljesen fel lett újítva Priscilla Céli belga szerzetesnő jóvoltából, így a főzőkonyha nagyobb mennyiségű étel főzésére is alkalmas volt. A tárgyi, ruha, ápolási, gyógyászati segédeszközökből juttattunk a tiszai árvízkárosultaknak, de a Jászágban is több plébánián nehéz helyzetben élő családok részére is. Természetesen az otthon dolgozói is

válogathattak belőle, de a jászberényi óvodásoknak is adományoztunk többször gyermekjátékokat. A helyi kórháznak is adtunk betegágyakat, gyógyászati segédeszközöket.

A kapcsolatok kiépítése Vaszlovszky Károlynak köszönhető, aki rengeteget tett annak érdekében, hogy ez a kapcsolat gyümölcsöző legyen. Ő volt az erős háttér, tolmács és rendező. Köszönettel és hálával tartozunk az önzetlen és hatalmas támogatásért. Reméljük érezték, hogy naponta imádkoztunk jótévőinkért.”

„Találkoztam egy fáradhatatlan, nagylelkű, odaadó asszonnyal, aki az egész munkálataim alatt a fő segítőtőm volt. Ő volt a motorja az egész szervezésnek. Ezt nagyra értékelték a jászberényi otthonban, ezért a tetőtér második ütemének bővítésekor kapott egy emlékszóbat, táblával ellátva, melynek neve ”Ria szalon.” Jelen lehetett Ria von de Weide ezen a jeles eseményen.” (*Vaszlovszky*)

Az adományok mindig célirányosan jöttek és úgy is lettek felhasználva.

Jászberény, 2019. 07. 03.

Szatmári Antalné írása a vechtai kapcsolatokról

„A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi otthona tetőtérfelújítás három ütemben történt. A három ütemű felújítás tette lehetővé az egész intézményben a tárgyi feltételek javítását, de férőhelybővítés is történt a folyamat alatt. A 100 férőhelyből 135 időskorú elhelyezésére lett lehetőség.

A hazai pályázati forrásokat kiegészítette a németországi Vechtából érkezett segítség is. Főleg a második és a harmadik ütemhez érkezett anyagi és tárgyi segítség. A második ütem bővítésével tudtunk kialakítani nyolc kétágyas szobát, melynek mindegyikéhez fürdőszoba is csatlakozik. Egy nővérpultot, nővérszobát és egy társalgót (Ria szalon holland segítség) is be tudtunk építeni, ami a foglalkoztatásokra alkalmas. A második ütemmel párhuzamosan készült el a betegszállító lift is (holland és német támogatással) mely tizenöt személyes. Ezek a beruházások az akkori nehéz helyzetben a vechtai és a groningeni segítség nélkül biztos nem valósulhatott volna meg. Ebbe a szárnyrészben az összes zuhanykabint, teljes felszerelésével együtt biztosították a vechtai barátaink. De ágyneműtartós ágyakat, éjjeliszekrényeket, ágyneműt, takarókat, hálóruhákat, függönyöket, egyéb textíliákat is küldtek, illetve hoztak.

A harmadik ütem felújítását is segítették anyagi és tárgyi eszközökkel a német és a holland barátaink. Itt is minden szobához csatlakozik fürdőszoba, valamint egy kisebb modern lift – öt személyes – került beépítésre.

Kialakítottunk egy imatermet, egy teakonyhát, egy kibővült folyosói részen több kisebb blokkos társalgót, mely foglalkoztatásra is alkalmas. E szakasz szobáiba Vechtából kaptuk az összes asztalt és éjjeliszekrényt, amit a kinti szakiskola diákjai készítettek és itt a helyszínen szereltek össze. Az ablakokra függönyöket, az ágyakra takarókat, ágyneműket kaptunk. A harmadik ütemnek az átadását a testvérvárosunkból érkező vendégek egyik prominens képviselője Richard Büssing főtisztelendő atya adta át, akinek áldozatos munkája nélkül nem tudott volna így fejlődni az idősök otthona. Meg kell említeni a másik fő segítő nevét is, Sr. Liesel Greve igazgató asszonyt, akinek szintén nagyon sokat köszönhetünk az adományok gyűjtése terén.”

Jászberény, 2019. 07. 03.

V. ARCKÉPCSARNOK

A kedvesnővérek

Acsai Iлона Eudista JPN/JPNK

Jó Pásztor Nővérek

(Kecskemét, 1908–Jászberény, 2007.) Szerzetesnő, 1946-ban Ikerváron menhelyi gyermekeket gondozott. 2005-ben Kecskemétről érkezett a jászberényi otthonba.³²⁶

Achátz Erzsébet Anthuza SSND-K/ MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Végvár/ma: Románia, 1898–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő, földrajz – természetrajz–vegytan szakos. A Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek vezetése alatt álló hőgyézi r. k. polgári fiú- és leányiskola tanára. 1973-ban érkezett Tiszalókról a jászberényi otthonba, mint sekrestyés tevékenykedett. Sírja a jászberényi Újtemetőben található.³²⁷ A Krónikából: „Achátz Anthuza példaadó, apostolkodó nővérünk, kétnapi kórházi tartózkodás után testvérei jelenlétében, vasárnap csendesen az örökkévalóságba költözött. Az Úr megadta neki a kegyelmet, hogy rosszullete alatt teljes öntudatánál, feloldozást és papi áldást kapott, első pénteken, első szombaton még nagy áhitattal vette

Achátz Erzsébet ravatala

magához a kórházba ment Úr Jézust. Első vasárnap már az örökkévalóság boldogságát élvezhette. Az Úr végtelenül irgalmas.” ...
„Egy napon hunyt el Anthuza nővér és Szabó Anna Gottharda kalocsai iskolanővér. Temetésük is egy időben történt. „(...) Anthuza nővért Csörgi atya, Gottharda nővért a budapesti főnöke a Krisztus Király kápolnából, dr. Bertók Ferenc búcsúztatta.. A kápolna előtt voltak felravatalozva. Rengeteg virág. Anthuza nővér rokonai, rendtársai, tanítványai nagy számban jöttek el. Gottharda nővérhez Budapestről a Krisztus Király egyházközség hívei nagy autóbusszal jöttek, sok tanítvány, rendtárs. Ilyen ünnepélyes, nagy temetésünk még nem volt.”³²⁸

³²⁶ Szeretetszolgálat törzskönyve. (Besenyi Vendel másolatában, továbbiakban: Szeretetszolgálat törzskönyve; (DIÓS István – VICZIÁN János: Előttünk jártak a hitben 1945–2010. 12. o. (továbbiakban DIÓS-VICZIÁN, 2014.) (Az adatok a Szeretetszolgálat törzskönyve, a rendi sematizmusok, a névtárak, az anyakönyvek, az almanach-ok, az iskolai évkönyvek és számos más forrás alapján kerültek összegyűjtésre.)

³²⁷ Szeretetszolgálat törzskönyve.

³²⁸ Krónika. 1983.

Ádám Anna Amatóra SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Jászapáti, 1905–Jászberény, 1984.) Missziós nővér, tanító-nő. Öt nyelven beszélt, németül, franciául, angolul, spanyolul, majd a kínai misszióban tanulta meg a kínai nyelvet. 1926-ban a kiskunfélegyházi Constantineum Leánynevelő Intézetben tanítónői oklevelet szerzett. 1929-ben lépett a rendbe. János-halmán, Bácsalmáson és Kalocsán tanított. 1936-ban kínai misszióba ment, ahonnan 1947-ben tért haza.³²⁹ A szétszóratás után tanított Kalocsán, Balatonakarattyan, Tiszaföldváron és Dévaványán. Nyugdíjba vonulása után idegen nyelvet tanított Jászapátin. Szívesen és szépen festett. Két csodálatosan szép alkotását a jászapáti Kisboldogasszony templom őrzi. A mellékoltárképben a Szeplőtelen Szűz lába alatt a földgömb. A másikon középen a Szűzanya, körben a stációs keresztúti képek kicsiben. Életének utolsó előtti állomása a máriagyüdi kegytemplom, ahol sokirányú feladatot látott el. Egészségi állapota megromlott, 1979-ben költözött Siklós-Gyüdről a jászberényi otthonba. Sirja a jászberényi Újtemetőben van.³³⁰ Haláláról a Krónika feljegyezte: 1984. „Reggel 9 óra. Ádám Anna Amatóra nővérünk hosszadalmas, súlyos betegség, többszöri műtét és kórházi kezelés után csendesesen az örök hazába költözött. Egy nagyon tehetséges, kínai missziót megjárt, s szétosztás után nehéz helyzeteket átélt lélek vette el örök jutalmát.”

Ádám Anna

1984. március 27. Amatóra nővérünk temetése. A jászapáti Földes Menyhért kanonok temette Ft. Csörgi Atya segítségével. Elismerő szavakkal méltatta életét, lelkiületét, művét a jászapáti templom őrzi, két csodálatosan szép festményben, mellékoltárképben, a Szeplőtelen Szűz lába alatt a földgömb. Szép napos időben volt a temetés. Imádságuk szimbólumaként a jászapáti rokonok és ismerősök nagyon szép tulipánkoszorút hoztak. A kanonok meleg szavakkal méltatta és mondta, hogy nagyon hiányzik a templomukból Amatóra nővér, aki még a tavalyi nyarat is otthon töltötte.”³³¹

Amatóra kedvesnővér Jászapátin, német és angol nyelvet tanított, egykori tanítánya, Demeter Borbála így emlékezik: „A német nyelvet Ádám Annuska nénitől kezdtem el tanulni. Örökre hálás szívvel gondolok szelíd határozottságára. Ő volt, aki megszerettette velem a nyelvet. Már később, felnőtként gondoltam arra, lehet nem is a német miatt jártam hozzá, hisz ezt én önként vállaltam és bizony Annuska néni elvárta, hogy felkészülten menjek hozzá, viszont maga a személyisége annyira vonzott, hogy én azt hiszem, neki tanultam és nem tudatosan a jövőre gondoltam akkor még. Am amikor lehetőségem nyílt 1974-ben kimenni az akkori NDK-ba, hogy egy kedves német családnál tölthessek két csodálatos hetet, akkor már hasznát vettem a német nyelvnek és Annuska néninek köszönhettem, hogy az első perctől kezdve nem féltem megszólalni németül. Több alkalommal is részt vehettem a németországi utazásokon. Nagyon szerettem tolmácsolni és ennek volt köszönhető, hogy idegenvezetőnek készültem, de az élet másfelé irányított. Viszont a német nyelv a munka-eszközöm lett és minden nap használom. A csereüdülésből pedig barátság lett, ami a mai napig tart. Hálás szívvel köszönöm az akkori lehetőséget, hisz az alapozta meg a német nyelvhez kötődő viszonyomat.”

³²⁹ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 12. o.

³³⁰ MOLNÁRNÉ Szikszai Klára: Urunk szolgálatában. 2007. 364–368. o.

³³¹ Krónika. 1987. 03. 27.

Amátóra kedvesnővér mint tolmács, Jászapáti 1970-es évek elején

Ádám Anna Amátóra: Szeplőtelen lába alatt a földgömb, a jászapáti Kisboldogasszony templom oltárképe (Nagy Tamás felvétele)

Almási Matild Elakta OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Zimándújfaluma: Románia, 1899–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő, elemi iskolai tanítónő. A polgári iskola elvégzése után Kőszegen, 1918-ban lépett a kongregációba. 1919-ben első, 1922-ben örök fogadalmat tett. Vasváron és Hódmezővásárhelyen elemi iskolában tanított. 1942-től Vasváron a Szent Domonkos-rendi állami r. katolikus polgári leányiskola óraadó tanítója. A szétszóratás után, 1950-től kántor, 1970-ben Kistarcsáról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³³²

Ambrus Magdolna Beáta SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Szentfűlöpuma: Szerbia, 1910–Jászberény, 1997.) Magyar–német szakos polgári iskolai tanárnő. 1942–1948 között Vecsés-telepen a polgári leányiskola tanára. 1989-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³³³

Andor Iлона Lukrécia OSU/OSUR

Szent Orsolya Rend

(Németmokra/ma: Ukrajna, 1882–Jászberény, 1955.) Szerzetesnő, tanítónő. Egerben 1931-től a Szent Orsolya-rendi elemi leányiskola tanítónője és levanteoktatója. 1955-ben költözött Mezőkövesdről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³³⁴

Aszódi Rozália Angéla OSM

Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Békésszentandrás, 1903–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő. 1949-ben Budafokon a zár-dában főnöknő. 1996-ban Békésszentandrásról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a békésszentandrási temetőben van.³³⁵

Bagi Erzsébet Szevera SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Péterréve/ma: Szerbia, 1896–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő. A Kalocsai Érseki Szemináriumban szolgált hosszú évekig, majd az érseki kastélyban. 1976-ban Kalocsáról érkezett a jászberényi otthonba.³³⁶ Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Temetéséről így írt a Krónika: „*Severa nőv. ünnepélyes temetése. Kalocsai egyházmegyéből két Ft. Atya jött, így három papos temetése volt. Méltatták a nővér szemináriumban és az érseki kastélyban teljesített szolgálatát. A rendi testvérek is szép számmal összejöttek.*”³³⁷

³³² DIÓS–VICZIÁN, 2014. 15. o.³³³ Uo. 17. o.³³⁴ Uo. 18. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.³³⁵ Uo. 22. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.³³⁶ Szeretetszolgálat törzskönyve.³³⁷ Krónika. 1982.

Bajor Hildegard Denise SDR/IML

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Bécs, 1903–Budapest, 1977.) Szerzetesnő, német–francia szakos középiskolai tanárnő. Sopronban, 1926-ban lépett a kongregációba. 1928-ban első, 1934-ben örök fogadalmát tette. 1940–1948 között Budapesten az Isteni Megváltó Leányai Szent Margit Leánygimnázium és a Szent Margit Nőnevelő Intézet Leányliceum és Tanítóképző tanára. A szétszórás után, 1950-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba, ahol előbb dolgozó, majd gondozott. Az otthonban egy kis házi „szekrényboltot” nyitott a gondozottak számára. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³³⁸ A Krónika így ír: „*Megható nagy temetés volt. A városból is sokan jöttek össze. Rengeteg koszorú, csokor. Ambrus atya temette, szép beszéd kíséretében méltatta áldozatos munkáját, és köszönte meg azt a szeretetet és szolgálatot, amit a nővérek felé kifejtett.*”³³⁹

Balázs Erzsébet Immaculata OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Mindszent, 1909–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, tanítónő. Tanítóképzőt és gazdasági szakiskolát végzett. Kőszegen, 1926-ban lépett a kongregációba. 1927-ben első, 1930-ban örök fogadalmát ugyanott tette. Gazdasági iskolában háztartásvezetést tanított. A szétszórás után több helyen volt kántor, majd letartóztatták, Szegeden volt börtönben. Szabadulása után harangozó és sekrestyés. 1979-ben Dömsödről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a dömsödi temetőben van.³⁴⁰

Balázs Erzsébet Stanisláva OCD/OCDJC

Sarutlan Kármelita Nőv

(Kispest, 1915–Jászberény, 1954.) Szerzetesnő. 1943-ban Újpesten a Kármelita Nővérek vezette Szent József Fiúotthonban és a Szent Teréz Árvaházban szolgált. 1953-ban Paksról érkezett a jászberényi otthonba. Rákoskeresztúron temették el.³⁴¹

Balázs Etelka Zsófia Emmánuela OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Budapest, 1895–Jászberény, 1955.) Szerzetesnő, tanítónő. Kőszegen, 1915-ben lépett a kongregációba. 1916-ban első, 1919-ben örök fogadalmát tett. Vasváron a Szent Domonkos-rendi nővérek elemi leányiskolájának tanítónője, és a polgári leányiskola óraadó tanítója is. A szétszórás után Vasváron élt, 1951-ben költözött Budapestről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁴²

³³⁸ Diós-VICZIÁN, 2014. 27–28. o.

³³⁹ Krónika. 1977.

³⁴⁰ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 30. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.

³⁴¹ Uo. 30. o.

³⁴² Uo. 30. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.

Balázskovics Anna Polikárpa BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Budapest, 1907–Jászberény, 1988.) szerzetesnő, okleveles ápolónő. Szombathelyen, 1931-ben lépett a kongregációba, 1933-ban első, 1938-ban örök fogadalmát tette. A rendben betegápoló nővér, egyházi intézetekben háztartást vezetett. Az egeri szemináriumban 30 évig dolgozott a kispapoknál. 1982-ben Egerből érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁴³

Balta (Barta) Lujza Szidóra/Lidoca CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Szombathely, 1895–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, óvónő. Esztergomban lépett a Szatmári Irgalmas Nővérek rendjébe. Fogadalmát is ugyanitt, 1927-ben tette. Munkácson óvónő. 1977-ben Szombathelyről érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁴⁴

Bartha Anna Regina SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Vadász/ma: Románia, 1898–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő, tanítónő. 1962-ben Gyuláról érkezett a jászberényi otthonba. Kitűnő rajzaival, festményeivel örvendeztette meg az otthon lakóit és dolgozóit. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁴⁵

Bartha Anna Regina: Tájkép

³⁴³ Uo. 31. o.

³⁴⁴ Szeretetszolgálat törzskönyve; VARGA Kamill: Szerzetesek Jászberényben. 2019. 220. o. (Későbbiekben VARGA, 2019.); Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

³⁴⁵ Szeretetszolgálat törzskönyve, Szatmári Károlyné közlése. 2018.

Bárczi Margit SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Mezőkövesd, 1911–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő. 1928-ban Mezőkövesden lépett be a Jézus Szíve Népleányai Társaságba. 1930-ban első, 1948-ban örök esküjét tette. – A szétszórátás után saját otthonában élt, és matyó hímzéssel miseruhákat készített. A háziipari szövetkezetben bedolgozóként dolgozott, hímzései külföldre is eljutottak. 1990-ben Mezőkövesdről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁴⁶

Bárkányi Júlia Alojzia FdC/SZLT

Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata

(Szeged-Fehértó, 1923–?) Szerzetesnő, Budapesten a Bástya étteremben vendéglátói oklevelet szerzett. 1944-ben lépett Budapesten a rendbe, fogadalmát 1949-ben tette. 1952-től Jászberényben, 1964-ben Csákváron, 1973-ban Bakonybélben a szociális otthon konyhavezetője. 1980-ban nyugdíjazták, Máriaremetére, majd a központi rendházba költözött Budapestre.³⁴⁷

Barta Irén Madleine CND/CND/Z

Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend

(Budapest, 1892–Jászberény, 1962.) Szerzetesnő, ének- és zenetanár. 1915-ben Budapesten ének- és zenetanári képesítést szerzett. Törökbálinton, 1924-ben lépett be az ágostonos kanonisszák rendjébe. 1926-ban az első, 1929-ben örök fogadalmát tette. Törökbálinton a polgári iskolában tanított 1929–1948 között. Zalaegerszegen a Notre Dame Tanítóképző ének- és zenetanára. 1948–1957 között magánórákat adott. 1957-től Püspökszentlászlón, 1962-től Jászberényben az otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁴⁸

Bathó Rozália Kamilla OSM/SMV

Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Zalavár, 1918–?) Jászberényből a rendjébe költözött, Bp., Hunyadi M. u. 24.

Bathó Rozália

³⁴⁶ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 40. o.

³⁴⁷ Uo. 40. o.

³⁴⁸ Uo. 42. o.

**Baumann Mária Magdolna Felicia ASzFL/CSFS/
Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció**

(Budapest, 1913–Jászberény, 2005.) Szerzetesnő, betegápoló nővér. Kétéves kereskedelmi képzőt, majd ápolónőképzőt végzett. Budapesten lépett a rendbe 1939-ben, beöltözött 1940-ben. Első fogadalmát 1942-ben, örök fogadalmát 1943-ban Budapesten tette. Betegápolónőként dolgozott Dorogon, majd röntgenes nővér Tatabányán. 1974-ig a Szent Ferenc kórházban éjszakás nővér. 1974–1979 között Bécsben ápolta a betegeket. Abban az időben a rendi közösségi életről szó sem lehetett, ezért jobbnak látta, hogy az Egyesült Államokba meneküljön. A rend illinoisai tartományában 11 évet szolgált. 1990-ben Magyarországra jött. Néhány hét után a romániai provincia előljárója Temesvárra hívta közösségi életet élni. 1992-ben idős korára való tekintettel a jászberényi otthonba költözött. Az első években angol és német nyelv tudásával segítette az otthon vezetőségét. Súlyosbodó betegsége miatt teljesen visszavonult. Budapesten, a Farkasréti temetőben temették el.³⁴⁹

Baumann Mária Magdolna

a. Jobb szélén Csonka Mária, középen Baumann Mária Magdolna Felicia, mögöttük Csernák Margit, balra egy vendég kedvesnővér

³⁴⁹ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 42. o.; Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció Magyar Tartomány.

Bazsó Mária Xavéria SDR/IML
Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Tata, 1883–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, tanítónő. A rendbe 1901-ben lépett, fogadalmát 1903-ban tette. A tanítóképzőt 1909-ben végezte Sopronban. Tanítói pályafutásának állomásai: Ercsi, Miklóshalma, Budapest, Mosonszentpéter, Hort. Az iskolák államosítását Vecsésen élte meg. 1950-től Pilisligeten mint gondnok dolgozott, 1954-ben először Piliscsabára költözött, majd onnan került a jászberényi otthonba. Az itt töltött 25 év alatt nagyon sokat kézimunkázott. Sorsát alázattal viselte, ahol tudott, segített. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁵⁰

Bazsó Mária

*Rendtársaival 1933/34-ben, a balról ülő nővér
Bazsó Mária Xavéria*

*A felvételen Xavéria kedvesnővér unokahúgával,
Csombó Erzsikével a '60-as évek derekán*

³⁵⁰ Adatközlők: Muzsik (Csombó) Katalin (Pozsony); Podzemná (Csombó) Erzsébet (Párkány).

Xavéria kedvesnővér a szobatársáival a hatvanas évek végén az otthonban

Bazsó Mária síremléke

Béni Teréz Michaela BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgáloi

(Vasalja, 1895–Jászberény, 1975.) Szerzetesnő, ápolónő. Szombathelyen, 1922-ben lépett a kongregációba. 1925-ben első, 1928-ban örök fogadalmát tette. 1930-tól a Szent Mór kollégium háztartásában, 1943-tól Szombathelyen a papnevelő intézet háztartásában szolgált. A kedvesnővér hosszú ideig az egri szemináriumban volt alkalmazásban. 1971-ben Egerből költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁵¹ „*Temetésén nagy számmal megjelentek az egri atyák és nővérek. Úgyszintén Budapestről és Szombathelyről is.*” - írja a Krónika.

Benkő Julianna Szerafina OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Hódmezővásárhely, 1897–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő. 1946-ban már a szombathelyi kolostorban élt. 1959-ben Budakeszről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁵²

Berniczky Terézia Alfonsa CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Felsőszinevér/ ma: Ukrajna, 1909–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő. 1926-ban Munkácsen lépett a rendbe. Fogadalmát 1930-ban tette Szatmárnémetiben. A zárda háztartásában dolgozott. A szétszórátás után kántor. 1979-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba, ő volt az otthon kántora is. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁵³

Berniczky Terézia

³⁵¹ DIÓS–Viczián, 2014. 51. o.; Krónika. 1975.

³⁵² Uo. 52. o.

³⁵³ Uo. 56. o.

Bertalan Erzsébet Modeszta BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgáloi

(Csesztreg, 1905–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő, betegápoló. 1943-ban már Szombathelyen a püspökvár háztartásában szolgált. 1946-ban Szombathelyen betegápoló. 1984-ben Dabásról érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁵⁴

Bíró Márta Szilárda CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Zetelaka/ma: Románia, 1920–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő, mosónő. A szétszóratás után 35 évig dolgozott a szeged-csanádi püspökségen, Szegeden. 1986-ban érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁵⁵

Bódis Teréz M. Klementina CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Jászárokszállás, 1920–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő, betegápoló. Az ápolónői képe-
sítést Mosonmagyaróváron szerezte. Esztergomban, 1939-ben lépett a rendbe, 1941-ben
öltözött be ugyanitt, fogadalmát 1942-ben Szatmáron tette. 1997-ben érkezett Jászáro-
kszállásról a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁵⁶

Bódis Teréz Tekla CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászárokszállás, 1903–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő, ápo-
lónő. Esztergomban ápolónőképzőt végzett, ugyanitt 1924-ben
lépett a Szatmári Irgalmas Nővérek rendjébe, 1925-ben itt
öltözött be, fogadalmát ugyanitt tette 1928-ban. Budapesten
a MABI kórház ápolónője volt. 1950 után Budapesten ápolónő.
1952-ben a hejcei szociális otthonba költözött, innen helyez-
ték át 1955-ben Jászberénybe, itt ápolónőként dolgozott. Sírja
a jászberényi Újtemetőben van.³⁵⁷

*Bódis Teréz***Bodnár Mária Valéria IBMV/IBMV**

Angolkisasszonyok

(Eger, 1928–Budapest, 2011.) Szerzetesnő, tanítónő. A tanítóképzőt Egerben végez-
te 1947-ben. Tanult zongorázni, orgonálni, varrni és gépelni, hogy hasznosíthassa magát.
1946-ban a budapest-zugligeti rendházban lépett a rendbe. Örök fogadalmát 1958-ban

³⁵⁴ Uo. 57. o.³⁵⁵ Szeretetszolgálat törzskönyve.³⁵⁶ TÓTH Lászlóné Görbe Zsuzsanna: Szerzetesnővérek Jászárokszálláson. (Későbbiekben: TÓTH, 2016.) 2016. 24. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve;³⁵⁷ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 63. o.; VARGA, 2019. 223. o. Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

magánlakásban, titokban tette. 1950-ig hittant tanított. Az egri nagytemplomban és a környező falvakban szolgált kántorként. A Műtrágya-értékesítő Vállalatnál adminisztrátorként dolgozott. A későbbi években több helyen jelentkezett hitoktatónak vagy kántornak. Kis termete miatt nem vették föl, ezért állami gazdaságban dolgozott egy ideig, majd a Szolidaritás Háziipari Szövetkezetben. 1964-ben betegen bekerült a jászberényi otthonba gondozottnak, ahol színdarabokat írt, betanította, ő maga is részt vett azok színrevitelében. 1967-ben önként magánlakásba költözött. Úgy érezte, hogy még tud dolgozni. A cigányok segítőtje lett Jászberényben és környékén. A cigány szülőket dolgozni tanította, és mindenben segítette, gyermekeiket hitoktatta, velük kirándult. 2004-ben az Angolkisasszonyok Idős Otthonába került Zugligetre. Rendben tartotta a kertet, a szegényeket élelemmel, ruhával látta el. Minden hónap első péntekjén Sükösdön kántorkodott. Visszaérve azonnal szentségimádásra ment a zugligeti alsó kápolnába. Naponta kora reggel a városmajori Jézus Szíve templomba ment szentmisére, hogy azután a portaszolgálatot átvegye, így a többiek mind mehessenek a zugligeti szentmisére. Bevásárolt, a postát hozta-vitte, nem tudott nemet mondani. Mindenkihez kedves volt, mindenkinek segített. Alázatos, mindenben lelkiismeretének engedelmeskedett. Bajban, nehézségben „Jézus segíts!” volt a szava. Egész napja imádság volt munka közben is. Az utolsó időben többször fájt a feje, fáradékony volt. 2011. január 13-án is egy szegényen akart segíteni. Eltévődött, majd 15-én kórházba került. Egyheti otlét után – ami alatt nem tért magához – az Úr Jézus a mennyországba vitte.³⁵⁸

Bodnár Mária

A cigány pasztorációban résztvevőkkel

³⁵⁸ SUBA Györgyné: Jászberény katolikus élete. 2010. 168–169. o.; Bodnár Valéria nekrológia. (<http://conjesu>).

Boldizsár Ilona M. Leona IBMV/IBMV Angolkisasszonyok

(Oros, 1909–Budapest, 2006.) Szerzetesnő. 1930-ban lépett az Angolkisasszonyok rendjébe, és 1931-ben öltötte magára a szent ruhát. A nyíregyházi rendházban szolgált 1950-ig. Később testvérével, Magdolna Karitással, aki követte őt a rendbe, kimentek Argentínába, ahol a nyíregyházi rendtársak közül többen is dolgoztak a renden belül. Viszont betegség miatt visszatértek Magyarországra, és Miskolcon telepedtek le. A Mindszenti templomban sekrestyések lettek. 1998-ban testvére súlyos betegsége miatt a jászberényi otthonba költöztek. Amikor Zuglóban megnyílt az idős nővérek otthona, odaköltözött. Miskolcon helyezték örök nyugalomra.³⁵⁹

Boldizsár Ilona gyászjelentése

Boldizsár Magdolna Karitás IBMV/IBMV Angolkisasszonyok

(Oros, 1919–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő. Nővérét követve lépett az Angolkisasszonyok rendjébe. A szétszórás után Argentínába költözött testvérével, ahol már több nyíregyházi rendtársuk is dolgozott. Betegség miatt visszaköltöztek, majd Miskolcon a Mindszenti templomban sekrestyési szolgálatot vállalt. 1998-ban súlyosan megbetegedett, és a jászberényi otthonba költöztek, ahol még ez évben elhunyt. Miskolcon helyezték örök nyugalomra.³⁶⁰

Boma Olga IBMV/IBMV Angolkisasszonyok

(Eger, 1893–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő, kézimunka oktató. 1951-ben Bódvarákóról érkezett a jászberényi otthonba. Megemlékezés a Krónikából: 1977. szeptember 27.

[hu/congesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:bodnar- \)](http://congesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:bodnar-)

³⁵⁹ [http://congesu.hu/congesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:boldizsár- \)](http://congesu.hu/congesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:boldizsár-)

³⁶⁰ ([http://congesu.hu/congesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:bodnar- \)](http://congesu.hu/congesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:bodnar-)

Boma Olga temetése. Muskátli volt a kedvence, ezért ebből készítettek koszorút. Életében gyakran dúdolta: »... a síromra, sírhalmomra koszorút muskátliból fonjatok«. Kérte, hogy énekeljük majd el a sírjánál. Az otthon minden muskátliját leszedtük, még a cserepesét is, hogy ebből készüljön a koszorú. A szertartás után otthamaradtunk és elénekeltük a muskátlis éneket. Nem volt kegyeletsértő, megható, testvéries, családias volt. Magunk voltunk.³⁶¹ .
Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Bontó Julianna Márta IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Szeged, 1901–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő, felső kereskedelmi iskolai és tanítóképzői tanárnő. 1923-ban magyar–történelem szakos tanítóképzői tanári oklevelet szerzett. 1927-től Budapesten polgári iskola tanára. 1929–1936 között Budapesten a rend által fenntartott tanítóképzőben, Veszprémben 1937–1948 között a leányliceum és a tanítóképző, a kereskedelmi leány középiskola írástan óraadó tanára. 1964-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁶²

Bonyai Anna Asztéria FdC/SZLT

Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata

(Csereszegtomaj, 1907–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő, ápolónő. 1927-ben ápolónőképzőt végzett. Budapesten lépett a Vincés Nővérek rendjébe, fogadalmát 1932-ben ugyanitt tette. 1928–1950 között a MÁV kórház ápolónője. Budapestről 1991-ben érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁶³

Borbély Ilona SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Balassagyarmat, 1895–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő, tanítónő. A tanítóképző elvégzése után, 1929-ben Budapesten lépett a Jézus Szíve Népleányai Társaságba. Első esküjét 1931-ben, örök esküjét 1944-ben Hódmezővásárhelyen tette. Kálózson a tanyákon apostolkodó, az óvodát, rövidáru- és vegyeskereskedést fenntartó Kis Szent Teréz Otthonban szolgált. 1939-ben Hódmezővásárhelyen előljáró, a Korda Rt. –fiók, az egyházközségi munka, s a vele kapcsolatos apostolkodás vezetője. A szétszórás után vállalati bedolgozó. 1981-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁶⁴

Borsos Katalin Franciska OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Mezőhegyes, 1903–Jászberény, 1987.) Szerzetesnő. Hódmezővásárhelyen 1924-ben lépett a kongregációba. Kőszegen, 1927-ben tette örök fogadalmát. Ugyanott kertész és állatgondozó. 1943-tól Hódmezővásárhelyen szolgált.³⁶⁵ A szétszórás után Jászapátin idős rokonát gondoz-

³⁶¹ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1977. 09. 27.

³⁶² DIÓS–VICZIÁN, 2014. 70. o.

³⁶³ Uo. 70. o.

³⁶⁴ Uo. 70. o.

³⁶⁵ Uo. 74. o.

ta, ahonnan 1964-ben költözött a jászberényi otthonba, ahol haláláig a kertészetben dolgozott.³⁶⁶ „Ésszel, szorgalommal irányította a kertészetet.” A Krónika 1983. május 17-én feljegyezte: „Borsos Katalin Franciska nővérünket igazgató úr köszöntötte, 20 éve szorgalmasan ápolta a kertet és szakszerű tudását átadta az alkalmazottaknak is, háláját az otthon nevében meleg szavakkal és virágokkal tolmácsolta. A nővérek vidám énekkel köszöntötték, és ebben a jó hangulatban fogyasztották el a fimon birkapörköltet.” A halálát a Jelentés is megörökítette:

„1987. január 16-án reggel nagy megdöbbenés lett úrrá a közösségen. A mindenki által ismert és nagyon szeretett Borsos Katalin Franciska trombózisban 10 perc alatt az ágyán felöltözve, ülve meghalt. Ez a rövid idő elég volt ahhoz, hogy teljes öntudattal bünbánatot tartott, megáldozott, pápai áldásban részesült, azután lehunyta a szemét, s már csak az Úr előtt nyitotta ki. (...) Koporsója, sírja tele volt virággal. Jászberényben édesanyja fölé temettük. Nagy úrt hagyott maga után.”³⁶⁷ Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Borz Margit Larina CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Esztergom, 1893–Jászberény, 1971.) Házfőnöknő, polgári iskolai igazgató. 1907-ben Szatmárnémetiben lépett a rendbe, 1910-ben öltözött be, fogadalmát 1912-ben ugyanitt tette. Magyar–történelem–testnevelés szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1920-ban Szatmárnémetiben kezdett tanítani. 1926–1938 között a sátoraljaújhelyi Carolineum Római Katolikus Polgári Leányiskola tanára. 1938–1947 között a székesfehérvári Ferenc József Nőnevelő Érseki Leánynevelő Intézet elöljárója. Szelevényből 1967-ben érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Nagykéry Mária néven jelentek meg évkönyvei, értesítői azokban az intézményekben, ahol tevékenykedett.³⁶⁸

Bratu Anna Richarda CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Edelény, 1909–Jászberény, 1997.) Szerzetesnő. 1942-ben már Pécsen az Erzsébet Tudományegyetem Szent Mór Kollégium háztartásában szolgáló 3 nővér főnöknője. 1983-ban Dabasról érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁶⁹

Bratu Anna

³⁶⁶ Adatközlők: Ambrus Andrásné Rejkó Magdolna, Kozma Lászlóné Kiss Katalin, Illés Pál. 2018.

³⁶⁷ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 74. o.; Krónika. 19. január 16.

³⁶⁸ Uo. DIÓS–VICZIÁN, 2014.

³⁶⁹ Uo. 78. o.

Buczko Ilona Fridolin SSND-Sz/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Temesvár, 1917–Jászberény, 1997.) Szerzetesnő, női szabó. Szegedről 1955-ben érkezett a jászberényi otthonba. Mint sekrestyés is tevékenykedett. Szívesen vett részt a farsangi műsorok színrevitelében.³⁷⁰

*Buczko Ilona***Bugyáki Gizella Alfonza ENB/OSE/SZEBN**

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Budapest, 1913–Jászberény, 1999.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett. 1936-ban Budapesten lépett a rendbe, 1940-ben egyszerű, 1943-ban ünnepi fogadalmat tett. A rendben betegápolóként, majd az ORFI-ban ápolónőként dolgozott. 1999-ben érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁷¹

Bugyinka Mária Margit BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Pécs, 1905–Jászberény, 1999.) Szerzetesnő, betegápoló. 1946-ban Szombathelyen betegápoló. 1993-ban a pécsi otthonból érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Bujdosó Ilona Krisztina SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Jászberény, 1923–Szécsény, 2018.) Szerzetesnő, varrónő. 1944-ben lépett a rendbe, 1946-ban tett egyszerű fogadalmat. A szétszórás után Budapesten a Szolidaritás Háziipari Szövetkezet varrodájában dolgozott. Pécsről 1999-ben érkezett a jászberényi otthonba.³⁷²

2018-ban Szécsényben hunyt el a Szegénygondozó Nővérek Betánia Otthonában.³⁷³ Jászberényben a Szent Imre temetőben a családi sírkertben nyugszik.

90. születésnapján ezt olvashatjuk a város honlapján:

„Emlékezetesen szép napot tölthettek együtt mindazok, akik részesei voltak Bujdosó Ilona Krisztina nővér 90. születésnapjára tartott ünnepségének. A jászberényi Szent Klára Idősek Otthona lakója ő, aki testvérével, Joachima nővérral együtt került az intézménybe tizenhá-

³⁷⁰ Szeretetszolgálat törzskönyve.

³⁷¹ DIÓS–VICZIÁN, 2014 80. o.

³⁷² Szeretetszolgálat törzskönyve.

³⁷³ VARGA, 2019. 246. o.; Szegénygondozó Nővérek Esztergomi anyaház iratanyaga Hajós M. Ágnes nővér jegyzete alapján.

*rom évvel ezelőtt. Mindketten a Szegénygondozó Nővérek Rendjéhez tartoztak. Krisztina nővér édestestvérét sajnos néhány éve elveszítette, s az intézményben is ő az egyedüli, aki annak idején nővéri szolgálatot látott el.*³⁷⁴

Bujdosó Mária Joachima SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Jászberény, 1919–Jászberény, 2010.) Szerzetesnő. Végzettsége: 3 gazdasági ismétlődő iskola, kitűnő eredménnyel.

1937. szeptember 29-én Szombathelyen jelölt. Krumbachban (Ausztria) a ferences rendház ápolónője. 1943-ban Rákospalotán a Szent Erzsébet Otthonban szegénygondozó. 1938-ban öltözött be, 1939-ben egyszerű fogadalmat tett. 1939-ben Győrben belső gondozó, 1942-ben Rákospalotán dolgozott. 1946-ban Sashalomra, majd Egerbe került. 1948. szeptember 12-én tett örök fogadalmat. 1949-ben Diósgyőrben szolgált, 1950-ben Kecskemétre került. 1999-ben érkezett testvérel, Krisztinával a jászberényi otthonba helyből. A jászberényi Szent Imre temetőben van eltemetve.³⁷⁵

Burkus Franciska Delicia SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Ménfőcsanak, 1915–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő, gazdatiszti szaktanár. 1936-ban szaktanítói oklevelet szerzett. Kiskunfélegyházán a Constantinum Tanítóképző óraadó tanára. 1943-tól a Constantinum Leánynevelő Intézet Mezőgazdasági Leány Középiskola tanára. 1992-ben Székesfehérvárról költözött a jászberényi otthonba. Székesfehérváron temették el.³⁷⁶

Bús Erzsébet M. Celiána CsCs/ SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1921. 08. 28–Esztergom, 2000. 08. 01.) Szatmári irgalmas nővér, tanító.

Bús István táncoktató és Harmat Erzsébet első gyermekeként született, őt követte még nyolc leánytestvér. Közülük, Erzsébet és Irén a szerzetesnői hivatást választotta.

Erzsébet és Irén az elemi iskolát a jászberényi Érseki Leánynevelő Intézetben végezte, melynek a szellemisége meghatározta későbbi életüket.

Édesapjuk 1943-ban bekövetkező halála után Irén, mielőtt még fogadalmát letette volna, visszatért a szülővárosába, ahol a táncoktatást átvette, mivel a család kereset nélkül maradt.

Erzsébet 1936. szeptember 7-én nyert felvételt Esztergomban a Szatmári Irgalmas Nővérek Társulatába mint jelölt. Itt szerzett tanítói oklevelet. 1941. július 19-én öltözött be, és 1942. július 19-én tett fogadalmat. Ezután Szegeden, a főiskolán matematika–fizika szakos tanári diplomát szerzett. Már itt kitűnt apostoli buzgósága. A tanyai misszióban segédkezett a jezsuita atyáknak.

³⁷⁴ <http://jaszberenyonline.hu/>

³⁷⁵ VARGA, 2019. 244. o.; Szegénygondozó Nővérek Esztergomi anyagához iratanyaga Hajós M. Ágnes nővér jegyzete alapján.

³⁷⁶ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 82. o.

Bús Erzsébet

A Bús testvérek: Erzsébet, Mária (Zverina Ernőné), Irén (Bojti Istvánné), Ilona (Kisnémeth Albertné)

Matematika–fizika szakos tanárként szolgált. Csodával határos módon 1948–1962 között a dorogi bányaiskolánál hittant tanított. Ezt örömmel emlegette később is! 1962–1970 között egyházközségi munkát végzett Budapest-Albertfalván; 1970–1976 között sekrestyés volt a budapesti Oltáriszentség plébánián; 1976–1979 között a budapesti Szent István-bazilikában egyházközségi munkát végzett. Ezt követően nyugdíjasként, kötetlen munkaidőben tette a jót, ahogy Szent vincés lelkülete diktálta.

Igen jó szervező volt, ahogy a körülmények engedték, tagja lett az Országos Turista Egyesületnek, s itt nagyon sok alkalma volt „elhinteni a jó magot”. Sokan emlékeznek rá vissza, milyen élményt jelentett számukra a látottakról való elbeszélgetés ... múzeumokról, templomokról...

A szétszóratás éveiben számukra nem volt kötelező az un. Szűzmária kiszolozma elimádkozása, de ő nem élt ezzel az engedménnyel, sőt sietve szerzett egy pápi zsolozsmás könyvet, mondván „ez az igazi”! És ő ezt végezte naponta! Sokszor hangoztatta: „ez kellene bevezetni nekünk is!”

Amikor 1990-ben a szerzetesrend újjáalakulhatott, azonnal felajánlotta szolgálatait az előljárónak. Készségesen és nagy hozzáállással eljárta a hivatalokban, intézte a vissza-

Bús Erzsébet elsőáldozási emléklapja

igénylések ügyeit, több ízben járt Szlovákiában, Romániában, hitoktatásokhoz könyveket szerzett, és mindig segített, ahol csak lehetett.

1992 nyarán agykárosodás érte, féloldali bénulással. Gyógyszeres kezeléssel a tudata visszaállt, de a bénulás megmaradt. Ezután, 1992 augusztusában került a jászberényi otthonba.

Tevékeny természete a betegágyban is megmutatkozott. Csodálatos volt látni azt a szorgalmat, ahogy alkotott továbbra is. Az ágyban, ülőhelyzetben is kézimunkázott, olvasott, és soha-soha nem panaszkodott... Gyógyulásra vágyott, de nem erőszakosan kívánva ezt, viselte, amit az Úr reá mért.

Zalán Katalin M. Luciána tartományfőnök hívására 1999. április 30-án visszatért oda, ahonnan indult a szerzetesnői élete, az esztergomi rendházba. Életének legutóbbi szakaszában, ahogy fizikai fájdalmai egyre nőttek, hallották csendes panaszait. Isten megkönyörült rajta és hazavitte. 2000. augusztus 1-jén hunyt el Esztergomban, ahol a Szentgyörgymezői temető Szatmári Irgalmas Nővérek sírkertjében helyezték örök nyugalomra.³⁷⁷

Bús Erzsébet M. Celiána a ravatalon

Buttás Katalin Evodina SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Mezőkövesd, 1913–Jászberény, 2000.) Szerzetesnő. Vácott 1943-ban a szeminárium háztartásában házi nővér. 1991-ben Jászárokszállásról érkezett a jászberényi otthonba. Jászárokszálláson temették el.³⁷⁸

³⁷⁷ A Szatmári Irgalmas Nővérek tartományfőnökne, Zalán Katalin nekrológja és Bús Erzsébet testvére, Bús Skolasztika kiegészítő nekrológja alapján készült összeállítás; Adatközlők: Fenyvesi Ferencné Bús Rozália, Molnár Antalné Bús Terézia, Székely Béláné Bús Katalin. 2019.

³⁷⁸ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 84. o.

Bürgermeister Anna Devota FMM/FMMN

Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Nagymaros, 1877–Jászberény, 1963.) Szerzetesnő, ápolónő. 1970-ben Budapesten lépett a Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társaságába. 1911-ben első, 1914-ben utolsó fogadalmat tett. Betegápolóként dolgozott. A szétszórás után, 1951-től a váci szociális otthonban élt, 1953-ban a jászberényi otthonba helyezték. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁷⁹

Czakó Mária Tirza SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Kiskunfélegyháza, 1906–Jászberény, 1978.) Szerzetesnő, tanárnő. Polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1938-ban Siklóson az állami római katolikus polgári leányiskola, 1942-ben Cegléden az állami Szent József Római Katolikus Polgári Leányiskola tanára. 1970-ben Kiskunfélegyházáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁸⁰

Czibik Julianna Margit FdC/SZLT

Isteni Szeretet Leányai Társulata

(Csákvár, 1913–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, óvónő. 1932-ben Budapesten lépett be a Vincés Nővérek rendjébe, fogadalmát 1937-ben ugyanitt tette. 1933-ban Szobon, 1948-ban Újpesten óvónő. 1950–1986 között ugyanitt óvónő. 1987-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁸¹

Cziráki Anna Terézia Cirilla SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Sátoraljaújhely, 1905–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő. 1943-ban már Kiskunfélegyházán a Ferences Szegénygondozó Nővérek tagjaként a városi szeretetházban szolgált. 1991-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁸²

Czirják/Ciriák Mária IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Budapest, 1895–Jászberény, 1953.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanárnő. Budapesten 1927-től az Angolkisasszonyok elemi leányiskola tanítónője. 1941-ben Kecskeméten a leánylíceum és tanítóképző tanára. 1953-ban Nagykőrösről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁸³

³⁷⁹ Uo. 84. o.³⁸⁰ Uo. 87. o.³⁸¹ Uo. 88. o.³⁸² Uo. 90. o.³⁸³ Uo. 90. o.

Csabai Franciska Filoména BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcscsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Kisnána, 1902–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő. 1943-ban már Celldömölkön a Vármegyei Nagy Sándor Közkórházban, 1946-ban Kőszegen a bencés rendház háztartásában szolgált. 1970-ben Kisnánáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁸⁴

Csapó Magdolna Elia OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Kunsziget, 1915–Jászberény, 2002.) Szerzetesnő. 1946-ban a szombathelyi kolostorban élt. 1999-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁸⁵

Csapó Gizella Thomázia SDR/IML

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

Csapó Gizella

(Kunsziget, 1902–Pannonhalma, 1989.) Szerzetesnő, polgári iskolai igazgató. Fogadalomtétele után földrajz–kémia–természetrész szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1929-ben Csornán a polgári leányiskola, 1938-ban Sopronban az állami római katolikus polgári leányiskola igazgatója. A szét-szóratás után, 1950–1969 között az Egyházi Szeretetszolgálat egyházi megbízottja Jászberényben. 1969-től a pannonthalmi szociális otthonban élt, ott hunyt el.³⁸⁶ A Krónika így emlékezik meg róla 1983-ban: „Ő volt a jászberényi otthon első egyházi vezető nővére. A kezdeti sok nehézség, a temető rendezése, az egész otthon megalapozása az ő nevéhez fűződik.”

Császár Margit Anzelma BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcscsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Sümege, 1906–Jászberény, 1985.) Szerzetesnő. Pécssett a Szent Mór Kollégium háztartásában szolgált. 1983-ban Sümegegről költözött a jászberényi otthonba. Sümegegen temették el.³⁸⁷

Császár Bernadett Precióza SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Tiszapolgár, 1924–Csepel, 2011.) Szerzetesnő, közigazdász technikus. Tiszaal páron járt a zárdában iskolába, ott kapott hivatást a nővérektől. Önéletírásában így emlékezik:

³⁸⁴ Uo. 93. o.³⁸⁵ Szeretetszolgálat törzskönyve.³⁸⁶ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 94. o.; Krónika. 1983.³⁸⁷ Uo. 94. o.

„A kézimunkát kicsi korunktól fogva tanították. Magunk készítette díszkendőt kellett beadni mindig, erre jegyet is kaptunk. Ötödik-hatodik elemiben aztán vittek bennünket gazdasági továbbképzőbe: kerti munkára, konyhába. Itt találkozhattunk a házi munkát végző nővérekkel, nagyon kedvesek voltak, úgy bántak velünk, mint édes gyerekeikkel. Elgondolkodtam akkor, milyen jó nekik, tiszták, kedvesek és még velünk is szóba állnak.” 1938-ban lépett a rendbe, Polgáron, majd Hőgyészen volt jelölt. Esti tagozaton végezte a polgárit, nappal mint portás dolgozott. Kalocsára került, ahol négy évet töltött, hármát aspiránsként, egyet posztulánsként. 1944-ben első fogadalmát tette.

Császár Bernadett

A front idején Budapesten szolgált, ebédloksként a fiatalok étkeztetésében vett részt. 1950-ben Máriabesnyőn tett örök fogadalmat. A szétszórás után Budapesten egy családnál felügyelt egy csecsemőkorú gyermekre. A hatóság meghurcolta, és el kellett hagynia a fővárost. Jelentkezett az egyházi szeretetszolgálatnál, Szőrényi Gábor igazgatónál, aki Vácra helyezte, ahol akkor szervezték a szociális otthont. Munka mellett elvégezte a közgazdasági technikumot. Az otthonban élelmezésvezető, szakács és könyvelő. 1961 októberében került Jászberénybe, ahol az otthon már szervezettebb formában működött, mint Vácott. Itt is élelmezésvezetőként dolgozott. Első időszakban az otthonban lakott, majd egy szövetkezeti lakásba költözött egy rendtársával együtt, és innen járt be az otthonba mint alkalmazott dolgozó. Az ÁVH itt is megtalálta. Számos alkalommal és ürüggyel zaklatták. 1979-ben nyugdíjba vonult, de még bejárt az otthonba, segített az utódjának, és a gondnoknő „jobb keze” volt. Erről így írt önéletrajzában: „Továbbra is bejártam az otthonba segíteni, megszoktak, megszerettek a nővérek, 500-nak fogtam le a szemét. Amikor a házi papunk, Ambur Pál misézett, kihangosították az egész házban a fekvőbetegek miatt. Csodálatos lelki megnyugvást láttam a betegeken, az atya nagy türelemmel, szeretettel gyóntatta, áldoztatta őket. Hosszan imádkoztunk a haldoklók mellett, naponta a Szűz Mária kis zsolozsmáját végeztük.” 1990-ben felszámolta a lakását, és a Kalocsai Nővérek Mária utcai rendházába költözött. Életének utolsó éveit a csepeli otthonban töltötte. Itt hunyt el, a Rákoskeresztúri köztemetőben helyezték örök nyugalomra.³⁸⁸

Csepela Katalin Loyola CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Selmezbánya/ma: Szlovákia, 1890–Jászberény, 1971.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. Szatmárnémetiben, 1905-ben lépett a rendbe, 1907-ben öltözött be, fogadalmát 1910-ben ugyanitt tette. Tanítóképzőt végzett, népiskolai tanítónő. 1919-ben mennyiségtan–fizika szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1939–1944 között Léván a női kereskedelmi szaktanfolyam óraadó tanára, 1941–1944 között már az igazgatója. 1950-től házaknál korrepetált. 1955-ben a nógrádverőcei, majd 1968-tól a jászberényi otthon lakója. Sírja a Jászberényi Újtemetőben van. Munkája: A Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek vezetése alatt álló lévai r.k. Nőnevelő Intézet elemi, polgári leányiskolája, és a 2 éves női kereskedelmi szaktanfolyam 1941–1944 közötti évkönyvei.³⁸⁹

³⁸⁸ <http://kalocsainoverek.hu/hivatastortenetek/m-p-betus-nevek/precioza-növer/>

³⁸⁹ DIÓS–VICZÁN, 2014. 97. o; VARGA, 2019. 219. o; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővé-

Csepreghy Magdolna Chistophora OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Budapest, 1917–Jászberény, 1993.) Házfőnöknő, tanárnő. Kőszegen, 1942-ben lépett a kongregációba. 1942-ben első, 1945-ben örök fogadalmat tett. A tanítóképző tanára, majd Vasváron főnöknő. A szétszórás után Olaszfaluban a plébánián, majd a veszprémi püspökség konyháján, később Siófokon dolgozott. Szombathelyről érkezett a jászberényi otthonba, ahol portás volt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁹⁰

Cserniczky Ilona Marianna OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Homonna/ma: Szlovákia, 1879–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő, középiskolai tanárnő. 1917-től Kassán a Szent Orsolya-rendi Elemi Leányiskola tanítónője. A szétszórás után, 1950-ben Budapestről a jászberényi otthonba szállították. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁹¹

Csihar Mária Szerafika BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoftó Boldogasszony Szolgáloi

(Szentgotthárd, 1909–Budapest, 1981.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. A polgári iskola elvégzése után Szombathelyen, 1937-ben lépett a kongregációba. 1939-ben első, 1945-ben örök fogadalmat tett. A rendben betegápoló nővérként dolgozott. 1970-ben Szentgotthárdról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁹²

Csillik Mária Katalin VSM/VSM

Szűz Mária Látogatásáról Nevezett Rend – vizitációs apácák

Csillik Mária

(Jászberény, 1918–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő, konyhai munkás.

1947-ben belépett a polgárdi vizitációs kolostorba. Beöltözése 1948. november 23-án volt. Fogadalmat 1949. november 24-én tett.

1950 nyarán, a szerzetesrendek feloszlatása után hazament Jászberénybe.

1957-től az államosított, egykori polgárdi kolostorban működő szociális otthonban kapott munkát.

1961-től az 1973-ban történő nyugdíjazásáig a jászberényi egyházi otthonban dolgozott alkalmazottként mint konyhai munkás. Ekkor költözött be az otthonba mint gondozott, és ott élt élete végéig. Szerény, alázatos, megelégedett volt.

1993. november 19-én hunyt el. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁹³

rek anyakönyvi másolata.

³⁹⁰ Uo. 97. o.³⁹¹ Uo. 105. o.³⁹² Uo. 101. o.³⁹³ Szűz Mária Látogatásáról Nevezett (Vizitációs) Rend, Budakeszi. Az életrajzot és a fényképeket Szijjártó

Jobb széken ül Csillik Mária Katalin

Alojzia, Csillik Mária Katalin, Holecza Júlia Claudia Simplisciana, Pető Margit Skolasztika

Csonka Mária IBMV/IBMV/CJ Angolkisasszonyok

Csonka Mária

(Budapest, 1920–Budapest, 2011.) Szerzetesnő, tanítónő. 1936-ban lépett a rendbe. 1939-ben első, 1945-ben örök fogadalmat tett. 1944–1948 között Budapesten az Angolkisasszonyok elemi iskolai tanítóképző gyakorló iskolájának a tanítónője. A szétszórás után hűgához költözik, és keresztény családoknál hittant oktat. Majd később a Széher utcai Szent Ferenc kórházba kerül, először a portán, majd a felvételi osztályon dolgozik. 1960-tól a lőrinci iskolában tanított.³⁹⁴1981-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba, ahonnan 1995. szeptember 29-én visszatért a rendjébe. (Bp. Szarvas Gábor u. 50.)³⁹⁵

Budapesten, a Szent Mihály-templom kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Életútját unokahúga, Könyves Ilona foglalta össze:

Csonka Mária emlékére

1920. okt. 29–2011. júl. 26.

A négy gyermekes Csonka család első gyermekeként született 1920. október 29-én. Gyermekéveit Ilona hűgával, aki 2 évvel fiatalabb, Zugligetben a Labanc utcai házban töltötték. Majd a Váci utcai Angolkisasszonyokhoz is együtt jártak. Kettőjük bensőséges szeretet kapcsolata életük végéig kísérte őket.

Boldizsár Ilona Leona és Csonka Mária közös üdvözlete az új otthonukból

³⁹⁴ DIÓS–Viczián, 2014. 105. o.

³⁹⁵ Szeretetszolgálat törzskönyve.

„Wohl denen, die wohnen in deinem Haus, die dich
allezeit loben.” Psalm 83, 5

Wir bitten um das Gebet für unsere liebe Mitschwester

Mária Csonka CJ,

die am 26. 07. 2011 im Alter von 90 Jahren friedlich im Altesheim
Budapest-Zugliget heimgegangen ist.

Unser liebe Gott schenke ihr das ewige Licht!

**Sie wird in der Krypte der
St. Michael Kirche in Budapest beigestattet.**

Budapest, am 3. August 2011

Csonka Mária gyászjelentése

Az iskolában Mária buzgalma, komolysága kitűnt társai közül, és 9 éves korában már tudatosan mondja: apáca lesz, az Urat akarja szolgálni. Korkedvezménnyel marad bent jeleltként az intézetben; 1936-ban lép a rendbe, 1944-ben leteszi a fogadalmat.

Szorgalma, engedelmessége tanulmányai végzése közben is jellemzőek rá. Nagy örömmel és türelemmel kezd el tanítani.

A szétszóratás nehéz, kegyetlen napjait Ilona húgánál tölti, ahol húga leányát felügyeli, tanítja, és sok társához hasonlóan keresztény hívő családokhoz jár hittant tanítani, korrepe-tálni.

Betegsége, majd súlyos műtétei miatt a Szécher úti Szt. Ferenc Kórházba kerül, majd csodálatos felgyógyulása után a kórház dolgozója lesz; először a portán, majd a felvételi irodán dolgozik.

1960-ban a lőrinci iskolában kap tanítói állást. Papp Béla iskolaigazgató kikötése: első osztályt taníthat, és Lőrinciben nem járhat templomba. Így 1978-ig – nyugdíjazásáig – a hajnali vonattal jár naponta Hatvanba a reggeli misére.

De nem csak a gyerekeket tanította, nevelte, - este a cigány felnőttek alfabetizmusának felszámolását tűzte ki célul, és az ő területén hatalmas munkával, kitartással ezt el is érte.

A településen ma is szeretettel emlegetik, és tanítványai közül többen rendszeresen látogatták őt – haláláig.

Munkáját a kommunista nézeteket valló igazgató is elismerte. 1975-ben pedagógusnapon kormánykitüntettetett lett.

Nyugdíjba vonulása után ismét hűgához költözött, majd a Jászberényi Otthonba ment.

Nagy vágya teljesült a Zugligeti házzal; hiszen abban a templomban imádkozhatott, ahol gyermekként ismerkedett a hittel és találkozott a jó Istennel.

Betegségeit nagy türelemmel, panasz nélkül viselte, bízott az Úr végtelen irgalmában és égi Édesanyja segítségében.

Hosszú szenvedései és időse kora ellenére kedves, szelíd, imádkozó lény sok embernek fog hiányozni.

Az Úr adja meg nyugalmát és a nagyon várt hazaérést!

*Imádkozzunk érte!*³⁹⁶

Danyi Piroska Franciska OSM/OSM

Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Szárzabó-pusztá, 1892–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. 1946-ban Kőszegen a napközi otthon, a gyermeknyaralató és a rendház főnöknője. 1954-ben Pestszentlőrincről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁹⁷

Jobb szélén ül Danyi Piroska Franciska

Darabont Mária SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Jászberény, 1901–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. 1922-ben Budapesten lépett a Jézus Szíve Népleányai Társaságába. Első esküjét 1924-ben Dunavarsányban tette. Pécelen és Kálózon kerti, gazdasági munkákat végzett. A szétszórás után, 1950-ben a soponyai plébánián dolgozott, 1951-ben Kálózon erdőgazdasági munkás. 1969-ben Kálósról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁹⁸

³⁹⁶ Könyves Ilona írásos közlése.

³⁹⁷ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 109. o.

³⁹⁸ Uo. 109. o.

Deli Margit Júlia OSA/CSA Pécs

Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend

(Szentlőrinc, 1902–Jászberény, 1981.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanárnő. 1920-ban tanítóképzőt végzett. 1926-ban Pécssett lépett a rendbe. 1928-ban első, 1931-ben örök fogadalmat tett. 1938–1948 között a Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend római katolikus elemi iskola tanítóképző és leánylíceum igazgatója. A jászberényi otthonba 1980-ban Pécsről érkezett. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.³⁹⁹

Demkó Augusztá Gizella BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Felsőapáti, 1914–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő, betegápoló. 1946-ban Szombathelyen betegápoló. 1984-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁰⁰

Dolovai (Dolovcsák) Erzsébet Annunciáta OSA/CSA Pécs

Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend

(Marcali, 1893–Jászberény, 1967.) Szerzetesnő, tanítónő. 1914-ben tanítóképzőt végzett, és még ebben az évben belépett az ágostonos kanonisszák rendjébe. 1918-ban első, 1922-ben örök fogadalmat tett. Pécssett a Miasszonyunk női kanonokrendi zárda elemi iskolai tanítónője. Balatonmáriafürdőről 1958-ban érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Dobos Teréz Hermina SM/SM

Szociális Missziótársulat

(Jászárokszállás, 1902–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő, szociális munkás. 1930-ban lépett a rendbe. Első fogadalmát 1933-ban, örök fogadalmát 1939-ben tette. A jászberényi otthonba 1973-ban érkezett Hatvanból. A jászberényi barátok templomának kriptájába temették.⁴⁰¹

Dorkó Etelka IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Bekölce, 1902–Jászberény, 1980.) Szerzetesnő, középiskolai tanár. 1924-ben testnevelő tanári oklevelet szerzett. 1929–1948 között Egerben az Angolkisasszonyok Érseki Leánygimnázium, az Érseki Tanítóképző Intézet és Leánylíceum, az érseki felsőkereskedelmi iskola tornatanára. A női kereskedelmi tanfolyamok óraadó tanára. 1980-ban Egerből érkezett a jászberényi otthonba. Mikófalva Bekölcén temették el.⁴⁰²

³⁹⁹ Uo. 113. o.⁴⁰⁰ Uo. 114. o.⁴⁰¹ TÓTH, 2018. 29. o.⁴⁰² DIÓS–VICZIÁN, 2014. 120. o.

Eichinger Éva Benilda SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Szentfülöp, 1898–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő, tanítónő. 1965-ben költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Temetéséről a Krónikában olvashatunk: 1984. január 14-én elhunyt Eichinger Éva Benilda szatmári irgalmas nővér, aki mint egyházi vezetőnővér- helyettes tevékenykedett. *„Este 10 órakor csendesen elhunyt Eichinger Benilda Éva szatmári irgalmas nővér. Kinga nővér kiemelte, hogy halottas ruhája pedáns rendben, tisztán volt elhelyezve a felöltöztetéshez. 85 éves volt. Éva nővér beszterelése a halottas kamrában a 10 órai nagymise után volt.*

Január 16-án délelőtt volt Benilda Éva nővér temetése, Ft. Csörgi István Atya szép beszédben emlékezett meg itteni életéről, Ő beteg testvérek ápolására jött az otthonba 18 évvel ezelőtt. Testi-lelki erejével nagy segítséget jelentett a gondozottaknak, helyettes vezető nővér is volt egy ideig. Még betegsége előtt is a posta kihordásával hasznosította magát, utolsó erejével. Testvére sírja mellé temették. A havas-esős-hideg januári időben.”

A negyedéves jelentésben Magyarka Borbála Kinga egyházi megbízott, vezetőnővér így írt: *„Éva néni csendesen az örökkévalóságba költözött. Igen nagy úrt hagyott maga után. Nemcsak az otthon, de a város ismert és szeretett Benhilda Éva nénije volt. Erejének*

Eichinger Éva fiatalon

Eichinger Éva utolsó fényképe

Vendégek között: Achátz Anthona, Pannika, Kinga, Cecília, Éva. Kis Kinga anyjával

Rokonai körében

*teljében jött az otthonba, hogy szolgálja elsődlegesen beteg testvérét, aki rövidesen meghalt, utána az egész otthon a legalacsonyabb és legfárasztóbb munkával, soha viszonzást nem várva, bölcs szigorral és okos szeretettel, sok megaláztatást szenvedett, ezek tették erössé, hogy mint az egyházi vezetónővér helyettese nagy szívvel és erejével átfogta az egész közösséget. Amikor erői fogytak, mindig megtalálta azt a kisebbet, kevesebbet, amelyet még szeretete és fizikai ereje, értelme elbírt. Soha nem élve önmagának. Személyesen nagyon sokat köszönhetek neki, az első lépéseket, a megosztott szenvedéseket, megaláztatásokat ő könnyítette és imával erőt eszközölve. Az Úr áldja, és adjon neki nagyon fényes örökéletet. Kérésére testvére sírja mellé temették. Nagylelek, egyszerű temetése. A külföldön élő rokonok csak fénykép után láthatták szeretett tántijukat.*⁴⁰³

Elefánty Kornélia Cypriana SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Devecser, 1899–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. Magyar-történelem szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1929-ben Kiskunhalason a római katolikus polgári iskola, 1938-ban a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Szegény Iskolanővérek vezetése alatt álló jánoshalmi római katolikus polgári leányiskola tanára. 1989-ben érkezett Budapestről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁰⁴

Eberhardt Erzsébet Matild OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Szentgotthárd, 1916–Jászberény, 1990.) Szerzetesnő, tanítónő. Sopronban 1944–1948 között az Orsolya-rendi tanítóképző gyakorlóiskolájának tanítónője. A szétszórás után a Szolidaritás Háziipari Szövetkezetben dolgozott. 1987-ben a jászberényi otthonba költözött. Budapesten temették el.⁴⁰⁵

Endrei (Petzl) Katalin Theobalda CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Zsombolya, 1905–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő. Ischlben háztartási iskolát végzett. Zsámbékon, 1924-ben lépett a kongregációba, fogadalmát 1929-ben ugyanott tette. Péccsett dolgozott 1950-től a csecsemőotthonban. 1986-ban Érdről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁰⁶

Ehmann Erzsébet (Jolán) M. Eustolia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Budafok, 1922–Jászberény, 1964.) Szerzetesnő, betegápoló. 1943-ban Szatmáron lépett a rendbe, 1945-ben itt öltözött be, 1947-ben tett fogadalmat ugyanitt. 1960-ban Alcsútdobozról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁰⁷

⁴⁰³ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika és Jelentés. 1984.

⁴⁰⁴ DIÓS–Viczián, 2014. 128. o.

⁴⁰⁵ Uo. 126. o.

⁴⁰⁶ Uo. 129. o..

⁴⁰⁷ VARGA, 2019. 230. o; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

Erdélyi Margit Notburga BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcscsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Felsőtárkány, 1905–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő. 1939-ben Pécsen az Erzsébet Tudományegyetem Szent Mór kollégium háztartásában szolgált. A szétszórás után Egerben a szeminárium szakácsa volt, innen költözött 1987-ben a jászberényi otthonba. Egerben a minoriták templomában helyezték örök nyugalomra.⁴⁰⁸

Erdélyi Margit Izabella ENB/SZEBN

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Vámosgyörk, 1917–Budapest, 2006.) Szerzetesnő, ápolónő. 1942-ben lépett a rendbe, 1944-ben egyszerű, 1947-ben ünnepi fogadalmat tett. A rendben mint szakácsnő, mosónő, ápolónő dolgozott. Több évig volt a jászberényi otthon lakója, ahonnan 1999-ben visszatért a rendjébe. Sírja Budapesten a Batthyány téri Szent Anna-templomban van.⁴⁰⁹

Erdélyi Mária Gonzaga BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcscsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Felsőtárkány, 1908–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. Szombathelyen, 1925-ben lépett a kongregációba. Első fogadalmát 1927-ben, örök fogadalmát 1930-ban ugyanott tette. A rendben betegápoló nővérként szolgált. A szétszórás után Felsőtárkányban volt kántor. 1987-ben Egerből érkezett a jászberényi otthonba. Egerben a minoriták templomában helyezték örök nyugalomra.⁴¹⁰

Erki Mária Michaela SMR/SMR

Maria Reparatrix Nővérek – Örökimádó Nővérek

Erki Mária

(Jászberény, 1911–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő. A szétszórás után Budapesten a Szolidaritás Háziipari Szövetkezetben dolgozott. 1981-ben érkezett Budapestről a jászberényi otthonba, ahol az oltárdíszítésben és egyéb liturgikus szolgálatban vett részt. 1983-ban eltávozott az otthonból. Vácról 1992-ben visszatért a jászberényi otthonba. A jászberényi Újtemetőben a szülei mellé temették.⁴¹¹

Erősné Bota Mónika OSM/SMV

Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Eger, 1891–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő. Egyedül ő volt a jászberényi otthon lakói közül, aki özvegyként került a szerviták rendjébe. Az otthon krónikája így örökítette meg

⁴⁰⁸ Uo. 131.⁴⁰⁹ Uo. 131. o.⁴¹⁰ Uo. 131. o.⁴¹¹ Szeretetszolgálat törzskönyve.

100. születésnapján az életútját: „... Egy csodálatosan szövődött élet Isten gondolatában: az ideális keresztény házaselet, a Szűzanya oltalma alatt; majd a fájdalmas Anya élete, eltemette férjét, gyermekeit, mindenből kifosztottan Isten, a Szervita rendbe hívja. (...) Buzgó fogadalmas élet, termékeny öregkor, teli apostoli tűzzel. A rózsafüzér apostola, minden erejét, maradék pénzét, rózsafüzér készítésére, anyagbeszerzésre fordította. Jászberény kis elsődíjazói kezébe 400–500 db. rózsafüzért adott, innét az otthonból, kis tartókba, izlésesen elkészítve. Reméljük, hogy a Fájdalmas anya a rózsafüzérek láncán vezeti be az örök hazába.” A jászberényi Újtemetőben temették el.⁴¹²

Eszenyi Margit SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Gyula, 1902–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő. Apja Eszenyi Sándor járásbíró, anyja Kovács Berta htb. A 4 polgári után kereskedelmi tanfolyamot végzett. 1932-ben Budapesten lépett a rendbe. Első esküjét 1935-ben, és örök esküjét 1953-ban Mezőkövesden tette. 1935-től a mezőkövesdi Szív üzlet vezetője. A szétszórás után a Matyóházzal együtt dolgozott. Misesruhákat hímzett, forgalmazott. 1988-ban Mezőkövesdről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴¹³

Farkas Erzsébet Paula CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászárokszállás, 1903–Jászberény, 1967.) Szerzetesnő, ápolónő. Esztergomban lépett a rendbe 1924-ben, 1925-ben itt öltözött be, fogadalmát ugyanott 1928-ban tette. 1967-ben Jászárokszállásról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴¹⁴

Farkas Erzsébet

Fazekas Erzsébet Konstantina CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Miava/ma: Szlovákia, 1900–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, középiskolai tanárnő. 1915-ben Szatmárnémetiben lépett a rendbe. Fogadalmát 1920-ban Esztergomban tette. Szatmárnémetiben érettségizett, Budapesten 1938-ban matematika–fizika szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett. 1929-től a sátoraljaújhelyi Carolineum római katolikus leányiskola, 1938–1948 között Esztergomban az Irgalmas Nővérek Érseki Boldog Margit Leánygimnázium tanára, a leánygimnázium igazgatója. 1950 után ugyanitt a vízvárosi

⁴¹² Krónika. 1991.

⁴¹³ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 134. o.

⁴¹⁴ TÓTH, 2018. 25. o.; VARGA Kamil: Szerzetesek Jászberényben. 222. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

templom sekrestyése. 1980-ban Esztergomból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴¹⁵

Fejős Anna Placida CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Magyarkanizsa/ma: Szerbia, 1891–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, ápolónő. A polgári iskola elvégzése után, 1915-ben Budapesten lépett a kongregációba. 1920-ban első, 1924-ben örök fogadalmát ugyanitt tette. 1933/1934-ben ápolónői oklevelet szerzett. A deszki gyermekszanatóriumban, Pestújhelyen betegápoló. A szétszórás után Kunszentmártonban háztartási alkalmazottként foglalkoztatták, és a templom szolgálatában is tevékenykedett. Innen költözött 1972-ben a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴¹⁶

Fehér Erzsébet SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Hatvan, 1920–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő. Végzettsége: 3 gazdasági ismétlő iskola, jeles eredménnyel. 1936-ban lépett be a rendbe, 1937. február 25-én öltözött be, 1938-ban tett egyszerű fogadalmat. 1938-ban Budapesten, majd Egerben szolgált. 1947-ben Egerben az Almagyar utcába került. 1947-ben örök fogadalmat tett. 1981-ben Budapestről került a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴¹⁷

Fekete Antónia Eugénia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Györszentmárton, 1875–Jászberény, 1959.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1892-ben lépett a rendbe, fogadalmát ugyanitt tette 1896-ban. Székesfehérváron népiskolai tanítónő. 1957-ben a csákvári, még ez évben a jászberényi otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴¹⁸

Fekete Mária Franciska OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Szakony, 1904–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő, tanárnő. 1939-ben Pécssett novícia. 1946-ban a szombathelyi kolostorban élt. A szétszórás után a szakonyi tsz-ben dolgozott segédmunkásként. 1998-ban Szakonyból érkezett a jászberényi otthonba. Mint nyugdíjas, a Jász Múzeumban teremőrként dolgozott. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴¹⁹

⁴¹⁵ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 141. o.

⁴¹⁶ Uo. 143; Józsa László. 2018.

⁴¹⁷ VARGA, 2019. 245. o.; Szegénygondozó Nővérek Esztergomi anyaház iratanyaga Hajós M. Ágnes nővér jegyzete alapján.

⁴¹⁸ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 141. o.

⁴¹⁹ Uo. 145. o.

Ferenc Jolán Brigitta CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Hidasnémeti, 1890–Jászberény, 1958.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. Szatmárnémetiben 1905-ben lépett a rendbe, fogadalmát 1909-ben ugyanitt tette. Tanárképző főiskolát végzett. Népiskolai tanítónő, 1929-ben a székesfehérvári Ferenc József Nőnevelő Intézet polgári leányiskolájának tanára. 1958-ban Sárospatakról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴²⁰

Filip Mária M. Villanova (Villána) CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Ipolyharaszi, 1904–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő, ápolónő. 1926-ban Esztergomban lépett a rendbe, 1927-ben öltözött be, 1929-ben fogadalmát ugyanitt tette. 1988-ban Balassagyarmatról érkezett a jászberényi otthonba. Balassagyarmaton helyezték örök nyugalomra.⁴²¹

Fodor Teréz SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Szeged, 1909–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő. 1928-ban Szegeden lépett a rendbe. Első esküjét 1930-ban Szegeden, örök esküjét 1948-ban Mezőkövesden tette. Itt, majd 1934-ben Kálózán a tanyákon apostolkodó, az óvodát, rövidáru és vegyeskereskedést fenntartó Kis Szent Teréz Otthon Szív boltjának vezetője. A szétszórás után, 1950-ben, Budapesten egy szobrászműhelyben üzemvezető. 1952-ben ÁPISZ-bolt vezető. 1990-ben Budapestről érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴²²

Fogarassy Margit Valéria SSND-SZ/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Újszentanna, 1895–Jászberény, 1986.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. 1919-ben magyar–történelem szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1929-ben már Debrecenben a római katolikus leányiskola, és utódja, a Svetits Intézet Római Katolikus Nőiipariskola óraadó tanára, 1938-ban és 1942-ben a polgári leányiskola megbízott igazgatónője. 1941-től a Szent Márta Ipari Leány Középfiskola óraadó tanára. 1967-ben Debrecenből érkezett Jászberénybe, sírja ugyanott az Újtemetőben van.⁴²³

Forró Rozália Erneszta CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Gúta/ma: Szlovákia, 1887–Jászberény, 1968.) Szerzetesnő, varrónő. Varrónőnek tanult. 1908-ban Szatmárnémetiben lépett a rendbe. Fogadalmát 1910-ben ugyanitt tette.

⁴²⁰ Uo. 147. o.

⁴²¹ Szeretetszolgálat törzskönyve; VARGA, 2019. 223. o; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁴²² DIÓS–VICZIÁN, 2014. 152. o.

⁴²³ Uo. 153. o.

Pannonhalmán és Esztergomban varrodában dolgozott. Esztergomból 1961-ben érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴²⁴

Fraller Kozefa Julianna OSU/OSUR

Szent Orsolya Rend

(Répcébonya, 1891–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő. Szerzetesi fogadalmát 1918-ban tette. 1953-ban Újpestről érkezett Jászberénybe, sírja ugyanott, az Újtemetőben van.⁴²⁵

Frank Katalin Teréz FdC/SZLT

Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata

(Budaörs, 1884–Jászberény, 1963.) Szerzetesnő. 1909-ben Budapesten lépett a rendbe. Fogadalmát 1914-ben Törökszentmiklóson tette. 1910–1926 között Törökszentmiklóson, 1926–1935 között Németbolyban, 1935–1946 között Szegeden, 1946–1950 között Székesfehérváron a zárda háztartásában dolgozott. 1950 után Gyulán a rokonainál élt, 1961-ben onnan érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Fritsche Aranka SM/SM

Szociális Missziótársulat

(Budapest, 1886–Jászberény, 1969.) Szerzetesnő. Polgári iskolát végzett. 1926-ban lépett a rendbe. 1938-ban Balatonbogláron óvoda, missziósház, népgondozóház dolgozója. 1968-ban Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Fritz Valéria Melánia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Komárom, 1903–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő. Polgári iskolát végzett. 1926-ban Szatmárnémetiben lépett a rendbe. Fogadalmát 1929-ben Rozsnyón tette. Internátusi felügyelő volt. 1982-ben érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Fügi Vilma Terézia OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Szombathely, 1901–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő. Gimnáziumi érettségi után gyors- és gépirói képesítést szerzett. Pécsen 1940-ben lépett a rendbe. 1941-ben első, 1944-ben örök fogadalmát tette. 1945-ben alperjelnő. A szétszóratás után, 1950-től Balatonalmádiban fizikai munkás, 1955-től Pécsen az ostyasütőben, 1957-től a Szolidaritás Háziipari Szövetkezetben dolgozott. 1980-ban Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴²⁶

Nagy szeretettel fabrikált humoros verseket az otthonban szervezett farsangi ünnepségekre.

⁴²⁴ Uo. 154. o.

⁴²⁵ Uo. 155. o.

⁴²⁶ Uo. 159. o.

Fülöp Vilma Ilka FMM/FMMN

Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Kiskede, 1885–Jászberény, 1967.) Szerzetesnő, betegápoló. 1907-ben lépett a rendbe Budapesten. Fogadalmát 1909-ben ugyanott tette. Szegénygondozó és betegápoló volt. A szétszóratás után, 1961-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴²⁷

Gál (Gaál) Amália Pelágia SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Sajóbáony, 1922–Jászberény, 1995.) Szerzetesnő. 1956-ban érkezett a jászberényi otthonba. Mivel alkalmazott konyhalányként dolgozott, ezért a városban bérelt lakást. 1979-ben nyugdíjazták. Idős korában, 1988-ban mint gondozott visszatért az otthonba. Sajóbáonyban temették el.⁴²⁸

Galvanek Mária Redempta SDR/IML

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Nagyszombat, 1904–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő, szakács. A szétoszlátás után Budapesten a Krisztus Király egyházközségnél apostolkodott. 1984-ben Budapestről érkezett az otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴²⁹

Gamauf Erzsébet Chrysostoma CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Budapest, 1891–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő, tanítónő, Gamauf Margit nővére. Budapesten konzervatóriumot végzett. 1912-ben Szatmárnémetiben lépett a rendbe. Fogadalmát 1915-ben ugyanitt tette. Elemi iskolai tanítói oklevelet szerzett. 1929-ben a sátoraljaújhelyi Carolineum polgári leányiskola énektanítója. 1938-tól az esztergomi vízivárosi Irgalmas Nővérek polgári leányiskola óraadó ének-zene tanítója. 1950 után kántor. 1972-ben Budapestről érkezett a Jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴³⁰

*Gamauf Erzsébet***Gamauf Margit Henrietta CSCS/SZINT**

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Budapest, 1898–Jászberény, 1970.) Szerzetesnő, tanítóképző intézeti tanár. 1912-ben nővérével, Erzsébettel együtt lépett be Szatmárnémetiben a rendbe. Fogadalmát 1916-

⁴²⁷ Uo, 160. o.⁴²⁸ Szeretetszolgálat törzskönyve.⁴²⁹ Szeretetszolgálat törzskönyve.⁴³⁰ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 165. o.

ban ugyanitt tette. Budapesten ének-zene szakos tanítóképzői tanári oklevelet szerzett. 1938-tól a székesfehérvári Ferenc József Nőnevelő Intézet polgári leányiskola, 1941-től a leányiskola és tanítóképző intézet ének-zene tanára és internátusi felügyelője. 1950 után Székesfehérváron, majd Martonvásáron kántor. 1969-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba, az otthon kápolnájában is kántorkodott. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴³¹

Gammera Alberta Mária bárónő SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Székelykeresztúr, 1877–Jászberény, 1961.) Szerzetesnő. Apja báró Gamerra Oszkár földbirtokos, anyja Stoss Amália htb. Felsőpolgári iskolát és liceumot végzett. 1927-ben Budapesten lépett be a rendbe. 1928-ban első, 1929-ben örök esküjét ugyanott tette. 1929-ben Dunavarsányban, 1931-ben Mezőkövesden főnöknő, 1932-ben Budapest-Kamaraerdőn apostolkodott, német, francia, angol, olasz nyelvet, hittant tanított. A szét-szóratás után, 1953-ban Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴³²

Gauder Erzsébet Gertrud ENB/SZEBN

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Zombor, 1910–Jászberény, 1990.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett. 1928-ban Budapesten lépett be a rendbe. 1931-ben egyszerű, 1933-ban ünnepélyes fogadalmat tett. A rendben betegápolóként, műtősnőként és sekrestyésként dolgozott. 1983-ban érkezett Budapestről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴³³

Gáspár Anna M. Ortolána SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Mezőkövesd, 1913–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. Matematika–fizika szakos tanári és kézimunka tanítói oklevelet szerzett. 1935-ben lépett a rendbe, első fogadalmát 1937-ben, örök fogadalmát 1943-ban tette. 1942–1944 között Érsekújváron az Isteni Megváltó Leányai vezetése alatt álló Flenger polgári leányiskola tanára. 1991-ben a halála napján szállították Jászárokszállásról a jászberényi otthonba. Sírja a jászárokszállási temetőben van.⁴³⁴

⁴³¹ Uo. 165. o.

⁴³² Uo. 165. o.

⁴³³ Uo. 168. o.

⁴³⁴ Uo. 168. o.

Gazdag Terézia Hermina CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Kerkaszentmiklós, 1908–Jászberény, 1990.) Szerzetesnő. Zsámbékon 1927-ben lépett a kongregációba. Fogadalmát 1930-ban ugyanitt tette. Zsámbékon háztartásban dolgozott. A szétszórás után, 1950 őszétől Székesfehérváron háztartásban dolgozott. 1972-ben a csákvári, a verőcei, a gyóni és 1985-ben a jászberényi otthonba költözött. Sírhelye a jászberényi Újtemetőben van.⁴³⁵

Gazdag Terézia sírhelye

Gerencsér Anna Matild OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Bő, 1906–Jászberény, 1978.) Szerzetesnő, tanítóképző intézeti tanár. Budapesten 1936-ban tanítóképzői rajztanári oklevelet szerzett, ahol 1938-ban már szerzetesnő, a Szent Orsolya-rendi tanítóképző óraadó tanára. A jászberényi otthonba 1977-ben érkezett. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴³⁶

Gombos Etelka Gabriella SDR/IML

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Felsőszemeréd, 1888–Jászberény, 1960.) Házfőnöknő, középiskolai tanár. Sopronban 1906-ban lépett a kongregációba, 1908-ban első, 1914-ben örök fogadalmát tette. 1911-ben Budapesten magyar–történelem–földrajz szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett. 1928-ban Budapesten házfőnök, és a Szent Margit Leánygimnázium igazgatóhelyettes tanára. A budai Szent Margit Intézetet az ő elgondolása szerint tervezte Fábián Gáspár. Dolgozott Komáromban, Móron, 1941–1947 között Gyórszabadhegyen mint főnöknő. A szétszórás után Piliscsában talált otthonra egy ismerősénél. 1960-ban érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴³⁷

Gonda Róza/Paula Hildegárd CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Lőcse/ma: Szlovákia, 1913–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő, tanítónő. 1928-ban Székesfehérváron lépett a rendbe, 1931-ben öltözött be Esztergomban, fogadalmát 1933-ban ugyanitt tette. Elemi iskolai tanítói oklevelet szerzett. Az Irgalmas Nővérek Esztergom-vízivárosi érseki polgári leányiskola óraadó tanítója. 1964-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sárospatakon temették el.⁴³⁸

⁴³⁵ Uo. 170. o.

⁴³⁶ Uo. 172. o.

⁴³⁷ Uo. 177. o..

⁴³⁸ Uo. 178. o.; VARGA, 2019. 228. o.

Gölniczi Mária Alfonza SSS/SZTT

Szociális Testvérek Társasága

(Budapest, 1913–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő, okleveles betegápoló. 1955-ben az ÁVH letartóztatta, 9 hónapig vizsgálati fogságban volt. Pomázról érkezett Jászberénybe 1976-ban. Sárospatakon temették el.⁴³⁹

Gonter Aranka SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Bp., 1898–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő. Négy polgári után egyéves kereskedelmi szaktanfolyamot végzett. 1943-ban lépett be a rendbe Budapesten. Első esküjét 1946-ban ugyanitt tette le. A szétszórátás után tisztviselő, könyvelő volt. 1982-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁴⁰

Gráf Anna Jozefa JPN/JPNK

Jó Pásztor Nővérek

(Mosonszentjános, 1900–Jászberény, 1972.) Szerzetesnő, felügyelőnő. 1943-ban Kecskeméten a Jó Pásztor Nővérek bűnbánó leányok nevelő intézetének felügyelőnője. 1946-ban Ikerváron menhelyi gyermekek gondozója. 1971-ben Budapestről érkezett Jászberénybe, ugyanott temették el az Újtemetőben.

Gulyás Mária Michaela CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1925–Jászberény, 2007.) Szerzetesnő, ápolónő. 1944-ben Szatmáron lépett a rendbe, 1946-ban öltözött be, 1948-ban fogadalmát ugyanitt tette. 1999-ben érkezett a jászberényi otthonba. 2000-ben Esztergomban jelentkezett az újra alakult rendbe, 2002-ben örök fogadalmat tett. Sírja a jászberényi Fehértói temetőben van.⁴⁴¹

Gulyás Rozália Petrina SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Csorna, 1877–Jászberény, 1968.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár. 1929-ben Sopronban az Isteni Megváltó Leányai elemi iskolai tanítónőképző tanára. A szétszórátás után, 1953-ban a pécsi szociális otthonba költözött. 1954-től a püspökszentlászlói, 1955-től a nógrádverőcei, 1962-től a csákvári, 1963-tól a jászberényi otthon lakója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁴²

⁴³⁹ Uo. 179. o.

⁴⁴⁰ Uo. 178. o.

⁴⁴¹ VARGA, 2019. 230. o; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁴⁴² DIÓS–VICZIÁN, 183. o.

Habencius Anna Villána OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Farmos, 1916–Jászberény, 2003.) Szerzetesnővér, szakács. 1941-ben lépett a rendbe Kőszegen. 1942-ben beöltözött, ideiglenes fogadalmat 1944-ben, örök fogadalmat 1947-ben tett. A szétszórátás után a pannonhalmi szociális otthonban dolgozott 1958-ig. 1958. február 23-án érkezett Jászberénybe a szociális otthonba, ahol bejáró dolgozóként főszakács volt 1971-ig. Nagyszerűen hímezett, a magas hímezésekkel, különösen a papi ruhák díszítésében jeleskedett. 1999-ben érkezett a jászberényi otthonba mint gondozott, és itt élt 2003-ban bekövetkezett haláláig. A jászberényi főtemplom kriptájába temették. 2009-ben posztumusz Szent Rozália-díjjal ismerték el munkásságát.⁴⁴³

Hajdú Júlia Alexia ENB/SZEBN

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Deáki, 1902–Jászberény, 1986.) Szerzetesnő, ápolónő. 1924-ben Pozsonyban lépett a rendbe. 1927-ben egyszerű, 1930-ban ünnepélyes fogadalmat tett. 1939-ben költözött át Budapestre. A rendben ápoló-, műtős- és varrónőként dolgozott. 1986-ban érkezett Budapestről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁴⁴

Halmai Irma Cecília OSA/CSA Pécs

Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend

(Budapest, 1883–Jászberény, 1954.) Szerzetesnő. Péccsett, 1907-ben lépett a rendbe. 1910-ben első, 1915-ben örök fogadalmát ugyanitt tette. 1951-ben Pécsről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁴⁵

Hangai Piroska Mária Innocentia JPN/JPNK

Jó Pásztor Nővérek

(Kecskemét, 1920–Jászberény, 2003.) Szerzetesnő, tanítónő, ápolónő. 1946-ban Ikerváron menhelyi gyermekeket gondozott. 1997-ben Kecskemétről költözött az otthonba. Óbudán temették el.⁴⁴⁶

Havasi Róza M. Kamilla SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Budapest, 1896–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, hivatalnok. 1929-ben lépett a rendbe, 1930-ban öltözött be, 1931-ben tett egyszerű fogadalmat. 1931-ben Ludányban szolgált, 1932-ben Egerben, 1938-ban Veszprémben, 1942-ben Jászberényben előljáró. 1943-ban tett örök fogadalmat. 1946-ban Kisvárdára került, 1947-ben Budafokon előljáró.

⁴⁴³ BESENYI Vendel: Habencius Anna Villana szerzetesnővér. In: Jászberény katolikus élete. 2010. 165. o.

⁴⁴⁴ DIÓS–VICZIÁN, 2014, 193. o.

⁴⁴⁵ Uo. 195. o.

⁴⁴⁶ Uo. 198. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.

1949-ben Budafok-Felsővárosban a zárdában szolgáló nővérek főnöknője. 1985-ben Dabásról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁴⁷

Háry Julianna Eszter OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Pötréte, 1908–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő, szakácsnő. Kőszegen, 1935-ben lépett a kongregációba. Ugyanitt tette 1936-ben első, 1939-ben örök fogadalmát. A rendház szakácsnője. A szétszórás után a veszprémi püspökség konyháján szolgált. 1995-ben Nagykanizsáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Hautzinger Julianna Klára JPN/JPNK

Jó Pásztor Nővérek

(Mosonszentpéter, 1894–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. 1968-ban Nógrádverőcéről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁴⁸

Látogatóival 1977-ben

Hende Margit Erzsébet OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Kám, 1868–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő. Portás és a szegények gyámolítója volt. 1946-ban Kőszegen az anyaházban szolgált. A szétszórás után, 1954-ben Szombathelyről a jászberényi otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁴⁹

Herák Mária Szilárda CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Kapuvár, 1894–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, ápolónő. Szatmárnémetiben ápolónő-képzőt végzett. 1913-ban itt lépett a rendbe, fogadalmát 1916-ban ugyanitt tette. Szegeden a sebészeti klinikán ápoló és a nővérek főnöknője. 1950 után Budapesten a Széher úti kórház ápolónője. 1976-ban érkezett Kapuvárról a jászberényi szociális otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁵⁰

⁴⁴⁷ Uo. 202. o.; VARGA, 2019. 238. o.; Hajós M. Ágnes nővér jegyzetei alapján.

⁴⁴⁸ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁴⁴⁹ DIÓS–VICZIÁN, 2014, 206. o.

⁴⁵⁰ Uo. 206. o.

Herein Stefánia IBMV/IBMV
Angolkisasszonyok

(Budapest, 1884–Jászberény, 1958.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár. 1918-ban Budapesten az Angolkisasszonyok Tanítóképző Intézetének tanára és helyettes igazgatónöje. A szétszórátás után, 1950-ben Budapestről szállították a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁵¹

Hermann Katalin Tadea OP/DNAK
Domonkos Nővérek

(Becssehely, 1897–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő. Kőszegen, 1921-ben lépett a kongregációba, 1922-ben első, 1925-ben örök fogadalmát ugyanitt tette. Vasváron portás és tanárító. A szétszórátás után Becsehelyen a rokonoknál élt. 1977-ben Becsehelyről költözött Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁵²

Hevesi Margit Angelika dr. SSND-K/MKIT
Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Kapuvár, 1896–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár, költő – Toldy Ferenc dédunokája. Tanítónői oklevelet Kalocsán, az érettségi bizonyítványt Baján szerezte. 1919-ben lépett a rendbe. 1921-ben tett fogadalmat. Kalocsán polgári iskolai tanárképzőt végzett. 1923–1926 között a budapesti tudományegyetem bölcsész hallgatója. 1926-ban doktorrá avatták. 1948-ig Kalocsán a polgári iskola tanárképző intézetében a magyar irodalom segédtudományait és nyelvészetet, 1926–1948 között a tanítóképző intézetben magyar irodalmat és történelmet tanított. 1944-ban Bódvarákón és Bódvafalván bújtatta az apácának öltöztetett zsidó Kálmán Kata fotóművészt és Kálmán Klára grafikusot. 1948 után nővértársaival Balatonakattyanán élt kis nyaralóban. 1977-ből Balatonakattyanáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Számos verseskötete jelent meg. Írt színdarabokat, drámákat.⁴⁵³ Temetéséről megemlékeztek az otthon Jelentésében is: 1977. augusztus 3. „*Ma délután, hosszú szenvedés után meghalt dr. Hevesi Margit Angelika, kalocsai iskola nővér. Nagy egyéniségét, tudását, hírnevét eltemettük... Esperes úr temette, bensőséges imák, méltatások keretében. Igen sokan összejöttek a temetésre, az ország minden részéről. Ilyen nagy temetés ritkán van.*”

Hevesi Margit sírhegye

⁴⁵¹ Uo. 207. o.

⁴⁵² Uo. 208. o.

⁴⁵³ Uo. 209.; Krónika.1977. 08. 03.

Hochler Ilona Herlinda SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Battonya, 1877–Jászberény, 1954.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. 1918-ban a kolozsvári Mariánum női felsőkereskedelmi iskola óraadó tanára. A szétszórás után, 1953-ban Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁵⁴

Holzinger Emília Adalberta SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Győr, 1893–Jászberény, 1959.) Szerzetesnő, tanítónő. Tanítóképzőt végzett. 1927-ben Budapesten lépett a rendbe, első fogadalmát 1929-ben, örök fogadalmát 1936-ban ugyanitt tette. 1941-ben Nagykátán tanítónő a római katolikus népiskolában. A szétszórás után Győrben gyári munkás, végül tanított. 1958-ban nyugdíjazták, ezután költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁵⁵

Holecza Júlia Claudia Simpliciana VSM/VSM

Szűz Mária Látogatásáról Nevezett Rend – vizitációs apácák

(Kartal, 1921–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő.

Szülei: Holecza József és Tóth Mária.

A polgárdi vizitációs rendbe 1944. május 19-én lépett be. 1944 októberében hazakerült szüleihez a háború miatt. 1945 júniusában mehetett vissza a kolostorba, ahol 1946. május 31-én öltözött be. Ideiglenes fogadalmát 1947. június 1-jén tette le.

1948-ban megbetegedett, kórházba került, de 1950-ben még néhány hónapra visszatérhetett a polgárdi zárdába. A feloszlatakor testvéréhez költözött, ahonnan 1951-ben került

Balról első Poszert Ágnes Erzsébet, a második, Holecza Júlia Claudia Simpliciana

⁴⁵⁴ Uo. 212. o.

⁴⁵⁵ Uo. 213. o.

a jászberényi egyházi otthonba. Később a gyóni otthonban dolgozott. Örök fogadalmat tett 1972-ben. A gyóni otthon megszüntetése után ismét Jászberénybe került. Csendesen, békeségben élt mint gondozott. 1996. június 1-jén hunyt el, Kartalon helyezték örök nyugalomra.⁴⁵⁶

Horváth Anna Terézia CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Szombathely, 1911–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő, rajztanár. 1938-ban Nagyberényben a Szent Keresztről Nevezett Irgalmas Nővérek zárdájában szolgált. 1993-ban Bicskéről költözött a jászberényi otthonba. Zsámbékon temették.⁴⁵⁷

Horváth Erzsébet Jeroma SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Nagykátá, 1921–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő, tanítónő. 1937-ben Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1939-ben, örök fogadalmát 1945-ben, Máriabesnyőn tette. Tanítóképzőt végzett, tanított. 1950 után Jászladányon kántor. 1970-ben a jászberényi szociális otthonba költözött, majd eltávozott. 1988-ban visszatért az otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁵⁸

Horváth Klotild IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Pápa, 1879–Jászberény, 1958.) Szerzetesnő, középiskolai tanárnő. 1900-ban német–magyar szakos polgári iskolai, majd angol–francia szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett. 1900-tól tanított, 1918-ban Eperjesen a kereskedelmi iskolával kapcsolatos leánygimnáziumban, 1922-ben Egerben az Angolkisasszonyok leányliceumában. Nyíregyházán az Angolkisasszonyok leányliceuma és internátusa első igazgatója 1929-ben, 1936–1944 között igazgatóhelyettese. 1941–1948 között a kereskedelmi leány középiskola internátusi felügyelő tanára, 1943–1948 között a leánygimnázium igazgatóhelyettese. 1955-ben a nógrádverőcei otthonba költözött, majd innen még ez évben a jászberényi otthonba helyezték át. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁵⁹

Horváth Magdolna SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Gerencsér, 1897–Jászberény, 1981.) Szerzetesnő. 1922-ben Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1924-ben, örök fogadalmát Budapesten tette 1942-ben. 1924-től a Korda üzletben kiszolgáló, és a peremkerületekben apostolkodott. Jézus Szíve tiszteletének volt nagy apostola, a családfelajánlásokat szorgalmazta. 1981-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶⁰

⁴⁵⁶ Szűz Mária Látogatásáról Nevezett (Vizitációs) Rend, Budakeszi. Az életrajzot és a fényképeket Szijjártó Katalin vizitációs nővér bocsájította rendelkezésre. 2019. 03. 20. Uo. 433. o.

⁴⁵⁷ Uo. 216. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁴⁵⁸ Uo. 217. o.

⁴⁵⁹ Uo. 220. o.

⁴⁶⁰ Uo. 221. o.

Horváth Margit Lea CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Nagyatád, 1905–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő, cipőfelsőrész-készítő. Zsámbékon 1930-ban lépett a kongregációba, fogadalmát ugyanitt tette 1933-ban. A szétszórás után a székesfehérvári papi otthon háztartásában dolgozott. 1960-tól a nógrádverőcei, majd a székesfehérvári szociális otthonban élt. 1975-ben a gyóni, végül 1982-től a jászberényi otthon lakója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶¹

Horváth Mária Priscilla SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Kismarton/ma: Ausztria, 1877–Jászberény, 1964.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. Sopronban, 1894-ben lépett a kongregációba. 1896-ban első, 1910-ben örök fogadalmát ugyanitt tette. Egyetemen tanári oklevelet szerzett. Sopronban 1929-től az Isteni Megváltó Leányai polgári leányiskola tanára. 1933-ban általános titkárnő. 1939-ben általános tanácsosnő. 1939–1943 között általános vikárius is. A szétszórás után, 1960-ban Sopronból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶²

Horváth Mária Emerencia SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Sárvár, 1892–Jászberény, 1965.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő, nevelőintézeti igazgató. Matematika–természettan szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1929–1948 között Csornán az Isteni Megváltó Leányai polgári leányiskola tanára, 1937–1948 között igazgatója. A szétszórás után, 1957-ben Sárvárról költözött a jászberényi szociális otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶³

Hölszky (Hölszky) Mária Angéla CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Liptórozszahegy/ma: Szlovákia, 1889–Jászberény, 1968.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítónőképzőt végzett. 1906-ban lépett a rendbe, fogadalmát is itt tette 1913-ban. Népiskolai tanítónőként szolgált. A szétszórás után a pécsi, majd a nógrádverőcei otthonban élt. 1959-ben Kapuvárról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶⁴

Hutflesz Gizella Erazma SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Mosonszentjános, 1897–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. Budapesten 1925-ben lépett a rendbe. Első fogadalmát 1926-ban, örök fogadalmát 1931-ben ugyanitt tette. 1925-től a gödöllői premontrei intézet gazdasági udvarában dolgozott. 1950 után a mosonmagyaróvári

⁴⁶¹ Uo. 222. o.⁴⁶² Uo. 223. o.⁴⁶³ Uo. 223. o.⁴⁶⁴ Uo. 226. o.

plébánián segített. 1979-ben Mosonmagyaróvárról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶⁵

Illés Margit Puchéria CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Szentmártonkáta, 1907–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, ápolónő. 1926. október 27-én Esztergomban lépett a rendbe, 1927-ben öltözött be, 1929-ben tett fogadalmat ugyanitt. 1967-ben Szentmártonkátáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶⁶

Imre Borbála Franciska CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Karancskesz/Bikalikk-bányatelep, 1896–Jászberény, 1985.) Szerzetesnő, ápolónő. 1925-ben Esztergomban lépett a rendbe. 1926-ban öltözött be, 1929-ben ugyanitt tett fogadalmat. 1953-ban Vácról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁶⁷

Iványi Erzsébet Filoména CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászfelsőszentgyörgy, 1903–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő, betegápoló nővér. A jászberényi kórházban műtősnővérként szolgált. 1974-ben érkezett Jászberényből a helyi otthonba.⁴⁶⁸ A Krónika feljegyezte: „1984. június 7. Meghalt Iványi Erzsébet Filoména szatmári irgalmas nővér. A sokszori tüdőgyulladással már nem tudott a szervezete megbirkózni. Váratlanul ment el, nagy űrt hagyott maga után. Jóízű nevetése elnémult a folyosóról, s a kertben sincs, aki a park gondját szívére venné. Június 11-én temették. Egész Jászberény ismerte, hosszú évekig dolgozott a jászberényi kórházban, nagyra értékelték, szerették. Testvére, Damjána nagyon egyedül érzi magát”.

Iványi Erzsébet

Iványi Margit Damjána CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1890–Jászberény, 1985.) szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett. 1909-ben Szatmárnémetiben lépett a rendbe, fogadalmát 1912-ben tette. Budapesten a Vöröskereszt Kórház ápolónője. 1972-ben érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőbe van.⁴⁶⁹

⁴⁶⁵ DIÓS–VICZIÁN 2014. 231. o.

⁴⁶⁶ VARGA, 2019. 224. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁴⁶⁷ VARGA, 2019. 220.o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁴⁶⁸ DIÓS–VICZIÁN, 234. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁴⁶⁹ Uo. 235. o.

Izsáki Mária Edilburga CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Nagybánya/ma: Románia, 1884–Jászberény, 1966.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1898-ban itt lépett a rendbe, fogadalmát is itt tette 1903-ban. Népiskolai tanítóként dolgozott. A szétszórátás után, 1960-ban Vállajból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁷⁰

Jégl Erzsébet Margaréta CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Püspöklak, 1920–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő. 1942-ben Zsámbékon lépett a rendbe. 1993-ban Pécsről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁷¹

Juhász Júlia Piroska FMM/FMMN

Ferenecs Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Gyöngyös, 1898–Jászberény, 1985.) Szerzetesnő, szakácsnő. 1931-ben lépett a rendbe. 1934-ben az első, 1938-ban utolsó fogadalmát ugyanitt tette. A rendház szakácsnője. A szétszórátás után a Hermina úti lelkeszségen házvezetőnő. 1954-ben nyugdíjazták. 1967-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁷²

Juhász Greguss Terézia Bonifácia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Mélykút, 1898–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, ápolónő. 1925-ben Budapesten lépett a rendbe. 1926-ban Esztergomban öltözött be, 1928-ban ugyanitt tett fogadalmat. 1968-ban Polgárdiból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁷³

Kabos Erzsébet Petra OSA/CSA Pécs

Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend

(Bükkösd, 1898–Jászberény, 1969.) Szerzetesnő, középiskolai tanár. 1924-ben magyar-történelem szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett Pécsen. 1925-től a Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend Szent Erzsébet leánygimnázium tanára. 1940-ben a középiskolai tanári diplomájának érvényességét a tanítóképzőkre is megszerezte. 1936–1940 között Nagykanizsán a Notre Dame leánygimnázium tanára, megbízott igazgatója. A szétszórátás után, 1962-ben Pécsről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Munkái: 1925–1944 között az intézeti értesítők és évkönyvek társszerzője.⁴⁷⁴

⁴⁷⁰ Uo. 235. o.⁴⁷¹ Uo. 240. o.⁴⁷² Uo. 243. o.⁴⁷³ VARGA, 2019. 221. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.⁴⁷⁴ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 246. o.

Kádas Emma (Emília) Fortunáta BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Álmosd, 1902–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. Szombathelyen 1929-ben lépett a kongregációba. Első fogalmát 1931-ben, örök fogalmát 1937-ben tette. Egyházi intézményekben betegápoló nővér, háztartási alkalmazott. Pécsről 1986-ban a jászberényi otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁷⁵

Kadosa (Köpping) Margit Terézia Mercédesz CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Dióskál, 1876–Jászberény, 1958.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanár. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett, és magyar-történelem szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1897-ben itt lépett a rendbe, 1898-ban öltözött be, fogalmát 1900-ban ugyanitt tette. 1926–1932 között Jászberényben szolgált. Ezt követően Székesfehérváron a Ferenc József Nőnevelő Intézet polgári leányiskola tanára. 1958-ban a nógrádverőcei otthonba, majd még ez évben Jászberénybe helyezték. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁷⁶

Kálmán Erzsébet Márta SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Kiskundorozsma, 1900–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő, szakács. 1983-ban Dabasról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Krónika feljegyezte: 1984. február 7. „*Tegnap este csendesen elaludt az Úrban Kálmán Erzsébet Márta, szegedi iskolanővér, 85 éves volt. Temetése 10-én 11 órakor lesz. A temetésre sok vendéget várunk, 41 évig dolgozott a szegedi püspöki aulában. Értesítést küldtek, hogy az iszonyú hóvihár miatt a püspök úr, és a ft. papság nem tud eljönni a temetésre, az utak járhatatlanok, tömegesen akadnak el az autók. Így ft. Csörgi István lelkész úr temette őt, szeles, hideg, de nem havas időben. Szép beszédet mondott. Alig egy évig volt itt Márta nővérünk. Már betegon nagyon nem ismerhettük meg őt. De tettei követték őt az örök hazába és imádkozunk érte.*”⁴⁷⁷

Kametler Gizella Leontina SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Budapest, 1899–Jászberény, 1969.) Szerzetesnő. 1927-ben Budapesten lépett a Szalvátor Nővérek rendjébe. Első fogalmát 1928-ban, örök fogalmát 1934-ben Máriabesnyőn tette. A gödöllői premontrei rendházban adminisztrátor. 1943-ban házfőnöknő, és a premontrei Szent Norbert Nevelőintézet háztartásának vezetője. Budapesten a szalvatori Háziipari Szövetkezet dolgozója. Innen ment nyugdíjba. 1965-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Máriabesnyőn temették el.⁴⁷⁸

⁴⁷⁵ Uo. 247. o.

⁴⁷⁶ Uo. 247. o.

⁴⁷⁷ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1984. 02. 07.

⁴⁷⁸ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 251. o.

Kancsár Katalin Veronika SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Mélykút, 1892–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanár. Mennyiségtan–természettan szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1938-ban Siklóson a polgári leányiskolában tanított. 1942-ben Magyarkanizsán az Irgalmas Nővérek polgári fiú- és leányiskola tanára. A szétszórás után, 1977-ben a pécsi, majd 1978-ban a jászberényi otthonba költözött. Máriabesnyőn temették el.⁴⁷⁹

(Zsamba) Karádi Etelka Doloris CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Tiszaluc, 1883–Jászberény, 1972.) Szerzetesnő, tanár. Magyar–történelem szakos polgári iskolai oklevelet szerzett. 1989-ben Szatmáron lépett a rendbe, 1901-ben öltözött be, 1903-ban tett fogadalmat Szatmáron. 1938-ban már Miskolcon az érseki tanítóképző tanára, 1941–1946 között a jászberényi érseki leánynevelő intézet polgári leányiskola előjárója, 1948-ban házfőnöknő. 1970-ben Verőcéről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁸⁰

Károlyi (Károly) Ilona Ignáta SDR/IML

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Kiskunhalas, 1906–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő, középiskolai tanár. 1931-ben kézimunka szakos tanári oklevelet szerzett. 1936-ban Budapesten az Isteni Megváltó Leányai Szent Margit Leánygimnáziumában tanított. 1989-ben érkezett Budapestről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁸¹

Kecskés Jolán Márta Fidelis JPN/JPNK

Jó Pásztor Nővérek Kongregációja

(Pálháza, 1906–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, felügyelőnő. 1943-ban Kecskeméten a Jó Pásztor Nővérek bűnbánó leányok nevelő intézetének felügyelőnője. 1989-ben érkezett Budapestről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁸²

Kelemen Margit Zsófia FdC/SZLT

Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata

(Kéthely, 1925–?) Szerzetesnő. 1946-ban Budapesten lépett a rendbe. Székesfehérváron a gazdaságban dolgozott. Fogadalmát 1952-ben Bakonybélben tette. 1951-ben Nagyvázsonyban, 1954-ben Pannonhalmán, 1959-től Jászberényben, 1960-tól Vácott, 1964-től Kéthelyen otthonok háztartásában alkalmazottként dolgozott. 1993-ban visszatért a központi házba, és a rend háztartásában dolgozott.⁴⁸³

⁴⁷⁹ Uo., 251. o.⁴⁸⁰ Uo. 253.; VARGA, 2019. 217.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.⁴⁸¹ Uo. 255. o.⁴⁸² Uo. 259. o.⁴⁸³ Uo. 261. o.

Kelemen Regina IBMV/IBMV
Angolkisasszonyok

(Ógyalla/ ma: Szlovákia, 1880–Jászberény, 1951.) Szerzetesnő, tanítónő. Budapesten 1927-ben az Angolkisasszonyok elemi leányiskolája intézeti növendékeinek tanítónője. 1948-ban Klotildligeten házfőnöknő. A szétszórás után, 1950. november 8-án az első csoportban, Budapest-Zugligetből szállították a jászberényi otthonba. A második nővér volt, akit a jászberényi Újtemető szerzetesnővérek parcellájában temettek el.⁴⁸⁴

Kelemen Teréz Hildegard SDR/IML
Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Győr, 1904–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő, középiskolai tanárnő. 1933-ban történelem–földrajz szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett. 1936–1948 között az Isteni Megváltó Leányai Szent Margit Leánygimnázium és Nőnevelő Intézet leánylíceum és tanítóképző tanára. A szétszórás után, 1973-ban Győrből költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁸⁵

Kempf Margit Kornélia CDCJ/OCDCJ
Jézus Isteni Szívéről Nevezett Kármelita Nővérek

(Strassburg, 1883–Jászberény, 1955.) Szerzetesnő. 1943-ban Győron a Kármelita Nővérek vezette leányárvaházban szolgált. 1995-ben érkezett Vácra a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁸⁶

Kerekes Anna Alvéra CSCS/SZINT
Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Kömörő, 1912–Debrecen, 1980.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanár. Esztergomban, 1927-ben lépett a rendbe, fogadalmát 1934-ben ugyanitt tette. Az esztergomi tanítóképző után Szegeden magyar–történelem és egészségtan–testnevelő szakos polgári iskolai tanári képeztést szerzett. 1938-tól Székesfehérváron a Ferenc József Nőnevelő Intézet polgári leányiskola tanára. Kapuváron házfőnök. 1950 után gyógypedagógus, majd a váci otthon vezetője. 1970–1973 között a jászberényi otthonban, a Római Katolikus Szeretetszolgálat egyházi megbízottja.⁴⁸⁷

Karácsony a betegágynál

⁴⁸⁴ Uo. 262. o.

⁴⁸⁵ Uo. 262. o.

⁴⁸⁶ Uo. 263. o.

⁴⁸⁷ Uo. 264. o.

Kilár Ilona Zsuzsa Bianka SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Söjtör, 1910–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanár. Magyar–történelem–testnevelő szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1938-ban Cegléden az államilag segélyezett polgári leányiskola, 1942–1948 között Vecsés-telepen a hitközségi állami segélyezett polgári leányiskola tanára. A szétszórátás után, 1975-ben a verőcemarosi szociális otthonba költözött, 1979-ben áthelyezték a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁸⁸

Kincses Mária Magdolna Johanna NDS/CND/Z

Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend

(Nagynyárád, 1914–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, tanárnő. 1946-ban Zalaegerszegen szolgált. 1976-ban Nagynyárádról érkezett a jászberényi otthonba. Nagynyárádon temették el. A temetéséről jegyezte fel a Krónika: „*Kincses Magdolna Johanna egy hosszú, szenvedéssel teli élet után a Szűzanya Szeplőtelen Szívének szombatján az örök otthonba költözött. A rokonság kérésére Nagynyárádra szállítottuk. A falu népe könnyes szemmel, boldogan várta az ő »kedvesnővérkéjét«.* A Kincses család »lelkianyját«. Nyitott koporsóban ott feküdt a szembemésző oltár előtt, virágdíszben. A szentmisét falubelije, osztálytársa és lelkitestvére mutatta be, a falu plébánosa, és volt káplánja koncelebrált. A szentbeszéd alatt egy szem sem maradt könny nélkül, nem a fájdalomtól, hanem a meghatottságtól. Majd a beszentelés után, megindult a lámpás menet, hat férfi vitte a koporsót, példás rendben és fegyelemben. A családi kriptába temették, azok mellé, akik az ő karjaiban haltak meg. S mindez a Szeplőtelen fogantatás ünnepén. Az otthonban nagy úrt hagyott maga után. Elszállt, mint Illés, a szeretet szekerén, fénycsóvát, mely világít, húzott otthonunk egére.”⁴⁸⁹

Király Mária Modesta CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Szeged, 1913–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, tanítónő. 1932-ben Esztergomban lépett a rendbe, 1934-ben öltözött be, 1936-ban fogadalmát ugyanitt tette. 1991-ben Süttőről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹⁰

Kispál Julianna Teréz Margit OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Jászberény-Portelek, 1913–Jászberény, 1993.) Szülei: Kispál János, Nagy Julianna). Szerzetesnő, ápolónő. 1938-ban Pécssett lépett a rendbe. Beöltözése 1939-ben volt. Első fogadalmát 1940-ben, örök fogadalmát 1943-ban Keszthelyen tette. A szétszórátásig Pécssett a kármelita rendházban szolgált. 1950-ben hazajött szüleihez Jászberény-Portelekre, és a gazdaságban dolgozott. 1955. december 1-jén érkezett az otthonba, és alkalmazott nővérként dolgozott. 1971-től gondozottként élt az otthonban.

⁴⁸⁸ Uo. 268. o.⁴⁸⁹ Uo. 269. o.⁴⁹⁰ VARGA, 2019. 228. o; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata; Szeretetszolgálat törzskönyve.

A kolostor kertjében az állatai körül tevékenykedett. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹¹

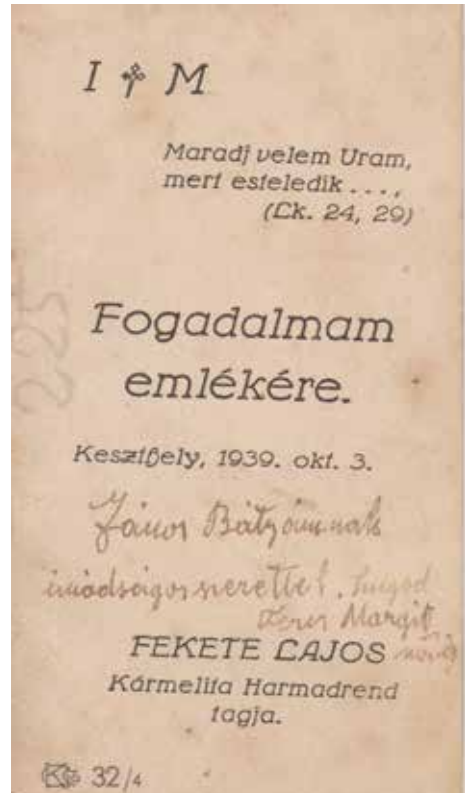
Kispál Julianna jelentkezett a kármeliták pécsi rendházához. Soós M. Aloysia kármelita perjelnö levélben kereste meg dr. Kele István plébánost, amelyben írja, hogy Kispál Julianna felvételét kérte a rendjükbe, ismertette a felvétel rendjét. Általában el szoktak beszélgetni a jelölttel, de Jászberény olyan messzi esik Pécestől, hogy előbb érdeklődnek Kispál Julianna élete felől. Kérte a plébánost, hogy „Tessék szíves lenni őt szándéka felől kicsit kikérdezni. s a benyomását róla közölni. Vajon alkalmasnak látszik-e az imádságos, áldozatokkal teljes, szigorú karmelita életre? Birja-e majd a nagy hallgatást, békésnek, csendesnek. s mégis vidámságra is hajlamosnak látszik-e? Testi egészség szempontjából szívós ember benyomását teszi-e, mert nélküül nálunk igazán nem lehet kilátás megmaradásra. Rendes családból való-e?”

Kispál Julianna

Kispál Julianna fogadalmi szentképe

⁴⁹¹ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 271. o.;

A válasz nem került elő, de valószínű, hogy kedvező volt, mert felvételt nyert.

A rendi főnöknő levélben összegezte Margit kedvesnővér életét:

„Szülei földműves emberek voltak. Kilencen voltak testvérek, négy meghalt, a felnőtt kort öten érték el, két fiú és három lány. Julianna már kiskorában imádságos lelkületű volt. Nagylány korában az akkori Szív Újságban olvasta, hogy az újonnan alapított keszthelyi Kármel felvesz új tagokat 30 éves korig. El is küldte oda a felvételi kérvényt, adatait közölve. Mivel Keszthelyen férfi Kármel volt, elküldték a levelét az új pécsi Kármel főnöknőjének, Soós Anna Aloysia anyának. Nagy volt a meglepetése, mikor a Keszthelyre írt levelére 1938 áprilisában Pécsről jött a válasz, hogy felvételt nyerhet, jöjjön el jelentkezni. Ő előzőleg nem szólt a rokonságnak. Úrnapján jelentette be szándékát. Mivel Pécs messze volt, édesapja kísérte el. Édesapjával és összes holmijával együtt megjelent a zárdában 1938. június 20-án.

Ki gondolta volna, hogy 55 év múlva éppen ezen a napon viszi el az Úr az égi Kármelbe.

Édesapja áldásával kezdte el a szerzetesi életét. A zárdában az állatok gondozásával volt megbízva. Kis kézi csengővel csengetett, amikor a csirkéket össze akarta hívni, s azok rohánva jöttek a csengőszóra. Volt, amikor bárányt, kecskéket is gondozott. Állatszeretete öregségében is megnyilatkozott. Hungarocellból éles késsel ügyesen faragott ki madarakat, galambokat, cinkéket.

Csendes, de alapjában nagyon vidám kis nővér volt. Huncut tekintete mögött, komolyan kimondott szavai mögött bujkált az állandó derű. A szétszóratás idejében a jászberényi szociális otthon alkalmazottja lett, nyugdíjazása után ő maga is mint gondozott élt tovább az otthonban. Amíg ereje volt, kivette a részét a munkából. Szívesen kertészkedett.”

„1992 októberében egykori előjárónk: Fügi Vilma Mária Terézia nővérünk temetésére ment a pécsi közösség Jászberénybe, s visszajövet elhoztuk őt pár hétre Pécsre. (...) Már akkor nem volt egészen jól, panaszkodott a gyomrára, de nem gondoltuk, hogy ez végzetes betegség előjele. Az otthonvezető nővére április második felében jelezte, hogy komoly betegség mutatkozik, tumor, májnagyobbodás stb. Ő maga a betegségről 1993. május 17-én így ír: »rettentően szenvedek. Senki nem tudja (...) Most értettem meg, hogy miért szenvedek ennyit: a felajánlást elfogadta a jó Isten. A halál késik, még szenvedni, nem meghalni (...) Kérem imáitokat, ha már nem leszek. Tudom, hogy kármelitának sokat kell szenvedni. Isten legyen irgalmas hozzám!«

Ezután meglátogattuk őt ketten az otthonban. Arca egészen lesóványodott, teste dagadt. Nagyon örült a testvéri látogatásnak, s utána a 80. születésnapjára írt június 9-i levélnek.

Kevéssel halála előtt jött pár sor: »Megköszönöm megemlékezéseketek, köszönöm, köszönöm. Nem gondoltam, hogy ide jutok a semmivé válásban. Imával ... testvéretek a srig: Margit nővér.«

Mindenki tudta, hogy nagy beteg. Igyekeztek fájdalmait csökkenteni. Szent Szív ünnepén még részt vett a szentmisén. Utána két nap volt súlyos állapotban, míg felvirradt rá az örök fény napja. – Jézus és Mária legszentebb Szívéről volt elnevezve.

Június 18-án volt Jézus Szíve ünnep, másnap Mária Szeplőtelen Szívének ünnep. Következő nap, június 20-án éjjel fél 12-kor ölelte magához a két legszentebb Szív.”

„... Kis nővérünk emlékét nagy szeretettel őrizzük. Hisszük, hogy imádkozik a pécsi Kármel bontakozó életéért, és vár minket az égi Kármelben, amikor mi is végigjártuk a földi pályánkat.”⁴⁹²

⁴⁹² Sarutlan Kármelita Nővérek iratanyaga, Magyarszék. Kispál János tulajdonában.

A nagypapa temetése 1958 szeptemberében: Velkei Barnabásné Kispál Klára, Seres Jánosné Nyitrai Mária, Csapó Gizella egyházi vezető, Kispál Jánosné Nyitrai Anna, Kispál János (Klára, Julianna és János testvérek)

Fr. Kovács Kamill OFM, Kispál György újmisési pap és Kispál Julianna Jászsószentgyörgyön 1978-ban.⁴⁹³

Zsendőr Kispál Mária Hortulána CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1887–Jászberény, 1974.) Szerzetesnő.

(Szülei: Zsendőr Kispál János, Nagy Anna). 1906-ban Szatmáron lépett a rendbe, 1907-ben öltözött be, 1909-ben ugyanitt tett fogadalmat. 1968-ban Polgárdiból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹⁴

Kiss Anna Mercédesz BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Újfehértó, 1909–Jászberény, 1987.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. 1928-ban Szombathelyen lépett a kongregációba. A rendben betegápoló nővérként dolgozott. A szétszórás után, 1950-ben a gyóni otthonba vitték. 1953-ban áthelyezték Jászberénybe, ahonnan 1955-ben eltávozott. 1975-ben ismét a gyóni otthonba költözött, majd a pécsi otthonba helyezték át, majd ismét visszakerült Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹⁵

Kiss Anna

⁴⁹³ Kispál János közlése. 2018.

⁴⁹⁴ VARGA, 2019. 217. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁴⁹⁵ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 272. o.

Kiss Erzsébet Anasztázia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1908–Jászberény, 1987.) Szerzetesnő, ápolónő. Szatmárnémetiben ápolónőként végzett. Esztergomban, 1927-ben lépett a rendbe, 1929-ben itt öltözött be, fogadalmát 1931-ben ugyanitt tette. Ápolónőként dolgozott. 1950 után egy plébánián házvezetőnő. 1981-től a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹⁶

Kiss Júlia Karitás SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Mezőtúr, 1900–Jászberény, 1978.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanár. Kézimunka mesternői oklevelet szerzett. Cegléden a Szent József polgári leányiskola tanára. 1963-ban Kunszentmártonból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹⁷

Kittel Magdolna Pelágia CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Lázárfalva, 1898–Jászberény, 1954.) Szerzetesnő. 1923-ban Zsámbékon lépett a kongregációba, fogadalmát 1926-ban ugyanitt tette. Zsámbékon háztartásban dolgozott. 1950-ben a gyóni otthonba költözött, 1953-ban a jászberényi otthonba helyezték. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹⁸

Klaczek Anna Ágota SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Kishegyes, 1895–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő. 1922-ben lépett a Szalvátor Nővérek rendjébe. Első fogadalmát 1924-ben, örök fogadalmát 1930-ban ugyanitt tette. Betegsége miatt kisebb zárdák konyháján, 1948-ban Nagykőrösön dolgozott. 1950-ben a gyóni szociális otthonba költözött. 1955-ben a csákvári tudószanatóriumból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁴⁹⁹

Knotz Magdolna Xavéra FdC/SZLT

Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata

(Mosonpéter, 1911–Bakonybél, 1988.) Szerzetesnő. 1929-ben Budapesten lépett a rendbe. 1950-től az egri szeminárium takarítónője, 1958-tól a jászberényi otthon mindegyike, 1978-tól a bakonybéli szociális otthon lakója.⁵⁰⁰

⁴⁹⁶ Uo. 272. o.; VARGA, 2019. 224. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁴⁹⁷ Uo. 275. o.

⁴⁹⁸ Uo. 277. o.

⁴⁹⁹ Uo. 277. o.

⁵⁰⁰ Uo. 280. o.

Koczon Mária Leandra BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgái

(Petesháza, 1913–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő, betegápoló. 1943-ban Kőszegen a Kelcz-Adelffy Árvaház és Fiúnevelő Intézetben szolgált. 1946-ban Celldömölkön a Vármegyei Nagy Sándor Közkórházban betegápoló. A szétszórás után Egerben a seminárium szakácsa. 1987-ben érkezett Egerből a jászberényi otthonba. Kőszegen temették el.⁵⁰¹

Kohut Zsuzsanna Konstantina CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Istebna, Lengyelország, 1886–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő. 1905-ben Budapesten lépett a kongregációba. 1908-ban első, 1933-ban örök fogadalmát ugyanott tette. Zomborban, Tatabányán, majd a deszki gyermekszanatóriumban konyhavezető. 1943-ban Pécelen az idős és beteges nővérek üdülőjében szolgált. A szétszórás után, 1954-ben a hejcei, 1956 után a jászberényi szociális otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Kokovai Anna Pongrácia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Hódmezővásárhely, 1890–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő, óvónő. 1907-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1909-ben az első, 1913-ban az örök fogadalmát ugyanott tette. Óvónőképzőt végzett. Szombathelyen az óvónőképző intézet segédtanítója. 1940-től 1942-ig Szombathelyen a Szent Domonkos-rendi nővérek óvodájának óvónője és ministránként szolgált. 1946-ban Vasváron óvónő. A szétszórás után Budapesten a Szolidaritás Szövetkezetben dolgozott. 1973-ban Budapestről érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁰²

Temetése 1977 februárjában

Kolla Katalin Dolorósa OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Nagytság, 1889–Jászberény, 1980.) Szerzetesnő. Kőszegen lépett a kongregációba. Háztartásban dolgozott. 1966-ban a püspökszentlászlói szociális otthonba költözött. Eltávozott, majd visszatért, és 1971-ben a jászberényi otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Temetéséről feljegyezte a Krónika: „1980. június 4. „Doloróza nővért 4 pap kísérte a sírjához. A temetést Máriagyűd kegyhely plébánosa végezte. Máriagyűdről eljött Kájus ferences atya is, aki a hónap végén gyémántmisés lesz. Hálás szeretettel jöttek a temetésre. Doloróza nővér 33 éven keresztül élt a kegytemplom szolgálatában. A gyűdi hívek is szerettek volna busszal eljönni a felejthetetlen, jó nővér temetésére, de a termelőszövet-

⁵⁰¹ Uo. 282. o.⁵⁰² Uo. 283. o.

*kezetnek halaszthatatlanul vállalniuk kellett a szállításra előjegyzett cukorborsó szedését. Bácsmegeye Rém községből a rokonokkal együtt a káplán is eljött, ő imádkozta a sírnál a könnyörgéseket. A rokonok, a rendi testvérek elhalmozták szebbnél szebb virággal a sírt.*⁵⁰³

Koncz Mária Pelágia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Szatmárnémeti/ma: Románia, 1871–Jászberény, 1955.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1888-ban lépett a rendbe, fogadalmát 1892-ben ugyanitt tette. Jászberényben népiskolai tanítónő. 1950-ben Szolnokról szállították a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁰⁴

Kondákor Katalin Szervácia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Letenye, 1898–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő. 1946-ban Szarvaskenden szolgált. A szétszórás után, 1976-ban Szombathelyről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Haláláról írta a Krónika: „*Hősiesen szenvedő élet szűnt meg. Tanúságtévő volt az egész otthon részére. Különösen a világi dolgozókra volt igen jó hatással.*”⁵⁰⁵

Korány Gabriella Kosztká CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászóújfalu, 1884–Jászberény, 1951.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanítónő. 1902-ben magyar–történelem szakos polgári iskolai oklevelet szerzett. 1907-ben Szatmáron lépett a rendbe, 1908-ban itt öltözött be, 1910-ben ugyanitt tett fogadalmat. A Paulai (Páli) Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek vezetése alatt álló lévai polgári leányiskola tanára. A szétszórás után 1950-ben, Székesfehérvárról költöztették teherautón a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁰⁶

Kormos Piroska Mária Mauritia SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Jászladány, 1913–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő. 1938-ban öltözött be, első fogadalmát 1938-ban, örök fogadalmát 1940-ben tette. 1940-ben Losoncon, 1941-ben Sátoraljaújhelyen, 1942–1943 között Kasán, 1943-ban Diósgyőrben, 1944–1948 között Pesterzsébeten, 1948-ban Győrben, 1949–1950 között Újpesten az Erkel utcában szolgált. A szétszórás után Kovács Mihály nyugalmazott jászfelfőszentgyörgyi plébános házi gondozója Jászberényben. Az idős lel-

Kormos Piroska és Kovács Mihály síreléke

⁵⁰³ Uo. 284. o.; Krónika. 1980. 06. 04.

⁵⁰⁴ Uo. 288. o.

⁵⁰⁵ Uo. 288. o.

⁵⁰⁶ Uo. 293.; VARGA, 2019. 217.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

kész halála után, 1962-ben a költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Fehértói temetőben van.⁵⁰⁷

Korponai Iлона Emília Olga OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Arad/ma: Románia, 1883–Jászberény, 1968.) Szerzetesnő, tanítónő. Elemi iskolai gyorsírói tanítói oklevelet szerzett Dombóváron a Szent Orsolya-rendi elemi iskolai tanítóképzőben, 1929-ben óraadó tanítója. 1939-ben a római katolikus nőipari iskola tanítója. 1938-ban mint szerzetesnő, ugyanott a leányiskola tanítója is. A szétszórátás után, 1953-ban a pécsi szociális otthonba, 1954-ben a püspökszentlászlói, 1955-ben a nógrádverőcei, 1956-ban ismét a püspökszentlászlói, 1962-ben a jászberényi otthonba helyezték. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁰⁸

Kóta Gizella Pongrácia (Pancratia) OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Ivánc, 1913–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő, segédápolónő. 1938-ban szerzetesi fogadalmat tett. 1990-ben Jakabszállásról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁰⁹

Kovách Hildegard (Hilda) Ágota ENB/SZEBN

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Budapest, 1916–Jászberény, 1999.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett. 1934-ben Budapesten lépett a rendbe. 1938-ban egyszerű, 1941-ben ünnepi fogadalmat tett. A rendben ápolónőként dolgozott. 1999-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵¹⁰

Kovács Borbála Ermina SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Hatvan, 1899–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanár, ápolónő. 1929-ben Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1930-ban ugyanitt, örök fogadalmát 1936-ban Máriabesnyőn tette. Nagykátán és Ságón a zárda háztartásában dolgozott, majd Budapesten az OTI Központi Kórház betegápolója. Szegeden, 1941–1944 között a tanárképző főiskolán földrajz–kézimunka szakos hallgató. Itt szerezte meg a polgári iskolai tanári képesítést is. A szétszórátás után nyugdíjazásáig a Sportkórház éjszakai nővére. 1985-ben Hatvanból költözött a jászberényi otthonba. Hatvanban temették el.⁵¹¹

⁵⁰⁷ Szegénygondozó Nővérek Esztergomi anyaház iratanyaga Hajós M. Ágnes nővér jegyzete alapján.

⁵⁰⁸ Uo. 294. o.

⁵⁰⁹ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁵¹⁰ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 297. o.

⁵¹¹ Uo. 298. o.

Kovács Borbála Walburga CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Jóka/ma: Szlovákia, 1901–Jászberény, 1990.) Szerzetesnő. 1927-ben Zsámbékon lépett a kongregációba, fogadalmát is ott tette 1930-ban. 1930-ban Pécssett az Erzsébet Tudományegyetem sebészeti klinikáján szolgált. A szétszórátás után, 1950 őszétől a rokonok fogadták be. 1967-ben a csákvári, később a gyóni, 1985-ben a jászberényi szociális otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵¹²

Kovács Julianna Antónia JPN/JPNK

Jó Pásztor Nővérek

(Kecskemét, 1909–Jászberény, 1969.) Szerzetesnő, felügyelőnő. 1943-ban Kecskeméten a Jó Pásztor Nővérek bűnbánó leányok nevelő intézetének felügyelőnője. 1969-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵¹³

Kovács Mária Gabriella OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Rábakovácsi, 1908–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő, tanítónő. 1934-ben Kőszegen, 1946-ban Szarvaskenden a Szent Domonkos-rendi Nővérek elemi leányiskolájának a tanítónője. 1987-ben Szombathelyről érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵¹⁴

Kovács Mária

Kovács Terézia Martina OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Ludány, 1908–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő, szakácsnő. Szarvaskenden, 1937-ben lépett a kongregációba. Kőszegen, 1938-ban az első és 1941-ben az örök fogadalmát tette. Vasváron élt, és Szombathelyen dolgozott mint szakács. A szétszórátás után Mezőkövesden a plébánián szolgált, majd Egerben szakácsnő. 1992-ben Egerből költözött a jászberényi otthonba. Egerben temették el.⁵¹⁵

⁵¹² DIÓS–VICZIÁN, 2014. 298. o.

⁵¹³ Uo. 300. o.

⁵¹⁴ Uo. 301. o.

⁵¹⁵ Uo. 302. o.

Kovács Veronika Angéla JPNK/JPN

Jó Pásztor Nővérek

(Kecskemét, 1915–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő, felügyelőnő, szakácsnő. 1943-ban már Kecskeméten a Jó Pásztor Nővérek bűnbánó leányok nevelő intézetének felügyelőnője. 1991-ben Kecskemétről érkezett a jászberényi otthonba. Kecskeméten temették el.⁵¹⁶

Kövecsek Mária Ottilia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Esztergom, 1889–Jászberény, 1972.) Szerzetesnő. 1905-ben lépett a rendbe. Fogadalmát 1909-ben tette. Budapesten a Hám János Otthon főnöknője. 1950 után Esztergomban a ferences kollégium ebédlőse. 1962-ben költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Közsa Erzsébet Olga SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Hatvan, 1899–Jászberény, 1981.) Szerzetesnő, ápolónő. 1923-ban Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1925-ben, örök fogadalmát 1931-ben ugyanitt tette. Ápolónői képesítést szerzett. Az OTI Központi Kórház ápolónője. 1970-ben Hatvanból költözött a jászberényi otthonba. Máriabesnyőn temették el.⁵¹⁷

Kővári Magdolna Eucharistia CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Felsőseged, 1914–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő, ápolónő. 1935-ben Zsámbékon lépett a kongregációba. Fogadalmát ugyanott tette 1939-ben. A szétszórás után, 1950 őszétől Békéscsabán betegápoló. 1990-ben Nagyatádról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵¹⁸

Krisztián Mária Kunigunda CDCJ/OCDCJ

Jézus Isteni Szívéről Nevezett Kármelita Nővérek

(Budapest, 1892–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő. 1943-ban Újpesten a Kármelita Nővérek vezetése alatt álló Szent József fiúotthonban és a Szent Teréz árvaházban szolgált. 1953-ban Gyónból érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵¹⁹

Kriván Anna Cecília Ozana BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Csetnek/ma: Szlovákia, 1887–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő. Hatvan éven át az Egri Papnevelő Intézetben szolgált. 1982-ben Egerből érkezett a jászberényi otthonba. Sírja

⁵¹⁶ Uo. 303.; Szeretetszolgálat törzskönyve.⁵¹⁷ Uo. 305. o.⁵¹⁸ Uo. 308. o.⁵¹⁹ Uo. 312.

a jászberényi Újtemetőben van. Idézet a Krónikából: „1984. augusztus 27. Kriván Anna Ozana annunciáta nővérünk 97 éves korában szép csendesen meghalt. Fekvő beteg egy hétig volt. Végelgyengülés és a vágy »hazamenni a Jézuskához« mondogatta szlovákos kiejtéssel. Augusztus 30-án temették Ozana nővért. Sokan jöttek Csehszlovákiából, a nagy rokonság. Az egri szemináriumból papok, rendtársak. Csörgi atya temette két pap segítségével. A hálás főtisztelendő atyák pedig megáldották, a hűséges, szolgáló és a papokért szentelt imádságos élet földi hamvait. 60 évig szolgált mosolygós kedvességgel az egri szemináriumban. Sok szentmisét kap a hálás papságtól.”⁵²⁰

Krakonperger Teréz Magdolna OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

Krakonperger Teréz temetése

(Rakamaz, 1902–Jászberény, 1978.) Szerzetesnővér. 1977-ben Győrből érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵²¹

Lajter Mária Fortunáta SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Szank, 1913–Jászberény, 1969.) Szerzetesnő, ápolónő. 1938-ban lépett a rendbe. Első fogadalmát 1940-ben Máriabesnyőn, örök fogadalmát 1946-ban ugyanott tette. A budapesti OTI Központi Kórházban, a Magdolna Baleseti Kórházban ápolónő. 1946-ban Szentgotthárdon szolgált. 1947-ben a budapesti piarista rendházban főnöknő. 1964-ben érkezett Budapestről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵²²

Lakatos Julianna Alba SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Kevermes, 1896–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő, tanítónő. Elemi iskolai tanítói oklevelet szerzett. 1941–1948 között Kiskunmajsán a Szegény Iskolanővérek belterület leányiskola tanítónője. Budapestről érkezett 1979-ben a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Krónika is megemlékezett a temetéséről: „A kunágotai plébános temette, aki édesanyjával jött. Méltatta Alba néni apostoli munkáját, gyermekek felé irányuló szeretetét, kedves figyelmességét és áldozatait. (...) Kérte, hogy ezután az égből támogassa pártfogoltjait. A rendtársai szépen énekeltek és búcsúztak.”⁵²³

⁵²⁰ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1984. 08. 27.

⁵²¹ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁵²² DIÓS–VICZIÁN, 2014. 321. o.

⁵²³ Uo. 321. o.; Krónika. 1983.

László Erzsébet M. Eszter SPS/CPSP
 Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Jászkákóhalma, 1924–Szécsény, 2015.) Szerzetesnő. Végzettsége: 6 elemi, 1 gazdasági iskola, kitűnő eredménnyel. 1939-ben lépett a rendbe, 1940. május 1-jén öltözött be Ludányban. 1940. október 4-én tett egyszerű fogadalmat. 1941-ben Kispesten külső gondozó. 1942-ben Veszprémben szolgált. 1946-ban Diósgyőrbe került. 1950-ben Jászberényben a világi szociális otthon vezető főnővére. 1950. május 25-én titokban tette le örök fogadalmát. 1991-ben újra felölthette a rendi ruhát, és a szécsényi közösség alapító tagja, elöljárója lett. 2000-ben az idősek és betegek iránti odaadó szolgálatát Nógrád megye közgyűlése Salkaházi Sára-díjjal jutalmazta. A szécsényi városi temetőben temették el.⁵²⁴

László Erzsébet

Rendtársaival

Legény Teréz M. Dezidéria SDR/IMR
 Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Jászárokszállás, 1895–Jászberény, 1981.) Szerzetesnő, betegápoló, varrónő. 1923-ban lépett a rendbe Sopronban, első fogadalmát 1927-ben, örök fogadalmát 1933-ban ugyanott tette. A rendben szabás-varrást oktatott. Szentésre került ápolónőnek. A szétszórátás után hazatért Jászárokszállásra, és a Szatmári Irgalmas Nővérek fogadták be. Rövid időn belül

⁵²⁴ Szegénygondozó Nővérek Esztergomi Anyaház iratanyaga.

Szajolba, innen Gyöngyösre került, és varrónóként dolgozott. Hatvanévesen ment nyugdíjba. Egy ideig még Gyöngyösön élt, majd hazaköltözött Jászárokszállásra. 1961-ben költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵²⁵

Legeza Mária Valencina SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Liptószentmiklós/ma: Szlovákia, 1909–Jászberény, 1995.) Szerzetesnő, tanítónő. Elemi iskolai tanítói oklevelet szerzett. 1938-ban a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek vezetése alatt álló jánoshalmi polgári leányiskola óraadó tanítója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵²⁶

Lékö Ilona Hedda CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászfákóhalma, 1911–Jászberény, 1995.) Szerzetesnő. 1928-ban Esztergomban lépett a rendbe, 1930-ban öltözött be, 1933-ban fogadalmát ugyanitt tette. 1994-ben Kalocsáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵²⁷

Lévai Klára Szalome SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Cibakháza, 1918–Jászberény, 2002.) Szerzetesnő, tanítónő. 1941-ben Nagykátán népiskolai tanítónő. 1979-ben Nagykátáról költözött a jászberényi otthonba. Máriabesnyőn temették el.⁵²⁸

Lévai Klára

Lipovicz Rozália Michaela OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Ják /Tótfalu/, 1886–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő. 1907-ben Szombathelyen lépett a kongregációba. Kőszegen tette 1909-ben az első, és 1912-ben az örök fogadalmát. 1946-ban Vasváron szakácsnő. A szétszórás után a piliscsabai otthonban élt. 1955-ben Szombathelyről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵²⁹

⁵²⁵ TÓTH, 2018. 21. o.

⁵²⁶ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 325. o.

⁵²⁷ VARGA, 2019. 227. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁵²⁸ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 328. o.

⁵²⁹ Uo. 330. o.

Lipták Jolán Teodóra BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Ipolykürt, 1902–Jászberény, 1981.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. Szombathelyen 1923-ban lépett a kongregációba. 1926-ban első, 1929-ben örök fogadalmát ugyanitt tette. A rendben betegápolóként dolgozott. 1950-ben a váci otthonba költözött. 1973-ban Szombathelyről érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵³⁰

Lócsa Mária Relindis CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Sátoraljaújhely, 1892–Jászberény, 1967.) Szerzetesnő, ápolónő. Szatmárnémetiben ápolónőképzőt végzett. 1913-ban lépett a rendbe. Fogadalmát ugyanitt tette 1916-ban. Az esztergomi internátus betegápoló nővére. 1950-től Pannonhalmán konyhavezető. 1954-ben áthelyezték Püspökszentlászlóra. 1963-tól a jászberényi otthon lakója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵³¹

Lukács Erzsébet Bonaventúra ENB/SZEBN

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Zetelaka/ma: Szlovákia, 1896–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő. 1914-ben Budapesten lépett a rendbe. 1918-ban egyszerű, 1921-ben ünnepi fogadalmat tett. A rendben szakácsnőként dolgozott. A szétszórátás után, 1953-tól 22 éven át a kesztölczi plébánián sekrestyésként szolgált. 1975-ben Kesztölcrről költözött a jászberényi otthonba. A Krónika így emlékezik 1975-ben: „*Február 1-jén érkezett Lukács Erzsébet Bonaventúra ferencendi Erzsébet nővér: 25 évig volt Kesztölcön sekrestyés. Kedvesen dicsekedett, hogy 25 szál szegfűt kapott búcsúzásul a 25 éves szolgálata jeléül. Az autó lépésben jött ki a faluból, és az egész idő alatt zúgtak a harangok, az egész falu a kapuk előtt állt és integetve búcsúztak tőle.*”

Kesztölcön helyezték örök nyugalomra.⁵³²

Lukács Luca Verona SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Szabadka, 1902–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő, ápolónő. 1922-ben Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1924-ben, örök fogadalmát 1930-ban ugyanitt tette. 1924–1950 között Nagykikindán, Óbecsén ápolónő, a váci szemináriumban szakácsnő. 1943-ban Máriabesnyőn a novíciák nevelője és kertész, a szegedi tanulmányi házban kiségitő. A szétszórátás után, Budapesten háztartásban dolgozott. 1959-ben nyugdíjazták. 1972-ben Máriabesnyőről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a máriabesnyői temetőben van.⁵³³

Lukács Luca

⁵³⁰ Uo. 331. o.

⁵³¹ Uo. 332. o.

⁵³² Uo. 335. o. Krónika. 1992.

⁵³³ Uo. 335. o.

Maár Emília Niceta FMM/FMMN

Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Szered, 1881–Jászberény, 1956.) Szerzetesnő. 1906-ban Budapesten lépett a rendbe. 1911-ben az első, 1914-ben az utolsó fogadalmát ugyanott tette. Varrónőként dolgozott 1950 után. 1951-ben a váci, 1953-ban a jászberényi otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵³⁴

Madár Rozália Klára ENB/SZEBN

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Mosonszentmiklós /Jánosháza, 1905–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő, ápolónő. 1923-ban Budapesten lépett a rendbe. 1926-ben egyszerű, 1928-ban ünnepi fogadalmat tett. A rendben betegápolóként és szakácsnőként dolgozott. 1979-ben érkezett Dunakilitiről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵³⁵

Madarász Magdolna SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Alsódabas, 1899–Jászberény, 1985.) Szerzetesnő. Szociális kurzust végzett. 1932-ben Budapesten lépett a rendbe. Első esküjét 1935-ben ugyanott tette. A központi ház portása volt. A szétszórás után a családjánál élt. 1984-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Budapesten temették el.⁵³⁶

Magyar Teréz Jozefa OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Vép, 1899–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, ápolónő. 1939-ben Pécsen újoncként szolgált. 1971-ben Vépről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵³⁷

Magyarka Borbála Kinga NDS/NDS Pécs

Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend

Magyarka Borbála

(?–1996. június 2.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár. 1934-ben Pécsen novícia. Szegeden 1938/40-ben az Apponyi Kollégiumban földrajz–növénytan–állattan–vegytan és ásványtan szakos tanítóképzői tanári oklevelet szerzett. 1943–1948 között Pécsen a Miaszonyunkról Nevezett Szegény Iskolanővérek leánylíceum és tanítóképző tanára. Jászberényben az Egyházi Szeretetszolgálat egyházi vezetónővér megbízottja 1975 júniusától 1991-ig. Ő hozta el Olaszországból 1978. március 29-én a Rosa Mystica Szűzanya-szobrot. 1990-től részt vett rendjének

⁵³⁴ Uo. 337. o.⁵³⁵ Uo. 337. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.⁵³⁶ Uo. 337. o.⁵³⁷ Uo. 339. o.

az újraindításában Pécsen, majd oda távozott, miután a jászberényi otthon visszakерült az egyház tulajdonába 1991-ben.⁵³⁸

Maitz Anna Skolasztika OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Kőszeg, 1884–Acsád, 1970.) Szerzetesnő. Kőszegen 1911-ben lépett a kongregációba. 1913-ban első, 1917-ben örök fogadalmát ugyanott tette. Takarítónő volt a varrodában és a vasalóban. 1946-ban már Vasváron szolgált. A szétszóratás után Szombathelyen pap rokonainál házvezetőnő. 1957-ben a peresznyei szociális otthonból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵³⁹

Márkus Anna M. Zsófia O Praem/OPraem

Premontrei Női Kanonokrend

(Mersevát, 1921–Jászberény, 2001.) Szerzetesnő. Beöltözött 1942-ben, örök fogadalmat 1950-ben tett. A szétszóratás után a Szolidaritás Háziipari Szövetkezetenél dolgozott. 1997-ben Zsámbékról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴⁰

Márkus Anna Zsófia a ravatalon

Marosvölgyi (Márcsik) Margit Kinga CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Budapest, 1908–Jászberény, 1986.) Szerzetesnő. 1930-ban Zsámbékon lépett a kongregációba, fogadalmát ugyanott tette 1934-ben. Zsámbékon ebédlős. 1950 őszétől Várpalotán

⁵³⁸ Uo. 339. o.; Szeretetszolgálat iratanyaga, Krónika.

⁵³⁹ Uo. 340. o.

⁵⁴⁰ Szeretetszolgálat törzskönyve.

egyházközségi nővér, 1973-tól a gyóni, 1985-től a jászberényi szociális otthon lakója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴¹

Martinovits Ilona Eliza SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Bácsföldvár, 1889–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő. 1913-ban Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1914-ben, örök fogadalmát 1920-ban ugyanitt tette. A nagyki-kindai szeretetotthonban, Pestújhelyt az OTI Dr. Vass József Munkáskórházban, a budapesti és a váci piarista rendházban szolgált, 1943-ban Vácott házfőnöknő, a szeminárium háztartásának vezetője, majd a gödöllői premonstreiek háztartásában szolgáltak főnöknője. 1950 után a sándorfalvi plébánián, majd Máriabesnyőn dolgozott, ahonnan 1973-ban érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴²

Martonosi Mária Imelda SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Makó, 1901–Jászberény, 1981.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár. Matematika–fizika szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1942-től a debreceni női ipariskola óraadó tanára. 1942-ben szerzetesnő, a debreceni Svetits Leánynevelő Intézet tanára. 1938-ban Szegeden a Miasszonyunkról Nevezett Szegény Iskolanővérek tanítóképzőjének gazdasági tanára. A szétszórás után, 1974-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴³

Matheja Marie M. Amanda CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Deutschpiekar /Lengyelország/, 1895–Jászberény, 1970.) Szerzetesnő, ápolónő. A polgári iskola elvégzése után, 1919-ben lépett a kongregációba. 1922-ben első, 1926-ban örök fogadalmat tett. 1934-ben Újpesten a Gróf Károlyi Sándor Közkórházban szolgált, 29 nővér főnöknője. 1942–1944 között ápolónői oklevelet szerzett. Makón a Vasgyári Kórházban betegápoló, a deszki Szent Imre Gyermekszanatóriumban, Érsekújvárt az Állami Kórházban főnöknő. A szétszórás után, 1953-ban a hejcei otthonba költözött, majd innen a jászberényi otthonba helyezték. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴⁴

Máthé Etel Cella CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Kászonfeltíz/ma: Románia, 1882–Jászberény, 1960.) Szerzetesnővér. 1898-ban lépett a rendbe Szatmáron, 1900-ban öltözött be, 1902-ben tett fogadalmat ugyanitt. 1928–1933 között Jászberényben szolgált. 1956-ban Miskolcra érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴⁵

⁵⁴¹ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 347. o.

⁵⁴² Uo. 348. o.

⁵⁴³ Uo. 351. o.

⁵⁴⁴ Uo. 351. o.

⁵⁴⁵ VARGA, 2019. 216. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

Mátyás (Izabella) Gizella M. Beatrix SPS/CFSP

Ferencs Szegénygondozó Nővérek

(Petőmihályfalva, 1919–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő. 1939-ben lépett a rendbe, 1940-ben öltözött be. Nem tett örök fogadalmat. 1943-ban Újpesten a Ferencs Szegénygondozó Nővérek zárdájában szolgált. 1991-ben Verőcéről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴⁶

Melcher Róza Joachima OSM/SMV

Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Edelény, 1916–Jászberény, 1971.) Szerzetesnő. 1946-ban Kőszegen napközi otthonban, gyermeknyaralatóban szolgált. 1971-ben került Miskolcra a jászberényi otthonba. Edelényben temették el.⁵⁴⁷

Melegh Erzsébet Karola OSM/SMV

Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Bénye, 1912–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő. 1949-ben Ráckevén a zárdában szolgált. Az 1940-ben megnyílt zárdában főnöknő. A jászberényi otthonba 1994-ben Budapestről érkezett. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴⁸

Mészáros Veronika Dithilda SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Szeged, 1921–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő, szakácsnő. 1938-ban Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1940-ben Máriabesnyőn, örök fogadalmát 1946-ban ugyanitt tette. 1940–1950 között a budapesti és a szegedi piarista rendházban, a Magdolna kórházban, a gyóni plébánián és a mosonmagyaróvári piarista rendházban szakácsnő. 1950-ben az atyákkal együtt Hatvanba hurcolták. 1973-ban a verőcei otthonba költözött, innen 1973 decemberében Budapestről a jászberényi otthonba érkezett. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁴⁹

Mészáros Margit Grácia FdC/SZLT

Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata

(Kecskemét, 1924–Jászberény, 1999.) Szerzetesnő, női szobó. 1982-ben érkezett Dabasról a jászberényi otthonba. Kecskeméten temették el.⁵⁵⁰

Mészáros Margit

⁵⁴⁶ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 353. o.

⁵⁴⁷ Uo. 356. o.

⁵⁴⁸ Uo. 356. o.

⁵⁴⁹ Uo. 361. o.

⁵⁵⁰ Szeretetszolgálat törzskönyve.

Mező Anna Philothea SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Karánsebes/ma: Románia, 1913–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. Matematika–fizika–ének szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1940-ben Szegeden a Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek Árpádházi Boldog Margit Leánygimnáziumának tanára. 1942–1948 között a fonyódi Szent István polgári iskola énektanára. 1982-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁵¹

Michálik Veronika Kolumba OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Kassa/ma: Szlovákia, 1894–Jászberény, 1976.) Szerzetesnő. Kassán, 1913-ban lépett a kongregációba. Kőszegen 1915-ben első, 1918-ban örök fogadalmát tette. Velemben 1943-ban, Szegeden 1943-ban, Hódmezővásárhelyen 1946-ban, majd Vasváron háztartásban szolgált. 1974-ben Szombathelyről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁵²

Miklós Erzsébet Ilona SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Budapest, 1909–Jászberény, 1987.) Szerzetesnő, tanítónő. 1927-ben Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1929-ben, örök fogadalmát 1935-ben Máriabesnyőn tette. 1929–1950 között Nagykátán népiskolai tanítónő, majd a váci püspökségen irodista. Borsányi Sarolta nővérrel Kerekegyházáról Sztálinvárosba internálták. A kényszermunkatáborban önfeláldozóan segítette a beteg Saroltát. Szabadulásuk után egy tanyai iskolában tanított. 1979-ben Nagykátáról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a máriabesnyői temetőben van.⁵⁵³

Módy Margit Irén SPS/CPSP

Ferencs Szegénygondozó Nővérek

(Gyöngyössolymos, 1915–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. 1940-ben Sátoraljaújhelyen a szeretetház nővéreinek főnöknője. 1979-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁵⁴

Mohácsi Margit IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Csépa, 1890–Jászberény, 1974.) Szerzetesnő, tanítónő. Kézimunka tanítói oklevelet szerzett. 1936-ban Nyíregyházán az Angolkisasszonyok leánygimnáziumának tanítója, 1938-ban internátusi felügyelő tanára. 1943–1948 között az Angolkisasszonyok leánygimnáziumának rendes tanára. A szétszórátás után, 1950 novemberében a jászberényi otthon-

⁵⁵¹ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 362. o.⁵⁵² Uo. 362. o.⁵⁵³ Uo. 364. o.⁵⁵⁴ Uo. 367. o.

ba szállították, 1953-ban áthelyezték a váci, majd 1960-ban a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁵⁵

Molnár Anna Adelheid CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Szombathely, 1894–Jászberény, 1971.) Szerzetesnő. A polgári iskola elvégzése után, 1930-ban Budapesten lépett a kongregációba. 1932-ben az első, 1936-ban az örök fogadalmat Budapesten tette. Budapesten az Assisi Szent Ferenc Kórházban adminisztrátor, a deszki Szent Imre Gyermekszanatóriumban titkárnő. 1971-ben Szombathelyről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁵⁶

Molnár Ilona Krisztella SSS/SZTT

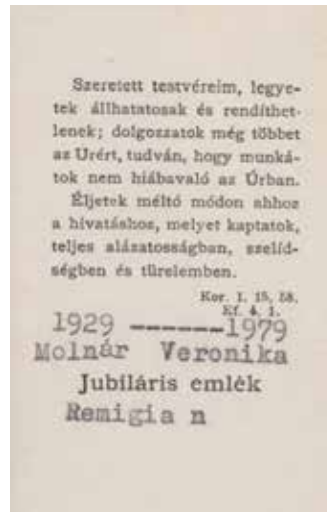
Szociális Testvérek Társasága

(Sándorfalva, 1907–Jászberény, 1967.) Szerzetesnő, felsőkereskedelmi végzettsége volt. Szegvárt a Károlyi-Korniss Alapítvány (Szociális Testvérek Társasága Testvérképző Intézet óvoda, öregek otthona) munkatársa. A szétszórás után sekrestyésként dolgozott. 1966-ban Füle településről érkezett a jászberényi otthonba.⁵⁵⁷

Molnár Veronika Remigia BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Jászárokszállás, 1912–Jászberény, 2001.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. 1929-ben lépett a rendbe, első fogadalmát 1931-ben, örök fogadalmát 1934-ben tette. 1946-tól Szombathelyen az anyaegyházban szolgált. A békéscsabai kórházban ápolónőként dolgozott.

Molnár Veronika Remigia nővér fogadalmi szentképe

⁵⁵⁵ Uo. 368. o.

⁵⁵⁶ Uo. 368. o.

⁵⁵⁷ Uo. 369. o.

1985-ben Jászárokszállásról érkezett a jászberényi otthonba. A jászberényi Újtemetőben helyezték örök nyugalomra.⁵⁵⁸

Moravetz Emília Assumpta CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Selmecbánya/ma: Szlovákia, 1886–Jászberény, 1970.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1904-ben ugyanitt lépett a rendbe, fogadalmát 1907-ben is itt tette. Szatmárnémetiben, majd Jászberényben népiskolai tanító. A szétszórás után, 1950 novemberében a jászberényi otthonba szállították. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁵⁹

Mülleck Franciska M. Julianna (Szilvia) SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Elek, 1898–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, varrónő. 1933-ban lépett a rendbe. 1933-ban öltözött be, 1934-ben tett egyszerű fogadalmat. 1936-ban Újpesten, 1940-ben Makón szolgált. 1943-ban tett örök fogadalmat. 1945/1946-ban Jászberényben szolgált. 1948-ban Egerben a szeretetházban dolgozott, de átkerült Salgótarjánba. 1949/1950-ben Mohácson szolgált. 1974-ben Sopronból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁶⁰

Nagy Mária Alojzia BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Gyöngyössolymos, 1908–Jászberény, 1990.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. N. Margit Ludmilla testvére, aki szintén annunciáta szerzetesnővér. 1937-ben Szombathelyen lépett a kongregációba. 1940-ben első, 1945-ben örök fogadalmát ugyanott tette. A rendben betegápoló nővérként dolgozott. 1986-ban Szombathelyről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁶¹

Nagy Mária Edit SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Öttevény, 1910–Jászberény, 2005.) Szerzetesnő, tanítónő. Karcagon 1939/1940-ben az Isteni Üdvözítő Nővérei leányiskola tanítónője, műkedvelő előadások szervezője, az iskolai inségsegélyezés, az Actio Catholica és a Szívárdá vezetője. 2002-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Máriabesnyőn van eltemetve.⁵⁶²

Németh Anna Klotild OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Szentpéterfa, 1897–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő. Kőszegen, 1918-ban lépett a kongregációba. 1919-ben az első, 1922-ben az örök fogadalmát ugyanott tette. Hódmezővásárhelyen

⁵⁵⁸ TÓTH, 2018. 30. o.; Verseghy Lászlóné Pethő Katalin közlése.

⁵⁵⁹ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 373. o.

⁵⁶⁰ VARGA, 2019. 298. Szegénygondozó Nővérek Esztergomi anyaház iratanyaga Hajós M. Ágnes jegyzete alapján.

⁵⁶¹ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 382. o.

⁵⁶² Uo. 383. o.

szakácsnő. A szétszórátás után egyházközségi munkát végzett. 1972-ben a pécsi, majd még ugyanabban az évben a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁶³

Németh Erzsébet Ottilia OSU/OSUR

Szent Orsolya Rend

(Rábaszentmihály, 1890–Jászberény, 1958.) Szerzetesnő, tanítónő, nyelvmester. Tanítói oklevelet szerzett. 1938-ban nyelvmesterré képesítették. Győrött 1918-ban a Szent Orsolya-rendi elemi leányiskola, 1936-tól a Győr-belvárosi elemi leányiskola, 1941-től a Szent Orsolya-rendi ipari leány középiskola tanára. 1947-ben a római katolikus leányiskola tanítónője. 1957-ben érkezett Pannonhalmáról a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁶⁴

Németh Julianna Gladesinda FMM/FMMN

Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Ötvös /Köny/, 1917–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő. 1936-ban Budapesten lépett a rendbe. 1939-ben az első, 1942-ben az utolsó fogadalmát ugyanott tette. A rendház háztartásában dolgozott. A szétszórátás után konyhai dolgozó, a Hermina-kápolna takarítónője. 1991-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁶⁵

Németh Klára Filoména OSA/CSA Pécs

Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend

(Gyulakeszi, 1874–Jászberény, 1953.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár. Polgári iskolai tanítói oklevelet szerzett. 1913-ban a Miasszonyunk Női Kanonokrend pécsi polgári leányiskola, 1929-ben a tanítóképző tanárnője. 1953-ban Győrből érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁶⁶

Németh Mária Filippa BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Káptalanfa, 1919–Jászberény, 1990.) Szerzetesnő, ápolónő. A polgári iskola elvégzése után Szombathelyen lépett a kongregációba. 1942-ben az első, 1948-ban az örök fogadalmát ugyanitt tette. Ápolónői oklevelet szerzett. 1943-ban Szombathely közkörházában szolgált. 1983-ban Pákáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁶⁷

Novák Hermina Izidóra BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Szikla, 1899–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő. 1930-ban Szombathelyen lépett a kongregációba. 1932-ben az első, 1938-ban az örök fogadalmát ugyanott tette. Háztartást vezetett egyházi intézményekben. 1946-ban Szombathelyen a szeminárium háztartásában

⁵⁶³ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 388. o.

⁵⁶⁴ Uo. 389. o.

⁵⁶⁵ Uo. 390. o.

⁵⁶⁶ Uo. 390. o.

⁵⁶⁷ Uo. 391. o.

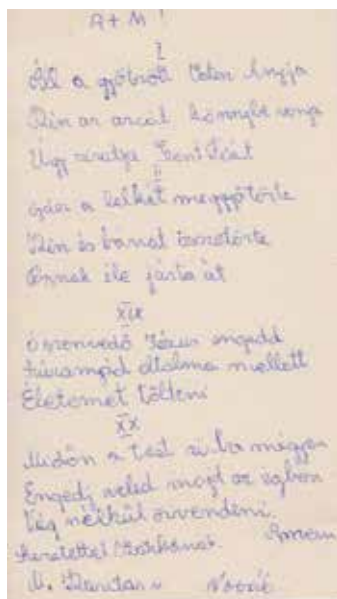
Novák Hermina

szolgált. A szétszórás után az egri szeminárium szakácsnője. 1983-ban Egerből költözött a jászberényi otthonba. Egerben helyezték örök nyugalomra.⁵⁶⁸

Novák Mária Charitász OSM/SMV

Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Pécs, 1923–Budapest, 2012.) Szerzetesnővér, varrónő. A feloszlás után a Szolidaritás Háziipari Szövetkezetnél dolgozott. 1999-ben érkezett a jászberényi otthonba, ahonnan 2004-ben visszatért a saját rendjébe. (Budapest, Hunyadi Mátyás u. 24.) Elhunyt 2012-ben, nyughelye Budapesten a Szervita templom kriptájában van.

Karitász kedvesnővér, Versegi Lászlóné Pető Katalin nővérnek készített szentképe⁵⁶⁹

Nyírádi Erzsébet Borbála CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Nagydorog, 1914–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, ápolónő. Zsámbékon lépett a kongregációba, fogadalmát 1939-ben ugyanott tette. A szétszórás után, 1950 ősztől Szek-

⁵⁶⁸ Uo. 395. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁵⁶⁹ Versegi Lászlóné Pethó Katalin tulajdona.

szárdon betegápolóként dolgozott. 1992-ben Szekszárdról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁷⁰

Nyúl Ilona Jozefin JPN/JPNK
Jó Pásztor Nővérek

(Kecskemét, 1909–Jászberény, 2006.) Szerzetesnő. A szét-szóratás után a budapesti Szolidaritás Háziipari Szövetkezetben dolgozott takarítónőként. 1985-ben Dabasról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁷¹

Nyúl Ilona

Nyúl Julianna Erzsébet JPN/JPNK
Jó Pásztor Nővérek

(Kecskemét, 1906–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő. 1946-ban Ikerváron menhelyi gyermekeket gondozott. 1985-ben a dabasi otthonból érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁷²

Oromszegi Izabella (Borbála) Elvira SDS/SDS
Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Vác, 1927–Jászberény, 2011.) Szerzetesnő, tanítónő. 2001-ben Kecskemétről érkezett a jászberényi otthonba. Máriabesnyőn temették el.⁵⁷³

Papp Erzsébet Enrika IBMV/IBMV
Angolkisasszonyok

(Balatonfüred, 1909–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő, ápolónő. 1938-ban Veszprémben az Angolkisasszonyok rendházában házi nővér. 1996-ban Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Budapesten temették el.⁵⁷⁴

Papp Margit Teréz NDS/CBMV
Notre Dame de Sion Nővérek (Női Kanonok és Tanító Rend)

(Szentdienes, 1898–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár Kaposváron. 1982-ben Pécsről érkezett az otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Krónika

⁵⁷⁰ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 396. o.

⁵⁷¹ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁵⁷² DIÓS–VICZIÁN, 2014. 397. o.

⁵⁷³ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁵⁷⁴ Uo.

a temetéséről írt. „A betegszobában hat hét után Papp Margit Teréz nővérünk, a lelki béke mosolyával szép csendesen az örökkévalóságba költözött. (...) Temetésére messziről jöttek, Pécsről a tanítványok, rendtársak, rokonok, a hála virágaival, (szegfű, tulipán, cala) borították a sírját. Egy nagy pedagógus hagyta el a földet, 40 évig nevelte a leendő tanítónőket.”⁵⁷⁵

Paraszi Julianna Erzsébet SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Hatvan, 1901–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. 1924-ben Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1926-ban, örök fogadalmát 1932-ben ugyanitt tette. 1926–1952 között Gödöllőn a premontrei rendházban mosónő. Tápióságon, a Ferenc József Intézetben, Nagykátán, Mernyén, Gödöllőn szakácsnő, majd a váci szeminárium háztartásvezetője. 1952-ben a hatvani plébánia házvezetőnője. 1970-ben Hatvanból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁷⁶

Temetése 1979 februárjában

Partos Gizella Sigisberta CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Zalatna/ma: Románia, 1872–Jászberény, 1955.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1892-ben itt lépett a rendbe, fogadalmát 1895-ben is itt tette. Székesfehérváron a női ipariskolában kézimunka tanítónő. 1954-ben Székesfehérvárról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁷⁷

⁵⁷⁵ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1982.

⁵⁷⁶ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 409. o.

⁵⁷⁷ Uo. 410. o.

Párvi Gizella Lucia FdC/SZLT

Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata

(Szentendre, 1910–Jászberény, 1997.) Szerzetesnő. 1928-ban Budapesten felsőkereskedelmi iskolát végzett. 1933-ban itt lépett a Vincés Nővérek rendjébe. 1934-ben az Alsóerdői úti zárdában irodista. Fogadalmát 1939-ben ugyanitt tette. 1939-ben a központi házban, 1943-ban a San Marco úti zárdában irodista. 1950 júniusában Dunaharasztra, a rokonaihoz költözött. 1951 januárjától a jászberényi szociális otthon könyvelője. 1966-ban nyugdíjazták, és az otthon gondozottja lett. Ő vetette papírra a jászberényi szeretetszolgálat első ötven évének történetét. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁷⁸

Pászthy Mária Mechiorist CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1884–Jászberény, 1961.) Szerzetesnő, tanítónő. Pászthy Erzsébet Hildelita húga. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1902-ben itt lépett a rendbe, és 1907-ben itt tett fogadalmat. Esztergomban, majd Szekesfeherváron a háztartástan tanára, népiskolai tanítónő. 1961-ben érkezett Jászberényből, a városi lakásából az otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁷⁹

Pászthy Erzsébet Hildelita CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1880–Jászberény, 1954.) Szerzetesnő. Pászthy Mária Mechiorist nővére. 1902-ben lépett a rendbe Szatmárnémetiben. Fogadalmát 1904-ben itt tette. Jászberényben a zárda háztartásában dolgozott. 1950 után a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁸⁰

Payer Olga IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Budapest, 1901–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, polgári iskolai és tanítóképzői tanár. 1923-ban matematika–természetrajz szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. Kecskeméten 1928-tól az Angolkisasszonyok Leánygimnáziuma és Tanítóképző Intézete óraadó tanára. Szegeden 1933-ban természettan szakos tanítóképzői tanárrá képesítették. 1938-tól Kecskeméten az Angolkisasszonyok római katolikus leányliceuma és a tanítóképző tanára. 1945–1958 között az igazgatója. 1965-ben Kecskemétre érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁸¹

Payer Olga

⁵⁷⁸ Uo. 410. o.; Párvi Gizella Lucia történeti visszatekintője. 2003. 12. 31.

⁵⁷⁹ Uo. 411. o.

⁵⁸⁰ Uo. 411. o.; VARGA, 2019. 216. o.

⁵⁸¹ Uo. 421. o.

Pesti Ilona SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Kiskundorozsma, 1905–Jászberény 1978.) Szerzetesnő. Szegeden a felsőkereskedelmi iskola 2 évét végezte el. 1927-ben lépett a rendbe Szegeden. Első esküjét ugyanott 1929-ben, utolsót 1947-ben Budapesten tette. 1936-ban Hódmezővásárhelyen, 1939-ben Kálózon a tanyavilágban apostolkodó, az óvodát, rövidáru- és vegyeskereskedést fenntartó Kiss Szent Teréz Otthonban előljáró, 1941-ben Kolozsvárt előljáró. 1950-ben Tápiógyörgyén kántor, egyházadószedő, templomdíszítő. Énekkart is szervezett. 1952-ben kitelepipítették Csővárra. 1953-ban Balatonfüreden, 1955-ben Nógrádbercelen kántor. 1976-ban Bercelről érkezett a jászberényi otthonba.⁵⁸²

Peti Erzsébet Ludovika CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Nagykanizsa, 1902–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő, ápolónő. 1925-ben Zsámbékon lépett a kongregációba, fogadalmát ugyanott 1928-ban tette. 1930-ban Pécsen az Erzsébet Tudományegyetem Sebészeti Klinikáján szolgált. A szétszórás után, 1950 őszétől Budapesten betegápoló, 1976-ban a pécsi, majd 1977-től a jászberényi otthon lakója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁸³

Petrik Anna Emerencia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Pány, 1903–Budapest, 1968.) Szerzetesnő. 1921-ben Kassán lépett a kongregációba. 1922-ben első, 1925-ben örök fogadalmát Kőszegen tette. Budapesten a domonkos rendházban, majd Hódmezővásárhelyen szakácsnő. A szétszórás után Budapesten élt, innen költözött a jászberényi otthonba 1967-ben. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁸⁴

Petróczy Rozália Szaniszla SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Karancsbeszteri, 1916–Salgótarján, 1987.) Szerzetesnő, tanárnő. 1931-ben Budapesten lépett a rendbe. Első fogadalmát 1933-ban, örök fogadalmát 1939-ben Máriabesnyőn tette. Matematika–fizika–testnevelő szakos tanári oklevelet szerzett. 1942-ben Budapesten a Szalvátor Intézet polgári leányiskola tanára. 1950 után a salgótarjáni kórházban asszisztens. 1985-ben Karancsbeszteriből költözött a jászberényi otthonba. Sírja Máriabesnyőn van.⁵⁸⁵

Petsche Erzsébet Apollónia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Hasenföld /Alsó-Ausztria, 1882–Jászberény, 1969.) Szerzetesnő. Vilhelmina és Szebasztiana nővére. 1911-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1912-ben első, 1915-ben örök fo-

⁵⁸² Uo. 417. o.⁵⁸³ Uo. 419. o.⁵⁸⁴ Uo. 419. o.⁵⁸⁵ Uo. 420. o.

gadalmát ugyanott tette. Vasváron a mosodában és a konyhán dolgozott. A szétszórátás után Vácott, 1961-től a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁸⁶

Petsche Jozefa Szebasztiana OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Hasenfeld /Alsó-Ausztria, 1890–Jászberény, 1963.) Szerzetesnő. Apollónia és Vilhelmina húga. Kőszegen, 1909-ben lépett a kongregációba. 1911-ben az első, 1914-ben az örök fogadalmát is itt tette. Kőszegen az anyaházban szolgált. A szétszórátás után Újlakon egy gazdálkodó család fogadta be, és a háztartásban segített. 1961-ben Vasvárról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁸⁷

Petsche Magdolna Vilhelmina OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Hasenfeld /Alsó-Ausztria, 1888–Jászberény, 1961.) Szerzetesnő, Apollónia húga, Szebasztiana nővére. 1909-ben lépett a kongregációba Kőszegen. 1911-ben első, 1914-ben örök fogadalmát is itt tette. Cipészként 1946-ban Kőszegen az anyaházban szolgált. A szétszórátás után Újlakon egy gazdálkodó család fogadta be, teheneket őrzött és a háztartásban segített. 1961-ben érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁸⁸

Pető Margit Skolasztika VSM/VSM

Szűz Mária Látogatásáról Nevezett Rend – vizitációs apácák

(Jánoshida, 1928–Piliscsaba, 2014.) Szerzetesnővér, könyvelő. Szülei, Pethő Lajos és Tóth Mária mélyen vallásosak voltak. Mátraverebély-szentkúti kegyhelyen erősödött meg benne az a lelkület: „*Lemondani a világról és Jézusnak élni*”. Először a kármelitáknál érdeklődött, de ott telített volt a létszám, és várni kellett. Közben megtalálta a hasonló szellemiségű közösséget, a Vizitációs Rendet.

Polgárdiban lépett a rendbe 1948-ban. Beöltözött 1949-ben. 1950 év elején, még a feloszlítás előtt, egészségügyi okokból el kellett hagynia a kolostort, ugyanis a nővérek nagyon szegényen éltek. Szükség élelem és tüzelő hiány miatt Skolasztika nővér tüdején beszűrődés kezdődött, ezért 1950. március 4-én eltanácsolták a kolostori élettől, majd 1950 nyarán feloszlatták a rendeket.

Otthon, a szüleinél az egészségi állapota javult, megerősödött. Még ez évben, 1950-ben, 8 napos lelkigyakorlatot végzett, szeptember 24-én a gyóntatója előtt letette a magán fogadalmát.

Először plébániára került házvezetőnőnek, utána Székesfehérváron a papi otthonban dolgozott, mert a jászberényi otthonba helyhiány miatt nem mehetett.

Pető Margit

⁵⁸⁶ Uo. 421. o.

⁵⁸⁷ Uo. 421. o.

⁵⁸⁸ Uo. 421. o.

1961 nyarán sikerült szülőfalujához közelebb, Jászberényben, az egyházi jellegű szociális otthonban mint takarítónő elhelyezkednie, ahol 8 évig dolgozott.

Közben tanult, és esti tagozaton a helyi gimnáziumban leérettségizett. Szeretett volna betegápolónak tanulni, de erre nem volt lehetőség. Ezt a Jóisten akaratának fogta fel, így más útra tért, és levelező tagozaton közgazdasági technikumot végzett Szolnokon. A jászberényi otthonban sok fizikai munkát végzett, itt nem volt lehetősége közgazdasági vonalon dolgozni, ezért Budapesten könyvelőként helyezkedett el. Sok nyugtalanság volt benne, mivel a vidéki élethez szokott, nehéz volt a városi viszonyokhoz alkalmazkodnia, de sohasem hiányzott a Jóisten segítsége. Naponta tudott szentmisére menni, ez nagy erőt adott neki minden napra.

A lengyelországi vizitációs kolostor főnöknője, Claudia anya közbenjárt Stefan Wyszynski bíborosnál, hogy a magyarországi vizitációs nővérek fogadalmi helyzetét rendezze, akik a feloszlítás miatt nem tudták folytatni szerzetesi életüket. Igaz, államilag továbbra is tiltott volt a működésük, de kolostor híján is megállták a helyüket a kinti civil életben és a világi munkahelyeken. Kérték, hogy a körülményekhez képest élhessék lelkiességüket, és letehessék az örök fogadalmat. Az engedélyt megkapták. Így a Vizitációs Rend lengyelországi elöljárója felajánlotta, hogy visszaveszik Skolasztika nővért a rendbe, aki ezt elfogadta, és 1975. december 8-án letette az örök fogadalmát.

Nyugdíjba vonulása után sekrestyésként dolgozott Józsefvárosban, majd 1987-ben vagy 1988-ban ment vissza a jászberényi otthonba dolgozni. A Római Katolikus Szeretetszolgálat képviselőjeként 1991–2005 között egyházi megbízott a jászberényi otthonban. 2006. január 6-án visszatért a rendjébe, a budakeszi vizitációs kolostorba, ahol kevés volt a fiatal rendtárs. Úgy gondolta, ha megbetegszik, nem tudják megfelelően ápolni, és ezért 2006. július 27-én Piliscsabán, a megváltós nővérek szociális otthonában kapott helyet.

2014. február 19-én visszaadta lelkét Teremtőjének. A budakeszi temetőben, a vizitációs nővérek kriptájában nyugszik.⁵⁸⁹

A jászberényi otthonban üdvözi a jelenlévőket

Skolasztika, Csillik Mária Katalin, Klaudia anya, Holecza Júlia Claudia Simplisciana kedvesnővérek

⁵⁸⁹ Szűz Mária Látogatásáról Nevezett (Vizitációs) Rend, Budakeszi. Az életrajzot és a fényképeket Szijjártó Katalin vizitációs nővér bocsájtotta rendelkezésre, 2019. 03. 20.

Pitner Ilona Aloysia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászárokszállás, 1906–Jászberény, 2007.) Szerzetesnő, tanítónő. Esztergomban 1923-ban lépett a rendbe, 1927-ben öltözött be, fogadalmát 1930-ban ugyanitt tette. 1930-ban végezte a tanítóképzőt. A szerzetesrendek feloszlása után is tartották a kapcsolatot a rendtársakkal. Rendtársait Márianosztrára internálták. Ő a gyenge egészségi állapota miatt nővérehez Budapestre költözött, majd Miskolcon plébániai mindenesként teljesített szolgálatot. 1988-ban Jászárokszállásról érkezett a jászberényi otthonba.

Pitner Ilona

100. születésnapján, így emlékezett: „Nem volt könnyű az élet, de szerettem dolgozni, tevékeny lány voltam már fiatal koromban is. Tanítványaimat az Istenben való hitre, a hazafiságra, az erkölcsös életre, a hagyományok őrzésére neveltem. Arra, hogy legyenek hűségesek a jó istenhez, az országhoz, segítsék, szeressék egymást. (...) De legszívesebben a másik otthonomra, a közösségre emlékszem vissza. Ma már csak hárman vagyunk itt nővérek az otthonban, ahová 1988-ban költöztem be. (...) Imádságos életre hívott le a jó isten. Az imádsággal együtt szolgálni az embereket, segíteni egymásnak, mert egyedül nem boldogulunk. Ez a hivatásunk, ha a jó Isten megadja a kegyelmet, az erőt és az időt is hozzá.”⁵⁹⁰ Alojzia nővére emlékezik Verseghyné Katika: „Amikor egy kedvesnővér haldoklott, Alojzia kedvesnővér összehívta elsősorban a rendtársakat, és más rendbéli nővéreket és a haldokló ágya körül Rózsafüzért imádkoztak, és énekeltek. Csodálatos ember volt, szigorú, de nagyon következetes.”⁵⁹¹

Jászberényben hunyt el, Jászárokszálláson temették.

Pitner Ilona Aloysia nővér 1999-ben a jászberényi szociális otthon felújítási, bővítési munkálatainak befejezése alkalmából emlékfát ültet.

⁵⁹⁰ TÓTH, 2018. 28. 50. o.; VARGA, 2019. 224. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁵⁹¹ Adatközlő: Verseghy Lászlóné Pető Katalin. 2018.

Elöl Alojzia nővér, Verseghyné Katika foglalkoztató nővérrrel a századik születésnapján

Polgár Katalin Jácinta CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Olad, 1911–Pécs, 1977.) Szerzetesnő. A húga, Mária Szalome is szerzetesnő. 1926-ban Esztergomban lépett a rendbe, fogadalmát 1930-ban ugyanott tette. Székesfehérváron konyha-vezető volt. 1950 után a pannonthalmi papi otthon konyha vezetője. 1962. október 31-én érkezett a jászberényi otthonba, ahol helyettes főszakácsként szolgált, amellet kántorként is tevékenykedett. 1977-ben a pécsi otthonba költözött. Sírja a püspökszentlászlói temetőben van.⁵⁹²

Polgár Teréz Astéria CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Zarkaháza, 1910–Jászberény, 1965.) Szerzetesnő, ápolónő. 1929-ben lépett Zsámbékon a kongregációba. Fogadalmát 1932-ben ugyanott tette. 1939-ben Pécssett a nagyszeminárium háztartásában szolgált. Kőszegen a közkórházban betegápoló. A szétszórátás után, 1950 őszétől Székesfehérváron betegápoló. 1964-ben Székesfehérvárról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁹³

Poszert Ágnes Mária Erzsébet VSM

Szűz Mária Látogatásáról Nevezett Rend – vizitációs apácák

Poszert Ágnes

(Nagytétény, 1905–Jászberény, 2005.) Szerzetesnő, ápolónő.

Édesapja Poszert Márton hajós tiszt, édesanyja Korom Teréz. 11 gyermekük született. Ágnes születése után a család Bajára költözött. Az elemi és polgári tanulmányait a bajai iskola nővérek zárdájában végezte mint bejáró tanuló.

Az első világháború nehéz éve alatt kereskedelmi tanulmányait nem tudta befejezni a szerb megszállás miatt. Magyar állampolgárságuk megtartása miatt nem engedték érettségi vizsgára. Szülei egy évig varni taníttatták. 1928-tól Baján különböző helyeken mint irodai tisztviselő dolgozott.

⁵⁹² DIÓS–VICZIÁN 2014. 425. o.

⁵⁹³ Uo. 426. o.

Édesapja 1928-ban meghalt, így édesanyjával és kis húgával ketten maradtak otthon. Édesanyja, agyvérzésből kifolyólag, hosszú évekig magatehetetlen súlyos beteg volt, Ágnes nagy szeretettel ápolta. Édesanyja halála után, 1948-ban jelentkezett felvételre a polgári Vizitációs Rendbe. Szíve régi vágya teljesült 1948 novemberében, amikor belépett a kolostorba.

1949. december 7-én beöltözött, és 1950 nyarán feloszlatták a rendeket. De 1951. január elejéig a kolostorban maradt az asszisztens nővérről és pár idősebb fogadalmas nővérről. Később sikerült Székesfehérváron háztartási alkalmazottként elhelyezkednie, itt dolgozott 1956 augusztusáig. Innen került a harkányi állami szociális otthonba mindenekelőtt dolgozóként. Munka mellett elvégezte az ápolónői tanfolyamot, és ezután mint kinevezett ápolónő dolgozott nyugdíjazásáig, 1963. február 1-jéig.

Időközben az örökfogadalmat is letehetette. Nyugdíjba vonulása után kérte felvételét a püspökszentlászlói egyházi szociális otthonba, ahol 34 éven át sekrestyésként dolgozott. Innen 1997 márciusában a jászberényi otthonba került. (A kedvesnővér nagyon szeretett verseket írni.)

Szentségekkel ellátva, 2005. augusztus 9-én hunyt el Jászberényben, egy hónappal 100. évének a betöltése előtt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁹⁴

Bíró László püspök látogatta őt.

Purkathoffer Mária Julianna OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Pischelsdorf-Romatschachen /Stájerország, 1886–Jászberény, 1962.) Szerzetesnő. 1909-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1914-ben első, 1917-ben örök fogadalmát ugyanott tette. Hódmezővásárhelyen a mosodában dolgozott. A szétszóratás után, 1958-ban Szombathelyről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁹⁵

Puszt Anna Konkordia BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Pilisszentiván, 1905–Jászberény, 1985.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. 1923-ban Szombathelyen lépett a kongregációba. 1925-ben az első, 1932-ben az örök fogadalmát ugyanott tette. A rendben betegápoló nővérként dolgozott. 1960-ban a csákvári tüdőkörházból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁹⁶

Rácz Erzsébet Rufina SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Visk/ma: Románia, 1917–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő. 1949-ben lépett a rendbe. Első fogadalmát 1950-ben Máriabesnyőn, örök fogadalmát 1956-ban Budapesten tette. Gödöllőn a premontrei intézetben, 1950-től a váci szemináriumban, 1952-ben Felsőgödön, 1955-től a budapesti piarista rendházban háztartási alkalmazottként. 1993-ban nyugdíjazták. 1994-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a máriabesnyői temetőben van.⁵⁹⁷

⁵⁹⁴ Szűz Mária Látogatásáról Nevezett (Vizitációs) Rend, Budakeszi. Az életrajzot és a fényképeket Szijjártó Katalin vizitációs nővér bocsájította rendelkezésre. 2019. 03. 20.

⁵⁹⁵ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 433. o.

⁵⁹⁶ Uo. 434. o.

⁵⁹⁷ Uo. 435. o.

Raigl Eleonóra Tehophila CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Mosontétény, 1875–Jászberény, 1961.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1896-ban itt lépett a rendbe, fogadalmát 1900-ban ugyanitt tette. Esztergomban polgári iskolai kollégiumvezető. 1953-ban a hejcei otthonba költözött. 1956-ban a jászberényi otthonba helyezték. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁹⁸

Rajhona Margit IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Nagyugróc, 1882–Jászberény, 1966.) Szerzetesnő. 1940–1948 között Nyíregyházán az Angolkisasszonyok Kereskedelmi Leányközépiskola internátusi felügyelője. 1950-ben Nyíregyházáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁵⁹⁹

Rakusz Mária Kassziána OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Eger, 1897–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő. 1923-ban Kőszegen lépett a kongregációba. 1924-ben az első, 1927-ben az örök fogadalmát ugyanott tette.

1946-ban Vasváron és Kőszegen a vasalóban és a varrodában dolgozott. A szétszórattás után az egri rokonai fogadták be. 1954-től a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰⁰

Rauer Teréz Zsófia BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Pósaszentkatalin/ma: Ausztria, 1896–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő, oklevéles ápolónő. 1918-ban Szombathelyen lépett a kongregációba. 1923-ban első, 1928-ba örök fogadalmát ugyanott tette. A rendben betegápoló nővérként dolgozott. Kőszegen a Kelczy-Adelffy Árvaház és Fiúnevelő Intézetben szolgáló nővérek főnöknője. 1955-től a püspökszentlászlói, a nógrádverőcei, majd 1957-ben a jászberényi otthonba helyezték. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰¹

Rehák Paulina Dominika OSA/CSA Pécs

Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend

(Paks, 1878–Jászberény, 1960.) Szerzetesnő. 1899-ben lépett a rendbe Pécssett. 1903-ban az első, 1906-ban az örök fogadalmát is itt tette. 1951-ben a váci otthonba költözött, 1958-ban helyezték a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰²

⁵⁹⁸ Uo. 437. o.⁵⁹⁹ Uo. 437. o.⁶⁰⁰ Uo. 438. o.⁶⁰¹ Uo. 440. o.⁶⁰² Uo. 441. o.

Reisinger Anna Kestentia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Lantosfalva, 1896–Jászberény, 1972.) Szerzetesnő. 1919-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1921-ben első, 1924-ben örök fogadalmát ugyanitt tette. A háztartásban dolgozott. A szétszórás után Alsóújlakon egy jólelkű parasztcsaládnál húzta meg magát. Pesten egy orvos család háztartási alkalmazottja. 1970-ben Alsóújlakról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰³

Reszler Julianna Hermengilda CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Csanálos, 1892–Jászberény, 1966.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1907-ben itt lépett a rendbe, fogadalmát 1911-ben ugyanitt tette. Népiskolai tanítónő. 1950-ben a jászberényi otthonba szállították. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰⁴

Répási Erzsébet Ilona OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Gáva, 1908–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő. 1987-ben érkezett Nyíregyházáról. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰⁵

Pápai áldás az 50 éves jubileumra⁶⁰⁶

⁶⁰³ Uo. 443. o.

⁶⁰⁴ Uo. 443. o.

⁶⁰⁵ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁶⁰⁶ Verseghy Lászlóné Pethó Katalin tulajdona.

Rohrer Amália Mária Johanna OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Zalagalsa, 1900–Jászberény, 1981.) Szerzetesnő. 1936-ban lépett be a rendbe Pécssett. Első fogadalmát 1940-ben ugyanott tette. Külsős nővér, portás, sekrestyés volt. 1944-ben Táplánszentkeresztre, 1968-ban Pécsre költözött. 1969-ben Pécsről érkezett a jászberényi otthonba, ahol sekrestyési feladatokat is végzett az otthon kápolnijában. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰⁷

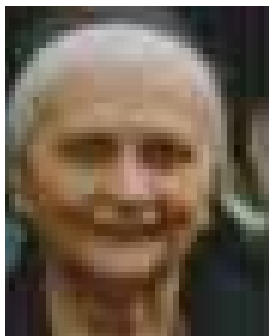
Rónaky Mária Jolánta OSA/CSA Pécs

Miasszonyunkról Nevezett Női Kanonokrend

(Pécs, 1911–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, tanítóképzői igazgató. 1930-ban tanítóképzőt végzett. 1930-ban Pécssett lépett a rendbe. 1932-ben az első, 1937-ben az örök fogadalmát ugyanott tette. Pécssett a Miasszonyunk Női Kanonokrend tanítóképző tanára. 1942–1948 között a tanítóképző és az internátus igazgatója. 1973-tól a pécsi, majd 1975-től a jászberényi otthon lakója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰⁸

Rontó Rozália Majella SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Szolnok, 1918–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő, ápolónő. A szétszórás után a szolnoki MÁV kórházban dolgozott. 1990-ban érkezett Szolnokról a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁰⁹

*Rontó Rozália***Ruby Emilia IBMV/IBMV**

Angolkisasszonyok

(Budapest, 1899–Jászberény, 1962.) Szerzetesnő, kereskedelmi leányiskolai tanárnő. 1930-ban magyar-német szakos felső kereskedelmi iskolai tanári oklevelet szerzett. Nyíregyházán 1932-ben az Angolkisasszonyok elemi leányiskolájának tanítónője. 1938–1948 között az Angolkisasszonyok fönntartotta női felsőkereskedelmi iskola, az Angolkisasszonyok reálgimnázium tanára is. 1957-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹⁰

⁶⁰⁷ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 447. o.⁶⁰⁸ Uo. 448. o.⁶⁰⁹ Szeretetszolgálat törzskönyve.⁶¹⁰ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 451. o.

Rudy Mária Filippina OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Szombathely, 1901–Jászberény, 1974.) Szerzetesnő. 1946-ban már Vasváron szolgált. 1959-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹¹

Ruttner Gizella Benedikta OSU/OSUR

Szent Orsolya Rend

(Albertirsa, 1896–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. 1921-ben tett szerzetesi fogadalmat. 1965-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. A Krónikában feljegyezték, hogy 1975-ben kapta meg a magyar állampolgárságát, „*egy hosszadalmas honosítási eljárás után*”. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹²

Samm Margit M. Genovéva CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Farád, 1909–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő. 1933-ban lépett a rendbe Esztergomban. 1934-ben öltözött be, 1936-ban tett fogadalmat. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹³

Sándor Mária M. Imelda CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Tornyosnémeti, 1909–Jászberény, 1972.) Szerzetesnő. 1925-ben Sátoraljaújhelyen lépett a rendbe, 1927-ben Esztergomban öltözött be, 1930-ban fogadalmát ugyanitt tette. 1972-ben Esztergomból érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹⁴

Sándorfi Anna Assumpta CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Eger, 1908–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő, tanítónő. Az egri tanítóképző elvégzése után Zsámbékon, 1932-ben lépett a kongregációba. Beöltözött 1934-ben Zsámbékon, örök fogadalmát 1941-ben ugyanott tette. Palotabozsokon tanítónő. A szétszóratáskor Zircre internálták, majd Egerben rokonok fogadták be. Noszvajban tanított. 1963-ban nyugdíjazták. Egerben egyházközségi nővér. 1987-ben Egerből költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹⁵

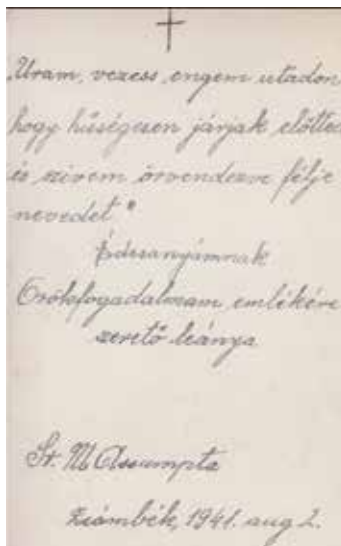
⁶¹¹ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 452. o.

⁶¹² Uo. 453. o.

⁶¹³ VARGA, 2019. 225. o; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁶¹⁴ VARGA, 2019. 226. o; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁶¹⁵ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 458. o.

Sándorfi Anna Assumpta beöltözési és örökfogadalmi szentképei

Sánta Margit Richarda ENB/SZEBN

Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

(Újgrác, 1894–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő, ápolónő. 1915-ben Pozsonyban lépett a rendbe. 1920-ban egyszerű, 1923-ban ünnepi fogadalmat tett. 1939-ben átköltözött Budapestre. A rendben gyógyszeráró, betegápoló, sekrestyés, és organistaként dolgozott. 1976-ban Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹⁶

⁶¹⁶ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 458. o.

Schäffarczyk Mártha Waldetrudis CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Bzinitz/ma: Szlovákia, 1886–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő, ápolónő. A polgári iskola elvégzése után, 1929-ben Budapesten lépett a kongregációba. 1932-ben első, 1936-ban örök fogadalmat ugyanott tette. 1935/1936-ban ápolónői oklevelet szerzett. Makón a vármegyei Szent István Kórházban, Kecskeméten a Városi Közkórházban betegápoló. 1982-ben Kecskemétről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Krónikából tudhatjuk: „*Marosi Izidor* váci s. püspök temette, méltatta a nővér áldozatos egyházközségi munkáját a jászberényi főtemplomban.”⁶¹⁷

Schäffer Josepha Skolasztika CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Szombathely, 1886–Jászberény, 1962.) Szerzetesnő. Budapesten, 1930-ban lépett a rendbe. 1933-ban Budapesten első, 1936-ban örök fogadalmát ugyanott tette. Az anyaházban varrodában dolgozott. 1960-ban Szombathelyről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹⁸

Schäffer Josepha

Schajermann Mária Seréna CSFS/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Vállaj, 1899–Jászberény, 1971.) Szerzetesnő, ápolónő. A polgári iskola elvégzése után, 1926-ban Budapesten lépett a kongregációba. 1929-ben első, 1933-ban örök fogadalmát tette. 1934/1935-ben ápolónői oklevelet szerzett. Ózdon az Állami Vasgyári Kórházban, Budapesten az Erzsébet Szeretetotthon kórházában, majd Pestújhelyen az OTI Munkáskórházában betegápoló. 1957-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶¹⁹

Schilly Paula Gertrud SM/SM

Szociális Missziótársulat

(Újpalánka, 1894–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő. Elkísérte Rónai Mária Paulát 1922-ben amerikai szervező útjára. 1980-ban Kálózról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Krónika így emlékezik: „*Éjszaka meghalt szeretett Paula nénink, »keresztmama«, Schilly Gertrud Paula szociális missziósnővér, 89 éves korában. Sokat szenvedett. Mindenki segítők »keresztmamája« volt jósága és segítőkészsége miatt. (...)*”⁶²⁰

⁶¹⁷ Uo. 460. o.; Krónika. 1983.⁶¹⁸ Uo. 461. o.⁶¹⁹ Uo. 461. o.⁶²⁰ Uo. 462. o.; Krónika. 1983.

Schirattó Mária Geotórgina OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Nagyótszeg, 1886–Jászberény, 1958.) Szerzetesnő. Kőszegen, 1911-ben lépett a kongregációba. 1913-ban első, 1916-ban örök fogadalmát ugyanott tette. Hódmezővásárhelyen a kertben és az állatok körül dolgozott. A szétszórás után, 1954-ben Győrből érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²¹

Schneider Leopoldina Alexandra CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Bécs, 1883–Jászberény, 1962.) Szerzetesnő, tanárnő. Érettségi után zenetanári diplomát szerzett. 1907-ben lépett Szatmárnémetiben a rendbe, fogadalmát 1910-ben ugyanitt tette. Székesfehérváron magántanárként németet és zenét tanított. 1950-ben a hejcei szociális otthonból helyezték a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²²

Schneider Szidónia Engrata CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Szepesremete, 1870–Jászberény, 1954.) Szerzetesnő. 1896-ban Szatmárnémetiben lépett a rendbe, még ez évben itt öltözött be. 1898-ban fogadalmát is itt tette. A zárda háztartásában dolgozott. 1930-ban Jászberényben szolgált. A szétszórás után, 1950-ben Nagykállóból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²³

Schuller Terézia IBMV/IBMV

Angolkisasszonyok

(Szolnok, 1894–Jászberény, 1965.) Szerzetesnő, középiskolai tanár. Magyar-történelem szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1929-ben Kecskeméten az Angolkisasszonyok tanítóképzőjének tanára, 1936–1941 között Nyíregyházán az Angolkisasszonyok leánygimnáziumának tanára. 1941–1944 között Élesden a polgári iskola igazgatója. 1945–1948 között Nyíregyházán az általános iskola igazgatója. 1965-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²⁴

Semsei Apollónia Belina CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Komárom /Dunaújfalú, 1875–Jászberény, 1967.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónői tanfolyamot végzett. 1893-ban Szatmárnémetiben lépett a rendbe, 1896-ban fogadalmát is itt tette. Szegeden ápolónő, Budapesten a MABI kórház ápolónője, majd az Irgalom Ház házfőnöknője. 1956-ban Győnről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²⁵

⁶²¹ Uo. 463. o.⁶²² Uo. 465. o.⁶²³ Uo. 466. VARGA, 2019. 213. Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.⁶²⁴ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 467. o.⁶²⁵ Uo. 470. o.

Simkó Irma Patricia CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Diósgyőr, 1906–Jászberény, 1986.) Szerzetesnő, ápolónő. A polgári iskola elvégzése után, 1922-ben Budapesten lépett a kongregációba. 1926-ban első, 1932-ben örök fogadalmát tette. 1931/1932-ben ápolónői oklevelet szerzett. Zomborban főnöknő, Miskolcon betegápoló. A szétszórítás után, 1950-től Boldogkőváralján betegápoló. 1982-ben Miskolcra érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²⁶

Simóka Katalin Innocencia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Herény, 1896–Jászberény, 1956.) Szerzetesnő, óvónő. Az óvónőképző elvégzése után, 1927-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1928-ban első, 1931-ben örök fogadalmát ugyanott tette. Szegeden óvónő. 1956-ban Dúzsról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²⁷

Simon Anna Metilla CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1895–Jászberény, 1982.) Szerzetesnő, tanítóképzői és polgári iskolai tanárnő. Simon Margit Renilda húga. A szatmárnémeti tanítóképző elvégzése után tanárképző főiskolát végzett. 1912-ben Szatmárnémetiben lépett a rendbe, fogadalmát 1917-ben ugyanitt tette. 1915–1933 között Székesfehérváron tanított, majd Miskolcon a tanítóképző intézet tanára. Cikke a székesfehérvári Ferenc József Nevelőintézet tanítóképzői értesítőben jelent meg 1937-ben. (A vallásos meggyőződés erősítése a lélektan, neveléstan és nevelési történelem keretében.) 1981-ben a jászberényi lakásából érkezett az otthonba. Sírja a jászberényi Szent Imre temetőben van.⁶²⁸

*Simon Anna***Simon Jolán Mária Margaréta OCD/OCD**

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Szekszárd, 1910–Jászberény, 1987.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónői képesítést szerzett. 1940-ben Pécsen lépett a rendbe. Első fogadalmát 1931-ben Budapesten, örök fogadalmát 1942-ben Pécsen tette. Betegápoló nővér volt. A szétszórítás után Szekszárdon a kórházban, 1964-től Budapesten dolgozott. 1987-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶²⁹

⁶²⁶ Uo. 472. o.⁶²⁷ Uo. 472. o.⁶²⁸ Uo. 472. o.⁶²⁹ Uo. 473. o.

Simon Margit Renilda CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

Simon Margit

(Jászberény, 1882–Jászberény, 1966.) Szerzetesnő, tanárnő. Simon Anna Metilla nővére. Szatmárnémetiben a tanítóképző elvégzése után tanárképző főiskolát végzett. 1899-ben ugyanitt lépett a rendbe, 1901-ben öltözött be, fogadalmát 1903-ban ugyanitt tette. Jászberényben polgári iskolai tanár, majd Kapuváron házfőnöknő. 1950 után a jászberényi otthon lakója. Sírja a jászberényi Szent Imre temetőben van.⁶³⁰

Somogyi Márta Imelda OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Pakod, 1876–Jászberény, 1966.) Szerzetesnő. 1946-ban Kőszegen az anyaegyházban dolgozott. 1956-ban Olaszfőről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶³¹

Spák Anna Kordula OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Tímár, 1898–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő. 1924-ben szerzetesi fogadalmat tett. 1959-ben Tímárból érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶³²

Sulák Erzsébet Fulgentia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Kálóz, 1883–Jászberény, 1983.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett. Szatmárnémetiben lépett a rendbe, fogadalmát 1905-ben ugyanitt tette. Székesfehérváron volt ápolónő. 1980-ban Kálózról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶³³

Super Anna Stefánia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Alsólászló, 1904–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő. 1927-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1929-ben első, 1932-ben örök fogadalmát ugyanott tette. A háztartásban dolgozott. A szétszórás után egy családnál szolgált. 1991-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Kispesten temették el.⁶³⁴

⁶³⁰ Uo. 473. o. VARGA, 2019. 217. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁶³¹ Uo. 480. o.

⁶³² Uo. 482. o.

⁶³³ Uo. 488. o.

⁶³⁴ Uo. 489. o.

Szabó Aranka Bertoara FFM/FMMN

Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Egregy, 1911–Jászberény, 1993.) Szerzetesnő. Budapesten 1935-ben lépett a rendbe. 1938-ban az első, 1941-ben az utolsó fogadalmát ugyanott tette. A rendház háztartásában dolgozott, adománygyűjtő nővér volt. A szétszórás után a Szolidaritás Háziipari Szövetkezet vasalónője. 1989-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶³⁵

Szabó Olga Erna CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Endrőd, 1912–Budapest, 1983.) Szerzetesnő, ápolónő. A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat egyik alapítója. 1929-ben Esztergomban lépett a rendbe. 1933-ban ugyanott tett fogadalmat. Sátoraljaújhelyen óraadó. Babits Mihályt is ápolta. Különösen kötődött a súlyos beteg költőhöz, aki ragaszkodott hozzá, és nagyon sajnálta, amikor az kénytelen volt az ápolási feladatait másra átruházni, mert 1936-ban 2 éves betegápolói képzést adó iskolát indított be az esztergomi orvosok segítségével. 1938-ban ápolónő a budapesti Szent István Kórházban, majd főnőknő a budapesti MABI, ezt követően az esztergomi Kolos kórházban. „Esztergomban, 1950. május 15-én rendőrök és civilek vették körül a Kolos Kórházat. Senkit sem engedtek, se ki, se be. A délelőtti folyamán Erna nővérérnek össze kellett csomagolni. Csak azok maradhattak munkahelyükön, akik hajlandók voltak kilépni a rendből. Ilyen nővér nem akad! Délután jött értük a teherautó és a zárdába vitte őket.”

Szabó Olga

1950-ben, a rendek szétszórásakor az állam és az egyház közti megállapodás során létrehozott Paritásos Bizottság szociális albizottságának tagja. 1951-ben Szörényi Gáborral a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat alapítója, és haláláig fáradhatatlan apostola. Az egyházi szociális otthonok beindítása, majd a bennük élők lelki gondozása a kezében volt. A szeretetszolgálat kezdte működtetni az 50-es évek elejétől azt a „hálózatot”, mely otthonok lakói csak azt látták, hogy van fedél a fejük felett, van élelmük, gondozást kapnak, de e mögött Szabó Erna fáradhatatlan munkálkodása állt. Lékai László így jellemezte: „... A szeme mindenhová felfigyelt, a szíve mindenfelé megdobbant. S utána követte a felismerést az alkotó tettek sorozata. Jelenléte, elgondolásai, töretlen útkeresése a Püspöki Karnak is hatékony segítséget jelentett.” Szabó Erna elgondolása nyomán jött létre az Ostya és Templomellátó, a Szolidaritás Háziipari Szövetkezet szerzetesek részére. Tevékenyen részt vett az Országos Papi Otthon megszervezésében és beindításában. Önmagát így jellemezte: „Én egy olyan stílust vittem, ami kereste a kiegyenlítést, az áthidalást és kerültem a töréseket. Békeszerető ember voltam és vagyok. Csak nagyon lényeges dolgokban vittem törésre a dolgokat.”

Késői méltatói pedig így nyilatkoztak: „Energikus egyénisége, derűs határozottsága intelligenciával, tárgyalókészséggel, alázatos szeretettel együtt jelentkezett! Hazánk katolikus

⁶³⁵ Uo. 492. o.

Szabó Olga síremléke

hogy Isten országa a »szent bizonytalanság« országa. Mindig újra és újra, nap, mint nap el kell mélyülnöm, le kell szállnom lelkem legbelsejébe, hogy Veled találkozzva, egyesülve megélejem azt a pillanatnyi öröklételet, amely teljes valóságában a halál után bontakozik ki, válik valóra”!

Sokan köszöntötték 70. születésnapján 1982. március 4-én. Naplójába ekkor már többször került hasonló bejegyzés: „Sokszor elfáradok nagyon!”

Az utolsó bejegyzésre – 2 nappal kórházba kerülése előtt – 1983. május 29-én került sor. „Uram! A gyermekekkel való kapcsolatodban és tanításodban talán az a legfontosabb, hogy olyan bizalommal forduljak Hozzád, mint a gyermek anyjához. Beteg vagyok! Néha érzem, néha nem, de teljes szívemből átadom magam Neked! Rád bízom magam! De nemcsak magam, hanem mindent, amit Te rám bíztl. A Szeretetszolgálat minden jelenlegi és jövő gondját. A Te ügyed, eddig én sáfárkodtam vele és érte!”⁶³⁶

Szabó Olga gyászjelentése

egyháztörténelmének XX. századi nagyjai között életműve és egyénisége kiemelkedő helyet foglal el, Istenért és emberekért szolgáló szerzetesnővérek között pedig páratlanul első.”

Mély vallásosság és hit jellemezte. Két évvel halála előtt írta: „Uram, amint múltnak éveim és napjaim, egyre inkább feltör bennem a kérdés: mi lesz ezután, hogyan tovább, ha ki kell állni a mozgalmas életből? Sokszor elcsüggeszt, félelemmel tölt el, mert távlat nélkülülnek látom, de csak pillanatokig, mert hitem mondja, sőt értelmem is, hogy a halállal nem fejeződik be az élet. De nagyon igaz,

A jászberényi Krónika feljegyezte: „1983. július 23. Értesültünk, hogy Szabó Olga Erna nővér a Szeretetszolgálat volt vezetője meghalt. 20-án volt a haláleset és 28-án a temetés Verőcemaroson. Ft. Szakos Gyula püspök segédlettel temette.

Minden otthon képviseltette magát. Jászberényből két kocsival mentek: Kinga vezetőnővér, a főnővér és helyetteseik, néhány rendtársa.” Az otthon a Jelentésben is megemlékezik a temetésről: „(...) Megrendítően ünnepélyes volt a szertartás, ezüst színű korporsó, virágözönben, főpapok és papok, idős gondozottak és a fiatalabb gondozó gárda, mondhatjuk a magyar Egyház gyásza volt. (...) Mély megrendüléssel állt a sírnál Szörényi Gábor atya. A nagy szeretetművet együtt alkották, s mindketten már csak imával és áldozattal tudják támogatni. Más vet és más

⁶³⁶ http://archivum.ekor-lap.hu/szabo_erna

arat! Minden az aratás urának kezében van, ez a mi biztosítékunk. (...)” 1983. augusztus 3-án a jászberényi otthon kápolnájában gyászmisét mutattak be Erna nővér lelki üdvéért, ezen a napon ünnepelte volna fogadalmának arany jubileumát.⁶³⁷

„Esztergom Rászorulóinak Megsegítéséért” Szabó Erna-díjat alapított Esztergom Város Önkormányzata.⁶³⁸

Szabó Fekete M. Rozália CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1923–Jászberény, 1998.) Szerzetesnő. 1937. szeptember 2-án Esztergom-ban lépett a rendbe, 1945-ben tett fogadalmat Szatmáron. 1992-ben Jászberényből érkezett az otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶³⁹

Jász Múzeum munkatársai 1987-ben: Álló sor, balról jobbra: Buschmann Ferenc, Tóth János, Balla Péterné, Gulyás Csabáné, Rédei István, dr. Bathó Edit, Kohári Józsefné. Ülő sor: Tóth Jánosné, Vass Istvánné, Bíró Istvánné, Szabó Fekete Mária, Szabó Andrásné (Fotó: Gledura Katalin)

Szabó Fekete Rozália

Szabó Jolán Marcella CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Kékkút, 1911–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő, ápolónő. A polgári iskola elvégzése után Budapesten, 1934-ben lépett a rendbe. 1936-ban az első, 1939-ben az örök fogadalmát ugyanott tette. Kántori és ápolónői oklevelet szerzett. Makón a Vármegyei Szent István Kórházban műtősnővér, Deszken kántor. A szétszóratus után, 1950 ősztől Budapesten betegápoló, Pesterzsébeten kántor. 1989-ben Tapolcáról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴⁰

⁶³⁷ Krónika. 1983. 07. 23; 1983. 08. 03.

⁶³⁸ http://archivum.ekor-lap.hu/szabo_erna

⁶³⁹ Szeretetszolgálat törzskönyve; VARGA Kamill: Szerzetesek Jászberényben. 2019. 230. o.

⁶⁴⁰ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 494. o.

Szabó Mária Gundiszalva OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Radamos/ma: Szlovénia, 1886–Jászberény, 1968.) Szerzetesnő, varrónő. 1910-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1911-ben első, 1914-ben örök fogadalmát ugyanitt tette. Vasváron, Kőszegen, Szarvaskenden, majd 1946-ban Kőszegen szakácsnő. A szétszórás után 1955-ben Pusztadericsről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴¹

Szalai Piroska Stella CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Paripás, 1902–Jászberény, 1995.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. 1929-ben Zsámbékon a Keresztes Nővérek állami segélyezési polgári leányiskola, 1944–1948 között a leányliceum és tanítóképző tanára. 1988-ban Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴²

Szekér Róza Gabriella OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek

(Zalabesnyő, 1896–Jászberény, 1974.) Szerzetesnő, házimunkás. 1946-ban a szombathelyi kolostorban élt. 1964-ben Zalaegerszegről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴³

Széles Margit Andrea OSU/OSUS

Szent Orsolya Rend

(Kisbér, 1901–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanárnő. 1927-től növendékként Bácsán a Szent Orsolya-rendi elemi leányiskola tanítónője. 1930-ban földrajz–természettan–rajz–vegytan szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. Győrött 1935–1948 között a Szent Orsolyarendi polgári leányiskola, 1937-től a római katolikus nőipari iskola és a polgári iskola tanára. Cikkei jelentek meg az iskolai értesítőkből. 1987-ben Nagymágyárról érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴⁴

Szell Erzsébet Ignácia SM/SM

Szociális Missziótársulat

(Budapest, 1902–Jászberény, 1990.) Szerzetesnő, gyermekgondozónő. 1946–1948 között Zalaegerszegen a Szent József Otthonban szolgáló nővérek főnöknője. 1979-ben Budapestről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴⁵

⁶⁴¹ Uo. 496. o.⁶⁴² Uo. 500. o.⁶⁴³ Uo. 504. o.⁶⁴⁴ Uo. 505. o.⁶⁴⁵ Uo. 505. o.

Szénási Erzsébet Filoména OPraem/OPraem
Premontrei Női Kanonokrend

(20. század) Szerzetesnő. 1946-ban Kenyerinben (népiskola, óvoda, napköziotthon, szegénybetegek gondozása, népművelés) szolgált. 1966-tól 1978-ban történt nyugdíjazásáig a jászberényi otthon ebédlős dolgozója.⁶⁴⁶

Szénási Erzsébet

Szigeti Anna Szeréna CSC/KN
Keresztes Nővérek

(Hegykő, 1888–Jászberény, 1958. nov. 12.) Szerzetesnő, tanítónő. Chorinban /Németország/ lépett a kongregációba. Fogadalmát ugyanott tette. 1943-ban Szentkirályon az elemi iskola tanítónője. A szétszórátás után, 1950 őszétől a gyóni otthon lakója, majd 1958 májusától a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴⁷

Szívós Rozália Clementina (Klemensa) CSCS/SZINT
Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény, 1902–Jászberény, 1954.) Szerzetesnő, tanítónő. Esztergomban tanítóképzőt végzett. 1924-ben itt lépett a rendbe, 1928-ban öltözött be, fogadalmát 1930-ban ugyanitt tette. Népiskolai tanítónő volt. A szétszórátás után, 1954-től a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴⁸

Szlávik Mária Julianna OSU/OSUS
Szent Orsolya Rend

(Pozsony/ma: Szlovákia, 1889–Jászberény, 1963.) Szerzetesnő, tanítónő, házfőnöknő. Kisvárdán 1927-ben már a Szent Orsolya-rendi elemi leányiskola, 1932-ben a tanítóképző tanítónője. Hevesen 1939/1940-ben a polgári leányiskola igazgatónője. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁴⁹

Szlovák Karolin Julianna OSM/OSM
Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai

(Garampéteri, 1892–Jászberény, 1974.) Szerzetesnő, házfőnöknő. 1943-ban a Szervita Nővérek noviciátusa Rákosszentmihályon, napközi otthona és elemi iskola leányinternátusa

⁶⁴⁶ Uo. 506. o.

⁶⁴⁷ Uo. 509. o.

⁶⁴⁸ Uo. 512. o.; VARGA, 2019. 222. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁶⁴⁹ Uo. 512. o.

házfőnöknője. 1964-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁵⁰

Szőke Berta Benedikta BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgáloi

(Csatószeg, 1884–Jászberény, 1976.) Szerzetesnő, okleveles ápolónő. 1913-ban Szombathelyen lépett a kongregációba. 1923-ban az első, 1928-ban az örök fogadalmat ugyanott tette. Ápolónő oklevelet szerzett. 1943-ban a Vas megyei és Szombathely Város Közkórházában szolgált. A szétszórás után, 1950-ben a gyóni, a püspökszentlászlói, a nógrádverőcei, újra a püspökszentlászlói otthon lakója. 1976 októberében a püspökszentlászlói otthonból költözött a jászberényi otthonba, ahol egy hónap után elhunyt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁵¹

Szőke Juszтина Jozefa SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Mohol/ma: Szerbia, 1891–Jászberény, 1969.) Szerzetesnő, középiskolai tanárnő. Testnevelés szakos középiskolai és magyar-történelem szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1912-től tanított: Szegeden a Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskolanővérek-nél, Budapesten az Árpádházi Boldog Margit Leánygimnáziumban, Budapesten a Boldog Gizella Ipari Leányközépiskolában. 1969-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁵²

Szűcs Ágnes Veronika CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Nagykálló, 1901–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő, csecsemőgondozó, szakápoló. 1925-ben Zsámbékon lépett a kongregációba. Fogadalmát 1928-ban ugyanott tette. Palota-bozsokon dolgozott. A szétszórás után a rokonok fogadták be. 1983-ban Egerből érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁵³

Takács Irén Chantal CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Gúta/ma: Szlovákia, 1915–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, tanárnő. Pozsonyban tanító. Szegeden tanárképző főiskolát végzett. Pozsonypüspökiben lépett a kongregációba. Fogadalmát ugyanott tette. A szétszórás után Pítvaroson a rokonok fogadták be. 1963-ban Pítvaroson tanított. 1986-ban Pítvarosról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁵⁴

⁶⁵⁰ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 513. o.

⁶⁵¹ Uo. 514. o.

⁶⁵² Uo. 514. o.

⁶⁵³ Uo. 516. o.

⁶⁵⁴ Uo. 519. o.

Takács Karolin Vinárda FMM/FMMN

Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Nyírád, 1914–Jászberény, 1965.) Szerzetesnő, műhímző. 1933-ban Budapesten lépett a rendbe. 1936-ban első, 1939-ben utolsó fogadalmát ugyanott tette. Műhímző volt, és tanított. A rend napközi otthonnal kapcsolatos kisdédóvó segédővónője. A szétszórás után gyógyszerügyi asszisztens. 1965-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁵⁵

Takáts Magdolna Tarczícia OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Szombathely, 1900–Jászberény, 1977.) Szerzetesnő, rendfőnöknő, tanítónő. A tanítóképző elvégzése után, 1924-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1925-ben az első, 1928-ban az örök fogadalmát ugyanott tette. Elemi iskolában tanított Kőszegen és Hódmezővásárhelyen. 1946-ban Szarvaskenden 7 nővér főnöknője, és 11 jelölt újoncmestere. A szétszórás idején rendfőnöknő. Szombathelyről kiutasították. Plébánián szolgált.⁶⁵⁶ 1975-ben Csákvárról érkezett a jászberényi otthonba. A Domonkos Nővérek rendi krónikájában feljegyezték: „[Tarczícia nővér] 1976-ra már nagyon elgyengült, ezért kérte felvételét a jászberényi szeretetotthonba, ahol több nővértársa is élt. Nagy szeretettel fogadták a főnöknőjüket, akinek a nekrológ szerint csendesben, imádságban teltek napjai, míg 1977. június 5-én visszaadta fáradt lelkét Jegyesének.”⁶⁵⁷ Sírja a jászberényi Újtemetőben van.

Takáts Magdolna

A Krónika írja: „14 rendi nővér jött volt főnöknőjük temetésére. Meghatóan énekelték a domonkos *Salve Regina*-t a sírnál. Ft. Ambrus atya temette.”⁶⁵⁸

Takács Mária Martina SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Csömödér, 1923–Jászberény, 2012.) Szerzetesnő, ápolónő. 1942-ben Szekszárdon az Egri Magyar Normát követő szegénygondozó nővér. A nagyvenyimi szeretetotthonból érkezett 2000-ben a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁵⁹

Takács Mária

⁶⁵⁵ Uo. 519. o.

⁶⁵⁶ Uo. 520. o.

⁶⁵⁷ Domonkos Nővérek rendi krónikája.

⁶⁵⁸ Domonkos Nővérek rendi krónikája.

⁶⁵⁹ Szeretetszolgálat törzskönyve.

Tálasi Mária Irmina SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Pusztamogyoród, 1904–Jászberény, 1975.) Szerzetesnő, ápolónő. 1965-ben Zalaegerszegről érkezett az otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Haláláról megemlékezett a Krónika is: „*Példás életével, munkásságával, úgy a nővérek, mint az alkalmazottak megbecsülését és szeretetét váltotta ki. Amilyen csendesen élt, olyan szépen és csendesen halt meg testvéri kézben.*”⁶⁶⁰

Tassi Borbála Luciosa CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Szajol, 1920–Jászberény, 1973.) Szerzetesnő, tanítónő. Esztergomban tanítóképzőt végzett. 1936-ban itt lépett a rendbe, 1941-ben öltözött be ugyanitt, fogadalmát 1943-ban Szatmáron tette. Tanítónőként dolgozott. 1950 után Tápiószőlősen általános iskolai tanító. 1964-ben Tápiógyörgyéről költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁶¹

Tassy Katalin Flóra CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

Tassy Katalin

(Szajol, 1922–Jászberény, 2011.) Szerzetesnő, betegápoló. 1939-ben lépett a rendbe Esztergomban, 1944-ben Szatmáron öltözött be, 1947-ben fogadalmát Esztergomban tette. A szétszóratás után a jászberényi gyermekkórházban dolgozott. 1993-ban érkezett Tápiógyörgyéről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁶²

Telek Rozália Quirina/Kvirina CSS/CFSSs

Legszentebb Üdvözítő Leányai, Pozsony

(Tiszavárkony, 1906–Jászberény, 1976.) Szerzetesnő, betegápoló. 1943-ban a pestújhelyi zárda lakójaként az OTI Dr. Vass József Munkaskórházában ápolónő. A jászberényi otthonba 1969-ben Lábatlanból költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁶³ Haláláról így írt a Krónika: „*Telek Rozália Qirina nővér hirtelen halála az ebédlőben, amikor gyü-*

⁶⁶⁰ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1975.

⁶⁶¹ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 522. o.; VARGA, 2019. 229. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁶⁶² Szeretetszolgálat törzskönyve; VARGA, 2019. 229. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁶⁶³ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 524. o.

lekeztek a nővérek – mindenkit megrendített. Ebéd előtt a Jézus Szíve litániáját gyakorolta a harmóniumon, hogy a délutáni áldáson szépen játszassa és énekelje. A feladatát az örökházában mondta illetve énekelte el.”⁶⁶⁴

Tomka Gizella Janka OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Budapest, 1899–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő, tanítóképzői tanár. A tanárképző elvégzése után, 1929-ben Kőszegen lépett a kongregációba. 1930-ban az első fogadalmát ugyanitt tette. Kőszegen a Domonkos-rendiek tanítóképzőjében tanított, ahol a fiatal nővérek nevelője. A szétszórás után élelmiszeripari munkás. 1965-ben érkezett Budapestről a jászberényi otthonba, ahol mint helyettes rendfőnöknő tevékenykedett. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁶⁵ A Krónika így emlékezik: 1984. január 5. „*Ma volt Tomka Gizella Janka nővér temetése, nagyon sok nővértársa, ismerőse eljött a temetésre. A temető kápolna előtt ravatalozták fel, rengeteg virágot, koszorút kapott. A szertartást ft. Csörgi atya végezte, Tőke István emődi esperes, plébános és Tóth Ferenc borsfai plébános, domonkos atyák segítségével. Tőke atya szép beszédében méltatta Janka nővért mint kiváló tanárnőt, és éppen olyan kiváló szerzetesnőt. (...)*” A Jelentésből: „*Neve az otthon életében fogalom volt mint irodai dolgozó mint gondozott mint egyházi megbízott, sokoldalú tehetségével, műveltségével. Mindig vezető tisztséget töltött be. Az Úr legyen szolgálatának jutalma.*”⁶⁶⁶

Tombor Mária Rufina CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Csurgó, 1902–Püspökszentlászló, 1977.) Szerzetesnő, ápolónő. Esztergomban ápolónőképzőt végzett. 1928-ban Csurgón lépett a rendbe. Fogadalmát 1931-ben Esztergomban tette. Itt kórházi ápolónő volt. 1956-tól a jászberényi otthon alkalmazottja mint ápolónő. 1968-tól a püspökszentlászlói otthonban élt. Sírja a püspökszentlászlói temetőben van.⁶⁶⁷

B. Tóth Irén Borgia SPS/CPSP

Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Kecskemét, 1926–Jászberény, 2008.) Szerzetesnővér. 2000-ben érkezett Nagyvenyimből Jászberénybe. Nyughelye a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁶⁸

Tóth Irén

⁶⁶⁴ Krónika. 1976.

⁶⁶⁵ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 530. o.; Domonkos Nővérek rendi krónikája.

⁶⁶⁶ Krónika. 1984. 01. 05.

⁶⁶⁷ Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁶⁶⁸ Szeretetszolgálat törzskönyve.

Tóth Irén

Tóth Borbála Honóra SDR/IML Sopron
Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

Tóth Borbála

(Mezőkövesd, 1916–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, beteggondozó. A szétszórátás után, 1951-ben érkezett az otthonba, ahol sekrestyésként is tevékenykedett. „*Lakószobája valóságos varroda volt. Hímzés mellett, ő varrta a gondozottak ruháját, készítette el a rendi ruhákba öltöztetett 27 bábut.*” Sirja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁶⁹

Tóth Ilona M. Aquináta SPS/CPSP
Ferences Szegénygondozó Nővérek

(Jászberény, 1926–Jászberény, 2014.) Szerzetesnő. Végzettsége 6 elemi és 3 éves gazdasági iskola, kitűnő eredménnyel.

1941-től Gyulán jelölt, 1942-ben öltözött be. 1943-ban Szécsényben dolgozott. 1945-ben Veszprémben, majd Gyulán szolgált. 1949-ben Egerben az Almagyar utcában dolgozott. 1949-ben tett örök fogadalmat. A szétszórátás után hazajött Jászberénybe a szüleihez, majd hamarosan nagybátyjához, a zalkodi plébánoshoz került, ahol 1970-ig vezette a plébánia háztartását, díszítette a templomot, és rendben tartotta a ruhákat. A kert művelése és a baromfi ellátása is az ő feladata volt. Édesapja megözvegyült, ezért ismét Jász-

⁶⁶⁹ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1994.

berénybe, a szülői házba költözött. Hamarosan a főplébániára került, ahol a háztartást vezette, a kertet művelte és a baromfi-állományt gondozta. Eközben a pap nagybácsi is hazaköltözött, aki édesapjához hasonlóan ápolásra szorult. Édesapja 1991-ben, nagybátyja 2004-ben hunyt el. 1990-ben kezdődött a rend újrászervezése. Az előjáró főnővér engedélyével mint hozzátartozó gondozója, itthon maradhatott. 1992-től 2004-ig áldoztathatott, járt ki az első szombati gyónókhoz. Vasárnaponként 3–4 beteghez járt ki áldoztatni. Megbetegedése után, 2013-ban költözött a jászberényi egyházi otthonba. A jászberényi főtemplom kriptájában helyezték örök nyugalomra.⁶⁷⁰

Tóth Ilona

Tóth Julianna Florentina CFSF/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Oros, 1908–Jászberény, 1987.) Szerzetesnő, ápolónő. 1928-ban Budapesten lépett a kongregációba. 1931-ben első, 1935-ben örök fogadalmát ugyanott tette. 1931/1932-ben ápolónői oklevelet szerzett. Budapesten az Assisi Szent Ferenc Kórházban, majd Tatabányán a Bánya és Járványkórházban műtős nővér. 1985-ben először a dabasi, majd a jászberényi otthon lakója. Demecserben temették el.⁶⁷¹

Tóth Júlia Etelfrida FMM/FMMN

Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága

(Gyöngyös, 1897–Jászberény, 1978.) Szerzetesnő, szakács, konyhavezető. 1921-ben lépett Budapesten a rendbe. 1924-ben az első, 1927-ben az utolsó fogadalmát tette. A rendház háztartásában dolgozott. A szétszórás után a családjánál élt. 1970-ben Gyöngyösről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁷²

Tóth Julianna Clarentia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Csongrád, 1912–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett. 1928-ban Esztergomban lépett a rendbe, 1933-ban öltözött be, 1934-ben fogadalmát ugyanitt tette. Ápolónőként dolgozott 1950 után is. 1992-ben Szegedről érkezett az otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁷³

Tóth Mária Beatrix OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Nagypál-Nyíres, 1896–Jászberény, 1972.) Szerzetesnő. 1918-ban Kőszegen lépett a kongregációba. 1919-ben az első, 1922-ben az örök fogadalmát ugyanott tette. Vasváron,

⁶⁷⁰ SUBA Györgyné írása a kedvesnővérrel történt beszélgetés alapján 2013-ban.

⁶⁷¹ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 536. o.

⁶⁷² Uo. 535. o.

⁶⁷³ Uo. 535. o.; VARGA, 2019. 227. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

Kőszegen, Szombathelyen ruhatáros, takarítónő, kertész. 1972-ben Zalavárról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁷⁴

Tóth Rozália Nikoletta OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Bögöte, 1926–Jászberény, 1999.) Szerzetesnő, 1946-ban Kőszegen az anyaegyházban szolgált. 1994-ben a hejcei otthonból érkezett Jászberénybe. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁷⁵

Török Teréz Bazilissza SSND–K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Ada, 1898–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő. A szétszórátás után 30 évig szolgált a szendrői egyházközségben. 1983-ban Szendrőről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a szendrői temetőben van. A Jelentésből: „1984. december 19. Szép csendesen meghalt. Öntudatosan fogadta előző nap a feloldozást és a pápai áldást. Gyermeteg egyéniségét nagyon megszerettük, szépen tudott szenvedni. A falu kívánságára Szendrőn temették el, ahol az egész falu szeretettel kísérte utolsó útjára.”⁶⁷⁶

Traub Róza Szeréna OP/DNAK

Domonkos Nővérek

(Nagyvázsony, 1918–Jászberény, 1984.) Szerzetesnő, varrónő. A polgári iskola elvégzése után, 1946-ban Szarvaskenden lépett a kongregációba. Ugyanott 1947-ben az első, Kőszegen 1950-ben az örök fogadalmát tette. Varrodában dolgozott. A szétszórátás után gyári munkás. 1983-ban Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. Idézet a Jelentésből: „*Kedves egyéniségét a testi-lelki szenvedés takarta, finom ízlése, erős akarata, jószívűsége* »a pillangó kisasszony« becézése arra vall, hogy dolgozók és nővérek egyaránt szerették.”⁶⁷⁷

Urbán Anna Marciana CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászszentandrás, 1913–Jászberény, 1989.) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett. 1934-ben Esztergomban lépett a rendbe, 1936-ban öltözött be, fogadalmát 1939-ben ugyanitt tette. Ápolónőként dolgozott. 1983-tól a váci, 1989-től a jászberényi otthon lakója. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁷⁸

⁶⁷⁴ Uo. 537. o.

⁶⁷⁵ Uo. 537. o.; Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁶⁷⁶ Szeretetszolgálat törzskönyve; Szeretetszolgálat Jelentése. 1984. 12. 19.

⁶⁷⁷ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 539; Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1984.

⁶⁷⁸ Uo. 547. o.; VARGA, 2019. 228. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

Vajda Anna Peregrina SDR/IML
Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

(Magyarkanizsa/ma: Szerbia, 1899–Jászberény, 1979.) Szerzetesnő. Könyvkötést és papírfestést tanult. 1920-ban Sopronban lépett a kongregációba. 1922-ben az első, 1928-ban az örök fogadalmát ugyanott tette. A szétszórás után, 1952-től Piliscsabán a generális anyja mellett teljesített szolgálatot. 1976-ban a verőcemarosi, 1979-ben a jászberényi otthonba költözött. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁷⁹

Vámos Margit M. Jolán SPS/CPSP
Ferencs Szegénygondozó Nővérek

(Ludányhalászi, 1920–Nagyvenyim, 1998.) Szerzetesnő. 1936-ban lépett a rendbe, a beöltözés ideje: 1936. Első fogadalmát 1937-ben, örök fogadalmát 1938-ban tette. Szolgálati helyei: Diósgyőr, Sátoraljaújhely, Győr, Veszprém, Sátoraljaújhely, Diósgyőr, Kisvárd. Ajakon plébániai házvezetőnő. A jászberényi otthonba 1989-ben Ludányhalásziból érkezett. 1992-ben visszatért a saját rendjébe, és azután a krumbachi /Németország rendházban élt.⁶⁸⁰

Vártak/Vártok Jolán Berchmana OSU/OSUR
Szent Orsolya Rend

(Körösszakál, 1906–Jászberény, 1996.) Szerzetesnő, tanítónő. 1930-ban Budapesten a Szent Angéla elemi iskola, tanítóképző tanítónője. 1955-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁸¹

Varga Mária Teophila CFSF/ASzFL
Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Jászsószentgyörgy, 1928–) Szerzetesnő, ápolónő. Ápolónőképzőt végzett Budapesten a Jaán Ferenc Egészségügyi Szakiskolában. 1948-ban lépett a rendbe. 1950-ben hazatért a szülői házba, és mezőgazdaságból élt. 1954-ben első, 1957-ben örök fogadalmát tette. 1958–1960 között a jászberényi otthonban segédápolónő, 1961–1962 között a Schöpf-Mérei Kórházban a koraszülött osztály utókezelőjében dolgozott. 1962–1964 között nappali tagozaton elvégezte a csecsemőgondozói tanfolyamot. 1964-től 1966-ig a Schöpf Mérei Kórház Salgótarján úti telepén dolgozott. 1967-ben a budapesti László Kórház gyermekosztályán szolgált. 1968-tól 1970-ig az Országos Idegelmé Gyógyintézet Felnőtt osztályán dolgozott. 1970–1981 között a Szabadság-hegyi Gyermekszanatóriumban szolgált. 1983-ban nyugdíjaztatta magát. 1984–1990 között a verőcei otthonban élt gondozottként. 1990-től 1994-ig az Emmauszi Szeretetotthonban ápolónő és kertész. 1995–1997 között a jászberényi otthon gondozottja,

Varga Mária

⁶⁷⁹ Uo. 551. o.

⁶⁸⁰ Szeretetszolgálat törzskönyve; CFSF/ASzFL Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció Magyar Tartomány.

⁶⁸¹ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 556. o.

ahol nagyon szeretett kertészkedni. 1998-ban visszatért a rendjébe, és újrakezdte a rendi közösségi életet. (A rendből kapott információ idején, 2018-ban még élt.)⁶⁸²

Varga Mária Arnulfa SDR/IML Sopron

Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

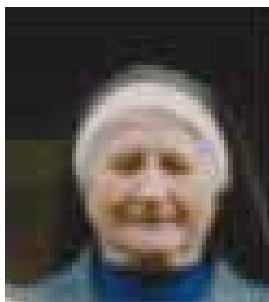

Temetése 1977 februárjában

(Hövely, 1893–Jászberény, 1977.) Szerzetesnővér, betegápoló. 1955-ben érkezett Hövelyről a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Krónika is megörökítette a temetést: „A temetést ferences atya végezte egészen szerzetesi szertartással. Igen sok rokon és rendi testvér érkezett a temetésre. A temető új parcelláját vele kezdtük.”⁶⁸³

Varjú Mária Maurella (Marica) SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

Varjú Mária

Karácsonykor, karjaiban a Kisjézussal

(Tiszaföldvár, 1921–?) Szerzetesnő, háztartási munkálatokat végzett a rendben. 1990-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba, ahonnan 2004-ben a csepeli Szent József otthonba távozott.⁶⁸⁴

Vass Erzsébet Melitia CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Jászberény/Tóalmás, 1888–Jászberény, 1965.) Szerzetesnő, tanítónő. Szatmárnémetiben tanítóképzőt végzett. 1911-ben itt lépett a rendbe, 1913-ban öltözött be, fogadalmát 1915-ben ugyanitt tette. Népiskolai tanítónő volt. A szétszórás után, 1950 novemberétől a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁸⁵

⁶⁸² CFSF/ASzFL Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció Magyar Tartomány.

⁶⁸³ Szeretetszolgálat törzskönyve; Krónika. 1977.

⁶⁸⁴ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁶⁸⁵ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 557. o.

Vedres Erzsébet Raffaella SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Szegedi Iskolanővérek

(Munkács/ma: Ukrajna, 1906–Jászberény, 1992.) Szerzetesnő, polgári iskolai tanár. Magyar–történelem és testnevelés szakos polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. 1938-ban Eleken az Jézus Szíve polgári leányiskola tanára. 1988-ban Debrecenből érkezett a jászberényi otthonba. Sirja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁸⁶

Velösy Teréz Martina SSND-SZ/SSND

Miasszonyunkról Nevezett Iskolanővérek

(Budapest, 1928–Jászberény, 2005.) Szerzetesnővér, ápolónő.⁶⁸⁷

Szülei: Velösy Elek és Brósz Erzsébet. A nyolc testvér közül a hatodik (Klára, Cecília, Edit, Gyula, György, Teréz, Gizella, Imre).⁶⁸⁸

Életéről bővebben a nekrológból szerezhetünk ismereteket:

„... Édesanyja testvére, Brósz Mária Gusztáva nővér, hosszú évtizedeken át a temesvári gimnáziumban volt történelem tanár. Az uralomváltás Budapestre költöztette az egyre bővülő családot. Az édesapja, Velösy Elek jó kapcsolatban volt Sík Sándorral és a Zászlónk ifjúsági folyóirat írócsoportjának tagjaként működött. Nyolc gyermeke közül, hatodik, Teréz már a magyar fővárosban született. Terézke, még csak tízéves volt, amikor nővére, Edit, a nagynéni, Mária Gusztáva nevéét választva, beöltözött.

Terézke kisgyermekkorától nagyfokú segítőkészség élt benne szenvedő, beteg embertársai iránt, ezért érettségije megszerzése után emeltszintű ápolónő képzőt végzett, hogy minél hatékonyabban gondoskodhasson a rászorulókról. Ápolónői pályáját a Parádi Állami Gyógyfürdőben kezdte el, de közben úgy érezte, hogy őt is szerzetesi életre hívja az Úr. Erre az egyetlen engedéllyel működő női rendben, a Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskola-

Velösy Teréz

M. Cordia, M. Etelka, M. Magdolna, M. Martina kedvesnővérek

M. Róza, M. Martina és M. Erzsébet

⁶⁸⁶ Uo. 558. o.

⁶⁸⁷ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁶⁸⁸ Unokahúga, dr. Velösy Borbála (1954–) belgyógyász főorvos, 2019. 09. 13.

nővérek közösségében volt lehetősége. Ezért 1957. október 1-én, Debrecenben szerzetes kongregáciánk jelöltje lett. Szívesen, szeretettel ápolta beteg növendékeinket hol Debrecenben, hol Budapesten, ahová az engedelmesség szólította, előbb jelöl- majd nővérként, egészen 1964-ig. Nemcsak testi gyógyulásukkal, hanem lelkük fejlődésével is törődött.

1961. augusztus 10-én érkezett el számára a beöltözés boldog napja. Teréz a Mária Martina nevet választotta, hiszen „Martin” védőszentjének, Lisieux-i Szent Teréznek a családi neve volt, ezen felül másik kedves szentjére, Porres Mártonra emlékeztette, akit mély-séges Isten- és emberszeretet hatott át. Martina nővérünk 1962-ben tett ideiglenes, majd 1968-ban örökfogadalmat.

Közben előljáróink a rendi ifjúság nevelésével is megbízták. Apostoli lelkülete és Krisztus követésében mindent szívesen vállaló áldozatkészsége ekkor bontakozott ki igazán. 1972-től 1976-ig még a debreceni Katolikus Diákokotthon adminisztrációs feladatait is ellátta. Ekkor azonban egészsége már egyre romlott, és édestestvérének, Gusztáva nővérének önfeláldozó, tíz éven át tartó gondos ápolása sem tudott rajta segíteni. Így 1985-ben, nyugdíjasként, saját kérésére a jászberényi egyházi szociális otthonba vették fel.”

(Választása nem véletlen, ismerhette a jászberényi otthont, hiszen bátyja, dr. Velösy György orvos 1952-től 1976-ig Jászberényben, Jászdózsán, Jászsószentgyörgyön, majd Szolnokon praktizált.)

Ria van de Weide asszony Velösy Terézt meglátogatja a betegágyánál

Az elmúlt húsz év a szakadatlan szenvedések időszaka volt, de Martina nővér nem engedte át lelkét a csüggedésnek. Sokféle meg-megújuló betegségét rendünkért ajánlotta fel, így a szenvedés apostolságával támogatta az ifjúság vallásos neveléséért vállalt szolgálatainkat. Alkalomadtán betegtársai, ápolói figyelmét is az örök értékekre irányította, igyekezett őket a Krisztus követésére buzdítani, életük keresztútján.”⁶⁸⁹

Martina kedvesnővér Budapesten, a Bem téri Szent Anna templom urnatemetőjében nyugszik a legidősebb nővérével, Klárával egy kettős urnafülkében.⁶⁹⁰

⁶⁸⁹ Boldogasszony Iskolanővérek levéltára, Debrecen. Lobmayer M. Ágnes Judit tartományfőnöknő.

⁶⁹⁰ Unokahúga, dr. Velösy Borbála (1954–) belgyógyász főorvos, 2019. 09. 13.

Vermes Ilona Johanna Mária VSM/VSM

Szűz Mária Látogatásáról Nevezett Rend – vizitációs apácák

(Valkó, 1916–Jászberény, 2002.) Szerzetesnő, ápolónő.

Édesapja Vermes Viktor erdőmérnök, édesanyja Palkovics Ilona.

A polgárdi Vizitációs Rendbe 1941. április 19-én lépett be, és az év november 13-án öltözött be. Ideiglenes fogadalmat 1942. november 14-én, örök fogadalmat 1946. március 20-án tett.

A budakeszi vizitációs kolostorba 1996-ban Pécsről, a saját lakásából érkezett, és 2002. július 15-én távozott a jászberényi otthonba.

Két héttel az érkezése után, 2002. július 31-én meghalt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁹¹

Vermes Ilona

Vetró Erzsébet Piroska BMV/ANK

Annunciáta Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói

(Szeged, 1902–Jászberény, 1952.) Szerzetesnő. 1986-ban Pécsről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁹²**Viczián Zsuzsanna Mária Angéla CDCJ/OCDCJ**

Jézus Isteni Szívéről Nevezett Kármelita Nővérek

(Kondoros, 1900–Jászberény, 1997.) Szerzetesnő. 1943-ban Pesterzsébeten a Kármelita nővérek vezette Szent József és Szent Erzsébet Árvaházban szolgált. 1988-ban Gyomaendrődről érkezett a jászberényi otthonba. Békéscsabán temették el.⁶⁹³**Virágh Margit IBMV/IBMV**

Angolkisasszonyok

(Budapest, 1896–Jászberény, 1975.) Szerzetesnő, tanítónő. Budapesten 1927-től az Angolkisasszonyok női felsőkereskedelmi iskolája, 1936–1939 között a tanítóképző intézet gyakorló iskolája, 1943–1948 között Kecskeméten az Angolkisasszonyok érseki tanítóképző gyakorlóiskola tanítónője. 1975-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁹⁴**Vitéz Margit Tabita CSC/KN**

Keresztes Nővérek

(Orosháza, 1920–Jászberény, 1991.) Szerzetesnő. 1944-ben Zsámbékon lépett a kongregációba, 1949-ben a fogadalmát ugyanott tette. A szétszórátás után, 1950 ősztől egy

⁶⁹¹ Szűz Mária Látogatásáról Nevezett (Vizitációs) Rend, Budakeszi. Az életrajzot és a fényképeket Szijjártó Katalin vizitációs nővér bocsájtotta rendelkezésre. 2019. 03. 20.

⁶⁹² Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁶⁹³ DIÓS–VICZIÁN, 2014. 561. o.

⁶⁹⁴ Uo. 564. o.

szegedi családnál háztartási alkalmazott. 1979-től a gyóni, 1982-től a jászberényi szociális otthonban élt. Ő vezette az otthon kórusát, szerepléseikkel színesítették a rendezvényeket. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁹⁵

Balról az 5. Vitéz Margit

Vörös Anna SJC/SJC

Jézus Szíve Társasága Népleányok

(Veszprém, 1906–Jászberény, 1988.) Szerzetesnő. 1929-ben Budapesten lépett a rendbe. Első esküjét 1933-ban Mezőkövesden, örök fogadalmát 1939-ben ugyanott tette. Monokon háztartásban, kertben dolgozott. A szétszórás után Mezőkövesden háztartási, kerti munkákat végzett. 1983-ban Mezőkövesdről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Jelentésből: „Megható szép temetése volt Jászberényben. 30 nővértársa jött el és a rokonság. Csodálatosan szépen énekelték a rendi »suscipe-t«. Hiányzik kedves, mosolygós, imádságos egyénisége.”⁶⁹⁶

Vucskovics Mária Remigia CSC/KN

Keresztes Nővérek

(Baja, 1896–Budapest, 1977.) Szerzetesnő. 1927-ben Zsámbékon lépett a kongregációba, fogadalmát ugyanott 1930-ban tette. Zsámbékon, Dénesfán háztartásban dolgozott. A szétszórás után, 1950-ben a gyóni, 1959-ben a jászberényi, majd a csákvári, és végül újra a jászberényi otthonban élt. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁹⁷

⁶⁹⁵ Uo. 566. o.

⁶⁹⁶ Uo. 567. o.

⁶⁹⁷ Uo. 567. o.

Wéber Karolina Karola ENT/ENT

Egyházközségi Nővérek Társasága – Szent Péter Apostol Leányai

(Nagybucsa, 1898–Jászberény, 1968.) Szerzetesnő, női szabó. 1934-ben Pécssett lépett a rendbe. 1935-ben ugyanott tette első fogadalmát. Sükösdön, Kalocsán, Miskén, Baján és Piliscsabán a plébánia háztartását vezette. A szétszórátás után, 1968-ban Bajáról költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁹⁸

Weis Mária Alojzia FdC/SZLT

Isteni Szeretet Leányai Társulata

(Nagybörzsöny, 1905–Jászberény, 1994.) Szerzetesnő, gyermekgondozónő. 1922-ben Budapesten lépett a rendbe, fogadalmát 1927-ben Gyöngyösön tette. Gyöngyösön árvaház-vezető, 1950-től plébániai dolgozó. 1967-ben a csákvári szociális otthon lakója, 1974-ben Nagybörzsönyből költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁶⁹⁹

Windsauer Erzsébet Gizella SDS/SDS

Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek

(Győr, 1897–Jászberény, 1975.) Szerzetesnő, tanítónő. 1924-ben lépett Budapesten a rendbe. Első fogadalmát 1926-ban, örök fogadalmát 1932-ben ugyanott tette. A tápiósági általános iskola, 1936-ban Budapesten az Isteni Üdvözítőről Nevezett Nővérek vezette Szalvátor Intézet tanítóképző gyakorlóiskola tanítónője. 1948–1950 között Máriabesnyőn novícia mesternő. 1950 után Győrött a szülői házban óraadásból élt. 1969-ben Győrből költözött a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van. A Krónika feljegyezte, hogy „*Csapó Gábor karmelita atya temette. Rokonai és tanítványai közül igen sokan eljöttek a temetésre.*”⁷⁰⁰

Wrobel Pauline Brigitta CFSE/ASzFL

Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció

(Zelezie/Galícia/ma: Lengyelország, 1884–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő, betegápoló. 1906-ban Budapesten lépett a kongregációba. 1909-ben első, 1934-ben örök fogadalmát ugyanott tette. Budapesten az Erzsébet Szeretettotthon Kórházában betegápoló, Makón a Szent István Kórházban főnöknő. A szétszórátás után, 1954-ben Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁷⁰¹

Zágár Erzsébet Terezina OCD/OCD

Sarutlan Kármelita Nővérek Rendje

(Budapest, 1907–Jászberény, 1957.) Szerzetesnő. 1943-ban Pesterzsébeten a Kármelita Nővérek vezette Szent József és Szent Erzsébet Árvaházban szolgált. 1956-ban Budapestről érkezett a jászberényi otthonba. Budapesten temették el.⁷⁰²

⁶⁹⁸ Uo. 569. o.⁶⁹⁹ Uo. 570. o.⁷⁰⁰ Uo. 572. o.⁷⁰¹ Uo. 573. o.⁷⁰² Uo. 574. o.

Zékány Leona Evariszta SSND-K/MKIT

Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata

(Hátszeg/ma: Románia, 1903–Jászberény, 1985.) Szerzetesnő, énektanárnő. 1931-ben a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Szegény Iskolanővérek vezetése alatt álló högyészi polgári fiú és leányiskola ének-és szépírási tanítója, és zongoraórákat is adott. 1983-ban Hajdúszoboszlóról érkezett a jászberényi otthonba. A jászberényi Újtemetőben temették el.⁷⁰³

Zimmermann Vilma Lidvina CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Dóc/Dócifűrés, 1875–Jászberény, 1952.) Szerzetesnő. 1900-ban Szatmárnémetiben lépett a rendbe, 1901-ben itt öltözött be, fogadalmát 1903-ban ugyanitt tette. Az esztergomi zárdában házigondnok. A szétszóratás után, 1950-ben a jászberényi otthonba szállították. Sírja a jászberényi Újtemetőben van.⁷⁰⁴

Zalán Katalin M. Luciána CSCS/SZINT

Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

(Lőrinci, 1925–Esztergom, 2015.) Szerzetesnő. Többgyermekes pedagógus családban született. Elemi iskoláit Lőrinciben végezte. 1935-ben kezdte meg tanulmányait Esztergomban, az Érseki Boldog Margit Leánygimnáziumban. 1943-ban érettségizett kitűnő eredménnyel. Ekkorra már tudatosult benne, hogy szerzetes tanár akar lenni, ezért jelentkezett a rend szatmári noviciátusába. A háború után, 1946-ban tette első fogadalmát. Két évig egyetemi hallgató Szegeden. A rend működési engedélyének megvonása után

Zalán Katalin

a szeretetszolgálat munkatársaként dolgozott 40 éven át, ahol igazgatóhelyettesként szolgált 1983–1998 között. A rend 1989 után újraszerveződött. 1990-től 12 éven át Luciána nővérek tartományfőnökként döntő szerep jutott az Esztergomba történő visszaköltözés mellett a zárda újjáalakításában, és az Árpád-házi Szent Erzsébet Középiszkola Óvoda és Általános Iskola, valamint a Szent Vince Szociális Otthon létrehozásában is. 2002-től mint tartományi vikária, elsősorban a rend által fenntartott intézmények ügyeivel foglalkozott egészen addig, amíg súlyos betegsége ezt lehetetlenné nem tette. Esztergomban a Szatmári Irgalmas Nővérek zárdája kriptájában helyezték örök nyugalomra. Több városi elismerés mellett 2013-ban a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje címmel tüntették ki érdemeinek elismeréseként.⁷⁰⁵

⁷⁰³ DIÓS-VICZIÁN, 2014. 575. o.

⁷⁰⁴ Uo. 577. o.; VARGA, 2019. 214. o.; Magyar Vicáriátushoz tartozó Szatmári Irgalmas Nővérek anyakönyvi másolata.

⁷⁰⁵ <http://szfvar.katolikus.hu/hirek/elhunyt-zalan-katalin-m--luciana-nover-20150125+20150207/?ev-hoe=2019-5>, <http://www.magyarurir.hu/hirek/elhunyt-zalan-katalin-m-luciana-nover/>

Virányi Ottó igazgatóval egy kézimunka-kiállítás megnyitóján

"A jó buzog meggyesrebb a jéllök végigfolyton,
 létező meggyesrebb. Most kérem az az igaz élet
 kérésre, melyet az az igaz meggyesrebb az Úr,
 az igaz meggyesrebb, az igaz meggyesrebb, az igaz
 meggyesrebb, az igaz meggyesrebb."
 (1 Tim. 4,7-8)

✝

A Pál Szent Viselői nevezett
 Szatmári Irgalmas Nővérek
 a testvéri szereteti mély
 megilletődésével tudatják, hogy

ZALÁN KATALIN M. LUCIÁNA
 Gyermekfogadalmas nővér

Éltesének 90-dik, szent fogadalmának 69-dik évében az isteni Jézus-
 hívására az örök hazába költözött! Esztergomban, 2015. január 25 - én.

A Rend működéséről megismerés után a Római Katolikus Egyházi
 Szociálissegélyezés Szolgálatától 80 ezer Ft, vezetői beosztásban, közel 20 éven át
 díjazottan végeztél feladatodért.
 1990-től 12 éven át tartományfőnökséget töltött szolgálatot a Szatmári Nővérek
 viselkedésében, és a Rend igazgatóságának mellett a Szent Vince Szociális Otthon,
 a Szent Erzsébet Kórházban és az Arpád-Iskola Szent Erzsébet Kórházában,
 Óvoda és Általános Iskola intézményeiben.
 2002-től más tartományi vállalkozásokban a rend által fenntartott intézmények
 ügyeivel foglalkoztál egészen utolsó betegsédig.

Temetése: 2015. február 7 - én 11 órakor Esztergomban a Szatmári
 Irgalmas Nővérek templomában bemutatott egyszerű szertartás
 után helyezték örök nyugalomra a zárta kriptájában.

Krisztusban egyesült testvéri imádkokat kérjük,
 hogy mielőbb találkozzon az Úr hívó szavával:
 "JŐHÉ HÉ SZOLGALOM, MENJ BE ERŐD ÖRÖMÉHEZ!"

Esztergom, 2015. január 25.
 IRGALMAS JÉZUS, ADJ NEKI ÖRÖK NYUGODALMAT!

Zalán Katalin gyászjelentése

Nem tudjuk, kiről készült a tabló, de nagyon szemléletesen mutatja be egy kedvesnővér életútját: a tervek, a remények, mint iskolaigazgató, majd a szétszóratus után és végül az otthon lakójaként.

Az életutakból élénk tárul a tömértelen felhalmozott szellemi és lelki érték, amit képviseltek az egykori kedvesnővérek, akik civilben is igaz tanúi voltak Jézusnak!

A férfi szerzetesek életútja

Alyusik János OSM

Szűz Mária Szolgái, szervita

1950. december 9-től volt alkalmazott a jászberényi otthonban.

1975-ben Pannonhalmán élt.⁷⁰⁶

Boromissza Antal SJ

Jézus Társasága, jezsuita

(? 1899. 12. 12–Pannonhalma, 1976. 12. 13.)

Egyszerű fogadalmat 1922. július 30-án, ünnepi fogadalmat, 1933. február 2-án tett. 1922–1924 között a zugligeti Manrézában volt segítőtestvér-novícius. 1925–1930 között Pécssett, 1931–1941 között Szegeden, 1942–1947 között a Manrézában, 1948–1950 között Nagykapornakon volt szakács. 1950-ben Tiszahomokra internálták. A szétszórás után különböző szociális otthonokban dolgozott. Jászberényben az egyházi szociális otthon sertéstelepén alkalmazták 1954. február 13-tól. 1970-ben bevonult a pannonhalmi idősotthonba.⁷⁰⁷

Boromissza Antal

Dinya Vince Károly (Carolinus) SVD

Isteni Ige Társasága, verbita

(Endrőd, 1929. 01.09–Székesfehérvár, 2015. 02. 25.)

A Békés megyei Endrődön (ma: Gyomaendrőd) született egy sokgyermekes tanyasi parasztcsalád legfiatalabb gyermekeként. Először 1950 januárjában lépett be a verbita rendbe Kőszegen mint missziótestvér, de a jelölteket, köztük őt is, még a rendtestvérek elhurcolása előtt hazaküldték. Mivel 1950 nyarán csak a kőszegi házat oszlatták fel olyan brutálisan, nyár végén a fiatalokat Budatéténybe hívták össze, hogy a megszokotthoz képest néhány héttel korábban, augusztus 15-én ott újítsák meg fogadalmukat. Vince atya ekkor öltözött be mint Károly (Carolus) testvér. Nem sokkal később azonban innen is el kellett mennie mindenkinek. Mivel ő még csak novícius volt, a renhez való jogi kapcsolata így meg is szűnt, de nem a lelki.

Nyáron behívták katonának. Mint „megbízhatatlan osztályellenség” az első munkaszolgálatosok közé került, és a két

Dinya Vince Károly

⁷⁰⁶ Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁷⁰⁷ <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>

év három hónapot Pusztavacson és Budapesten szolgálta végig a legnagyobb építkezéseken. A körülmények olyan embertelenekek voltak, hogy haláláig nyomot hagytak rajta. Enni sokszor alig kaptak, és a fűtetlen helyiségben álló vaságy pusztasodronyán aludtak még a legdermesztőbb hidegben is.

Miután leszerelt, 1954. december 15-én Jászberényben a korábbi ferences rendházban helyezkedett el mint kertész. Az épület akkoriban a felosztatott nővérendek idős, már munkaképtelen tagjainak otthonaként funkcionált. Az ide „száműzött” nővérek beszéltek rá, hogy végezze el a gimnáziumot, és érettségizzen le. Ezután lépett be az egri szemináriumba, ahol teológiai tanulmányai után 1969-ben, negyven évesen pappá szentelték.

Először két évig Geszteréden, majd egy évig Taron, utána két évig Nyírbátorban, végül három évig Újfehértón volt káplán. 1977-ben lett plébános Dombrádon. 1984-ben Heinrich Heekeren generális jóvoltából három társával együtt illegálisan elvégezte a noviciátust, majd az ideiglenes fogadalomtétel után, 1988-ban örök fogadalmat tett.

1991-ben Füzesabonyban lett plébános, majd miután a rend visszaszerezte a kőszegi missziósházat (1994), az érsek engedélyével elhagyta az egyházmegyét, és visszatért a rendi keretek közé. Évekig ő látta el a Szent Imre Missziósház gazdasági, árubeszerzői feladatait.

2000 után egyre gyengébb lett, de keményen próbálta tartani magát. Végül alig két héttel a halála előtt át kellett szállítani a székesfehérvári Országos Papi Otthonba, ahol csak pár napig lehetett. Nagyon hamar kórházba kellett szállítani, ahol rövid szenvedés után elhunyt. Kőszegen temették el.⁷⁰⁸

Beöltözés Budatétényben 1950 szeptemberében, néhány nappal a felosztatás előtt. A földön ülő sorban jobbról a harmadik Dinya Vince, mögötte a szülei

Egy illegális összejövetel az 1950-es években. Balról a szélen, Dinya Vince Károly

1960-ban a generális „beszökött” Magyarországra, és a rendtestvérek összejöttek Budatétényben. Bal szélen Dinya Vince Károly

Dinya Vince nyughelye a kőszegi temetőben

⁷⁰⁸ <http://www.verbita.hu/az-urhoz-koltozott-dinya-vince-svd-nya>

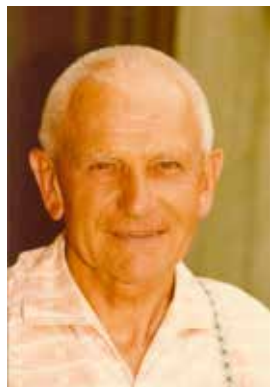
Ecseri Mihály SJ

Jézus Társasága, jezsuita

(Isaszeg, 1913. 01. 13–Pilisvörösvár, 2003. 12. 16.)

Egyszerű fogalmát 1936. március 11-én, ünnepi fogalmát 1946. augusztus 15-én tette.

Az isaszegi sekrestyés fiaként, lelki olvasmányai hatására választotta a Jézus Társaságot. 1935-ben felvették először aspiránsnak, majd a következő évtől kezdte meg a noviciátust P. Hemm János vezetése alatt. A noviciátus után a Manrézában maradt mint kertész, szabó és ruhatáros. 1940–1944 között a kalocsai rendházban volt szabó, ebédlős, portás. A háború után néhány évig a kispesti rendháznál volt házi mindenes, kertész, ebédlős, majd a felosztásig Mezőkövesden házi mindenes, szabó és kertész. A szétszórítás után először Tabon működött mint sekrestyés. Jászberényben 1958. október 18-tól sertésgondozó, majd Isaszegen sekrestyés és harangozó. Betegségéből való felépülése után a pannonhalmi otthonban lábadozott, majd a verőcmarosi szociális otthon alkalmazottja volt. A rend visszaállítását követően a kispesti templom sekrestyéseként dolgozott. Élete utolsó éveit a Radvány utcai rendházban, illetve a pilisvörösvári Szent Erzsébet Otthonban töltötte, ahol elhunyt.⁷⁰⁹

*Ecseri Mihály***Faltum János SJ**

Jézus Társasága, jezsuita

(Regőce, 1894. 01. 22–Pannonhalma, 1969. 12. 27.)

Egyszerű fogalmát 1921. december 27-én, ünnepi fogalmát 1931. augusztus 15-én tette.

Német ajkú családban született. Az elemi iskola után asztalosnak szánták, de gyenge egészségi állapota miatt szücsnek tanult. 1912-ben Bezdánban segédi oklevelet szerzett, majd Zomborban és Budapesten dolgozott. 1914-ben felvételét kérte a Jézus Társaságba. A kalocsai rendházban megkezdte a noviciátust megelőző aspiránsi évét, de hamarosan behívták katonának. 1920-ban, a leszerelése után Pécsen folytatta az aspiránsi évét, majd Érden végezte a noviciátust. 1923-ban itt szabóként tevékenykedett, majd 1924 júliusától Pécsen ruhatáros, a következő évtől kezdődően előbb Érden, majd a Manrézában, a noviciátusban szabó és portás volt. 1932-től Kalocsán szabó és ruhatáros. 1936-tól előbb Budapesten, majd Kassán, a főiskolán volt szabó. 1940-ben súlyosan megbetegedett, utána a pesti rendházban, majd 1943-tól Kalocsán, 1945-től pedig Nagykapornakon volt szabó. A szétszórítás után Kispessten működött mint sekrestyés, majd 1951. augusztus 1-től a jászberényi szociális otthonban volt házi mindenes. 1952-ben betegen érkezett a pannonhalmi szociális otthonba, ahol – amíg egészsége megengedte – szabóként dolgozott, valamint hat évig méhészkedett.⁷¹⁰

*Faltum János*⁷⁰⁹ <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>⁷¹⁰ <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>

Fehér János SJ

Jézus Társasága, jezsuita

Fehér János

(Hangács, 1902. 12. 20–Pannonhalma, 1993. 06. 20.)

Egyszerű fogadalmát 1934. május 10-én, ünnepi fogadalmát 1944. augusztus 15-én tette.

Gazdasági szakiskolát végzett, de szerzetesi hivatást érzett. 1933-ban elkezdte az aspiránsi évét, majd a következő évben belépett a rendbe. Már mint novícius (?) a Dániel utcai bérelt földön kertészkedett, majd Kalocsán, Szegeden és Kispesten végezte ugyanezt a munkát. A szétszórás után először a Széher úti kórházban, majd 1951. augusztus 1-től a jászberényi szociális otthonban volt kertész. Ezután Budapesten a KISTEX-nél dolgozott mint segédmunkás, végül a nógrádverőcei szociális otthonba került kertészként. 1967-től volt a pannonhalmi szociális otthon lakója.⁷¹¹

fr. Józsa István Pachómus OFM

Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences

(Nagyvárad/ma: Románia, 1913.11.12–Tápiógyörgye, 1997. 01. 08.)

1931. augusztus 29-én öltözött be Szécsényben, 1932. augusztus 30-án egyszerű, első fogadalmat tett. 1932-ben Vácon nyomdász, 1935. szeptember 8-án örök fogadalmat tett. Simontornyán 1947-ben szakács, majd 1948-ban sekrestyés és kapus. A rendek feloszlása után 1950-től építőipari munkásként dolgozott, majd 1950. november 24-től a jászberényi egyházi otthonban házi munkásként alkalmazták.⁷¹²

fr. Juhász János Jób OFM

Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences

(Pátroha, 1913. 05. 17–Pannonhalma, 1990. 07. 21.)

1939. március 12-én öltözött be Pécssett.

1939. szeptember 11-én kezdte meg a noviciátust Szécsényben.

1940. szeptember 12-én tett egyszerű fogadalmat Szécsényben.

1941-ben Szegeden szakács.

1943. október 4-én tett örök fogadalmat Szegeden.

1944-ben katonai szolgálaton.

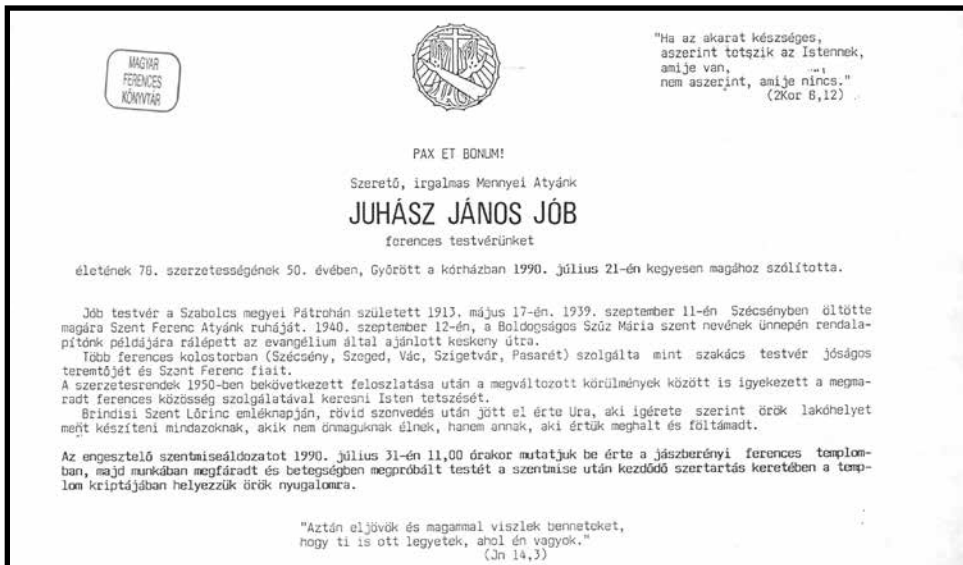
1945-ben Vácon szakács.

A feloszlás után, 1950. november 24-től Jászberényben, a barátok templomában volt sekrestyés.

1990. március 5-én került a pannonhalmi szociális otthonba. Győrben, 1990. július 21-én hunyt el.

1991. július 31-én tartották érte a gyászmisét, majd utána a jászberényi ferences templom kriptájában helyezték örök nyugalomra.⁷¹³

⁷¹¹ <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>⁷¹² Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Levéltára.⁷¹³ Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Levéltára.

Juhász János gyászjelentése

fr. László János Benitusz OFM

Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences

(Boldog, 1919. 08. 1–Pannonhalma, 1971. 08. 29.)

1938. október 4-én öltözött be Gyöngyösön.

1943. augusztus 25-én kezdte meg a noviciátust Szécsényben.

1944. augusztus 26-án tett egyszerű fogadalmat Szécsényben.

1947. szeptember 8-án tett örök fogadalmat Gyöngyösön.

1948–1950 között Jászberényben szabó, kapus és alamizsnagyűjtő.

A szétszórás után elhagyta a berényi kolostort.

1954. június 15-én érkezett Jászberénybe az otthonba, ahol házimunkásként dolgozott.

1968. január 26-án a pannonhalmi szociális otthonba került.⁷¹⁴

Magócsy István SJ

Jézus Társasága, jezsuita testvér

(Csongrád, 1911. 08. 20–Pannonhalma, 1998. 01. 25.)

Egyszerű fogadalmát 1939. február 1-jén Budapesten tette.

A noviciátust a zugligeti Manrézában végezte. 1942-től Nagykapornakon volt szakács és kertész; 1946–1948 között a pécsi Pius Kollégiumban kertész és házi mindenes. 1949-ben a Manrézában portás és házi mindenes; 1950-ben Hódmezővásárhelyen kertész, ruhatáros, sekrestyés és házi mindenes. A szétszórás után előbb Budapesten, majd Pécsen dolgozott fizikai munkásként. Jászberényben 1954. április 20-tól szerelő-

Magócsy István

⁷¹⁴ Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Levéltára.

ként dolgozott az egyházi szociális otthonban. 1973-tól haláláig a pannonhalmi szociális otthon lakója volt.⁷¹⁵

fr. Négele József Justus OFM Cap.

Ordo Fratrum Minorum Capuccinorum, Capucinus

(Mór, 1899. 09. 01–Mór, 1956. 03. 15.)

Kapucinus rendbe lépett 1924-ben.

Egyszerű (ideiglenes) fogadalmat tett Scheibbsben (Ausztriában), 1925-ben.

Örök fogadalmat Klagenfurtban tett 1928-ban.

Kertész 1925–1927 között Leibnitzben.

Kertész 1927–1934 között Klagenfurtban.

Sekrestyés 1934–1938 között Móron.

Sekrestyés 1938–1944 között Tatán.

Sekrestyés 1944–1950 között Móron.

Házi munkás 1953. július 15-től Jászberényben az egyházi szociális otthonban.

Móron halt meg, ott temették el.⁷¹⁶

fr. Pál (Paál) Ferenc OFM

Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences

(Szombathely, 1924. 07. 24–Pécs, 1995. 12. 16.)

1950. februárban vonult be a felsőegresdi ferences kolostorba segítő testvérnek.

1950. június 10-én elvitték Jászberénybe a kényszertartózkodási helyre. Két hónap után szabad elvonulást engedélyeztek számukra. Ezt követően hazament Szombathely/Zanatra.

Temetésen Jászberényben – a bal oldali ministráns fr. Kovács Kamill, a jobb oldali fr. Pál Ferenc, középen Boros János, a barátok templomának plébánosa

⁷¹⁵ <http://jezsuita.hu/nevtar/?l=M>

⁷¹⁶ Kapucinus Rendház Archívuma Mór

1954-ben jelentkezett Esztergomba, a ferences gimnáziumba, de létszámhiány miatt nem vették fel. Javasolták, hogy jelentkezzen az egyházi szeretetszolgálatnál, mert a jászberényi otthonukba keresnek szerzeteseket házi munkásnak. P. Szörényi Gábor a szeretetszolgálat vezetője engedélyezte, hogy Jászberényben munkát vállaljon.

1954. február 26-tól négy évig dolgozott a jászberényi otthon sertéstelepén a „jó” Boromissza Antal jezsuita testvérrel együtt, aki igazi jó tanítója volt.

1958-ban Püspökszentlászlóra, az egyházi otthonba került, ahol 34 évig mint lovaskocsis, majd favágó és fűtő dolgozott a jámbor életvitelű P. Németh Jánossal,⁷¹⁷ aki nevelésének hatására lépett be a jezsuita rendbe.

1982. február 20-án örök fogadalmat tett.

1993 szeptemberében, kórházi kezelés után Fricsey Ádám atya,⁷¹⁸ Pécs környéki jezsuita előjáró a rendházba magához vette és gondoskodott róla. 1995. december 16-án elhunyt.⁷¹⁹

Simó Zoltán SJ

Jézus Társasága, jezsuita

(Tabajd, 1925. 06. 10–Pilisvörösvár, 2015. 10. 25.)

1949. május 30-án testvérként kezdte el a noviciátust a budai Manrézában. Csupán az első évet tölti Budapesten, mert 1950. május 19-én az ávosok elfoglalják a noviciátus épületét, és a novíciusok Szegedre kerülnek. Június 10-én az ottani jezsuitákat Jászberénybe, a ferences kolostorba internálják. 1951-ben szabadul, és Budapestre megy, ahol 1954-ig különféle helyeken dolgozik: lakatos, a Hittudományi Akadémián hivatalsegéd, gázgyári munkás, a szállítóberendezések gyárában segédmunkás. 1954-től ismét Jászberénybe kerül, ahol 1975-ig a jászberényi szociális otthon mindenese és kántor. 1971-ben ő tervezi a ferences templom harangjainak elektromos működtetését. A megvalósítást Békési Zoltán villanyszerelővel végezte. Részt vett benne Bathó Tibor és Juhász János Jób testvér is. Örök fogadalmat Budapesten 1984. július 31-én tett. Solymáron kántor és mindenese, a Farkasréti temetőnél lévő templomban, később Nógrádverőcén a szociális otthon segítője. A rendszerváltás után, már mint nyugdíjas kerül a makkosmáriai templomhoz kántorként és segítőként, majd a Mária utcai rendházban volt portás. 2008-tól utolsó éveit Pilisvörösváron töltötte a Szent Erzsébet Otthonban, ahol a szentmiséken kántorként szolgált. Szeretett barátkcsolni, javítgatni, és nagy szeretettel osztogatta a csokoládét a fiatalabb jezsuitáknak.⁷²⁰

Simó Zoltán

fr. Szekér István Konrád OFM

Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences

(Kecskemét, 1892. 12. 02–Pannonhalma, 1976. 01. 18.)

1923. november 26-án öltözött be Dunaföldváron.

1923. november 26-án kezdte meg a noviciátust Pécsen.

⁷¹⁷ Németh János (Egyed, 1910–Pécs, 1982) SJ (jezsuita) szerzetes.

⁷¹⁸ Fricsey Ádám (Kakasd, 1914–Pécs, 1998) SJ (jezsuita) szerzetes.

⁷¹⁹ Adatközlő: Pál Ferenc unokaöccse és a MNL Vas megyei Levéltár.

⁷²⁰ <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>; <http://www.parbeszedhaza.hu/cikk/elhunyt-simo-zoltan-sj>; Sisa Menyhért kántor közlése.

Székér István

1924. november 28-án tett egyszerű fogadalmat Pécssett.
 1925-ben Pécssett szakács.
 1927. december 3-án tett örök fogadalmat Szolnokon.
 1927-ben Szolnokon kukta és alamizsnagyűjtő, majd ebéd-
 lős. Itt maradt a felosztatásig.
 1952. július 31-től a jászberényi egyházi otthonban házi
 munkásként alkalmazták.
 1959. május 29-én került a pannonhalmi szociális otthonba.⁷²¹

Tóth Kovács Lajos SJ

Jézus Társasága, jezsuita testvér

Tóth Kovács Lajos

(Hódmezővásárhely, 1910. 10. 13–Verőcemaros, 1995. 02. 21.)
 Egyszerű fogadalmát 1934. szeptember 11-én, ünnepi foga-
 dalmát 1947. február 2-án tette.

A zugligeti Manrézában a noviciátust mint testvérnovícius
 1931–1932 között végezte, majd megszakítás után 1934-től
 folytatta. A noviciátus után nyomdász és bevásárló volt a ház-
 ban. 1942–1946 között Kalocsán ebédlős volt a konviktusban,
 házi mindenés és portás. 1947–1948 között a szegedi kollégium-
 ban volt portás és órás. 1949–1950 között ismét a Manrézában
 volt ebédlős és a templom gondnoka. 1950-ben Tiszahomok-
 ra internálták, majd Budapesten dolgozott fizikai munkásként.

1951. szeptember 13-tól 1954-ig a jászberényi szociális otthon-
 ban, majd a következő évben Püspökszentlászlón, 1955–1995 között Verőcemaroson volt
 házi mindenés.⁷²²

Vida Ferenc SJ

Jézus Társasága, jezsuita testvér

Vida Ferenc

(Túrterebes, 1890. 01. 21–Pannonhalma, 1975. 02. 18.)
 1921–1923 között Érden volt testvérnovícius, majd 1924–
 1941 között Szatmárnémetiben a rendház gazdasági vezetője,
 a kápolna sekrestyése, a szolgák felügyelője, ebédlős. 1942–1944
 között Nagykapornakon méhész, ebédlős, házi mindenés, kapus.
 1945–1949 között Kalocsán gazdasági vezető, kertész, ebédlős.
 1950-ben a szegedi kollégium gazdasági vezetőhelyettese volt,
 majd ebben az évben Mezőkövesdre internálták. 1951. augusztus
 1-től Jászberényben mint nyugdíjas, házi munkásként alkalmaz-
 ták. 1954-ben beköltözött a pannonhalmi szociális otthonba.⁷²³

⁷²¹ Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Levéltára.

⁷²² <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr>

⁷²³ <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>

Az otthon lelkészei

(Ez a fejezet a jászberényi szolgálati idő kezdete alapján lett összeállítva.)

P. Szabó Lajos Brúnó OFM

Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences

(Karcfalva/ma: Románia, 1877. 08. 25–Budapest-Pasarét, 1966. 06. 26.)

1919. május 15-én öltözött be. 1920. május 17-én tett egyszerű fogadalmat. 1901-től szegedi börtönlelkész, majd amerikai magyar lelkész. 1919. május 15-én öltözött be. 1923. május 20-án tett örök fogadalmat. 1925-ben New Yorkban magyar lelkész. 1931–1932. Amerikában New Brunswickben helyettes plébános.⁷²⁴ 1935-ben Jászberényben helyettes házfőnök, rendes és nagybőjti hitszónok, hitoktató, a házi tanács tagja és a növendékek gyóntatója. 1940-ben Egerben házfőnök helyettes, a házi tanács tagja, hitszónok, a laikus testvérek magisztere. 1944-ben Rozsnyón házfőnök, a laikus testvérek lelkivezetője, a III. Rend igazgatója, hitszónok és gyóntató. 1948-ban Mátraverebély-Szentkúton a házi tanács tagja, a rendház gondnoka, a laikus testvérek lelkivezetője, könyvtáros, hitszónok és gyóntató. 1950–1959. Jászberényben az idős nővérek otthonának lelkigondozója.⁷²⁵

Szabó Lajos

*Szabó Lajos Brúnó sírja
a jászberényi Újtemetőben*

P. Dr. Kalmár Vince Özséb OFM

Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences

(Zenta/ma: Szerbia, 1893. 07. 05–Esztergom, 1982. 06. 27)

Pappá szentelték 1916. június 25-én. 1908. szeptember 5-én lépett a kapisztránus rendtartományba. 1914. október 2-án ünnepi fogadalmat tett, teológiából doktorált. 1914–1922. Gyöngyösön tanár.

1922–1928. New Yorkba küldték káplánnak, és 6 hónap múlva már a New Brunswick-i Szent László-templom plébánosa.

1928–1931. Gyöngyösön teológiai tanár. 1931–1933. Gyöngyösön házfőnök és plébános. 1933–1934. Szécsényben hitoktató.

Kalmár Vince

⁷²⁴ Magyar katolikus almanach.1930/31. 238. o.

⁷²⁵ http://www.ppek.hu/facsimile/Magyar_Papi_Egyseg_1966_36_37_facsimile.pdf Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány gyűjteménye, nekrológiumok és sematizmusok.

1934–1937. Gyöngyösön teológiai tanár. 1937–1938. Bécsben gyóntató. 1938–1941. Berlinben a magyar kolónia lelkésze. (1941-ben a berlini magyar követ utasítására hazarendelték Nyíregyházára.)⁷²⁶ 1943–1947. Gyöngyösön ismét teológiai tanár.⁷²⁷

1947–1948. A rendtartomány tanácsosa.⁷²⁸ 1950–1959. Gyöngyösön újból teológiai tanár, a rendtartomány tanácsosa. 1959–1960. Jászberényben az egyházi szociális otthon lelkésze.⁷²⁹

Meghalt Esztergomban 1982. június 27-én.⁷³⁰

Dr. Kalmár Özséb kapisztránus provinciális 1923-ban vette át a New Brunswick-i plébániát, rendtársai segítségével megalakította az Anyák Klubját, a Szent László szülők-tanítók társulatát, mert az új iskolában a tanulók száma 529-re emelkedett. Hamarosan megalakult a Szent Imre Ifjúsági Egylet is.⁷³¹

1950 júniusában, hogy elkerülje az elhurcolást, Budatétényben egy ismerősnél keresett menedéket. Följelentés alapján 1952. június 25-én letartóztatták, majd október 10-én igaztás vádjával hét évre ítélték. November 5-én büntetését négy évre mérsékeltek.⁷³²

Munkája: *Szeretetünk életútja Istenhez*. Gyöngyös, 1947.

Dr. Szabadka Zoltán Medárd O. Praem

Ordo Praemonstratensis, OPraem, Candidus Ordo, premontrei

(Kölpény/ma: Szerbia, 1891. 04. 11–Pannonhalma, 1985. 03. 05.)

Pappá szentelték 1913. október 15-én. 1909. szeptember 5-én lépett a jászói premontrei rendbe. 1913. szeptember 8-án ünnepi fogadalmat tett. 1913. október 15-én, pappá szentelésekor hittudományból doktorált. 1913–1919. Jászon a hittudományi főiskolán tanár.

1914–1916. Tanulmányi felügyelő is ugyanott. 1914–1919. A reál középiskolák hittanárokat képesítő bizottságának tagja. 1919–1923. Győrben a reáliskolai nevelőintézet hittanára. 1923–1929. Pécsen a Zrínyi reáliskolai nevelőintézet hittanára.

1929–1938. Gödöllőn a hittudományi főiskola és a gimnázium hittanára. 1938–1942. Nagykaposon/ ma: Szlovákia/ plébános. 1942–1943. Budafokon gimnáziumi hittanár. 1943–1946. Jászon/ ma: Szabadka/ központi háznagy és teológiai tanár. 1946–1948. Gödöllőn gimnáziumi hittanár. 1951–1952. Isaszegen segédlelkész. 1952–1956. Szentlőrinc káptalan segítő lelkész. 1956-tól Pannonhalmán töltött négy évet. 1960–1961 között Jászberényben az egyházi szociális otthon lelkésze.⁷³³

Meghalt 1985. március 5-én Pannonhalmán a Szent Adalbert Otthonban.⁷³⁴

Prédikációi: *Evangélium* (1947)

⁷²⁶ <http://lexikon.katolikus.hu/K/Kalmar.html>

⁷²⁷ PILLINYI Gyula: A magyarországi latin és görög szertartású világi és szerzetes római katolikus papság névtára és az országos hivatalok névmutatója. 1943.

⁷²⁸ PILLINYI Gyula: A magyarországi latin és görög szertartású világi és szerzetes római katolikus papság névtára és az országos hivatalok névmutatója. 1947/48.

⁷²⁹ SUBA Györgyné: Jászberény katolikus élete 134. o.

⁷³⁰ <http://lexikon.katolikus.hu/K/Kalmar.html>

⁷³¹ <http://lexikon.katolikus.hu/N/NewBrunswick.html>

⁷³² <https://www.google.hu/#q=Kalmar.html>

⁷³³ <http://lexikon.katolikus.hu/S/Szabadka.html>

⁷³⁴ http://lexikon.katolikus.hu/P/Pannonhalmi_szocialis_otthon.html

Munkái:

Mélyítsd el az eucharisztikus Jézus szeretetét. Gödöllő, 1937. (2. bővített kiadás 1938.)

Mindent Jézus Szent Szívével. Bp., 1937.

Mindent Szűz Máriával. Gödöllő, 1937.

Mit köszönhetsz Krisztus szent testének? Gödöllő, 1937.

A szebb jövő reménye: a papok szombatja. Gödöllő, 1937.

Mit ad neked az Oltáriszentség? Gödöllő, 1938.

Szent óra. Fordította németből. Bp., 1938.⁷³⁵

Szabó István Tihamér OCist

Ordo Cisterciensis, ciszterciek

(Veszprém, 1894. 06.11–Pannonhalma, 1979. 04. 24.)

„A rend noviciátusába a 1913. augusztus 14-én lépett. Az egyetemi tanulmányait Innsbruckban végezte, és okleveles középiskolai hittanári képesítést szerzett. Áldozópappá 1919. szeptember 29-én szentelték. 1919–1921 között tanár Baján, 1921–1922-között káplán Zircen, 1922–1940 között Szentgotthárdon hittanár, káplán, apátsági könyvtáros, gyóntató, 1940–48 között Egerben hittanár, közben 1945/46-ban Szentgotthárdon betegszabadságon.

A szétszórás után 1954-től 1979. április 24-én bekövetkezett haláláig Pannonhalmán a Szociális Otthonban élt. Aranymisés pap, okl. középiskolai hittanár volt, gyöngye szervezetű, törekeny, mégis szívós ember. Sok betegeskedése ellenére derűs, eleven kedélyűember volt. Óvatosan és némi kedves huncutsággal kerülte a sok munkát, annál jobban szeretett a rekreációban csevegni, diákjaival törődni, ügyes-bajos dolgaikkal odaadó együttérzéssel foglalkozni. Nem volt jeles szónok, sem kiváló didakta, de amit tanított hitünkről, amit hirdetett az evangéliumról, azt átélte, és meleg szíven át sugározta szöszékről és katedráról egyaránt. Mikor 1954-ben véglegesen meg kellett telepednie a szerzetesek számára fenntartott Szociális Otthonban, onnan is szívesen kijárt segíteni különböző-zöplébániákba. Ereje azonban egyre fogyott, végül daganatos meg-betegedés gyanújával gyomorműtétnek vetette alá magát. A kórházból való elbocsátásakor az orvosok közeli halálával számoltak. Ám derűs optimizmusa öreg kora ellenére változatlan mozgékonyasággal úgy-szólván halála napjáig vitte, mozgatta, emberek társaságát kerestette vele. Békességes, Istenváró és Isten után vágyódó lélekkel távozott az életből, ami neki az utolsó három évtizedben az otthonát vesztett szerzetes sorsát jelentette.

Amikor néhány nappal halála előtt Pannonhalmán meglátogattam, ezt mondta: »Most már elbúcsúzom tőled és minden rendi testvéremtől. Isten vár, és szívesen megyek haza. És nagyon hálás vagyok az Úrnak, mert nagyon sokat kaptam tőle«. Jó lenne valamennyiünknek ilyen szelíden elszakadni a földtől, és ilyen hálás szívvel megtérni Atyánk házába!⁷³⁶

1961-ben, rövid ideig a jászberényi egyházi szociális otthon lelkésze volt.⁷³⁷

⁷³⁵ <http://lexikon.katolikus.hu/S/Szabadka.html>

⁷³⁶ Egri FEHÉR/FEKETE 5. 1996. karácsony. Tanáraink voltak: <https://docplayer.hu/10490548-Beszamolo-a-medsz-kozgyuleserol.html> Dr. Palos Bernardin írása

⁷³⁷ <http://lexikon.katolikus.hu/P/Pannonhalmiszocialisotthon.html>

Ambrus Pál SJ

Jézus Társasága, jezsuita

Ambrus Pál

(Jászapáti, 1895. 10. 20–Pannonhalma, 1983. 08. 23.)

Pappá szentelték 1926. július 26-án Grazban (Grác). 1913. július 30-án Nagyszombatban belépett a Jézus Társaságba. 1926. július 24-én vette fel a subdiaconatust (alszerpap). 1924–1927. Innsbruckban teológiát tanult. 1929. február 2-án tette le a magisztrátusi vizsgát. 1929–1931. Budapesten latin-történelem szakos tanári képesítést szerzett. 1932–1941. Kalocsán tanít latin, magyar, görög nyelvet, történelmet. Rectorrá nevezték ki. 1944–1948. Pécsen tanított, és ugyanitt igazgató volt. 1948–1949. Kaposváron lelki igazgató, templomigazgató, a szerzetesjelöltek vizsgáztatója.

1949–1950. Kalocsán tanított. 1950-ben Máriapócsra internáltak. 1950–1951. Nagykapornakon káplán. 1951–1958. Jászdózsán káplán. 1958–1961. Nógrádverőcén lelki igazgató. 1961–1978. A jászberényi egyházi szociális otthon lelki igazgatója. 1978–1983. Pannonhalmán a szociális otthon lakója.

Meghalt Pannonhalmán 1983. augusztus 23-án, ott temették el.⁷³⁸

A Krónika feljegyezte: „Nagyon összeforrtunk, mindenben osztotta életünket, élet és halál, betegség és kiszolgáltatottság, ünneplés és öröm összekovácsoló erők.

Az otthonunknak 17 évig volt a lelkésze. Szerény, csendes egyénisége itt és Pannonhalmán mindenki számára sugározta Krisztust. Hála imádságunk szállt érte és hozzá.

Hetek óta nagyon gyenge állapotban volt.”⁷³⁹

1983 decemberében Hevenesi János SJ nekrológiájából:

„1895. október 20-án született a jámborságáról híres Jászságban, Jászapáti, egyszerű, vallásos szücs-kisiparos családban. Ő volt a tizedik, az utolsó gyermek. Gyenge testalkata miatt csak a hatodik elemi után lehetett gimnazista: a jezsuitáknál, Kalocsán. [...] A páter igazi aranykora tulajdonképpen akkor kezdődött, amikor a szétszóratás után a kereszt árnyékát vetette életére. Aki, mint jó ura, Jézus, Izajás jövődőlésében (52,2) 'maga is tudta, mi a gyengeség', a jó öreg nővérek igazi papja lett, apostola, őrangyala, szolgálója. Húsz év alatt mintegy háromszáz kedvesnővért készített fel a nagy útra szentkenettel, imádkozással, éjjelt nappaltól meg nem különböztető, igazán elképesztő áldozatos munkával. A nővérek határtalanul szerették, tisztelték. Csodálatos lelki ráhatással még utolsó éveiben is igazán jó, értelmes, világos, gyakorlatias homíliaival és főleg élete tündöklő példájával beérlette annyi jó nővérek életszentségét. Valósággal – és óriási mértékben – megsokszorozta bennük a maga érdemeit. Elmondhatjuk tehát: egyszerűen fel nem mérhető az a szolgálat, amelyet Ambrus atya, mint otthoni-lelkész népünknek, magyar egyházunknak és egyetemes egyháznak tett. [...] Apostoli tette volt persze a sok imádság, rózsafüzér [...] a szentmiséi, adorációi[....]”⁷⁴⁰

⁷³⁸ MOLNÁRNÉ Szikszai Klára: Urunk szolgálatában. 237–238. o.

⁷³⁹ Krónika. 1983. 08. 25.

⁷⁴⁰ MOLNÁRNÉ Szikszai Klára: Urunk szolgálatában. 244. o.

Fabriczius János

római katolikus lelkész

(Gyöngyös, 1909. 03. 05–Székesfehérvár, 1979. 01. 13.)

Felszentelés: 1932. 06. 19.

Segédlelkész Arlón 1932, Demecserben 1933, Jászapátin 1935, hitoktató Miskolc-Mindszent 1947, érseki tanácsos 1967, nyugdíjban 1969-től. Nyugdíjas kisegítő Jászkeséren 1969–1974. 1974-től a Székesfehérvár Papi Otthon lakója.⁷⁴¹

A jászberényi egyházi otthonba 1978. december 6-án a székesfehérvári papi otthonból érkezett, és ez év végéig látta el a lelki szolgálatot.⁷⁴²

P. Csörgi István SJ

Jézus Társasága, jezsuita

(Tura, 1913. 10. 10–Jászberény, 1991. 07. 17.)

Pappá szentelték 1941. június 28-án, Szegeden. 1925–1926. Aszódon, 1926–1929. Gödöllőn a premontreieknél gimnazista, a gimnázium 4. osztályának elvégzése után lépett a rendbe.

1929–1933. Kalocsán teológushallgató.

1935–1936. J. T. (Jézus Társasága) Szegeden és Budapesten működő Bölcséleti Főiskola hallgatója. 1942–1948. J. T. rendi beosztásban. 1943-ban Nagykapornakon volt plébános helyettes, hitoktató és ifjúsági vezető. 1944-ben Szegeden végezte a terciát, majd a következő években Kalocsán tanított hittant, a Mária-kongregáció prézese volt, valamint miniszter a rendházban. 1949-ben a fakultatív hitoktatás bevezetésekor hitoktató-segéd lett a kalocsai gimnáziumban.⁷⁴³ 1949-től a pesti Jézus Szíve templomban volt lelkész és templomi gyóntató. 1950-től

Csörgi István

Kalocsán lelkész, az eperföldi Szent Imre-templomban plébános helyettes. 1950-ben, a jezsuita rend feloszlása után fel kell adnia kalocsai kápláni megbízatását.

1951–1965. Betegszabadságon. Közben magántanár volt Kiskőrösön, illetve 1965-től lelképásztori szolgálatot vállalt Kiskőrösön mint káplán. 1978–1991 között Jászberényben az egyházi szeretetszolgálat otthonában spirituális, besegített a Jézus neve plébánián.⁷⁴⁴

Meghalt Jászberényben 1991. július 17-én.⁷⁴⁵ Budafokon a jezsuiták temetőjében helyezték örök nyugalomra.

A szeretetszolgálat Krónikája feljegyezte: 1991. július 17. „*Szeretett jó Ft. Csörgi István S. J. lelki atyánk 78 éves korában d. u. 1/2 2 óraker az örökkévalóságba költözött. 13 évig gondozta lelkünket. Naponta meglátogatta a beteget. Utolsó vasárnapján minden erejét összeszedve, még két szentmisét mondott, de halálosan kimerült. Enni nem tudott, nem kívánt semmit. Utolsóig dolgozhasson, ez volt a kívánsága! Az Úr teljesítette hű szolgájának kérését. (...) Július 24-én 11 óraker a Barátok-templomban felravatalozott Ft. Atyánkért koncelebrációs szentmise és beszentelése volt. 16 pap volt jelen. Mise előtt közösen Ró-*

⁷⁴¹ Egri Főegyházmegyei Sematizmus 1975.

⁷⁴² Krónika 1978. december.

⁷⁴³ <http://archivum.asztrik.hu/allam-es-egyhaz-elvalasztasa-fakultatív-hitoktatás>

⁷⁴⁴ Jézus neve plébánia irattára, Jászberény.

⁷⁴⁵ http://www.google.hu/magyar_jezsuitak_

zsfüzért imádkoztunk. Nagyszámú rokonság, nővérek és hívek megtöltötték a templomot. Nemesszeghy Ervin S.J. tartományfőnök volt a főcelebráns. (...) A beszentelés után Kovács István esperes úr búcsúztatta. Neki nagy segítség volt. A jáászági papságnak is gyóntatója volt. Majd vezetőnővérünk az otthon dolgozói és nővérei nevében búcsúztatta és köszönte meg a 13 évi szolgálatot. (...) Végül a turai egyházközség nevében búcsúztatta a plébános. Kérte, hogy segítse főntről a papi hivatásokat. A szertartás után vitték a koszorúkat, koporsót, kikisértük a templomból és szállították Budafokra, és ott temették. (...) Drága jó Atyánk nagy úrt hagyott maga után.”⁷⁴⁶

Kovács Vencel

római katolikus lelkész

(Nagymácséd/ma: Szlovákia, 1917–Budapest, 1997. 05. 06.)

Pappá szentelték 1942. június 14-én Esztergomban. 1942–1944. Patak, káplán. 1944–1945. Dunaszerdahely, káplán.

1945–1946. Esztergom - Belváros, káplán. 1946–1947. Hidaskürt, káplán. 1947-ben Nagysurányban káplán, Ságújfaluban kihelyezett káplán. 1948-ban Szomoron, majd Ságújfalun kihelyezett káplán. 1949–1966. Dejtáron plébános. 1962-től főegyházmegyei tanácsos. 1966-tól egyházi szolgálaton kívül. 1991–1992. Jászberényben az egyházi otthon lelkipásztora.

Elhunyt: 1997., Budapest. ⁷⁴⁷

„1966-ban sajnálatos körülmények miatt, felmentését és egyházmegyei szolgálaton kívül helyezését kérte. Sashalomra költözött és ott fizikai munkásként élt. Papságához élete végéig hű maradt. Alkalmanként Szentkúton és másutt vállalt kisegítést. 1962-ben érseki tanácsosi kinevezést kapott. Az 1989-es névtár nyugdíjasként említi. Hosszas betegség után, 1997. május 6-án hunyt el, életének 79., papságának 54. évében. A Budapest-Cinkotai temetőben temették el.”⁷⁴⁸

A szeretetszolgálat Krónikája így ír róla:

„1992. június 6. Ma könnyhét van. Ft. Kovács Vencel atyának is elkészült a 2. könyve »Odamegyek az Isten oltárához«, a papi hivatásokról. Az első könyve »Színes ablak«, ez 160, a mostani 200 Ft-ba kerül. Igen megdrágult a nyomda is. Aranymiséjére készült. Szép ajándék a fiúknak ballagásra.”

1992. június 21-én az aranymiséje még itt volt. „Június 21. Úrnapja. Otthonunkban du. 3 órakor volt Kovács Vencel, otthonunk lelkészének aranymiséje. Az ebéden részt vettek Sípos Zoltán esperes úr és kántora, esperes úr szakácsnője és igazgatónők. Ebéd alatt a szobájában díszítettünk ft. Atyának. Délután a szentmise a szomszéd templom karnagya játszott. Több templomi énekes és hívő is jelen volt. Harsogott a kápolna a szép énekektől. Elsőnek a vezetőnővér köszöntötte az aranymisést, majd esperes úr egy Sík Sándor verssel. Buczkó Ilona Fridolin nővér is egy szép verset mondott. Végül igazgatónők egy ismeretlen gyönyörű verset olvasott fel. Ft. Atya egy költői lélek. Igen tartalmas homíliát mondott. Felidézte papi jelmondatát. Második új könyve is a papi hivatásról szól. Ha még egyszer születne, akkor is pap lenne! Szentmise végén elénekeltük a Te Deumot, a pápai és a magyar himnuszt. Emlékszentképet kaptunk, majd bevonultunk az ebédlőbe, és a vendégek

⁷⁴⁶ Krónika. 1991. 07. 17.

⁷⁴⁷ Esztergomi sematizmus. 1970. (Váci Egyházmegyei Könyvtár; Primási levéltár.)

⁷⁴⁸ BEKE Margit: Az Esztergomi (Esztergom-Budapest) Főegyházmegye papsága, 1892–2006. 392. o.

is velünk vacsoráztak. Segítettünk hálát adni az 50 év minden kegyelméért. Sok szép lelki élményben volt részünk. Deo gratias! Fáradtak voltunk a nagy meleg miatt, 33 fok.

November 19. Megérkezett Virányi Ottó atya két munkatársával. Szentmisét koncelebrált a főtemplomi káplánnal, ki magával hozta a hittanos énekkarát, melyet a ferences templom kántora kísért.

Megjött Vencel atya is. Nem akar tovább itt maradni. Többször elmondta már, hogy »veszem a micisapkám, mert kalapom nincs, és elmegeyek«. Nem tud ilyen elzártan élni, neki meg van a baráti köre, a könyvírás stb. Ide szerzetes pap való, aki meg tud ülni, és látogatja a beteget.

„1993. január 4. Vencel atya a búcsú szentmisét tartja. Köszönjük a sok lelki kegyelmet, áldozatot, amit értünk tett.

Majd megosztotta legszebb itteni élményét: »Egyik betegszobában 5 nővér van és 5 különböző rendbéli, és a legnagyobb szeretetben élnek«. Igen ez egy nagyon jó meditációra adott alkalmat és tovább követésre buzdított bennünket. Láthatóan fájó szívvel távozott. Este Vencel atya ismét megindokolta elmenetelének okát. Kértük imáit, amit mi is megértünk. (...) Sajnos, lelki atya nélkül maradtunk. Nagyon buzgó imára van szükség, hogy ismét kapjunk egy lelkiatyát.”⁷⁴⁹

Kurucz István Remig OSB

Ordo Sancti Benedicti, bencés

(Székesfehérvár, 1922–Pannonhalma, 2006. 04. 04.)

1952-ben szentelték pappá.

Állomáshelyei: Kiskomárom, Murakeresztúr, Pókaszeptk, Zalaszentbalázs, Csurgó, Kisbér, Gyórszentiván, Vaszar, Enying, Súr, Kajárpéc, Tárkány. Közben 1971-től három évig Pannonhalmán kerti gondnok, majorságvezető és tóthegei lelkész. 1985-ben költözhetett véglegesen vissza Pannonhalmára. Itt helyettes házgondnok és ruhatáros lett, majd 1989-től 1991-ig a Szent Adalbert Otthon igazgatójaként dolgozott, emellett a bazilika custosa és pénztáros is volt. 1994-től esperesként, majd egészen haláláig a Szent Adalbert Otthon lelki igazgatójaként tevékenykedett, közben az egyházmegyei levéltárat gondozta.

Remig atya hosszú éveken át a hívek szelíd lelkű, áldozatos életű lelkipásztora volt. Amikor pedig visszakerült Pannonhalmára, barátságos, szolgálatkész rendtárs és lelkiatya volt a közösségben és a Szent Adalbert Otthonban is.

Mindazt, amiben felismerte Isten akarátát, nagylelkűen elfogadta: Így végső betegségét is.⁷⁵⁰

„Hűséges derék szolgál, mivel a kevésben hű voltál, sokat bízok rád, menj be urad örömébe” (Mt 25,21)

1992-ben kétszer két hónapon át volt a jászberényi otthon lelkipásztora.

Fazekas Béla OP

Ordo Fratrum Praedicatorum, OP, Ordo Sancti Dominici, domonkos

1993-ban a jászberényi egyházi szociális otthon lelkésze. 1995 júniusában ismét itt szolgált.

⁷⁴⁹ Krónika. 1992. 06. 06.; 1992. 06. 21.; 1992. 11. 09.; 1993. 01. 04.

⁷⁵⁰ <https://bencses.hu/data/files/hirlevelek/hl06-2.pdf>

Nagy Zoltán SJ

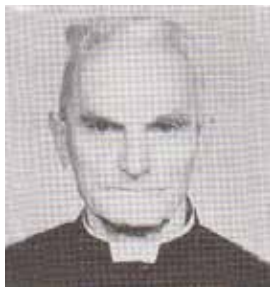
Jézus Társasága, jezsuita

(Hódmezővásárhely, 1910. 08. 31–Budapest, 1998. 05. 27.)

„1937–38-ban a zugligeti Manrézában volt novícius. Felszentelése 1948. február 2-án volt. 1939-ben Budapesten kezdte, majd Kassán fejezte be filozófiai tanulmányait. 1941-ben a pécsi Pius Kollégiumban matematikát tanított, 1942–44 között Szegeden teológiát tanult. 1946-ban a Manrézában végezte harmadik próbációját. 1947–48-ban a pécsi Pius Kollégiumban matematikát, fizikát tanított. 1949-től az egyházmegyei Actio Catholica vezetője volt. 1950-ben a pesti Jézus Szíve templomban volt lelkész, a Mária-kongregációk prézese, templomi gyóntató. A szétszórásban először Ugodon volt káplán, majd 1950–57 között Mezőszilason lelkész, 1957–61-ig Bakonykoppányban, 1961–63 között Nagykapornakon, 1963-ban Zalaapátiban káplán. 1964–76 között Rádon, 1977–83 között Kolontárban lelkész. 1983–85 között Veszprémben töltötte nyugdíjas éveit, majd újból aktív szolgálatot vállalt. 1985–86-ban Bugacon, 1986–87-ben Andocson, 1987–89-ig Kaposváron, 1990–91-ben Veszprémben, 1992-ben Hódmezővásárhelyen lelkészkedett. A Jézus Társasága visszaállítása után 1993–94-ben Budapesten nyugdíjas, majd 1993–1994 között⁷⁵¹ Jászberényben a (szociális otthon lelkésze) spirituális, 1996–98 között pedig a jezsuiták budapesti Radvány utcai otthonában volt lelkész.⁷⁵²

Rácz Imre

római katolikus lelkész

(Gyöngyös, 1914. 07. 07 (?)–1997. 02. 21.)

Pappá szentelték: 1938. 06. 12.

Káplán: Szendrő, Bátor, Adács, Detk, Jászapáti, Jászsalsó-szentgyörgy, Polgár. Plébános: Tiszadob, 1946–1948.

Káplán: Pásztó, Arló, Miskolc-Mindszent, Mezőkövesd II., Diósgyőr, Arló, Adács, Atkár.

1979-től nyugdíjas.⁷⁵³1994. december 19–26. között szolgált az otthonban mint lelkész.⁷⁵⁴

Rácz Imre

Nagy László

római katolikus lelkész

1995. januártól két hónapig szolgált az otthonban mint lelkész.

Isky István

római katolikus lelkész

(Bodrogolaszi, 1915. 04. 09(?)–2001. 11. 17.)

Pappá szentelték: 1941. 06. 15. (Kassa)

⁷⁵¹ Krónika 1994. december. Az otthon Krónikája szerint 1993–1994 között volt az otthon lelképasztora.

⁷⁵² <http://jezsuita.hu/nevtar/?l=N>

⁷⁵³ Egri Egyházmegyei Sematizmus 1987; JÓZSA László: „Intruibo ad altare Dei”.

⁷⁵⁴ Krónika 1994. december.

Segédlelkész Szepsiben, hitoktató Kassán, segédlelkész Szerencsen, Tarcalon.

Plébános: Felsőgagyon, Szikszón, Hercegkúton, Sátoralja-újhelyen, Rátkán.

Nyugdíjas: 1992-től.

1995. januártól ápriliséig lelkipásztor a jászberényi otthonban.⁷⁵⁵

Isky István

Nagy Béla

római katolikus lelkész

(Kassa/ma: Szlovákia, 1917. 07. 11–Nyíregyháza, 2007. 11. 16.)

Pappá szentelték: 1942. 06. 14. Kassán. 1942-ben, Kassamindszent, káplán. 1942–1944. Mádon káplán. 1944-ben Tállyán káplán. 1944–1946. Bajorország, tábori lelkész. 1947-ben Szemerén adminisztrátor. 1947–1957. Pamlényban adminisztrátor. 1957–1964. Kishután adminisztrátor. 1964–1977. Tállyán plébános. 1977–1991. Vilmányban plébános. 1991-től nyugdíjas. 1991–1997. Hejcei egyházi otthonban lelkész. 1997-től a Nyíregyházi Papi Otthon lakója. 1974-től érseki tanácsos.⁷⁵⁶ 1995. áprilistól egy hónapig, majd 1999-ben is ő volt a jászberényi otthon lelkipásztor.⁷⁵⁷

A nyíregyházi papi sírkertben helyezték örök nyugalomra.⁷⁵⁸

Nagy Béla

Csizmáz István

római katolikus lelkész

(Mezőkövesd, 1909. 12. 29–Muhi, 1997. 07. 11.)

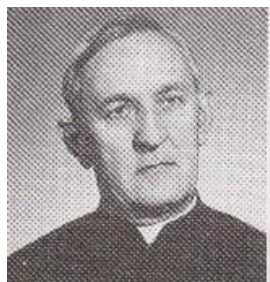
Pappá szentelve: 1935. 06. 23.

Segédlelkész: Erdőkövesd, Polgárd, Szentmargitapuszta, Domoszló, Kunszentmárton, Törökszentmiklós, Tizsaszentimre.

Plébános: Tizsaszentimre, Ónod.

Nyugdíjba vonult 1992-ben.⁷⁵⁹

1995. április 26-tól május 15-ig volt az otthon lelkésze Jászberényben.

Csizmáz István

⁷⁵⁵ Egri Egyházmegyei Sematizmus 1987.

⁷⁵⁶ Az Egri Főegyházmegye Jubileumi Sematizmusa 123. o.

⁷⁵⁷ Krónika 1995. április; Krónika 1999. április.

⁷⁵⁸ Új Ember 2007. 12. 02. 15. Hirdetések.

⁷⁵⁹ Egri Főegyházmegyei Sematizmus. 1987.; JÓZSA László: „Intruibo ad altare Dei” 246. o.

Barabás József

római katolikus lelkész

Csíkyszeredáról érkezett a jászberényi otthonba, ahol 1995 júniusától július végéig volt az otthon lelkésze.⁷⁶⁰

Fazekas Béla

római katolikus lelkész

Sopronból érkezett, 1995. július végétől két hónapon át szolgált a jászberényi otthonban, többször váltották egymást Barabás Józseffel.⁷⁶¹

Papik János György

római katolikus lelkész

(Fényeslitke, 1941. 12. 16–)

Pappá szentelték 1965. június 20-án. 1965–1966. Erdőteleken káplán. 1966–1968. Jászberény, Jézus neve templom káplánja. 1968–1969. Erdőkövesden káplán. 1969–1970. Nagykállóban káplán. 1970–1971. Miskolcon káplán. 1971–1974. Nyíregyháza I., káplán. 1974–1988. Miskolcon civil munkán. 1988-ban Egerben káplán. 1988–1997. Bánrévén plébános. 1997–2000. Eger–Belvárosban káplán. 2000–2004. Jászberényben a szeretetotthon lelkésze.⁷⁶²

2008-tól nyugdíjas, a Gyöngyös–Felsővárosi plébánián lakik.⁷⁶³

Papik János György

A képen látható személyek: Hórvölgyi László, Papik György, Takács Mária Martina, Tóth Irén Mária Borgia

⁷⁶⁰ Krónika 1995. június.

⁷⁶¹ Krónika 1995. június.

⁷⁶² Egri Főegyházmegyei Sematizmus. 2004.

⁷⁶³ <http://www.eger.egyhazmegye.hu/index.php/palanki-puskarik>

Hidegkúti Sándor

római katolikus lelkész

(Ózd, 1927. 09. 22–Nyíregyháza, 2010. 10. 29.)

Pappá szentelték 1951. december 30-án.

1952–1953. Sajóládon káplán. 1953–1954. Nyíradonyban káplán.

1954–1955. Miskolc–Újdiósgyőrben káplán. 1955–1957. Jászárokszálláson káplán. 1957–1958. Rakamazon káplán. 1958–1959. Egyeken káplán. 1959–1959. Tiszabercelen plébános. 1959–1960. Zaránkon plébános. 1960–1964. Bal-mazújvároson plébános. 1976–1990. Sajószögeden plébános. 1990–2003. Miskolc–Görömbölyön plébános. 2003-tól nyugdíjas.

Címek: 1984-től c. esperes, 2001-től c. kanonok.

2004–2008. Nyugdíjasként Jászberényben az egyházi szociális otthon lelkésze.

Elhunyt: Nyíregyházán, 2010. október 29-én.⁷⁶⁴

Sajnos, nem sikerült kideríteni, hogy ki volt 1995–2000 között az otthon lelkésze.

*Hidegkúti Sándor**Szentmisét koncelebrálnak, bal oldalon Hidegkúti Sándor*⁷⁶⁴ Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Sematizmusa. 2010.

A szeretetszolgálat vezetői

Gergely István

(Jászberény, 1912. 01. 25–Jászberény, 1991. 07. 22.)

Iskolai végzettsége: 2 elemi, majd tanfolyamok

Foglalkozása: gazdasági cseléd, kereskedő, 1945 után pártmunkás

Munkahelye, beosztása: Egyházi Szociális Otthon, Jászberény; vezető: 1950-ben három hónapig.⁷⁶⁵

Gergely Istvánné Szívós Margit

(Jászberény, 1917. 02. 26–Jászberény, 1995. 08. 26)

Iskolai végzettsége: 4 elemi

Munkahelye, beosztása: Egyesített Szociális Otthon, Jászberény; vezető: 1950–1969 között.⁷⁶⁶

Gergely Istvánné a szociális otthonban lakott fiával, akit egyedül nevelt.

Gergely Istvánné

Fülöp Mártonné Fülöp Anna

(Jásztelek, 1930. 02. 07–Jászberény, 1983. 02. 08.)

Iskolai végzettsége: Lehel Vezér Gimnázium, Jászberény, 1966.

Munkahelye, beosztása:

Jásztelki földművesszövetkezet

Jászberényi lottózó

Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat, Jászberény, könyvelő 1971-ig

Egyházi Szeretetszolgálat, Jászberény, intézményvezető (gondnoknő) 1971–1983 között.

Társadalmi megbízatása: 1970-től 1983-ig választási megbízott.⁷⁶⁷

A Jelentésben olvashatjuk:

„Fájó szívvel tudatjuk, hogy Fülöp Mártonné 1983. febr. 8-án életének 53. évében elhunyt. Végso búcsúztatása február 11-én 13 órakor a Fehértói temetőben. Leánya és Testvérei.”

A Krónikában feljegyezték: *„Nagyon sokat szenvedő, de hősiiesen kitartó, elveihez hű maradó volt szeretett otthonvezetőnk és gondnokunk. Nagy úrt hagyott maga után. Lelkiis-*

⁷⁶⁵ Adatközlő: Gergely István ifj., Jászberény, 2017.

⁷⁶⁶ Adatközlő: Gergely István ifj., Jászberény, 2017.

⁷⁶⁷ Adatközlő Fülöp Györgyi, Jászberény, 2017.

meretes, odaadó, gondos munkája szinte pótolhatatlan. Őszinte szeretete az idősök felé töltötte be életét. Sok hálaival tartozunk neki.” Február 11-én, a temetés napján, így emlékeztek meg róla: *„Pannika, Fülöp Mártonné temetése. Többen elmentünk, az itthon maradók pedig imádkoztak a temetés ideje alatt. Este részletesen beszámoltunk az állami, nagyon ünnepélyes, zenés temetésről, rengeteg virágról. A fehér jácint sírcsokrunk kiemelkedően szép volt, képviselte az örök tavaszt ...”*⁷⁶⁸

Petri András

(Pusztamonostor, 1929. 06. 06–Jászberény, 2008. 05. 15.)

Anyja neve: Ilonka Veronika

Iskolai végzettsége:

Elemi iskoláit Pusztamonostoron és Hatvanban végezte.

Reálgimnáziumi érettségi

Ipari technikus oklevél

Oklevél felsőfokú államháztartási végzettségről

Oklevél gazdasági vezetői komplex tanfolyamról

Bizonyítvány speciális költségvetési szak elvégzéséről

Társadalmi tevékenysége:

A Petőfi SE és a Lehel MTK vezetőségi tagja

A Jászberény Járási Testnevelési Sportbizottság instruktora

A Városvédő és Szépítő Egyesület alapító tagja

A Magyar Mezőgazdasági Társaság jászvári csoportjának vezetőségi tagja

Munkahelye, beosztása:

1953–1978. Gazdasági igazgató a jászberényi kórházban

1978–1983. A Jászberényi Egyesített Szociális Otthon igazgatója

Munkásságát így értékelte a Magyar Hírlap: *„Petri András olyan ember, aki az ügy érdekében nem ismer lehetetlent, a céljához következetesen eljut.”*

Betegsége miatt 62 éves korában nyugdíjba vonult, és egyetlen mondattal búcsúzott a munkatársaitól: *„Mindig, mindent a közösségért tettem, miközben megfeledeztem a családomról és magamról.”*

A 2003. évi Város Napi ünnepségen Közszolgálati életműdíjat vehetett át *„több mint öt évtizedes munkássága elismeréseként, az egészségügy területén kifejtett példaértékű szakmai munkásságáért, eredményes közéleti tevékenységéért, az idősgondozás területén végzett munkájáért.”*⁷⁶⁹

Petri András

Koccintás a kitüntetés után dr. Magyar Levente polgármesterrel

⁷⁶⁸ Krónika és Jelentés. 1983. febr. 9, 11.

⁷⁶⁹ Petri András önéletrajzi kézírása; Magyar Hírlap. 1980. 08. 05. 6. o.; Jászkürt. 2003. 09. 20. 3. o.

Szalóki Miklós

(Jászberény, 1949. 11. 30–)

Általános iskola, Jászberény, 1964.

Lehel Vezér Gimnázium, Jászberény, 1964–1968.

SZKI, mechanikai műszerész, 1968–1970.

GAMF, gépgyártás technológia szak, 1972. (diplomát nem szerzett, 2 év)

A KGM Intézet által szervezett felsőfokú technikum, 1976.

Bárczi Gusztáv Gyógyypedagógia Főiskola, 1987.

Evangélikus Főiskola, Darmstadt, 1985. Továbbképző tanulmányok

SOTE, addiktológiai konzultáns, 2002.

Pszichiátriai és szenvedélybeteg-ellátás szakvizsga, 2004.

Pszichiátriai betegek ellátása – országos szakértő

Szenvedélybetegek ellátása – országos szakértő

Szociális képzések – országos szakértő

Nyelvismeret: társalgási szintű német

Munkahelyei, beosztása:

1968–1978. Lehel Hűtőgépgyár, Jászberény, mérésügyi részlegvezető, műszaki fejlesztési előadó

1979–1984. SZOVÁLL, a jászberényi kirendeltség vezetője

1984–1991. Egyesített Szociális Intézet, Jászberény, igazgató

1991–1992. Egyesített Szociális Intézet, Jászberény, igazgató, kivéve az Egyházi Szeretetszolgálat Otthonát, melynek fenntartását átvette az egyház.

1993–1994. JNSZ Megyei Önkormányzat, szociális menedzser. PHARE (Lengyel-Magyar Gazdasági Támogatási Program) JNSZ és Heves megye regionális forrásközpontjának a vezetője

1994–2012. Újszászi „Kastély Otthon”. Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Otthona és Rehabilitációs Intézménynek az igazgatója.

Főbb munkái:

- Az Európai Unió Phare szociálpolitikai segítségnyújtó programja Magyarországon. 1994.
- Szociális intézményi helyzetkép JNSZ megyében. 1994.
- Addiktológiai konzultáns szenvedélybetegeket ellátó intézményekben. 2006.
- Szociális szakmai képzés a darmstadti Evangélikus Főiskolán. 1994.
- JNSZ megyei szenvedélybetegek, alkoholbetegek rehabilitálása
- Szakmai írások, publikációk a Szociális munka c. szaklapban
- Szakmai konferenciák szervezése
- Kihívások és válaszok. (konferencia anyaga) 2005.
- 15 éves a „Kastély Otthon” – jubileumi kiadvány. 2009.

Kitüntetése: többszörös Kiváló Dolgozó; Pro Caritate. 2005.

Társadalmi tevékenysége: A jászberényi Lehel SE elnökség tagja. 1972–1978; a jászberényi Lehel női kézilabdacsapat szakosztályvezetője; Szociális Szervezők Egyesületének elnökség tagja 1984–1994; Szociális Szervezők Kamarájának elnökségi tagja; Gerontológiai Társaság és a Magyar Szociálpolitikai Tanács észak-alföldi régiójának állandó szak-

értője; Visszaút Rehabilitáció Alapítvány elnöke; Szociális Munka Országos Alapítvány kurátora, 1984–1991.⁷⁷⁰

Virányi Ottó atya 1986-ban írt könyvében a feltett kérdésekre így válaszolt az igazgató:

- *Miért jöttem ide? Emberi kapcsolatokat kerestem, s hogy adjak valamit a rászorulóknak. S ők azok, az öregek. Kivétel nélkül. Szeretem őket. Apám közgazdász volt, 83 éves korában halt meg. Anyám pedagógus, velünk él a családban. Hat testvérem van. Tudom, ha megérjük, mindannyian megöregszünk. Talán nem kell folytatnom...*
- *Jóleső érzéssel mondhatom: a gondozottak bíznak bennem, szeretnék rászorgálni a bizalmukra. A munkatársaim is nagyobb részt érzik, mit csinálnak. Azt szeretném, ha mindannyian szívügynek, s nem csupán pénzzel mérhető »érdemnek« tekintenek hivatásukat. Mert itt minden munkakör: hivatás, amely karakterizálандó.*
- *Örömeim? A már említett bizalom. Ha tíz karom lenne is, megkapaszkodnának mindegyikben. A napi nyolc óra nem elég. Családom körében, a tv előtt sem vagyok nyugodt: »oda« gondolok, rendben van-e minden?*
- *A gondozottak létszáma: 100 fő, ebből 56 aktív. Az átlag életkor az egyházi részlegben a legmagasabb: 75–80 év között mozog.*
- *Állandó fejlesztésre gondolunk gazdasági és egyéb vonalon. Parkosítani is szeretnénk.*⁷⁷¹

Szatmári Antalné Kocza Veronika

(Jászberény, 1943. 05. 29–)

Tanulmányok:

Általános iskola: Jászberény, 1957.

Gyors és gépiró iskola: Lehel Vezér Gimnázium, Jászberény, 1973.

Szociális otthoni ápoló: egészségügyi szakiskola, Szolnok, 1975.

Érettségi: Lehel Vezér Gimnázium, Jászberény, 1979.

Általános ápoló, általános asszisztens: egészségügyi szakiskola, Szolnok, 1981.

Okleveles szociális szervező: Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, 1991.⁷⁷²

Családgondozó: Zsámbéki Tanárképző Főiskola, 1993.

Családvédelmi intenzív tanfolyam, 1993.⁷⁷³

Szociális menedzser: A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán 1995–1998 között tanulmányokat folytattott, és EUODIR diplomát szerzett. (A szakmai gyakorlat Franciaországban volt.) 1998.

Mentálhigiénés szakember: Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar, 2003.

Tereptanár: Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet, 2003.

Szakvizsga: Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet, 2003.

Szatmári Antalné

⁷⁷⁰ Szalóki Miklós írásos közlése. 2018.

⁷⁷¹ VIRÁNYI Ottó: Római katolikus szociális otthonok képekben, riportokban. Budapest, 1986. 65. o.

⁷⁷² Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Bp., 1991. aug. 30.

⁷⁷³ OKLEVÉL a Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola családvédelmi intenzív tanfolyamának az elvégzéséről. 1993. október 2.

Munkahelyei, beosztása:

1960–1970. Lehel Hűtőgépgyár, Jászberény, betanított munkás.

1971–1991. II. számú betegotthon, segédápolónő, ápolónő, vezető gondozónő. 1986. május 15-től a gondozási központ vezetője.⁷⁷⁴

1991–2005. Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat, Jászberény, igazgató⁷⁷⁵

Kitüntetések:

Pro Caritate

Miniszteri dicséret

Szívós Jánosné Hering Ilona

Szívós Jánosné

(Jászberény, 1943. 08. 14–)

Iskolai végzettsége: gimnáziumi érettségi

Szakképzettsége: általános betegápoló
egészségügyi főiskola, intézetvezetői szak, 1984.

Munkahelye, beosztása:

Jászberényi Városi Kórház, általános ápolónő

1973–1977. Egyházi otthon, főnővér

1977–1991. Intézményvezető ápoló (vezető főnővér)

1991–1998. Gondozási központ-vezető

Kitüntetései:

Intézet Kiváló Dolgozója

Rokkantak napjára miniszteri kitüntetés⁷⁷⁶

Szörényi (Holács) Gábor

SJ (jezsuita)

Szörényi Gábor

(Jánoshalma, 1912. 10. 20–Vác, 1984. 02. 10.)

1930-ban Budapesten lépett be a rendbe. Családi nevét 1936-ban változtatta Holácsról Szörényire. 1933–1934-ben folytatta gimnáziumi tanulmányait. 1935–1938 között Budapesten végezte bölcséleti, majd 1939–1943-ban Szegeden teológiai tanulmányait. Itt szentelték pappá 1942-ben. 1944-től 1948-ig Kalocsán a konviktust vezette. Az iskolák államosítása után 1949-ben Pécsen volt helyettes házgondnok. A szerzetesrendek feloszlásakor, 1950-ben a tartományfőnök helyettese volt. Amikor budapesti rendtársait 1950. július 18-án elhurcolták, neki sikerült elmenekülnie. A szerzetesek ügyeinek rendezésére a kormány létrehozta az úgynevezett „Paritásos Bizottság”-ot, és mivel a kiszemelt embert, a cisztercita Hagyó-Kovács Gyulát letartóztatták, sor került az ő megbízására. Kinevezésekor,

⁷⁷⁴ V. Egyesített Szociális Intézet, 1986. május 12., helyettesítésről szóló kirendelési okmány (Szalóki Miklós igazgató); Jászberényi Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága, 1989. december 20. A gondozási központ vezetőjévé történő kinevezési okirat. (Buzás Sándor tanácselnök.)

⁷⁷⁵ Adatközlő: Szatmári Antalné 2018.

⁷⁷⁶ Adatközlő: Szívós Jánosné 2018.

1950 nyarától a tizenkétezer szerzetes és szerzetesnő kb. 6-8 százaléka szorult betegsége és előrehaladt kora miatt gondozásra és eltartásra. Ettől kezdve a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ügyeit intézte harminc éven keresztül. Papi, szerzetesi és szerzetesnői otthonokat szervezett Pannonhalmán, Jászberényben, Gyónon, Verőcemaroson, Székesfehérváron, Püspökszentlászlón, Pécsen, Bakonybélben, Csákváron és Piliscsabán. Számos tárgyalást kellett folytatnia a helyi községi, városi és megyei tanácsokkal, az Állami Egyházügyi Hivatal képviselőivel. Csak Pannonhalmán harmincöt év alatt tizennyolc férfi és tizenkét női szerzetesrend négyszázhuszonnyolc tagja kaphatott gondozást. Fontos műve volt a Szolidaritás Háziipari Szövetkezet megszervezése, mely különösen a kezdeti időkben sok szerzetesnek és szerzetesnőnek biztosított keresetet. Nagy utánjárással szervezte meg Hévízen és Mátraszentimrén az üdülőket. Hetvenévesen megromlott egészsége miatt nyugdíjaztatását kérte, és Verőcemarosra vonult vissza. Két évvel később Vácon halt meg. Pannonhalmán temették el több száz szerzetes testvére mellé.⁷⁷⁷

Virányi Ottó

SP (piarista)

(Született: ?, 1927–Budapest, 2001. 01. 25.)

A budafoki premontrei gimnáziumban tett érettségi vizsga után 1945-ben kérte felvételét a piarista rendbe. A noviciátus után elkezdte a teológiai tanulmányait, és magyar–latin szakos tanár szeretett volna lenni. Az egyházi iskolák államosítása, majd a szerzetesrendek működésének állami korlátozása miatt ezt már nem tehetette meg.

1949. december 26-án ünnepélyes fogadalmat tett Sík Sándor, akkori piarista tartományfőnök jelenlétében Végleg a rendben maradt, de nevelői munkáját a plébániai hívek között végezte Drégelypalánkon, Budapesten az óbudai és az újlaki plébánián.

Közben 1956/57-ben teológiai tanár Esztergomban. Sokak lelki épülését és erősítését szolgálta a lelket gyötrő években.

1980-ban Lékai László primás-érsek, bíboros kinevezte a félévszázados Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat igazgatójává. Az ötvenéves intézmény történetét híven mutatja be „*A Római Katolikus Szeretetszolgálat ötven éve*” c. könyve, amelyet néhány hónappal halála előtt fejezett be, és adott ki.

1980 után Virányi Ottó érdeme is volt, hogy a szeretetszolgálat lehetőségei megnöttek, tevékenysége gazdagodott. A kezdeti öt szerzetesi otthon száma kilencre gyarapodott, és új feladattal bővült: az ipolytölgyesi Szent Erzsébet Gyermekotthont szellemileg fogyatékosok számára hozták létre.

Az 1980-as, 90-es években a szeretetszolgálat közreműködésével számos új tevékenység alakult ki a hallássérültek, a vak gyermekek, a szenvedélybetegek, és szegény családok gondozására.

Ottó atya nagyon figyelmes volt, minden évben levélben köszöntötte a kedvesnővéreket, a dolgozókat a karácsonyi ünnepek közeledtével, melyet a szentestén az igazgató olvasott fel. Nem feledkezett meg a nyugdíjba vonuló dolgozókról sem, levélben köszöntö

Virányi Ottó

⁷⁷⁷ <http://jezsuita.hu/nevtar/szorenyi-holacs-gabor/>

meg a szolgálatot, és Isten áldását kérte további életükre.

Ottó atya, szeretességének 55., áldozópapságának 50. évében a betegek szentségével megerősítve halt meg. Nyughelye Budapesten, az Új Köztemetőben van.⁷⁷⁸

Endrődy Zsuzsanna Mária

(1948. 01. 19–2017. 03. 20.)

Mérnök-közgazdász. 1998 novemberétől dolgozott a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálatnál, először mint gazdasági vezető, majd 2000–2013 között, nyugdíjazásáig, igazgatóként.

„Mérnök-közgazdászként végzett, 1972 és 1998 között különböző vállalatoknál műszaki tudományos együttműködéssel, üzemszervezési, épületüzemeltetési-, kereskedelmi és marketing feladatokkal foglalkozott.

A szervezet intézményeiben nemcsak fenntartóként, ha kellett »beugró« szakemberként is jelen volt – időközben a teológiai végzettségét szakvizsgával egészítette ki.

Szakmai sokoldalúsága mellett kiemelkedően jó volt a munkatársaihoz való viszonya. Mindenki nyugodtan fordulhatott hozzá: akár szakmai, akár magánéleti problémákban, mindig igyekezett segíteni. [...]

Ebben az időszakban jelentős szemléleti és jogszabályi változások történtek a szociális gondoskodás rendszerében. Szívügye volt a legsúlyosabb állapotú idősekről, a demens betegekről való gondoskodás. Az otthonokban szakápolási tevékenységbe kezdtek, demens betegek ellátására alkalmas részlegeket alakítottak ki, a módszertani munkára nagy hangsúlyt fektettek. [...]

Azt vallotta, hogy a munkánk csak akkor lehet teljes, ha a tudatában vagyunk annak, hogy a rászoruló sokszor általunk tapasztalhatják meg az evangélium hirdetését, hitelességét.⁷⁷⁹

Szatmári Károlyné Bathó Terézia

(Jászberény, 1937.10.16–)

Az általános iskolát szülővárosában végezte, majd a szakács szakmunkás képzést Szolnokon szerezte meg.

A Római Katolikus Szeretetszolgálat jászberényi otthonában 1969-től mint szakács, majd a szociális otthonok összevonása után, 1981-től mint főszakács dolgozott. 1994-ben vonult nyugdíjba. Ez idő alatt szinte együtt élt a kedvesnővérekkel, hiszen közülük – akik egészségi igazolvánnyal rendelkeztek – állandóan a konyhán segítettek. Mint hívó asszony közel került hozzájuk, osztozott örömeikben, bánatukban. Nagyon sokat tanult tőlük. Ebből adódóan Terike, nagyon sokoldalú információval járult hozzá e könyv megírásához.

⁷⁷⁸ <http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>

⁷⁷⁹ Részlet dr. Egervári Ágnes, a Katolikus Szeretetszolgálat vezetőjének nekrológiájából. <http://www.szeretetszolgálat.hu/>

VI. FÜGGELÉK

Jászberényben eltemetett kedvesnővérek

Jászberényben elhunyt kedvesnővérek, akik a jászberényi Újtemető szerzetesnővérek sírkertjében pihennek. (A helyi Szent Imre, vagy a Fehértói-temetőben nyugvókat külön kiegészítés jelzi.

708 fő (2019. 01. 04.-i állapot szerint.)

polgári és rendi neve	rend	születés és halálozás	születési hely	foglalkozás	honnan és mikor érkezett az otthonba
Ábrahám Margit Kosztka	SDR	1896–1960	Fertő-szentmiklós		1957 Fertő-szentmiklós
Achatz Erzsébet Anthuza	SSND-K	1898–1983	Véggvár, Románia		1973 Tiszalök
Ács Anna Melenióra	CSS	1907–1976	Agyagos	ápolónő	1975 Agyagos-szergény
Ádám Anna Amatóra	SSND-K	1905–1984	Jászapáti		1979 Siklós-Gyüd
Adamek Anna Piroska	FdC	1884–1970	Basahid, Torontál vm.		1964 Budapest
Adorján Gizella Imelda	SDR	1902–1966	Pinyed	tanárnő	1966 Győr
Alaxa Gizella Magdolna	OSM	1898–1961	Pozsony		1953 Budapest
Albrecht Anna Crucia	SSND-K	1914–2002	Bátaszék	Szolid. Szöv. gépi kötő	2000 Mágocs
Almási Matild Elekta	OP	1899–1977	Zimánd		1970 Kistarcsa
Ambrus Magdolna Beáta	SSND-K	1910–1997	Szentfülöp		1989 Budapest
Andor Ilona Lukrécia	OSU	1882–1955	Németmakra, Románia		1955 Mezőkövesd
Apari Terézia Fausta	SSND-K	1898–1957	Erdőd		1957 Hőgyész
Bagi Erzsébet Szevera	SSND-K	1896–1982	Péterréve	érsekségi házvezető	1976 Kalocsa
Bajor Hildegard Denise	SDR	1903–1977	Bécs		1950 Budapest
Bakos Ilona Salome	FDC	1888–1956	Káptalanfa, Veszprém m.		1954 Káptalanfa
Balázs Etelka Emmanuela	OP	1895–1955	Budapest		1950 Budapest

Balázs Mária Mónika	IBMV	1902–1971	Kecskemét		1962 Kecskemét
Balázskovics Anna Policarpa	BMV	1907–1988	Budapest		1982 Eger
Bali Anna Hedvig	FdC	1907–1981	Gyulavári		1977 Pécs
Bálint Emília Avelin	CSCS	1904–1980	Pécs	tanárnő	1979 Nyírábrány
Balogh Mária Karla	SSND-K	1907–1999	Ada		1997 Püspök-szentlászló
Balta Lujza Szidóna	CSCS	1895–1979	Szombathely		1977 Szombathely
Bárános Borbála Bernadett	OSM	1905–1979	Budapest	gépíró	1977 Verőce
Bárczy Margit	SJC	1911–1994	Mezőkövesd		1990 Mezőkövesd
Barta Irén Madeleine	CND	1892–1962	Budapest		1962 Püspök-szentlászló
Bartha Anna Regina	SSND-SZ	1898–1983	Vadász	tanítónő	1962 Gyula
Barwig Stefánia Pelágia	OP	1887–1969	Kunzendorf		1964 Piliscsaba
Bató Rozália Kamilla	OSM	1918–?	Zalavár		Bp. saját rendbe költözött
Bauer Terézia Theodóra	IBMV	1894–1960	Komárom		1950 Nyíregyháza
Bazsó Mária Xavera	SDR	1883–1979	Tata	tanítónő	1954 Piliscsaba
Bedő Margit Apollónia	SDR	1894–1968	Zalaegerszeg	tanítónő	1968 Zalaegerszeg
Begány Margit Aurelia	SSND-K	1887–1956	Budapest		1956 Vác
Benács Anna	SJC	1905–1993	Pécsvárad	sekrestyés, kántor	1993 Mezőkövesd
Benács Anna	SJC	1905–1993	Pécsvárad		1993 Mezőkövesd
Benedek Erzsébet Gráciána	SDR	1913–1996	Mezőkovács- háza		1996 Piliscsaba
Béni Teréz Michaela	BMV	1895–1975	Vasalja	ápolónő	1971 Eger
Benkő Julianna Serafina	OCD	1897–1973	Hódmező- vásárhely	ápolónő	1959 Budakeszi
Bera Margit Ilma	SMR	1902–1955	Somogykét- hely		1955 Budapest
Berdó Ágnes Colomana	SSND-K	1896–1979	Ada		1979 Pécs
Bermuska Anna	ENT	1916–2000	Szirmabe- senyő		1988 Vác

Bernáth Mária Cecília	SJC	1925–1996	Gyula	tanítónő	1988 Nagykőrös
Bernetics Mária Alzelma	FdC	1874–1958	Gradiska, Ausztria		1950
Bernitzky Terézia Alfonza	CSCS	1909–1991	Felsőszinevér	szövőnő	1979 Budapest
Bertalan Erzsébet Modesta	BMV	1911–1996	Csesztreg		1984 Dabas
Bíró Erzsébet Margiana	SDR	1917–1994	Kunágota	ápolónő	1986 Szeged
Bíró Mária Szilárda	SSND–SZ	1920–1989	Zetelaka		1986 Szeged
Bódis Teréz Klementina	CSCS	1920–1998	Jászárók- szállás		1997 Jászárók- szállás
Bódis Teréz Tekla	CSCS	1903–1989	Jászárók- szállás		1955 Hejce
Bogárfalvi Erzsébet Alerina	CSCS	1876–1953	Akos, Szilágy m.		1952 Büdszent- mihály
Boldizsár Ilona Leona	IBMV	1909–2006	Oros–Buda- pest		1999 Bp. vissza- tért a rendbe
Bolla Erzsébet Ludovika	CDCJ	1895–1981	Karakószőr- csők		1981 Budapest
Bona Olga	IBMV	1893–1977	Eger	kézimunka- vezető	1951 Bódvarákó
Bontó Julianna Márta	IBMV	1901–1984	Szeged		1964 Budapest
Bonnyai Anna Asteria	FdC	1907–1991	Cserszeg- tomaj		1991 Budapest
Borbás Julianna Joela	SDR	1896–1953	Gyöngyös- mellék		1950 Budapest
Borbély Iлона	SJC	1895–1983	Balassagyar- mat		1981 Budapest
Borbély Katalin Ottilia	OSU	1901–1989	Rakamaz	sekrestyés	1989 Rakamaz
Borbély Rozália Loyola	CSC	–1965	sírja megvan, adat nem található rajta		
Boros Julianna Majelia	OP	1912–1999	Tiszaújfalu		1997 Jászberény
Borsos Katalin Franciska	OP	1903–1987 cs.sb.	Mezőhegyes	kertész	1964 Jászapáti
Borz Margit Lerina	CSCS	1893–1971	Esztergom		1967 Szelevény
Bóta Rozália Mónika	OSM	1891–1992	Eger		1965 Eger
Bratu Anna Richarda	CSC	1909–1997	Edelény		1983 Dabas
Braune Olga Emat	SMR	1890–1961	Budapest		1961

Budai Juszтина Ercharda	SSND–K	1897–1993	Óbecse		1985 Baja
Buday Mária Inviolata	SSND–SZ	1890–1962	Krasznahor- kaváralja	tanító	1961 Kétegyháza
Bugyáki Gizella Alfonza	ENB	1913–1999	Budapest VIII.		1999 Budapest
Bugyinka Mária Margit	BMV	1905–1999	Pécs		1993 Pécs
Bujdosó Ilona Krisztina	SPC	1923–2018		Szécsényben hunyt el, Jászberény Szent Imre temetőben nyugszik.	
Bujdosó Mária Joachim	SPS	1919–2010	Jászberény		1999. Jászberény
Bujtás Mária Ositha	SDR	1891–1970	Fertő- szentmiklós	ápolónő	1953 Győr
Bulcz Mária Krisztina	CDCJ	1896–1988	Arad		1979 Vámossza- badi
Burgermesiter Anna Devota	FMM	1877–1963	Kismaros, Nógrád m.		1953 Vác
Burian Terézia Debita	SDR	1916–1987	Szőny	tanítónő	1984 Solt
Bús Erzsébet Celiana	CSCS	1921–2000	Jászberény	esztergomi rendházba ment, ott hunyt el.	
Busai Margit Ottilia	JPN	1889–1969	Jászapáti		1969 Jászapáti
Cagrán Margit Vincentia	FdC	1870–1959	Mezgovetz, Jugoszl.	betegápoló	1950 Eger
Cede Jozefa Pulchéria	FdC	1874–1954	Heilenstein, Stájerország		1950 Budapest
Ciasztó Katalin Quirina	FdC	1876–1968	Chronstan, Felső–Szi- léczia	tanító	1950 Gyula
Czakó Mária Tirza	SSND-K	1906–1978	Kiskun- félegyháza		1970 Kiskun- félegyháza
Czibik Julianna Margit	FdC	1913–1994	Csákvár		1987 Budapest
Cziczer Margit Szaléczia	IBMV	1903–1966	Berencs		1959 Budapest
Czigler Anna Hermina	SDR	1878–1952	Rohonc		1950 Budapest
Cziráki Anna Terézia Citella	SPS	1905–1992	Sátoralja- újhely		1991 Budapest
Czirják Mária	IBMV	1895–1953	Budapest		1953 Nagykörös
Csabai Franciska Filoména	BMV	1902–1983	Kisnána		1970 Kisnána
Csákányóczy Kiss Ilona Apollónia	LÜL	1913–1978	Székes- fehérvár	ápolónő	1975 Szeged
Csank Anna Emerencia	SSND–K	1902–1985	Szépfülöp (alig olvas- ható)		1984 Jánoshalma

Csapó Magdolna Elia	OCD	1915–2002	Kunsziget		1999 Budapest
Csapó Terézia Innocentia	SDR	1913–1961	Öttevény		1961
Császár Anna Laurretta	SSND–K	1910–2001	Csonoplya, Bács–Bodrog vm.		1994 Pécs
Császár Julianna Expedíta	SSND–SZ	1898–1955	Penjetti city, Amerika		1955 Debrecen
Csatlós Anna Floriberta	SSND–SZ	1889–1961	Dernő		1960
Cseh Ilona Balbina	SSND–	1892–1970	Kiskun- félegyháza		1967 Kiskun- félegyháza
Csép Borbála Bona	FdC	1900–1963	Németbóly		1958 Rákosliget
Csépány Erzsébet Ágnes	OP	1900–1980	Eger		1971 Jászkisér
Csepela Katalin Loyola	CSCS	1890–1971	Selmecbánya		1968 Nógrád- verőce
Csepreghy Magdolna Cristofora	OSD	1917–1993	Budapest		1993 Szombathely
Cserniczky Ilona Marianna	OSU	1879–1957	Homonna, Zemplén m.		1950 Budapest
Csihar Mária Szerafika	BMV	1909–1981	Szentgotthárd		1970 Szent- gotthárd
Csillik Mária Katalin	VSM	1918–1993	Jászberény	konyha mun- kás	1973 Jászberény
Csonka Erzsébet Dorothea	OSU	1909–1988	Kisbér		1988 Budapest
Csontos Magdolna Charitas	JPN	1924–2002	Izsák	Szolidaritás Szöv.	1991 Budapest
Dániel Erzsébet Pia	JPN	1905–1991	Szentistván	postai tisztv.	1990 Miskolc
Danyi Piroska Franciska	OSM	1892–1979	Szárzabó- puszta		1954 Pestszent- lőrinc
Darabont Mária	SJC	1901–1979	Jászberény		1969 Kálóz
Deák Erzsébet	SJC	1913–1997	Medves- hidegkút		1988 Mezőkövesd
Debreczky Mária Johanna	IBMV	1870–1954	Harangfalva, Pozsony vm.		1951 Kisar
Dékány Ágnes Benno	SDR	1894–1972	Jánoshalma		1972 Győr
Deli Margit Júlia	CBMV	1902–1981	Szentlőrinc		1980 Pécs
Demkó Augusztá Gizella	BMV	1914–1996	Felsőapáti		1984 Budapest
Derkits Anna Winfrieda	SDR	1872–1953	Stegesbach, Ausztria		1950 Szajol

Dietl Erzsébet Antónia	OSU	1880–1969	Nagyszeben	kézimunka mesternő	1950 Újszász
Dikány Mária Paschalis	SDR	1889–1974	Jánoshalma	1967 Győr	
Dobos Terézia Hermina	SM	1902–1989 B.k.	Jászárók- szállás	1973 Hatvan	
Dolovai Erzsébet Annunciata	CBMV	1893–1967	Marcali, Somogy m.		1967 Balatonmá- riafürdő
Dombay Sarolta Eusietta	SDR	1923–1995	Zenta	pénzügyi előadó	1972 Verőce
Dombi Etelka Angela	JPN	1907–1995	Mindszent		1984 Szeged
Dombi Etelka Angela	JPN	1907–1995	Mindszent		1984 Szeged
Dominkovits Julianna Brigitta	FDC	1878–1969	Celldömölk		1960 Budapest
Donovár Erzsébet Ágnes	OSU	1902–1966	Erdőtelek		1961 Gyöngyös
Donovitz Eleonóra Jolanta	FDC	1878–1962	Kalocsa	tanítónő	1958 Budapest
Dörner Gertrud Emerana	SSND–K	1908–1982	Kerény, Bács vm.		1981 Körösladány
Drobis Emerentia Leopoldina	CSC	1907–1997	Nagycétény		1997 Budapest
Dusik Erzsébet Donata	SSND–SZ	1894–1962	Temesvár		1962 Püspök- szentlászló
Dvorzsák Paula Angela	SDR	1895–1981	Szabolcs		1980 Budapest
Egyed Rozália Rózsa	SSS	1920–1996	Keszthely		1993 Budapest
Eichinger Éva Benilda	SSND–K	1898–1984	Szentfülöp	tanítónő	1965 Pécs
Elefánthy Kornélia Cyriana	SSND-K	1899–1993	Devecser		1989 Budapest
Elekes Ilona Klára	SM	1896–1979	(Radna- Banna		1976 Budapest
Endre Katalin Theobolda	CSC	1905–1989	Zsombolya		1986 Érd
Enyedi Julia Vizitata	SSND-K	1918–1992	Kelebia		1989 Budapest
Enyedi Julia Vizitata	SSND–K	1918–1992	Kelebia	tanárnő	1989 Budapest
Enyingi Viktória Karolina	SDR	1912–1996	Nyúl		1994 Nyúl
Eperjesi Róza Hedvig	FdC	1897–1972	Gyöngyös	ápolónő, műtős	1970 Gyöngyös
Erki Mária Michaela	SMR	1911–1996	Jászberény		1992 Vác

Erki Szabó Mária Heliadora	SSND-SZ	1910–1962	Csongrád		1961
Eszenyi Margit	SJC	1902–1988	Gyula		1988 Mezőkövesd
Etler Gizella Odilla	SDR	1908–1990	Páka		1973 Páka
Fábits Anna Villana	SDR	1886–1982	Szentelek	ápolónő	1965 Pécs
Fáncsi Erzsébet Pulcheria	SSND-K	1885–1969	Topolya		1967 Csákvár
Farkas Erzsébet Paula	CSCS	1903–1967	Jászárók- szállás		1967 Jászárók- szállás
Fazekas Erzsébet Konstan- tina	CSCS	1900–1982	Miava, Nyitra vm.		1980 Esztergom
Fecske Ilona Celza	FdC	1902–1973	Gyöngyös	tanítónő	1970 Budapest
Fehér Erzsébet Fabiána	SPS	1920–1989	Hatvan		1981 Budapest
Fejős Anna Placida	CFSF	1891–1982	Magyar- kanizsa		1972 Kun- szentmárton
Fejős Terézia Dorottya	SSND-K	1889–1959	Magyar- kanizsa		1954 Kalocsa
Fekete Antónia Eugénia	CSCS	1875–1959	Györszent- márton		1957 Csákvár
Fekete Ilona Anita	SDR	1912–1958	Guta		1958 Bagolyirtás
Fekete Mária Franciska	OCD	1904–1998	Szakony		1998 Szakony
Fekete Rozália Cherubina	OP	1902–1992	Püspöki		1992 Budapest
Ferenc Jolán Brigitta	CSCS	1890–1958	Hidasnémeti		1958 Sárospatak
Fesszel Anna Marianna	FdC	1885–1954	Vác		1953 Vác
Fodor Terézia	SJC	1909–1992	Szeged		1990 Budapest
Fogarassy Margit Valér	SSND-SZ	1895–1986	Újszentanna, Arad vm.		1967 Debrecen
Fogas Katalin Febronia	SSND-SZ	1892–1961	Lemhény		1961
Forgó Ágnes Jonilla	SDR	1898–1973	Újvidék	ápolónő	1956 Budakeszi
Forró Rozália Ernesta	CSCS	1887–1968	Guta, Komá- rom m.		1961 Esztergomi tábor
Fraller Jozefa Julianna	OSU	1891–1973	Répcébonya		1953 Újpest
Frank Katalin Teréz	FdC	1884–1963	Budaörs		1961 Gyula

Frey Erzsébet Consolata	CSCS	1885–1976	Győrsziget	tanítónő	1973 Győr
Fritsche Aranka	SM	1886–1969	Budapest		1968 Budapest
Fritz Valéria Melánia	CSCS	1903–1994. B.k.	Komárom		1982 Jászberény
Fügi Vilma Terézia	OCD	1901–1992	Szombathely		1980 Budapest
Fügedi Teréz Abília	SSND–K	1906–1980	Zenta		1979 Budapest
Fülöp Gizella Jozefa	FdC	1890–1969	Vécs	ápolónő	1969 Kisbér
Fülöp Vilma Ilka	FMM	1885–1967	Kiskede, Ud- varhely vm.		1961 Budapest
Gaál Erzsébet Berta	FdC	1896–1969	Mosdós	óvónő	1967 Nagykereki
Gamauf Erzsébet Chrisos- toma	CSCS	1891–1977	Budapest		1972 Budapest
Gamauf Margit Henrietta	CSCS	1898–1970	Budapest		1969 Budapest
Gamera Alberta Mária báró	SJC	1877–1961	Székelyke- resztúr		1953 Budapest
Ganyu Mária Milburga	SSND–SZ	1895–1972	Nyírcsaholy		1972 Budapest
Gáspár Mária Martina	IBMV	1901–1961	Mezőkövesd		1960
Gáspár Mária Simplicia	FdC	1890–1958	Gáspár		1950 Sümeg
Gauder Erzsébet Gertrud Henriett	ENB	1910–1990	Zombor		1983 Budapest
Gazdag Teréz Hermana	CSC	1908–1990	Dobri		1985 Dabas
Gerencsér Ágnes Jovina	SDR	1900–1980	Vica	ápolónő	1979 Győr
Gerencsér Anna Matild	OSU	1906–1978	Győr		1977
Giczi Erzsébet Uberta	SDR	1895–1983	Csorna		1973 Csorna
Giefing Anna Nicefora	SDR	1889–1954	Nagymárton		1950 Budapest
Gombos Etelka Gabriella	SDR	1888–1960	Felsőszere- néd, Hont vm.		1960
Gosztonyi Rozália Tobia	SDR	1896–1976	Sopron		1975 Szany
Gothner Aranka	SJC	1899–1983	Budapest		1982 Budapest
Gráf Anna Jozefa	JPN	1900–1972	Moson- szentjános		1971 Budapest

Grasvanek Mária Redempta	SDR	1904–1984	Nagyszombat		1984 Budapest
Greska Erzsébet Eucheria	SSND–K	1915–1996	Kalocsa	érsekségi portás	1984 Kalocsa
Gruber Anna Karitás	SDR	74 éves 1958	Pföfstölten, Alsó–Auszt- ria		1950 Budapest
Grunszky Paulina	SM	1886–1980	Rittau, Auszt- ria	varrónő	1977 Budapest
Gubucz Tekla Ágota	SM	1898–1983	Endröd	gyermek- gondozó	1979 Endröd
Gugan Margit Juvenális	SSND–K	1904–1980	Baja	tanárnő	1974
Gulyás Mária Michaela	CSCS	1925–2007	Jászberény (Fehértói t. temették)		1999 Jászberény
Gulyás Rozália Petrina	SDR	1877–1968	Csorna		1963 Csákvár
Gyarmati Viktória	IBMV	1873–1958	Kassa		1950 Budapest
György Márta Gertrud	FdC	1899–1987	Zetelaka	ápolónő	1974 Budapest
Györfvári Erzsébet Felicia	CSC	1904–1995	Magyarná- dalja		1992 Szombathely
Gyurica Katalin Claver	JPN	1902–1988	Tolmács		1988 Budapest
Gyüre Erzsébet Liliosa	FdC	1889–1963	Vajkóc, Ung vm.		1961 Budapest
Gyüre Erzsébet Liliosa	FdC	1889–1963	Vajkóc, Ung vm.	ápolónő	1961 Budapest
Habencius Anna Villána	OSD	1916–2003 B.k.	Farmos		1999 Jászberény
Hajdú Júlia Alexia	ENB	1902–1986	Deáki		1986 Budapest
Hajek Irén	IBMV	1872–1957	Veszprém		1956 Balatonal- mádi
Halász Mária Florentina	BMV	1909–1996	Hódmező- vásárhely	ápolónő	1989 Szeged
Halász Mária Szerena	IBMV	1892–1972	Kecskemét		1965 Kecskemét
Halmi Irma Cecilia	CBMV	1883–1954	Budapest		1951 Pécs
Hangya Viktória Hermenegild	SDR	1888–1976	Magyar- kanizsa	ápolónő	1968 Nógrád- verőce
Hantzinger Julianna Klára	JPN	1894–1979	Moson- szentpéter		1968 Nógrád- verőce
Hanusz Mária Gerharda	IBMV	1877–1953	Nagysurány, Pozsony vm.		1950 Budapest
Hanzely Erzsébet Bernharda	SDR	1898–1974	Budapest	tanítónő	1971 Hódmező- vásárhely

Hári Julianna Eszter	OP	1908–1996	Pötréte		1995 Nagykanizsa
Hautzinger Julianna Klára	JPN	1894–1979	Moson-szentpéter		1968 Nógrád- verőce
Havasi Rozália Kamilla	SPS	1896–1994	Budapest		1985 Dabas
Hegedűs Anna Ágnes	FdC	1891–1969	Markaz		1968 Gyöngyös
Hencz Vilma	IBMV	1885–1958	Salgótarján		1958 Eger
Hende Mária Erzsébet	OP	1868–1957	Olad		1954 Szombathely
Hényel Mária Gizella	FdC	1880–1971	Gyöngyös	óvónő	1965 Esztergom
Herák Mária Szilárda	CSCS	1894–1979	Kapuvár		1976 Kapuvár
Herein Stefánia	IBMV	1884–1958	Budapest		1950 Budapest
Hermán Katalin Tadea	OP	1897–1982	Becsehely		1977 Becsehely
Hiányzik a tábla					
Hevesi Margit Angelika dr.	SSND-K	1896–1977	Kapuvár		1976 Balatonaka- rattya
Hirschfeld Ibolya Alfonza	CSCS	1905–1990	Kolozsvár		1974 Budapest
Hochler Ilona Herlinda	SSND-SZ	1877–1954	Battonya		1953 Budapest
Hodán Stefánia Gerarda	JPN	1896–1975	Kolozsvár		1970 Budapest
Hoffer Magdolna Gertrud	OSU	1901–1993	Kisbucsa	házi munkás	1993-ban Sopron
Holczinger Emilia Adalberta	SDS	1893–1959	Győr		1958 Győr
Holecska Rozália Ottilia	FdC	1895–1984	Orosháza	ápolónő	1969 Gyöngyös
Holper Erzsébet Rogáta	SDR	1886–1972	Törökszent- miklós	ápolónő	1956 Törökszent- miklós
Horváth Borbála Floriana	SDR	1866–1962	Bágyog, Sopron m.	ápolónő	1957 Rábacsanak
Horváth Erzsébet Jeroma	SDS	1921–1988	Nagykáta		1988 Jászberény
Horváth Erzsébet Salutária	SSND-K	1913–1996	Szolnok		1995 Kiskun- félegyháza
Horváth Julianna Gizella	IBMV	1885–1963	Vál, Fejér m.		1953 Szakcs, Tolna m.
Horváth Klotild	IBMV	1879–1958	Pápa		1955 Nógrád- verőce

Horváth Koleta Erzsébet	CSC	1911–1995	Újkígyós		1994 Székes- fehérvár
Horváth Magdolna	SJC	1897–1981	Gerencsér		1981 Budapest
Horváth Margit Lea	CSC	1905–1993	Nagyatád		1982 Dabas
Horváth Mária	FMA	1904–1992	Pakod		1991 Budapest
Horváth Mária	FMA	1904–1992	Pakod		1991 Budapest
Horváth Rozália Lagiosa	OSM	1915–1981	Eger		1980 Eger
Horváth Terézia Felicia	SDR	1894–1974	Szany	tanítónő	1958 Nagylevel
Hölczy Mária Angela	CSCS	1889–1968	Lipótrózsas- hegy		1959 Kapuvár
Huber Júlia Kolumbána	SSND–K	1897–1961	Topolya		1957 Biatorbágy
Huflesz Gizella Erazma	SDS	1897–1979	Moson- szentjános		1979 Moson- magyaróvár
Huszár Rozália Radegundisz	SDR	1876–1972	Szany		1955 Hejce
Hübler Mária Lea	FdC	1892–1960	Magyarsarlós, Baranya m.		1958 Pincehely
Illés Margit Pulcheria	CSCS	1907–1979	Szentmárton- káta		1967 Szentmár- tonkáta
Illés Teréz Andrea	OCD	1910–1973	Bridgeport		1973 Győr
Imre Borbála Franciska	CSCS	1896–1985	Karancseszki		1953 Vác
Ivánkovich Veronika Virgília	SSND–K	1902–1997	Erdőtelek		1989 Budapest
Iványi Erzsébet Filoména	CSCS	1903–1984	Jászfelső- szentgyörgy	ápolónő	1972 Jászberény
Iványi Lenke Karola	CBMV	1896–1955	Budapest		1953 Vác
Iványi Margit Damjána	CSCS	1891–1985	Jászberény	ápolónő	1972 Jászberény
Iványi Mária Zita	CSS	1909–1986	Szombathely	ápolónő	1982 Nagykanizsa
Izrael Mária Anasztázia	SSND–SZ	1907–1991	Bártfa		1972 Debrecen
Izsáki Mária Edilburga	CSCS	1884–1966	Nagybánya		1960 Vállaj
Jandek Izabella Clotild	SDR	1872–1958	Győr		1950 Budapest
Jankovits Katalin Rozália	FDC	1904–1962	Berzence		1954 Somogyszob

Jechlich Karolina Sergia	FDC	1866–1954	Sittenhoffen		1953 Vác
Jedon Éva Jozefa	FFM	1918–1995	Budapest	ápolónő	1995. Budapest
Jeffencz Vilma Róza	FdC	1872–1962	Budapest		1950 Budapest
Jegl Erzsébet Margareta	CSC	1920–1994	Püspöklak		1993 Pécs
Jekl Etelka	SM	1899–1982	Vasas		1982 Pécs
Jellencz Vilma Róza	FdC	1872–1962	Budapest	tanítónő	1950 Budapest
Jencsel Mária Consortia	CSCS	1888–1968	Nagykároly	tanítónő	1961 Miskolc
Józsa Anna Krisztifora	OSU	1910–1989	Nyúlfalu		1988 Nyúl
Józsa Ilona Ildefonza	IBMV	1893–1993	Kun- szentmárton	varrónő	1950 Budapest
Juhász Júlia Piroska	FMM	1898–1985	Gyöngyös		1967 Budapest
Juhász Mária Fandilász	FMM	1921–1998	Sátoralja- újhely	gyors- és gépiró	1985 Budakeszi
Juhász Mária Ivoritta	SSND–K	1925–1990.	Kiskun- félegyháza		1985 Szeged
Juhász Szilvia Etronia	SSND–K	1897–1991	Gyöngyös		1982 Gyöngyös
Juhász Teréz Bonifacia	CSCS	1898–1982	Mélykút		1968 Polgárdi
Kabos Erzsébet Petra	CBMV	1898–1969	Bükkösd		1962 Pécs
Kádas Emma Fortunáta	BMV	1902–1994	Álmosd		1986 Pécs
Kadosa Margit Terézia Mercedes	CSCS	1876–1958	Dióskál, Zala m.		1958 Nógrád- verőce
Kállai Rozália Egida	SSND–SZ	1887–1974	Mohol		1966 Szeged
Kálmán Erzsébet Márta	SSND–SZ	1900–1984	Kiskun- dorozsma	szakács	1983 Dabas
Kapcsa Vilma	IBMV	1880–1967	Garam- szentbenedek		1966 Esztergom
Kapcsa Vilma	IBMV	1880–1967	Garam- szentbenedek, Borsod		1966 Esztergom
Kapsa Ágnes Paula	SDR	1898–1984	Csucsa		1971 Budapest
Karádi Etelka Doloris	CSCS	1883–1972	Tiszaluc		1970 Verőce
Kari Rozália Salvatóris	FDC	1895–1954	Gyergyó- szentmiklós		1953 Rákospalota

Károlyi Ilona Ignáta	SDR	1906–1989	Kiskunhalas		1989 Budapest
Károlyi Jolán Coelia	SDR	1912–1991	Kiskunhalas	óvónő	1989 Budapest
Kecskeméti Julianna Odorica	SSND–K	1905–2002	Zenta		2000 Mágocs
Kecskés Jolán Márta Fidelisz	JPN	1906–1994	Pálháza		1989 Budapest
Kedvessy Ilona Claudia	FdC	1871–1954	Budapest		1950 Eger
Kelemen Erzsébet Cordula	SDR	1870–1954	Hajós		1950 Budapest
Kelemen Regina	IBMV	1880–1951	Ógyalla		1950 Budapest– Zugliget
Kelemen Teréz Hildegárd	SDR	1904–1973	Győr		1973 Győr
Kemenes Regina Lelissza	CSCS	1889–1953	Gyergyó- szentmiklós		1950 Törökbálint
Kempf Margit Kornélia	CDCJ	1883–1955	Strassburg		1955 Vác
Kertész Erzsébet Jusztiana	SSND–K	1905–1986	Trebinje	tanárnő	1986 Budapest
Kilár Ilona Bianka	SSND-K	1910–1979	Sőjtör		1979 Verőcemasaros
Király Mária Modesta	CSCS	1913–1994	Szeged		1991 Süttő
Kispál Júlia Terézia Margit	OCD	1913–1993	Jászberény		1971 Jászberény
Kispál Mária Julianna	CSCS	1887–1974	Jászberény		1968 Polgárdi
Kispál Terézia Timophila	IBMV	1902–1969. Sz.I.	Jászberény		1969 Jászberény
Kiss Anna Mercedes	BMV	1909–1987	Újfehértó		1987 Pécs
Kiss Emilia Johanna	SDR	1902–1988	Tószeg	mosónő	1954 Tószeg
Kiss Erzsébet Anasztázia	CSCS	1906–1987	Jászberény		1981 Recsk
Kiss Erzsébet Milena	SDR	1898–1978	Gálos	ápolónő	1971 Győr
Kiss Ilona Feliciana	SDR	1901–1968	Rábapordány	ápolónő	1966 Rábapordány
Kiss Júlia Charitas	SSND-K	1900–1978	Mezőtúr		1963 Kun- szentmárton
Kiss Rozália Ascellina	SDR	1900–1973	Tormáspusztá	ápolónő	1966 Sopron
Kittel Magdolna Pelagia	CSC	1898–1954	Lázárföld- pusztá		1953 Győr

Klaczek Anna Ágota	SDS	1895–1977	Kishegyes		1955 Csákvár
Klug Etelka Cyriaka	SDR	1887–1954	Felsőszellette		1951 Budapest
Kohut Zsuzsanna Constantia	CFSF	1886–1957	Istebna, Lengyelország		1956 Hejce
Kókai Szabó Sarolta Erzsébet	OCD	1897–1986	Kerekegyháza		1982 Kecskemét
Kokova Anna Pongrácia	OP	1890–1977	Hódmezővásárhely		1973 Budapest
Kolla Katalin Dolorósa	OP	1897–1980	Nagytőszeg		1970 Püspök-szentlászló
Koncz Mária Pelagia	CSCS	1871–1955	Szatmárnémeti		1950 Szolnok
Kondakor Katalin Szervácia	OP	1898–1977	Letenye		1976 Szombathely
Kondek Anna Ronvalda	SPS	1906–1987	Hatvan	ápolónő	1986 Budapest
Kontra Teréz Adél	FdC	1888–1970	Endrőd	tanítónő	1964 Endrőd
Korény Gabriella Kosztka	CSCS	1884–1951	Jászóújfalu		1950 Székesfehérvár
Korponai Ilona Olga	OSU	1883–1968	Arad		1962 Püspök-szentlászló
Kóta Gizella Pongracia	OSU	1913–1991	Ivánc, Vas m.		1990 Jakabszállás
Kovács Borbála Walburga	CSC	1901–1990	Jelka, Pozsony vm.		1985 Dabas
Kovács Erzsébet Fruzsina	SPS	1915–1991	Budapest	ápolónő	1988 Budapest
Kovács Hildegárd Ágota	ENB	1916–1999	Budapest IX.		1999 Budapest
Kovács Ilona Adorina	SDR	1903–1966	Miséfa, Zala m.	ápolónő	1960 Nagybaracska
Kovács Ilona Augusztina	SSND–K	1904–1985	Tarnalelesz		1984 Budapest
Kovács Júlia Gudelia	FDC	1878–1961	Káptalanfa		1958 Sümegesehi
Kovács Julianna Antónia	JPN	1909–1969	Kecskemét		1969 Budapest
Kovács Mária Gabriella	OP	1908–1998	Rábakovácsi		1987 Szombathely
Kovács Mária Gerardis	SDR	1914–1985	Szolnok	ápolónő	1969 Szolnok
Kovács Rozália Rozamunda	IBMV	1899–1961	Kárásztelek		1955 Budapest
Kovács Teréz Libarata	FdC	1893–1959	Várvölgy, Zala m.		1957 Pestszentiván

Kovács Teréz Liliosa	SDR	1908–1986	Magyar- kanizsa	óvónő	1986 Budapest
Kovacssek Mária Otília	CSCS	1889–1972	Esztergom		1952 Esztergom
Kovalinka Júlia	IBMV	1869–1958	Zombor		1957 Hejce
Környei Ilona Margit	CSS	1910–1967	Székes- fehérvár		1967 Csákvár
Kővári Magdolna Eucharista	CSC	1914–1991	Felsősegesd		1990 Nagyatád
Krajcsi Anna Annunciata	IBMV	1882–1956	Garam- kovácsi		1955 Vác
Kránitz Ilona Gerarda	CSS	1902–1988	Ebergőc	ápolónő	1969 Sopron
Kránitz Ilona Gerarda	CSS	1902–1988	Ebergőc, Sop- ron vm.		1969 Sopron
Kranner Anna Genoveva	FdC	1888–1967	Moson- szentpéter	szakácsnő	1952 Szany
Kranner Teréz Alojzia	FdC	1885–1966	Moson- szentpéter	ápolónő	1950 Gyöngyös
Krapenberger Teréz Mag- dolna	OSU	1902–1978	Rakamaz		1977 Győr
Krár Erzsébet Orlanda	SDR	1898–1982	Mór	ápolónő	1981 Kapuvár
Kreipel Celesztin Karmella	SDS	1895–1953	Kisjakabfalva		1953
Kreisel Matild	SM	1889–1963	Budapest	irodavezető	1959 Budapest
Kriská Mária Kapisztrána	SDR	1905–1988	Magyar- kanizsa	ápolónő	1988 Csorna
Krisztián Mária Kunigunda	CDCJ	1892–1957	Budapest		1953 Gyón
Kriván Anna Ozanna	BMV	1887–1984	Csesznek	szakács a sze- mináriumban	1982 Eger
Kubovics Mária Teofima	SDR	1909–1985	Pesthidegkút	ápolónő	1982 Budapest
Kulcsár Mária Leona	SSND–	1917–2001	Tornyos- apáca–Bp.		1997 Bp. vissza- költ. a rendbe
Kulla Julianna Leuvin	SMR	1890–1974	Rudabánya		1974 Budapest
Kurcz Anna Martina	SDR	1897–1973	Szentpéterfa	ápolónő	1973 Szentpéterfa
Kurdics Ilona Minima	SSND–K	1906–1992	Kiskun- félegyháza		1989 Farnos
Kurics Anna Egberta	SSND–K	1908–1994	Kiskun- félegyháza		1986 Farnos
Kurtner Katalin Salome	SDR	1887–1973	Moson- szolnok		1965 Budapest

Kurucz Anna Martina	SDR	1897–1973	Szentpéterfa, Vas m.		1973 Szentpéterfa
Lajter Mária Fortunáta	SDS	1913–1969	Szank		1964 Budapest
Lakatos Julianna Alba	SSND-SZ	1896–1983	Kevermes		1979 Budapest
Lánc Anna Teréz	FdC	1904–1982	Moson- szentjános		1960 Moson- szentjános
Lang Julianna Aleydis	SDR	1894–1985	Moson- szentpéter	ápolónő	1984 Budapest
Latkó Katalin Sebestyén	CSC	1899–1982	Sztankován, Liptó vm.		1965 Pécs
Lauf Gertrud Winfrida	FdC	1879–1954	Oberschleisen		1950 Rajka
Lázár Mária Verdina	IBMV	1900–1974	Mezőkövesd		1972 Rákoske- resztúr
Legény Terézia Dezydéria	SDR	1895–1981	Jászáro- szállás		1961 Jászáro- szállás
Legeza Mária Valentina	SSND-K	1909–1995	Liptó- szentmiklós		1990 Budapest
Lehoczki Katalin Fausta	FdC	1893–1969	Szentpál	ápolónő	1968 Gyula
Leitner Rozália Armilla	SDR	1904–1978	Csatár	ápolónő	1974 Zalaegerszeg
Lékó Ilona Hedda	CSCS	1911–1995	Jászfákó- halma		1994 Kalocsa
Lengyel Emerencia Celiana	SDR	1909–1993	Rába- szentlászló	ápolónő	1992 Budapest
Lestár Katalin Sarolta	CSC	1903–1995	Budapest III.	óvónő	1991 Budapest
Leszták Borbála Szylvestra	SDR	1901–1973	Diósgyőr	ápolónő	1960 Miskolc
Link Mária Szervula	SSND-K	1917–1996	Tolna	ostyasütő	1992 Tolna
Lipka Ilona Valburga	SSND-K	1883–1961	Mélykút		1957 Jánoshalma
Lipovics Rozália Michaela	OP	1881–1957	Ják, Vas m.		1955 Szombathely
Lippai Julianna Benjamina	OSU	1906–1987	Kisvárd		1981 Debrecen
Lipták Jolán Teodóra	BMV	1902–1981	Ipolykürt		1973 Szombathely
Litkovics Hermina Malvin	CSC	1902–1985	Nádszeg, Szlovákia	ápolónő	1985 Dabas
Locsa Mária Relindis	CSCS	1892–1967	Sátoralja- újhely		1963 ismeretlen
Losonczy Franciska Anthuza	SDR	1910–1981	Ada		1950 Pesthidegkút

Lovarnyák Viola Szidónia	SDR	1888–1961	Apátistvánfalva, Vas m.		1950 Budapest
Lukács Rozália Benedicta	CDCJ	1899–1969	Lajosmizse		1969 Nógrád- verőce
Maár Emilia Niceta	FMM	1881–1956	Szered, Moson vm.		1953 Vác
Maász Terézia Modesta	SSND–K	1886–1963	Zsablya		1963 Pécs
Madár Rozália Klára	ENB	1905–1992	Mosonszentmiklós		1979 Dunakiliti
Magyar Teréz Jozefa	OCD	1899–1982	Vép	ápolónő	1971 Vép
Maitz Anna Skolasztika	OP	1884–1970	Kőszeg		1957 Peresznye
Majtán Mária Angela	FMM	1891–1963	Bécs		1963 Szigetvár
Majtényi Etelka Adolfa	SSND–SZ	1918–2003	Szerencs	ápolónő	1981 Budapest
Malcsík Anna Edeltrudis	SDR	1903–1974	Nyalka	ápolónő	1974. Piliscsaba
Mándl Etelka Irma	OSM	1911–1987	Bocska	tsz dolgozó	1974 Bocska
Mányi Ilona Benicia	SSND-SZ	1903–1978	Polgár		1974 Debrecen
Mányi Ilona Benicia	SSND–SZ	1903–1978	Polgár		1974 Debrecen
Markovics Ágnes Margit	CSCS	1912–1998	Markotabödöge		1993 Markotabödöge
Márkus Anna Zsófia	O Praem.	1921–2001	Mersevát	Szolidaritás Szöv.	1997 Zsámbék
Marosvölgyi Margit Kinga	CSC	1908–1986	Budapest III.		1985 Dabas
Maróti Mária Laurenta	SSND–SZ S	1895–1979	Kiskundorozsma		1969 Esztergom
Marsovszky Mária Melinda	SDR	1890–1969	Érsekújvár	tanítónő	1968 Nógrád- verőce
Martinovits Ilona Elise	SDS	1889–1973	Bácsföldvár		1973 Gödöllő
Martonosi Mária Imelda	SSND-SZ	1901–1981	Makó		1974 Budapest
Martonosi Piroska Maxima	SDR	1883–1969	Szeged	ápolónő	1953 Budapest
Máté Etelka Cella	CSCS	1882–1960	Nagykászonfétiz		1956 Miskolc
Matheja Mária Amanda	CFSF	1895–1970	Plekony Slerkie, Lengyelo.		1953 Hejce
Mátray Erzsébet Terézia	FdC	1897–1967	Kun-szentmárton		1964 Törökszentmiklós

Mátyás Gizella Beatrix	SPS	1919–1991	Petőmihályfa		1991 Verőce
Mechlman Róza Hilda	FdC	1880–1956	Fazekasboda		1950 Székes- fehérvár
Megtért Margit Hildebrand	SDR	1901–1978	Vác	ápolónő	1967 Nógrád- verőce
Megyaszi Margit Tullia	SSND–K	1907–1996	Temeske- resztes		1993 Budapest
Melegh Erzsébet Karola	OSM	1912–1998.	Bénye		1994 Budapest
Mentes Gizella Ernestina	SDR	1874–1956	Agyagos- szergény		1955 Hejce
Mészáros Erzsébet Alena	SSND–SZ	1892–1982	Csorvás	varrónő	1971 Budapest
Mészáros Jolán Evelin	FDC	1912–1992	Budapest	tanárnő	1992 Pécs
Mészáros Veronika Dithilda	SDS	1921–1988	Szeged		1973 Budapest
Mező Anna Filotea	SSND-SZ	1913–1983	Karánsebes, Temes vm.		1982 Budapest
Michalik Veronika Columba	OSD	1894–1976	Kassa		1974 Szombathely
Mihály Berta Filomena	CND	1886–1956	Katona		1955 Vác
Módy Margit Irén	SPS	1915–1979	Gyöngyös- szőlős		1979 Budapest
Mohácsi Margit	IBMV	1890–1974	Csépa		1960 Vác
Molnár Anna Adelheid	CFSF	1894–1971	Szombathely		1971 Szombathely
Molnár Erzsébet Ottilia	FdC	1904–1974	Bánokszent- györgy		1974 Budapest
Molnár Júlia Editrud	FdC	1888–1978	Torvaj		1967 Gyöngyös
Molnár Julianna Marina	FdC	1897–1983	Csemesz- kopács	ápolónő	1974 Zirc
Molnár Katalin Anatólia	FdC	1873–1966	Szalka, Hont vm.	ápolónő	1950 Gyula
Molnár Veronika Remigia	BMV	1912–2001	Jászáro- szállás		1985 Jászáro- szállás
Moravec Emilia Assumpta	CSCS	1886–1970	Selmezbánya		1950 Esztergom
Morent Mária Borbála	CSCS	1884–1967	Kálmánd, Szatmár vm.	ápolónő	1950 Budatétény
Morent Mária Borbála	CSCS	1884–1967	Kálmánd, Szatmár vm.		1950 Budatétény
Móricz Etelka Dosithea	SDR	1902–1979	Tardoskedd	diétásnővér	1974 Miskolc

Murvai Erzsébet Kordula	OSU	1909–1990	Püspökladány	házi munkás	1989 Budapest
Muha Mária Emerencia	IBMV	1877–1960	Magyarizsép, Zempl. vm.		1950 Nyíregyháza ferences templom kriptájába temették
Muhi Ilona Regina	SM	1902–1981 B.k.	Jászladány		1972 Jászberény
Muhi Mária Lidia	SSND–K	1891–1974	Magyar- kanizsa		1972 Szeged
Müllek Franciska Szilvia	SPS	1898–1979	Elek		1965 Kecskemét
Nagy Anna Melchiora	SDR	1898–1976	Acsalag		1974 Sopron
Nagy Erzsébet Olimpiádes	SSND–K	1904–1993	Targu Jiu	kézi m. tanár	1983 Dabas
Nagy Irén Bonfilia	CSC	1907–1984	Nádszeg	ápolónő	1982 Budapest
Nagy Magdolna Margit	IBMV	1901–1976	Nagykálló		1966 Jászberény
Nagy Mária Alojzia	BMV	1908–1990	Gyöngyös- szőlős		1986 Szombathely
Nagy Mária Feliciana	CSS	1908–1952	Bécs		1950 Budatétény
Nagy Mélykúti M. Bartolomea	SSND–K	1908–1994	Zenta		1993 Püspök- szentlászló
Nagy Rozália Malvina	SDR	1892–1973	Szany	tanítónő	1970 Szany
Naszáros Mária Lidvina	FdC	1911–1997	Csákvár		1992 Budapest
Német Erzsébet Ottilia	OSU	1890–1958	Rába- szentmihály		1957 Pannonhalma
Németh Anna Klotild	OP	1897–1973	Szentpéterfa		1972 Pécs
Németh Emilia Edmunda	SDR	1880–1968	Gór, Vas m.		1951 Csernatháza
Németh Erzsébet Relindis	SDR	1886–1975	Kajár		1957 Budapest
Németh Etelka Lizetta	SSND–SZ	1908–1982	Nyírcsaholy		1980 Debrecen
Németh Julianna Gladezinda	FMM	1917–1991	Kóny		1991 Budapest
Németh Karola Athanázia	CDCJ	1905–1982	Győr		1973 Győr
Németh Klára Filoména	CBMV	1874–1953	Gyulakeszi		1953 Győr
Németh Mária Filippa	BMV	1919–1990	Káptalanfa		1983 Páka
Nepusz Mária Augusztá	SDR	1887–1973	Pápasalamon		1969 Nógrád- verőce

Novák Mária Charitas	OSM	1923–?	Pécs		1992 Bp. visszat. a rendbe
Nyírádi Erzsébet Borbála	CSC	1914–1994	Nagydorog		1992 Szekkorá
Nyúl Ilona Jozefin	JPN	1909–2006	Kecskemét		1985 Dabas
Nyúl Julianna Erzsébet	JPN	1906–1988	Kecskemét		1985 Dabas
Nyúl Mária Magdolna	IBMV	1882–1957	Kecskemét		1957 Kecskemét
Obermayer Irén Marietta	SM	1904–1986	Rácalmás		1983 Dunaföldvár
Olesz Borbála Mária	CSCS	1863–1951	Szegvár		1950 Esztergom
Olesz Erzsébet Ida	FdC	1870–1953	Szegvár		1950 Putnok
Orosz Ilona Paula	OSU	1889–1964	Csobád	kertész	1950. Újszász
Orosz Mária Mercedes	SDR	1899–1976	Horgos		1976 Moson- magyaróvár
Pálfy Anna Marcia	SSND–K	1896–1975	Óbecse		1965 Siklós
Palkovics Teréz Domiella	SDR	1904–1973	Darácsfalu (alig olvasható)		1968 Győr
Pálosi Erzsébet Beatrix	SM	1903–1985	Budapest VI. k.		1979 Budapest
Palotai Magdolna Edmunda	CSC	1897–1987	Szentkirály	gazdaság- vezető	1985 Dabas
Papp Margit Teréz	NDS	1898–1982	Szentdienes		1982 Pécs
Papp Regina Julia	SSND–K	1914–1988	Jánoshalma		1984 Jánoshalma
Papp Rozália Dominica	CND	1882–1954	Mezőszilas		1953 Gyón
Papp Rozália Hilária	OP	1890–1960	Illendorf, Stájero.		1954 Hódmező- vásárhely
Paraszi Júlia Erzsébet	SDS	1901–1979	Hatvan		1970 Hatvan
Pártos Gizella Sigisberta	CSCS	1872–1955	Zalatna		1954 Székes- fehérvár
Párvi Gizella Lucia	FdC	1910–1997	Szentendre		1951. Jászberény
Pászthy Mária Melchioris	CSCS	76 éves			1961 Jászberény
Pásztori Mária Quadrilla	SDR	1906–1984	Soltvadkert	ápolónő	1968 Jászberény
Pataky Anna Sanctina	SDR	1896–1961	Répcseszent- györgy		1954 Hejce

Payer Olga	IBMV	1901–1982	Budapest		1965 Kecskemét
Peics Ilona Agricola	SSND–K	1915–1998	Martonos		1992 Budapest
Perlaky Irén Mariella	SDR	1905–1970	Szil		1969 Szil
Pesti Ilona	SJC	1905–1978	Kiskun- dorozsma		1976 Bercel
Péter Szabó Mária Zsuzsanna	SSND–K	1884–1969	Horgos		1967 Csákvár
Pethő Anna Ernesztin	SM	1912–1992	Zalaszabar		1985 Bükkszent- kereszt
Peti Erzsébet Ludovika	CSC	1902–1988	Nagykanizsa		1977 Pécs
Petrik Anna Emerencia	OP	1903–1968	Dány		1967 Budapest
Petringer Margit Hyeromina	SDR	1912–1996	Ercsi		1995 Budapest
Petsche Erzsébet Apollónia	OP	1882–1969	Hasenfeld Alsó- Ausztria		1961 Vasvár
Petsche Jozefa Sebastiana	OP	1890–1963	Hasenfeld Al- só-Ausztria		1961 Vasvár
Petsche Magdolna Wilhelmina	OP	1888–1961	Hasenfeld Al- só-Ausztria		1961
Pintér Anna Marianna	FdC	1884–1973	Rábapordány		1958 Pécel
Pintér Mária Margit	FdC	1872–1962	Rábapordány	ápolónő	1950 Rábapordány
Piti Borbála	IBMV	1895–1958	Szentes		1954 Kunszent- miklós
Piukovics Ágota Richarda	SSND–K	1909–2001	Mátételke		1993 Mátételke
Plevó Erzsébet Róza	FDC	1923–1962	Inánc	gépellénőr	1959 Budapest
Pócs Rozália Crestentia	FDC	1899–1971	Eger		1960 Eger
Polgár Teréz Asteria	CSC	1910–1965	Zarkaháza, Vas vm.		1964 Székes- fehérvár
Polich Anna Amatóra	SSND–K	1893–1980	Veprőd	tanítónő	1979 Siklós–Gyüd
Polich Anna Dolorosa	SSND–K	1893–1980	Veprőd		1979 Siklós–Gyüd
Polócz Etelka Ernestina	FDC	1883–1966	Győr- szentistván		1961 Szeged
Polócz Etelka Ernestina	FDC	1883–1966	Győr- szentistván		1961 Szeged
Pomázi Ilona Emma	SSND–K	1904–1989	Budapest		1989 Kiskun- félegyháza

Poór Katalin Alexandra	SDR	1895–1958	Farkasfa, Vas vm.		1956 Budapest
Popék Mária Isidora	CFSF	1904–1979	Lakach, Csehszlovákia		1973 Kun-szentmárton
Poszert Ágnes Erzsébet	VSM	1905–2005	Nagytétény	ápolónő	1997 Püspök-szentlászló
Pumb Antónia Augustina	FdC	1888–1972	Budapest	tanárnő	1964 Budapest
Purkarthoffer Mária Julianna	OP	1886–1962	Romatschachau, Ausztria		1958 Szombathely
Puskás Mária Anna	CSCS	1886–1951	Várkesző, Vas vm.		1950 Várkesző
Puszt Anna Concordia	BMV	1905–1985	Mecsekszabolcs		1960 Csákvár
Puszt Margit Bonaventúra	FDC	1904–1982	Nógrádludány	tanítónő	1975 Ludányhalászi
Rácz Mária Róza	JPN	1912–1996	Kistelek		1996 Budapest
Rada Márta Hermina	FdC	1874–1959	Vác		1953
Raigl Eleonóra Theophilla	CSCS	1875–1961	Tétény, Moson vm.		1956 Hejce
Rajki Mária Ernessa	SDR	1887–1969	Győr	tanítónő	1963 Győr
Rajnoha Margit	IBMV	1882–1966	Nagyugróc, Bars vm.		1950 Nyíregyháza
Rakusz Mária Kassziána	OP	1897–1982	Eger		1954 Eger
Rancz Ilona Hermina	IBMV	1890–1963	Kurtapatak, Háromszék vm.		1963 Budapest
Rauch Mária Peregina	SSND–K	1896–1981	Csonoplya		1975 Köveskál
Rauer Teréz Zsófia	BMV	1896–1957	Szentkatalin, Vas vm.		1957 Nógrádverőce
Rédei Klára Hilda	OSU	1921–1985	Heves	takarítónő	1985 Győr
Rehák Paula Dominika	CBMV	1879–1960	Gastfalva		1958 Vác
Reisinger Anna Krestencia	OP	1896–1972	Lantosfalva, Vas vm.		1970 Alsóújlak
Reményi Erzsébet Gusztavina	CSC	1910–1997	Eger		1982 Dabas
Répási Erzsébet Ilona	OSU	1908–1988	Gáva		1987 Nyíregyháza
Reszler Julianna Hermenegild	CSCS	1892–1966	Csanáros, Szatmár vm.		1950 Székesfehérvár
Ribka Viktória	JPN	1907–1976	Budapest IX.		1969 Budapest

Richtarik Mária Renata	SDR	1886–1973	Dunaföldvár		1969 Verőce
Rohrer Amália Johanna	OCD	1900–1981	Galsa, Zala m.	sekrestyés	1969 Pécs
Rónaki Mária Jolanta	CBMV	1911–1979	Pécs		1975 Pécs
Rontó Rozália Majella	SDR	1918–1998	Szolnok	ápolónő	1990 Szolnok
Rózsa Erzsébet	1894–1975	Szeged	htb		1983. Szeged
Ruby Emilia	IBMV	1899–1962	Budapest		1957 Budapest
Rudy Mária Filippa	OP	1901–1959	Szombathely		1959 Budapest
Ruttner Gizella Benedikta	OSU	1896–1979	Albertirsa		1965 Budapest
Schajermann Mária Szeréna	CFSF	1899–1971	Vállaj		1957 Budapest
Salczer Anna Evarista	SDR	1884–1951	Leiter-szentgyörgy		1950 Budapest
Samm Margit Genovéva	CSCS	1909–1998	Farád		1997 Püspök-szentlászló
Sándor Mária Imelda	CSCS	1909–1972	Tornyos-németi		1972 Esztergom
Sándorfi Anna Assumpta	CSC	1908–1988	Eger		1987 Eger
Sánta Margit Richarda	ENB	1894–1979	Új-Grác, Jugoszlávia		1976 Budapest
Sántha Anna Kinga	CSS	1900–1979	Új-Grác, Délvidék	ápolónő	1976 Budapest
Sári Viktória Sebestyén	SDR	1873–1956	Magyar-kanizsa, Jugoszlávia		1950 Budapest
Sárnyai Julianna Limána	SSND-K	1905–1995	Magyar-kanizsa		1994 Baja
Simon Anna Metilla	CSCS	1895–1982	Jászberény	középisk. tanár	1981. Jászberény Szent Imre temetőben nyugszik.
Schöffner Jozefa Skolasztika	CFSF	1886–1962	Szombathely		1960 Szombathely
Schilli Berta Kandida	FdC	1898–1973	Vállaj		1971 Vállaj
Schilli Berta Kandida	FdC	1898–1973	Vállaj	ápolónő	1971 Vállaj
Schilly Paula Gertrud	SM	1894–1983	Újpalánka		1980 Káloz
Schindler Leopoldina Alexandra	1883–1962 CSCS	Bécs	tanítónő		1962 Hejce
Schiratto Mária Gregoria	OP	1886–1958	Nagytőszeg		1954 Hódmező-vásárhely

Schmidt Ilona Skolasztika	SSND–SZ	1908–1987	Károlyfalva		1984 Győr
Schmitz Ilona Katarina	OSU	1908–1992	Budapest	tanár	1992 Budapest
Schneider Gizella Bonifacia	SSND-SZ	1899–1985	Gyertyán- liget, Kárpát- alja		1985 Dabas
Schneider Szidonia Grata	CSCS	1870–1954	Szepesremete		1950 Nagykálló
Schober Terézia Gizella	SMR	1881–1960	Budapest		1958 Budapest
Schreiner Anna Eleonóra	SDR	1872–1956	Mannersdorf, Burgenland		1950 Budapest
Schneider Leopoldina Alexandra	CSCS	1883–1962	Bécs	tanárnő	1950 Hejce
Schrott Anna Amadea	OSM	1901–1977	Abony		1977 Verőce
Schuffarczyk Márta Valdet- rudis	CFSF	1906–1983	Bzinitz, Len- gyelország		1982 Kecskemét
Schuller Teréz	IBMV	1894–1965	Szolnok		1965 Budapest
Schvarcz Julianna	SDR	1884–1959	Ercsi		1950 Budapest
Schwalbe Klára	IBMV	1877–1954	Biele, Len- gyelország		1954 Budapest
Schwarz Anna Poxlina	SDR	1878–1951	Ercsi		1950 Budapest
Schwarz Mária Symphorosa	SDR	1891–1963	Sopronke- resztúr		1963 Budapest
Schweitzer Erzsébet Ferdi- nanda	SSND–K	1873–1961	Kamara- szentgyörgy, Temes m.		1961
Sedon Éva Rodalda	FMM	1918–1995	Budapest		1995 Budapest
Semsey Apollónia Bellina	CSCS	1875–1967	Dunaőrújfalv		1956 Gyöng, Tolna m.
Simkó Irma Patricia	CFSF	1906–1986	Diósgyőr		1982 Miskolc
Simoka Katalin Innocentia	OP	1896–1956	Herény,	Vas vm.	1956 Dúzs, Tolna m.
Simon Anna Meltilla	CSCS	1895–1982. Sz.I.	Jászberény		1981 Jászberény Szent Imre temető- ben temették el.
Simon Jolán M. Margareta	OCD	1910–1987	Szekszárd		1987 Budapest
Sínai Erzsébet Emmanuela	IBMV	1891–1969	Kárásztelek, Szilágy vm.		1955 Újpest
Sínai Júlia Krisztiana	IBMV	1886–1961	Kárásztelek		1955 Újpest

Skerlecz Mária Pietatis	SMR	1872–1956	Oroszló, Baranya vm.		1956 Budapest
Smuk Rozália Ercharda	SDR	1899–1982	Pusztasomorja	ápolónő	1968 Nógrád- verőce
Soltész Ludovika	IBMV	1876–1969	Lapispatak, Szepes vm.		1951 Bódvarákó
Somogyi Márta Imelda	OP	1876–1966	Pakod, Zala m.		1956 Olaszfa
Sós Katalin Verba	SDR	1921–1993	Fegyvernek	ápolónő	1993 Szolnok
Sóti Erzsébet Gerézia	SDR	1899–1990	Kanizsa		1981 Budapest
Spak Anna Cordula	OSU	1898–1973	Timár		1959 Timár
Steier Anna Beda	SDR	1900–1979	Mór		1954 Jászárók- szállás
Stippek Ilona Fidelia	FdC	1886–1954	Budapest		1950 Budapest
Stomp Vilma Erzsébet	OSU	1905–1989	Rakamaz		1982 Kisvárda
Strausz Anna Almeda	FDC	1885–1958	Újpest		1953 Gyón
Stumpf Katalin Márta	OSU	1900–1988	Rakamaz		1982 Kisvárda
Sulák Erzsébet Fulgentina	CSCS	1883–1983	Kálóz		1980 Kálóz
Szabó Anna Gottharda	SDR	1900–1983	Budapest	középisk. tanár	1983 Budapest
Szabó Anna Menedóra	SDR	1901–1986	Acsalag	ápolónő	1976 Acsalag
Szabó Aranka Bertoara	FMM	1911–1992	Egregy		1989 Budapest
Szabó Erzsébet Amatóra	SDR	1897–1969	Tényő	ápolónő	1962 Győr
Szabó Fekete Mária Rozália	CSCS	1923–1998	Jászberény		1992 Jászberény
Szabó Gizella Amanda Mária	FMM	1914–2008	Egregy–Bp.		1998 visszatért a rendbe
Szabó Jolán Marcella	CFSF	1911–1992	Kékkút		1989 Tapolca
Szabó Lujza Celerina	SSND–K	1895–1959	Sátoralja- újhely		1958 Kiskunhalas
Szabó Mária Gundisalva	OP	1886–1968	Dobronak/ Szlovénia	varrónő	1955 Pusztaderics
Szabó Mária Ossia	SPS	1884–1957	Csopak		1957 Balatonfüred
Szabó Mária	FMM	1908–1989	Egregy		1989 Budapest

Szabó Júlia Michaela	OSU	1880–1956	Vének		1951 Budapest
Szalai Julianna Rita	SM	1902–1991	Pécs	tanítónő	1986 Gyöngyös
Szalay Piroska Stella	CSC	1902–1995	Paripás		1988 Budapest
Szántó Mária Johanna	SDR	1876–1954	Fertőendréd		1954 Hejce
Szatmári Erzsébet Epifania	SDR	1885–1957	Nádasd, Vas m.		1957 Győrszabad- hegy
Szatmáry Magdolna Kar- mella	SDR	1897–1989	Kiszinyom (alig olvas- ható)		1984 Nádasd
Szedenic Petronella Mónika	OSU	1875–1956	Borissfalva	házimunkás	1954 Himód, Sopron m.
Szekér Rozália Gabriella	OCD	1896–1974	Zalabesnyő		1964 Zalaegerszeg
Szeles Margit Andrea	OSU	1901–1989	Kisbér		1987 Nagyigmánd
Széll Erzsébet Ignácia	SM	1902–1990	Budapest		1979 Budapest
Szerényi Margit Angéla	SM	1886–1967	Budapest		1964 Budapest
Szigeti Anna Serena	CSC	1888–1958	Hegykő		1958 Pécs
Szimitz Ilona Kalasantia	SDR	1914–1994	Valeapály/ Románia	ápolónő	1991 Nagylózs
Szívós Rozália Clemensa	CSCS	1909–1954	Jászberény		1954
Szlapák Piroska Pia	OP	1903–1992	Csongrád		1987 Kistelek
Szlávik Mária Julianna	OSU	1889–1963	Pozsony		1963 Clerca (alig olvasható)
Szlovák Karolina Julianna	OSM	1892–1974	Garampéteri, Zólyom vm.		1964 Budapest
Szmolenszki Katalin Potámia	SSND–K	1919–1994	Bácskertes	énektanár, karnagy	1991 Budapest
Szorcsik Erzsébet Areta	SSND–K	1910–1991	Zenta		1980 Siklós–Gyüd
Szosnowsky Eugénia Helena	OSBM	1879–1955	Hibiw		1955 Máriapócs
Szóke Berta Benedicta	BMV	1884–1976	Csataszeg		1976 Püspök- szentlászló
Szóke Jusztna Jozefa	SSND-SZ	1891–1969	Mohol		1969 Budapest
Sztupowszky Rozália Elandia	SDR	1914–1995	Madaras		1993 Madaras
Szűcs Ágnes Veronika	CSC	1901–1992	Nagykálló		1983 Eger

Szűcs Julianna Huberta	CFSF	1919–1998	Sátoralja- újhely		1997 Budapest
Takács Irén Chantal	CSC	1915–1994	Guta		1986 Pítvaros
Takács Julianna Nepumucena	OSU	1887–1961	Bágyog		1957 Rábacsanak
Takács Karolina Winarda	FMM	1914–1965	Nyirád, Veszprém m.		1965 Budapest
Takáts Magdolna Tarzicia	OP	1900–1977	Szombathely		1975 Csákvár
Takács Mária Martina	SPS	1923–2012	Csömöde		2000. Nagyvenyim
Takács Terézia Reginalda	SDR	1890–1956	Rábacsanak		1955 Rábacsanak
Tálaszi Mária Hermina	SDR	1904–1975	Pusztamogyoród	ápolónő	1965 Zalaegerszeg
Tanhert Adél	IBMV	1875–1956	Teschen, Ausztria		1951
Taraba Teréz Etelka	SSND–SZ	1907–1992	Mád	tanító, ápolónő	1983 Budapest
Tarencz Márta	IBMV	1887–1969	Fogarás		1969 Eger
Tarr Anna Emelinda	SDR	1907–1966	Érsekújvár	tanár	1962 Tinnye
Tassi Borbála Lucioza	CSCS	1920–1973	Szajol		1964 Tápiógyörgye
Tassy Katalin Flóra	CSCS	1922–2011	Szajol	gyermek- ápolónő	1993. Tápiógyörgye
Telek Rozália Quirina	CSS	1906–1976	Tiszavárkony		1969 Lábatlan
Telich Margit Anna	FMM	1870–1953	Muzsna, Küküllő vm.		1951
Tilner Emilia Angelika	FdC	1872–1957	Bécs		1950 Mihályi
Tlucskó Borbála	IBMV	1889–1971	Szepesremete		1968 Budapest
Tokai Margit Thoma	SDS	1902–1995	Jobbágyi	ápolónő	1974 Jobbágyi
Tokodi Veronika Benignata	SSND–K	1914–2001	Mélykút	tanítónő	2000 Mágocs
Tomanek Adél Florina	FdC	1877–1960	Pécs		1950 Budapest
Tomka Gizella Janka	OP	1899–1984	Budapest VIII.		1965 Budapest
Tóth Anna Ilona	FdC	1914–1984	Jánoshida	ápolónő	1980 Jánoshida
Tóth Anna Perpétua	SSND–SZ	1887–1968	Kiskunmajsa	szakács	1968 Szeged

Tóth Borbála Honora	SDR	1916–1994	Mezőkövesd	ápolónő	1951 Mezőkövesd
Tóth Erzsébet	FMA	1900–1994	Esztergom		1992 Budapest
Tóth Erzsébet	FMA	1900–1994	Esztergom	tanítónő	1992 Budapest
Tóth Erzsébet Olivera	SSND–K	1893–1967	Kalocsa	sekrestyés, harangozó	1963 Kalocsa
Tóth Ilona Klára	FNR–III.	1909–1990	Magyarbél		1989
B. Tóth Irén Mária Borgia	SPS	1926–2008	Kecskemét		2000 Nagyvenyim
Tóth Júlia Etel Frida	FMM	1897–1978	Gyöngyös		1970 Gyöngyös
Tóth Julianna Clarentia	CSCS	1912–1994	Csongrád		1992 Szeged
Tóth Mária Beatrix	OP	1896–1972	Nagypáli		1972 Zalavár
Tóth Mária	SM	–1961			
Tóth Rozália Nicoletta	OP	1926–1999	Bögöt		1994 Hejce
Tóth Teréz Perpétua	FdC	1907–1986	Kerepes		1950 Eger
Tóth Viktória Romána	FdC	1877–1974	Jánoshida		1969 Jánoshida
Tóth Zsófia Godoleva	SDR	1896–1966	Hövej	ápolónő	1963 Hövej
Török Katalin Emerita	IML	1888–1973	Hövej		1957 Fertő- szentmiklós
Traub Róza Szerena	OP	1918–1984	Nagyvázsony		1983 Budapest
Trink Rozália Kázmér	SMR	1914–1986	Orosháza		1982 Budapest
Tullner Mária Generoza	SDR	1878–1967	Győr		1962 Győr
Tullner Terézia Aquilina	SDR	1876–1963.	Győr	ápolónő	1962 Győr
Tüski Rozália Gertrud	JPN	1907–1995	Csorna		1994 Csorna
Újlaki Terézia Angina	SDR	1908–1991	Nemesapáti		1991 Budapest
Urbán Anna Marciána	CSCS	1913–1989	Jász- szentandrás		1989 Vác
Urbán Mária Egenda	SSND–SZ	1879–1960	Kirchen- rochbach, Bajorország		1958 Szeged
Uvira Albertina Klára	SDR	1892–1974	Zayugróc, Turóc vm.	főszakácsnő	1973 Győr

Wahl Adél Anna Berchmana	OSU	1892–1956	Pozsony		1955 Hejce
Vajda Anna Peregrina	SDR	1899–1979	Magyar- kanizsa	szövőnő	1979 Verőcemasos
Varga Anna Matild	SDR	1898–1981	Hövej		1979 Budapest
Varga Erzsébet Eucheria	SDR	1899–1971	Rum	ápolónő	1965 Sárvár
Varga Erzsébet Hortulána	SDR	1898–1951	Érsekvadkert		1950 Budapest
Varga Katalin Taddea	SSND–K	1900–1994	Madaras		1986 Csákvár
Varga Mária		1895–1975	Céterrére	tanítónő	1974 Mátrave- rebély Szentkút
Varga Mária Arnulfa	SDR	1893–1977	Hövej	ápolónő	1955 Hövej
Varga Mária Gelasia	SDR	1893–1960	Szany		1953 Csorna
Varga Mária Ursitia	SDR	1901–1976	Fertő- szentmiklós	műtős assz.	1975 Szentes
Varga Rozália Theofrieda	SDR	1893–1960	Szany, Sop- ron m.	tanítónő	1957 Szany
Vártok Jolán Berchmana	OSU	1906–1996	Kőrösszakál		1955 Budapest
Vass Erzsébet Melitia	CSCS	1888–1965	Tóalmás		1950 Jászberény
Vaszy Blanka Veronika	JPN	1898–1972	Újpest		1963 Budapest
Vedres Erzsébet Raffaella	SSND-SZ	1906–1992	Munkács		1988 Debrecen
Végh Margit Kinga	SSND–K	1919–2002	Sárosd	szabó	2000 Budapest
Verbenszky Anna Bertholda	SDR	1896–1970	Dubrova		1957 Császárvár (alig olvasható)
Verbői Katalin Constancia	SSND–SZ	1879–1958	Kistószeg, Torontál vm.		1958 Elek
Vermes Ilona Johanna Mária	VSM	1916–2002	Valkó	ápolónő	2002 Budakeszi
Vetro Erzsébet Piroska	BMV	1912–2001	Szeged	1986 Pécs	
Vidovics Katalin Auguszta	FdC	1883–1968	Vágszerda- hely	ápolónő	1966 Pécs
Vidra Júlia Georgina	SDR	1903–1982	Nagykapor- nak	ápolónő	1980 Nagykapor- nak
Virágh Margit	IBMV	1896–1975	Budapest IX. k.		1975 Budapest
Vitéz Margit Tabita	CSC	1920–1991	Orosháza	1982 Dabas	

Vízer Katalin Bonnárda	CSCS	1875–1962	Szaniszló, Szatmár vm.		1950 Budatétény
Völgyesi Anna	IBMV	1881–1953	Passau		1950 Budapest– Zugliget
Vörös Anna	SJC	1906–1988	Veszprém		1983 Mezőkövesd
Vrbenszky Anna Bertholda	SDR	1896–1970	Dubrova	ápolónő	1957 Csákvár
Vucskovics Mária Remigia	CSC	1896–1977	Baja		1959 Csákvár
Wagner Erzsébet Renildis	SDR	1874–1951	Győr		1950 Budapest
Wahl Adél Berchmana	OSU	1872–1956	Pozsony		1955 Hejce
Waldherr Erzsébet Crescentia	SDR	1874–1956	Moson- szentpéter		1950 Budapest
Weber Karolina Karola	ENT	1898–1968	Bucsa		1968 Baja
Weisz Anna Candida	FdC	1873–1951	Budapest		1951 Pécel
Weisz Anna Candida	FdC	1873–1951	Budapest		1951 Pécel
Weisz Anna Eritánia	SDR	1896–1957	Mikefa		1953 Hejce
Weisz Mária Aloyzia	FdC	1905–1994	Nagybör- zsöny	műtősnővér	1974 Nagybör- zsöny
Welkovitsch Teréz Nepomucena SDR	1876– 1955	Sirez, Bur- genland			1950 Budapest
Windschauer Erzsébet Gizella	SDS	1897–1975	Győr		1969 Győr
Widrott Anna Emma	CFSF	1906–1996	Wierschutzin, Németország	ápolónő	1995 Budapest
Wittbrodt Anna Emma	CFSF	1906–1996	Wierschutzin, Németország		1995 Budapest
Wrobel Paula Brigitta	CFSF	1884–1957	Zalence, Lengyelor- szág		1954 Budapest
Zala Jolán Palmira	SDR	1908–1977	Győr	ápolónő	1975 Budapest
Zékány Leona Everista	SSND-K	1903–1985	Hátság, Bereg vm.		1983 Hajdúszo- boszló
Zimányi Terézia Edit	SSND-K	1911–1996	Kiskun- félegyháza	tanítónő	1983 Balatonk- enese
Zimmermann Vilma Lidvina	CSCS	1875–1952	Dócifürész Bars m.		1950 Esztergom
Zorkó Gertrud Zita	FdC	1864–1952	Marchen		1950 Eger
Zvonarich Franciska Virgilia	SDR	1899–1970	Kelénpaták		Újszászon halt meg.

Zsigmond Mária Heraklia	SSND-K	1911–1992	Izsákfa	házi munkás	1873 Celldömölk
Zsömbölyi Margit Gloriosa	SDR	1905–1997	Zalaegerszeg		1995 Zalaegerszeg ⁷⁸⁰

Rövidítések: *F.t.* (Fehértői temető); *B.k.* (Barátok templomának kriptája); *Sz.I.* (Szent Imre temető)

Vidéken eltemetett kedvesnővérek

polgári és rendi neve	rend	születés–halálozás	honnan érkezett	hol temették el	egyéb
Ackermann Mária Zita	OSN	Paks, 1901–1983.	1983. Paks	Paks	6 elemi
Acsai Ilona	JPN	Kecskemét, 1908–2007.	2005. Kecskemét		6 elemi
Antal Magdolna Juszтина	SM	Vállaj, 1928–1981.	1981. Bp. XII. k.	Nyírliget Bátor	szakápoló
Arnóczky Margit Lenke	SDS	Komját, 1920–2000.	1997. Bp. Hősök tere	Máriabesnyő	ápolónő
Aszódi Rozália Angéla	OSM	Békésszentandrás, 1903–1998.	1996. Békésszentandrás	Békésszentandrás	Budafoki plébánia sekrestyése
Balázs Erzsébet Immaculáta	OP	Mindszent, 1909–1979.	1979. Dömsöd	Dömsöd	tanítónő, Dömsödon plébánia házvezető
Balázs Erzsébet Stanisláva	OCD	Kispest, 1915–1954.	1953. Paks	Rákoskeresztúr	
Balog Lenke Vikcina	SS-ND-K	Újszász, 1903–1994.	1994. Pécs	Újszász	–
Balogh Julianna		Gyórcsanak, 1892–1980	Győr V.	Győr	htb.
Baumann Mária Felícia	CFSF	Bp. VII. k., 1913–2005.	Bp. 1992.		ápolónő
Berbeim Mária Ilona		Újkígyós, 1915–1976	1976. Gyula	Máriabesnyő	ápolónő
Betán Anna Evasdo	SDS	Karancseszki, 1916.	1996. Karancseszki	Máriabesnyő	ápolónő
Bodizsár Magdolna Charitás	BMV	Oros, 1919–1998.	1998. Miskolc	Miskolc	varrónő
Bujtás Mária Viktória	IML	Petőháza, 1913–1987.	1987. Petőháza	Petőháza	ápolónő
Burkus Franciska Delícia	SS-ND-K	Mészfőcsanak, 1915–1992.	1992. Székesfehérvár	Székesfehérvár	gazdasági szaktanár
Buttás Katalin Evodina	SDS	Óbecse, 1910–2006.	1996. Bp. VIII. k.	Máriabesnyő	–

⁷⁸⁰ Az otthon törzskönyve (Kigyújtás: Besenyi Vendel másolatából.)

Cászár Anna Ortolána	IML	Mező- kövesd, 1913–1991.	1991. Jászárokszállás	Jászárokszállás	
Czakó Veronika Cesine	SS- ND-K	Kiskun- félegyháza, 1909–1961.	1954.	Gyöngyös	Gyöngyösön halt meg.
Császár Katalin Véra	SDS	Püspök- hatvan, 1910–1996.	1993. Bp. XVI. k.	Máriabesnyő	ápolónő
Császár Margit Anzelma	BMV	Sümeg, 1906–1985.	1983. Sümeg	Sümeg	4 polgári, ápolónő
Csere Etelka Brigitta	SDS	Zenta, 1922–2001.	1999. Máriabesnyő	Máriabesnyő	
Csillik Margit Teréz	ACR	Jászberény, 1915–2001.	1998. Bp. Fehérvári u. 31.	Pusztamonostor	műhely dol- gozó
Deák Katalin Ilma	SDS	Bp. IX. k. 1920–2000.	1995. Bp. XII. k.	Máriabesnyő	–
Dorkó Etelka	IBMV	Bekőlce, 1902–1980.	1980. Eger	Mikófalva-Be- kölce	tanár
Éberhard Erzsébet Matild dr.	OSU	Szent- gotthárd, 1916–1997.	1987. Bp. VII. k.	Budapest	egyetemi tanár- nő, Szolidaritás Háziipari Szöv. alk.
Eckrich Margit	UNUM	Sziget- újfalu, 1909–1996.	1994. Cegléd	Cegléd	–
Erdélyi Margit Notburga	BMV	Felső- tárkány, 1905–1988.	1987. Eger	Eger, minoriták t.	Egerben a szeminárium szakácsa
Erdélyi Mária Gonzaga	BMV	Felső- tárkány, 1908–1988.	1987. Eger	Eger minoriták t.	ápolónő, kántor (Felsőtárkány)
Faragó Mária Magdolna	SDS	Kecskemét, 1914–1988.	1987. Bp. IX. k.	Máriabesnyő	betegápoló
Farkas Ágnes Bernarda	SDR	Csorna, 1921–1966	1963. Csorna	Csorna	ápolónő
Farkasinszky Anna Denisia	SDS	Nagykátá, 1918–1999.	1998. Gödöllő	Máriabesnyő	ápolónő
Fazekas Julianna	CSCS	Kökény- puszta, 1912–1985.	1985. Pécs	Pécs	ápolónő
Fedot Erzsébet Edmunda	IBMV	Kemence, 1917–1997.	1996. Gyömrő	Gyömrő	–
Filip Mária Villána	CSCS	Ipoly- haraszti, 1904–1988.	1988. Balassagyarmat	Balassagyarmat	ápolónő
Fischer Terézia Koncessza	SDS	Cikó, 1910–2000.	1994. Bp. VIII. k.	Máriabesnyő	Bp. Piarista rendházban dolgozott

Gál Amália Pelágia	SDR	Sajóbáony, 1922–1995.	Jászberény, 1988. Hentes u.	Sajóbáony	Jászberényben konyhalány
Gerócs Blanka Consoláta	SDS	Siófok, 1912–2003.	1998. Pölöske	Máriabesnyő	tanítónő, Pö- löske plébánián kántor
Gonda Paula Róza Hildegard	CSCS	Lőcse, 1913–1973	1964. Bp. XII. k.	Sárospatak	középiskolai tanár
Gölmeci Mária Alfonza		Bp., 1913–1977	1976. Pomáz		okl. betegápoló
Gyöngyösi Margit	IBMV	Kiskun- főlegyháza, 1912–1991.	1990. Kiskunhalas		ápolónő, Izsákon pléb. házvezető
Hamar Mária Zsófia	CFSF	Gyöngyös, 1909–1995.	1995. Bp. XV. k.	Budapest	ápolónő
Hangai Piroska Inocencia	JPN	Kecskemét, 1920–2003.	1997. Kecskemét	Óbuda	tanítónő, ápolónő
Harmmetler Gizella		Bp., 1899–1969.		Máriabesnyő	gimn. tanár
Hegyessy Róza Ida	ASzFL	Bp. 1920– 1997.	1994. Bp. XV. k.	Pestújhely /temp- lom kriptája)	ápolónő
Hermann Éva Ildefonza	CSS	Baj, 1906–1993.	1992. Bp. XI. k.	Baj	ápolónő
Holecza Julianna Klaudia	VSM	Kartal, 1921–1996.	1982. Dabas	Kartal	4 elemi
Horváth Anna Terézia	CSC	Szom- bathely, 1911–1993.	1993. Bicske	Zsámbék	rajztanár
Huszár Margit Lidia	SDS	Vasvár, 1921–2001.	2000. Kecskemét	Máriabesnyő	diplomás ápolónő
Irsik Erzsébet Bontília	OSM	Bakonybél, 1916–1999.	1999. Püspök- szentlászló	Budapest, Szervita templom	
Kalmár Piroska Bazilissa	SSS	Szeged, 1906–1972	1969. Szeghalom		htb.
Kamettler Gizella Leontina	SDS	Bp. 1899–1969	1966. B. XIII. k.	Máriabesnyő	varrónő
Kancsár Katalin Veronika		Mélykút, 1892–1979.	1978. Pécs	Máriabesnyő	tanárnő
Kardos Erzsébet Melinda	SS- ND-K	Somogy, 1905–1985.	1984. Békés	Békés	tanítónő
Kepes Anna Inmculáta	JPN	Boldog, 1921–2006.	2004. Bp. Fiumei út	Boldog	óvónő
Kincses Mária Magdolna		Nagy- nyárád, 1914–1982	1976. Nagyvnyárád	Nagyvnyárád	tanárnő
Kiss M. Erzsébet Ágnes	JPN	Kecskemét, 1914–1994.	1994. Bp.	Óbuda	
Kiss Terézia Kattiopa	SS- ND-K	Kerény (Délvidék), 1913–1996.	1996. Püspök- szentlászló szoc. o.	Bácsalmás	óvónő

Kiszely Teréz Tilda	SSS	Békéscsaba, 1912–2001.	2000. Csobánka	Csobánka	varrónő
Koczon Mária Leandra	BMV	Pestesháza (Szlovénia), 1913–1996.	1987. Eger	Kőszeg	Egerben a szeminárium szakácsa
Kottlik Erzsébet Matildisz	CSS	Bánfalva, 1905–1985.	1985. Sopron	Sopron	ápolónő
Kovács Borbála Ermina	SDSn.	Hatvan, 1899–1989.	1985. Hatvan	Hatvan	polgári isk. tanár ápolónő
Kovács Terézia Martina	OP	Ludány, 1908–1993.	1992. Eger	Eger	htb.
Kovács Veronika Angéla	JPN	Kecskemét, 1915–1993.	1991. Kecskemét	Kecskemét	szakácsnő
Kozsa Erzsébet Olga	SSS	Hatvan, 1899–1981.	1970. Hatvan	Máriabesnyő	betegápoló
Lévai Klára Salome	SDS	Cibakháza, 1918–2002.	1979. Nagykáta	Máriabesnyő	tanítónő
Lukács Erzsébet Bonaventúra	SPS	Zetelaka, 1896–1992.	1975. Kesztlőc	Kesztlőc	4 elemi, haran- gozó
Lukács Verona Luca	SDS	Szabadka, 1902–1988.	1972. Gödöllő	Máriabesnyő	htb. 6 elemi
Madarász Mag- dolna	SJD	Alsódobas, 1899–1985.	1984. Bp. XI. k.	Budapest	4 polgári +2 felső
Magisztrát Ilona Flávia	JPN	Bp., 1912–1999.	1999. Bp. X. k.	Budapest	tanító, MÁV Utasellátó
Major Margit Kapisztrána	SDS	Bp., 1903–1995.	1993. Budapest V. k.	Máriabesnyő	főiskolai tanár
Makkos Erzsébet	CDCJ	Bp., 1920–2001.	1999. Bp. XI. k.	Budapest	?
Melcher Róza		Edelény, 1916–1971	1971. Miskolc	Edelény	htb
Merle Veronika Fabiola	CSC	Ratkaszegy, 1905–2000.	1999. Bicske	Murarátka	4 polgári
Mészáros Margit Grácia	FDC	Kecskemét, 1924–1999.	1982. Dabas	Kecskemét	6 elemi, női szabó
Miklós Erzsébet Ilona		Bp., 1909–1987.	1979. Nagykáta.	Máriabesnyő	tanítónő
Molnár Ilona Krisztina	SSS	Sándor- falva, 1907–1967	1966. Füle	?	felsőkereske- delmi isk. vég- zett, sekrestyés
Molnár Margit Lima	BMV	Mező- kövesd, 1914–1999.	1997. Mezőkövesd	Mezőkövesd	–
Nagy Irén Sze- rafika	SS- ND-K	Csengőd, 1903–1995.	1991. Kalocsa	Budapest	tanítónő
Nagy Mária Edit	SDS	Öttevény, 1910–2005.	2002. Bp. XI. k.	Máriabesnyő	tanár

Neuhauss Ilona	IBMV	Bp. XII. 1911–1989.	1988. Bp. VIII. k.	Budapest	főiskola, tanár, kézimunka tanár
Novák Hermina Izidóra	BMV	Szikla, 1899–1989.	1983. Eger	Eger	szakács szem- náriumban
Oravecz Erzsébet Perpétua	FdC	Pásztó, 1903–1986.	1984. Pásztó	Pásztó	ápolónő
Oromszegi Borbála Elvira	SDS	Vác, 1927–2011	2001. Kecskemét	Máriabesnyő	tanítónő
Öri Anna Jozefa	ACR	Vép, 1914–1995.	1994. Szombathely	Szombathely	–
Páger Mária	FMM	Makó, 1910–1990.	1988. Makó	Makó	htb. tsz. tag.
Papp Erzsébet Enrika	IBMV	Balaton- füred, 1909–1996.	1996. Budapest V. k.	Budapest	ápolónő
Petróczy Rozália Szanisza	SDS	Karancs- keszi, 1916–1987.	1985. Karancskeszi	Máriabesnyő	tanár, kórházi asszisztens (Salgótarján)
Pfeffer Anna Gerioza	SDR	Szentlőrinc, 1912–1997.	Bp. XI. k.	Dombóvár	
Pitner Ilona Aloyzia	CSCS	Jászárokszállás, 1906–2007.	1988. Jászárokszállás	Jászárokszállás	tanítónő
Polgár Róza Vilma	FdC	Törökszent- miklós, 1905–1953.	1950. Törökszent- miklós	Törökszentmiklós	szakácsnő
Polyák Anna Aomélia	SS- ND-Sz	Király- helmecc, 1905–1995.	1995. Sárospatak	Királyhelmecc	–
Rácz Erzsébet Rufina	SDS	Viss, 1917–1994.	1994. Bp. VIII. k.	Máriabesnyő	Bp. Piarista rendh. alk.
Sándor Irén Bonita	CSC	Rába- kovász, 1908–1999.	1999. Szombathely		6 elemi
Sátor Etelka Honeszta	SDS	Újpest, 1903–1996.	1996. Bp. IV. k.	Máriabesnyő	–
Schlichting Teréz Kornélia	V. irg.	Soroksár, 1891–1969.	1969. Bp. XX. k.	Bp. Pesterzsébet	–
Simon Teréz	FdC	Sümege- csehi, 1892–1956.	1955. Pécs	Pécs	a pécsi klinikán halt meg.
Somogyvári Borbála Emília	csc	Mór, 1911–1999.	1995. Mór	Mór	főnővér
Soós Teréz		Magyar- kanizsa, 1893–1980.	1977. Szeged.	Szeged	tanárnő
Stygar Etelka	SSS	Sajókazinc, 1906–1997.	1996. Gyöngyös	Gyöngyös	–

Super Anna Stefánia	OP	Alsólászló, 1904–1991.	1991. Bp. XIII. k.	Kispest	6 elemi
Szabó Anna Olga	CFSF	Kiscsász, 1902–1997.	1994. Kiscsász	Kiscsász	ápolónő, Kis- császön kántor
Szabó Erzsébet Erminasda	SDR	Zomba, 1901–1956.	1954. Paks		Csákvári gyó- gyintézetben halt meg.
Szabó Mária Katalin	OSM	Kiskun- halas, 1910–1992.	1991. Bp. Szilágyi E. fasor 1.	Budapest X. k.	óvónő
Szabó Mária Paula	OSM	Bp., 1905–1991.	1991. Bp. X. k.	Budapest X. k.	női szabó
Székely Gizella Grácia	SS- ND-K	Bátmo- noston, 1926–1997.	1997. Püspök- szentlászló	Borota	tanítónő
Szél Ilona Lujza	SDS	Galgahévíz, 1921–1997.	1989. Galgahévíz	Máriabesnyő	tanítónő
Szentmihályi Ilona Ida	FdC	Györszen- tívány, 1909–1995.	1992. Bp. VI. k.	Rákoskeresztúr	-
Szikszai Margit Mária Franciska	SM	Pécs, 1917–1983.	1982, Hatvan	Pécs	óvónő Nagy- kátán
Szolnoki Irén Anna	OCD	Győr, 1910–1995.	1995. Tápiógyörgye	Tápiógyörgye	–
Szombati Julianna Eufrázia	JPN	Kiskun- félegyháza, 1908–1992.	1986. Kunszállás	Kunszállás	6 elemi
Tóth Julianna Florenca	CSFS	Oros, 1908–1987.	1985. Dabas	Demecser	ápolónő
Tóth Margit Cecília	OSM	Hatvan, 1900–1965	1965. Hatvan		tanítónő
Török Terézia Bazília	SS- ND-K	Ada, 1898–1984.	1983. Szendrő	Szendrő	6 elemi, htb.
Turjányi Margit		Nógrád- verőce, 1907–1977	1976. Gyula		varrónő
Varga Anna Trifánia	FdC	Mező- kövesd, 1909–1986.	1986. Bp. Rákóczi u. 11.	Mezőkövesd	ápolónő
Varga Ilona Zita	SDS	Nagykátá, 1927–2003.	2000. Tápióbicske	Máriabesnyő	6 elemi
Velősy Irén Martina	SS- ND-Sz	Bp, 1928– 2005.	1986. Debrecen	Budapest Far- kasrét	ápolónő, Katolikus Diákothon Debrecen
Viczián Zsuzsan- na Angéla	OCD	Kondoros, 1900–1997.	1988. Gyomaendrőd	Békéscsaba	htb.
Vögány Lászlóné Tóth Ilona	SM	Jászkisér, 1913–1961.	1960.		

Völgyi Marianna	OCD	Esztergom, 1926–1999.	1997. Bp. VIII. k.	Budapest	–
Zágár Erzsébet Teréziana	OCD	Budapest, 1907–1957.	1956. Bp. XX. k.	Rákoskeresztúr	Budapesten halt meg kór- házban. ⁷⁸¹

Távozások az otthonból

A kedvesnővérek egy része különböző okok miatt távozott az otthonból: más otthonba helyezték, külföldre költözött, visszatért a rendjébe, a rendje vállalta a további gondozását stb.

Álljon itt néhány feljegyzés a Krónikából:

„1975. január 20-án itt volt a csákvári otthon gondnoknője és az egyházi gondozónő. Két nővért hoztak és helyette két nővért vittek Csákvárra tőlünk.

1975. április 15-én Dorkó Etelka⁷⁸² angolkisasszony gondozottunk önként elhagyta az otthonot. Eger Bacsó Béla u. 12. sz. alá költözött.

1976. június 30. Bodnár Valéria⁷⁸³ nővér véglegesen elhagyta az otthonot, mert a jászberényi cigány pasztorációt vállalta fel.

1977. április 17. Elbúcsúztunk Schilly Mária Gertrúd⁷⁸⁴ nővérunktől, aki Hollandiába települt. Egy kis műsor keretében fejeztük ki hálánkat a sok szolgálatért, szeretetért, mindannyiunk számára igen kedves egyéniség volt. 21 évet töltött otthonunkban. Sokat virrasztott a betegek mellett, az ebédlőben fő segítség volt, szeretettel gondoskodott, takarított Ft. atyánál. Mindenkinnek mindene volt.”⁷⁸⁵

1990 után az újra induló rendekbe Jászberényből az alábbi nővérek távoztak:

1. Bató Rozália Kamilla Szervita nővér (Zalavár, 1918–) Bp. saját rendbe költözött, Bp. Hunyadi M. u. 24.
2. Beke Rozália Lothária (Andráshida, 1916–?) 1998. 11. 16-án a piliscsabai otthonba költözött.
3. Boldizsár Ilona Leona Angolkisasszony (Oros, 1909–2006) 1999. 09.29. visszatért a rendjébe Bp. Szarvas Gábor u. 50.
4. Bús Erzsébet Celiana Szatmári irgalmasnővér (Jászberény, 1921–Esztergom, 2000. 08. 08.) 1999. 04. 30. visszatért az esztergomi rendházba.
5. Csonka Mária Angolkisasszony (Budapest, 1920–2011. 08. 13.) 1995. 09. 29. visszatért a rendjébe Bp. Szarvas Gábor u. 50.
6. Erdélyi Margit Izabella Szent Erzsébet Nővér (Vámosgyörk, 1917. 08. 28–Budapest, 2006.) 1999. 01. 18. saját rendjébe költözött.
7. Kulcsár Mária Leona Szegedi iskolanővér (Tornyosapáca, 1917.02.18–2001.12.12.) 1997. december 13. Visszaköltözött a saját rendjébe Bp.

⁷⁸¹ Szociális otthon törzskönyve (Kigyűjtés Besenyi Vendel másolatából.)

⁷⁸² Dorkó Etelka (1902–1980) angolkisasszony, tanító. 1973-ban érkezett az otthonba és 1975-ben visszament Egerbe, majd 1980. március 14-én visszajött, és 1980. április 30-án elhunyt.

⁷⁸³ Bodnár Valéria (1928–2011) IBMV (Angolkisasszony)

⁷⁸⁴ Schilly Mária Gertrud (Újvidék 1916–?), OCD (Sarutlan Karmelita nővérek), gyermekgondozó, 1956-ban érkezett az otthonba, 1977-ben távozott a rendjébe, Hollandiába.

⁷⁸⁵ Krónika 1977. 04. 17.

8. Novák Mária Charitas Szervita nővér (Pécs, 1923..03.11–Bp., 2012.04.01), Saját rendjébe, Bp. Hunyadi Mátyás u. 24. visszatért 2004. 11. 16. Nyughelye, Bp. Szervita templom kriptája.
9. Szabó Gizella Amanda Mária Missziós Nővér (Egregy, 1914–Budapest, 2008. 10. 07.) 1998. 09. 15. saját rendjébe költözött. Bp. Hermina u.
10. Vámos Margit Jolán Szegénygondozó nővér (Ludányhalászi, 1920.11.02–Nagyvenyim, 1998.04.01.) 1992. 01.29. Visszaköltözött a saját rendjébe Krumbach⁷⁸⁶ (Ausztria)
11. Varga Mária Teofila Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregációja (Jászsalsószentgyörgy, 1928–) 1997-ben Budapest Széher u. 71. (még él, 2018. 08. 06.)⁷⁸⁷ Életrajzát megkaptam külön is.
12. Varjú Mária Maurella (Marica) Kalocsai iskolanővér, (Tiszaföldvár, 1921–?): szerzetesnő, háztartási munkákat végzett a rendben. 2004-ben a csepeli Szent József otthonba távozott.

Rövidebb ideig voltak a jászberényi otthon gondozottjai

13. Adametz Katalin	32. Czuczor Apollónia	55. Hermann Mária
14. Adorján Gizella	33. Császlík Erzsébet	56. Horváth Erzsébet
15. Aldorfer Aglája	34. Csirke Anna	57. Holecza Julia
16. Ambrus Jolán	35. Csonka Mária	58. Horka Julianna
Loránta	36. Csutorás Julianna	59. Horváth Irma Jolán
17. Bajczár Margit	37. Dankó Jolán	60. Hönisch Erzsébet
18. Barwid Stefánia	38. Deigner Gertrud	61. Kadanovich Mária
19. Bató Rozália	39. Derzsényi Mária	62. Karácsonyi Erzsébet
Kamilla	40. Dobra Erzsébet	63. Károlyi Mária
20. Beke Rozália	41. Dr. Pickel Paula	64. Kay Rozália
Theofila	42. Éder Mária	65. Kemény Zsófia
21. Bliszko Mária	43. Erdélyi Margit	66. Keszthelyi Karoly
22. Bodnár Valéria	Izabella	67. Király Julianna
23. Boldizsár Ilona	44. Fabó Malvin	68. Kiss Anna
Leona	45. Fekete Ágnes	69. Kiss Erzsébet
24. Borbás Erzsébet	46. Frast Veronika	Enciana
25. Borbély Mária	47. Frühauf Erzsébet	70. Kocsis Julianna
26. Borsodi Anna	48. Ginádt Franciska	71. Konvdinka Szilvia
27. Böröndi Mária	49. Greltar Margit	72. Kophelyi Ilona
28. Briczky Mária	50. Györkös Borbála	73. Kovács Anna
29. Buczkó Ilona	51. Hajduk Mária	74. Kovács Anna
30. Bucsi Anna	52. Hancz Mária	75. Kovács Ilona
31. Bús Erzsébet	53. Hazuka Jozefa	76. Kovács Mária
Celiana	54. Hegedűs Izabella	

⁷⁸⁶ Krumbach Ausztriában van, Weisses Kreuzban éltek, ami Krubachhoz tartozott. A '70-es években a ferences kedvesnővérek kimentek Bécsbe, hogy ott szolgáljanak, és őrizzék a rend hivatását. A '80-as évekbe kerültek Runbachba. Ott éltek a szerzetesi életet. imádkoztak. Vámos Margit Jolán ott hunyt el.

⁷⁸⁷ A szerzetesszolgálat Törzskönyve (Besenyi Vendel másolatában).

77. Kozma Mária
Julianna	104. Patatin Lucia	129. Szabó Katalin
Rafaella (1924)
78. Kozsmér Mária	105. Pelzer Teréz	130. Szabó Lujza
79. Kulcsár Mária
Leána	106. Pettl Mária	131. Szabó Matild
80. Libera Ottilia	107. Pintér Irma Orsolya	132. Szakál Mária
Valentina
81. Lindmayer Margit	108. Plutzer Teréz	133. Szillery Jolán
82. Machon Margit	109. Polgár Julianna
Ancilla	134. Szimicz Ilona
83. Mankos Karolina	110. Pötl Mária	135. Szűcs Irén
84. Márti Mária	111. Prazsák Olga	136. Tamási Terézia
Szeráfia
85. Mauer Anna	112. Raxipovich Mária	137. Tekerés Margit
86. Mayer Mária	113. Rozdolszky
Julianna	138. Varga Irma Mária
Kordia
87. Merényi Anna	114. Rubleczky Erzsébet	139. Varga Mária Teofila
88. Michael Etelka	115. Sáfár Cecília	140. Vámos Margit
Jolán
89. Milus Anna	116. Schilliy Mária	141. Varjú Mária
Maurella
90. Mohácsy Erzsébet	117. Schreindorfer
Márta	142. Tóth Julianna
91. Mohácsy Margit	118. Selmayer Mária	143. Török Borbála
92. Molák Jozefa	119. Selmayer Orsolya	144. Vékony Erzsébet
93. Morell Marianna	120. Skultéti Gizella	145. Verling Katalin
94. Nagy Amália	121. Steiner Márta	146. Weisz Anna
95. Nagy Krisztina	122. Stigelmayer Terézia	147. Wiczian Anna
96. Nagy Margit	123. Sümetz Teréz	148. Wieger Anna
97. Nagy Mária	124. Svitch Erzsébet	149. Wurtzky Katalin
98. Németh Ágnes	125. Szabó Ágnes	150. Wuskovics Mária
99. Novák Mária
Charitas	126. Szabó Franciska	151. Zsombolyi Margit
Gizella Glorioza ⁷⁸⁸
100. Oláh Genovéva	127. Szabó Gizella
Amanda	
101. Oszoha Ilona	128. Szabó Katalin
Katalin (1889)	

Alkalmazottak névsora

1950–2005 között

1950–1977 között (II. sz. Állami Szociális Otthon)

A dolgozók létszámára vonatkozó adatokról kevés anyag áll a rendelkezésre, viszont, amelyek fennmaradtak, azok világi és az egyházi otthon dolgozói és gondozotti létszámát együtt tartalmazzák: 1951-ben 170 fő gondozott, a dolgozói létszám együtt 32 fő.⁷⁸⁹

Található egy dokumentum, mely külön is rögzítette az egyházi otthon személyzeti létszámát, mely szerint összesen 21 fő, ebből 6 gondozónő, valamennyi képesített.⁷⁹⁰

⁷⁸⁸ Szociális otthon törzskönyve (Kigyűjtés Besenyi Vendel másolata alapján.)

⁷⁸⁹ Jászberény Városi Tanács VB. Jegyzőkönyve 1951. április 15. MNL-JNSzML.

⁷⁹⁰ Szolnokon, 1961. 11. 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. 11. 15-én tartott vizsgálatról, 1. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.

1977–1991 között (Városi Tanács VB. Egyesített Szociális Intézete)

Az ápolónők száma általában 10–14, takarítónő 4, konyhai személyzet 10 fő körül lehetett, mosónő 4 fő. Az Egyesített Szociális Intézet ellátotti létszám 750 fő felett volt, ebben a házigondozottak az idősek klubja és három szociális otthon és a gondozóház létszáma is benne van. A mosoda és a konyha szolgáltatása kiterjedt az említett 750 főre.⁷⁹¹

1991–2001 között (Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat Idősek Otthona)

Az intézmény összes létszáma, 1998-ban 44 fő.

Részletezve:

Igazgatásban 3 fő, (Igazgató, gazdaságvezető, és adminisztrátor. Az igazgató helyettese: a gazdaságvezető, és a főnővér.)

Egészségügyi dolgozó 21 fő

Élelmezésben 9 fő

Mosodában 3 fő

Technikai személyzet 6 fő

Karbantartás, (gépkocsivezetés, fűtés) 1 fő

Kerti munkások (A 2,5 katasztrális holdas konyhakertben és az 1 katasztrális holdas parkban) 3 fő dolgozik.

Szociális és foglalkoztató nővér 1 fő. (A foglalkoztató nővér: egyszemélyben látja el a foglalkoztatást – korábban nem volt ilyen státusz – ő kezeli azon lakóknak a költőpénzét is – megbízás alapján – akik erre képtelenek. Kívánságra apróbb bevásárlásokat is elvégzi.

Az élelmezést az élelmezésvezetővel együtt 9 fő látja el. Napi háromszori főétkezést, a betegek diétáját biztosítják. Mivel saját konyhát üzemeltetnek, így az időskori sajátosságoknak megfelelő étrendet tudják biztosítani.⁷⁹²

1998-as jegyzőkönyv utóellenőrzésről:

„A második ütemű bővítés befejezéséhez közeledik. A tetőtér beépítése a lakószobák zsúfoltságát csökkenti.

A megvalósítás utolsó szakaszában van a betegszállító lift megépítése.

Háziorvos napi 3,5 órában látja el a gondozottakat.

Ápoló gondozó 23 fő, közülük 9 szakképzetlen, 5 most folytatja tanulmányait.

2 fő szakképzett főnővér, 1 szakképzett gyógytornász, 1 fő szociális nővér, 1 fő foglalkoztató nővér vesz részt az intézmény munkájában.

A mentálhigiénés feladatok ellátását a plébános, és egy fő, Skolasztika nővér végzi.

Dietetikus nincs.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény vezetése nagy erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy az ellátottak elhelyezési körülményein javítson, a vonatkozó kormányrendelet szakmai előírásainak megfelelően.⁷⁹³

2002-ben a dolgozói létszám:

A tetőtér beépítés után a gondozotti létszám növelésével a dolgozók száma is emelkedett.

Az intézmény 69 dolgozója különböző csoportokban dolgozik:

Igazgatásban 4 fő, egészségügyi csoport + orvos 37 fő, élelmezés 9 fő, technikai személy-

⁷⁹¹ Szívós Jánosné és Szalóki Miklós közlése.

⁷⁹² Szatmári Antalné szakdolgozata 2002.

⁷⁹³ Jegyzőkönyv, 1998. december 8. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közigazgatási hivatal ellenőrzéséről felvett jegyzőkönyv.

zet 9 fő, karbantartás 2 fő, kerti munkások 3 fő, szociális és mentálhigiénés munkatárs 5 fő. Az ápolónők 90%-a szakképzett. A mentálhigiénés 5 fő, mind szakképzett.⁷⁹⁴

Vezetői munkakörben tevékenykedő személyek 1950–2005 közötti időszakban

Gergely István és Gergely Istvánné gondnoki működése idejében (1950–1969, tevékenykedő középszintű vezetők.

Egyházi megbízott: Csapó Gizella M. Thomázia SDR (Isteni Megváltó Leányai) 1950–1969.

Főnövér: Varga Viktória M. Emelina SDR (Isteni Megváltó Leányai) (lelki gondozók voltak)

Gazdaságvezető: Varga Erzsébet M. Angelina SDR (Isteni Megváltó Leányai) 1950–1983.

Élelmezésvezető: Császár Bernadett Precióza SSND-K (Kalocsai Iskolanővérek) 1961–1979.

Főszakács: Habencius Anna Villána OP (Domonkos Nővérek) főszakács 1958–1971 (nyugdíjazása után még 1977-ig töltötte be ezt a pozíciót.)

Fülöp Mártonné Fülöp Anna gondnoki működése idejében (1970–1977)

Egyházi megbízott: Kerekes Anna M. Alvéria CSCS (Szatmári Irgalmas Nővérek) 1970–1973-ig.

Főnövér: Lutze Márta M. Chrisztofóra CSCS (Szatmári Irgalmas Nővérek) 1968-tól 1970-ig.

Főnövér: Bognár Erzsébet Kinga SPC (Ferenccs Szegénygondozó Nővérek) 1953-tól alkalmazott. (Ápolónő, ő lett a főnövér Lutze Márta után.)

Főnövér: Szívós Jánosné 1973–1991.

Gazdaságvezető (főkönyvelő): Varga Erzsébet M. Angelina SDR (Isteni Megváltó Leányai) 1950–1983.

Élelmezésvezető: Császár Bernadett Precióza SSND-K (Kalocsai Iskolanővérek) 1961–1979.

Egyházi megbízott: Nagy Anna Anica egyházi vezetónővér, gondozónővér 1973-tól 1975. májusig.

Egyházi megbízott: Magyarka Borbála Kinga NDS (Notre Dame Nővérek) 1975 júniusától 1991-ig.

Főszakács: Habencius Anna Villána OP (Domonkos Nővérek) 1969–1977.

Főszakács: Szatmári Károlyné Bathó Terézia 1977–1992.

Petri András igazgatói működése idejében (1978–1983)

Intézményvezető ápoló: Szívós Jánosné 1973–1991. (Egészségügyi Főiskola intézményvezetői szak 1979–1984.)

⁷⁹⁴ Szatmári Antalné szakdolgozata 2002.

Gazdaságvezető: Varga Erzsébet M. Angelina SDR (Isteni Megváltó Leányai) 1950–1983.

Élelmezésvezető: Konkoly Józsefné Klinkó Ella 1980–1986 között. (Kórházban dolgozott, majd oda is távozott.)

Egyházi megbízott: Magyarka Borbála Kinga SND (Notre Dame Nővérek) 1975–1991.

Főszakács: Szatmári Károlyné Bathó Terézia 1977–1992. (szakács volt 1969-től)

1978. Szalóki Miklós igazgatói működése idejében (1984–1991)

Intézményi vezető főnövér: Szívós Jánosné 1973–1991.

Könyvelő: Erdődi Sándorné világi otthonból jött át, 1978-ban.

Gazdaságvezető: Rácz János, Borics Jánosné Bíró Margit

Élelmezésvezető: Konkoly Józsefné Klinkó Ella 1980–1986.

Élelmezésvezető: Szilasi Józsefné 1986. Pestről jött.

Egyházi megbízott: Magyarka Borbála Kinga SND (Notre Dame Nővérek) 1975–1991 februárjában távozott.

Szatmári Antalné Kocza Veronika igazgatói működése idejében (1991–2005)

Főnövér: Almási Béláné Viktorik Andrea

Gazdaságvezető: Kisnémeth Lászlóné

Gazdaságvezető: Kelemen Jenőné

Gazdasági ügyintéző: Sinka Ferencné

Műszaki vezető: Szatmári Antal

Élelmezésvezető: Szilasi Józsefné

Főszakács: Szatmári Károlyné Bathó Terézia 1992-ig.

Egyházi megbízott: Pethő Margit Skolasztika VSM (Vizitációs Nővér) 1991. március 7-től 2005-ig. Már 1999. május 18-án is kérte a felmentését.⁷⁹⁵

Adminisztrátor: László Kálmánné

Kovacsics Zsuzsanna SSS (Szoc. Testvér) megbízott igazgató idejében (2005–2008)

Intézményvezető ápoló: Vargáné Deme Katalin

Gazdaságvezető: Kelemen Jenőné

Élelmezésvezető: Szilasi Józsefné

Vargáné Deme Katalin igazgató idejében 2008-tól

Intézményvezető ápoló: Katonáné Pócz Katalin

Gazdaságvezető: Kelemen Jenőné

Élelmezésvezető: Szilasi Józsefné

⁷⁹⁵ Szatmári Antalné: A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi Otthonának vezetői. In. Jászberény katolikus élete. 134–135. o.

Egészségügyi gondozás:

Az orvos – begyógyász – naponta jár az intézménybe és az aktuális feladatokat – félálásban – minden nap ellátja, vizitál, vizsgál, gyógyszert ír, tanácsot ad.⁷⁹⁶

Az intézményben szolgálatot teljesítő orvosok:

- Dr. Kovács Ilona tisztifőorvos
- Dr. Somogyi Klára tisztifőorvos
- Dr. Juhász Erika városi főorvos
- Dr. Sárközi Mária tisztifőorvos
- Dr. Figus Albert 1971-ig
- Dr. Horváth András talán 1956–1972.
- Dr. Juhász Erika
- Dr. Simon László 1972–1982.
- Dr. Kutas Csaba 1982–1997.
- Dr. Varga Aladár 1997–2015.
- Dr. Lakatos Elvira 1997-ben pszichiáter
- Dr. Marschal György pszichiáter
- Dr. Suba György a dolgozók üzemegészségügyi vizsgálatát végezte 1998–2006 között. Ügyeletben több jászberényi körzeti orvos is részt vett a sürgősségi ellátásban.

Alkalmazott szerzetesnővérek az otthonban

1. Achatz Erzsébet Anthuzia SSND-K. (Miasszonyunkról nevezett Kalocsai Iskola Nővérek Társulata), sekrestyés
2. Adametz Katalin Bernadett CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1950. november 15-től.
3. Antal Magdolna Jusztina⁷⁹⁷ SMR (Mária Repatrix Társaság) ápolónő, szakápoló. 1978-ban nyugdíjba vonult.
4. Bakos Lujza Libória SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1959. március 2-től.
5. Balits Rozália Dolorita SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1958. május 19-től.
6. Bathó Mária ápolónő (nem tett fogadalmat) ápolónő, osztályos nővér 1960–1987 között. (Mária Repatrix Társaság)
7. Bárkányi Júlia Alojzia CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1952. szeptember 1-től.
8. Bódis Teréz Tekla, CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1955-től ápolónő
9. Bognár Erzsébet Kinga SSND (Miasszonyunkról Nevezett Iskola Nővérek) 1953. július 10-től.
10. Bognár Mária Gentilia SSND (Miasszonyunkról Nevezett Iskola Nővérek) 1959. november 15-től.

⁷⁹⁶ Uo.

⁷⁹⁷ Antal Magdolna Jusztina (1928–1981), SM (Szociális Missziótársulat).

11. Boros Julianna Majella OP (Domonkos) 1958. szeptember 1-től.
12. Borsos Katalin Franciska SP (Domonkos Nővér), 1964–1987. kertész.
13. Cziczzer Margit Szalézia IBMV (Angolkisasszonyok) 1959. április 29-től.
14. Csapó Gizella Thomazia SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1952. július 22-től.
15. Csapó Teréz Innocentia SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1958. január 15-től, majd 1968. november 21-től.
16. Csepeli Irén Bianca CSC (Keresztes nővérek) 1960. február 5-től.
17. Darabont Mária SJC (Jézus Szíve Népleányai Társaság) kertész
18. Dömök Mária Eliz FdC (Irgalmas Nővérek) ápolónő (A szétszórátás előtt az ORFI-ban volt főnővér.)
19. Dömök Rozália Viktorina CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1954. augusztus 3-tól.
20. Forster Márta Adalberta JPN (Jó Pásztor Nővérek) 1957. július 2-től.
21. Gaál Amália Pelágia SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1956. szeptember 29-től 1979-ig ebédlős nővér volt.
22. Gáspár Mária Azária SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1951. június 7-től.
23. Dömök Mária Eliz CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek) ápolónő.
24. Hábcencius Anna Villána OP (Domonkos nővér) 1958. február 23-tól 1971-ig. Főszakács volt.
25. Kelemen Margit Zsófia CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1959. május 30.
26. Kispál Julianna Margit OCD (Saratlan Kármelita Nővérek) 1955. december 1-től.
27. Knotz Magdolna Xavéria CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1958. július 1-től.
28. Kovács Erzsébet Izidóra CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1958. szept. 21-től.
29. Kubovics Mária Theotima SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1959. október 2-től.
30. Locher Teréz Gabriella CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1950. november 30-tól.
31. Majlik Erzsébet Desidéria SSND (Miasszonyunkról Nevezett Iskola Nővérek) 1953. szeptember 1-től.
32. Marosvölgyi Margit Kinga⁷⁹⁸ CSC (Keresztesnővér) ápoló.
33. Mélykúti Iona Gonsalatrix SSND (Miasszonyunkról Nevezett Iskola Nővérek) 1958. novembertől.
34. Muhari Erzsébet Jolán CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1962. április 15-től. Ápolónő.
35. Párvi Gizella Lucia CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1951. január 16-tól. Könyvelő volt.
36. Pásztori Mária Quartilla SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1955. január 1-től.
37. Pethő Margit Skolasztika VSM (Szűz Mária Látogatásáról Nevezett rend, vizitációs nővérek) 1961. június 2-től. Egyházi vezető nővér.

⁷⁹⁸ Marosvölgyi Margit Kinga Budapest (1908–1986) CSC (Keresztesnővér).

38. Polgár Róza Vilma CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1950. november 13-tól.
39. Polgár Katalin Jácinta CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek) 1962. október 31-én érkezett az otthonba, 1977-ben Pécsre távozott. Jászberényben helyettes főszakács volt.
40. Ráski Jolán M. Hildeberta CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1961. október 1-től.
41. Schilly Mária Gertrúd OCD (Sarutlan Kármelita Nővérek), ápolónő 1956–1977. (Hollandiába ment a rendjébe.)
42. Schümetz Teréz Gertrud CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1950. december 9-től.
43. Szabó Rozália Febronella SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1957. november 13-tól.
44. Szalai Karolin Sebastiana BMV (Annunciata Nővérek, Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgáloi) 1953. december 1-től.
45. Szántó Katalin IBMV (Angolkisasszonyok) 1957. október 8-tól.
46. Szénási Erzsébet Filoména O Praem. (Premontrei Női Kanonokrend) ebédlős dolgozó 1978-ig, konyhalány. (Jánoshidán született).
47. Tombor Mária Rufina CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1956. március 14-től.
48. Tomka Gizella M. Janka OP (Domonkos Nővérek) 1962. június 1-től.
49. Tóth Borbála Honóra SDR (Isteni megváltóról nevezett Nővérek) sekrestyés, varrónő.
50. Vajda Julianna Adónia SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1953. november 16-tól.
51. Varga Mária Theofila CFSF (Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció) 1958. július 1-től.
52. Varga Viktória Emelina I SDR (Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek) 1958. március 2-től.
53. Viati Irén Helladia CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1957. május 6-tól.
54. Vitéz Margit Tabita CSC (Keresztes Nővér) kórusvezető.
55. Weisz Mária Alojzia FdC (Irgalmas Nővérek) sekrestyés
56. Zalán Katalin Luciana CSCS (Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata) 1959. június 15-től.⁷⁹⁹

Férfi szerzetesek, mint alkalmazottak

A férfi szerzetesek végezték a nehezebb fizikai munkát igénylő feladatokat a kertészetben, a sertéstelepen, a karbantartásokban stb. Legelőször 3 férfi szerzetes érkezett 1950-ben, majd a létszámuk 1951-ben még 4 fővel bővült. (A későbbiekben már világi fizikai munkásokat is alkalmaztak.)

1. Aljusch János OSM (Szervita szerzetes) házi munkás, 1950-től.
2. Boromissza Antal SJ (jezsuita) házi munkás, sertésgondozó 1954–1970.

⁷⁹⁹ Az alkalmazottként foglalkoztatott nővérek névsorának összeállításának alapjai: a Jelentések, a Krónika, az érkezésekről vezetett nyilvántartás 1950–1969, Szeretetszolgálat törzskönyve. Adatközlők: Besenyi Vendel, Szalóki Miklós, Szatmári Antal, Szatmári Antalné, Szatmári Károlyné, Szívós Jánosné.

3. Dinya Vince Károly SVD (verbita) kertész 1954-től.
4. Ecséri Mihály SJ (jezsuita) sertésgondozó 1958-tól.
5. Faltum János SJ (jezsuita) 1951–1952.
6. Fehér János SJ (jezsuita) kertész 1951-től.
7. Józsa István OFM (ferences testvér) házi munkás 1950-től.
8. Juhász János Jób OFM (ferences testvér) házi munkás, sekrestyés. 1950–1990.
9. László János Benitusz ferences testvér 1954–1968.
10. Magócsi István SJ (jezsuita) szerelő 1954–1973.
11. Negele József Justus ferences testvér 1953–1954.
12. Pál Ferenc OFM ferences testvér, sertésgondozó 1954–1958.
13. Simó Zoltán SJ (jezsuita) villamosmérnök, szerelő, mindenes, kántor 1954–1975.
14. Szekér István Konrád ferences testvér 1952–1959.
15. Tóth Kovács Lajos SJ (jezsuita) szerelő 1951–1954.
16. Vida Ferenc SJ (jezsuita) házi munkás 1951–1954.⁸⁰⁰

Az egyházi szeretetszolgálat világi dolgozói

A gondozott kedvesnővérek kezdetben alkalmazottként dolgozhattak, és ott is lakhattak, később ez megszűnt. Választaniuk kellett, ha továbbra is alkalmazottként dolgoznak, el kell hagyni az otthont. Többen választották a kiköltözést, a városban béreltek, vagy összefogva vásároltak házat.

1. Albrecht Valéria ápolónő
2. Almási Béláné Viktorik Andrea nővér, főnővér, osztályvezető ápoló
3. Bakki N. Istvánné szakács
4. Balázs Ferencné ápolónő
5. Balázs Miklósné segédápoló
6. Balogh Elemér nyugdíjas 1969. júniustól fűtő
7. Barabás Éva 1993-tól ápolónő
8. Baranyi Anna betegápoló
9. Baráth Gézánné ápolónő
10. Bathó János kertész
11. Bathó Jánosné takarító
12. Békési Zsuzsanna ápolónő 1992-ig
13. Bojti Jánosné ételmezésvezető nyugdíjba ment 1978.
14. Borics Jánosné Bíró Margit gazdaságvezető
15. Bugyi Mária adminisztrátor
16. Bugyiné Buck Rita ápolónő
17. Csík Ágnes 1993-tól takarító
18. Csillik Istvánné Kovács Mária mosónő
19. Csonka Imréné takarító
20. Darázs Erika segédápoló
21. Demény Sándorné ápolónő
22. Demeter Sándorné ápolónő
23. Dobák Jánosné ápolónő

⁸⁰⁰ Érkezések nyilvántartása 1950–1969. Az érintett szerzetesrendek archívumai. Adatközlők: Pál Ferenc, Sisa Menyhért, Szatmári Károlyné.

24. Endrődi Jánosné adminisztrátor
25. Erdődi Sándorné irodai dolgozó
26. Ézsias Istvánné Rózsa Erzsébet 1967. február 14-től takarítónő, mosónő.
27. Farkas István 1969. novembertől fűtő, télen ideiglenesen alkalmazták őket.
28. Farkas Jánosné ápolónő
29. Fejős Istvánné betegápoló 1980-ig.
30. Fejős Jánosné ápolónő
31. Fetter Teréz 1968. október 14-től
32. Fülöp Istvánné konyhalány
33. Fülöp Mártonné Fülöp Anna 1970–1977 között, otthonvezető gondnok.
34. Gajda Pál technikai dolgozó
35. Gergely István 1950–1951 között otthonvezető gondnok
36. Gergely Istvánné 1951–1969 között otthonvezető gondnok
37. Gömöri Julianna 1968. szeptember 1-től nyári szezonban takarított.
38. Görbéné Budai Adrienn foglalkoztató nővér
39. Gréczi Jánosné ápolónő
40. Gulyás Jánosné ápolónő
41. Harsányiné Szepesi Zsuzsanna ápolónő
42. Hegyesi Sándorné segédápoló
43. Hermann Tiborné Fülöp Éva 1992-től, foglalkoztató nővér
44. Holczer Erzsébet mosónő volt Kormos Piroskával.
45. Jakus Józsefné Szórád Margit 1969-től takarító
46. Járai Mária 1992-től betegápoló
47. Juhász Ildikó betegápoló 1978.
48. Juhász László fűtő
49. Juhász Tibor élelemzésvezető 2011-től
50. Kasnya Lászlóné szakács
51. Kasnya Tiborné gyógyszernyilvántartó
52. Kasnyáné Anna konyhai dolgozó
53. Kasza Andrásné adminisztrátor
54. Kelmen Jenőné gazdaságvezető 1997-től.
55. Kis Jánosné Ilona takarító 1982.
56. Kisnémet Lászlóné Boros Anna gazdaságvezető 1997-ig.
57. Kisnémeth László 1992-től mindenes karbantartó, szerelő
58. Kispál Antalné Margit konyhai dolgozó 1981-ig.
59. Kiss Béláné takarító
60. Kiss Jánosné Ilonka 1982–1993 között takarító.
61. Kiss Mária (Szabó Andrásné)
62. Kocsis Vendelné Lonci 1969–1991 között betegápoló
63. Kollár Imréné takarító
64. Konkoly Józsefné Klinkó Ella 1980–1986 között élelemzésvezető
65. Kormos Piroska Mária Mauritia sz.g.n. mosónő volt 1962. június 1-től.
66. Kovács Ferenc technikai dolgozó
67. Kovács Józsefné konyhalány
68. Kovács Sándorné szakács
69. Kovácsné Erzsike takarító
70. Kökény Sámuelné segédápoló

71. Krupa Ferenc sertésgondozó
72. Kun Ferencné Marika 1992-től konyhai dolgozó
73. Kun Lajosné betegápoló 1980-ig.
74. Lajos Béláné Mária betegápoló
75. Lékó Józsefné segédápoló
76. Litkei Tamásné Péli Anna Mária segédápolónő
77. Menyhárt István technikai dolgozó
78. Mészáros Istvánné adminisztrátor
79. Móczóné Kispál Erzsébet takarító
80. Molnár Éva 1982-től betegápoló
81. Molnár Lászlóné mosónő
82. Mondí Józsefné mosónő
83. Móra Istvánné 1969-től ápolónő
84. Mórócz Istvánné Gizella ifj. ápolónő
85. Mórócz Istvánné Irén 1980-tól betegápoló
86. Muhari Ferencné Baranyi Anna 1990-től betegápoló
87. Müller Mártonné Anna 1977.
88. Nagy Györgyné takarító
89. Nagy Istvánné Marika 1980-tól takarító
90. Nagy Katalin ápolónő
91. Novodomszki Jánosné ápolónő
92. Nyitrai Mihályné Király Katalin 1992-től ápoló
93. Nyitrai Miklósné ápolónő
94. Oláh Éva foglalkoztató nővér 1992
95. Oláh Kálmán 1969. november-től sertésgondozó
96. Orosz Ibolya 1966. április 15-től kiegészítő munkás
97. Ország Sándorné Balla Teréz 1969. október 15-től. mindenestől
98. Pászti Pálné adminisztrátor
99. Pernyész Istvánné Mizsei Jolán 1969. november-től
100. Pesti Béla fűtő
101. Pesti Béláné Bódi Rozália takarító 1982-ig.
102. Pesti Károly kertész
103. Pető Andrásné foglalkoztató nővér
104. Petri András 1978–1983 között igazgató
105. Piffkó László polgári alkalmazott 1992-ben. (katona idejét töltötte)
106. Pintér Gyula 1967. június 1-től.
107. Pintérné N. Andrea osztályvezető ápoló
108. Podráczkiné Geröcs Mária segédápoló
109. Pozsonyi Béláné Sándor Erzsébet 26 évig volt ápolónő az otthonban.
110. Pörnyeszi Veronika 1967. augusztus 1-től.
111. Rác János gazdaságvezető 1978-tól nyugdíjazásig, 1988-ig.
112. Rózsahegyi Györgyné Zsuzsa 1991-től diplomás betegápoló
113. Rózsáné ... Erzsébet takarító, mosónő
114. Sánta Béláné segédápoló
115. Sass Lajosné 1991-től betegápoló
116. Schiller Natália ápolónő intézményvezető ápoló 1997-től
117. Simon Andrásné konyhalány

118. Simon Antalné Kovács Teréz mosónő
119. Simon Józsefné Almási Teréz mosónő
120. Sípos Imre szerelő, gépkocsivezető 1978-tól
121. Sinka Ferencné Völgyi Ágnes gazdasági ügyintéző 1993–2018.
122. Sisa Elekné szakács 1994–2016.
123. Szabó Andrásné Kiss Mária 1967. augusztus 16-tól ápolónő.
124. Szabó Gábor gondnok 1985-ben.
125. Szalóki Miklós 1984–1991 között igazgató
126. Szatmári Antal 1974–1978 között, mint a Mezőgép dolgozója másodállásban karbantartó volt az otthonban. 1991–2005 között karbantartó, gépkocsivezető. Egy ideig munkavédelmi és tűzrendészeti előadó is.
127. Szatmári Antalné Kocza Veronika segédápolónő, 1971–1975; ápolónő, 1975–1986; gondozási központ vezetője 1986–1991; igazgató, 1991–2005.
128. Szatmári Károlyné Bathó Terézia 1969–1977 között szakács; 1977–1992 között főszakács
129. Szikszai Mária ápoló
130. Szilas Józsefné Pásztor Erzsébet élelmezésvezető 1986–2011.
131. Szívós Jánosné 1973–1992 között intézetvezető főnövér
132. Szívós Mária 1967. augusztus 16-tól
133. Szívós Melinda 1991-től ápoló
134. Szörös Gyuláné ápolónő
135. Taczmann Ferenc kertész
136. Tarkó Andrásné Marika adminisztrátor
137. Terjéki Istvánné ápolónő
138. Tolnai Jánosné Móczó Ilona mosónő
139. Tóth Anna ápolónő
140. Tóth Endre gépkocsivezető
141. Tóth Henrietta ápolónő
142. Tóth Ilona 1963. október 1-től varrónő
143. Török Pál fűtő
144. Tösér Andrea ápolónő
145. Túri Pálné ápolónő
146. Tuzáné Jakab Zsuzsanna ápolónő
147. Urbán Józsefné segédápoló
148. Ványi Lászlóné Simon Erzsébet 1966. október 16.
149. Varga Ferencné
150. Varga Ferencné ápolónő
151. Varga Margit varrónő
152. Vargáné Deme Katalin 2005–2008 intézményvezető ápoló; 2008-tól igazgató.
153. Vári Annamária ápolónő
154. Vass Rozália ápolónő, fiatal korától a nyugdíjazásig itt dolgozott. 1975-től nyugdíjazásáig.
155. Vass Rozália segédápoló
156. Vassné Erzsébet beteggondozó 1991-ig.
157. Vékás K. Sándorné konyhalány
158. Versegi István 1964-től kertész
159. Versegi Istvánné Bangó Julianna ápolónő, 1964–2005-ig osztályvezető ápoló

160. Versegi Istvánné Bangó Julianna 1964. augusztus 17-től segédápolónő, majd osztályvezető ápoló 1964–2005 között. (1968-ban érettségizett, 1971-ben egészségügyi szakiskolát végzett.)

161. Versegi Lászlóné Pethő Katalin foglalkoztató nővér

162. Versegi Tiborné segédápoló

163. Zsótér Péterné segédápoló⁸⁰¹

Az otthon alkalmazottjai hasonló jogi viszonyban dolgoztak, mint bármelyik nem egyházi szociális otthonban. Itt is működött a szakszervezet, bizalmi volt közel két évtizedig Szatmári Károlyné és Szatmári Antalné, titkár Szívós Jánosné.

Működött továbbá szocialista brigád, vállalásuk fontos része volt az otthon kertjében és a kedvesnővérek hatalmas sírkertjében való szorgoskodás. Családostól vállaltak részt a Mikulás ünnepség, a betlehemes játékok, és a farsangi műsorok megszervezésében és a műsorok színrevitelében.

A női szerzetesrendek régi/új nevének rövidítés jegyzéke

BMV ANK	Annunciata Nővérek – Gyümölcsoltó Boldogasszony Szolgálói
ND MKIT	Kalocsai iskola nővérek Miasszonyunkról nevezett Női Kanonokrend
CDCJ OCD	Jézus Isteni Szívéről Nevezett Kármelita Nővérek
CFSF ASzFL	Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció
NDS CND/Z	Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend
KN/CSC	Keresztes Nővérek
CSCS SZINT	Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata
ENB OSE/SZEBN	Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek
ENT	Egyházközségi Nővérek Társasága – Szent Péter Apostol Leányai
FdC SZLT	Isteni Szeretet Leányai Társulata
FdC SZLT	Irgalmas Nővérek – Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata
FMA FMA	Segítő Szűz Mária Leányai – Don Bosco Nővérek
FNR-III.	Ferences Nővérek – Reguláris III. Rend
FMM FMMN	Ferences Mária Misszionárius Nővérek Társasága
IBMV IBMV	Angolkisasszonyok ⁸⁰²
JPN JPNK	Jó Pásztor Nővérek
CSS CFSsS	Legszentebb Üdvözítő Leányai
OCD OCD	Sarutlan Kármelita Nővérek
OPraem OPraem	Premontrei Női Kanonokrend
OSBM OSBM	Nagy Szent Bazil Rendi Nővérek
OP DNAK	Domonkos Nővérek
OSM SMV	Szervita Nővérek – Szűz Mária Szolgálóleányai
OSU OSUS	Szent Orsolya Rend

⁸⁰¹ Krónika; Érkezési nyilvántartó 1950–1969. Adatközlők: Szatmári Antal, Szatmári Antalné, Szatmári Károlyné, Szívós Jánosné, Versegi Istvánné, Versegi Lászlóné; Krónika és a Szeretetszolgálat törzskönyve.

⁸⁰² A 2002-es generálkongregáció határozatának egyházi jóváhagyása után a közösség 2004. január 30-án vette fel hivatalosan a Boldogságos Szűz Mária Intézete (IBMV) helyett – az alapító szándéka szerint Jézus nevét – a Congregatio Jesu nevet (CJ), valamint teljes terjedelmében átvette a jezsuita Rendalkotmányt. http://congjesu.hu/congjesu/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=5

SDR IML Sopron	Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek
SDS SDS	Isteni Üdvözítő Nővérek – Szalvátor Nővérek
SJC SJC	Jézus Szíve Társasága Napleányok
SM SM	Szociális Missziótársulat
SMR SMR	Maria Reparatrix Nővérek – Örökimádó Nővérek
SPS CPSP	Ferences Szegénygondozó Nővérek
SSND-K MKIT	Miasszonyunkról nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata
SSND-Sz SSND	Miasszonyunkról nevezett Szegedi Iskolanővérek
SSS SZTT	Szociális Testvérek Társasága
VSM VSM	Szűz Mária Látogatásáról Nevezett Rend – vizitációs apácák

A férfi szerzetesrendek nevének rövidítése

OSM	Szűz Mária Szolgái, szervita
SJ	Jézus Társasága, jezsuita
SVD	Isteni Ige Társasága, verbita
OFM	Ordo Fratrum Minorum (Kisebb Testvérek Rendje), ferences
OFM Cap.	Ordo Fratrum Minorum Capuccinorum, CapucinusForrásjegyzék

Forrásjegyzék

Kiadványok:

- BEKE Margit: Az Esztergomi (Esztergom-Budapest) Főegyházmegye papsága 1892–2006. Esztergom
- BORSODI Csaba: A szerzetesrendek feloszlata, működési engedélyük megvonása 1950 nyarán, In: Magyar Egyháztörténeti Vázlatok 2000/1–4.
- BÜSSING, Richard: Egy testvérvárosi kapcsolat barátsággá vált, in: Dr. Suba Györgyné: Jászberény katolikus élete, Jászberény 2010.
- Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Sematizmus 2010. Debrecen
- DIÓS István–VICZIÁN János: Előttünk jártak a hitben, 1945–2010 között elhunyt kedves-nővéreink. Budapest, 2014.
- Dr. ANTALÓCZI Lajos: Jelenések, üzenetek és a jövő – Kisboldogasszony Plébánia, Eger 2000.
- Egri Főegyházmegye Sematizmusa, 1987. Eger
- Egri Főegyházmegye jubileumi sematizmusa, 2004. Eger
- Az Esztergomi Főegyházmegye névtára 1970. Esztergom (Váci Egyházmegyei Könyvtár)
- GERGELY Jenő: Az 1950-es egyezmény és a szerzetesrendek felszámolása Magyarországon, Vigília Kiadó, Budapest, 1990.
- JÓZSA László: „Intruiho ad altare Dei” Szeged, 2016.

- LANKOVSKI, Johanna: Szerzetesség kislexikona Athenaum, 2000.
- Magyar katolikus almanach Szerk. Gerevich Tibor – Leopold Antal – Zsembery István
1927, 1931
- MAGYARY Csilla: Titkos értelmű rózsza - Vallás és Élet Kiadó USA 1979
- MOLNÁRNÉ Szikszai Klára: Urunk szolgálatában Jászapáti, 2007.
- PILLINYI Gyula: A magyarországi latin és görög szertartású világi és szerzetes római katolikus papság névtára és az országos hivatalok névmutatója 1943.
- PILLINYI Gyula: A magyarországi latin és görög szertartású világi és szerzetes római katolikus papság névtára és az országos hivatalok névmutatója 1947/48 évre Budapest
- SÁROS András: A jászberényi ferences templom története. Jászberény, 2004.
- SZÁNTÓ Konrád: A jászberényi ferences templom története Pécs, 1974.
- TÓTH Imre: Római katolikus világi papság és a férfi-női szerzetesrendek címtára 1947/48. Budapest
- TÓTH Lászlóné GÖRBE Zsuzsanna: Szerzetesnővérek Jászárokszálláson. Gyöngyös, 2016.
- TÓTH Sándor, VIRÁNYI Ottó: Római katolikus szociális otthonok képekben, riportokban. Budapest, 1986.
- VARGA Kamill OFM: Szerzetesrendek Jászberényben, Jászberény, 2019.
- VIRÁNYI Ottó: A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat ötven éve, Budapest, 2000.

Közgyűjteményekben, és különböző tulajdonban lévő iratanyagok:

- Besenyi Vendel kigyűjtéseihez felhasznált dokumentumok: Egyházi otthon felvételi naplója (törzskönyve), az Újtemetőben lévő sírhelyek leírása, Jézus Neve Plébánia halotti anyakönyvei, Szolnoki Levéltár polgári halotti anyakönyvek.
- Jászberény Városi Tanács VB. 116/1950.sz. 412. o. In: MNL-JNSzML Jászberényi VB. határozatok.
- Párvi Gizella Lucia történeti visszatekintője 2003. 12. 31; Szatmári Antalné magángyűjteménye
- Szalóki Miklós, 1984–1991 között volt az otthon igazgatója, írásos közlése 2018. 01. 30. JMTDT.
- A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 1950. június 27-én, 1215–121 J–1.1950. elnevezésű véghatározata alapján. Az ingatlan A.I.3-4 sorszáma alatt az újonnan nyitott 26 317. számon kelt bevezetésre: Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun Szolnok Megyei Levéltára (MNL-JNSzML), A rendház tulajdoni lapja.
- Az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség 12287/1960. sz. megkeresése alapján. MNL-JNSzML: a rendház tulajdoni lapja.

- Bánki Vilmos esperes-plébános 131/1975. sz. 1975. december 31-én kelt levele. MNL-JNSzML, a rendház tulajdoni lapjával egybefűzve.
- Jegyzőkönyv, 1951. április 15. a Jászberény Városi Tanács rendes üléséről. MNL JNSzML.
- Szolnokon, 1961. november 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. november 15-én tartott vizsgálatról, 1. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.
- Szolnokon, 1961. november 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. november 15-én tartott vizsgálatról, 1. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.
- Dr. Pap Mihály városi főorvos Jászberényben 1962. szeptember 29-én kelt levele Jászberény Városi Tanács VB. Egészségügyi osztályának 12.845/1962. cü. sz. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.
- Gergely Istvánné otthonvezető (1950–1969), 1957. október 1-jén kelt jelentése a Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának. MNL-JNSzML, a Városi Tanács jegyzőkönyvei.
- Jászberény Városi Tanács VB 116/1950.sz. 412. o. In: MNL-JNSzML Jászberényi VB határozatok.
- Szolnokon 1961. november 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. november 15-én tartott vizsgálatról, 1. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.
- Jászberény Város 1958. évi községfejlesztési (!) terve. MNL JNSzML
- Értesítés a beszerzésről Magyarka Borbála Kinga NDS Notre Dame nővér 1975–1991 között egyházi vezetőnővér részére. Szatmári Antalné gyűjteménye.
- Jegyzőkönyv képviselőtestületi ülésről 1990. december 11. Jászberényi Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye.
- Jászberény Város Önkormányzati ülésének 1991. május 15. jegyzőkönyve. Jászberényi Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye.
- Jászberény Város Önkormányzati jegyzőkönyve 1991. május 15. Jászberényi Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye.
- Megállapodás, a ferences kultúrház és az udvar tulajdonjogáról, bérbeadásáról. Szatmári Antalné gyűjteménye.
- Virányi Ottó és Endrődy Zsuzsanna levele 1999. január 5. Szatmári Antalné gyűjteménye.
- 1986-os helyettesítési, majd 1990. évi, 5 évre szóló kinevezési okirat. Szatmári Antalné gyűjteménye.
- Gergely Istvánné otthonvezető 1957. október 1-jén kelt jelentése a Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának. MNL-JNSzML, a Városi Tanács jegyzőkönyvei.
- Magyar Nemzeti Levéltár Budapest Főváros Levéltára. XII. 3. Egyházi szervek. A Pesti Szervita Rendház és a Magyar Szervita Rendfőnökség iratai 1683–1948. 3,8 ifm.

Magyar Nemzeti Levéltár. XIX-A-21. Az államigazgatás felsőbb szervei. Központi (nem miniszteriális) szervek iratai. Állami Egyházügyi Hivatal. 43. doboz. 124. Szociális Intézmények.

Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár, Solnok

Magyar Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltár, Szombathely

Működő női szerzetesrendek levéltárai:

CSFS/ASzFL Assisi Szent Ferenc Leányai rendház

Kalocsai Érseki Levéltár

Domonkos nővérek rendi krónikája.

Kapucinus Rendház Archívuma, Mór

Verbita Missziósház Archívuma, Kőszeg (Tóth Zoltán SVD)

Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Levéltára, Budapest

V. Egyesített Szociális Intézet 1986. május 12. helyettesítésről szóló kirendelési okmánya (Szalóki Miklós igazgató); Jászberényi Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága 1989. december 20. A gondozási központ vezetőjévé történő kinevezési okirat. (Buzás Sándor tanácselnök.)

Jászberény Városi Tanács VB. Jegyzőkönyve 1951. április 15. MNL-JNSzML.

Szolnokon, 1961. november 25-én kelt: Összefoglaló jelentés a jászberényi II. sz. szociális otthonban 1961. november 15-én tartott vizsgálatról, 1. o. MNL-JNSzML: a Jászberény Városi Tanács Egészségügyi Bizottságának iratai.

Jegyzőkönyv, 1998. december 8. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közigazgatási Hivatal ellenőrzéséről felvett jegyzőkönyv.

Kéziratok, dokumentumok:

Negyedéves jelentések, krónikák 1975–2001. Jász Múzeum Történeti Dokumentációs Tára (JMTDT) az alábbi intézményekről:

- II. sz. Állami Szociális Betegotthon, 1950–1974.
- HAINFAHRT Márton: A jászberényi Ferences kolostor, a jászberényi vár, (tervező építész jegyzetei) 2000. május hó. (Kézirat.) JMTDT Szatmári Antalné magángyűjteménye.
- Elhaltak nyilvántartása 1951. 02. 07. és 1963. 06.13. között. JMTDT Szatmári Antalné magángyűjteménye.
- Érkezési nyilvántartó 1950–1970 évekről. JMTDT Szatmári Antalné magángyűjteménye.
- Érkezési nyilvántartó 1982–1991 évekből. JMTDT Szatmári Antalné magángyűjteménye.
- Jelentések (A mindenkori egyházi megbízott vezető írta) 1975–1978; 1982, 1983, 1984, 1985, 1987, 1988, 1989, 1990. évekből. JMTDT Szatmári Antalné magángyűjteménye
- Krónikák (A kedvesnővérek írták.) 1978., 1979., 1980., 1981., 1982., 1983., 1984., 1985., 1986., 1988., 1989., 1990., 1991 évekből. JMTDT Szatmári Antalné magángyűjteménye.

- Krónikák 1991., 1992., 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1998., 1999., 2000., 2001. évekből. JMTDT Szatmári Antalné magángyűjteménye.
- Párvi Gizella Lucia történeti visszatekintője. 2003. 12. 31.
- Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat Otthona, 1991–
- Szeretetszolgálat Iktatókönyv 1969–1991 közötti időszak. Besenyi Vendel magántulajdona
- Szeretetszolgálat otthona Törzskönyv. Besenyi Vendel másolatában. (Besenyi Vendel tulajdona.)
- Szatmári Antalné: Időskori életútváltozás mentálhigiénés szempontból. Szakdolgozat, Semmelweis Egyetem Testneveléstudományi Kar Mentálhigiéné Tanszék, 2002. Szatmári Antalné magángyűjteménye.
- SZATMÁRI Antalné: Összefoglaló az intézmény életéről 1999. december 16. Szatmári Antalné magángyűjteménye.

Folyóiratok:

- Jászkürt, 1998. 01. 31.
- Jászkürt 2003. 09. 20. 3. o.
- Jászkürt, 1989. 12. 6. o.
- Jászkürt, 2000. 10. 07. 01. 3. o.
- Jászkürt, 2004. 05.29.
- Jászkürt. 1989. december 6.
- Jászkürt 2010. áprilisi száma.
- Magyar Hírlap 1980. 08. 05. 6. o.
- SÁROSDY Judit: Megszentelt hajlék: Megújult a jászberényi katolikus szeretetotthon. Jászkun Krónika, 1998. 01. 26.
- Szolnok Megyei Néplap 1981. 03. 21. 4. o.
- Új Néplap, 1998. 11. 02. 2. o.
- Új Ember 1984. 12. 05. 2. o.
- Új Ember 1984.12.02. 5. o.
- Új Ember 1985. 04. 14. o.
- Új Néplap 1993. 07. 27. 6. o.
- Új Néplap 2000. 12. 31. 1. o.
- Új Néplap 2001. 12. 27.
- Új Néplap, 2000. 10. 02.
- Új Néplap, 2000. 10. 02.
- Új Néplap, Jászsági Extra – Jászberény, 1993.11.23. 6. o.
- Újlaki Hangok Az újlaki Katolikus Egyházközség Lapja, Budapest-Óbuda, 2001. február.
- Váratlan támogatás Jászberényben: Fölgyorsulhat az újjáépítés. In: Jászkun Krónika, 1998. 09.04. 3. o

Internetről letöltött anyagok:

http://congjesu.hu/congjesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:bodnar
<http://lexikon.katolikus.hu/M/Miasszonyunkr%C3%B3l%20nevezett%20N%C5%91%20Kanonokrend.html>

<http://lexikon.katolikus.hu/S/Sz%C5%B1z%20M%C3%A1ria%20L%C3%A1to-gat%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3%20Nevezett%20Rend.html>
<http://szocmissz.hu/tortenetunk.html>
<http://www.adorans.hu/node/2502>
<http://www.jopasztor.hu/>
<http://www.magyarokurir.hu/hirek/notre-dame-noi-tanito-rend-miasszonyunk-noi-kanonrend>
https://hu.wikipedia.org/wiki/Szoci%C3%A1lis_Testv%C3%A9rek_T%C3%A1rsas%C3%A1ga
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=10>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=11>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=13>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=15>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=27>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=28>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=36>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=38>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=43>
<https://uj.katolikus.hu/rendek.php?h=9>
<http://archivum.asztrik.hu/allam-es-egyhazi-elvalasztasa-fakultatív-hitoktatás>
http://archivum.ekor-lap.hu/szabo_erna
http://congjesu.hu/congjesu/index.php?option=com_content&view=article&id=84:bodnar
<http://jezsuita.hu/nevtar/>
<http://jezsuita.hu/nevtar/?l=M>
<http://jezsuita.hu/nevtar/?l=N>
<http://jezsuita.hu/nevtar/author/foadminusr/>
<http://jezsuita.hu/nevtar/szorenyi-holacs-gabor/>
<http://lexikon.katolikus.hu/K/Kalmar.html>
<http://lexikon.katolikus.hu/N/NewBrunswick.html>
<http://lexikon.katolikus.hu/P/Pannonhalmi szociális otthon.html>
<http://lexikon.katolikus.hu/S/Szabadka.html>
<http://pecel.vaciegyszegye.hu/sites/default/files/2009.02.22.pdf> <http://albertgallery.eu/documents/eltero.pdf>
<http://szfvar.katolikus.hu/hirek/elhunyt-zalan-katalin-m--luciana-nover-20150125+20150207/?evhoe=2019-5>
http://www.adorans.hu/N%C5%91i_szerzetesrendek
<http://www.adorans.hu/node/2488>
<http://www.eger.egyszegye.hu/index.php/palanki-puskarik>
http://www.google.hu/magyar_jezsuitak_
<http://www.magyarokurir.hu/hirek/elhunyt-zalan-katalin-m-luciana-nover/>
<http://www.parbeszedhaza.hu/cikk/elhunyt-simo-zoltan-sj>
http://www.ppek.hu/facsimile/Magyar_Papi_Egyseg_1966_36_37_facsimile.pdf Magyarok Nagyasszonya
<http://www.titkosertelmurozsa.shp.hu/hpc/web.php?azonosito=titkosertelmurozsa&oldalko>
<http://www.verbita.hu/az-urhoz-koltozott-dinya-vince-svd-atyá>
<https://bences.hu/data/files/hirlevelek/hl06-2.pdf>
https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_Orsolya-rend

<https://szerzetes.hypotheses.org/noi-rendek/orsolyita>

<https://www.google.hu/#q=Kalmár.html>

<https://www.google.hu/search?q=ap%C3%A1lca+viseletek&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=2ahUKEwjEgcP2-KreAhVMbFAKHYYQgAhUQsAR6BAGFEAE&biw=1428&bih=739>

Leonard Gregotsch OSCam fényképe és adatai

https://www.google.hu/search?q=Leonard+Gregotsch+OSCam&sxsrf=ACYBGNSV0T-GyA_55j9uZ7qdOIRmV14rQ6Q:1578818557691&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=jTWAImkmESV0oM%253A%252CmfIIF7ab_PHajM%252C_&vet=1&usg=A14_kQrjPgLQsBA9pQN9WzIXHrozXsdig&sa=X&ved=2ahUKEwjZ4K661f-3mAhXjtYsKHbrbBDkQ9QEwAnoECAkQCQ#imgcr=jTWAImkmESV0oM

Anton Gots életútjához fényképhez

https://www.google.hu/search?q=Anton+Gots+OSCam&sxsrf=ACYBGNT718ruNr-jE_X4vRxEsppW5oRPZ0g:1578818790470&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwj8ta6p1v3mAhUBAxAIHekoBykQ_AUoAXoECAsQAw&biw=1200&bih=622

Adatközlők

Ambrus Andrásné Rejkó Magdolna 89 éves Jászapáti (Borsos Katalin Franciska) 2018.

Gergely István ifj. Jászberény 2017.

Illés Pál 82 éves, Jászapáti (Borsos Katalin Franciska) 2018.

Józsa László 87 éves Kunszetmárton (Fejős Katalin) 2018.

Kozma Lászlóné Kiss Katalin 69 éves, Jászapáti (Borsos Katalin Franciska) 2018.

Muzsik (Csombó) Katalin szül. Csombó, Pozsony (Bazsó Mária Xavéria) 2018.

Pál Ferenc Szombathely (Pál Ferenc OFM)

Podzemná (Csombó) Erzsébet Bazsó Mária, Párkány (Bazsó Mária Xavéria) 2018.

Sisa Menyhért Jászberény 2018.

Szalóki Miklós 70 éves Jászberény (Az otthon igazgatja.) 2018.

Szatmári Antalné Kocza Veronika 75 éves Jászberény (Az otthon alkalmazottja, igazgatója 1991–2005), 2018.

Szatmári Károlyné Bathó Terézia 79 éves Jászberény 2018. (Az otthon főszakács.)

Székely Béláné Bús Katalin 75 éves Jászberény (Bús Erzsébet) 2019.

Szívós Jánosné Hering Ilona főnővér Jászberény 2018.

fr. Varga Kamill OFM 2017-2019.

Verseghy Istvánné Bangó Júlia 70 éves Jászberény (Az otthon alkalmazottja) 2018.

Verseghy Lászlóné Pető Katalin 56 éves (Az otthon alkalmazottja.) 2018.

Magócs Mária, unokaöccse, keresztfia: dr. Suba György közlése 2019.

Rövidítések jegyzéke

(MNL JNSZML), Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár, Szolnok

(JMTDT), Jász Múzeum Történeti Dokumentációs Tára, Jászberény

Névmutató

- Achátz Anthuza 190
 Achátz Erzsébet Anthuza 26, 76, **162**, 190
 Ács István 82
 Acsai Ilona Eudista **162**
 Ádám Anna Amatóra 74, 76, **163**
 Alfred Pucher dr. 39, 157
 Almási Matild Elakta **165**
 Alojzia, Csillik Mária Katalin 185
 Alyusik János, 63, **275**
 Ambrus Johanna 149
 Ambrus Magdolna Beáta, 97, **165**
 Ambrus Pál 76, 79, 81, 82, 99, 114, 134, 259, **286**
 Áment Lukács dr. 107
 Andor Ilona Lukrécia **165**
 Angelo Brusco dr. 39, 157
 Antal Józsefné 19
 Antal Magdolna 64
 Arnold Bahlmann 54
 Aszódi Rozália Angéla **165**
 B. Tóth Irén Borgia **261**
 Bagi Erzsébet Szevera **165**
 Bagovszky Ádámné 61
 Bajor Hildegard Denise **166**
 Bakki Istvánné **67**
 Balázs Erzsébet **166**
 Balázs Erzsébet Stanisláva **166**
 Balázs Etelka Zsófia **166**
 Balázskovics Anna Polikárpa **167**
 Bálint József dr. 96
 Balta (Barta) Lujza Szidóra/Lidoca **167**
 Bánki Vilmos 17
 Barabás József 79, **292**
 Bárczi Margit **168**
 Bárdos Ferenc 158
 Bárkányi Júlia Alojzia **168**
 Barta Irén Madleine **168**
 Bartha Anna Regina 73, 76, **167**
 Bathó Julianna 147
 Bathó Mária 15, 64
 Bathó Rozália Kamilla **168**
 Bathó Tibor 281
 Batthyány Strattmann László 108
 Baumann Mária Magdolna Felicia 97, 149, 151, 152,
 153, **169**,
 Bazsó Mária Xavéria 91, **170**, 171
 Beke Rozália Lothária 76, 149, 151, 153, 337
 Békési Zoltán 281
 Bender György prof. dr. 147
 Béni Michaela 116, **171**
 Benkő Julianna Szerafina **171**
 Bernard Schueppe 54, 55
 Berniczky Terézia Alfonsa 77, **171**
 Bertalan Erzsébet Modeszta **172**
 Bertók Ferenc dr. 162
 Besenyi Vendel 9
 Birgés László 149
 Birgés Lászlóné 149
 Bíró Márta Szilárda **172**
 Blaskovich Mihály 16
 Bódis Teréz M. Klementina **172**
 Bódis Teréz Tekla **172**
 Bodnár Valéria 15, 74, 91, 99, 149, 150, 151, 158, **172**
 Boldizsár Ilona M. Leona 103, **174**, 186
 Boldizsár Magdolna Karitás **174**
 Boma Olga **174**
 Bontó Julianna Márta **175**
 Bonyai Anna Asztéria **175**
 Borbély Ilona **175**
 Boromissza Antal 63, 70, 275, **281**
 Boros János 280
 Boros Róbert dr. 144
 Borsányi Sarolta 230
 Borsos Katalin Franciska 69, **175**
 Borz Margit Larina **176**
 Bratu Anna Richarda **176**
 Brinkman 143
 Brósz Erzsébet 267
 Brósz Mária Gusztáva 267
 Buczkó Ilona Fridolin 74, 76, 83, 103, 119, 149, 152,
 177, 288
 Bugyáki Gizella Alfonza **177**
 Bugyinka Mária Margit **177**
 Bujdosó Ilona Krisztina **177**
 Bujdosó Mária Joachima 66, **178**
 Burkus Franciska Delicia **178**
 Bús Erzsébet M. Celiána **178**, 179
 Bús Ilona (Kisnémeth Albertné) 179
 Bús Irén (Bojti Istvánné) 179
 Bús István 178
 Bús Mária (Zverina Ernőné) 179
 Buschmann Éva 9, 57, 58
 Buttás Katalin Evodina **180**
 Bürgermeister Anna Devota **181**
 Céli, Priscilla 42, 114, 155, 156, 157, 159
 Czakó Mária Tirza **181**
 Czapik Gyula dr. 12
 Czibik Julianna Margit **97**, **181**
 Cziráki Anna Terézia Cirilla **181**
 Csabai Franciska Filoména **182**
 Csák József, 133, 134
 Csapó Gábor 271
 Csapó Gizella Thomázia 62, 72, 215, **182**
 Csapó Magdolna Elia **182**
 Császár Bernadett Precióza 22, 62, 67, **182**
 Császár Margit Anzelma **182**
 Cséfalvy Endre 108
 Cséki Sándor 12
 Csepela Katalin Loyola **183**
 Csepregy Magdolna Chistophora **184**
 Csernák Margit 136, 169
 Cserniczky Ilona Marianna **184**
 Csihar Mária Szerafika **184**

- Csik István 144
 Csillik Mária Katalin **65, 184, 240**
 Csillik Zsuzsa 87
 Csizmáz István **79, 291**
 Csombó Erzsike 170
 Csonka Mária 74, 108, 169, 186
 Csörgi István 26, 64, 79, 85, 89, 100, 108, 162, 163, 209, 222, **287**
 Danyi Piroska Franciska **188**
 Darabont Mária **188**
 Darvas József 12
 Deli Margit Júlia **189**
 Demeter Mátyás 158
 Demkó Augusztá Gizella **189**
 Dijhuizen 143
 Dinya Vince Károly (Carolinus) 63, 69, **275, 276, 341**
 Diós István 9
 Dobos László dr. 10
 Dobos Teréz Hermina **189**
 Dolovai (Dolovcsák) Erzsébet Annunciáta **189**
 Domán Ferenc 119
 Dorkó Etelka **189**
 Dömök Mária Eliz 64
 Eberhardt Erzsébet Matild **191**
 Eberhardt Thun 54
 Ecséri Mihály 63, 70, **277**
 Ehmman Erzsébet (Jolán) M. Eustolia **191**
 Eichinger Éva Benilda 116, **190**
 Elefánty Kornélia Cypriana 129, **191**
 Endrei (Petzl) Katalin Theobalda **191**
 Endrődy Zsuzsanna 13, 50, 52, 78, **300**
 Erdélyi Margit Izabella **192**
 Erdélyi Margit Notburga **192**
 Erdélyi Mária Gonzaga **192**
 Erki Mária Michaela 76, 98, 114, 149, 151, 153, **192**
 Erős Ferencné Bóta Mónika 73, 99, **192**
 Eszenyi Margit **193**
 Eszenyi Sándor 193
 Fabriczius János 79, **287**
 Faltum János 63, **277**
 Farkas Erzsébet Paula **193**
 Farkas Mátyás 50, 140, 158
 Fazekas Béla 78, 79, 111, **292, 289**
 Fazekas Erzsébet Konstantina 109, **193**
 Fehér Erzsébet **194**
 Fehér János 63, 69, **78**
 Fejős Anna Placida **194**
 Fekete Antónia Eugénia **194**
 Fekete Mária Franciska **194**
 Fekete Zoltán dr. 114
 Ferenc Jolán Brigitta **195**
 Filip Mária M. Villanova (Villána) **195**
 Fodor Teréz **195**
 Fogarassy Margit Valéria **195**
 Forgács István dr. 32
 Forró Rozália Erneszta **195**
 Fraller Kozefa Julianna **196**
 Frank Katalin Teréz **196**
 Fricsy Ádám 91, **281**
 Fritsche Aranka **196**
 Fritz Valéria Melánia **196**
 Füge Vilma Terézia 214, **196**
 Fülöp Mártonné 21, 24, 25, 57, 61, 67, 88, 89, 114, 131, **294**
 Fülöp Vilma Ilka **197**
 Gál (Gaál) Amália Pelágia 65, 131, **197**
 Galvanek Mária Redempta **197**
 Gamauf Erzsébet Chrysostoma **197**
 Gamauf Margit Henrietta 77, **197**
 Gamera Alberta Mária **198**
 Gamera Oszkár 198
 Gáspár Anna M. Ortolána **198**
 Gauder Erzsébet Gertrud **198**
 Gazdag Terézia Hermina **199**
 Gerencsér Anna Matild **199**
 Gergely István 21, 22, 57, **294**
 Gergely Istvánné Szívós Margit 21, 22, 23, 24, 57, **294**
 Gombos Etelka Gabriella **199**
 Gonda Róza Paula Hildegárd **199**
 Gonter Aranka **200**
 Gots, Anton 39, 54, 64, 157
 Gölniczki Mária Alfonza **200**
 Gráf Anna Jozefa **200**
 Gregotsch dr., Leonhard 39, 157
 Greve, Liesel 50, 140
 Gulyás Mária Michaela **200**
 Gulyás Rozália Petrina **200**
 Gyulai Ferenc Illés dr. 121, 149, 150, 154,
 Habencius Anna Villána 65, **201**
 Hagyó-Kovács Gyula 12
 Hainfart Márton 43
 Hajdú Júlia Alexia **201**
 Halmi Irma Cecília **201**
 Hamvas Endre dr. 12
 Hangai Piroska Mária Innocentia **201**
 Harmat Erzsébet 178
 Harrach Péter 46, 47, 48
 Hány Julianna Eszter **202**
 Hautzinger Julianna Klára **202**
 Havasi Róza M. Kamilla **201**
 Hazai György 144
 Heinrich Heekeren **276**
 Hemm János **277**
 Hende Margit Erzsébet **202**
 Herák Mária Szilárda **202**
 Herbert Töpfellel 54
 Herein Stefánia **203**
 Hermann Katalin Tadea **203**
 Hevenesi János 286
 Hevesi Margit Angelika dr. **203**
 Hidegkúti Sándor 79, 292, **293**
 Hildegárd Denise 74
 Hirschfeld Ibolya Alfonza 74
 Hochler Ilona Herlinda **204**
 Holczinger Emília Adalberta **204**
 Holecza József 204

- Holecza Júlia Claudia Simplisciana 185, **204**, 240,
Horgosi Györgyné 148
Horst Gorniak 141, 143
Horváth Anna Terézia **205**
Horváth Erzsébet Jeroma **205**
Horváth Klotild **205**
Horváth Magdolna **205**
Horváth Margit Lea **206**
Horváth Mária Emerencia **206**
Horváth Mária Priszceilla **206**
Hórvölgyi László 292
Hován Ágoston 48, 105
Hoyer, Anita és Mathias 141
Hölszky (Höliszky) Mária Angéla **206**
Hubert Berktké 54, 55
Huszár Józsefné 149
Hutflesz Gizella Erazma **206**, **207**
Illés Margit Puchéria **207**
Ilonka Veronika 295
Imre Borbála Franciska **207**
Isky István 79, **290**
Iványi Erzsébet Filoména **207**
Iványi Margit Damjana **207**
Izsáki Mária Edilburga **208**
Jégl Erzsébet Margaréta **208**
Jóború Magda 12
Józsa Ilona Ildefonza 89, 97,
Józsa István Pachómus 63, **278**
Juhász Greguss Terézia Bonifácia **208**
Juhász János Jób 63, 66, 131, 278, 281
Juhász Júlia Piroska **208**
Juhász Mária Fandilász 74
Kabos Erzsébet Petra **208**
Kádas Emma (Emília) Fortunáta **209**
Kadosa (Köpping) Margit Terézia Mercédesz **209**
Kálmán Erzsébet Márta 203, **209**
Kálmán Kata 203
Kalmár Vince Özséb dr. 7, 9, **283**, 284
Kametler Gizella Leontina **209**
Kancsár Katalin Veronika **210**
Karádi Etelka Doloris (Zsámba) **210**
Károlyi (Károly) Ilona Ignáta **210**
Kasnya Gábor 87
Kasnya Lászlóné 67, 103
Katalin M. Luciana 13
Katona István 106
Kecskés Jolán Márta Fidelis **210**
Kele István dr. 213
Kelemen Margit Zsófia **210**
Kelemen Regina Lelissza 14, **211**
Kelemen Teréz Hildegard **211**
Kempf Margit Kornélia **211**
Kerekes Anna Alvéria 62, **211**
Kerti Mária 114
Keszthelyi Ferenc 148
Kilár Ilona Zsuzsa Bianka **212**
Kincses Mária Magdolna Johanna **212**
Király Mária Modesta **212**
Kispál György 119, 215
Kispál János 215
Kispál Jánosné Nyitrai Anna 215
Kispál Julianna Teréz Margit **212**, 213, 215
Kispál Klára 215
Kispál Margit 116, 119
Kiss Anna Mercédesz **215**
Kiss Balázs 138
Kiss Erzsébet Anasztázia **216**
Kiss Júlia Karitász **216**
Kittel Magdolna Pelágia **216**
Klaczek Anna Ágota **216**
Knotz Magdolna Xavéra **216**
Koczon Mária Leandra 100, **217**
Kohut Zsuzsanna Konstantina 109, **217**
Kokovai Anna Pongrácia **217**
Kolla Katalin Dolorósa **217**
Koncz Mária Pelágia **218**
Kondákor Katalin Szervácia **218**
Kontra Gábor 158
Korány Gabriella Kosztká **218**
Kormos Piroska Mária Mauritia **218**
Kóródi Anikó 106
Koroknyai Zoltán 149
Koroknyai Zoltánné 149
Korom Teréz 242
Korponai Ilona Emília Olga **219**
Kóta Gizella Pongrácia (Pancratia) **219**
Kovách Hildegard (Hilda) Ágota **219**
Kovács Berta 193
Kovács Borbála Ermina **219**
Kovács Borbála Walburga **220**
Kovács Győző 96, 108
Kovács István 288
Kovács Józsefné 103
Kovács Julianna Antónia **220**
Kovács Kamill 114, 118, 119, 215, 280
Kovács Mária Gabriella 149, 151, 152, 153, **220**
Kovács Mihály 218
Kovács Sándorné 67
Kovács Terézia Martina **220**
Kovács Vencel 79, 81, 83, 85, 91, 109, **288**, 289
Kovács Veronika Angéla **221**
Kovacsics Zsuzsanna 57
Közsa Erzsébet Olga **221**
Könyves Ilona 186
Köpeczi Béla 144
Kővári Magdolna Eucharistia **221**
Kövecsek Mária Ottilia **221**
Kövér Károly 149
Kövér Károlyné 149
Krakonperger Teréz Magdolna **222**
Krisztián Mária Kunigunda **221**
Kriván Anna Cecília Ozana **221**
Kruppa Ferenc 70
Kurucz István Remig 79, **289**
Kutas Csaba dr. 66, 78
Laczkó József 43

- Lajter Mária Fortunáta **222**
 Lakatos Julianna Alba **222**
 Lamping, Christa 143
 László Erzsébet M. Eszter **293**
 László Gáborné 149
 László János Benitusz **63, 279**
 Lázár István 126, 127
 Legény Teréz M. Dezidéria **223**
 Legeza Mária Valencina **224**
 Lécai László 253, 299
 Lékó Ilona Hedda **224**
 Lévai Klára Szalome **225**
 Liesel Greve 140, 141
 Lipovicz Rozália Michaela **224**
 Lipták Jolán Teodóra **225**
 Lócsa Mária Relindis **225**
 Lukács Erzsébet Bonaventúra 60, **225**
 Lukács Luca Verona **225**
 Maár Emília Niceta **226**
 Madár Rozália Klára **226**
 Madarász Magdolna **226**
 Magócs Mária 72
 Magócsy István **63, 279**
 Magony Jánosné 27
 Magyar Levente dr. 32, 33, 37, 47, 110, 147, 295
 Magyar Teréz Jozefa 131, 136, **226**
 Magyarka Borbála Kinga 30, 36, 67, 84, 89, 99, 102,
 114, 123, 124, 134, **226**
 Maitz Anna Skolasztika **227**
 Majtényi Etelka Adolfina 97, 149
 Márkus Anna M. Zsófia **227**
 Márkus Anna Zsófia 132
 Marosvölgyi (Márcsik) Margit Kinga 64, **227**
 Martinovits Ilona Eliza **228**
 Martonosi Mária Imelda **228**
 Máté György 107
 Máthé Etel Cella **228**
 Matheja Marie M. Amanda **228**
 Matkovics Margit Ágnes 98
 Mátyás (Izabella) Gizella M. Beatrix **229**
 Mayer Mihály 90
 Mécs László 90
 Melcher Róza Joachima **229**
 Melegh Erzsébet Karola **229**
 Mentés Mihály 137
 Merk Istvánné 67
 Mészáros József 96
 Mészáros Margit Grácia 149, 151, 153, **229**
 Mészáros Veronika Dithilda **229**
 Mező Anna Philothea **230**
 Michálik Veronika Kolumba **230**
 Miklós Erzsébet Ilona **230**
 Módly Margit Irén **230**
 Mohácsi Margit **230**
 Molnár Anna Adelheid **231**
 Molnár Ilona Krisztella **231**
 Molnár Veronika Remigia 76, 149, 153, 230, **232**
 Moravec Emília Assumpta **232**
 Muhari Erzsébet Jolán 64
 Muhari Ilona Regina 151, 152, 153,
 Muhari Mária Lídia Regina 152, 153
 Mülleck Franciska M. Julianna (Szilvia) **232**
 Nagy Anna Nanica 91, 104, 215
 Nagy Béla 79, 100, **291**
 Nagy Katalin 102
 Nagy László 79, **290**
 Nagy Mária Alojzia **232**
 Nagy Mária Edit **232**
 Nagy Tamás 76
 Nagy Vencel 12
 Nagy Zoltán **290**
 Nagykéry Mária 176
 Negele József 63, 69, **280**
 Nemesszeghy Ervin 288
 Németh Anna Klotild **232**
 Németh Erzsébet Otília **233**
 Németh János **281**
 Németh Julianna Gladesinda **233**
 Németh Klára Filoména **233**
 Németh Mária Filippa **233**
 Novák Hermina Izidóra **233**
 Novák Mária Charitász **234**
 Nyírádi Erzsébet Borbála **234**
 Nyúl Julianna Erzsébet **235**
 Oláh Évike 121
 Oláh István 87
 Oláh Zsolt 87
 Olt Károly 12
 Oromszegi Izabella (Borbála) Elvira **235**
 Ottmár 81
 Ozana 108
 Ölbey Irén 101
 Őszi Valéria 72
 Pál (Paál) Ferenc 63, 70, 280
 Pálffy János 158
 Palkovics Ilona 269
 Pálmai Péter Godolfréd 91, 96
 Palócz Dorina 9
 Papik János György 54, 79, 100, 158, **292**
 Papp Erzsébet Enrika **235**
 Papp Izabella 10
 Papp Margit Teréz **235**
 Papp Tihamér 33
 Paraszti Julianna Erzsébet **236**
 Partos Gizella Sigisberta **236**
 Párvi Gizella Lucia 14, 21, 22, 134, 136, **237**
 Pászthy Erzsébet Hildelita **237**
 Pászthy Mária Mechiorist **237**
 Payer Olga 73, **237**
 Pesti Ilona **238**
 Pethő Lajos 239
 Pethő Margit Skolasztika 37, 77, 109, 114, 149, 185,
239, 240
 Peti Erzsébet Ludovika **238**
 Pető István 66
 Pető Skolasztika 159

- Petri András 27, 57, 89, 134, 149, 154, **295**
 Petri Andrásné 149, 154
 Petrik Anna Emerencia **238**
 Petróczy Rozália Szaniszla **238**
 Petsche Erzsébet Apollónia **238**
 Petsche Jozefa Szebasztiana **239**
 Petsche Magdolna Vilhelmina **239**
 Pfeffer Anna Gemoza 98
 Pierina Gilli 121, 122
 Pittner Ilona 47, **241**
 Polgár Katalin Jácinta 65, 76, 77, 91, **242**
 Polgár Teréz Astéria **242**
 Porres Márton 268
 Poszert Ágnes Erzsébet 74, 204, **242**
 Poszert Márton 242
 Pozsgay Imre 144
 Pozsonyi Béláné 114
 Purkathoffer Mária Julianna **243**
 Puskás Mária Anna 14
 Puskely Mária 9, 109, 156, 157
 Puszt Anna Konkordia **243**
 Rác Erzsébet Rufina **243**
 Rác Imre 79, **290**
 Rác István Perbált 29, 134
 Raigl Eleonóra Tehophila **244**
 Rajhona Margit **244**
 Rajz Mihály dr. 96
 Rakusz Mária Kassziána **244**
 Rauer Teréz Zsófia **244**
 Regőczy István 108
 Rehák Paulina Dominika **244**
 Reisinger Anna Kestentia **245**
 Répási Erzsébet Ilona **245**
 Reszler Julianna Hermengilda **245**
 Richard Büssing 9, 48, 49, 50, 65, 141, 140, 143
 Rohrer Amália Johanna 76, **246**
 Rónaky Mária Jolánta **246**
 Rontó Rozália Majella 24, 149, 153, **246**
 Ruby Emilia **246**
 Rudy Mária Filippina **247**
 Rusvai György 28
 Ruth Scherbing 65
 Ruttner Gizella Benedikta **247**
 Salczer Anna Evarista 14, 133
 Samm Margit M. Genovéva **247**
 Sándor Mária M. Imelda **247**
 Sándorfi Anna Assumpta **247**
 Sánta Margit Richarda **248**
 Sáros András 107
 Schöffarczyk Mártha Waldertrudis **249**
 Schaffer Josepha Skolasztika **249**
 Schajermann Mária Seréna **249**
 Schilli *Mária Gertrúd* 15, 74, 91, 198, **249**
 Schirattó Mária Geotórgina **250**
 Schneider Leopoldina Alexandra **250**
 Schneider Szidónia Engrata **250**
 Schuller Terézia **250**
 Schwarz Anna Polixena 14
 Semsei Apollónia Belina **250**
 Seres Jánosné Nyitrai Mária 215
 Simkó Irma Patricia **251**
 Simó Zoltán 63, 70, 76, 77, 118, **281**
 Simóka Katalin Innocencia **251**
 Simon Anna Metilla **251**
 Simon Jolán Mária Margaréta **251**
 Simon Lajos 12
 Simon Margit Renilda **252**
 Sípos Zoltán 86, 288
 Sisa Menyhért 61, 86
 Solymosi János 70
 Sólyom József 158
 Somogyi Márta Imelda **252**
 Soós Anna Aloysia 214
 Soós M. Aloysia 214
 Söke János 38
 Spák Anna Kordula **252**
 Stefan Wyszynsk 240
 Stoss Amália 198
 Stuchlik Józsefné 10
 Suba György dr. 121, 149, 154,
 Sulák Erzsébet Fulgentia **252**
 Super Anna Stefánia **252**
 Szabadka Zoltán Medárd dr. 79, **284**
 Szabari Gábor dr. 149
 Szabari Gáborné dr. 149
 Szabó Anna Gottharda 162
 Szabó Aranka Bertoara **253**
 Szabó Fekete M. Rozália **255**
 Szabó Gizella (Göndike) 149, 153
 Szabó István Tihámér 79, **285**
 Szabó Jolán Marcella **255**
 Szabó Lajos Brúnó 79, **283**
 Szabó Mária Gundiszalva **256**
 Szabó Olga Erna 12, 13, 22, **253**, 255
 Szakos Gyula dr. 13, 134, 135, 254
 Szalai Piroska Stella **256**
 Szalóki Miklós 9, 10, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 39,
 57, 59, 62, 89, 130, 132, 134, 147, **296**
 Szamári Anikó 87
 Szarvas Irén 136
 Szatmári Antal 26, 109
 Szatmári Antalné Kocza Veronika 9, 29, 33, 37, 45, 52,
 57, 62, 99, 109, 114, 141, 141, 147, 148, 149, 150,
 154, 155, 156, 158, 160, 161, **297**
 Szatmári Ildikó 87, 149
 Szatmári Károly 87
 Szatmári Károlyné Bathó Teréz 9, 23, 65, 67, 147, 148,
 149, 153, 156
 Szekér István Konrád 63, **281**
 Szekér Róza Gabriella **256**
 Széles Margit Andrea **256**
 Széll Erzsébet Ignácia **256**
 Szénási Erzsébet Filoména 65, **257**
 Szigeti Anna Szeréna **257**
 Szívós Jánoska 87
 Szívós Jánosné Hering Ilona 9, 33, 62, 69, 87, 119, **298**

- Szívós Rozália Clementina (Klemensa) 257
 Szlávák Mária Julianna 257
 Szlovák Karolin Julianna 257
 Szőke Berta Benedikta **257**
 Szőke János 40, 43
 Szőke József 109
 Szőke Jusztna Jozefa **258**
 Szörényi (Holács) Gábor 13, 100, 183, 253, 254, 298
 Szűcs Ágnes Veronika **258**
 Taczman András 110
 Takács Ervin 108
 Takács Irén Chantal **258**
 Takács Karolin Vinárda **259**
 Takács Mária Martina 49, 292, **259**
 Takács Nándor dr. 30, 44, 96, 155, 160
 Takáts Magdolna Tarzícia **259**
 Tálasi Mária Irmina **260**
 Tassi Borbála Luciosa **260**
 Tassy Katalin Flóra 66, 151, 153, **260**
 Telek Rozália Quirina/Kvirina **260**
 Toldy Ferenc 203
 Tombor Mária Rufina **261**
 Tomka Gizella Janka 114, **261**
 Tóth Albert 44
 Tóth Anna Ilona 76
 Tóth Borbála Honora 24, 28, 61, 75, 61, 72, 76, 149,
 151, 153, **262**
 Tóth Ferenc 261
 Tóth Ilona M. Aquinátia **262**
 Tóth Irén Mária Borgia 49, 292
 Tóth István 12
 Tóth Júlia Etelfrida 119, **262**, 263
 Tóth Julianna Clarentia **262**
 Tóth Julianna Florentina **262**
 Tóth Kovács Lajos 63, **282**
 Tóth Margit Cecília 138
 Tóth Mária 204, 239
 Tóth Mária Beatrix **262**
 Tóth Ottokár 11
 Tóth Rozália Nikoletta **264**
 Tőke István 261
 Török Teréz Bazilissza **264**
 Traub Róza Szeréna **264**
 Tukora Jánosné 149
 Urbán Anna Marciana **264**
 Vajda Anna Peregrina **265**
 Vámos Margit M. Jolán **265**
 Váradai Béla dr. 96
 Varga Erzsébet Angelina 62
 Varga Erzsébet Hortulána 14
 Varga Erzsébet M. Angelina 341
 Varga Kamill 9
 Varga Mária Arnulfá **266**
 Varga Mária Teofhila **265**
 Varga Mihály 19
 Varga Viktória M. Emelina 22
 Vargáné Deme Katalin 57, 141
 Varjú Mária Mauréla (Marica) 102, 149, 151, 153, **266**
 Vártak (Vártok) Jolán Berchmana **265**
 Vass Erzsébet Melitia **266**
 Vass Rozália 114, 148, 149
 Vaszlovsky Károly Attila 9, 38, 39, 48, 121, 143, 146,
 147, 148, 149, 150, 153, 155, 156
 Vaszlovsky, Wiertina 38, 39, 143, 146, 152, 154, 155
 Vedres Erzsébet Raffaella **267**
 Velkei Barnabásné Kispál Klára 215
 Velőssy Teréz Martina 65, 66, 73, 75, **267**,
 Velősy Elek 267
 Velősy György dr. 268
 Veöres Jolán 101
 Veres József 12
 Vermes Ilona Johanna Mária **269**
 Vermes Viktor 269
 Verseghy István 69
 Versegi Lászlóné Pethő Katalin 9, 102, 127, 234
 Versegi Mónika 87
 Vetró Erzsébet 149
 Vetró Erzsébet Piroksa **269**
 Viczián János 9
 Viczián Zsuzsanna Mária Angéla **269**
 Vida Ferenc 63, **282**
 Virágh Margit **269**
 Virányi Ottó 9, 13, 29, 30, 33, 34, 37, 45, 47, 72, 86,
 100, 104, 105, 134, 273, 289, 297, **299**
 Vitéz Margit Tabita 76, **269**
 Vörös Anna **270**
 Vucskovics Mária Remigia 83, **270**
 Wágner Erzsébet Renildis 14
 Wéber Karolina Karola **271**
 Weide, (Koos van de Weide) 39
 Weide, Koos (van de Weide) 143, 144, 146, 148
 Weide, Ria (van de Weide) 39, 45, 46, 48, 66, 121, 143,
 144, 146, 148, 153, 155, 160
 Weis Mária Alojzia 75, 97, **271**
 Windsauer Erzsébet Gizella **271**
 Wrobel Pauline Brigitta **271**
 Zágár Erzsébet Terezina **271**
 Zalán Katalin M. Luciána 13, 29, 33, 37, 50, 72, 86,
 134, 180, **272**
 Zana Mátyás dr. 19
 Zékány Leona Evariszta **272**
 Zimmermann Vilma Lidvina **272**
 Zorkó Gertrud Zita 14
 Zsendör Kispál Mária Hortulána **215**

Helynévmutató

- Ada 264
 Adács 290
 Ajak 265
 Albertirsa 247
 Alcsút 121
 Alcsútdoboz 191
 Álmosd 209
 Alsódabas 226
 Alsólászló 252
 Alsóújlak 245
 Altenheim 54
 Amerika 143
 Andocs 290
 Arad/ma: Románia 219
 Argentína 175
 Arló 287, 290
 Atkár 290
 Ausztria 14, 39, 40, 44
 Bács 256
 Bácsföldvár 228
 Bagolyirtás 13
 Baja 203, 242, 270, 271, 285
 Bajorország 291
 Bakonybél 11, 168, 210, 216, 299
 Baktalórántháza 127
 Balassagyarmat 163, 175, 195
 Balatonakarattya 163
 Balatonalmádi 196
 Balatonfüred 235, 238
 Balatonmáriaifüredő 189
 Balmazújváros 293
 Bánréve 292
 Bátor 290
 Battonya 204
 Bécs 166, 169, 250,
 Becsehely 203
 Békéscsaba 11, 231, 269
 Békésszentandrás 165
 Bekölce 189
 Belgium 39, 40, 42, 156, 159
 Bénye 229
 Bercel 238
 Berlin 284
 Besztercebánya 115
 Bezdán 277
 Bicske 205
 Bodrogolaszi 290
 Bódvafalva 203
 Bódvarák 203
 Bódvarákó 175
 Boldog 279
 Boldogkőváralja 251
 Bolsvara 146
 Borsfa 261
 Bő 199
 Bögöte 264
 Brüsszel 78, 157, 159
 Budafok 165, 191, 201, 202, 284, 287
 Budakeszi 171, 240, 269
 Budaörs 196
 Budapest 10, 14, 26, 99, 108, 123, 134, 143, 144, 166,
 167, 168, 170, 171, 172, 175, 177, 178, 181, 182,
 183, 184, 186, 188, 189, 191, 192, 193, 194, 195,
 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205,
 208, 209, 210, 211, 216, 217, 219, 220, 221, 222,
 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234,
 235, 236, 237, 238, 241, 243, 246, 247, 248, 249,
 250, 251, 252, 253, 255, 256, 258, 261, 263, 264,
 265, 266, 267, 269, 270, 271, 276, 277, 278, 279,
 281, 282, 285, 287, 288, 290, 298, 299, 300
 Budapest-Albertfalva 179
 Budapest-Cinkota 288
 Budapest-Kamaraerdő 198
 Budapest-Zugliget 173, 211
 Budatétény 275, 276, 284
 Bugac 290
 Bükkösd 208
 Bzinitz/ma: Szlovákia 249
 Cegléd 181, 212, 216,
 Celldömölk 182, 217
 Chorin/Németország/ 257
 Cibakháza 214
 Csákvár 11, 15, 168, 181, 194, 199, 214, 216, 220, 243,
 258, 270, 271, 299
 Csanálos 245
 Csány 139
 Csatószeg 258
 Csehszlovákia 14
 Csehszlovákia 14, 115, 222
 Csepel 182, 183
 Cserszegtomaj 175
 Csetreg 172
 Csetnek/ma: Szlovákia 221
 Csíkszereda 79, 292
 Csongrád 191, 263
 Csorna 182, 200, 206
 Csömödér 258
 Csóvár 238
 Csurgó 261, 289
 Dabas 172, 176, 202, 209, 229, 235
 Darmstadt 296
 Deáki 201
 Debrecen 195, 228, 267, 268
 Dejtár 288
 Demecester 263, 287
 Dénesfa 270
 Deszk 194, 217, 228, 231, 255, 290
 Deutschpiekar /Lengyelország 228
 Dévaványa 163
 Devecser 191
 Diósgyőr 178, 218, 223, 251, 265, 290
 Dióskál 209

- Dóc/Dócifűrész 272
Dokkum 150, 151, 153
Dombóvár 219
Dombrád 276
Domoszló 291
Dorog 169
Dömsöd 166
Drégely-csitári 118
Drégelypalánk 299
Dunaföldvár 281
Dunaharaszti 237
Dunakiliti 226
Dunaszerdahely 288
Dunavarsány 188, 198
Dúzs 251
Edelény 176, 229
Eger 165, 167, 171, 173, 175, 178, 189, 192, 194, 201, 216, 217, 220, 221, 232, 234, 244, 247, 262, 283, 292
Egerszalók 118, 119
Egrefy 253
Egyek 293
Elek 232, 267
Élesd 250
Emőd 261
Endrőd 253, 275
Enying 289
Eperjes 205
Ercsi 14, 170
Érd 191, 277, 282
Erdőkövesd 291, 292
Erdőkövesd 292
Erdőtelek 292
Érsekújvár 198, 228
Érsekvadkert 14
Esztergom 167, 172, 176, 178, 180, 193, 194, 195, 196, 197, 200, 207, 208, 211, 212, 216, 221, 224, 225, 237, 241, 244, 247, 255, 257, 260, 261, 263, 272, 281, 283, 284, 288,
Fallóskút 118
Farád 247
Farnos 201
Felsőapáti 189
Felsőgresd 280
Felsőgagy 291
Felsőgöd 243
Felsőgesd 221
Felsőszemeréd 199
Felsőszinevér/ ma: Ukrajna 171
Felsőtárkány 192
Fényeslitke 292
Fonyód 230
Franciaország 297
Füle 231
Füzesabony 276
Garampéteri 257
Gáva 245
Gerencsér 205
Geszteréd 276
Gödöllő 206, 209, 228, 236, 243, 284, 285, 287,
Grác 286
Groningen 39, 45, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 155
Gúta/ma: Szlovákia 195, 258
Gyomaendrőd 269
Gyón 11, 105, 199, 205, 206, 208, 211, 215, 216, 220, 221, 228, 229, 257, 258, 299
Gyöngyös 11, 224, 263, 271, 279, 283, 284, 287, 290, 292,
Gyöngyössolymos 232
Gyöngk 250
Győr 14, 178, 204, 211, 218, 222, 233, 250, 256, 271, 278, 284
Győrszabadhegy 199
Győrszentiván 289
Győrszentmárton 194
Gyula 120, 167, 193, 262
Gyulakeszi 233
Hága 121, 146
Hajdúszoboszló 272
Hangács 278
Hasenfeld /Alsó-Ausztria 238, 239
Hátszeg/ma: Románia, 272
Hatvan 189, 194, 219, 221, 229, 236, 295
Hegykő 257
Hejce 13, 172, 217, 244, 250, 291
Helynévmutató összesítve
Hercegkút 291
Herény 251
Heves 257
Hévíz 299
Hidaskürt 288
Hidasnémeti 195
Hódmezővásárhely 165, 175, 217, 230, 232, 243, 250, 258, 279, 282, 290, 171
Hollandia 9, 15, 39, 46, 143
Homonna/ma: Szlovákia 184
Hoogenzand (Hollandia) 150
Hort 170
Högyész 162, 183, 272
Hövely 266
Ikervár 162, 201, 235
Innsbruck 285
Ipolyharaszti 195
Ipolykürt 224, 225
Ipolytölgyes 72, 73, 292
Isaszeg 277
Ischl 191
Istebna, Lengyelország 217
Ivác 219
Ják /Tótfalu 224
Jakabszállás 219
Jánoshalma 224, 298
Jánoshida 118, 239
Japán 143
Jászsószentgyörgy 265, 268, 290

- Jászapáti 74, 163, 286, 290
 Jászárokszállás 172, 180, 189, 193, 198, 224, 231, 232, 241, 293
 Jászberény-Portelek 212
 Jászdózsa 268, 286
 Jászfelsőszentgyörgy 208, 218
 Jászfákóhalma 223, 224
 Jászkisér 287
 Jászladány 29, 58, 205, 218
 Jászó 284
 Jászóújfalú,
 Jászszentandrás 264
 Jásztelek 294
 Jóka/ma: Szlovákia, 220
 Józsefváros 240
 Kács 118
 Kajárpéc 289
 Kalocsa 163, 165, 183, 203, 224, 271, 277, 278, 282, 286, 287, 298
 Kálóz 188, 195, 249, 252
 Kám 202
 Kanada 143
 Kaposvár 235, 286, 290
 Káptalanfa 233
 Kapuvár 202, 203, 206, 211, 152
 Karancseszki 238
 Karancseszki/Bikalikk-bányatelep 207
 Karánsebes/ma: Románia 230
 Karcag 232
 Karcfalva/ma: Románia 283
 Kartal 25, 204, 205,
 Kassa/ma: Szlovákia 184, 218, 238, 277, 290, 291, 230, 291
 Kassamindszent/ma: Szlovákia 291
 Kászonfelfűz/ma: Románia 228
 Kecskemét 162, 178, 181, 200, 201, 210, 221, 229, 235, 237, 249, 250, 261, 269, 281
 Kékkút 255
 Kenyerin 257
 Kerekegyháza 230
 Kerkaszentmiklós 199
 Keszthely 212
 Kesztlőc 225
 Kéthely 210
 Kevermes 22
 Kína 143
 Kisbér 256
 Kisbér 289
 Kishegyes 216
 Kishuta 291
 Kiskanizsa 11
 Kiskede 197
 Kiskomárom 289
 Kiskőrös 287
 Kiskőrös 287
 Kiskundorozsma 209, 238
 Kiskunfélegyháza 163, 178, 181
 Kiskunhalas 191, 210
 Kiskunmajsa 222
 Kismarton/ma: Ausztria 206
 Kisnána 182
 Kispest 166, 223, 252, 277, 278
 Kistarcsa 165, 257, 265
 Klagenfurt 280
 Klotildliget 211
 Kolontár 290
 Kolozsvár 204, 238
 Komárom 196, 199, 289
 Komárom/Dunaújfalú 250
 Kondoros 269
 Kölpény/ma: Szerbia 284
 Kőmörő 211
 Kőrösszakál 265
 Kőszeg 11, 165, 166, 175, 182, 184, 188, 201, 202, 203, 217, 220, 224, 227, 229, 230, 232, 238, 242, 244, 245, 250, 251, 252, 256, 258, 261, 263, 264, 275, 276
 Krumbach (Ausztria) 178
 Krumbachi (Németország) 265
 Kunágota 222
 Kunszentmárton 194, 216, 291
 Kunsziget 182
 Lábatlan 260
 Lantosfalva 245
 Lázárfalva 216
 Leibnitz (Ausztria) 280
 Leiterszentgyörgy 14
 Lengyelország 14, 240
 Letenye 218
 Léva 183
 Liptórozsashegy/ma: Szlovákia 206
 Liptószentmiklós/ma: Szlovákia 224
 Losenstein 78, 121
 Losonc 218
 Lőcse/ma: Szlovákia 199
 Lőrinci 186, 272
 Ludány 201, 220, 223
 Ludányhalászi 265
 Mád 291
 Magyarkanizsa/ma: Szerbia 194, 210
 Makkosmária 118
 Makó 228, 232, 249, 255, 270
 Marcali 189
 Marchen 14
 Máriabesnyő 59, 183, 205, 209, 210, 219, 221, 222, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 232, 235, 243, 271
 Máriagyűd 163
 Máriagyűd 217
 Máriamakkos 120
 Márianosztra 241
 Máriapócs 286
 Máriaremete 118, 168
 Martonvásár 198
 Mátrafüred 119
 Mátraháza 119
 Mátraszentimre 299

- Mátraszentimre Bagolyirtás 299
 Mátraverebély 59, 118, 120, 239
 Mátraverebély-Szentkút 283
 Mátyásföld 96
 Mélykút 208 , 210
 Ménfőcsanak 178
 Mérk 127
 Mernye 236
 Mersevát 227
 Mezőhegyes 175
 Mezőköves 165, 168, 180, 193, 195, 198, 220, 262,
 270, 277, 282, 290, 291
 Mezőszilas 290
 Mezőtúr 216
 Miava/ma: Szlovákia 193
 Middelstum (Hollandia) 146
 Miklóshalma 170, 189
 Mindszent 166
 Miske 271
 Miskolc 79, 175, 210, 228, 229, 241, 251, 292
 Miskolc-Görömböly 293
 Miskolc-Mindszent 287, 290
 Miskolc-Újdiósgyőr 293
 Mohács 232
 Mohol/ma: Szerbia 258
 Monok 270
 Montichiari (Olaszország) 121, 123
 Mór 199, 280
 Mosonmagyaróvár 172, 207, 229
 Mosonpéter 216
 Mosonszentjános 200, 206
 Mosonszentmiklós/Jánosháza 226
 Mosonszentpéter 170 , 202
 Mosontétény 244
 Muhi 291
 Munkács/ma: Ukrajna 167, 267
 Murakeresztúr 289
 Nag 290
 Nagyatád 11, 206, 221
 Nagybánya/ma: Románia 208
 Nagyberény 205
 Nagybörzsöny 271
 Nagybuca 271
 Nagydorog 234
 Nagyigmánd 256
 Nagykálló 250, 258, 292
 Nagykanizsa 11, 208, 238
 Nagykapornak 275
 Nagykapornak 277, 279, 282, 286, 287
 Nagykapos/ ma: Szlovákia/ 284
 Nagykáta 115, 204, 205, 219, 224, 225, 230, 236
 Nagykikinda 225, 228
 Nagykőrös 181, 216
 Nagynyárad 212
 Nagypál-Nyíres 263
 Nagysurány 288
 Nagyszombat 197, 286
 Nagytétény 242
 Nagytószeg 217, 150
 Nagyugróc 244
 Nagyvárad/ma: Románia 278
 Nagyvázsony 210, 264
 Nagyvenyim 161, 259, 265
 Németboly 196
 Németmokra/ma: Ukrajna,
 Németország 9, 14, 39, 54
 New Brunswick 283, 284
 New York 283
 Nógrádbercel 238
 Nógrádverőce 202, 205, 206, 209, 219, 244, 258, 281,
 286, 278
 Noszvaj 247
 Nyírad 259
 Nyíradony 293
 Nyírbátor 276
 Nyíregyháza 175, 205, 230, 244, 245, 246, 250, 284,
 291, 292, 293
 Óbecse 225
 Ógyalla/ ma: Szlovákia 211
 Olad 242
 Olaszfa 252
 Olaszfalu 184
 Olaszország 121, 226
 Oldenburg (Németország) 142
 Ónod 79, 291
 Oros 175, 263
 Orosháza 269
 Oyte (Németország) 51, 140
 Ózd 249, 293
 Öttevény 232
 Ötvös /Kóny/ 233
 Pakod 252
 Paks 166, 244
 Pálháza 210
 Palotabozsok 258
 Pamlény 291
 Pannonhalma 62, 107, 182, 196, 210, 233, 242, 275,
 277, 278, 279, , 280, 281, 282, 284, 285, 286, 289,
 299
 Pány 238
 Pápa 205,
 Parád 276
 Paripás 256
 Pásztó 290
 Pátroha 278
 Pécel 188, 217
 Pécs 11, 13, 36, 37, 90, 99, 176, 177, 178, 189, 191,
 192, 194, 196, 201, 206, 208, 209, 210, 212, 213,
 215, 220, 226, 227, 232, 234, 235, 238, 242, 244,
 246, 251, 269, 251, 269, 271, 275, 277, 278, 279,
 281, 282, 284, 286, 299
 Pélibőszentkereszt 11
 Peresznye 227
 Pest 245
 Pesterzsébet 143, 218, 255, 269, 270
 Pestszentlőrinc 188

- Pestújhely 194, 228, 249, 260
 Péterréve/ma: Szerbia 165
 Petesháza 217
 Petőmihályfalva 229
 Piliscsaba 11, 13, 170, 199, 271, 299
 Pilisliget 170
 Pilisvörösvár 277, 281
 Pilisszentiván 243
 Pischelsdorf-Romatschachen (Stájerország) 243
 Pitvaros 258
 Pókaszeptk 289
 Polgár 183, 290
 Polgár 290
 Polgárdi 204, 208, 215, 239, 269, 291
 Pomáz 200
 Pószaszentkatalin/ma: Ausztria 244
 Pozsony/ma: Szlovákia 248, 257, 258
 Pozsonypüspöki/ma: Szlovákia 258
 Pötréte 202
 Pusztaderics 256
 Pusztamogyoród 260
 Pusztamonostor 295
 Pusztavacs 276
 Püspök 208
 Püspökszentlászló 13, 168, 219, 225, 242, 243, 244,
 261, 281, 282, 299
 Rábakovácsi 220
 Rábasantmihály 233
 Ráckeve 229
 Rád 290
 Radamos/ma: Szlovénia 256
 Rakamaz 222
 Rákoskeresztúr 166, 183
 Rákospalota 178
 Rákosszentmihály 257
 Rátka 291
 Regőce 277
 Rém 218
 Répcebánya
 Róma 97
 Rozsnyó/ma: Szlovákia 283
 Ság 219
 Ságújfalu 288
 Sajóbáony 197
 Sajólád 293
 Salgótarján 11, 232, 265
 Sándorfalva 228, 231
 Sándorfalva 231
 Sárospatak 195, 199, 200
 Sárvár 206
 Sashalom 178, 288
 Sátorlajújhely 176, 181, 193, 197, 218, 225, 230, 247,
 265, 291
 Scheibbs (Ausztria) 280
 Segesd 11
 Selmecbánya/ma: Szlovákia 183, 232
 Siklós 181, 210
 Siklós-Gyüd 163
 Simontornya 278
 Siófok 184
 Soponya 188
 Sopron 11, 79, 166, 170, 182, 191, 199, 200, 206, 232,
 292
 Söjtör 212
 Straßburg/ma: Strasbourg (Franciaország) 211
 Súr 289
 Sükösd 173, 271
 Sümeg 182
 Süttő 212
 Svájc 39
 Szabadka/ma: Szerbia 225, 284
 Szajol 224, 260
 Szakony 194
 Szank 222
 Szárazbő-pusztá 188
 Szarvaskende 220, 256, 220, 258, 264
 Szatmár – Szatmárnémeti/ma: Románia 172, 176, 183,
 191, 193, 194, 195, 197, 200, 202, 206, 207, 208,
 209, 210, 215, 216, 218, 225, 228, 232, 236, 237,
 244, 245, 250, 251, 252, 255, 260, 266, 282
 Szécsény 11, 177, 178, 223, 262, 278, 279, 283
 Szeged 75, 166, 172, 175, 177, 178, 195, 202, 211,
 212, 226, 228, 229, 230, 237, 238, 250, 258, 263,
 269, 270, 272, 275, 278, 281, 283, 287, 290, 298
 Szeged-Fehértó 168
 Szegvár 231
 Székelykeresztúr/ma: Románia 198
 Székesfehérvár 13, 14, 44, 119, 160, 176, 178, 194,
 195, 199, 206, 209, 210, 211, 236, 237, 239, 242,
 243, 250, 251, 252, 275, 276, 287, 289, 299
 Szekszárd 235, 251, 258
 Szelevény 176
 Szemere 291
 Szendrő 264, 290
 Szentdienes 235
 Szentendre 237
 Szentfülöp/ma: Szerbia 165, 190
 Szentgotthárd 184, 191, 222, 285
 Szentkirály 257
 Szentlőrinc 189
 Szentmargita-pusztá 291
 Szentmártonkátá 207
 Szepesremete 250
 Szepsi 291
 Szered 226
 Szerencs 291
 Szikla 233
 Szikszó 291
 Szilvásvárad 119
 Szob 181
 Szolnok 246, 250, 268, 282, 297
 Szombathely 167, 171, 172, 177, 178, 182, 184, 189,
 192, 194, 202, 205, 209, 214, 215, 217, 220, 224,
 227, 230, 231, 232, 233, 243, 244, 247, 249, 258,
 264, 280
 Tab 277

- Tabajd 281
 Tállya 291
 Tápiógyörgye 260, 278
 Tápióság 236, 271
 Tápiószőlős 260
 Táplánszentkereszt 246
 Tar 276
 Tarcál 291
 Tárkány 289
 Tata 170, 280
 Tatabánya 169, 217, 263
 Temesvár/ma: Románia 169, 177
 Ter Apel (Hollandia) 146, 150
 Tímár 252
 Tiszaalpár 183
 Tiszabercel 293
 Tiszadob 290
 Tiszaföldvár 163, 266
 Tiszahomok 275, 282
 Tiszalök 162
 Tiszaluc 210
 Tiszapolgár 182
 Tiszaszentimre 291
 Tiszavárkony 260
 Tóalmás 266
 Tornyosnémeti 247
 Tóthegy 289
 Törökbálint 14, 168
 Törökszentmiklós 196, 291
 Tura 287
 Túrterebes/ ma: Szlovákia 282
 Ugod 290
 Uithuizen (Hollandia) 150
 Újfehértó 215
 Újgrác 248
 Újlak 239
 Újpalánka 249
 Újpest 166, 218, 221, 228, 229, 232
 Újszász 132, 296
 Újszentanna 195
 USA 14, 43, 44
 Vác 119, 180, 181, 183, 192, 207, 210, 211, 224, 225,
 226, 228, 232, 235, 239, 244, 264, 278, 299
 Vadász/ma: Románia 167
 Valkó 269
 Vállaj 127, 208, 249
 Vámosgyörk 192
 Várkesző 14
 Várpalota 228
 Vasalja 171
 Vasvár 165, 166, 203, 217, 220, 224, 227, 230, 239,
 244, 247, 256, 263
 Vaszar 289
 Vechta 9, 44, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 56, 65, 78, 140,
 141, 142, 155
 Vecsés 170, 212
 Vecsés-telep 165
 Végvár/ma: Románia 162
 Velem 230
 Vép 226
 Verőce 199
 Verőce 210
 Verőce 229
 Verőcemaros 13, 72, 212, 282, 299
 Veszprém 175, 201, 235, 262, 265, 270, 285, 290,
 Vilmány 291
 Visk/ma: Románia 243
 Westeremden (Hollandia) 150
 Zalaapáti 290
 Zalabesnyő 256
 Zalaegerszeg 168, 212, 256, 260
 Zalaegerszeg 246
 Zalaszentbalázs 289
 Zalatna/ma: Románia 236
 Zalavár 168, 264
 Zalkod 262
 Zaránk 293
 Zarkaháza 242
 Zelezie/Galicia/ma: Lengyelország 270
 Zenta/ma: Szerbia 283
 Zetelaka/ma: Szlovákia 225
 Zimándújfalú/ma: Románia 165
 Zirc 247
 Zombor/ma: Szerbia 198, 217, 277
 Zugliget 186, 275, 279, 290, 282,
 Zsámbék 191, 199, 206, 208, 216, 220, 221, 227, 234,
 1238, 247, 256, 269, 270, 297
 Zsombolya 191

Rezümé

Több éves kutató és feldolgozó munka eredményeképpen valósult meg dr. Suba Györgyné: Szeretetszolgálat Jászberényben c. mintegy 400 oldalnyi terjedelmű könyve.

Magyarországon a második világháború után a kommunista baloldal igyekezett a teljes hatalmat magához ragadni, minden olyan egyént likvidálni akartak, aki esetleg potenciális ellenfél lehetett. 1950-re érkezett el az idő, hogy a legnehezebb ellenféllel, a katolikus egyházzal is leszámoljanak, hosszú parttalan viták lezárása után oszlatták fel a szerzetesrendeket. A kedvesnővérek közül sokan plébániákon helyezkedtek el, ahol különböző munkakörökben alkalmazták őket (sekrestyés, harangozó, kántor, házvezetőnő). Többen vállaltak házi gondozást, vagy éppen a termelőszövetkezetekben végeztek különböző fizikai munkát.

A betegek, idősek, a gondozásra szoruló szerzetesek otthonra leltek az akkor alapított szeretetszolgálat által az állammal közösen működtetett szociális otthonokban.

Az jászberényi ferences kolostorban apácák részére alapítottak szociális otthont, melyben az idők folyamán több mint 30 rend tagjai kaptak hosszabb-rövidebb ideig elhelyezést.

A gondozottak közül, egészségi és fizikai állapotuk szerint nagy szorgalommal vettek részt a konyhai, a kertészeti, gondozási és egyéb munkákban is. Nagy szeretettel segítettek egymást, különösen a rendtársak figyeltek egymásra. Itt is éltek tovább a rendi életüket, dacára az erősen megváltozott körülmények között. A kedvesnővérek civilben is igaz tanúi maradtak Jézus Krisztusnak. Istenbe vetett hitük, példamutató életvitelük, szorgalmuk alapján nagy megbecsülésnek örvendtek nemcsak az otthon dolgozói, hanem a település lakosai körében is.

A mindenkori világi személyzet, vezetők és beosztottak igyekeztek a lehetőséghez képest minden feltételt biztosítani a hit gyakorlásához. Ennek szellemében tartották az egyházi ünnepeket, rendi évfordulókat, és egyéb kulturális rendezvényeket is.

A szerző jól tagolt dolgozatában tárja elénk: az otthon történetét, a zárt otthon falai közötti életet. (Részvétel az otthon működtetésében, alkotói tevékenység, lelkigondozás, egyházi ünnepek, rendi élethez kapcsolódó megemlékezések, ünnepek, kulturális rendezvények, üdülések, zarándokutak.) Külön fejezetet kapott a végső búcsú, temetés, és a temető. Tekintélyes rész foglalkozik az otthon bel-és külföldi kapcsolataival. Az egész könyv igen hangsúlyos része az Arcképcsarnok fejezet, ahol több mint 400 kedvesnővér, férfi szerzetes, lelkész életútját mutatja be.

A könyv minden megállapítása irattárakban, levéltárakban, a kedvesnővérek által vezetett krónikákban, az otthon irattárában fellelhető információkra, ismeretekre épül. De igen jelentősek az egykori dolgozók elbeszélései is. Ezeket egybegyűjtve csak ebben a könyvben találhatjuk meg.

A könyv a legteljesebb adatközlésre törekedett, a hivatkozásokat megtalálják minden lap alján, így a kutatók, a téma iránt komolyabban érdeklődők is pontos, részletes adatforrásokhoz juthatnak, de a csak olvasni vágyók is találhatnak, érdekes, olvasmányos leírásokat, megrázó szerzetesi életutakról, önfeláldozó élettekről, alázatról, szolgálatról, kultúra közvetítéséről stb.

Sok helytörténeti adat és esemény bemutatása teszi még érdekesebbé a könyvet, aminek nem titkolt célja az adatok összegyűjtésén, rendszerezésén és közzé tételén kívül az is, hogy Jászberény történetének és vallásos életének egy újabb területét ismertesse meg az olvasókkal.

A nagy munkát, az adatok összegyűjtését, feldolgozását dr. Suba Györgyné végezte, ő a kiadvány szerzője szerkesztője. A szerző segítői: Szalóki Miklós, Szatmári Antalné Kocza Veronika, Szatmári Károlyné Bathó Teréz, Szívós Jánosné Hering Ilona, fr. Varga Kamill

OFM, Versegi Istvánné Bangó Júlia, Versegi Lászlóné Pethő Katalin, Vaszlovszky Károly Attila. Lektor: Papp Izabella. Szakmai lektorok: Szalóki Miklós, Szatmári Antalné Kocza Veronika. Anyanyelvi lektor: Stuchlik Józsefné Szabari Erzsébet.

A fotók az otthonról, az egykori dolgozóktól és a forrásban megjelölt helyekről származnak.

Nagy erénye a könyvnek a részletes tartalomjegyzék, a pontos név-és helynévmutató, amely a könyv használatát, a tájékozódást nagyban megkönnyíti.

A könyv természetesen nem lehet teljes még akkor sem, ha szerzője, szerkesztője erre törekedett mindvégig, de hiszi, hogy a még ma fel nem lelt adatok egyszer nyilvánosságra kerülhetnek, a zárt anyagok titkossága az idők folyamán megszűnik, s ezt a témát valaki majd folytatja, kiegészítve a most még kérdőjeles részeket.

A Jász Helytörténeti Kör és a Jászapátiak Baráti Egyesületének közös kiadásában, nagy támogatói összefogással készült el a szeretetszolgálat jászberényi otthon alapításának 70. évfordulója alkalmából. Emléket állítva ezzel az otthon egykori lakóinak, a több mint 1000 kedvesnővérnek, szerzetesnek és róluk gondoskodó többszáz dolgozónak is.

Értékes könyv, a maga nemében egyedülálló és mindenképpen hiánypótló és időtálló. Méltó arra, hogy a hívők és nem hívők a könyvespolcukon elhelyezzék, és időről időre levéve azt, gyakran forgassák.

Summary

The 400-page book written by dr. Suba Györgyné with the title of *Charity Service in Jászberény* is based on several years of research.

After the Second World War the communists made every effort to grab the power. They strived to eliminate all those who were deemed potential rivals. By 1950 time had become ripe for a final showdown with the most serious opponent, notably the Catholic Church. It was after lengthy and futile disputes that the religious orders were dissolved. Many of the Sisters of Charity went on to work in parishes in different occupations (sacristans, bell-ringers, cantors, and housekeepers). Quite a few of them undertook home care for the sick and the elderly, or decided to work as labourers in cooperatives.

Sick and elderly people, as well as monks and nuns in need of care all found accommodation in the retirement homes jointly operated by the state and the newly-established Charity Service.

Such a retirement home was set up for nuns in the Franciscan Monastery of Jászberény. Over time members of more than 30 religious orders were taken care of in this institution for shorter or longer periods.

The inmates were busy (in function of their health and general fitness) working in the kitchen, or in the garden, or taking part in other types of chores. They helped each other with great affection. Former fellow nuns were especially attentive to each other. They went on living a monastic life in spite of the radically changed social environment. The Sisters of Charity remained faithful witnesses of Jesus Christ even after ceasing to be nuns officially. They were highly respected by workers of the retirement home, as well as by the populace of the town for their strong faith in God, their exemplary way of life, and their diligence.

The lay staff (leaders and inferiors alike) attempted all the way to make it possible (within the confines of the conditions) to fully practice the Christian faith. Religious festivals, anniversaries of the Order, and other cultural events were held in that spirit.

In her well-structured book the author presents the history of the retirement home, and the life going on within its walls: participation in running the home, creative activities, religious life, religious festivals, anniversaries of the Order, ceremonies, cultural events, recreation trips, and pilgrimages. A separate chapter is devoted to the topic of passing away, funerals and cemeteries. External relations of the retirement home (both in Hungary and abroad) are extensively covered in the book. Special importance is attached to the Portrait Gallery which presents the careers of more than 400 Sisters of Charity, monks and priests.

All findings of the book rely on data and information retrieved from the archives of the retirement home, and chronicles written by the Sisters of Charity, as well as from other archives. The oral contributions of former employees are also of high value. Those are meticulously collected and compiled exclusively in this book.

The book has been meant to be as detailed as possible. Annotation is to be found at the bottom of each page. Therefore, specialists, researchers and all those with a heightened interest in this topic will find the book to be an invaluable trove of accurate and detailed information. However, the general public (with an average level of interest in the topic) will also find a lot of interesting reading in the book: thought-provoking and easy-to-read descriptions of heartrending careers of monastic figures, of self-sacrificing personalities, of humility, of service, of transmission, of culture etc.

The quality of the book is enhanced by the presentation of numerous local events and data of local history. A declared aim of the book is to provide information for the readers

on a new and uncharted territory of the history of Jászberény, and the religious life of its inhabitants.

The tremendous task of collecting and processing the data was carried out by dr. Suba Györgyné, who is the author and the editor of the book. She was assisted by Szalóki Miklós, Szatmári Antalné Kocza Veronika, Szatmári Károlyné Bathó Teréz, Szívós Jánosné Hering Iлона, fr. Varga Kamill OFM, Versegi Istvánné Bangó Júlia, Versegi Lászlóné Pethő Katalin, Vaszlovszky Károly Attila. The text was revised by Papp Izabella. Professional consultants were Szalóki Miklós and Szatmári Antalné Kocza Veronika. Linguistic revision was carried out by Stuchlik Józsefné Szabari Erzsébet.

The photos were obtained from the retirement home, from former employees, and from other sources as indicated in the book.

The summary was translated into foreign languages: Sasvári Tekla (English),...

This book has a remarkably detailed table of contents, as well as an accurate index of names and place names. All these make it easy for the reader to use the book.

As a matter of fact, this book cannot be fully comprehensive no matter how hard its author-editor was trying to achieve that all along. But she is convinced that someday new data are bound to come to light, and restricted material will become public, and someone in the future will be able to carry on processing the pertinent material. If and when that job is done, some open questions will gain answers, and the present book will be hopefully brought to completion.

The book is published to commemorate the 70th anniversary of establishing the retirement home of Jászberény. It is a joint edition of the Jász Helytörténeti Kör (Association of Yazygian Local History) and the Jászapátiak Baráti Köre (Association of Friends of Jászapáti). Thus homage is paid to the former inmates of the retirement home, the more than 1000 Sisters of Charity, monks and to the hundreds of employees who took care of them.

The book is not only valuable but also unique in its kind, and is authoritative in this topic. The book should have a respected place on bookshelves of believers and non-believers alike, and is definitely worth browsing time and again.

Samenvatting

Het 400 pagina's tellende boek van Dr. Suba Györgyné met de titel Szeretetszolgálat Jászberényben

(Liefdadigheidswerk in Jászberény) is gebaseerd op onderzoek dat meerdere jaren duurde.

Na de Tweede Wereldoorlog hebben de communisten alles in het werk gesteld om de macht te grijpen. Ze probeerden diegenen te elimineren die als potentiële rivalen werden beschouwd. In 1950 was de tijd rijp voor een laatste machtstest met de meest beslissende tegenstander, namelijk de katholieke kerk. Na langdurige en zinloze geschillen werden de bestellingen ontbonden. Veel van de zusters van liefdadigheid werkten in parochies in verschillende beroepen (koster, klokkenluider, cantors en huishoudsters). Heel wat van hen zorgden voor de thuiszorg van zieke en oudere mensen of besloten te werken als werknemers in coöperaties.

Zieke en oudere mensen, evenals monniken en nonnen die zorg nodig hadden, vonden onderdak in de bejaardentehuizen die gezamenlijk door de staat en in de nieuw opgerichte liefdadigheidsinstelling werden beheerd.

Zo'n bejaardentehuis werd opgezet voor nonnen in het Franciscaanse klooster van Jászberény. Na verloop van tijd werden leden van meer dan 30 orden in deze faciliteit voor kortere of langere periodes verzorgd.

De bewoners werkten, afhankelijk van hun gezondheid en algemene toestand, in de keuken of tuin of namen deel aan andere taken. Ze hielpen elkaar met grote genegenheid. Voormalige nonnen waren bijzonder aandachtig voor elkaar. Ondanks de radicaal veranderde sociale omgeving leefden ze een kloosterleven. De zusters van naastenliefde bleven getrouwe getuigen van Jezus Christus, zelfs nadat zij ophielden nonnen te zijn. Ze werden gerespecteerd door de werknemers van het rusthuis en door de stedelingen vanwege hun sterke geloof in God, hun voorbeeldige manier van leven en hun harde werk.

De leken, zowel leidinggevende als ondergeschikte rangen, probeerden het christelijk geloof binnen de beperkte omstandigheden volledig uit te oefenen. Religieuze vieringen, religieuze jubilea en andere culturele evenementen vonden in deze geest plaats.

In haar goed gestructureerde boek presenteert de auteur de geschiedenis van het bejaardentehuis en het leven binnen de muren: deelname aan het leiderschap van het huis, creatieve activiteiten, religieus leven, religieuze festivals, verjaardagen van de orde, ceremonies, culturele evenementen, recreatieve reizen en bedevaarten. Een ander hoofdstuk is gewijd aan het onderwerp dood, begrafenissen en begraafplaatsen. De externe relaties van het bejaardentehuis, zowel in Hongarije als in het buitenland, worden in het boek uitvoerig behandeld. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de portrettengalerij, die de carrières van meer dan 400 zusters van liefdadigheid, monniken en priesters toont.

Alle resultaten van het boek zijn gebaseerd op feiten en informatie uit de archieven van het bejaardentehuis en op kronieken geschreven door de zusters van liefdadigheid en uit andere archieven. Mondelinge rapporten van voormalige werknemers zijn ook van grote waarde. Deze zijn zorgvuldig verzameld en uitsluitend in dit boek verzameld.

De bedoeling was om het boek zo gedetailleerd mogelijk te maken. Notities staan onderaan elke pagina. Experts, onderzoekers en iedereen met een speciale interesse in dit onderwerp zullen daarom een onschatbare pool van nauwkeurige en gedetailleerde informatie in het boek vinden. Maar het boek zal ook een interessant boek zijn voor het grote publiek, met een meer algemene interesse in het onderwerp: tot nadenken stemmende en gemak-

kelijk te lezen beschrijvingen van bewegende levensverhaalen van monastieke bewoners, van onbaatzuchtig leven, van nederigheid, van het dienen van anderen, van het overdracht van cultuur en meer.

Het boek wint ook door de beschrijving van tal van lokale evenementen en door verwijzing naar lokale geschiedenisgegevens. Het biedt lezers informatie over een nieuw en voorheen onbekend gebied in de geschiedenis van Jászberény, evenals over het religieuze leven van sommige van zijn inwoners.

Dr. Suba Györgyné, auteur en redacteur, heeft de enorme taak op zich genomen om gegevens te verzamelen en te verwerken. Ze werd ondersteund door Miklós Szalóki, Veronika Szalmari Antalné Kocza, Teréz Szatmári Károlyné Bathó en Jánosné Szívós Ilona Hering, fr. Kamarg Varga OFM, Istvánné Versegi Júlia Bangó, Lászlóné Versegi Katalin Pethó en Károly Attila Vaszlovsky. De tekst werd herzien door Papp Izabella. Met dank aan Miklós Szalóki en Veronika Kocza Antal Szatmári voor het professionele advies. Józsefné Szabari Elizabeth Stuchlik heeft de taalkundige revisie uitgevoerd.

De foto's zijn gemaakt door het bejaardentehuis en voormalige werknemers en komen ook uit andere bronnen die in het boek worden vermeld.

De samenvatting is vertaald in verschillende talen: Tekla Sasvári (Engels) Dr. Elsa Müller (Duits), Simon Richter (Nederlands).

Het boek bevat een opmerkelijk gedetailleerde inhoudsopgave, evenals een zeer nauwkeurige lijst met namen en plaatsnamen. Dit maakt het voor de lezer veel gemakkelijker om het boek te gebruiken.

Natuurlijk kan zo'n boek nooit echt compleet zijn, hoe hard de auteur-editor dat doel ook probeert te bereiken. De auteur is er echter van overtuigd dat op een dag nieuwe gegevens aan het licht zullen komen en dat eerder ontoegankelijk materiaal openbaar toegankelijk zal worden en door iemand anders verwerkt. Hopelijk worden dan enkele open vragen beantwoord en is dit boek dan echt af.

Het boek wordt gepubliceerd op de 70e verjaardag van het bejaardentehuis van Jászberény. Het is een gezamenlijke editie van Jász Helytörténeti Kör (Vereniging van Yazygian Homeland History) en Jászapátiak Baráti Köre (Vereniging van Vrienden van Jászapáti). Dit ter ere van de voormalige gevangenen van het rusthuis, de meer dan 1000 liefdadigheidszusters, de monniken en de honderden werknemers die voor hen zorgden.

Het boek is gezaghebbend en uniek in zijn soort, evenals toonaangevend voor dit onderwerp. Het boek kan een vaste plek vinden in de boekenkast van zowel gelovigen als niet-gelovigen, en het is de moeite waard om er steeds opnieuw naar te kijken.

Zusammenfassung

Das 400-seitige Buch von Dr. Suba Györgyné mit dem Titel Szeretetszolgálat Jászberényben (Wohltätigkeitsarbeit in Jászberény) basiert auf mehrjähriger Forschung.

Nach dem Zweiten Weltkrieg unternahmen die Kommunisten alle Anstrengungen, um die Macht zu ergreifen. Sie bemühten sich jene zu eliminieren, die als potenzielle Rivalen galten. 1950 war die Zeit reif für eine endgültige Machtprobe mit dem entscheidendsten Gegner, namentlich der katholischen Kirche. Nach langwierigen und vergeblichen Streitigkeiten wurden die Orden aufgelöst. Viele der Schwestern der Nächstenliebe arbeiteten in Pfarreien in verschiedenen Berufen (Küster, Glöckner, Kantoren und Haushälterinnen). Nicht wenige von ihnen kümmerten sich um die häusliche Pflege von kranken und älteren Menschen oder beschlossen, als Arbeiter in Genossenschaften zu arbeiten.

Kranke und ältere Menschen sowie pflegebedürftige Mönche und Nonnen fanden in den vom Staat und in den vom neu eingerichteten Wohltätigkeitsdienst gemeinsam betriebenen Seniorenheimen eine Unterkunft.

Ein solches Altersheim wurde für Nonnen im Franziskanerkloster von Jászberény eingerichtet. Im Laufe der Zeit wurden Mitglieder von mehr als 30 Orden in dieser Einrichtung für kürzere oder längere Zeiträume betreut.

Die Bewohner, in Abhängigkeit von ihrer Gesundheit und ihrer allgemeinen Verfassung, arbeiteten in der Küche oder im Garten oder nahmen an anderen Aufgaben teil. Sie halfen sich gegenseitig mit großer Zuneigung. Ehemalige Nonnen waren besonders aufmerksam zu einander. Sie führten trotz des radikal veränderten sozialen Umfeldes ein klösterliches Leben. Die Schwestern der Nächstenliebe blieben treue Zeugen Jesu Christi, selbst nachdem sie aufgehört hatten Nonnen zu sein. Sie wurden von den Arbeitern des Altersheims sowie von der Bevölkerung der Stadt für ihren starken Glauben an Gott, ihre vorbildliche Lebensweise und ihren Fleiß respektiert.

Das Laienpersonal, führenden und untergebenen Ranges gleichermaßen, versuchten innerhalb der begrenzten Umstände den christlichen Glauben vollständig zu praktizieren. In diesem Geist fanden religiöse Feierlichkeiten, Ordensjubiläen und andere kulturelle Veranstaltungen statt.

In ihrem gut strukturierten Buch präsentiert die Autorin die Geschichte des Altersheims und das Leben innerhalb seiner Mauern: Teilnahme an der Führung des Heims, kreative Aktivitäten, religiöses Leben, religiöse Feste, Jahrestage des Ordens, Zeremonien, kulturelle Ereignisse, Erholungsreisen und Pilgerfahrten. Ein weiteres Kapitel widmet sich dem Thema Tod, Beerdigungen und Friedhöfe. Die Außenbeziehungen des Altersheims, sowohl in Ungarn als auch im Ausland, werden in dem Buch ausführlich behandelt. Besonderes Augenmerk wird auf die Porträtgalerie gelegt, die die Karrieren von mehr als 400 Schwestern der Nächstenliebe, Mönchen und Priestern zeigt.

Alle Ergebnisse des Buches stützen sich auf Fakten und Informationen die aus den Archiven des Altersheims stammen und auf Chroniken, die von den Schwestern der Nächstenliebe verfasst wurden, als auch aus anderen Archiven. Auch die mündlichen Berichte ehemaliger Mitarbeiter sind von hohem Wert. Diese wurden sorgfältig gesammelt und exklusiv in diesem Buch zusammengestellt.

Es war beabsichtigt, das Buch so detailliert wie möglich zu gestalten. Anmerkungen befinden sich am Ende jeder Seite. Experten, Forscher und alle mit einem besonderen Interesse an diesem Thema werden im Buch daher einen unschätzbaren Fundus an genauen und detaillierten Informationen finden. Doch auch der Öffentlichkeit, mit einem eher all-

gemeinen Interesse am Thema, wird das Buch ebenso eine interessante Lektüre sein: zum Nachdenken anregende und leicht zu lesende Beschreibungen von bewegenden Lebensläufen klösterlicher Bewohner, von selbstloser Lebensführung, von Demut, vom Dienst am Nächsten, von Vermittlung der Kultur und anderem mehr.

Das Buch gewinnt auch durch die Darstellung zahlreicher lokaler Ereignisse und durch den Bezug auf Daten der lokalen Geschichte. Es bietet den Lesern Informationen über ein neues und bisher unbekanntes Gebiet der Geschichte von Jászberény sowie das religiöse Leben einiger seiner Bewohner.

Dr. Suba Györgyné, Autorin und Herausgeberin, unternahm die immense Aufgabe der Datensammlung und -aufarbeitung. Sie wurde unterstützt von Miklós Szalóki, Veronika Szalmari Antalné Kocza, Teréz Szatmári Károlyné Bathó und Jánosné Szívós Ilona Hering, fr. Kamarg Varga OFM, Istvánné Versegi Júlia Bangó, Lászlóné Versegi Katalin Pethó und Károly Attila Vaszlovszky. Der Text wurde von Papp Izabella überarbeitet. Für die fachliche Beratung sind Miklós Szalóki und Veronika Kocza Antal Szatmári zu danken. Józsefné Szabari Elizabeth Stuchlik übernahm die Arbeit der sprachlichen Überarbeitung.

Die Fotos wurden vom Altersheim und von ehemaligen Mitarbeitern bereitgestellt und stammen auch aus anderen Quellen, die im Buch verzeichnet sind.

Die Zusammenfassung wurde in mehrere Sprachen übersetzt: Tekla Sasvári (Englisch), Dr. Elsa Müller (Deutsch),

Das Buch zeichnet sich durch ein bemerkenswert detailliertes Inhaltsverzeichnis sowie ein sehr genaues Verzeichnis von Namen und Ortsnamen aus. Dem Leser wird dadurch die Verwendung des Buches sehr erleichtert.

Natürlich kann so ein Buch nie wirklich vollständig sein, unabhängig davon wie sehr sein Autor-Herausgeber versucht dieses Ziel zu erreichen. Die Autorin ist jedoch davon überzeugt, dass eines Tages neue, weitere Daten ans Licht kommen werden und bisher unzugängliches Material öffentlich zugänglich und von jemand anderes weiteraufgearbeitet wird. Dann werden hoffentlich einige noch offene Fragen beantwortet und das vorliegende Buch wirklich fertiggestellt.

Das Buch wird veröffentlicht anlässlich des 70. Jahrestages des Altersheims von Jászberény. Es ist eine Gemeinschaftsausgabe des Jász Helytörténeti Kör (Verein der Yazygischen Heimatgeschichte) und des Jászapátiak Baráti Köre (Verein der Freunde von Jászapáti). Dadurch soll den ehemaligen Insassen des Altersheims, den mehr als 1000 Schwestern der Nächstenliebe, den Mönchen und den Hunderten von Angestellten, die sich um sie kümmerten, eine Hommage gezollt werden.

Das Buch ist maßgebend und einzigartig in seiner Art sowie richtungsweisend für dieses Thema. Das Buch kann gleichermaßen einen festen Platz in den Bücherregalen von Gläubigen und Nicht-Gläubigen finden und es lohnt sich, immer wieder einmal hineinzuschauen.

UTÓSZÓ

E könyv megjelenése előtt, 2020. július 30-án szervezték meg a Római Katolikus Szeretetszolgálat Szent Klára Idősek Otthona 70 éves fennállásának ünnepi megemlékezését a Jézus Neve-templomban. Római Katolikus Szeretetszolgálat központjából dr. Vajda Norbert főigazgató, Burány Norbert lelkész és Búza Bence titkársági munkatárs volt jelen.

Az ünnepi szentmisét Szántó József c. apát, főesperes, plébános mutatta be Burányi Roland, Füleczi István, dr. Novák István, Resch Tamás és Versler Tamás concelebrálásával.

Szántó József szentbeszéde:

Hálaadás a Katolikus Szeretetszolgálat fennállásának 70. évfordulója alkalmából a Szent Klára Idősek Otthonban

„Minden szentmise hálaadás. A mai nap kiemelten ünnepi alkalom, amikor 70 esztendőt átölelő szeretetszolgálat működéséért adunk hálát itt a barátok templomában és a volt kolostorban a mai Szent Klára Otthonban.

Embersorsunk, életünk eseményeit földi történéseinek láncolatában rögzítik. Egyéni életünk: világra születésünk, sok-sok feladattal, viszontagságokkal birkózunk, hivatásunk feladatainak teljesítésében helyállva küszködünk, majd szenvedések között halál közeledtével szembesülünk, végül indulunk haza az Atyai Házhoz A temetőben pedig itt marad egy lenyomat rólunk, egy darabig, sírkő, rajta egy név.

A közösségek életében is az események láncolata kitapintható. Egy nemzet, egy település életében is sok-sok esemény láncolata rögzíti a történéseket: Számtalan tragédia, pusztulás, majd újrakezdés, fennmaradásért vívott küzdelmek láncolatát tartjuk számon...

Ennek az elmúlás hatalmával megjelölt világunknak van ám egy láthatatlan történés vonulata is, ezt nem mindenki ismeri fel: a Szentháromság egy Isten örök szeretete árad a világra, az emberre.

A bűnbe bukott ember után Megmentőként Szabadítóként jön Jézus Krisztusban. Sokszor, sokféleképpen szólott utóljára Fia által hozzánk. Szenvedést, halált vállal, – halált legyőz: Föltámadásában Isten távlatot, örök jövőt hoz el. Titokzatos vérkeringésbe köti önmagával – szentségei által az embert, hogy életünk legyen. Szentlelkét árasztja, hogy újuljon a föld újra. Küldöttei által királyi menyegzőre hívja és a föltámadásra készíti föl a népét.

Ez a mű, a Jézus Krisztus műve – nem tetszik ám ez a gonosznak soha,. Ez a mű a Titokzatos Testben az Egyházban a történelem minden fejezetében erőszakot szenved... Heródestől kezdve, napjaink történeleiben is, finoman, rafináltan az utolsó napig.

Itt és most álljunk meg egy szóra, a magyar földön akkor 1950-et írtak. Miután az egyházi iskolák államosítását végebe vitték, a fiatalok átnevelése elindult, az ország primását börtönre ítélték. A nagyon nagy falat, a szerzetesrendek likvidálása következett. 1950. június 9-én éjjel: szerzeteseket, apácákat leponyvázott kocsikra kényszerítve, otthonuk elhagyására kényszerítették fegyveres örök kíséretével, vigyázatával.

Rákosi Mátyás diktál a Püspöki Karnak: szerzetesrendek kérdése, vagon-kérdés. Szibériába viszik ha ... tárgyalóasztalhoz kényszeríti őket: Grösz József aláírja a kierőszakolt egyezményt, hogy a szerzetesek életét megmentse 1950. augusztus 30-án. Most tessenek megkapaszkodni, őt, 1951. V. 15-én őrizetbe vették! Amikor a harmadik érsek: Czapi Gyula beteg lett, Gröszt kiszabadították, hogy legalább hírmondónak egy érsek szabad legyen.

A szerzetesrendek feloszlata után 6 fiú és 2 leányiskola maradhatott egyházi, működésüket 25–25 szerzetes biztosíthatta.

A szerzetesrendek feloszlata 187 férfi és 456 női zárda mintegy 11 000 tagját érintette, – tessék ezt elképzelni vagonokban Szibériában menet. A gonosznak ez egy telitalálata volt. A nevelésben megkezdődhetett a csúszás, a züllés. A betegellátásban, árvaházak működtetésében a hanyatlás. Nélkülük, Krisztus hűséges tanúi nélkül szegényebb, sivárabb lett nemzetünk ezen fejezetének történelmi szakasza.

A szerzetesek, nővérek jelenetős része ellátás, fizetés, nyugdíj nélkül maradt, földönfutóvá vált, – más részük internáló táborba került. A beteg, idős gondozásra szoruló szerzetesek helyzete volt a legkilátástalanabb.

Amikor a Magyar Katolikus Püspöki Kar 1950. VIII. 30-án aláírta a feloszlatairól szóló megegyezést, létrehozták a Katolikus Egyházi Kegydíjasok és Betegek Szeretetszolgálatát amely ma Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat néven működik.

Bakonybél, Csákvár, Gyón és Jászberény – Jánoshida helyett Pannonhalma, ahová ekkor az elhagyott, öreg szerzeteseket és nővéreket szállították. Jászberényben 1950. november 8-án kezdte meg működését az otthon, ekkor hozták az első 54 nővért nagy teherautón, majd ez a létszám év végére 120-ra egészült ki. Az elmúlt hét évtizedben 27 rendből, összesen 1027 nővér töltötte itt életének utolsó szakaszát. 1989-ig szent ruháiknak használatától is megfosztva, a megalázott, megcsúfolt Jézusnak társai lettek. (Csak a koporsóban adhatták rájuk rendi ruháikat.)

A deportálásuk, megaláztatásaik és kényszerpályára erőltetett életük a szenvedő Krisztushoz tette hasonlóvá őket. Óriási felkiáltójel minden idők embere számára, a Szeretet himnusz szempontjai szerint:

A szeretet mindent eltűr,
Mindent elvisel.
A sértést nem tatja számon,
A szeretet soha el nem múlik.

A Szeretetszolgálat visszakérte, és 1991-ben visszakapta valamennyi állami fenntartású, egyházi jellegű otthonának felügyeleti és üzemeltetési jogát, így Jászberényben is. Ma itt a Szent Klára Otthonban már nincs egyetlen kedvesnővér sem, de vannak gondozásra, ápolásra szoruló, az örökkévalóságra készülődő betegek.

Krisztusban jó Testvérek! 70 év nem kis idő. Van mit megköszönni a mai megemlékező szentmisében.

Tudnunk kell: ez a világ elmúlik, benne a gonosz műve is semmivé válik. Az örökkévalóságban egyetlen érték, a szeretet lesz. a szeretet lesz érdemes csak. A szeretet soha el nem múlik. Csak azokat a szavainkat, tetteinket tudjuk Isten elé vinni értéként, mennybelépőként amelyek tiszta szeretetből fakadtak, – Isten dicsőségére, embertársaink javára, boldogítására szolgáltak.

Tudjunk hát ezen a jubileumi megemlékező napon, hálát adni azért ami jó volt, azért is amit Isten megpróbáltatásként megengedett, mert az is szeretetének követe volt.

Tudjunk hát mindenért hálát adni, ami nagy kereszthordozás volt, tudjunk hát hálát adni azért amit nem kívántunk, de nem tudtuk elkerülni, mert az is az Ő látogatása volt.

Itt a jászberényi temetőben – amikor megláttam a tisztelendő nővérek 708 sírját, és a sírkert temetői keresztjét, rajta a korpusz helyett a töviskoszorút, akkor értettem meg Dienes Valéria: Magasztalja lelkem kezdetű énekének utolsó sorait:

»Dicsőség az Úrnak, áldjuk az Atyát,
Fiút és a Lelket századokon át!
Tudom, hogy mit adott: töviskoronát,
Áldott légy ma érte, s minden koron át!«

Legyen hála a történelem Urának, hogy városunkban a szeretetszolgálat működése nyomán a földönfutóvá vált nővérek otthonra találtak.

Legyen hála ezen intézmény 70 éve betegeket gondozó, ápoló szolgálatért.

Legyen hála ezen intézmény mindenkor felelős vezetői szolgálatukért.

Legyen hála az itt dolgozók Krisztusi lelkületét sugárzó szeretetéért.

Előre tekintve, ezen intézmény szolgálatához kérjük az Egyház Anyjának égi segítségét. A Szűzanya oltalmazzon, védjen minden veszedelemtől. Ő ajánljon és mutasson be minket Szent Fiának mindannyiunkat.

Amen!”

Jászberény, 2020. 07. 30.

Szántó József c. apát, főesperes, plébános

AZ ELŐFIZETŐK NÉVSORA

Boldog

Medvéne Fehér Tünde és családja

Budakeszi

Lantos Szilárd műszaki tanár

Budaörs

Veliczky Józsefné ny. programtervező matematika

Budapest

„A Jászságért” Alapítvány

Dr. Dobos László közgazdász-szociológus

Fehér Melitta gyógytornász

Jászok Egyesülete

Dr. Lantos Klementina jogász

Dr. Lantos Krisztina ügyvezető igazgató

Rózsa Jánosné nyugdíjas

Sáros Katalin nyugdíjas

Simek Pál ny. nyomdaipari mérnök

Szatmári Ferenc

Szilasi Józsefné ny. élelmiszervezető

Tóth Jánosné ny. iskola igazgató

Vidovich Anikó klinikai kutató asszisztens

Cegléd

Fodorné Mészáros Piroska nyugdíjas

Cibakháza

Dr. Maczkó Sándorné ny. óvónő

Csepel

Kispál György esperes plébános

Debrecen

Dr. Fehér Krisztina Eszter orvos

Dr. Suba László orvos

Eger

Horváth Gábor

Dr. Horváth Gábor Miklós

Esztergom

Héber Istvánné ny. tanítónő

Gödöllő

ifj. Szatmári Zoltán kereskedelmi menedzser

Gyöngyössolymos

Márkus Mária tanár

Gyöngyöstarján

Dr. Szívós János Ádám orvos

Dr. Szívós János Gábor orvos

Jánoshida

Vári Annamária ápolónő

Jászapáti

Ambrus Andrásné ny. tanár

Balláné Szabó Ilona ny. könyvtáros

Barta István honism. szakkörvezető

Báthor Pál önkéntes tűzoltó

Borbás Ferenc emeritus főkapitány

Fehér Ferenc karbantartó

Fülöp Ferenc és Kovács Krisztina

Fülöp Péter és családja

Kiss Béla gazdálkodó

Mihályi Jánosné ny. könyvtáros

Mihályi József ny. törzskönyvező

Mihályi Péterné Birkás Terézia hittanár

Pócs János országgyűlési képviselő

Szlávik és Végh család

Utassy János törzskönyvező

Városi Könyvtár

Zagyi Sándor és Fülöp Ágnes

Jászárokszállás

Nagyné Bódis Borbála főkönyvelő

Schiller Natália vezető ápoló

Sisa Menyhért kántor

Jászberény

Aszódi Ferencné ny. adminisztrátor

Bábosik Józsefné ny. posta főellenőr

Bakki-Nagy Anikó bolti eladó

Balla Istvánné ny. ápolónő

Barcza Márton geológus

Barcza Sarolta kisgyermek

Barcza-Kozma Anett

Bartha László Attila szaktanár

ifj. Bathó István szállítási ügyintéző

Dr. Bérczes Anna fogorvos

Besenyi János ny. üzemmérnök
 Dr. Besenyi Orsolya fül-orr-gégész szakorvos
 Besenyi Péter vállalkozó
 Besenyi Vendel ny. agrármérnök
 Bohárné Bathó Rozália önk. képviselő
 Bolla János jászkapitány, agrármérnök
 Bóna Nándor könyvtáros
 Bötös Erika titkárnő
 Bucholszky Tünde tanárnő
 Budai Lóránt polgármester
 Bujdosó Józsefné nyugdíjas
 Bujdosó Sándor nyugdíjas
 Buschmann Éva terápiás csop. vezető
 Czigányné Harmath Éva tanítónő
 Cseh János
 Csirke Istvánné nyugdíjas
 Csörgő Terézia ny. biológia-kémia sz. gimn.
 tanár
 Csúzné Baranyi Rozália ny. szoc. otthon
 igazgató
 Darázs István vállalkozó
 Darázs Melinda újságíró
 Deméné Ilonka Gabriella tanárnő
 Demény Sándorné ápolónő
 Demeter Sándor tanár
 Dohar Bence mérnök informatikus
 Dr. Dunay Miklós állatorvos
 Egressy András jogsegély ügyintéző
 Ézsias Sándor buszsofőr
 Fábíán Rigó Attila vállalkozó
 Fábíánné Völgyi Erzsébet
 Farkas Jánosné ny. építész
 Fiala Károly vállalkozó
 Forgács László tanító, gazdálkodó
 Fülöp Istvánné nyugdíjas
 Dr. Gledura Éva orvos
 Gulyás Erzsébet könyvtáros
 Gulyásné Túróczi Margit gazd. igazgató
 Dr. Gyárfás Eszter orvos
 György Lászlóné nyugdíjas
 Dr. Gyurkó Lászlóné Dezső Ágnes ny. óvónő
 Hájos Pál üzemmérnök
 Hasznos Rozália könyvtáros
 Heringei Mária ápolónő
 Hortiné dr. Bathó Edit múzeumigazgató
 Hulin Györgyné ny. pedagógus
 Illés Pál nyugdíjas
 Ilonkáné Baranyi Zsuzsanna tanár
 Járomi Jánosné nyugdíjas
 Jász Múzeum
 Jászberényi Gazdák és Polgárok Köre
 Jászberényi Katolikus Óvoda és Iskola
 Jászberényi Református Egyházközség,
 Mező István lelkipásztor
 Kasnya Lászlóné ny. szakács
 Kasza Lajos vállalkozó
 Katolikus Szeretetszolgálat Szent Klára
 Otthona
 Katona Katalin ny. tanárnő
 KÉSZ Jászberényi Csoport
 Keszthelyi Lászlóné nyugdíjas
 Kisnémet Lászlóné ny. gazd. vezető
 Kispál János Sándor nyugdíjas
 Kispálné Hegedűs Laura üzemmérnök
 Kissné Palásti Anita terápiás m. társ
 Kocsis Zsuzsanna
 Kohári Béláné nyugdíjas
 Konyhás Mihály főtanácsos igazgató
 Kovács Éva középiskolai tanár
 Dr. Kovács Lajos vezető ügyész
 Kozma József műszaki tanár
 Kozma Máté programozó
 Kövér Károlyné nyugdíjas
 Kun Katalin ny. főnövér
 Laboda István vállalkozó
 Lantos Tibor ny. agrármérnök
 Lantos Tiborné nyugdíjas
 Litkei Zoltán faipari mérnök
 Major Ádám kántor
 Márkus Márta tanítónő
 Mizsei Béla nyugdíjas
 Mizsei Csaba hajóskapitány
 Móczár Béla ny. tüzér alezredes
 Molnár Györgyné tanítónő
 Molnárné Somogyi Margit tanár
 Molnárné Telek Katalin
 Muhari Ildikó kereskedő
 Muhari István ny. festőmester
 Muhari Tibor ny. agrármérnök
 Nagy András ny. gimn. igazgató
 Nagy Istvánné Farkas Klára ny. köztisztviselő
 Nagy Kálmán nyugdíjas
 Nagy Tünde üzletvezető
 Dr. Novák István főigazgató, plébános

Nyitó Róbert ügyvezető
Nyolczasné Bábosik Ilona nyugdíjas
Dr. Ócsai Antal orvos
Pakainé Bathó Edit irodai dolgozó
Parti Csaba könyvtáros
Parti Tamás tanár
Patakiné Kocza Anita programszervező
Dr. Petrics István ügyvéd
Piroska Róbertné gondnoknő
Piszker Istvánné nyugdíjas
Pócs Tiborné vállalkozó
Pozsonyi Lajos mg. szerelő
Sápi Gábor szállítm. vezető
Sárközi Jánosné ny. kereskedő
Sas Andrásné nyugdíjas
Simon Miklós kertész
Sinka Ferencné ny. gazdasági ügyintéző
Sisa Elekné ny. szakács
Sisa Jánosné nyugdíjas
Soós Istvánné ny. kereskedő
Szabó László ny. igazgató
Szalóki Miklós ny. szoc. otthon igazgató
Szatmári Anikó ingatlanközvetítő, önkormányzati képviselő
Szatmári Antal nyugdíjas
Szatmári Antalné mentálhigiénés szakember,
ny. szoc. otthon igazgató
Szatmári Ildikó egészségügyi dolgozó
Szatmári Károlyné nyugdíjas
Szatmári Melinda dr. jogász
Szatmári Nóra marketinges
Szatmári Zoltán vállalati igazgató
Szatmáriné Sápi Magdolna vállalkozó
Székely Béláné nyugdíjas
Szentkúti plébánia
Szilágyi Györgyné kertész
Szívós János ny. autószerelő
Szívós Jánosné Hering Ilona ny. gondozási
központ vezető
Szűcs Tiborné kertész
Taczman András diakónus
Taczman Sándorné terápiás m. társ
Taczmann László nyugdíjas
Taczmann Tamás vállalkozó
Tamás Zoltán iskola igazgató
Tiborc Zoltánné nyugdíjas

Tóth Endre
Tóth Rudolf nyugdíjas
Tóthné Gyetvai Klára tanár
Orbán Árpád erdész
Tóthné Muhari Ildikó ny. tanár
Túróczi Antalné ny. külkereskedő
Turupulyi László
Udvardy László vállalkozó
Vargáné Deme Katalin ny. intézményvezető
Városi Könyvtár
Vas Rozália ápolónő
Vass Józsefné ny. varrónő
Versegi Imréné nyugdíjas
Versegi Istvánné ny. ápolónő
Versegi Lászlóné terápiás m. társ
Vidovich Kálmán gépészmérnök
Vidovich Lászlóné ny. tanár
Dr. Yosef Assetze belgyógyász főorvos
Yosef Markos egyetemi hallgató

Jászboldogháza

Kispálné B. Baranyi Aranka ny. főkönyvelő
Kocsis Imréné nyugdíjas
Kövér János őstermelő
Papp Izabella ny. levéltáros
Szűcs Gergely őstermelő

Jászkóhalma

Kasnya Tiborné ápolónő
Szegei Ferencné

Kemence

Kelemen Zoltán plébános

Lajosmizse

Kovácsné Terenyi Éva nyugdíjas
Miklósné Besenyi Erzsébet tanárnő
Terenyiné Besenyi Mária nyugdíjas

Kiskunfélegyháza

Dr. Szaszko Mária orvos

Kunszentmárton

Dr. Györgyi Lajos
Józsa László ny. tanár, helytörténeti kutató

Mosonszentgyörgy

Basitz Lajos plébános

Párkány (Szlovákia)

Muzsik (Csombó) Katalin
Podzemna (Csombó) Erzsébet

Phullingen (Németország)

Soós József
Soósné Szalóki Zsuzsanna
Soós Laura
Soós Anna Zizi

Róma

Versler Sándor káplán

Sátoraljaújhely

Lóczy Tamás r.k. plébános

Sydney (Ausztrália)

Mag Mária

Szeged

Dr. Besenyi Zsuzsanna nukleáris medicina
szakorvos
Dr. Janka Zoltán Jászberény díszpolgára
Dr. Muhari Dezső ny. állatorvos

Szolnok

Boros Lajos
Dr. Szalóki András
Dr. Szalóki István
Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelő-
dési Intézmény

Újszász

Bíró Tünde ápolónő

A SZERZŐ SEGÍTŐI

Besenyi Vendel, Palócz Dorina, dr. Dobos László, dr. Suba György, Szalóki Miklós, Szatmári Antalné Kocza Veronika, Szatmári Károlyné, Bathó Teréz, Szívós Jánosné Hering Ilo-
na, Varga Kamill OFM, Versegi Istvánné Bangó Julianna, Versegi Lászlóné Pethő Katalin,
Vaszlovsky Károly Attila

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	5
AJÁNLÁS	7
BEVEZETŐ	8
I. A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZI SZERETETSZOLGÁLAT TÖRTÉNETE	11
A szerzetesrendek működési engedélyének megvonása és a jászberényi internálótábor	11
A Római Katolikus Szeretetszolgálat létrehozása	12
A szeretetszolgálat jászberényi otthonának alapítása (II. sz. Állami Szociális Betegotthon)	13
A Városi Tanács VB. Egyesített Szociális Intézete	25
A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat jászberényi otthona (1991–2007)	30
II. ÉLET AZ OTTHON FALAI KÖZÖTT	59
Részvétel az otthon működtetésében	62
Alkotói és egyéb tevékenység	71
Lelki gondozás az intézményben	77
A kulturális rendezvények	100
Üdülések, zarándokutak, kirándulások	116
Szűzanya Rosa Mystica, Titkosértelmű rózsza	121
III. A VÉGSŐ BÚCSÚ, TEMETÉS, A TEMETŐ	129
IV. SZOCIÁLIS OTTHON KAPCSOLATAI	138
V. ARCKÉPCSARNOK	162
A kedvesnővérek	162
A férfi szerzetesek életútja	275
Az otthon lelkészei	283
A szeretetszolgálat vezetői	294
VI. FÜGGELÉK	301
Jászberényben eltemetett kedvesnővérek	301
Vidéken eltemetett kedvesnővérek	331
Távozások az otthonból	337
Alkalmazottak névsora	339
A női szerzetesrendek régi/új nevének rövidítés jegyzéke	350
A férfi szerzetesrendek nevének rövidítése	351
Forrásjegyzék	351
Névmutató	358
Helynévmutató	364

Rezümé -----	370
Summary -----	372
Samenvatting -----	374
Zusammenfassung -----	376
UTÓSZÓ -----	378
ELŐFIZETŐK NÉVSORA -----	382
A SZERZŐ SEGÍTŐI -----	385

